

Från Nordiska motståndsrörelsen till alternativhögern

En studie om den svenska radikalnationalistiska miljön

Redaktörer:
Magnus Ranstorp
Filip Ahlin

CATS
CENTRUM FÖR ASYMMETRISKA
HOT- OCH TERRORISMSTUDIER

Försvarshögskolan

Förord

Försvvarshögskolan fick i december 2018 i uppdrag av Center mot våldsbejakande extremism (CVE) vid Brottsförebyggande rådet (Brå) att genomföra en lägesbeskrivning av hur påverkan och hot mot det demokratiska samhället från högerextremism/vit makt samt omgivande miljöer manifesteras i Sverige på lokal nivå. Studien skulle även omfatta ideologiska strömningar inom och utanför Sverige som påverkar den ideologiska kärnan.

Denna omfattande och väl genomarbetade rapport består av bidrag från erkända internationella- och nationella experter på radikalnationalism och vidgar perspektivet om den radikalnationalistiska miljön i Sverige – från dominerande nationalsocialistiska aktörer till den så kallade alternativhögern. Därmed belyses ett tidigare obeforskat område i svensk kontext, vilket ger ny kunskap om såväl de specifika formerna för informationspåverkan inom de aktuella miljöerna och samspelet dem emellan.

Likaså beskrivs också den radikalnationalistiska miljöns internationella kopplingar samt hur radikalnationalistiska miljöer på social media påverkar terrorattentatshotet från främst ensamagerande gärningspersoner. Även främmande makts påverkan i relation till radikalnationalism i Sverige och Europa undersöks.

Sammantaget är denna studie viktig och relevant då den ger en samlad helhetsbild av den svenska radikalnationalistiska miljön, vilket tidigare saknats i svensk kontext. Därtill är det också första gången som Nordiska motståndsrörelsen som organisation belyses på djupet – såväl dess digitala plattformar samt former för finansiering. Den svenska alternativhögern och dess relationer till andra radikalnationalistiska element inom- och utom Sverige beskrivs likaså för första gången i en akademisk kontext. Studien är även unik i det avseendet att Säkerhetspolisen bidragit med ett kapitel om den våldsbejakande högerextrema miljön. Slutsatserna leder också till tänkvärda förslag om nya kunskapsbehov.

Lars Nicander

Chef, Centrum för Asymmetriska Hot- och TerrorismStudier (CATS)

ISBN-nummer: 978-91-88975-01-0

Errata 2020-08-31: sida 345, fotnot 1365, citatet har förkortats från tidigare version.

Innehåll

Förord	2
Sammanfattning	6
Om författarna	11
Kap 1. Inledning	12
1.1 Introduktion.....	12
1.2 Teoretiska och begreppsmässiga utgångspunkter	18
1.3 Budskap/konspirationsteorier	28
1.4 Litteraturöversikt.....	41
1.5 Metodologiska överväganden	56
Kapitel 2. Nationalsocialism och rasideologi	78
2.1 Grundarna - den första generationen fascister och nationalsocialister	78
2.2 Övervintrarna och efterkrigsgenerationen	81
2.3 Mot en ny radikaliserings – 80 och 90-talet.....	82
2.4 00- talet – Partiernas återkomst.....	84
2.5 Ideologi – definitioner.....	87
2.6 Förändringar efter andra världskriget – sekter och idéförbund	88
2.7 Antisemitismen – ideologins kärna och utgångspunkt.....	89
2.8 ”Det förråda folket” och det pågående ”folkutbytet”	91
2.9 Folkgemenskapstanken och ”den sanna demokratin”	92
2.10 ”Drömmen om ett nationalsocialistiska nordiskt utopia”	95
2.11 Sammanfattning.....	97
Kapitel 3. Framväxten av högerextremismen i Sverige	100
3.1 Tjugo- och trettio-talen	100
3.2 Krigsåren	106
3.3 Övervintrarna	108
3.4 Generationsskifte	111
3.5 Nya partier och organisationer.....	114
3.6 Brottslig verksamhet från 1990-talet till idag	115
3.7 Försök till ett parlamentariskt genombrott	117
3.8 Nazistiska partier ställer upp i val	119
3.9 Nya idéer och organisationsformer	123
3.10 Något om antalet högerextremister	126
3.11 Sammanfattning.....	127
Kapitel 4. Den våldsbejakande högerextrema miljön	133
4.1 Utvecklingen de senaste åren: förändring i två breda teman	133

4.2 Aktörerna	136
4.3 Aktiviteter och brott.....	138
4.4 Förmågehöjande aktiviteter: resor och finansiering.....	143
4.5 Sammanfattande diskussion.....	143
Kapitel 5. Nordiska motståndsrörelsen – den samlande kraften inom den nationalsocialistiska miljön i Norden.....	146
5.1 Bakgrund.....	146
5.2 Ideologi och politik	147
5.3 Struktur.....	154
5.4 Utvecklingen från SMR till NMR.....	159
5.5 Aktiviteter i den fysiska miljön.....	165
5.6 NMR:s politiska bana	170
5.7 Aktiviteter i den digitala miljön.....	178
5.8 Budskap i social media	183
5.9 Brottslighet.....	185
5.10 NMR:s kopplingar till systerorganisationer i Norden.....	189
5.11 Nordisk Styrka, utbrytare ur NMR.....	194
5.12 Perspektiv på NMR:s inkomstkällor	196
5.13 Perspektiv på Nordisk styrkas inkomstkällor.....	201
5.14 NMR:s kopplingar till alternativhögern	202
5.15 Slutsatser	207
Kapitel 6. Påverkan på det svenska samhället	239
6.1 Svenska städer.....	239
6.2 Sammanfattande slutsatser	271
Kapitel 7. Alt-right – En guide för “Normies”	279
7.1 Inledning.....	279
7.2 Rörelsens framväxt och hur den kan förklaras	280
7.3 Förklaringar till framväxten av Alt-right	283
7.4 Alt-right i Sverige	287
7.5 Rörelsens organisering	288
7.6 Ideologiska inslag och retoriska grepp.....	295
7.7 Sammanfattning i korthet	307
Kapitel 8. Alternativhögern i Sverige	313
8.1 Introduktion.....	313
8.2 Vad är alt-right?	314
8.3 Aktiviteter på internet	320
8.4 Alternativhögerns framväxt.....	324
8.5 Svensk alternativhöger	328

8.6 Närliggande element till alternativhögern	342
8.7 Gender	357
8.8 Alternativhögern i Europa	360
8.9 Alternativhögern som inspiration till våldsdåd?	362
8.10 Analys och konklusion.....	364
Kapitel 9. Det internationella alt-right och Sverige	380
9.1 Vad är Alt-Right?	381
9.2 En kort historia över den alternativa högern	385
9.3 Sveriges opropotionerliga inflytande över alt-right.....	388
9.4 Slutsats	398
Kapitel 10. Från digitala hatkulturer till högerextrem terrorism	403
10.1 Inledning.....	403
10.2 Högerextrem terrorism i den digitala tidsåldern.....	404
10.3 Digitala transportband till terrorism.....	406
10.4 Mekanismer för att sänka tröskeln för våld.....	411
10.5 Bygga egna infrastrukturer för den terrormässiga subkulturen.....	414
10.6 Sammanfattning.....	416
Kapitel 11. Ytterligare faktorer som påverkar radikalnationalistiska miljöer samt våldsanvändning.	422
11.1 Introduktion.....	422
11.2 Bakgrund och forskningsläge om ensamagerande gärningspersoner	423
11.3 Radikalnationalistiska ensamagerande gärningspersoner	427
11.4 TRAP-18	429
11.5 Attacker från ensamagerande gärningspersoner.....	430
11.6 Ryssland och radikalnationalism.....	447
11.7 Slutsatser	461
Kapitel 12. Slutsatser.....	479

Sammanfattning

Den radikalnationalistiska miljön i Sverige har existerat sedan 1920-talet och utvecklats successivt i takt med samhällsutvecklingen. Denna studie ger en övergripande bild av dagens radikalnationalistiska miljö och det ideologiska och organisatoriska lapptäcke som skapats och utvecklats mellan traditionella nationalsocialistiska miljöer och nutida fenomen, som alternativhögern och utvecklingen på social media. Studien består av 12 individuella kapitel av olika författare med skiftande utgångspunkter. Kapitlen kan med fördel läsas i följd för att belysa helheten, men varje kapitel står för sig själv.

De senaste åren har allt fler säkerhetstjänster och andra myndigheter i väst varnat för en ökad aktivitet och ett ökat attentatshot från den radikalnationalistiska miljön. Terrorattentat av ensamagerande radikalnationalistiska individer har genomförts i bland annat Christchurch, Poway, El Paso, Baerum och Halle. I augusti 2019 varnade också svenska Säkerhetspolisen för ett ökat attentatshot från den våldsbejakande högerextrema miljön. Därtill pekade Säkerhetspolisen på en utveckling där den våldsbejakande högerextrema ideologin riskerade att normaliseras, vilket i förlängningen kan leda till en radikaliseringsprocess hos enskilda individer. Utvecklingen i den bredare radikalnationalistiska miljön, de minskade gränsyterna mellan olika grupperingar, de digitala radikalnationalistiska hatkulturer som föder miljön och hur detta sammantaget riskerar att radikalisera enskilda individer åskådliggörs närmare i studien, både övergripande och i detalj.

Den begreppsmässiga florán på detta forskningsområde är bred och det saknas idag enhetliga definitioner kring olika ideologiska inriktningar. I denna rapport används *radikalnationalism* som samlingsbegrepp för den miljö som studeras – från nationalsocialistiska rörelser till spektrumet som omfattar alternativhögern.

Rapporten använder sig av FOI:s definition som konstaterar att nationalism i sig självt inte är extremt eller radikalt. Med *radikal* görs en åtskillnad på den form av nationalism som verkar genom parlamentarismen i syfte att stärka nationalstaten till skillnad från den ”som förespråkar utomparlamentariska metoder eller påverkansoperationer i syfte att demonisera och uppvigla mot utvalda grupper som anses stå i vägen för målet: en etnisk och kulturell homogen stat”. Enligt FOI:s definition används *radikalnationalism* ”först när en nationalistisk ideologi ogiltigförklarar principen om alla människors lika värde, eller bryter det samhällskontrakt som sätter moraliska och juridiska gränser för när, var, hur och av vem våld får brukas, som den kan betraktas som radikalnationalism”. Den inbegriper även föreställningen att ”ett territorium som anses tillhöra en viss etnicitet, ras eller kultur med våld behöver försvaras mot andra etniciteter, raser eller kulturer.”

Den dominerande nationalsocialistiska aktören i Sverige är Nordiska motståndsrörelsen (NMR), vilka har en kompromisslös ideologisk hållning som vilar på nationalsocialistiska värderingar. Idag har emellertid dessa värderingar omsatts till en slags nationalsocialistisk ideologisk hybrid som lånat föreställningar från en rad

olika inriktningar och sammanfogat dem till nya former. Grundvärderingarna har NMR slagit ihop med en politisk strategi och vision om ett enat Norden under auktoritärt ledarskap. Samtidigt har också NMR kraftigt utökat sitt engagemang på social media dels i syfte att nå ut politiskt för att normalisera organisationen på lokal nivå och dels för att projektera sitt rykte internationellt och därigenom skapa tätare strukturer inom Norden samt kontakter med likasinnade utanför Norden. Därtill har skapandet av en arkitektur på social media bidragit till att engagera ledare i organisationen på mellannivå, som på så sätt kan profilera sig personligen och på lokal nivå. Denna profilering gör dels att ledare på mellannivå inte utmanar det nationella ledarskapet, samtidigt som det möjliggör dessa ledares totala engagemang och dedikation till organisationen.

NMR har också parerat myndigheters och finansiella institutioners hinder att utvecklas som organisation. Bankers nedstängning av NMR:s bankkonton har tvingat organisationen att utforska alternativa finansieringsformer. Studien visar hur NMR genom kryptovalutor tagit emot upp emot en miljon från anonyma donatorer.

Man ska dock inte överdriva NMR:s stöd och räckvidd. Valresultaten har varit ett stort fiasko för organisationen och talar sitt tydliga språk: organisationen är förhållandevis liten. Storsatsningen inför valet 2018 resulterade i endast 2106 röster i riksdagsvalet (0,03%) och även i kommuner där organisationen uppmärksammats för sin närvaro var resultatet en stor besvikelse. Efter NMR:s misslyckande i valet 2018 tycks också organisationens fysiska aktiviteter minskat, vilket både understryks av Expos årsrapporter men också av denna rapports intervjuer med lokalt verksamma i 18 svenska städer som pekar på att påverkan på lokal nivå minskat det senaste året. Huruvida detta är en temporär nedgång eller inte är svårt att bedöma, men enligt NMR:s strategidokument satsar organisationen på att öka sitt lokala inflytande, sin geografiska spridning, antalet politiska platser på alla nivåer, sina kanaler på social media samt internationella kontakter.

Med det nuvarande ledarskapet är det låg sannolikhet att NMR som organisation kommer utvecklas i mer våldsamt riktning. Därmed inte sagt att NMR är oproblematiska i relation till våldskapacitet. Framförallt på lokal nivå där enskilda politiker, journalister, myndighetsföreträdare eller andra som upplevs som meningsmotståndare utsätts för våld eller hot om våld. Detta ska inte negligeras utan kan i förlängningen utgöra ett allvarligt hot mot den lokala demokratin. Men på en övergripande nivå är NMR som organisation inte systemhotande, även om enskilda medlemmar kan genomföra dåd i syfte att ändra den nuvarande samhällsordningen.

Den så kallade alternativhögern är i sin tur en amorf nätverksbaserad konstellation bestående av ideologer, aktivister och radikala "influencers" på social media. Organisationstillhörighet tycks vara sekundärt, utan istället samlas anhängare kring metanarrativ som i olika hög grad tangerar och betonar teorier om etnopluralism, folkutbyte ("Det stora utbytet"), sammanvävt i vissa fall med antisemitiska konspirationsteorier och en tro på en "globalistisk elit" som orkestrerar massiv utomeuropeisk invandring, mångkulturalism och feminisering av samhället där

kärnfamiljen och patriarkala strukturer förkastas. Dessa budskap paketeras skickligt genom användning av humor och ironi förklädd i memes eller andra interna symboler med det uttryckliga målet att radikaliserar samhällsdebatten och *göra det oacceptabla acceptabelt*.

En intressant observation är att ett fåtal svenska aktörer, genom förlagsverksamhet och stora följarskaror på social media, fått ett oproportionerligt stort inflytande över den internationella alternativhögern. Likaså pekats Sverige ut som en före detta stormakt som degenererat under trycket från massiv invandring och framställs internationellt som ett varnande exempel.

Alternativhögerens inneboende amorfa struktur är dess styrka, men kan också utgöra dess svaghet. Avsaknaden av en rigid hierarkisk struktur gör den känslig för förändring. Samtidigt är alternativhögerens intellektuella dimension med förlag och publicering av nya verk är dock sannolikt bestående. Medan företrädare inom alternativhögern kommer och går finns det en solid ideologisk grund som inte kommer att försvinna. Den är ständigt anpassningsbar och opportunistisk och hittar nya tillfällen att utnyttja högerpopulism och andra samhällseliga strömningar.

Denna studie visar att den radikalnationalistiska miljön i Sverige existerar på en ideologisk skala, med olika organisationer och rörelser men att dessa inte kan separeras. Tvärtom finns det periodiska kontaktytor genom nyckelfigurer som introducerar ideologisk litteratur, koncept och tankar till sina likasinnade. Ofta sker mötet digitalt genom gästspel på varandras sociala media-kanaler. I mångt och mycket delar också NMR och alternativhögern samma destruktiva narrativ. Gemensamma budskap från båda miljöerna centrerar i olika hög grad kring ras-separatism, etnopluralism samt konspiratoriska föreställningar om en stundande samhällskollaps samt att "folket" och "kulturen" är på väg att utrotas av yttre fiender. Den yttre fienden förkroppsligas av utomeuropeisk invandring, som anses orkestreras av en "elit" bestående av politiker, media samt globalister. Inte sällan förekommer också antisemitiska konspirationsteorier i samband med denna föreställning. Gemensamt för den radikalnationalistiska miljön är också att aktörerna anser att de för "ett kulturellt krig" i syfte att bevara den vita identiteten. Miljön som helhet kämpar även mot vad de kallar "systemet", som är repressivt och förtryckande mot "oliktänkande" och leder nationen i fördärv. Därför ska någon form av "sann demokrati" återskapas.

Likaså enas den radikalnationalistiska miljön kring en önskan att radikaliserar samhällsdebatten och flytta gränserna för vad som är acceptabelt att uttrycka. Framförallt online odlas ett hat mot invandrare och andra minoriteter och studien visar att deltagande i sådana forum riskerar att förflytta de som bidrar, diskuterar och delar innehåll i en allt mer extrem inriktning. Budskapen paketeras på ett sätt som ligger i gränslandet mellan allvar och skämt och sprids med hjälp av intern humor och jargong, vilket i efterhand möjliggör avståndstagande från eventuella våldshandlingar utförda av deltagare eller anhängare. Sammantaget riskerar budskapen som sprids av den radikalnationalistiska miljön som helhet att bidra till en avhumanisering av vissa grupper som i sin tur kan leda till våld.

Som Säkerhetspolisen understryker i sitt kapitelbidrag så tycks regelrätta organisationer bli mindre relevanta som sammanhållande kraft och istället tycks det så kallade ledarlösa motståndets taktik få allt mer gehör. De senaste åren har terrorhandlingar genomförts av ensamagerande gärningspersoner utan organisationstillhörighet, men som delar samma konspiratoriska teorier om "Det stora utbytet" och "Vitt folkmord" där utomeuropeisk invandring ses som ett existentiellt hot mot den vita befolkningen i länder med vit majoritetsbefolkning. Särskilt har attackerna riktats mot symboler för den muslimska eller judiska gruppen. Terroristerna ansvariga för dessa attacker känner sig virtuellt knutna till varandra i en digital hatkultur som normaliserar kränkning av minoritetsgrupper. De har efterlämnat manifest där de dels refererar till tidigare gärningspersoner som inspirationskällor, dels till ett kodat språkbruk som används inom exempelvis alternativhögern, så som "red pill" och "black-pill" vilket är en återkommande tankefigur inom alternativhögern för att "se världen som den egentligen är".

Studien understryker vikten av att bredda synsättet på radikalnationalistiska miljöer, från att enbart fokusera på nationalsocialistiska organisationer till att även studera olika konstellationer och nätverk inom alternativhögern. Samtidigt lyfter studien perspektivet ytterligare en nivå till att även omfatta risker med påverkan från främmande makt i relation till radikalnationalism. Studien påvisar att man bör omfatta de påverkanskampanjer från främmande makt som syftar till att amplifiera radikalnationalistiska narrativ för att undergräva sammanhållning mellan och inom europeiska stater för att till fullo förstå radikalnationalistiska miljöer. Det kan också omfatta finansiellt- och organisatoriskt stöd samt paramilitär träning till radikalnationalistiska grupper och nätverk i Europa. NMR är inte ensamt om att erhålla träning i Ryska Imperiska Rörelsen (RIR) bland radikalnationalistiska grupper i Europa, utan liknande organisationer i ett flertal europeiska länder har genomfört liknande utbildningar. Därtill har NMR också närvaro på rysk social media med ett betydande antal följare. Främmande makts relation till radikalnationalism bör studeras i betydligt högre grad av forskare och myndigheter.

Den radikalnationalistiska miljöns strategi att flytta det offentliga samtalets gränser är en spegel av samhällsutvecklingen, där det offentliga samtalet har fragmenterats och polariserats. I ett öppet samhälle som Sverige måste det kunna föras en legitim debatt om invandring och migration, baserat på saklighet och nyanserad kunskap där fördelar och nackdelar diskuteras på ett sansat och fördomsfritt sätt. I den radikalnationalistiska miljön präglas argumenten dock av dikotoma tankegångar som blandar konspirationsteorier och hatbudskap med fokus på antingen rasideologi och/eller alternativhögerns tankefigurer om vit identitetspolitik, vilket i förlängningen leder till splittring och misstro mellan människor och till sitt yttersta också kan riskera att inspirera till våldshandlingar. Att förstå den kontext inom vilken den radikalnationalistiska miljön opererar och vilka budskap som miljön sprider kan därmed bidra till att stärka den offentliga debatten.

Denna studie visar slutligen på nödvändigheten av att ta ett helhetsgrepp om den radikalnationalistiska miljön, eftersom rapporteringen om enskilda händelser ger en

fragmentarisk bild av verkligheten. Betydligt mer fokus bör läggas på utvecklingen i de radikalnationalistiska miljöerna i syfte att ta fram kunskap och motåtgärder, för att undvika att miljöerna framöver kommer att växa och därigenom utgöra ett starkare hot mot enskilda individer, grupper och demokratin som sådan.

Om författarna

Redaktörer:

Magnus Ranstorp är docent i statsvetenskap med inriktning på terrorismstudier samt forskningsledare vid Centrum för asymmetriska- hot och terrorismstudier (CATS) vid Förvarshögskolan.

Filip Ahlin är analytiker vid CATS.

Övriga författare:

Maik Fielitz är filosofie doktor vid Hamburgs Universitet.

Peder Hyllengren är analytiker vid CATS.

Anna-Lena Lodenius är författare och undersökande journalist.

Heléne Lööw är docent vid Historiska insitutionen vid Uppsala Universitet.

Erik Mellander har en masterexamen i Globala Studier vid Göteborgs Universitet.

Joe Mulhall är filosofie doktor i historia och senior researcher vid brittiska organisationen Hope not Hate.

Magnus Normark är senior analytiker vid Totalförsvarets forskningsinsitut (FOI).

Jennie Sivenbring är universitetslektor vid Segerstedtinstitutet vid Göteborgs Universitet.

Kap 1. Inledning

Magnus Ranstorp & Filip Ahlin

1.1 Introduktion

Den radikalnationalistiska miljön har funnits i Sverige sedan 1920-talet och har utvecklats succesivt i takt med samhällsutvecklingen. Efter andra världskriget, när den tyska nazistapparaten brott mot mänskligheten blev uppenbara för världen, förde svenska radikalnationalistiska grupper en relativt tynande tillvaro. Detta höll i sig fram till 1980-talet då miljön omskapades, vilket vi fortsatt ser effekterna av idag. Inspirerade av amerikanska vit makt-rörelser och inflytelserika ideologer utvecklades små elitistiska kopior i Sverige. Vit makt-miljön var länge en fragmenterad rörelse med många olika konkurrerande grupperingar, innan Svenska motståndsrörelsen (SMR) succesivt utvecklades och trängde bort konkurrenter.

SMR genomgick ännu en metamorfos, då den 2015 döpte om sig till Nordiska motståndsrörelsen (NMR) och etablerade starka kluster i vissa områden i Sverige, exempelvis Dalarna, Stockholm och Skåne. Särskilt i Dalarna har gruppen haft en stark påverkan, genom att på Sverigedemokratiska mandat tagit sig in i kommunfullmäktige i Ludvika och Borlänge. NMR har idag inte bara utvecklat sin lokala närvaro i olika "nästen", utan har också tagit ett samlat grepp om sina underställda förgreningar i Norge, Finland, Danmark och Island.

Samma år beslöt organisationen också att starta en parlamentarisk gren vid sidan av basaktivismen och kraftsamlade främst inför valet 2018. Detta ledde till att gruppen kraftigt ökade sin propaganda genom ett batteri av lokala, nationella och internationella kanaler och produktioner på social media. Parallellt fortsatte NMR att projektera de internationella kontakter som skapats redan under SMR och idag finns det regelbundna utbyten med nynazistiska grupper i andra länder. Likaså utvecklades kontakter med ryska aktörer.

Parallellt med NMR:s utveckling har den så kallade alternativhögern (Alt-Right) kommit att få allt mer uppmärksamhet. Alt Right är en internationell och fragmenterad rörelse som saknar formella ledare. Rörelsen torgför idéer som rasism, etnopluralism, antiliberalism, antifeminism, antisemitism, homofobi, motstånd mot globalisering och mångkultur, kritik mot utomeuropeisk invandring, ett motstånd mot en påstådd "islamisering" samt bevarandet av europeisk kultur. Som Center mot våldsbejakande extremism (CVE) pekat på är "målet för anhängarna till det etnopluralistiska perspektivet att återupprätta och föra vidare det historiskt nordiska arvet genom en kulturkamp."¹ Alternativhögern har hämtat mycket av sin inspiration från den identitära rörelsen och ägnar sig främst åt så kallad metapolitik, där man vill ändra

¹ Center mot våldsbejakande extremism. *Vit makt-miljön*.

https://www.cve.se/download/18.7d27ebd916ea64de53065cda/1593590221655/2020_Vit_makt_miljo%CC%88n.pdf

människors sätt att tänka och uttrycka sig med målet att vit identitetspolitik ska bli ett ordniärt begrepp i det politiska samtalet. Genom att förskjuta normerna för hur man uttrycker sig vill de ”göra det oacceptabla acceptabelt”.

NMR och alternativhögern har till mångt och mycket existerat parallellt, men sedan 2015 har allt fler beröringspunkter utvecklats mellan de båda. De delar vissa ideologiska ståndpunkter, som vit identitetspolitik, de ser på grupper och människor som grundläggande olika utifrån ras eller etnicitet, kultur, religion och nationalitet. De har även en konspiratorisk världsuppfattning om stundande samhällskollaps samt att ”folket” och ”kulturen” är på väg att utrotas av yttre fiender. Den yttre fienden förkroppsligas av utomeuropeisk invandring, som orkestreras av en ”elit” bestående av politiker, media samt globalister. Inte sällan förekommer också antisemitiska konspirationsteorier i samband med denna föreställning.

Utöver de ideologiska ståndpunkterna finns även kontaktytor mellan NMR och alternativhögern. Dessa tar sig uttryck främst på social media, genom gästintervjuer i varandra podcasts samt att de refererar till varandra i sina program. Dessa kontakter tycks främst vara individbaserade och inte formaliserade, men det är svårt att föreställa sig att de inte är sanktionerade från ledarskapet hos aktörerna i fråga. Från NMR:s sida drivs dessa kontakter troligtvis av att organisationen vill rida på alternativhögers popularitet och spridning som genererar en intressant dynamik. Detta komplicerar också gränsdragningarna mellan grupperna, då de existerar på närbesläktade ideologiska spektrum med gemensamma och ibland överlappande drag. Dessa gemensamma drag är tydliga när det gäller propagandan och narrativet som de försöker projektera, exempelvis teorier om ett pågående folkutbyte (”The Great Replacement”).

Dessa narrativ påverkar även ensamagerande radikalnationalistiska gärningspersoner. De senaste åren har sådana genomfört terrorattentat i bland annat Christchurch, El Paso, Halle, Baerum m.fl. Manifest och andra digitala avtryck har visat att terroristerna har inspirerats av de tankar och idéer som sprids av både NMR och alternativhögern, genom att befinna sig i digitala miljöer där sådana budskap ständigt projekteras och därigenom avhumaniserar vissa grupper i samhället. Analyser visar också att terroristerna inspirerats av varandra när det gäller måltavlor, modus operandi och uttryckssätt.

Denna studie har en bred och heltäckande ansats där syftet är att beskriva den radikalnationalistiska miljön i Sverige, från NMR till alternativhögern, dess förgreningar utomlands samt hur de påverkar det svenska samhället. Syftet med studien är vidare att beskriva och analysera beståndsdelar som ideologi, organisationer, nyckelaktörer, nationella- och internationella kopplingar, budskap, metoder samt påverkan. Utgångspunkten har varit ge en genomgång av den ideologiska och organisatoriska utvecklingen av nationalsocialismen i Sverige samt hur den konkret förkroppsligats genom NMR och dess inre kärna. Samtidigt har det också varit tydligt att radikalnationalismen i Sverige inte endast kan begränsas till NMR. Strax utanför NMR:s inre ideologiska kompromisslösa kärna finns också

alternativhögern, som i mångt och mycket delar samma budskap som NMR. Vissa delar av budskapen överlappar och har ibland inspirerat och använts för att legitimera våldsanvändning, särskilt från ensamagerande gärningspersoner. Därför är det också logiskt att fokusera på hur dessa budskap påverkar våldsanvändning samt hur främmande makt potentiellt påverkar radikalnationalistiska miljöer i Sverige och Europa. Tidigare forskning om den radikalnationalistiska miljön har publicerats av framförallt Expo, Heléne Lööv och forskare vid Segerstedtinstitutet. Därtill har också miljön granskats av grävande journalister. Denna studie bidrar dock med att ge en samlad helhetsbild av miljön, vilket tidigare saknats i en svensk kontext.

Studien har genomförts på uppdrag av Center mot våldsbejakande extremism (CVE) vid Brottsförebyggande rådet (Brå) i syfte att ”genomföra en lägesbeskrivning av hur påverkan och hot mot det demokratiska samhället från högerextremism/vit makt samt omgivande miljöer manifesteras i Sverige på lokal nivå. Studien ska även omfatta ideologiska strömningar inom och utanför Sverige som påverkar den ideologiska kärnan.”²

Studien ämnar besvara följande frågeställningar:

- Hur ser kunskapsläget ut när det gäller svensk nationalsocialism och alternativhögern?
- Vilka ideologiska beståndsdelar finns i den traditionella nationalsocialistiska miljön?
- Vilka ideologiska beståndsdelar finns inom alternativhögern?
- Hur har NMR växt fram och utvecklat sig ideologiskt, organisatoriskt samt strategiskt?
- Vilken påverkan har radikalnationalistiska miljöer på lokal nivå i Sverige?
- Hur ser den våldsbejakande högerextrema miljön ut från Säkerhetspolisens data och perspektiv?
- Hur har alternativhögern vuxit fram och utvecklat sig ideologiskt, organisatoriskt samt strategiskt?
- Hur ser kopplingarna ut mellan den internationella alternativhögern och dess svenska motsvarighet?
- Hur påverkar radikalnationalistiska digitala hatmiljöer individers vilja och förmåga att genomföra grova våldsbrott?
- Vad kännetecknar ensamagerande radikalnationalistiska gärningspersoner och hur påverkar radikalnationalistiska narrativ våldsanvändning, samt hur påverkar främmande makt radikalnationalistiska miljöer?

Denna studie består av 12 individuella kapitel av olika författare med skiftande utgångspunkter. Kapitlen kan med fördel läsas i följd för att belysa helheten, men varje kapitel står för sig själv. Författarna är enskilt ansvariga för sitt/sina kapitel.

² Projektöverenskommelse, FHS Dnr 757/2018.

Redaktörerna vill även rikta ett särskilt tack till professor emiritus Bengt Sundelius som vetenskapligt granskat studien och lämnat värdefulla synpunkter.³

Heléne Lööw beskriver i kapitel två de svenska nationalsocialistiska och rasideologiska miljöerna. Dels en historisk tillbakablick på dessa miljöer, men särskilt läggs tonvikten på de ideologiska komponenterna. Kapitlet visar att den miljö som går under samlingsnamnet vit makt/rasideologiska miljön inte är en sammanhållen rörelse, utan består av ett myller av olika ideologiska inriktningar. I denna återfinns nationalsocialister, fascister, rasockulta grupper, kristna antisemitiska grupper mm. De grupper som finns idag är ofta ideologiska hybrider, Grundläggande för den nationalsocialistiska ideologin är dock antisemitismen, som är dess kärna och utgångspunkt. Andra centrala delar i ideologin utgörs av idén om ”det förrådade folket” och det pågående ”folkutbytet” samt folkgemenskapstanken och ”den sanna demokratin”.

Anna-Lena Lodenius beskriver i kapitel tre framväxten av högerextremism i Sverige. Kapitlet visar hur de svenska radikalnationalistiska partierna växte sig allt starkare från 1920-talet fram till andra världskriget för att sedan minska kraftigt i takt med att de tyska nazistiska krigsförbrytelseerna uppdagades. Därefter dominerades den svenska miljön av Nordiska rikspartiet, fram till 1980-talet då en ny generation började skapa egna organisationer och nätverk, vilka hämtade mycket av sin inspiration från Storbritannien och USA. Under 1990-talet såddes fröna till några av de organisationerna vi ser idag och under samma period genomfördes också en rad grova våldsbrott av individer i den nazistiska miljön. 2000-talet kom att präglas av internets intåg, som skapade nya förutsättningar för rekrytering och propaganda och idag finns den högerextrema miljön både i den fysiska och digitala världen.

Säkerhetspolisen ger i kapitel fyra en aggregerad bild över den svenska våldsbejakande högerextrema miljön. Enligt myndigheten har gränsen mellan den organiserade delen av **den våldsbejakande** högerextrema miljön och den högerextrema miljön blivit allt mer diffus. De regelrätta organisationerna har också blivit mindre relevanta som sammanhållande länk och istället är det snarare målsättningen, världsuppfattningen och den grundläggande taktiken som i allt högre grad tycks utgöra det sammanhållande kittet. Den eventuella minskade efterfrågan på formella organisationer vad gäller den ideologiskt motiverade brottsligheten gör också att det ledarlösa motståndets taktik nu (åter) tycks få större gehör i den våldsbejakande högerextrema miljön. Kapitlet ger också en beskrivning av ett urval av 507 individer som varit föremål för Säkerhetspolisens uppföljning av den våldsbejakande högerextrema miljön under 2018 och 2019. Bland annat beskrivs individernas ålder, kön, civilstånd, födelseland och folkbokföringsadress. Därtill beskrivs också aktiviteter och brottslighet, resande utomlands samt finansiering.

Magnus Ranstorp, Filip Ahlin och Magnus Normark beskriver i kapitel fem organisationen Nordiska motståndsrörelsen (NMR). Kapitlet visar på framväxten av organisationen och hur den har utvecklats fram till idag. Fokus läggs på NMR:s

³ Redaktörerna vill även rikta ett varmt tack till Linda Ahlerup för genomläsning och hjälp med layout.

ideologi och politik, där nationalsocialism och antisemitism står i fokus och partiet vill bland annat inför ett totalstopp för all invandring samt driva en aktiv repatrieringspolitik. Organisationen hierarkiska struktur beskrivs samt de aktiviteter som NMR företar sig i den fysiska miljön, som propagandaspridning, manifestationer och demonstrationer. Kapitlet visar också på organisationens aktiviteter i den digitala miljön samt vilka budskap som NMR sprider mot olika målgrupper. En beskrivning görs också av det våldskapital som medlemmar i organisationen besitter samt hur rörelsen finansierar sina aktiviteter.

Peder Hyllengren ger i kapitel sex en bild av hur påverkan från högerextrema miljöer tar sig uttryck på lokal nivå i Sverige. I kapitlet har intervjuer genomförts med 22 individer på 18 orter som är verksamma lokalt på olika platser i Sverige. Syftet med intervjuerna har varit att få en bättre bild av hur påverkan från högerextrema miljöer tagit sig uttryck lokalt och hur dessa har fångats upp. Resultatet från intervjuerna indikerar att det sedan valet 2018 överlag varit låg aktivitet inom de högerextrema miljöerna och att deras påverkan på lokalsamhällen också anses förhållandevis blygsam. NMR är den enda högerextrema organisationen som märkts av lokalt med undantag av Det Fria Sverige på ett fåtal orter. Splittringen inom NMR genom nybildade Nordisk Styrka har heller inte gett några avtryck lokalt så här långt.

Erik Mellander och Jennie Sivenbring ger i kapitel sju en guide till att förstå den rörelse som benämns alternativhögern. Kapitlet visar att rörelsen växt fram de senaste åren och fick ett kraftigt uppsving i samband med presidentvalskampanjen i USA 2016. Författarna pekar på representationskris, maskulinetskris och etablissemangskris som förklaringsmodeller för rörelsens framväxt. Kapitlet beskriver även rörelsens organisering, som i stort sett uteslutande sker på internet via olika digitala plattformar. Ideologin som alternativhögern sprider innehåller idéer om identitarism, etnopluralism och nationalism. Författarna visar också på hur rörelsen sprider sina budskap genom så kallad metapolitik, där målet är att förändra dagens politiska normer och flytta det offentliga samtalet åt ett mer radikalt håll.

Filip Ahlin och Magnus Ranstorp beskriver i kapitel åtta den svenska alternativhögern. Författarna ger en bakgrund till rörelsen globalt och hur den växt fram i Sverige. Kapitlet visar hur den svenska miljön kretsar kring ett antal digitala plattformar där företrädare sprider sina budskap om bland annat etnopluralism och nationalism men också antisemitism och islamofobi. Författarna beskriver även hur företrädare för den svenska alternativhögern har personella band till andra svenska radikalnationalistiska grupper och plattformar, genom att exempelvis gästa varandras podcasts och webb-tv-program. Kapitlet berör även genderdimensionen inom den svenska alternativhögern samt alternativhögerens relationer till liknande miljöer i Europa och USA.

Joe Mulhall visar i kapitel nio på framväxten av den internationella alternativhögern och dess relationer till den svenska motsvarigheten. Författaren pekar bland annat på att den svenska alternativhögern har haft ett oproportionerligt stort inflytande på den globala rörelsen som helhet. Delvis därför att ledarfigurer inom miljön kommer från

Sverige, men också för att Sverige porträtteras som en före detta förebild för andra länder som nu fallit sönder på grund av invandring, särskilt från muslimska länder. I kapitlet konstateras att framtiden för alternativhögern är svår att sia om, men att det är sannolikt att Sverige kommer att stanna kvar i centrum i den internationella extremhögerns medvetande under en tid och att personer från Sverige fortsatt kommer att vara centrala i rörelsen.

Maik Fielitz beskriver i kapitel tio radikala miljöer online och de mekanismer som kan dra individer från digitala hatmiljöer till högerextrem terrorism, likt attackerna i exempelvis Christchurch, El Paso och Halle. Författaren pekar på hur sådana terrorister handlat utifrån en föreställd gemenskap som de funnit i den digitala miljön och att de lämnat efter sig material som sprids online och som uppmuntrar till nya terrordåd. I kapitlet beskrivs hur dessa individer rört sig i en digital miljö som präglas av ironi och en intern jargong, som avhumaniserar människor – vilket exempelvis återfinns hos alternativhögern. Författaren argumenterar också för att språkbruket i dessa miljöer riskerar att sänka trösklarna för kraftigt högerextremt våld genomfört av ensamagerande individer mot minoritetsgrupper i samhället.

Magnus Ranstorp och Filip Ahlin beskriver och diskuterar i Kapitel 11 våldsdåd utförda av ensamagerande radikalnationalistiska terrorister samt hur främmande makt interagerar med och påverkar radikalnationalistiska miljöer i Europa. Genomgången av attentat genomförda av ensamagerande individer visar att dessa personer må ha begränsade fysiska kontakter, men att de befinner sig i en digital miljö fylld av hat och ett narrativ om invandring och folkutbyte. De ensamagerande individerna har också inspirerats av varandra. Vidare visar kapitlet dels hur ryska aktörer direkt understött radikalnationalistiska kretsar i Europa med syfte att söndra och splittra, men också hur ryska aktörer drivit paramilitära träningsläger där europeiska radikalnationalistister deltagit. Övergripande har ryska aktörer också spridit ett narrativ som förstärker radikalnationalismen, vilket i förlängningen kan leda till grovt våld.

Magnus Ranstorp och Filip Ahlin avslutar i kapitel 12 studien med slutsatser. Kapitlet visar att den radikalnationalistiska miljön i Sverige existerar på en ideologisk skala, med olika organisationer och rörelser men att dessa inte kan separeras. Tvärtom delar olika aktörer i hög grad samma ideologiska budskap samt har ett utbyte med varandra, främst genom att företrädare gästas varandras sociala medier. Därtill pekar kapitlet på att kärnan hos de olika aktörerna i den svenska radikalnationalistiska miljön är relativt begränsad, men att följarskarorna är mer betydande – särskilt inom alternativhögern. Författarna understryker också vikten av att studera och förstå de radikalnationalistiska digitala miljöerna som förstärker hatbudskap, tillväxten, våldspotentialen samt de transnationella kopplingarna mellan aktörer i olika länder.

1.2 Teoretiska och begreppsmässiga utgångspunkter

Den begreppsmässiga floran på detta forskningsområde är bred och det saknas idag enhetliga definitioner kring olika ideologiska inriktningar. Lööw konstaterar exempelvis i kapitel tre att nationalsocialistiska och rasideologiska grupper ofta förs in under samlingstermen ”högerextremism”. Enligt Lööw finns det dock problem med detta paraplybegrepp för exempelvis nationalsocialistiska grupperingar, då sådana ofta positionerar sig utanför den politiska höger/vänster-skalan, vilket är ett medvetet ideologiskt val. Därtill pekar Lööw också på att användningen av ”högerextremism” riskerar att skymma sikten för den grundläggande ideologiska komponenten i nationalsocialismen, nämligen antisemitismen.

Forskare pekar också på att miljön som går under samlingsnamnet ”vit makt-världen” i själva verket utgörs av en rad ideologiska inriktningar och att vi idag saknar en bra samlingsterm som beskriver miljön i sin helhet. Center mot våldsbejakande extremism (CVE) har i en rapport definierat vit makt-begreppet som ”en form av högerextremistisk rörelse och ideologi som främst utgår från rasnationalism och rasrevolutionära föreställningar, nära besläktad med begreppet ”nynazism”.⁴ I rapporten visar CVE att de ideologiska utgångspunkterna är mångfacetterade och omfattar exempelvis fascism, nationalsocialism, rasideologi, etnopluralism och etnocentrism, ultranationalism samt antisemitism.⁵

Enligt Lööw är de grupper vi idag ser inom vit makt-miljön en form av ideologiska hybrider som lånat föreställningar från varandra och satt dem samman till nya former.⁶ Även Deland et al beskriver en liknande problematik gällande begreppet ”högerextremism” som de menar inte är tydligt definierat ⁷ och varierar kraftigt mellan de aktörer som definitionen är tänkt att beskriva. Exempelvis blir *högerextremism* vilseledande när aktörer betonar statlig social välfärd och ekonomisk jämlikhet.⁸ Mattsson och Johansson resonerar också kring samma problematik.⁹

Oavsett om *högerextremism* är ett adekvat sätt att beskriva nationalsocialistiska grupperingar så är termen ”far right” ett väl etablerad akademiskt samlingsbegrepp för att beskriva de rörelser och grupperingar som denna studie undersöker. Ett sätt att teoretiskt närma sig forskningsområdet och urskilja olika ideologiska inriktningar är att använda sig av Tore Bjørgo et. al.s konceptualisering av miljön¹⁰:

⁴ Center mot våldsbejakande extremism. *Vit makt-miljön*.

⁵ Ibid

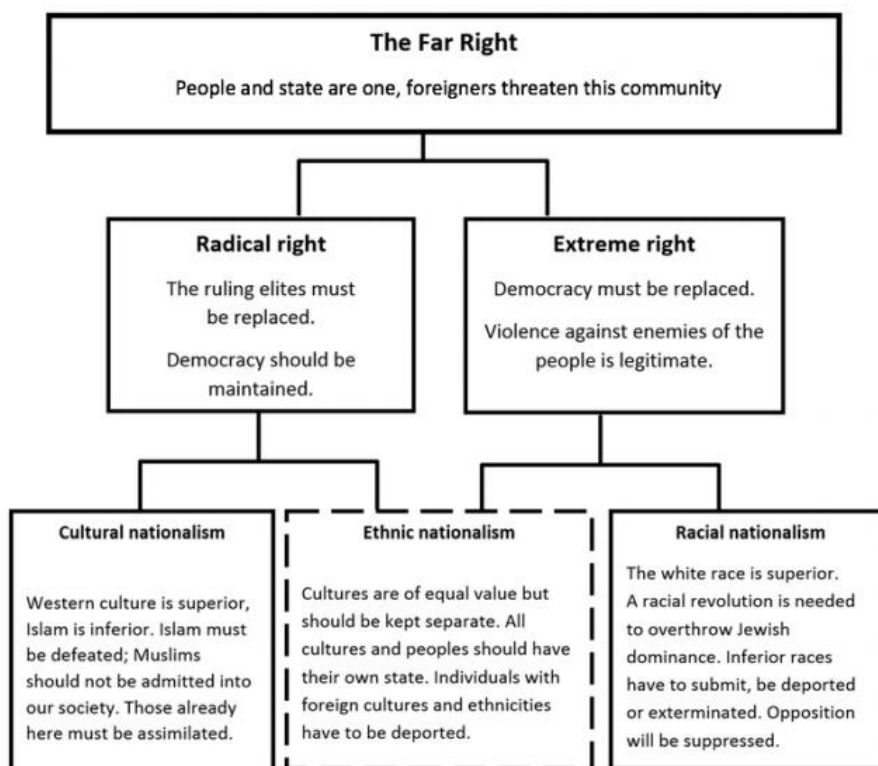
⁶ Lööw, Heléne. *Nazismen i Sverige 2000-2014*. Ordfront förlag, 2015, sid 127

⁷ Deland, Mats, Hertzberg Fredrik & Hvitfeldt Thomas. *Det vita fältet. Samtida forskning om högerextremism*, 2010, sid 5

⁸ Ibid, sid 40

⁹ Ibid, sid 4

¹⁰ Bjørgo, Tore & Berntzen, Lars Erik. *Far-Right Typology*. Based on Mudde's, Cass *The ideology of the extreme right*, Berntzen, Lars-Erik *The anti-Islamic movement: far right and liberal?* and Teitelbaum, Benjamin *Lions of the north: sounds of new Nordic radical nationalism*. Revised in collaboration with Bjørgo and Ravndal Norwegian Center for Research on Extremism (2018), sid 3

Som anges i figuren gör forskarna en distinktion mellan radikal höger respektive extremhöger, där grupperingar i den förstnämnda arbetar för förändring inom det demokratiska systemet, medan de sistnämnda avvisar demokrati och istället är villiga att använda våld eller andra icke-konventionella medel för att uppnå sina syften. Bjørge och Ravndal understryker dock att de olika kategorierna i modellen är idealtyper och att gränserna inte nödvändigtvis är så tydliga för specifika grupper och/eller individer.¹¹

I den nedre delen av trädet återfinns tre olika huvudinriktning adapterade från Benjamin Teitelbaums kategorier: kulturnationalism, etnisk nationalism samt rasrevolutionär nationalism.¹² Kulturnationalister representeras typiskt av radikalhöger-orienterade populistiska partier och rörelser som är emot invandring och islam. Dessa partier och rörelser opererar inom det demokratiska systemet och förordar inte våld, även om de kan skilja sig åt i hur radikala de är. Vissa aktivister inom denna gren använder våldsamt retorik, som att kalla meningsmotståndare ”förrädare” och referera till en kommande uppgörelse med dessa. Rörelserna är oftast inte fokuserade på rasmässiga skillnader, utan siktar in sig på kulturella skillnader där islam anses vara icke-förenligt med samhälle och kultur i västländer. De förordar därför assimilering av invandrare.

¹¹ Bjørge, Tore (ed), *Høyre i Norge: Utviklingstrekk, konspirasjonsteorier og forebyggingsstrategier* (Oslo: Politihøgskolen, 2018).

¹² Teitelbaum, Benjamin, *Lions of the north: Sounds of the New Nordic Radical Nationalism* (Oxford: Oxford University Press, 2017).

Hos etniska nationalisterna återfinns den identitära rörelsen i Europa samt den moderata delen av den amerikanska alternativhögern. Enligt forskarna undviker den identitära rörelsen att prata om ras, utan refererar istället till det mindre stigmatiserade "etnicitet".¹³ De anser att alla etniska grupper har rätt till självbevarande och att de ska hållas åtskilda från varandra i syfte att bevara sina särdrag. Assimilering och sammanblandning av olika etniciteter anses därför som farligt. Identitära rörelser refererar ofta till detta som etnopluralism. Till skillnad från kulturella nationalisterna distanserar sig också etniska nationalisterna från grundläggande liberala värden och förordar en konservativ syn på exempelvis könsroller.

Den identitära rörelsen driver också narrativet om "The Great Replacement", vilket anför att den vita populationen i länder som domineras av en vit befolkning håller på att bli utbytta av icke-europeiska invandrare – en utveckling som drivs på av en global, liberal och internationell elit.¹⁴ Denna teori har också använts av kulturella nationalisterna såväl som rasnationalisterna, vilket illustrerar att det inte existerar vattentäta skott mellan de olika inriktningarna. The Great Replacement var därtill titeln på det manifest som gärningsmannen vid terrordådet i Christchurch lämnade efter sig.

Enligt Bjørge och Ravndal lutar alternativhögern i USA närmre mot den rasnationalistiska grenen, medan den europeiska identitära rörelsen graviterar mot den kulturnationalistiska inriktningen. Men generellt sett distanserar sig etnonationalisterna från våld, även om de kan variera i sin grad av extremism och uttryckligt stöd för våld.

Den mest extrema formen av de tre huvudinriktningarna är rasrevolutionär nationalism. Denna inriktning vill ha ett rasmässigt rent samhälle baserat på totalitära principer där den vita rasen är överordnad alla andra. Här hämtas inspiration från nationalsocialismen, fascismen, kristna identitetsrörelser (Christian Identity movement). Världsåskådningen baseras på antisemitiska konspirationsteorier om att judar främjar invandring, egalitarism och blandning av raser i syfte att förstöra den vita rasen. Rörelserna är antidemokratiska och avvisar globala humanitära rättigheter. Våld är nödvändigt och legitimt för att uppnå sina mål och man ser ett kommande rasrig framför sig. Vid ett sådant kommer "rasförrädare" och människor med "fel ras" att utrotas, ställas inför rätta alternativt landsförvisas. Nordiska motståndsrörelsen tillhör denna kategori av rasrevolutionär nationalsocialism.

Bjørge och Ravndal understryker vidare att de tre beskrivna idealtyperna i praktiken inte är så skarpa. Även om en specifik grupp eller organisation kan placeras i en av dessa så finns det sannolikt delar eller individer som lutar mer åt några av de andra.

¹³ Bjørge, Tore & Ingvild Magnaes Gjelsvik, "Utvikling og utbredelse av høyreekstremisme i Norge", i Tore Bjørge (ed), op.cit. sid.27.

¹⁴ Önerfors, Andreas, "The Great Replacement' – Decoding the Christchurch Terrorist Manifesto" Centre for Analysis of the Radical Right (CARR), March 18, 2019. <https://www.radicalrightanalysis.com/2019/03/18/the-great-replacement-decoding-the-christchurch-terrorist-manifesto/>

Det finns också kopplingar och samarbeten mellan grupper och aktivister från de olika idealtyperna.¹⁵

Även EU:s Radicalisation Awareness Network (RAN) konstaterar skillnader mellan radikal höger och extremhöger, där definitioner av extremhöger i olika grad och kombinationer består av fem delar: nationalism, rasism, xenofobi, önskan om en stark stat samt antidemokratiska värderingar. Medan definitioner av den radikala höger består av: ”en vilja till ett auktoritärt system med strikta regler för samhället och kraftiga straff för de som bryter mot dem, en vilja om en homogen nationstat utan icke-inhemska element, samt populism – särskilt avseende att definiera ”eliten” som en homogen korrupt entitet.”¹⁶

Vidare pekar RAN på ytterligare skillnader inom ”the Far Right”. Samtliga inriktningar är exempelvis överens om att de vill ha en homogen stat, men varierar samtidigt i om de avser kulturell, religiös eller etnisk homogenitet. För en kulturell nationalist skulle en invandrare kunna bli ”en medlem av folket” efter assimilering, något som är uteslutet för etniska- och rasnationalistiska rörelser. Det finns också åtskillnader i synen på muslimer och judar. Som ovan nämnts så anser rasnationalister och vissa etniska nationalister att det finns en judisk konspiration med syfte att försvaga den vita rasen, medan kulturella nationalister har betydligt svårare att acceptera det. De sistnämnda är givetvis emot invandrare och muslimer i deras hemländer, men anser detta vara resultatet av en elit och inte av en judisk konspiration.¹⁷

Även William Baldet från brittiska Center for Analysis of the Radical Right poängterar att radikalnationalister målar ut minoritetsgrupper som syndabockar och legitimerar våld mot dessa genom fyra stycken narrativ: antisemitism, motstånd till islam, invandring och det etablerade politiska systemet, där man samtidigt lyfter fram ”vithet” som rättfärdigas genom konspirationsteorier. En förenande kärna i dessa narrativ är ”degenerering” – idén om att väst har förlorat sig själv och lider av en moralisk kollaps där grundfundamenten i västs kultur, oftast inramat av religion, nationalism och ’ras’ samt kärnfamiljvärderingar, undermineras.¹⁸

Även om högerextremism är en ideologisk hybrid så går det enligt Cristian Ov Novocel att identifiera sex centrala idéer som delas i detta ideologiska kontinuum: rasism och

¹⁵ Bjørge, Tore & Aasland Ravndal, Jacob. *Extreme-Right Violence and Terrorism: Concepts, Patterns, and Responses*. International Center for Counter Terrorism, 2019-09-23 <https://icct.nl/publication/extreme-right-violence-and-terrorism-concepts-patterns-and-responses/>, sid 2-6

¹⁶ Radicalisation Awareness Network. *Far-Right Extremism.. A Practical Introduction*. https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/ran-papers/docs/ran_fre_factbook_20191205_en.pdf, sid 6

¹⁷ Ibid, sid 10-11

¹⁸ Baldet, William. *We can't combat right-wing terrorism until we define it*. Centre for Analysis of the Radical Right, 2020-07-24 <https://www.radicalrightanalysis.com/2020/07/24/we-cant-combat-right-wing-terrorism-until-we-define-it/>

antisemitism; inåtvänd ultranationalism; det samtida samhällets förfall och pånyttfödelse; politisk elitism; konspirationstänkande; samt ärkekonservativism.¹⁹

Andra forskare har också beskrivit svårigheterna med begreppsapparaten på detta forskningsområde. Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) konstaterar i en rapport om digitala hatmiljöer²⁰ likt Lööw att *högerextremism* kan vara missvisande, då läsaren kan associera till den parlamentariska högern. Författarna föredrar istället begreppet ”radikalnationalism”. *Radikal* anser de inbegripa de som önskar uppnå stora och genomgripande förändringar i samhället. Därtill är det också betydligt mindre flytande än extremismbegreppet.

Vidare menar författarna att aktörerna i de studerade miljöerna själva ofta beskriver sig själva med ord som ”nationalist” eller ”nationell”, men att nationalism i sig självt inte är extremt eller radikalt. Med *radikal* ämnar de göra en åtskillnad på den form av nationalism som verkar genom parlamentarismen i syfte att stärka nationalstaten till skillnad från den ”som förespråkar utomparlamentariska metoder eller påverkansoperationer i syfte att demonisera och uppvigla mot utvalda grupper som anses stå i vägen för målet: en etnisk och kulturell homogen stat”. Enligt FOI:s definition används *radikalnationalism* ”först när en nationalistisk ideologi ogiltigförklarar principen om alla människors lika värde, eller bryter det samhällskontrakt som sätter moraliska och juridiska gränser för när, var, hur och av vem våld får brukas, som den kan betraktas som radikalnationalism”. Den inbegriper även föreställningen att ”ett territorium som anses tillhöra en viss etnicitet, ras eller kultur med våld behöver försvaras mot andra etniciteter, raser eller kulturer.”²¹

Begrepp som radikalnationalist, högerextremism, nationalsocialism, rasideologi och andra liknande termer används synonymt och av olika författare i denna studie. Dock ligger definitionen närmast den som FOI förespråkar för att inkorporera både nationalsocialistiska rörelser samt spektrumet som alternativhögern omfattar.

Likaså används begreppet ”radikalnationalistiska miljön” återkommande i studien. Med ”miljön” avses hela den radikalnationalistiska miljön, från nationalsocialistiska aktörer till nätverk och individer inom alternativhögern. Däremot består ”miljön” av olika beståndsdelar, där den nationalsocialistiska är en och alternativhögern är en annan. Inom miljön är aktörerna varierande, från det auktoritära och hierarkiska NMR, till den nätverksbaserade alternativhögern. Som tidigare nämnts så delar dock miljön som helhet till stor del samma ideologiska budskap samt har ett utbyte med varandra, genom att gästa varandras social media. Det går därför inte att separera de olika aktörerna, utan de är en del av ett överlappande spektrum – det som i rapporten benämns som den radikalnationalistiska miljön.

¹⁹ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. *Ung och extrem – om våldsbejakande högerextremism*. https://www.muuf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/ung-och-extrem-hoger.pdf

²⁰ Kaati Lisa (red.) *Det vita hatet: nationalism i digitala miljöer*, FOI, november 2017.

²¹ Kaati Lisa et al. *Digitalt slagfält. En studie av radikalnationalistiska digitala miljöer*. FOI

1.2.1 Social rörelseteori och radikalnationalism.

Det finns givetvis ingen enskild och enhetlig förklaring till varför personer söker sig till och engagerar sig i radikalnationalistiska rörelser, utan det är en komplex uppsättning av individuella och strukturella faktorer som kan utspela sig både i den fysiska och digitala världen, inte sällan genom en kombination av de båda. Ett sätt närma sig och försöka begripliggöra detta fenomen är att använda sig av Social rörelseteori (*Social Movement Theory*).²²

Teorin härstammar från 1940-talet och utgår från idén att rörelser uppstår på grund av "irrationella processer hos ett kollektiv av individer som upplever befinna sig under spända förhållanden, vilket leder till en känsla av samtycke". Individer ansluter sig till rörelsen för att "de passivt dukar under för det överväldigande sociala krafterna". Sedan 1940-talet har teorin utvecklats till olika grenar, varav en är den så kallade inramningsteori ("*framing theory*") som använts för att förklara och förstå radikaliserings eftersom den till skillnad från andra grenar är processfokuserad.

Goffman (1974) har betecknat *framing* som "schematiska tolkningar som möjliggör individer att lokalisera, uppfatta, identifiera och etikettera händelser i deras liv och i världen som helhet".²³ *Frames*, eller inramning, hjälper till att organisera upplevelser och att instruera handlande. *Framing* på kollektiv nivå har samma tolkande funktion genom att förenkla världen men på ett sätt som "avser att mobilisera potentiella anhängare och 'demobilisera' antagonister".²⁴ Enklare uttryckt kan *framing* definieras som de dominanta föreställningar som guidar beteendet i en social grupp. Föreställningarna är ofta framställda av organisationens ledare, genom ideologin i vilken aktivisterna hittar grunden för sitt meningsskapande och handlande.²⁵ Och som alla kollektiva entiteter måste även högerextrema organisationer och nätverk motivera individer samt erbjuda anhängare och potentiella anhängare anledningar till varför de ska delta i rörelsen.²⁶

Framing fokuserar alltså processen för meningsskapande och det finns tre steg i denna process. (1) diagnostisering av ett tillstånd som måste förbättras; (2) potentiella lösningar på detta tillstånd; samt (3) motiveringar till varför individer ska engagera sig för att ändra på situationen. Dessa steg benämns diagnostisering, prognosering och

²² Snow, David A., Sarah A. Soule & Hanspeter Kriesi (eds.) *The Blackwell Companion to Social Movements* (Blackwell Publishing, 2007).

²³ Benford, Robert D & Snow, David A. *Framing Processes and Social Movements: An Overview and Assessment*. *Annual Review of Sociology*, Vol. 26:611-639, 2000
<https://www.annualreviews.org/doi/abs/10.1146/annurev.soc.26.1.611>, sid 614

²⁴ Ibid, sid 614

²⁵ Caiani, Manuel & della Porta, Donatella. *The Radical Right as Social Movement Organizations*. Oxford Handbooks Online.

<https://www.oxfordhandbooks.com/view/10.1093/oxfordhb/9780190274559.001.0001/oxfordhb-9780190274559-e-17>, sid 12-13

²⁶ Caianai, Manuela, della Porta, Donatella & Wagemann, Claudius. *Mobilizing on the Extreme Right: Germany, Italy, and the United States*. Oxford Scholarship Online, 2012
<https://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199641260.001.0001/acprof-9780199641260>, sid 13

motivering.²⁷ Som Magnus Wennerhag understryker omfattar inramningsteorin ”hur rörelserna själva beskriver de problem de ser i sin omvärld, hur de formulerar lösningsförslag till dessa upplevda problem samt hur de utifrån dessa beskrivningar mobiliserar aktivister och sympatisörer till handling.”²⁸ Tillika talar social rörelseteori om ”handlingsrepertoar” och där valen av handlingsrepertoar ”påverkas av rörelsens relation och interaktion med det omgivande samhället, till exempel med det politiska systemet, allmänheten, ordningsmakten eller politiska motståndare.”²⁹

Diagnostiseringen beskrivs av forskare som inramningen av orättfärdigheter och skuldtillskrivning samt hur man genom skapandet av en tydlig offerroll stärker avståndet mellan in- och utgruppen.³⁰ Prognostiseringen omfattar en rörelse/organisations förmåga att hantera specifika problem och kriser och hur de kommer att operationalisera konkreta åtgärder. Avslutningsvis handlar motivering till kollektivt handlande genom att mobilisera och trycka på känslor.³¹ Globalisering i kombination med digitalisering har förändrat nätverksstrukturer och olika former för engagemang samt deltagande i olika sociala rörelser.³²

Della Porta et. al. har använt social rörelseteorin samt idén om *framing* och tillämpat dem på högerextrema grupper. Resultatet visade att den högerextrema miljön består av en komplex diskurs som ramar in genom breda politiska frågor, som har långa traditionella rötter men som kombineras med mer kontemporära frågeställningar. Fyra huvudsakliga teman framträder i diskursen: motstånd mot förnyelse (traditionalism), rasism, antikapitalism samt auktoritärism.

Motståndet mot förnyelse är djupt rotat inom miljön men kombineras också med nutida fenomen där man anser att samhället är i moraliskt sönderfall manifesterat av feminism, HBTQ-rättigheter och andra civila rättigheter. Likaså är rasismen djupt rotad, där judar, muslimer och svarta ses som fienden. Även här framträder mer kontemporära tankar om exempelvis separation på basis av ras eller etnicitet. Antikapitalismen tar sig främst uttryck genom en syn på en korrupt ekonomisk elit som ses som förrädare och understödjer hot mot nationen. Slutligen finns en stark tro och önskan efter ett auktoritärt, antidemokratiskt ledarskap som knyts samman med en populistisk diskurs där folket ska skyddas mot en korrupt politisk klass.

Utifrån inramningsteorin konstaterar författarna att *identitet* ramar in extremhögern som en förtryckt elit som försöker försvara sitt rasliga folk. *Motståndarna* ramar in

²⁷ Benford, Robert D & Snow, David A. *Framing Processes and Social Movements: An Overview and Assessment*. Annual Review of Sociology, Vol. 26:611-639, 2000

<https://www.annualreviews.org/doi/abs/10.1146/annurev.soc.26.1.611> sid 615-620

²⁸ Wennerhag Magnus, *Våldsbejakande extremism. En forskarantologi*. 2017

http://www.sou.gov.se/wp-content/uploads/2017/10/SOU-2017_67_webb.pdf sid.293

²⁹ Ibid, sid 296.

³⁰ Gamson, William A. Constructing social protest. *Social movements and culture*, 4(1) (1995): sid.85-106.

³¹ Ray Sin, ”Emotionally Contentious Social Movements: A Tri-Variate Framework”, *Social Thought & Research*, Vol.30 (2009): sid.87-116.

³² Adams, Josh & Vincent J. Roscigno, ”White Supremacists, Oppositional Culture and the World Wide Web”, *Social Forces*, Vol.84(2) (2005): sid.759-778.

tanken om en mäktig men korrupt elit som spänner från försvarare av moderna värden till etniska minoriteter som ses som barbariska. Den *prognoserande* ramen kan beskrivas som de kulturella, sociala och politiska konsekvenserna av modernitet, förkroppsligade av det globala samhället. Och sist finns den *diagnostiserade* ramen där miljön vill tillbaka till ett traditionellt samhälle, där mer revolutionära *motiverade* inslag kombineras med mer pragmatiskt tryck på den moderata högern.³³

1.2.2 Digitala miljöer, hatbudskap och psykologiska faktorer

Den intensiva teknikutvecklingen sedan början av 2000-talet kombinerat med en ökad globalisering har lett till att alla rörelser, politiska som opolitiska, idag verkar på både den fysiska och digitala arenan. Inte minst är så fallet med den miljö som denna rapport studerar. Främlingsfientlighet finns i olika former på internet, från nazistiska och rasideologiska budskap till bredare högerpopulism.³⁴ De radikalnationalistiska digitala miljöerna skiljer sig åt beträffande storlek, samtalsämnen och ideologisk inriktning, men förenas av en avsaknad av principen om alla människor lika värde samtidigt som de sprider hatfulla budskap och ideologier.³⁵

FOI konstaterar att mycket av det som i dagligt tal definieras som hat, är grundat i fördomsfullhet vilket i sin tur är grundat i psykologiska faktorer. Förenklat är människan på en gruppnivå beroende av andra för sin överlevnad och vill därmed tillhöra en grupp och hon bygger därför stora delar av sin identitet på grupptillhörighet. I gruppen anpassar sedan människan ofta sitt sätt att tolka världen så att det överensstämmer med gruppens. Detta kan leda till en likformighet och snäva gruppnormer vilket i sin tur gör det svårt att tänka fritt samt kan leda till ett svartvitt tänkande.

Vidare kan en gruppgemenskap baserad på åsikter även leda till gruppolarisering, där individernas attityder förstärks och blir mer extrema. Det kan distansera gruppen från andra grupper och betrakta personer utanför den egna gruppen utifrån stereotyper och i förlängningen fördomsfullhet. Samtidigt kommer också fördomsfullheten sannolikt även inifrån individen och är inte endast ett resultat av den sociala konstruktionen.³⁶ Det är också i digitala miljöer lätt för individer med mindre accepterade åsikter och/eller icke-accepterade åsikter i andra sammanhang att söka och komma i kontakt med likasinnade.

³³ Caianai, Manuela, della Porta, Donatella & Wagemann, Claudius. *Mobilizing on the Extreme Right: Germany, Italy, and the United States. The Extreme Right: A Conclusion*. Oxford Scholarship Online, 2012

<https://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199641260.001.0001/acprof-9780199641260-chapter-11>, sid 3-5

³⁴ Kaati Lisa (red.) *Det vita hatet: nationalism i digitala miljöer*, FOI, november 2017, sid 10

³⁵ Kaati Lisa et al. *Digitalt slagfält. En studie av radikalnationalistiska digitala miljöer*. FOI, oktober 2019, sid 25

³⁶ Ibid sid 19-22

I det stereotypa och fördomsfulla tänkandet kan medlemmarna i in-gruppen börja tillskriva medlemmar i ut-grupper hotfulla, motbjudande eller omoraliska egenskaper och därtill generalisera individuella egenskaper till gruppegenskaper. Det kan göra att vissa grupper görs till legitima måltavlor för våld, med andra behandlas respektfull.³⁷ Enligt FOI är ett ofta använt sätt att göra individer till legitima måltavlor för våld att avhumanisera dem, vilket innebär att vissa individer och grupper betraktas helt eller delvis som att de saknar vissa mänskliga egenskaper eller har vissa egenskaper som gör dem mindre mänskliga.³⁸ Avhumanisering och hat kan bland annat uppstå när det anses föreligga ett hot mot individer, folk eller viktiga världen.³⁹ FOI konkluderar att:

”Även om det inte går att fastställa ett direkt orsakssamband mellan avhumanisering och våld kan det antas vara belagt, genom bland annat de studier som refereras här, att avhumanisering rättfärdigar extremt negativa beteenden mot den avhumaniserade gruppen eller individen. Detta kan både göras i form av efterkonstruktioner för att undvika skuld känslor (det var inte så farligt att göra x, för y förtjänade det), eller som en förklaring till varför det kommer att bli nödvändigt att orsaka skada gentemot någon.”⁴⁰

I kapitel tio beskriver Maik Fielitz digitala hatkulturer och hur det har lett till högerextrem terrorism av ensamagerande individer. Fielitz konstaterar att uppmaningar till våld från högerextrema aktivister idag ofta tar formen av grova skämt som avhumaniserar hela folkgrupper och normaliserar trångsynthet genom humor och ironi. I de digitala hatkulturerna finns komplexa grupper av internetanvändare som snarare delar ett motstånd mot liberalism, jämlikhet och politisk korrekthet än att de är överens om en konsekvent ideologi. Hatkulturerna verkar huvudsakligen genom koder och ett eget språk för att utpeka gemensamma drag, exempelvis genom memer eller andra symboler.

Fielitz argumenterar för att dagens högerextrema terrorister befinner sig i formlösa, regressiva digitala hatkulturer snarare än i politiska organisationer. Individerna bakom terrorattackerna i Christchurch och Halle har befunnit sig i sådana hatkulturer, fulla av ett grovt avhumaniserat språk, som sänker tröskeln för våld vilket i förlängningen kan leda till sådana attentat.⁴¹

1.2.3 Informationspåverkan

Den begreppsmässiga floran vad avser området informationspåverkan är både bred och varierande – och majoriteten av existerande definitioner tar sikte på statliga aktörer. Enligt MSB genomförs informationspåverkan av främmande makt och syftar till att ”påverka målgruppers uppfattningar, beteenden och beslutsfattande till

³⁷ Kaatt Lisa et al. *Digitalt slagfält. En studie av radikalnationalistiska digitala miljöer*. FOI, oktober 2019 sid 52

³⁸ Ibid sid 60

³⁹ Ibid, 23

⁴⁰ Ibid sid 62

⁴¹ Kapitel 11

främmande makts fördel. Vilselning, desinformation och propaganda i informationsmiljön är exempel på informationspåverkan”.⁴²

Informationspåverkan används dock inte nödvändigtvis av främmande makt och exempelvis har Pamment et. al. (2018) pekat på att sådana aktiviteter även kan omfatta icke-statliga aktörer. De menar bland annat att informationspåverkan kan användas av främmande makt, statlig- som icke-statlig, och att den till sin natur är illegitim – dock inte nödvändigtvis olaglig. Den syftar exempelvis till att utnyttja sårbarheter hos liberala demokratier genom att nyttja de demokratiska fri- och rättigheterna, främst manifesterade i form av yttrandefriheten. Genom att använda den för att sprida sitt budskap så vänds en av de liberala demokratiernas största tillgångar – yttrandefriheten – till en sårbarhet.⁴³

Både myndigheter och forskare har anfört liknande resonemang. Den holländska säkerhetstjänsten AIVD har konstaterat att högerextrema individer och grupper utför och kan utföra grova våldsbrott, så allvarliga att de skulle kunna klassas som terroristbrott. Men de pekar också på att högerextrema grupper sprider sin ideologi både online och offline, och även om aktiviteterna i sig inte är våldsamma så kan de kategoriseras som extremism. Detta eftersom aktiviteterna innehåller systematisk hets mot folkgrupper, demoniserar vissa delar av befolkningen, skrämmer enskilda eller önskar skapa en känsla av rädsla gentemot vissa grupper i samhället.⁴⁴ Framförallt har AIVD sett en ökning av högerextrema åsikter i den digitala sfären, vilka förstärks i så kallade ”filterbubblor” som reproducerar och förstärker deltagarnas idéer.⁴⁵

Även i en svensk kontext går det att se spår av AIVD:s resonemang, hos exempelvis den så kallade alternativhögern i Sverige. Ledande företrädare för rörelsen har bland annat angett att: ”Jag vill påverka folks sätt att tänka på. Jag vill befinna mig precis utanför åsiktskorridoren och sen helt enkelt vidga den så mycket som möjligt och göra det oacceptabla acceptabelt.” Vidare har samma företrädare beskrivit att det är en framgång för rörelsen om budskapen som de sprider leder till ”att rätt personer blir stötta”: ”Jag hoppas att de blir kränkta. Det kan jag säga, jag hoppas att de blir kränkta, att de känner att oj, vad har hänt med samtalet? Varför är alla så radikala helt plötsligt?”⁴⁶

Även Frisk et al (2018) har i en studie av förtroendevaldas trygghet i Ludvika diskuterat på likartat sätt som AIVD fast med fokus på kommunal nivå. Med utgångspunkt i Säkerhetspolisens årsrapport 2017 ställer sig författarna frågan: när övergår en extrem åsikt – icke-kriminellt uttryckt – till antydning och anspelningar som faller inom ramen

⁴² “Utlysning av forskningsmedel: Informationspåverkan”. Myndigheten för samhällskydd och beredskap. 5 oktober 2017.

⁴³ Pamment, James et al. *Countering Information Influence Activities. The State of the Art*. MSB, 2018 <https://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/28697.pdf>

⁴⁴ AIVD. *Right-wing extremism in the Netherlands. A phenomenon in flux*.

[file:///C:/Users/issl16012/Downloads/Right-wing+extremism+in+the+Netherlands,+a+phenomenon+in+flux_1%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/issl16012/Downloads/Right-wing+extremism+in+the+Netherlands,+a+phenomenon+in+flux_1%20(2).pdf), sid 15

⁴⁵ Ibid, sid 11

⁴⁶ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. SVT, 2018-10-11 <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

för det som uppfattas som ett grövre brott som hotar demokratin? Svaret, menar författarna är att:

”Genom att vissa aktörer inom vissa extremistiska miljöer byggt upp ett vålds- och skrämselfkapital kan de påverka genom ljud och åtbörder eller enbart genom att visa upp sig. Personer inom extremistkretsar har ofta god kännedom om var gränserna går för vad som räknas som ofredande eller olaga hot. Med andra ord utnyttjar de vålds- och skrämselfkapitalet genom att agera på ett sådant sätt att de inte begår straffrättsliga gärningar, men åstadkommer en påverkansseffekt som om de överskred gränsen för brott.”⁴⁷

1.3 Budskap/konspirationsteorier

Som beskrivits lägger olika inriktningar inom den radikalnationalistiska miljön sin tonvikt på olika budskap. Gemensamt för miljön som helhet är emellertid att konspirationsteorier är vanligt förekommande och som i varierande grad sprids till anhängare.

Det finns olika definitioner av vad som utgör en konspirationsteori. Douglas et. al. definierar en konspiration som ”en hemlig plan mellan minst två maktfulla aktörer” och menar att konspirationsteorier ämnar till att försöka förklara den ursprungliga orsaken till signifikanta sociala och politiska händelser och omständigheterna kring dessa, genom att hävda att de är ett resultat av en hemlig plan mellan minst två maktfulla aktörer. Vidare menar de att konspiratoriska övertygelser innebär en övertygelse om en eller flera konspirationsteorier.⁴⁸ Van Prooijen et. al. definierar i sin tur konspiratoriska övertygelser som en misstanke om att ett antal aktörer ingått i en gemensam hemlig plan för att försöka nå ett illvilligt mål.⁴⁹

Varför individer dras till och anammar konspirationsteorier har sannolikt olika förklaringar och varierar mellan personer, men enligt Douglas et. al.⁵⁰ innehåller konspirationsteorier tre beståndsdelar som kan förklara varför så sker. Den första är epistemologisk⁵¹ och bidrar till att förstå varför vissa händelser sker, framförallt när

⁴⁷ Frisk, Lotta et al. *Förtroendevaldas trygghet i Ludvika kommun*. Högskolan Dalarna, 2018.

<http://du.diva-portal.org/smash/get/diva2:1242849/FULLTEXT01.pdf>, sid 7

⁴⁸ Douglas, Karen M et al. *Understanding Conspiracy Theories*. *Advances in Political Psychology*, Vol. 40, Suppl. 1, 2019 <https://onlinelibrary-wiley-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/epdf/10.1111/pops.12568>, sid 4

⁴⁹ van Prooijen, Jan-William, Krouwel, André P.M & Pollet V Thomas. *Political Extremism Predicts Belief in Conspiracy Theories*. *Social Psychological and Personality Science* 2015, Vol. 6(5) 570-578 <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1948550614567356>

⁵⁰ Douglas, K. M., Sutton, R. M., & Cichocka, A. (2017). The psychology of conspiracy theories. *Current Directions in Psychological Science*, 26(6), 538–542. <https://doi.org/10.1177/0963721417718261> i <https://onlinelibrary-wiley-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/epdf/10.1111/pops.12568>, sid 7

⁵¹ Epistemologi innebär ”kunskapsteori, epistemologi, en huvudgren av filosofin som studerar grundläggande frågor om framför allt kunskapens natur, objekt och källor, t.ex.: Vad är kunskap? Vad kan vi ha kunskap om, en objektiv yttervärld eller bara våra egna upplevelser? Vad vilar vår kunskap ytterst på, sinnena eller förnuftet?” Nationalencyklopedin. *Kunskapsteori*. <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/kunskapsteori>; Åsberg, Rodney. *Ontologi*,

individer upplever osäkerhet och vill söka mönster och mening i sin verklighet. Den andra är existentiell och grundar sig i det faktum att individer kan söka sig till konspirationsteorier när de upplever maktlöshet och att deras existentiella behov är hotat. Personer som exempelvis saknar inflytande över en process kan återta en del av känslan av kontroll genom konspirationsteorier, då de avvisar dominerande narrativ och därigenom erbjuder individer föreställningen att de innehar den rätta beskrivningen om händelsen/skeendet. Konspirationsteorier korrelerar också med alienering från det politiska systemet samt anomi – en känsla av ett samhälleligt tillstånd av regel- eller normlöshet.^{52 53 54}

Den tredje beståndsdel utgår från sociala behov. Generellt har människan ett behov av att ha en positiv känsla kring den grupp hon anser sig tillhöra, må den vara baserad på nationalitet, politiska åsikter eller religion. En övertygelse om att någon konspirerar mot den egna gruppen har större sannolikhet att slå rot om gruppen ser sig själva som undervärderade, underprivilegerade eller under hot. Detta hör samman med idén om ”kollektiv narcissism”, vilket innebär att gruppen känner sig själva bättre än andra utifrån föreställningen att omvärlden inte förstår den egna gruppens storhet. Konspirationsteorier är också också vanligare bland grupper med låg status, då de kan skapa en förklaring till varför gruppens status är så låg. Grupper med låg status har också en tendens att tro att grupper med hög status konspirerar mot dem. Känslan av att tillhöra en underminerad och hotad grupp kan göra att konspirationsteorier utvecklas och/eller anammas för att legitimera gruppens upplevda ofördelaktiga position. En övertygelse om att andra grupper konspirerar mot ens egen grupp bidrar därmed till att ursäkta den ofördelaktiga positionen.^{55 56}

Konspirationsteorier hjälper till att, tillsammans med likasinnade, skapa ordning i en osäker värld. De erbjuder kausala förklaringsmodeller för komplexa skeenden, vilket ökar känslan av kontroll. På så sätt har konspirationsteorier mycket gemensamt med politisk och/eller religiös extremism, då dessa ideologier också försöker förklara världen genom givna antaganden, vilket därmed skapar ordning. Ett gemensamt drag hos olika former av politisk och/eller religiös extremism är ett rigid tänkesätt med ett svart-vitt tänkande och tydliga dikotomier som ”vi mot dem” och ”gott mot ont”, där den egna gruppens idéer är den enda lösningen på samhällliga problem. Vidare har

epistemologi och metodologi. Göteborgs Universitet, 2001

https://www.ipd.gu.se/digitalAssets/1325/1325584_00_13.pdf

⁵² Douglas Karen M et al. *Understanding Conspiracy Theories* Advances in Political Psychology, Vol. 40, Suppl. 1, 2019 . <https://onlinelibrary-wiley.com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/epdf/10.1111/pops.12568>

⁵³ Nationalencyklopedin. *Anomi*. <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/anomi>

⁵⁴ van Prooijen, Jan-William, Krouwel, André P.M & Pollet V Thomas. *Political Extremism Predicts Belief in Conspiracy Theories*. Social Psychological and Personality Science 2015, Vol. 6(5) 570-578 <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1948550614567356>

⁵⁵ Douglas Karen M et al. *Understanding Conspiracy Theories* Advances in Political Psychology, Vol. 40, Suppl. 1, 2019 <https://onlinelibrary-wiley.com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/epdf/10.1111/pops.12568>, sid 7-9

⁵⁶ Wilson, Andrew. *Fear-Filled Apocalypses: The Far-Right's Use of Conspiracy Theories*. Oxford Research Group., 2019-03-27 <https://www.oxfordresearchgroup.org.uk/blog/fear-filled-apocalypses-the-far-rights-use-of-conspiracy-theory>, sid 6-7

extremister en tendens att inhämta kunskap om världen främst från sin egen grupp samtidigt som andra kunskapskällor ignoreras.⁵⁷ Som flertalet studier visat delar konspirationsteorier och politisk och/eller religiösa ideologier därmed många egenskaper och extremister har gett uttryck för konspiratoriska övertygelser.^{58 59 60 61 62}

Konspirationsteorier behöver naturligtvis inte leda till extremism, men det kan bidra i en radikaliseringsprocess, då de spelar på den ideologi, interna dynamik och psykologiska processer som finns i en extremistisk grupp. Därtill demoniserar vissa konspirationsteorier ”den andre” eller ”fienden” och förklarar motsatta åsikter som en del av konspirationen. De kan också fungera som retoriska tankefigurer för att porträttera våld som något nödvändigt, i syfte att ”väcka” människor till att göra någonting.⁶³

1.3.1 The Great Replacement (Det stora utbytet)

Teorin om The Great Replacement härstammar från den franska filosofen Renaud Camus, som myntade begreppet i en bok med samma titel 2011. Sedan dess har begreppet populariserats och kommit att bli en av de mest inflytelserika ideologierna inom ”Den nya europeiska högern” (European Nouvelle Droite) samt dess yngre grupp, den identitära rörelsen.^{64 65}

Teorin argumenterar för att Europas vita population etniskt och kulturellt medvetet byts ut genom migration och framväxten av områden med en koncentration av icke-europeiska minoriteter. Demografiska förändringar i västvärlden står i centrum, utifrån föreställningen att den etniskt vita populationen kommer att bli minoriteter i

⁵⁷ van Prooijen, Jan-William, Krouwel, André P.M & Pollet V Thomas. *Political Extremism Predicts Belief in Conspiracy Theories*. Social Psychological and Personality Science 2015, Vol. 6(5) 570-578 <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1948550614567356>

⁵⁸ Ibid

⁵⁹ Bartlett, Jamie & Miller, Carl. *The power of unreason conspiracy theories, extremism and counter-terrorism*. Demos, 2019-08-29

file:///C:/Users/issl16012/Downloads/The_Power_of_Unreason_Conspiracy_Theorie.pdf, sid 4+21

⁶⁰ Wilson, Andrew. *Fear-Filled Apocalypses: The Far-Right's Use of Conspiracy Theories*. Oxford Research Group., 2019-03-27 <https://www.oxfordresearchgroup.org.uk/blog/fear-filled-apocalypses-the-far-rights-use-of-conspiracy-theory>

⁶¹ Douglas Karen M et al. *Understanding Conspiracy Theories* Advances in Political Psychology, Vol. 40, Suppl. 1, 2019 <https://onlinelibrary-wiley-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/epdf/10.1111/pops.12568>, sid 3

⁶² Krouwel, Andre. *Does Extreme Political Ideology Predict Conspiracy Beliefs, Economic Evaluations and Political Trust? Evidence From Sweden*. Journal of Social and Political Psychology, 2017, Vol. 5(2), 435-462., sid 449

⁶³ Bartlett, Jamie & Miller, Carl. *The power of unreason conspiracy theories, extremism and counter-terrorism*. Demos, 2019-08-29 sid 5

⁶⁴ Davey, Jacob & Ebner, Julia. *The Great Replacement: The Violent Consequences of Mainstreamed Extremism*. Institute for Strategic Dialogue, 2019 <https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2019/07/The-Great-Replacement-The-Violent-Consequences-of-Mainstreamed-Extremism-by-ISD.pdf>, sid 8

⁶⁵ Dirk Moses. A. "White Genocide" and the Ethics of Public Analysis. Journal of Genocide Research, 21:2, 201-213 <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/14623528.2019.1599493?needAccess=true>, sid 209

sina egna hemländer. Vissa etniska och religiösa grupper utgör ett särskilt hot, då de anses kulturellt inkompatibla med västs sätt att leva. I synnerhet muslimer besitter enligt teorin dessa egenskaper. The Great Replacement har täta kopplingar till andra teorier inom extremhögern, som de om "White Genocide" och "Eurabia" och ibland används de som utbytbara med varandra.⁶⁶

Forskarna Jacob Davey och Julia Ebner, vid Institute for Strategic Dialogue (ISD) har genom att studera hur den torgförs på social media kommit fram till ett antal framträdande narrativ bakom The Great Replacement. För det första präglas teorin av ett konspiratoriskt tänkande genom att hävda att politiker, media och globalister gemensamt och koordinerat arbetar för att förgöra vita européer och dess kultur.⁶⁷ Invandrade muslimer beskrivs som en del av denna plan, utifrån föreställningen att de har en medfödd önskan att förstöra civilisationen i västvärlden. Samtidigt vävs detta samman med antisemitiska teorier som anklagar en "global och judisk elit" för att främja storskalig migration.⁶⁸

Det andra framträdande narrativet är dystopiskt och beskriver migration som huvudanledningen till samhällets förfall, vilket både regeringar, stora digitala företag och media är delaktiga i. Narrativet sprids av anhängare på tre olika sätt. Dels målar de upp en bild av områden med hög invandring som degraderade med ökande våld och kriminalitet. De pekar även på ideologin som sprids av Islamiska Staten och hävdar att det är det oundvikliga slutmålet för områden med hög andel muslimsk population. Vidare menar de att regeringar och företag inom social media gemensamt arbetar för att censurera högerextrema röster och därigenom skapar ett Orwellianskt system som syftar till att tysta anhängare till teorin om The Great Replacement. För det tredje hävdar de att vita människor aktivt deltar i att förstöra sin egen grupp, vilket illustrerar hur sinnessjukt samhället är.⁶⁹

Det tredje narrativet pekar på invandrare – särskilt muslimer – som orena, då de besitter sociala, kulturella och rasbetonade brister gentemot vita européer. Invandrare anses vara direkt ansvariga för olika sorters problem i samhället utifrån infödda och oföränderliga brister och är därigenom orena och har en förorenande effekt på samhället.⁷⁰

Slutligen sprider anhängare till teorin om The Great Replacement ett narrativ om invandring till Europa som ett existentiellt hot mot samhället, både på en etnisk och kulturell nivå.⁷¹ Enligt Davey och Ebner är teorin effektiv då den skapar en känsla av att det är bråttom innan den vita populationen tillintetgörs och den europeiska

⁶⁶ Davey, Jacob & Ebner, Julia, 2019, sid 7

⁶⁷ Bjørge, Tore & Aasland Ravndal, Jacob. *Extreme-Right Violence and Terrorism: Concepts, Patterns, and Responses*. International Center for Counter Terrorism, 2019-09-23
<https://icct.nl/wp-content/uploads/2019/09/ExtremeRightViolenceandTerrorismConceptsPatternsandResponses.pdf>

⁶⁸ Davey, Jacob & Ebner, Julia, 2019, sid 12

⁶⁹ Ibid sid 12

⁷⁰ Ibid sid 12-13

⁷¹ Finnsjö, Morgan. *Myten om det stora utbytet*. Expo, 2019-03-15 <https://expo.se/myten-om-det-stora-utbytet>

kulturen dör ut. Anhängare av teorin porträtterar detta omedelbara hot genom att använda sig av statistik som pekar på hög kriminalitet, ekonomiska problem samt stort antal sexuella trakasserier och våldtäkter i områden som är präglade av hög andel utlandsfödda – och menar att detta kommer resultera i hela samhällets undergång om migration tillåts fortsätta. De använder vidare bilden av det existentiella hotet för att understryka att assimilering och samexistens är omöjligt eller endast möjligt genom forcerad segregering, deportering eller till och med folkmord.⁷²

En annan del som är nära kopplad till dessa narrativ är att anhängare till The Great Replacement också förordar teorin om accelerationism. Teorin myntades av filosofen Nick Land som ansåg att teknologiska och sociala förspåring ska accelereras till sådan grad att instabilitet skapas, vilket i sin tur resulterar i en revolutionär politisk förändring. Teorin har anammats av radikalnationalister de senaste åren som har modifierat den till att nu innefattar uppfattningen om att det bör ske snabbare polarisering i samhället för att på så sätt framkalla krig mellan olika raser, något som de ser både som nödvändigt och oundvikligt. Våld kommer att föda mer våld, vilket gör att folk kommer att behöva välja sida och systemet kommer tappa kontroll och det förestående raskriget är därmed oundvikligt.⁷³ Ideologen James Mason har argumenterat för att målet inte endast är att döda minoriteter, utan också att ”tända gnistan”. Idén om accelerationism var exempelvis tydlig i Brandon Tarrants manifest, där han såg stabilitet som en motståndare till revolution och att det därför var nödvändigt att destabilisera samhället.⁷⁴ Och John Earnest, som öppnade eld vid en synagoga i Poway 2019, skrev ”Jag använde vapen av samma anledning som Brandon Tarrant gjorde. Målet är att USA:s regering ska börja konfiskera vapen. Folk kommer att försvara sin rätt att ha vapen – inbördeskriget har precis börjat”.⁷⁵

Forskare vid ISD har genom etnografiska analyser i ett dussintal digitala radikalnationalistiska kanaler kunnat visa att teorin om accelerering är framträdande i identitära kretsar. I olika forum kopplade till den identitära rörelsen delar deltagare planer om att kollaps av det politiska systemet eller samhället som helhet och menar att teorin om acceleration är nödvändig för ett nytt samhälle i enlighet med deras vision.⁷⁶ Davey och Ebner argumenterar också för att kombinationen av de ovan nämnda narrativen samt teorin om accelerering gör att The Great Replacement kan så frön som inspirerar till att personer genomför våldsdåd, likt det i Christchurch.⁷⁷

⁷² Davey, Jacob & Ebner, Julia, 2019, sid 13

⁷³ Center mot våldsbejakande extremism. *Vit makt-miljön*.

https://www.cve.se/download/18.7d27ebd916ea64de53065cda/1593590221655/2020_Vit_makt_miljo%CC%88n.pdf

⁷⁴ Davey, Jacob & Ebner, Julia, 2019, sid 13

⁷⁵ Byman, Daniel. Riots, *White Supremacy and Accelerationism*. Lawfare, 2020-06-01

<https://www.lawfareblog.com/riots-white-supremacy-and-accelerationism>

⁷⁶ Davey, Jacob & Ebner, Julia. 2019, sid 13

⁷⁷ Ibid, sid 13

1.3.2 Spridning av the Great Replacement

Enligt ISD:s rapport har den identitära rörelsen varit en av de mest aktiva förespråkarna för The Great Replacement och använt plattformar som Facebook, Twitter och Instagram för att sprida sitt budskap. ISD har i tidigare rapport identifierat internationella koordinerade kampanjer i samband med det svenska riksdagsvalet 2018, vilka bland annat spred ett budskap om "White Genocide". Enligt ISD har en koalition av tankesmedjor, alternativmedia, och personer på social media förstärkt räckvidden hos sådana budskap till att nå bortom traditionell social media. Exempelvis har tankesmedjan Gefira Foundation publicerat rapporter om The Great Replacement på engelska, tyska, polska och italienska. En av deras rapporter heter "Sweden will remain Sweden, but only in name" som bland annat hävdar att den svenska regeringen medvetet bedriver ett befolkningsutbyte för att kompensera för låga födelsetal.⁷⁸

ISD har också visat att hur politiker och politiska kommentatorer gjort implicita eller explicita referenser utifrån idén om en invasion i västvärlden. Före detta partiledaren för högerpopulistiska FPÖ tillika vice förbundskansler för Österrike, Heinz-Christian Strache, har på Facebook publicerat inlägg med budskapet att The Great Replacement redan skett i Österrike under ledning av andra partier. I en intervju 2019 sa Strache även att han skulle fortsätta kampen mot The Great Replacement.⁷⁹ Uttalanden om The Great Replacement har även skett av andra politiker, som Björn Höcke från Alternativ för Tyskland och av Dries Van Langenhove från Belgiska Vlaams Belang.

Utöver dessa explicita referenser till Great Replacement har även politiker som ligger närmare mitten av det politiska spektrumet använt språk som speglar sådant som teorins anhängare förespråkade, alternativt refererat till relaterade konspirationsteorier. Det kan exempelvis röra sig om direkta referenser till migranter som "inkräktare ("invader)". ISD understryker dock att sådana referenser inte ensamma indikerar att politiker är anhängare till teorin om The Great Replacement men det visar på en form utav politiskt budskap som kläs i förtäckta ordalag för att nå väljare som står för mer extrema ståndpunkter. Det visar också hur ytterkantensfenomen på internet influerar politiker som vanligtvis återfinns i den politiska mittenfåran, i hur de uttrycker sig kring ämnen som migration.⁸⁰

Exempel på detta återfinns i Europa och USA under de senaste åren. Ungerns premiärminister Viktor Orbán har beskrivit invandrare som "Muslim invaders" och även klandrat den judiska kapitalisten George Soros för migrationskrisen. I Italien har vice premiärminister Matteo Salvini sagt att han "halted the invasion" och USA:s president Donald Trump har flertalet gånger refererat till migranter som "invaders" samt tidigare också retweetat Twitterkonton som har spritt teorin om White Genocide.⁸¹

⁷⁸ Ibid 16

⁷⁹ Ibid, sid 16

⁸⁰ Ibid, sid 17

⁸¹ Ibid sid 18

ISD har även studerat 1 480 000 inlägg på Twitter mellan 2012 och 2019 som haft begreppet eller hashtagen Great Replacement. Enligt analysen har inläggen ökat stadigt sedan 2012 och nådde sin topp i samband med terrorattacken i Christchurch, då begreppet även kom att spridas till mer traditionell media. Analysen visade även att av de 750 000 inlägg som kunde geografiskt härledas var 50% från Frankrike, 23% från USA och 7% från Storbritannien. Av de tio största kontona som spred och på olika sätt engagerade sig i teorin var åtta associerade med franska individer och organisationer. Av de två återstående var en det officiella twitterkontot för USA:s president.⁸²

Vidare visade analysen att en variation av plattformar används för att sprida teorin, så som alternativa sociala medier, forum som kretsar kring att användarna publicerar olika former av bilder, ytterkantsforum samt krypterade kanaler. ISD har identifierat typer av sådana plattformar som de karaktäriserar som ”dark social ecosystems”, som innefattar: (1) sådana som skapats explicit för högerextremister; (2) ultra-libertarianska plattformar skapade av libertarianer eller kommersiellt drivna aktörer som håller yttrandefrihet högt och därför tolererar extremistiska och våldsbejakande budskap och som vägrar ta ner budskap eller samarbeta för att motverka extremism; (3) plattformar som skapats för ett syfte men som blivit kapade av extremister och därför används för ett annat. Den sistnämnda typen är ytterkantsforum som till viss del driver internetkultur och befolkas av lösa nätverk som brukar benämnas som ”internet-troll”. 8chan är ett exempel på ett sådant forum. Enligt ISD har extremhögern varit skickliga på att utnyttja ekokammare på social media, genom aktivitet på dessa olika typer av plattformar för att sprida teorier om The Great Replacement och White Genocide.⁸³

Även memes är centrala för att sprida dessa teorier.⁸⁴ ISD har studerat 480 sådana och konstaterat att 90% av dem innehöll olika typer av rasistiskt material, som antisemitiska konspirationsteorier och hot om kulturella skillnader mellan européer och personer från Afrika och/eller Mellanöstern. De övriga 10 procenten innehöll referenser till utvald statistik och olika typer av rapporter från exempelvis FN och EU för att på sätt legitimera The Great Replacement. Enligt ISD spelar de studerade memes:en ofta på känslor och fördomar men adresserar sällan de bakomliggande teorierna till The Great Replacement.⁸⁵

1.3.3 White Genocide (Vitt folkmord)

The Great Replacement har nära kopplingar till andra populära teorier inom extremhögern, som White Genocide och Eurabia och ofta används dessa teorier som

⁸² Ibid, sid 20

⁸³ Ibid, sid 24

⁸⁴ Heather Suzanne Woods & Leslie A. Hahner, *Make America meme again: the rhetoric of the Alt-right* (New York: Peter Lang, 2019).

⁸⁵ Davey, Jacob & Ebner, Julia, 2019, sid 28

utbytbara med varandra. White Genocide skiljer sig dock från The Great Replacement genom att den betonar explicita antisemitiska åsikter.⁸⁶

Teorin härstammar från den amerikanska nazisten David Lane som 1988 publicerade manifestet "The White Genocide Manifesto" ("Det vita folkmordsmanifestet"). I manifestet återfinns också "de 14 orden", som har fått stor spridning i den högerextrema miljön och som lyder: "Vi måste säkra existensen för vårt folk och en framtid för våra vita barn."⁸⁷ I manifestet argumenterar Lane även för att den vita populationen byts ut genom invandring, integration, höga aborttal samt våld mot vita personer – och att detta orkestreras av judar.⁸⁸

Enligt anhängare till teorin finns det en global judisk konspiration mot vita människor, som sker genom judisk kontroll över media, regeringen samt universiteten. Samtidigt vävs också teorin ihop med ett påstått hot från andra grupper, utifrån föreställningen att vita människor är under omedelbar fara på grund av en kulturell, politisk, ekonomisk och fysisk fara som härstammar från en kombination av judar, muslimer, invandrare i allmänhet, vita liberaler, feminister och kommunister. Kombinationen av dessa påstådda hotaktörer illustrerades exempelvis under de radikalnationalistiska paraderna i Charlottesville som ömsom ropade "YOU will not replace us" och ömsom "JEWS will not replace us".⁸⁹

Detta påstådda folkmord sker alltså utstuderat och koordinerat av ovan nämnda aktörer, främst genom invandring samt integration av icke-vita och enligt David Lane är "integration en eufemism för folkmord". Genom integration elimineras enligt Lane "vita skolor, vita områden, vita organisationer, samt övriga komponenter som är nödvändiga för den biologiska och kulturella överlevnaden hos en entitet."⁹⁰ Lane ansåg vidare att detta inte riskerade att ske endast i USA utan även globalt, då det finns fem miljarder färgade människor i världen vilket i förlängningen kommer leda till att vita människor "dränks som av en flodvåg bestående av icke-vita människor". Eftersom detta framtidsscenario inte är ett resultat av demografiska förändringar utan sker avsiktligt, genom förespråkare av integration, olikheter och mångkultur, så menade Lane att det gick att klassa som ett folkmord.

Enligt förespråkare av teorin kommer hotet om folkmordet inte enbart från invandring och integration, utan även från idéerna om jämställdhet mellan könen och feminism – särskilt vad avser kvinnans frihet att rå över sin egen kropp. Låga födelsetal bland vita barn riskerar att leda till att vita blir en minoritet i USA och vita kvinnor ska göra det

⁸⁶ Ibid sid 7

⁸⁷ Vergara, Daniel. *Våldsprofet för en hotad vithet*. Expo 2019-05-06
<https://expo.se/sj%C3%A4lvf%C3%B6rsvarsprofet-f%C3%B6r-en-hotad-vithet>

⁸⁸ Davey, Jacob & Ebner, Julia, 2019, sid 7

⁸⁹ Atkinson. David C. (2018) *Charlottesville and the alt-right: a turning point?*, Politics, Groups, and Identities, 6:2, 309-315, <https://www.tandfonline-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/full/10.1080/21565503.2018.1454330>, sid 310

⁹⁰ Oh, Reginald. *Fear of a Multiracial Planet: Lo acial Planet: Loving's Childr s Children and the Genocide of en and the Genocide of the White Race*. 86
Fordham L. Rev. 2761, 2018

<https://ir.lawnet.fordham.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5520&context=flr>, sid 2770

som är bäst för den vita rasen – att producera nya vita barn. Samtidigt finns det en utilitaristisk syn på frågan, där den vita rasens fortlevnad står i centrum. I USA har högerextrema anhängare exempelvis argumenterat att kvinnans rätt till abort de facto varit av godo, då majoriteten av aborter sker av icke-vita kvinnor och därmed har abort fungerat som ett sätt att hindra ett vitt folkmord. Samtidigt betyder detta inte att den vita kvinnan har ett fritt val att genomföra abort, utan det är den vita rasens fortlevnad som är det överordnade målet. I vissa fall bör aborter vara obligatoriska (främst vid genetiska variationer på fostret) och i andra fall bör de vara förbjudna.⁹¹

Detta kopplar även an till alternativhögerns fokus på skapandet av vita etnostater. Genom sådana säkerställs att vita människor skaffar barn med andra vita människor, vilket leder till fler vita barn. Här finns en tanke om att vita kvinnor ska hänge sig till endogami – att giftermål endast bör ske inom en bestämd grupp eller social kategori⁹² – och se produktionen av vita barn som sin moraliska uppgift. Genom endogami kan vita etnostater bidra till att undvika ett vitt folkmord.⁹³

1.3.4 Eurabia

Teorin om Eurabia har också den nära kopplingar till The Great Replacement och White Genoide. Teorin argumenterar för att länder i västvärlden långsamt inordnar sig under muslimsk lag⁹⁴ och har främst kommit att spridas av Bat Ye'or, som även använt namnet Giselé Oreibi, men som är mest känd som Gisèle Littman. Littman har utgett sig för att vara akademiker men har inte disputerat.⁹⁵ Enligt Littman har Europa förändrats från en judisk-kristen civilisation till en post judisk-kristen sådan som är undergiven gentemot jihad och de islamiska krafter som propagerar en sådan. Startpunkten för denna förändring var oljekrisen 1973 när EEC (European Economic Community), på initiativ av Frankrike och Arabförbundet, etablerade EAD (the European-Arab Dialogue). Sedan dess har enligt Littman EAD fungerat som en förtrupp för att få Europa och muslimska länder att närma sig varandra.^{96 97 98 99}

⁹¹ Ibid sid 269-2771

⁹² Nationalencyklopedin. *Endogami*
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/endogami>

⁹³ Oh, Reginald, 2018, sid 2769

⁹⁴ Davey, Jacob & Ebner, Julia. 2019, sid 7

⁹⁵ Bangstad, Sindre. *Bat Ye'or and Eurabia* i Sedgwick, Mark. *Key Thinkers of the Radical Right: Behind the New Threat to Liberal Democracy* Oxford Scholarship Online, 2019. <https://www-oxfordscholarship-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/view/10.1093/oso/9780190877583.001.0001/oso-9780190877583-chapter-11?print=pdf>, sid 3

⁹⁶ Bangstad, Sindre. *Eurabia Comes to Norway*. Islam and Christian-Muslim Relations. Volume 24, 2013 <https://www-tandfonline-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/full/10.1080/09596410.2013.783969>, sid 370-371

⁹⁷ Bangstad, Sindre, 2019, sid 2

⁹⁸ Carr, Matt. *You are now entering Eurabia*. Sage Journal, 2006
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0306396806066636>, sid 6

⁹⁹ Zia-Ebrahimi, Reza. *When the Elders of Zion relocated to Eurabia: conspiratorial racialization in antisemitism and Islamophobia*. Patterns of Prejudice, Volume 52, 2018
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0031322X.2018.1493876>, sid 326

Littman menar vidare att Eurabia främst riktar sig mot USA och Israel, men att processen för att nå dit återspeglas i islamsk infiltration av Europa och dess ökade påverkan på europeisk politik. Enligt Littman tar europeisk-arabisk kultur över alla nivåer av västra Europa och Europeiska Unionen¹⁰⁰ (EU) är drivande i utvecklingen genom ”ett ansiktslöst nätverk bestående av enorm administration som förenar EU och OIC (Organization of the Islamic Conference) som tillsammans skapat en Kafka-liknande värld som fungerar likt ett totalitärt system som upprätthåller censur och politisk korrekthet.”¹⁰¹

Ett centralt koncept för Littmans teori är ”dhimmitude”, som enligt henne innebär en obligatorisk underkastelse som icke-muslimer, genom terrorism eller genom att ge upp, kommer behöva göra gentemot islams dominans. Detta sker gradvis på samhällets samtliga nivåer, från politiska och historiska till sociologiska och kulturella. Den gradvisa förändringen gör också att européer kan leva i dhimmitude utan att ens vara medvetna om det själva, vilket i förlängningen leder till självutplåning.^{102 103 104 105}

Den direkta förlängningen av dhimmitude är enligt Littman jihad. För henne är det det som definierar muslimers sanna essens. Jihad anses vara en fundamental del av islamsk juridik och litteratur, då det är genom jihad som det muslimska samhället utvecklas och expanderar. Det är enligt henne en kollektiv plikt för muslimer att genomföra fredlig eller våldsamt jihad, genom propaganda eller annan subversiv verksamhet i icke-muslimska länder.^{106 107}

En annan central term är ”taqiyya”, som enligt islam förenklat innebär att utövaren döljer eller gör avsteg från sin tro, i syfte att undvika döden eller allvarlig förföljelse.¹⁰⁸ Men för Littman innebär termen att muslimer systematiskt ljugar om sina riktiga intentioner, d.v.s. att etablera muslimsk dominans gentemot icke-muslimer. Enligt synsättet går muslimer aldrig att lita på och alla muslimer, oavsett inriktning, är en del av samma komplott. Även om deras sätt att nå dit kan variera.¹⁰⁹ De är alla del av samma sak: redskap för en 1400 år lång muslimsk kamp att etablera kontroll över Europa.¹¹⁰

Teorin om Eurabia lägger också en stor del av skulden på ”vänstern” för att Europa och dess kultur tas över av muslimer. Efter kommunismens fall anses ”Third Worldists”, neo-kommunister och islamister har skapat en stark jihadistisk koalition mot

¹⁰⁰ Bangstad, Sindre, 2019, sid 8

¹⁰¹ Bangstad, Sindre. 2013 sid 371

¹⁰² Ibid, sid 372

¹⁰³ Bangstad, Sindre, 2019, sid 4

¹⁰⁴ Ibid, sid 5

¹⁰⁵ Zia-Ebrahimi, Reza. *When the Elders of Zion relocated to Eurabia: conspiratorial racialization in antisemitism and Islamophobia*. Patterns of Prejudice, Volume 52, 2018

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0031322X.2018.1493876>, sid 322

¹⁰⁶ Bangstad, Sindre, 2019, sid 9

¹⁰⁷ Zia-Ebrahimi, Reza, 2018, sid 323

¹⁰⁸ Sorgenfrei, Simon. *Intoleransens spelregler*. Göteborgs Universitet, 2011-08-23
<https://hum.gu.se/aktuellt/Nyheter/fulltext/intoleransens-spelregler.cid1035739>

¹⁰⁹ Bangstad, Sindre, 2013, sid 373

¹¹⁰ Ibid sid 373

demokratier i västvärlden samt dess allierade. Europeiska universitet anses vara kontrollerade av Palestinier och koalitionen är djupt förankrad i den europeiska-arabiska alliansen, där ”den internationella vänstern” ses som ”de nya Qiuslingarna”.¹¹¹

Eurabia har också spridits av etablerade politiker, som exempelvis den nederländska partiledare Geert Wilders. I en intervju 2007 uppgav han att Littmans bok om Eurabia hade gjort stort avtryck på honom och att han ansåg att hon hade rätt: ”I think she is right. It is only difficult to prove if there indeed has been a deliberate policy choice for Eurabia”.¹¹² Wilders har därefter refererat till teorin i bland annat debatter i parlamentet. I samband med att Wilders för ett antal år sedan stod åtalad för hatbrott höll han ett tal där han tog upp Eurabia: ”Only fools believe this is an incident. Throughout Europe the multiculturalists are waging a total war against their own populations. Their aim is to continue mass immigration, resulting in an Islamic Europe – a Europe without freedom: Eurabia”.¹¹³

Närbesläktat med teorin om Eurabia, finns också den så kallade ”counterjihadrörelsen”, där vissa av anhängarna även understödjer teorin om Eurabia. Anhängare till counterjihad anser att den muslimska världen är i krig mot väst där (1) islam inte ses som en religion, utan som en politisk kraft riktad mot västvärlden; (2) västvärlden är i ett pågående förfall, med svag kultur, politik och demografi; (3) Europa håller på att islamiseras; samt (4) det finns en västerländsk ”elit”, som medverkar, eller inte stoppar, denna utveckling.¹¹⁴

1.3.5 Antisemitism

Enligt Nationalencyklopedin betyder begreppet antisemitism ”fientlighet, förföljelse eller fördomar mot judar som etnisk eller religiös grupp”.¹¹⁵ Antisemitismen innehåller stereotypa föreställningar och myter om judar samt en negativ inställning till judar som grupp.¹¹⁶ Enligt sociologen Helen Fein är antisemitism: ”en bestående latent struktur av föreställningar fientliga mot judar som kollektiv, vilka på det individuella planet manifesteras som attityder, i kulturen som myter, ideologi, folkliga traditioner och bildspråk, samt i handlingar som social eller legal diskriminering, politisk mobilisering mot judarna och kollektivt eller statligt våld, vilket resulterar i och/eller syftar till att fjärma, driva bort eller tillintetgöra judar just för att de är judar”.¹¹⁷ Enligt

¹¹¹ Ibid , sid 374

¹¹² Van Buuren, Jelle. *Spur to Violence. Anders Behring Breivik and the Eurabia conspiracy*. Nordic Journal of Migration Research. Special Issue Article • DOI: 10.2478/njmr-2013-0013 NJMR • 3(4) • 2013 • 205-215, sid 209

¹¹³ Ibid sid 210

¹¹⁴ Kaati, Lisa, Cohen, Katie & Akrami, Nazar. *Ensamagerande våldsverkare. Profiler, riskbedömningar och digitala spår*. FOI, 2019 <https://www.foi.se/rest-api/report/FOI-R--4736--SE>, sid 23

¹¹⁵ Nationalencyklopedin, *Antisemitism*.

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/antisemitism>

¹¹⁶ Svenska kommittén mot antisemitism. *Vad är antisemitism?* <https://skma.se/antisemitism/>

¹¹⁷ Löwander, Birgitta & Hagström, Marja. *Antisemitism och islamofobi – utbredning, orsaker och preventivt arbete*. Forum för levande historia, 2011

Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA) är antisemitismen en mångfasetterad rörelse, med en komplex historia och komplexa orsaker.^{118 119} Orsakerna bakom antisemitism generellt och inom radikalnationalistiska miljön specifikt är mångfacetterad och kontextbunden som belysts av Henrik Bachner¹²⁰, Helen Lööws verk om Nazismen i Sverige¹²¹ mfl.¹²² Då denna studie belyser radikalnationalistiska miljöer kommer nedan beskrivning främst ta sikte på antisemitism med sådana förtecken, även om det samtidigt är viktigt att det kan förekomma i andra sammanhang också.

En av de viktigaste orsakerna till antisemitismens framväxt är enligt SKMA en judefientlig tanketradition som fanns inom kristendomen. De första kristna var judar och ansåg att Jesus var den som i Gamla Testamentet utlovades som Messias. Men flertalet judar antog inte denna tro, vilket skapade en splittring då de kristna ansåg sig vara de rättmätiga arvtagarna till Gamla Testamentet – och inte judarna. Denna konkurrens skapade ett spänningsförhållande ur vilken det föddes en antijudisk teologi, vilket i kombination med Europas kristnande fick konsekvenser för den judiska minoriteten som bland annat utpekades som för att ha dödat Jesus. Under delar av medeltiden infördes lagstiftning som begränsade judars religiösa och ekonomiska rättigheter. Judar blev bland annat placerade i ghetton och tvingades bära speciella kännetecken för att särskilja dem från den kristna gruppen. Det förekom även berättelser om att judar begick ritualmord på kristna barn och att de i samband med digerdöden förgiftade brunnar med pesten. Detta ledde till att judar kom att uppfattas som farliga, ondskefulla och väsensfrämmande vilket i sin tur ledde till en avhumanisering av gruppen.¹²³ I samband med upplysningen förbättrades dock situationen för många judar, men dessa föreställningar kom ändå att leva kvar in på 1900-talet.^{124 125}

Under 1900-talet präglades Europa delvis av militära och politiska konflikter, ekonomiska kriser och sociala motsättningar. Detta skapade en grogrund för politiska extremism, varav vissa kom att använda konspirationsteorier om judar i sin propaganda. I början av 1900-talet grundades exempelvis politiska partier i Tyskland och Österrike, där antisemitismen var en central del av det politiska programmet, vilket också fick fäste hos delar av befolkningen. 1920 grundade Adolf Hitler det

https://www.levandehistoria.se/sites/default/files/material_file/antisemitism-och-islamofobi-rapport.pdf

¹¹⁸ Nationalencyklopedin. *Antisemitism*

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/antisemitism>

¹¹⁹ Svenska kommittén mot antisemitism. *Vad är antisemitism?* <https://skma.se/antisemitism/>

¹²⁰ Bachner, Henrik, *Återkomsten: antisemitism i Sverige efter 1945* (Natur & Kultur, 2010).

¹²¹ Lööw, Heléne, *Nazismen i Sverige 1924-1979* (Ordfront, 2019)

¹²² Adams, Jonathan, Cordelia Heß, *Antisemitism in the North: History and State of Research* (Walter de Gruyter GmbH & Co KG, 2019)

¹²³ *Antisemitism* https://www.yadvashem.org/odot_pdf/Microsoft%20Word%20-%205742.pdf

¹²⁴ Svenska kommittén mot antisemitism. *Vad är antisemitism?* <https://skma.se/antisemitism/>

¹²⁵ Nationalencyklopedin. *Antisemitism*

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/antisemitism>

nationalsocialistiska partiet och det fanns då en utbredd antisemitism som gynnade hans politiska budskap.^{126 127}

1933 tog nazisterna makten i Tyskland och samma år gavs judiska affärer och företag en särskild märkning och böcker av judiska författare brändes offentligt på bål. Judar stängdes också av från statlig tjänst och judiska läkares praktiker stängdes ner. Två år senare framtogs judarna sina medborgerliga rättigheter och äktenskap mellan arier och judar förbjöds. I november 1938 genomfördes den så kallade kristallnatten, när hundratals synagogor förstördes och 30 000 judar skickades till koncentrationsläger. Under andra världskriget kulminerade antisemitismen genom ett systematiskt försök till förintelse av judar i tyskkontrollerade områden, som skedde med hjälp av deporteringar till koncentrationsläger, tvångsarbetsläger eller förintelseläger. Totalt bedöms ca sex miljoner judar dödas under andra världskriget.¹²⁸

Andra världskriget och förintelsen ledde till att det i många länder togs kraftfullt avstånd från antisemitismen och sedan dess har en öppen judefientlighet i demokratiska stater inte varit acceptabel.¹²⁹ Detta innebar dock inte att antisemitiska föreställningar helt försvann, utan de har levt kvar i bland annat högerextrema miljöer. Inom den nazistiska ideologin är antisemitismen helt central och sprids bland annat genom myter och stereotyper.

Dessa kretsar exempelvis runt föreställningen om att det finns en judisk makt och en judisk "lobby" som kontrollerar olika institutioner i samhället, som finansväsendet, media och, amerikansk utrikespolitik. I detta narrativ ses judar som ett homogent kollektiv som agerar utifrån judiska intressen. Denna myt var central i den nazistiska propagandan, där tyska judar påstods behärska politik, ekonomi, kultur och medier i landet.¹³⁰ Tätt sammankopplat med ovanstående är föreställningar om judiska sammansvärjningar och världskonspirationer. Den har sina rötter i medeltiden och i fantasier om en judisk sammansvärjning i syfte att förslava eller förinta alla kristna. Under 1800-talet utvecklade högerextrema författare i Frankrike och Tyskland nya versioner av denna föreställning genom böcker som varnade för en judisk konspiration mot den kristna världen och den "ariska rasen". Det mest framträdande exemplet är idén om Sions vise protokoll, som är en förfalskning av den ryska polisen som publicerades 1903. Boken utger sig vara ett protokoll fört vid ett hemligt möte där judiska ledare ("sions vise") påstås ha beskrivit en judisk världskonspiration syftandes till att underminera kristendomen till förmån för ett judiskt världsherravälde. Föreställningen fick en stor spridning, framförallt efter första världskriget och användes exempelvis av nazisterna.¹³¹ Ett annat exempel på idén om en judisk världskonspiration är också teorin om ZOG (Zionist Occupation

¹²⁶ Svenska kommittén mot antisemitism. *Vad är antisemitism?* <https://skma.se/antisemitism/>

¹²⁷ Nationalencyklopedin. *Antisemitism*
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/antisemitism>

¹²⁸ Ibid

¹²⁹ Svenska kommittén mot antisemitism. *Vad är antisemitism?* <https://skma.se/antisemitism/>

¹³⁰ Svenska kommittén mot antisemitism. *Vad är antisemitism?* <https://skma.se/antisemitism/>

¹³¹ Ibid

Government) ("Sionistisk ockupationsregering"), som bland annat påstås styra USA:s regering.^{132 133}

En annan seglivad antisemitisk myt är den om judar som snåla utsugare besatta av pengar. Denna kan spåras tillbaka till senmedeltiden då judar förbjöds arbeta inom en rad vanliga yrken, men uppmuntrades att sysselsätta sig med handel, utlåning av pengar och skatteindrivning. Genom detta förstärktes stereotyper om judar som snåla och ohederliga.¹³⁴

Det finns också rasistiska stereotyper om judar som utgår från rasbiologi. I skiftet mellan 18- och 1900-talet kom antisemitismen att biologiseras. Antisemitism gavs då även ett biologiskt rättfärdigande, utifrån idén om egenskaper rotade i "den judiska rasen". Judar framställdes inte enbart som farliga utifrån sin mentalitet utan även från kroppsliga variationer, där det yttre avspeglade det inre. Till följd av denna föreställning framställdes judar i antisemitisk propaganda på ett sätt som skulle illustrera denna särart: genom exempelvis illustrationer av judar med kroknäsa, feta läppar, kloliknande händer och plattfötter. Detta spelar en viktig roll i rasideologisk ideologi, där judar anses ha givna biologiskt negativa egenskaper som är opåverkbara och eviga.¹³⁵

1.4 Litteraturoversikt

Enligt Helene Lööw är den akademiska forskningen om vit-makt miljön i Sverige begränsad och berör främst högerpopulism och etniska relationer.¹³⁶ En liknande observation görs av Deland et al, där de konstaterar att forskningen om de radikalare delarna av högerextremismen i Sverige är mycket outvecklad.¹³⁷

1.4.1 Ideologi och världsåskådning

Lööw har i ett flertal böcker beskrivit den nazistiska miljön i Sverige, från 1924 fram till 2015. I dem lyfter hon fram ett antal delar som är centrala i dess ideologi. De två bärande fundamenten över tid är rasideologin och antisemitismen,¹³⁸ som genomsyrar vit makt-miljöns tänkande och agitation. Kombinationen av dessa två fundament utgör den på förhand givna ram som det omgivande samhället tolkas igenom.¹³⁹

¹³² Bachner, Henrik & Ring, Jonas. *Antisemitiska attityder och föreställningar i Sverige*. Forum för levande historia, 2005

https://www.levandehistoria.se/sites/default/files/material_file/antisemitiska-attityder-rapport.pdf

¹³³ ADL. ZOG <https://www.adl.org/education/references/hate-symbols/zog>

¹³⁴ Svenska kommittén mot antisemitism. *Vad är antisemitism?* <https://skma.se/antisemitism/>

¹³⁵ Ibid

¹³⁶ Lööw, Heléne. *Nazismen i Sverige 2000-2014*. Ordfront förlag, 2015, sid 228

¹³⁷ Deland, Mats, Hertzberg Fredrik & Hvitfeldt Thomas. *Det vita fältet. Samtida forskning om högerextremism*, 2010, sid 12

¹³⁸ Lööw, Heléne, *Nazismen i Sverige 1980-1997: den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*, Ordfront, Stockholm, 1998, sid 260

¹³⁹ Lööw, Heléne, *Nazismen i Sverige 1980-1999: den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*, Utök. utg., Ordfront, Stockholm, 2000n sid 305

Rasideologin

Rasideologin och idén om den vita rasens överlägsenhet har djupa rötter och hos de tyska nationalsocialisterna kom det till uttryck på tre sätt: dels indelningen i ”värdefulla” och ”icke värdefulla” raser samt indelningen i ”biologiska” och ”andliga raser”. Dels i föreställningen om ”det naturliga urvalet” inom den ”ariska” rasen och i förlängningen ”elimineringen” av de ”rasförsämrade elementen”. Förutom judar räknades också slaver, färgade, så kallade zigenare, homosexuella, personer med vissa ärftliga sjukdomar, fysiskt och psykiskt svaga samt så kallade ”tattare” till ”rasförsämrande element”.¹⁴⁰

Ideologin bygger således på föreställningen om att vissa människor inte hör hemma i samhället. Som Löow har påpekat är de *per definition* ställda utanför och ska behandlas därefter. Ett exempel på denna syn var det numera nedlagda nationalsocialistiska Svenskarna Parti partiprogram. I det gick att läsa att ”Endast människor som tillhör det västerländska genetiska och kulturella arvet, där de etniska svenskarna ingår, skall kunna vara svenska medborgare.” Vidare gick även att läsa att ”Sverige ska styras för svenskarna: Alla politiska beslut ska utgå från vad som är bäst för de etniska svenskarnas intressen”.¹⁴¹ Genom detta synsätt legitimeras också våld mot grupper som ses som icke-önskvärda, då det är en försvarsåtgärd för den egna rasen. Här framträder också den starka nationalistiska komponenten som följer av rasideologin. Som Delad et al konstaterar har rasideologin ett starkt inslag av ett behov av inre renhållning, d.v.s. rashygieniska åtgärder som medvetet adresserar de folkelement som anses avvikande.¹⁴²

Enligt Löow ses det omgivande samhället som demoniskt och representerar det som utgör ett hot mot den egna rasen: judar, svarta, romer, HBTQ-personer med flera. Fienden kan vara vem som helst som miljön definierar som en del av *Systemet*. Det vill säga dem som av rörelsen uppfattas inneha den riktiga makten, vilket inte responderar med den allmänna uppfattningen om vem som styr samhällsapparaten. Den rasideologiska miljöns huvudsakliga fiende är enligt Löow därmed systemet och inte enskilda medlemmar hos icke-vita minoritetsgrupper. Att attackera systemmål ses därför som en form av självförsvar.¹⁴³

Utifrån detta följer också idén om ett pågående eller nära förestående raskrig, vilket finns inom alla grupper i vit makt-miljön och utgör en central del för ideologi och strategi.¹⁴⁴ Christer Mattsson har visat hur detta framträder hos Nordiska motståndsrörelsen (NMR), där organisationen ser folkgemenskapen som en organisk och biologisk enhet som allt och alla måste underkasta sig. I enheten pågår en ständig

¹⁴⁰ Löow, Heléne, *Nazismen i Sverige 1924-1979: pionjärerna, partierna, propagandan*, Ordfront, Stockholm, 2004, sid 341

¹⁴¹ Löow, Heléne, 2015, sid 141

¹⁴² Deland, Mats, Hertzberg Fredrik & Hvitfeldt Thomas. *Det vita fältet. Samtida forskning om högerextremism*, 2016, sid 48

¹⁴³ Löow, Heléne, 2015, sid 141-142

¹⁴⁴ Löow, Heléne, 1998, sid 264

kamp för och om tillvaron mellan konkurrerande raser. Antingen vinnas kampen, eller så förloras den och då väntar undergången för den egna rasen.¹⁴⁵

Idén om ett raskrig går enligt Lööw tillbaka till de tyska nationalsocialisterna som definierade andra världskriget som det "totala kriget mot den internationella judendomen" och där "judarna" utgjorde huvudfienden. Lööw pekar på att utifrån detta synsätt så blir Förintelsen en fullt logisk konsekvens av ideologin.¹⁴⁶ Föreställningen om "det heliga raskriget" har också spritts i mer sentida publikationer. Ett sådant exempel är "The Turner Diaries" från 1980 som skildrar "slutstriden" mellan "Zionist Occupation Government" (ZOG) och "de vita motståndskämparna". Boken såldes bland annat av dåvarande Svenska motståndsrörelsen och personer inom den radikalnationalistiska miljön har publicerat böcker på liknande tema.¹⁴⁷

Antisemitismen

Det andra ideologiska fundamentet är antisemitismen, som beskrivits av forskare både i Sverige och internationellt. Lena Berggren har exempelvis beskrivit antisemitismen i Sverige under mellankrigstiden i relation till fascism. Enligt Berggren finns det ingen entydig definition av begreppet antisemitism och det råder oenighet inom forskningen när och var det uppstod.¹⁴⁸

Berggren har påvisat att redan under 1800-talet så utgjorde antisemitismen grund för politiska rörelser, även i Sverige och Lööw har visat att antisemitismen går än längre bakåt än så.¹⁴⁹ Men från att tidigare funnits främst i kulturnationalistiska kretsar kom den i början av 1900-talet att politiseras inom nationalsocialismen. Detta innebar att antisemitismen gick från den kulturnationalistiska synen på bekämpning av den "judiska andan" till att kombineras med rasbiologiska resonemang inom den tyska nynazismen. Hotet från judar sågs inte endast som något som kunde elimineras genom diskriminerande lagstiftning, utan istället krävdes fysisk utplåning. Som Berggren har pekat på krävde förverkligandet av nazismens politiska drömmar att "den judiska frågan" tvunget skulle lösas och judarna avhumaniserades och framställdes som löss och ohyra i den tyska folkkroppen, vilket resulterade i Förintelsen.¹⁵⁰

En spridd antisemitisk idé är som tidigare nämnts konspirationsteorin om Sions Visas Protokoll, som utgjorde urkunden för den tyska nazistiska regimen.¹⁵¹ Wärenstam har beskrivit hur protokollen består av 24 sektioner och härstammar från

¹⁴⁵ Mattsson, Christer. *Nordiska motståndstörelsens ideologi, propaganda och livsåskådning*. Segerstedtsinstitutet, 2018, sid 6

https://www.svenskakyrkan.se/filer/Rapport_Svenska_kyrkan.pdf, sid 6

¹⁴⁶ Lööw, Heléne, 2015, sid 143

¹⁴⁷ Ibid, sid 144

¹⁴⁸ Berggren, Lena. *Blodets renhet: en historisk studie av svensk antisemitism*, Arx, Malmö, 2014, sid 22

¹⁴⁹ Lööw, Heléne, 2004, sid 291

¹⁵⁰ Berggren, Lena, 2014, sid 9-10

¹⁵¹ Wärenstam, Eric, *Fascismen och nazismen i Sverige 1920-1940: studier i den svenska nationalsocialismens, fascismens och antisemitismens organisationer, ideologier och propaganda under mellankrigsåren*, Almqvist & Wiksell, Stockholm, 1970, sid 163

Ryssland under det tidiga 1900-talet.¹⁵² Även i Sverige plockades idén om Sions Visers Protokoll upp av svenska nationalsocialister som publicerades i åtta olika upplagor mellan åren 1919-40.¹⁵³ En av dessa var Elof Eriksson, som har beskrivits av både Berggren och Wärenstam. Eriksson började sin karriär som organisatör inom Bonderörelsen men lämnade den 1921 och kom efter det att torgföra allt fler antisemitiska åsikter. Mellan 1925 och 1941 gav Eriksson ut tidningen Nationen, som Berggren beskriver som ett av Sveriges mest ihärdiga, högljudda och långlivade antisemitiska tidningsorgan.¹⁵⁴ Eriksson utnämnde bland annat familjen Wallenberg till judendomens ledare på det finansiella området, medan familjen Bonnier utsågs till judendomens ledare på det kulturella området.¹⁵⁵ Han ägnade också stor möda att åt att bevisa Sions Visers Protokolls äkthet, vilket till slut resulterade i att en schweizisk domstol konstaterade att protokollen utgjorde en förfälskning.¹⁵⁶

Under samma tid bildades också Samfundet Manhem, som syftade till att fungera som en mötesplats för den dåvarande nationella rörelsen. Berggren har visat hur grov konspiratorisk antisemitism fanns som genomgående tema inom samfundet, utefter två linjer. Den ena en traditionell kulturbaserad antisemitism i ett värdekonservativt politiskt sammanhang och den andra i en rasbiologisk motsvarighet förankrad i nationalsocialismen.¹⁵⁷

Antisemitismen löper som en brun tråd över den svenska radikalnationalistiska historien. Löow har i flertalet böcker gett exempel på hur olika grupper i vit makt-miljön gett uttryck för denna konspirationsteori. Årtiondet strax efter andra världskriget förde de radikalnationalistiska miljöerna en tynande tillvaro och Löow konstaterar att gällande antisemitismen så går det en skarp gräns mellan före och efter Förintelsen, vilket innebar att antisemitismen övergick från mer öppen till att framföras i kodad form.¹⁵⁸ Ett undantag från detta är dock Nordiska Rikspartiet som även efter andra världskriget fortsatte att torgföra antisemitiska åsikter.¹⁵⁹

Kopplat till antisemitismen finns också vurmen för vikingatiden och fornnordiska symboler som Livsrunan och Torshammaren. För vit makt-miljön symboliserar enligt Löow vikingatiden den genuint nordiska, förkristna och i förlängningen "förjudiska" tiden. Vikingatiden anses vara "det genuina ursprunget" och "arvet som stulits och förfuskats av judarna". Asatron var också framträdande hos de tyska nationalsocialisterna och tillsammans med vikingatiden är den fortsatt ett centralt tema inom exempelvis vit makt-musik.¹⁶⁰ Nordiska vikingatiden och vikingagudarna är starka symboler för nationalsocialistiska grupper och förkroppsligar

¹⁵² Wärenstam, Eric, 1970, sid 164-166

¹⁵³ Lena Berggren, "Elof Eriksson (1883-1965): A Case-study of Antisemitism in Sweden", *Patterns of Prejudice*, 34:1 (2000): sid 40.

¹⁵⁴ Lena Berggren, "Elof Eriksson, 2000 sid 11

¹⁵⁵ Wärenstam, Eric, 1970, sid 43

¹⁵⁶ Ibid, sid 43

¹⁵⁷ Lena Berggren, "Elof Eriksson (1883-1965): A Case-study of Antisemitism in Sweden", *Patterns of Prejudice*, 34:1 (2000):, sid 11

¹⁵⁸ Löow, Heléne, 2004, sid 291,

¹⁵⁹ Ibid sid 331-335

¹⁶⁰ Löow, Heléne. *Nazismen i Sverige 2000-2014*. Ordfront förlag, 2015, sid 122

hypermaskulinitet. Vikingatiden symboliserar därigenom en gyllene ålder och används socialt som referensram på olika sätt.¹⁶¹

Under 1980-talet kom idén om Zionist Occupation Government (ZOG) att få fäste i svenska radikalnationalistiska miljöer.¹⁶² ZOG är enligt Lööw en omskrivning av den uråldriga föreställningen om en judisk konspiration och där världen kontrolleras av en judisk världsmakt.¹⁶³ I nationalsocialistiska Strompress kunde man under 1990-talet bland annat läsa om hur en revolution skulle ske ”mot det ZOG-styrda Sverige”¹⁶⁴ och 1996 skrev tidskriften Werwolf att det primära målet för miljöns aktiviteter inte var flyktingförläggningar utan Systemet, ZOG. I nationalsocialistiska Info-14 angavs i samband med bomben i Oklahoma 1995 att ”ZOG byggt daghem och fritidsanläggningar runt omkring och i alla offentliga byggnader som skulle kunna vara mål i ett civilt krig”.¹⁶⁵ Även Ahmed Rami och Radio Islam försökte ”förankra nazistisk historierevisionism i Skandinavien som var ”ett viktigt tillskott till den nazistiska rörelsens propaganda.”¹⁶⁶

Under 2000-talet har antisemitismen fortsatt att spridas i radikalnationalistiska kretsar. Under tidigt 00-tal gav Nationalsocialistisk Front ut två upplagor av Oskar Landahls bok Judefrågan, där det står följande om ”de andliga judarna”: Nationalsocialisterna anser däremot, att bra affärsmän kan endast den vara som har stark karaktär och god moral. Alla andra s.k. ”affärsgenier” kallar vi för ”vita judar” eller ”svarta judar”.¹⁶⁷ Lööw påpekar att under 2000-talet har i de radikalnationalistiska miljöerna ZOG kommit att ersättas av begreppen ”sionist” och ”sionisterna”, vilket är en återgång till den retorik som användes innan 1990-talet. Ett exempel på detta var när Svenska motståndsrörelsen i september 2014 stormade vallokaler under bland annat slagorden ”Krossa sionismen”. Ett annat exempel var när Svenskarnas Parti använde ”judisk lobby” som ett kodord, eller utpekade människor som ”Expo-judar”.¹⁶⁸

Mattsson har också visat hur antisemitismen fortsatt lever i de svenska nationalsocialistiska kretsarna. I en analys av Nordiska motståndsrörelsens tankegods konstaterar Mattsson att i det raskrig som NMR anser befinna sig i så menar de att kampen undermineras av en judisk sammansvärjning. Enligt Mattson menar den nazistiska ideologin att ”judar skiljer sig från alla andra raser genom att de agerar i det fördolda på ett sådant sätt att den egna rasen/folket anammar judiska doktriner, vilket passiviserar ens förmåga att delta i den ständiga kampen och istället genom lärar om humanism, tolerans och samexistens tillåter främmande folkgrupper att bosätta sig på

¹⁶¹ Christoffer Kølvrå, ”Embodying ‘the Nordic race’: imaginaries of Viking heritage in the online communications of the Nordic Resistance Movement”, *Patterns of Prejudice*, 53:3, (2019) 270-28

¹⁶² Lööw, Heléne, 2000, sid 363

¹⁶³ Ibid, sid 354

¹⁶⁴ Ibid, sid 356

¹⁶⁵ Ibid sid 360

¹⁶⁶ Stieg Larsson, ”Det heliga raskriget – terrorism och judehat”, i Bim Clinell et.al. *Demokratins Förgörare* (Demokratiutredningens skrift nr. 28 (SOU 1999:10) Sid 143-44

¹⁶⁷ Lööw, Heléne, 2015, sid 140

¹⁶⁸ Lööw, Heléne, 2015, sid 140-141

det egna territoriet.” Invandring till Sverige och Norden blir därmed inte huvudproblemet för NMR, utan en biprodukt av den judiska konspirationen. En konspiration som manifesteras i form av bland annat socialism, kapitalism och humanism.¹⁶⁹

Lööw har konstaterat att bärande idéer i de svenska nationalsocialisternas idévärld var lika sina tyska motsvarigheter: rasideologin, antisemitismen, nationalismen, anti-marxismen, korporativismen och antidemokratismen. Beträffande den sistnämnda var och är nationalsocialismen i grunden auktoritär, där den parlamentariska demokratin förkastas som styrelseform. Istället förordade de ”korporativistiskt styrelseskick baserat på en auktoritär regeringsmakt och en näringslivs- och fackföreningsriksdag”.¹⁷⁰ Oavsett inriktning hos de tidiga svenska radikalnationalistiska grupperingarna understryker Lööw att partierna hade samma antidemokratiska inriktning.¹⁷¹

Förkastandet av den parlamentariska demokratin är fortsatt ett genomgående tema i den radikalnationalistiska miljön. I Brottsförebyggande rådets (Brå:s) beskrivning av vit makt-miljön anger författarna att vit makt-miljön önskar ett etniskt och kulturellt homogent samhälle under ett upplyst diktatoriskt ledarskap.¹⁷² Vidare skriver man att miljön underkänner demokratin, rättssamhället och dess lagar.¹⁷³ Rapporten från Brå lyfter bland annat fram ett citat från den brittiska nazisten Colan Jordan, som ofta citeras i den moderna nazistiska rörelsen: ”Man måste inse att demokratin för krig mot oss alla på alla livets plan, och att vårt svar därför måste bli att genomföra ett motangrepp på alla livets områden och inget mindre”.¹⁷⁴

Utöver de stora huvuddragen finns det givetvis andra delar i den högerextrema idévärlden, vilka blir en naturlig förlängning av den ideologiska bottenplattan som utgörs av rasideologin och antisemitismen. Det har exempelvis beskrivits ovan hur nationalsocialister ser sig själva som i en del av ett raskrig. Nära sammankopplat med detta är också idén om kampen om kulturen. Enligt Lööw är föreställningen om kampen om kulturen och makten över historieskrivningen en central del, där miljön önskar skapa en kulturell motvikt mot det samhälle de anser som förlorat eller återskapa det som försvunnit.¹⁷⁵

Lööw har exempelvis pekat på hur homofobi intar en central plats, där homosexuella pekats ut som ”undermåliga”, ”rasligt perverterade”. Homosexualitet ses som ett ”judiskt påfund”, som ytterligare ett sätt för judarna att ”förinta den vita rasen”.¹⁷⁶ Ett annat exempel är kampen mot pornografi och prostitution. 1985 vandaliserade

¹⁶⁹ Mattsson, Christer, 2018, sid 6

¹⁷⁰ Lööw, Heléne, 2004, sid 442

¹⁷¹ Lööw, Heléne, 2004, sid 442

¹⁷² Säkerhetspolisen & Brå. Rapport 2009:15. *Våldsamt politisk extremism. Antidemokratiska grupperingar på yttersta höger- och vänsterkanten*, 2009 sid 10

¹⁷³ Ibid, sid 11

¹⁷⁴ Ibid, sid 34

¹⁷⁵ Lööw, Heléne. 2015, sid 156.

¹⁷⁶ Ibid sid 158

exempelvis Nordiska Rikspartiet porrbutiken i Göteborg och misshandlade personalen.

Inom föreställningen om kampen om kulturen ryms också ”myten om det förrådda folkhemmet”. Här spelar sammankopplingen mellan invandring och brottslighet en central roll. Sexualbrott, rån, brott riktade mot äldre, mord och misshandel uppmärksammas i propagandan och vinklas på ett sådant sätt att inte endast majoriteten av alla brott begås utav invandrare utan att dessa också begår särskilt avskyvärda brott.¹⁷⁷

En annan del inom ideologin är ekologism, som betonar närheten och respekten för naturen. Det finns ett fokus på naturskydd och att leva i symbios med naturen. NMR anordnar exempelvis regelbundna naturvandringar och överlevnads/prepping-utbildningar, vilket ska ses en del i att inte bli beroende av ”Systemet”.¹⁷⁸

1.4.2 Historia och organisationer

Den svenska nationalsocialistiska historien från 1924 till 2014 har beskrivits utförligt av Löow i fyra böcker som bör betraktas som standardverk.¹⁷⁹ I dessa visar hon hur Sveriges första nationalsocialistiska parti bildades 1924 och i takt med Hitlers framgångar i Tyskland bildades under hela 1930-talet olika svenska radikalnationalistiska partier. Andra världskrigets slut och de brott som den tyska regimen gjort sig skyldig till gjorde det mycket svårt för sådana partier att verka i Sverige och Europa. Under 1950-talet bildades emellertid en rad smågrupper som kan sägas utgöra länken mellan mellankrigstidens nationalsocialistiska och fascistiska organisationer och de moderna rasideologierna.¹⁸⁰ Det parti som främst förde detta arv vidare till 1990-talet var Nordiska Rikspartiet (NRP), som bildades 1956 av Göran Assar Oredsson och gav ut tidskriften *Nordisk Kamp* ända till 2009.¹⁸¹

Under 1980- och 1990-talet skedde en rad trendbrott och händelser som fick konsekvenser för dagens nationalsocialistiska miljö. Våldet blev grövre och inspiration hämtades från organisationer i USA, som exempelvis *The Order* och *Christian Identity*. Samtidigt fick också vit makt-musiken sitt genomslag och blev en samlande kraft för miljön. I början av 1990-talet bildades enligt amerikansk modell Vitt ariskt motstånd (VAM) som genomförde bankrån i syfte att finansiera kampen. Den successiva

¹⁷⁷ Ibid sid 164

¹⁷⁸ Center mot våldsbejakande extremism. *Vit makt-miljön*.

https://www.cve.se/download/18.7d27ebd916ea64de53065cda/1593590221655/2020_Vit_makt_miljo%CC%88n.pdf

¹⁷⁹ Löow, Heléne, *Nazismen i Sverige 1924-1979: pionjärerna, partierna, propagandan, Ordfront*, Stockholm, 2004; Löow, Heléne, *Nazismen i Sverige 1980-1997: den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*, Ordfront, Stockholm, 2009; Löow, Heléne, *Nazismen i Sverige 1980-1999: den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*, Utök. utg., Ordfront, Stockholm, 2000; Löow, Heléne, *Nazismen i Sverige 2000-2014*. Ordfront förlag, 2015

¹⁸⁰ Populär historia. *Nazismen i Sverige*. <https://popularhistoria.se/politik/ideologier/nazismen-i-sverige>

¹⁸¹ Löow, Heléne. 2015, sid 37

radikalisering av miljön som skedde under 1980- och 90-talet kulminerar i slutet av decenniet med bomben mot S:t Mikaelsskolan i Mora 1997, rånet mot regementet P10 i Strängnäs 1998 samt bilbomben i Nacka, polismorden i Malexander och mordet på fackföreningsmannen Björn Söderberg under 1999.¹⁸²

2000-talet dominerades till en början av Nationalsocialistisk front, som sedermera blev Svenskarnas Parti. Sedan mitten av decenniet är dock Svenska motståndsrörelsen, sedermera Nordiska motståndsrörelsen (NMR), den huvudsakliga nationalsocialistiska aktören. Dagens nationalsocialistiska miljö präglas av NMR:s dominans som för kampen simultant på flera fronter genom traditionell basaktivism, politiskt kampanjande samt kraftig närvaro på social media.¹⁸³

Utöver Lööws forskning har den nationalsocialistiska historien och utvecklingen av organiseringen beskrivits i mycket begränsad form. Självfallet finns undantag som Wärenstam, Kunkeler Lindquist m.fl.¹⁸⁴ Expos journalistiska bidrag har varit en ovärderlig källa till kunskap om hur den radikalnationalistiska miljön utvecklats över tid samt har på detaljnivå beskrivit centrala organisationer och aktörer. Trots det är det svårt att få en helhetsbild över den radikalnationalistiska miljön, då mycket är fragmentariskt och rapporteras utifrån dagsaktuella händelser.

Forskning om NMR är förvånansvärt i sin linda, då få akademiker har studerat organisationens utveckling i Sverige och dess utbredning i nordiska grannländer. Även här finns ett fåtal värdefulla bidrag av svenska forskare som Christer Mattsson, Heléne Lööw och Erik Lundberg vilka fokuserat främst på NMR:s ideologi, propaganda och lokal påverkan men desto mindre på organisationen i sig.¹⁸⁵ Dock har andra nordiska forskare som Tore Bjørge samt Jacob Aasland Ravndal genomfört betydelsefull forskning om NMR i Norge.¹⁸⁶

¹⁸² Ibid, sid 58

¹⁸³ Ibid

¹⁸⁴ Wärenstam, Eric, Fascismen och nazismen i Sverige 1920-1940: studier i den svenska nationalsocialismens, fascismens och antisemitismens organisationer, ideologier och propaganda under mellankrigsåren, Almqvist & Wiksell, Stockholm, 1970, kapitel 1; Kunkeler, Nathaniël. *The evolution of Swedish fascism: self-identification and ideology in interwar Sweden*, sid 396; Lindquist, Hans, "Nynazismen – förtrupp eller eftersläntare", i Bim Clinell et.al. *Demokratis Förgörare* (Demokratiutredningens skrift nr. 28 (SOU 1999:10) Sid 20.

¹⁸⁵ Mattsson, Christer. *Nordiska motståndsrörelsens ideologi, propaganda och livsåskådning*. Segerstedtsinstitutet, 2018; Lundberg, Erik. *Till demokratis försvar? Det lokala civilsamhället om Nordiska motståndsrörelsens närvaro i Ludvika*. Högskolan Dalarna, 2019; Lööw, Heléne. *Nazismen i Sverige 2000-2014*. Ordfront förlag 2015, s

¹⁸⁶ Tore Bjørge, *Høyreekstremisme i Norge: Utviklingstrekk, konspirasjonsteorier og forebyggingsstrategier* (Oslo: Politihøgskolen, 2018)

<http://kriminalitetsforebygging.no/wp-content/uploads/2018/10/Hoyreekstremisme-i-Norge.pdf>; Bjørge Tore, 'Militant Neo-Nazism in Sweden' in *Terrorism and Political Violence* (No. 5, Vol. 3, Autumn 1993); Jacob Aasland Ravndal, *Transnational Militancy in the Making: A Primer on the Nordic Resistance Movement* (Oslo: C-Rex, 2019). <https://www.sv.uio.no/c-rex/english/publications/c-rex-working-paper-series/transnational-militancy-in-the-making.pdf>

1.4.3 Metoder

Sven Anders Johansson har påpekat att ”kulten av handlingskraften – vars baksida är ett ointresse, eller rent av förakt, inte bara för passiviteten, utan också för eftertänksamheten, tvekan, reflektionen, ifrågasättandet – har alltid varit en central ingrediens i fascismen.¹⁸⁷ Därför använder radikalnationalistiska miljön olika metoder för att röna uppmärksamhet, sprida sitt budskap och attrahera nya anhängare. Dessa metoder skiljer sig delvis åt över tid men dock med liknande syfte.

Likt andra politiska rörelser har den högerextrema miljön utnyttjat olika former av media för att sprida sitt budskap – utifrån de möjligheter som erbjudits vid respektive tidpunkt. Vid tidpunkten för miljös bildande har Löow kunnat visa att offentliga möten spelade en stor roll, vilka ofta kombinerades med olaga affischer.¹⁸⁸ Under 1930-talet förekom även propagandaturner, där olika länsdelar bearbetades intensivt.¹⁸⁹

En annan del av metoderna för att sprida sin propaganda bestod av tidningsförsäljning och flygbladsutdelning,¹⁹⁰ ett tillvägagångssätt som fortsatt sen dess. Under 1970- och 80-talet anordnade bland annat Bevara Sverige Svenskt (BSS) flygbladsutdelningar som rönne stor uppmärksamhet. Idag fortsätter grupper inom den svenska nationalsocialistiska miljön denna tradition. Mattsson har visat hur en del av innehållet på NMR:s webbsida Nordfront tar sikte på sådana aktiviteter. Under rubriken ”Kamrapporter” får organisationens olika kampgrupper redovisa sina aktiviteter, så som flygbladsutdelning, uppsättning av klistermärken samt torgmöten.¹⁹¹

En del som knyter an till ovanstående är demonstrationer eller andra offentliga manifestationer, som inte sällan leder till konfrontation och medial uppmärksamhet. Pries och Brink Pinto har exempelvis beskrivit och analyserat nazistiska demonstrationståg i Lund i samband med Karl XII:s dödsdag och hur dessa lett till våldsamma sammandrabbningar mellan aktivister, motdemonstranter och polis.¹⁹² Ett annat exempel är demonstrationer på första maj, som enligt Löow ska ses som ett försök av nationalsocialistiska grupperingar att ”överta” andra gruppers firande och högtidsdagar.

Under 1980-talet kom vit makt-musiken att spela en allt större roll i propagandaspridningen från den nationalsocialistiska miljön och var enligt Löow under 80- och 90-talet en av nycklarna för att förstå den rasideologiska undergroundvärlden.¹⁹³ Löow konstaterar att skivorna, konserterna och

¹⁸⁷ Sven Anders Johansson, ”Vad gör en fascist?: Individ, mikropolitiken och aktivismens logik”, *Tidskrift för Litteraturvetenskap* (2019).

¹⁸⁸ Löow, Heléne, 2004, sid 210

¹⁸⁹ Ibid, sid 217

¹⁹⁰ Ibid sid 219

¹⁹¹ Mattsson, Christer. 2018, sid 10

¹⁹² Pries, Johan & Brink Pinto, Andres. *30 november : kampen om Lund 1985-2008*. Lunds Universitet, 2013 <https://portal.research.lu.se/ws/files/5880285/4631516.pdf>

¹⁹³ Löow, Heléne, *Nazismen i Sverige 1980-1997: den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*, Ordfront, Stockholm, 2009, sid 454

musiktidningarna på många sätt konstituerade den dåvarande rasideologiska rörelsen. Dels var den nyckelmediet för att nå utanför de normala rekryteringsbaserna, dels inbringade det pengar till skivbolag och vit makt-företag.¹⁹⁴

Likt samhället i övrigt kom internets intåg att öppna upp för nya möjligheter för den högerextrema miljön.¹⁹⁵ Lodenius och Wikström har visat hur den rasideologiska tidskriften *Blod & Ära* 1997 skrev:

Internet är en resurs som vi ska ta vara på: På nätet kan vi nå ut med sanningen till miljontals vita ungdomar som hjärntvättats till att tro att alla raser är skapade lika, att sex miljoner judar gasades ihjäl under andra världskriget och att hudfärgen är det enda som skiljer människoraserna åt. På internet, till skillnad från den sionistkontrollerade massmedian, är det inte bara Storebrors etablerade "sanningar" som publiceras.¹⁹⁶

Enligt Bark et al i Löow (1998) började extremnationalistiska grupper att använda så kallade Bulletin Boards¹⁹⁷ samt e-post 1991. Löow pekar på att Säkerhetspolisen i september 1997 uppgav att antalet svenskspråkiga rasistiska sidor ökade från tre stycken till 35 inom loppet av knappt två år.¹⁹⁸ Även Sjöberg bekräftar att svenska rasideologiska webbplatser omfattade mellan 35-40 stycken under tidsperioden 1997-2000.¹⁹⁹ Bjurwald refererar å sin sida till en undersökning av Expo som visade att antalet svenskspråkiga rasistiska hemsidor ökade från 96 stycken 2008 till 121 stycken två år senare. En undersökning från 2011 av företaget Synnovate på uppdrag av Expo och Dagens Nyheter från 2011 visade enligt Bjurwald att var tionde svensk i åldrarna 16-29 år besökt någon av de mest inflytelserika rasistiska hemsidorna eller bloggarna under det senaste året.²⁰⁰

I en rapport från Statens medieråd (2013) fokuserar studien på de viktigaste sju högerextrema svenska webbplatser som tillsammans hade 144,868 besök per dag.²⁰¹ Dessa webbplatser projekterade tydliga budskap och föreställningar om "rasens, folkets och nationens centrala betydelse" vilket måste försvaras från

¹⁹⁴ Stieg Larsson, "Det heliga raskriget – terrorism och judehat", i Bim Clinell et.al. *Demokratins Förgörare* (Demokratiutredningens skrift nr. 28 (SOU 1999:10) Sid 152.

¹⁹⁵ Mattias Wåg, "Nationell kulturkamp – från vit makt-musik till metapolitik", i Mats Deland, Fredrik Hertzberg och Thomas Hvitfeldt (red.) *Samtida forskning om högerextremism* Pustaka Historica Upsaliensis 41 (Historiska institutionen på Uppsala universitet, 2010).

¹⁹⁶ Lodenius, Anna-Lena & Wikström Per. *Vit makt och blågula drömmar rasism och nazism i dagens Sverige*, Natur & Kultur, 1998, sid 224

¹⁹⁷ Westerholm, Joel. *Eran innan internet - bbs:ernas förlovade tid*. Idg.se, 2006-10-21

<https://www.idg.se/2.1085/1.79528>

¹⁹⁸ Löow, Heléne. 2009 , sid 176

¹⁹⁹ Anders Sjöberg, "På Internets Bakgård – Svenska Rasideologiska Webbplatser 1996-2000", *Nordisk Tidskrift för Kriminalvetenskap* (2001).

²⁰⁰ Bjurwald, Lisa. *Skrivbordskrigarna*. Natur Kultur Allmänlitteratur, 2013, sid 19

²⁰¹ *Våldsbejakande och antidemokratiska budskap på Internet* (Statens medieråd, 2013).

<https://www.statensmedierad.se/download/18.6cd9b89d14fefdoc4f5cc161/1443612657235/Valdsbejakande-och-antidemokratiska-budskap-pa-internet.pdf>

påverkan utifrån samtidigt som man vill värna demokrati för ”riktiga svenskar” och inskränka demokratiska fri- och rättigheter för en rad olika minoritetsgrupper.²⁰² Folkvalda beskrivs som folkförrädare eller i ledband som styrs av den judiska världskonspirationen. Genom avhumaniserande språkbruk skapar högerextremister ”skarpa dikotomier, en tydlig självförsvarsretorik, världen förklaras genom *konspiratoriska ramberättelser* och det finns en *idealisering av direkt handling* parat med ett förakt för diskussion och konsensuslösningar.²⁰³

Lööw menar att det nu går att tala om två parallella världar, en digital och en fysisk, som lever i ständig symbios och är så integrerade med varandra och knappast kan existera utan varandra, något som naturligtvis inte är exklusivt för vit makt-världen. Internet har också lett till skapandet av rörelser som inte känner några landgränser och med ett kontaktnät som var otänkbart för tidigare generationers aktivister. Lööw anser också att tekniken möjliggör ”det ledarlösa motståndets strategi”, då personer kan verka anonymt på nätet och utan fasta organisatoriska strukturer. Det är svårt att idag särskilja vad som är vad då tillhörigheten och samhörigheten med en miljö är det centrala, inte en specifik organisation.²⁰⁴

De sociala mediernas intåg under slutet av 00-talet anammandes enligt Lööw snabbt av den radikalnationalistiska miljön. Medierna används både som ett sätt att sprida propaganda, men också att upprätthålla en social gemenskap. Inom denna gemenskap finns en mycket starkt utvecklad symbolisk estetik som förmedlas genom propagandan på olika plan.²⁰⁵ Kanaler på social media erbjuder också möjlighet att fort reagera på olika händelser och snabbt nå ut med sitt budskap. Internet och de sociala medierna har kommit att bli en självklar del av den radikalnationalistiska vardagliga verksamheten och det har också inneburit att grupper med små resurser har större möjligheter än tidigare att påverka händelseförlopp och bilden av dessa.²⁰⁶

Enligt en rapport från Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) av digitala främlingsfientliga miljöer finns det en stor mängd digitala forum som sprider hatbudskap. Rapporten visade också en gruppolarisering i dessa forum, vilket ledde till att gruppen distanserar sig från andra och fattar extrema beslut, samt att hatsymboler används inom radikalnationalistiska miljöer för att antingen visa sympatier med en ideologi eller internt för att signalera gemenskap. De kan också användas för att skapa rädsla och/eller förolämpa sina fiender.²⁰⁷

²⁰² Ibid, sid 14

²⁰³ Ibid, sid 11

²⁰⁴ Lööw, Heléne, 2015, sid 196

²⁰⁵ Lööw, Heléne. 2015, sid 199

²⁰⁶ Gustav Westberg & Henning Årman, ”Common sense as extremism: the multi-semiotics of contemporary national socialism”, *Critical Discourse Studies*, 16:5, (2019): sid 549-568

²⁰⁷ Kaati, Lisa et al, 2017, sid 9

FOI har också i en rapport om internationella radikalnationalistiska miljöer visat att flera terroråd de senaste åren begåtts av sympatisörer med radikalnationalistiska ideologier, som också uttryckt sina åsikter samt avsikter i den digitala miljön. Enligt rapporten hyllas förövarna till sådana dåd som hjältar och inspiratörer i de digitala miljöerna, där det också i miljöerna finns en intern jargong i vilken nutida internetkultur mixas med rasistiska och nationalsocialistiska läror. Rapporten visar också på att ironi, antydningar och omskrivningar används i syfte att kringgå kritik och censur men även för att göra det svårare för utomstående att bemöta budskapet. Etniska minoriteter, politiska motståndare och HBTQ-personer benämns med ett avhumaniserande språk.²⁰⁸

Det bör också under denna rubrik understrykas att den radikalnationalistiska miljön, med Lööws ord, inte är nationalistisk utan internationalistisk. Detta eftersom rasen är grunden för de moderna rasideologiska och nationalsocialistiska gruppernas uppdelning och inte nationen som sådan. Miljön önskar en global vit union – en värld av och för vita.²⁰⁹

1.4.4 Kvantiteter

På en övergripande aggregerad nivå har Rostami et al, genom att använda underlag från en rad myndigheter, kvantifierat vit makt-miljön i Sverige. I studien omfattas vit makt-miljön av 382 individer.²¹⁰ Åldersspannet för miljön är 15-67 år med en medelålder på 22,9 år. 89,3% är män och 10,7% är kvinnor.²¹¹ 97 % är födda i Sverige och 78,5% av populationen är inrikes födda med båda föräldrarna födda i Sverige.²¹² 52,1% har gymnasial utbildning och 6,3 % är högskoleutbildade.²¹³ 13,6% av personerna i miljön har varit föremål för insatser från socialtjänsten. Hälften av personerna i miljön har ingen psykisk störning observerad av sjukvården. För den andra hälften är 27,7% registrerade för förstämning- och ångestsyndrom, 10,5% för droger, 8,1 % för alkohol och 6 % för psykos. 37 % har annan diagnosticerad psykisk störning.²¹⁴

Vad gäller brottslighet så är våldsbrott det vanligaste förekommande inom miljön följt av narkotikabrott, stölder och vandalism. Brottsligheten är som mest intensiv i tidig ålder och sjunker sedan ju äldre personerna i miljön blir.²¹⁵ Vit makt-miljön är också den extremistiska miljö som visar upp högst antal interna relationer, dvs. är mest sammanhållen.²¹⁶

²⁰⁸ Ibid, sid 11

²⁰⁹ Lööw, Heléne, Nazismen i Sverige 1980-1997 : Den rasistiska underground-rörelsen : musiken, myterna, riterna. - Stockholm, Ordfront Förlag, 2009. sid 307

²¹⁰ Ibid, sid 25

²¹¹ Ibid, sid 33-34

²¹² Ibid sid 36-37

²¹³ Ibid sid 38

²¹⁴ Ibid sid 43-44

²¹⁵ Ibid sid 48-49

²¹⁶ Ibid, sid 56

1.4.5 Mekanismer för radikalisering

Det finns en relativt begränsad forskning i Sverige kring mekanismerna bakom individers inträde i svenska nationalsocialistiska organisationer och miljöer. Radikaliserings-mekanismerna är i grunden en komplex samverkan mellan olika "push- och pullfaktorer". Ändå har forskaren Christer Mattson, genom omfattande intervjuer med nynazister, lyckats identifiera framträdande faktorer. Dåliga familjeförhållanden, utsatthet och erfarenhet av våld både som offer och förövare och negativa och dåliga skolresultat som kan påverka identitetssökande och tillhörighet är olika beståndsdelar varför radikalnationalistiska miljöer lockar enligt Mattson.²¹⁷

Ofta är familjers socioekonomiska status relativt lågt bland högerextremister. Även uppväxtförhållanden spelar in som faktor. Fördomar och hat mot vissa folkgrupper ges uttryck av föräldrar som senare manifesteras i själva socialiseringen inom högerextremism. Som Sivenbring identifierat kan sådana åsikter som "personligt missnöje med individer av annan "ras", etnicitet, religion och/eller sexuell orientering (vara) relaterat till konflikter som startat i barndomen."²¹⁸

Som Rostami visar möjliggörs vägar in i våldsbejakande extremism av en viss händelse eller skeende som exempelvis avstängd från skola eller uppsagd från sitt arbete.

Skolan blir ofta en viktig arena där vardag kan upplevas som konfliktfylld med trakasserier och mobbing. Forskning har visat att skolan kan spela en negativ roll och våld blir ofta en metod för att lösa konflikter och meningsskiljaktigheter. Nazistiska och rasistiska organisationer värvar ofta på skolor genom att systematiskt lägga i flygblad i elevernas skåp.²¹⁹

Propagandan spelar på motsättningar och fördomar och riktas särskilt mot skolor med årskurs 6-9 och gymnasier med yrkesinriktade program. Konflikter kan uppstå i klassrummet med lärare som idiotförklarar högerextrema åsikter. Känslan av utsatthet, starkt utanförskap och motstånd riktas mot samhället. Ofta bryter ungdomar med familj och vänskaps då högerextrema grupper erbjuder en stark trygghetskänsla, tillhörighet och tydlig identitet. FOI har pekat på olika individ- och gruppmeکانismer inom främlingsfientliga grupper som leder till ökad fördomsfullhet och i slutändan till avhumanisering av motståndare och fiender.²²⁰

Enligt Tore Bjørge är de starkaste pullfaktorerna grupptillhörigheten och "vänskap, trevligt umgänge, släktskap, politiskt intresse, spänning, skydd eller festande" medan ungdomars erfarenhet av och utsatthet för mobbing och våld är starka push-

²¹⁷ Christer Mattsson and Thomas Johansson, "Becoming, belonging and leaving – Exit processes among young neoNazis in Sweden", *Journal for Deradicalisation*, Nr.15 (Summer 2018): sid 49

²¹⁸ Sivenbring, Jennie. *Barn och unga som involveras i våldsbejakande extremism. En kunskapsöversikt om barn inom höger-, vänster- och islamistisk extremism*. Segerstedtsinstitutet <https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/publikationer/kunskapsoversikt18maj.pdf>

²¹⁹ "Extremhögern satsar på skolan". *Pedagogiska magasinet*. <https://pedagogiskamagasinet.se/extremhogern-satsar-pa-skolan/>

²²⁰ Lisa Kaati (red.) *Det vita hatet: nationalism i digitala miljöer* (FOI-R-4463-SE, november 2017).

faktorer.²²¹ Som Sivenbring uttryckte det: ”att vara en nynazist handlade för ungdomarna därmed om gruppidentitet, inte nödvändigtvis om ideologisk identitet. Det som betydde något för dem var lojalitet, men samtidigt var uttryckandet och vädrandet av rasistiska åsikter en viktig del av vad som förväntades av dem som gruppledare och gradvis införlivades även dessa åsikter.”²²²

Forskning framhäver även maskulinitetens framträdande roll inom nynazismen.²²³ Exempelvis pekar Kimmel (2007) på att ideologin har underordnad betydelse eftersom ”den rasbiologiska miljöns fokus på maskulin styrka och ett historiserat manligt ideal (krigaren, vikingen, etc.) utgör centrala element för identitetssökande unga, ofta alienerade, män.”²²⁴ Inom den rasideologiska miljön finns en hypermaskulinitet som kopplas till ”en tydlig form av viktigmisering i vilken den vita kvinnan (och indirekt den vita mannen) anses vara under attack av det mångkulturella samhället.”²²⁵

Identitetsskapandet är en komplicerad och mångfacetterad process. Inom högerextremismen värdesätts livsstilen med musik, symbolik och mytologi som genomsyrar sociala aktiviteter och ideologisk indoktrinering.

Enligt Bjørgo existerar olika roller och skikt inom högerextremistiska organisationer: ideologiskt inriktade ledare; socialt utsatta som drivs av missnöje och utanförskap i samhället; kriminellt belastade som använder våld som utlopp för frustration; och resten som av olika anledningar attraheras av grupptillhörighet och ideologin.²²⁶ Det finns också ett starkt samband med kriminalitet inom den högerextrema miljön och framförallt våldsbrott dominerar starkt (50%).²²⁷

1.4.6 Alternativhögern

Mycket lite forskning existerar om alternativhögern globalt och än mindre i en svensk kontext. Mattson och Dahl visar hur alternativhögern har tagit en relativt ny ideologisk position utifrån uppfattningen om etnopluralism, vilken kan beskrivas som en radikal idé i vilken människor anses tillhöra olika etniska grupper och dessa grupper inte bör blandas. Alla etniska grupper har existensberättigande men ska endast leva i sitt eget

²²¹ Säkerhetspolisen & Brå. Rapport 2009:15. *Våldsamt politisk extremism. Antidemokratiska grupperingar på yttersta höger- och vänsterkanten*, 2009 sid 103

²²² Sivenbring, Jennie. *Barn och unga som involveras i våldsbejakande extremism. En kunskapsöversikt om barn inom höger-, vänster- och islamistisk extremism*. Segerstedtsinstitutet <https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/publikationer/kunskapsoversikt18maj.pdf>

²²³ Center mot våldsbejakande extremism. *Vit makt-miljön*. https://www.cve.se/download/18.7d27ebd916ea64de53065cda/1593590221655/2020_Vit_makt_miljo%CC%88n.pdf

²²⁴ Statens mediaråd, *Våldsbejakande och antidemokratiska budskap på internet*. 2013 sid 50 <https://statensmediarad.se/download/18.6cd9b89d14fefdoc4f5cc161/1443612657235/Valdsbejakande-och-antidemokratiska-budskap-pa-internet.pdf>

²²⁵ Ibid

²²⁶ Bjørgo, Tore, *Racist and Right-Wing Violence in Scandinavia: Patterns, Perpetrators, and Responses*. (1997), Tano Aschehoug.

²²⁷ Hjalmarsson, Ola & Salihu, Diamant. *Extremism och organiserad brottslighet*. SVT, 2018-11-12 <https://www.svt.se/special/extremism-och-organiserad-brottslighet-i-sverige/>

naturligt geografiska territorium. På så sätt särskiljer alternativhögern sig från nationalsocialismen, som ser framför sig ett krig mellan raser, även om denna studie pekar på att gränsdragningarna inte är helt glasklara.²²⁸

Alternativhögern har sin grund i USA runt 2008²²⁹ och blev uppmärksammas i samband med presidentvalet i USA 2016 när delar av rörelsen stöttade Donald Trump.²³⁰ Enligt Hawley är Alt-Right (eller alternativhögern) i USA rasistisk.²³¹ Den är dock en svår miljö då den är ung, fragmenterad, amorf, främst hemmahörande på internet och till största del bestående av anonyma ”medlemmar”. Den består av ett hav av bloggar, vloggar, webbsidor och podcasts med endast ett fåtal organisationer som existerar utanför digitala plattformar.²³²

Den är en rörelse utan formella ledare och det finns inte heller någon officiell organisation som rörelsen samlas kring.²³³ ²³⁴ Därigenom saknar också alternativhögern den organisatoriska struktur som behövs för att skapa en ideologisk konformitet.²³⁵ Dock går det brett att förstå alternativhögern som olika konstellationer som rör sig kring tre överlappande axlar: ”European New Right” och identitära rörelsen; amerikanska alt-right rörelsen; samt antagonistiska digitala miljöer fyllda av hat mot de/dem som ses som motståndare till rörelsen idéer.

Alternativhögern är ett lapptäcke av olika inriktningar. Enligt ADL omfattar den paleokonservatism, nynazism och fascism, identitära rörelsen, och högerextrema konspirationsanhängare som alla delar ”inte bara en ideologi men också en subkultur” som omfattar kvinnohat (manosphere) och en ”Chankultur” (4chan/8chan).²³⁶

Alternativhögern tar sig främst uttryck online och rörelsen använder humor och jargong, i form av exempelvis memes. Med ett särskilt språkbruk, präglad av rasism och sexism, förtäckt genom humoristiska symboler avhumaniseras minoriteter samtidigt som gruppidentiteten stärks. Forskning har identifierat socialisering av anhängare till alt-right på social media och delat in den i tre kognitiva faser: normalisering; acklimatisering och avhumanisering.²³⁷

I den första fasen, normalisering, spelar humor och ironi viktiga roller. Genom animerade GIFs och memes som reproduceras och ompaketeras förstärks känslan av

²²⁸ Mattsson, Christer & Johansson, 2019 sid 38

²²⁹ Hawley, George. *Making sense of the alt-right*. Columbia University Press 2017, sid 52

²³⁰ Mattsson, Christer & Johansson, 2019, sid 39

²³¹ Hawley, George, 2017, sid 3

²³² Patrik Hermansson, David Lawrence, Joe Mulhall and Simon Murdoch, *The International Alt-Right: Fascism for the 21st Century?* (London: Routledge, 2020).

²³³ Hawley, George, 2017, sid 3

²³⁴ Ibid, sid 76

²³⁵ Ibid, sid 10

²³⁶ ADL. *New Hate and Old: The Changing Face of American White Supremacy*.

<https://www.adl.org/new-hate-and-old#the-subculture-of-the-alt-right>

²³⁷ Munn, Luke. *Alt-Right Pipeline: individual journeys to extremism online*. Western Sydney University. <https://journals.uic.edu/ojs/index.php/fm/article/view/10108/7920>

gruppstillhörighet på social media.²³⁸ Ironin används ofta med stor skicklighet för att sudda bort gränsdragningarna mellan vilka påståenden som är verklighet eller som är på skämt. Ironin möjliggör rasism som även blir möjlig att förneka. Den andra fasen involverar gradvis acklimatisering och avtrubbning när man konsumerar alltmer extremt material. Den sista fasen involverar stegvis avhumanisering i språkbruk och fiendebilder.²³⁹

En av de tidigaste som publicerade forskning om alternativhögern var George Hawley. Hans bok om att förstå alternativhögern och dess beståndsdelar gav en första helhetsbild av fenomenet. Med tiden har ett antal forskare publicerat ytterligare analyser om alternativhögern, som Hermansson et al, David Atkinson, Phillip Gray, Carolyn Gallaher, Luke Munn och m.fl.²⁴⁰ Tillika har Mark Sedgwick producerat en synnerligen värdefull analys av de ideologiska förebilderna inom den identitära intellektuella sfären.²⁴¹

1.5 Metodologiska överväganden

1.5.1 Inledning

Syftet med denna studie har varit att försöka beskriva den bredare radikalnationalistiska miljön i Sverige, de olika ideologiska inriktningarna, organisationer och nätverks nationella- och internationella relationer samt påverkan mot Sverige. Som tidigare beskrivits så är den begreppsmässiga florán på detta forskningsområde bred och det saknas givna akademiska definitioner kring olika ideologiska inriktningar.

Som tidigare beskrivits har forskare som exempelvis Bjørgo et al dock visat att miljön kan ramas in under ett övergripande paraplybegrepp, på engelska Far-Right, där grupper placeras in under skiftande idealtyper, men där det finns kopplingar och samarbeten mellan grupper och aktivister från de olika idealtyperna.²⁴² Både den

²³⁸ Radicalisation awareness network (RAN). *Far-Right Extremism: A Practical Introduction*. https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/ran-papers/docs/ran_fre_factbook_20191205_en.pdf

²³⁹ Ibid.

²⁴⁰ Hermansson, Patrick, Lawrence, David, Mulhall, Joe & Murdoch, Simon, *The International Alt-Right: Fascism for the 21st Century* (Routledge 2020).; Atkinson, David, "Charlottesville and the alt-right: a turning point?", *Politics, Groups and Identities* 6:2 (2018); Gray, Phillip W. *The Alt-Right: An Introduction (Part I)*. Oxford Research Group, 2018; Gallaher, Carolyn, "Mainstreaming white supremacy: a twitter analysis of the American 'Alt-Right'", *Gender, Place & Culture*, (2020); Munn, Luke. *Alt-Right Pipeline: individual journeys to extremism online*. Western Sydney University.

²⁴¹ Sedgwick, Mark (ed.) *Key Thinkers of the Radical Right: Behind the New Threat to Liberal Democracy* (Oxford Scholarship Online, 2019)

²⁴² Bjørgo, Tore & Aasland Ravndal, Jacob. *Extreme-Right Violence and Terrorism: Concepts, Patterns, and Responses*. International Center for Counter-Terrorism, 2019-10-23 <https://icct.nl/publication/extreme-right-violence-and-terrorism-concepts-patterns-and-responses/>, sid 2-6

akademiska litteraturen men också denna studies empiriska material bekräftar detta antagande; att det inte finns vattentäta skott mellan miljöerna. Tvärtom verkar de istället på ett kontinuum där de riskerar att emellanåt löpa in i varandra.

Rent idémässigt så delar miljön som helhet ett antal ideologiska budskap, men vars tonvikt och intensitet skiljer sig åt beroende på vilken grupp som studerats. I grunden finns ett mycket starkt motstånd mot immigration och man anser att den vita populationen i länder med vit majoritetsbefolkning hotas från utomeuropisk invandring på basis av ras, etnicitet- och/eller kulturmässiga skillnader. Immigration anses i olika grad vara orkestrerad av en global elit och inte sällan förekommer rena konspirationsteorier utifrån denna idé. Kopplat till detta finns också i olika grader en islamofobi/och eller antisemitism som förenar miljön. Det existerar också en tanke om att hotet mot den vita majoritetsbefolkningen förr eller senare kommer att leda till våld eller ett omfattande "raskrig". Huruvida detta är önskvärt eller inte och om det uppmuntras är kontextbundet utifrån vilken del av miljön som undersöks. Slutligen råder en stark maskulinitetsuppfattning om att den västerländske mannen genom feminiseringen av samhället förlorat sin forna ställning och att de traditionella könsmaktsrollerna måste återskapas och upprätthållas.

Utifrån de ideologiska budskapen riktar sig påverkan mot bland annat invandrare som helhetsgrupp, judar och muslimer specifikt, homosexuella, politiker, journalister, "globalister", myndighetsföreträdare eller andra personer och organisationer som anses symbolisera eller företräda sådant som miljön är emot. Det är viktigt att understryka att sådan påverkan på det demokratiska samhället inte enbart omfattar våldsbejakande yttringar utan också hot och påverkan mot grupper eller enskilda som i förlängningen är ett hot mot demokratin. Denna studie breddar således fokus till att undersöka och analysera den miljö som benämns som radikalnationalistisk som helhet, från alternativhögern till de nationalsocialistiska grupperingarna; hur dessa miljöer och nätverk ser ut, kopplingar mellan olika inriktningar nationellt samt internationellt, nätverk, budskap samt påverkan mot målgrupper i Sverige.

Med utgångspunkt i tidigare forskning, facklitteratur, media men särskilt miljöns egenproducerade material tecknar studien en bild av den svenska radikalnationalistiska miljön. Den förenade faktorn för varför organisationer och aktivister inkluderats är för det första organisatorisk, dvs att de är de dominerande aktörerna i den svenska radikalnationalistiska miljön. Den andra faktorn är personell i det att tongivande aktivister över tid rört sig mellan olika delar av miljön och/eller att aktivister och grupper av aktivister förekommer i samma sammanhang, exempelvis genom att gästa varandras plattformar på social media. Dessa kontakter tycks främst vara individbaserade och inte formaliserade, men det är svårt att föreställa sig att de inte är sanktionerade från ledarskapet hos aktörerna i fråga. För det tredje finns det, som beskrivits ovan, en överlappande ideologisk tankevärld där miljön som helhet delar vissa idéer och torgför dem i varierande grad. Dessa budskap är inte nödvändigtvis våldsbejakande men kan likväl vara antidemokratiska och/eller riskera att hota och begränsa enskildas fri- och rättigheter.

Det är i detta sammanhang mycket viktigt att understryka att det i Sverige inte är olagligt att torgföra radikala åsikter – och ska inte heller så vara. Den grundlagsstadgade yttrandefriheten är en fundamental princip i vårt demokratiska samhälle. Likaså bör den demografiska utvecklingen i Sverige diskuteras baserat på officiell statistik och evidensbaserad kunskap. Under 2000-talet har invandringen till Sverige ökat mycket²⁴³ och i ett öppet samhälle måste det kunna föras en legitim debatt om detta, baserat på saktlighet och nyanserad kunskap där fördelar och nackdelar diskuteras på ett sansat och fördomsfritt sätt. I den miljö som beskrivs i denna studie präglas argumenten dock av dikotoma tankegångar som blandar konspirationsteorier och hatbudskap med fokus på antingen rasideologi och/eller alternativhögers tankefigurer om vit identitetspolitik. Som Kenan Malik har argumenterat så möjliggör vit identitetspolitik rasistiska rörelser.²⁴⁴ Hatbudskapen som studeras i denna rapport riktas oftast mot enskilda individer, grupper och minoriteter och riskerar därtill att i förlängningen leda till våld. Därmed inte sagt att sådana budskap alltid är olagliga, men de kan likväl vara problematiska utifrån demokratiska fri- och rättigheter och därmed viktiga att studera. Grupperna, rörelserna och individerna i denna studie opererar ofta i en gråzon avseende sitt språkbruk, väl medvetna om vad som är åtalbart eller inte i hur de uttrycker sig.

Utifrån studiens frågeställningar identifierades ett antal forskningsområden, som den nationalsocialistiska ideologin, framväxten av radikalnationalism i Sverige, egenskaper hos den miljö som Säkerhetspolisen följer, NMR:s framväxt, organisatoriska struktur, budskap samt internationella kopplingar, lokal påverkan från radikalnationalistiska miljöer, alternativhögers ideologi, metoder och budskap, den svenska alternativhögers och dess internationella kopplingar, den internationella alternativhögers och dess relationer till Sverige, digital radikalnationalism, ensamagerande radikalnationalistiska gärningspersoner samt påverkan från främmande makt.

Mot bakgrund av detta tillfrågades framstående forskare och experter med djup och i vissa fall mångårig erfarenhet av dessa ämnen. Det är också värt att beakta i sammanhanget att vissa av de ovan nämnda områdena är relativt outforskade, som exempelvis alternativhögers. Ansvariga för helheten och slutsatser är redaktörerna, medan individuella författare ansvarar för enskilda bidrag. Sammantaget ger studien en övergripande bild av den svenska radikalnationalistiska miljön samt dess internationella förgreningar. Vidare studeras faktorer som styr miljöns våldsbägenhet, budskap samt påverkan. Kapitlen kan läsas i följd som en helhet, men också var för sig. Varje kapitelförfattare är som nämnts enskilt ansvarig för sitt/sina bidrag.

²⁴³ Statistiska centralbyrån (SCB). *Invandring till Sverige*. <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/invandring-till-sverige/>

²⁴⁴ Malik, Kenan. *Identitetspolitiken möjliggör rasistiska rörelser*. GP, 2018-02-04 <https://www.gp.se/kultur/kultur/identitetspolitiken-m%C3%B6jlig%C3%B6r-rasistiska-r%C3%B6relser-1.5243389>

1.5.2 Begränsningar

Denna studie har begränsats på ett antal viktiga områden. Ämnet som studien belyser är omfattande, tvärvetenskapligt och aktualiserar skärningspunkten mellan åsiktsfrihet, yttrandefrihet och hur dessa riskerar inskränka andra individers grundlagsstadgade fri- och rättigheter samt i vissa fall riskera att leda till våld.

Studien har tagit sin ansats utifrån att fokusera på den historiska och ideologiska utvecklingen av traditionell nationalsocialism i Sverige, samt hur den har förkroppsligats av SMR och senare NMR. Mot bakgrund av studiens syfte och frågeställningar är NMR den naturliga utgångspunkten, då de är den totalt dominerande nationalsocialistiska aktören i Sverige och Norden. Empirin som avsnitten om NMR bygger på har funnits öppet tillgängliga men inte tidigare sammanfogats till den helhetsbild över organisationen som sker i denna studie. Mycket av informationen om NMR publiceras på deras egna kanaler på social media, som är tillgängliga i text, ljud och bild. Stort fokus av andra som studerat NMR har legat på Nordfront men djupare analytisk inblick i ledande NMR-företrädarens resonemang och idévärld fås i denna studie genom andra kanaler, särskilt organisationens poddradio. NMR är öppna med sin verksamhet och sina budskap, framförallt eftersom organisationen har politiska ambitioner och försöker bredda potentiella medlemmar och sympatisörer.

Men det finns också material som studien inte kommit åt. Visst egenproducerat material av NMR ligger bakom betalvägg eller måste köpas av organisationen och sådant har inte tagits med i studien. Studien detaljstuderar inte heller relationerna mellan områdeschefer (nästeschefer) eller dynamiken inom NMR. Framförallt finns det väldigt lite information om utbrytargruppen Nordisk styrka och dess verksamhet, eftersom att organisationen endast existerat i drygt ett år. Studien har också försökt få en bild av NMR:s internationella kopplingar med andra nationalsocialistiska systerorganisationer i Europa och USA. NMR har varit öppna med sådana kontakter men bilden är begränsad eftersom att studien inte fokuserat på NMR:s närvaro i utländsk social media, som exempelvis ryska VKontakt och vad det betyder för NMR:s internationella kontaktytor.

Samtidigt stod det tidigt klart att studerande av radikalnationalism i en svensk kontext inte endast kan begränsas till NMR. I takt med den digitala utvecklingen har det växt fram en nätverksbaserad rörelse som i stora drag delar samma ideologiska tankevärld som NMR, med fokus på bland annat vit identitet och konspirationsteorier om ett pågående folkutbyte. Det som i denna studie går under samlingstermen alternativhögern. För alternativhögern i Sverige har personer inom Nordisk alternativhöger angett sig själva som icke-hierarkiska ledare för rörelsen, vilket också bekräftats av ledande akademiker och granskande journalister.

Under samlingstermen lyfter studien också upp andra aktörer som är centrala för att till fullo förstå fenomenet alternativhögern. Dessa är inte nätverksbaserade utan snarare mer regelrätta organisationer, men som i hög grad delar samma ideologiska ståndpunkter som Nordisk alternativhöger, sprider liknande budskap och därtill finns

också organisatoriska och/eller personella kopplingar, där personer gästar varandras podcasts, refererar till varandra eller på annat sätt interagerar. Två sådana exempel är Det fria Sverige och Alternativ för Sverige. Samtidigt finns det också i den nätverksbaserade miljö som präglar alternativhögern ett fåtal andra aktörer som lyfts fram i studien. Dessa har framförallt närvaro på social media, där de knyter samman personer från olika delar av alternativhögern och på så sätt bidrar till stärkta kontaktytor mellan individer och grupper inom alternativhögern. En annan förenande faktor för alternativhögern generellt, men för ledande företrädare specifikt, är också förlagsverksamhet som Arktos och Logik – vilket också knyter samman rörelsen.

Studien har begränsats till den radikalnationalistiska miljön i Sverige, från NMR till alternativhögern. En avgränsning gör sig dock inte med lätthet, men i studien har Bjørgos & Berntzens typologi tillämpats. I typologin inkluderas så kallad ”Kulturell nationalism”, vilket kan klassas som den minst radikala inriktningen under paraplyet ”The Far Right”. Enligt denna inriktning anses västs kultur vara överlägsen och udden riktas särskilt mot islam och muslimer. Kulturella nationalisterna menar att islam måste bekämpas och att muslimer inte ska tillåtas att släppas in i västländer. Vidare ska de muslimer som redan finns i västländer assimileras. Den tydligaste manifestationen av den kulturella nationalismen är Alternativ för Sverige och studiens omfattning har därför begränsats från AfS till NMR. Med det sagt finns det en fauna av andra individer och aktörer som har liknande ideologisk inriktning som de inom alternativhögern men som inte med samma tydlighet kan sorteras in under kategorierna i typologin. Därtill har de inte haft lika tydliga kontaktytor med aktörer inom alternativhögern som de individer och grupper som inkluderats i studien.

Alternativhögern är till sin natur ett svårfångat fenomen och präglas av små kluster med periodiska kontaktytor gentemot varandra. Alternativhögern är också ett förhållandevis nytt fenomen och lite akademisk forskning tillika begränsad annan litteratur finns på området. Det gör att redogörelsen av alternativhögern i Sverige är övergripande och inte uttömmande. Främst för att materialet är begränsat och fragmenterat, men också för att alternativhögern som sådan är amorf och svårstuderad. I varje område inom alternativhögern som studeras finns nya forskningsfält, från hur meme-kulturen uppfattas, kommuniceras och mottas – till genderdimensionen och relationen mellan svensk- och europeisk alternativhöger. Ytterligare forskningsanstalter måste belysa de olika delarna av alternativhögern i detalj och hur de förhåller sig till varandra.

Studien belyser också kopplingen mellan radikalnationalistiska budskap och våldsdåd utförda av ensamagerande gärningspersoner. Studien presenterar aktuell forskning om ensamagerande gärningspersoner som drivits av en radikalnationalistisk övertygelse. Många av de budskap som dessa personer tycks ha attraherats av och senare spridit vidare i manifest eller på annat sätt sammanfaller med de budskap som sprids av den radikalnationalistiska miljö som studien belyser. Av uppenbara skäl är det dock mycket svårt att empiriskt visa på att budskap från en bred miljö per automatik leder till våldsanvändning. Antal fall är för få och det saknas adekvat kontrollgrupp för en evidensbaserad studie kring direkta kopplingar mellan denna

idévärld och våldshandlingar. Hypoteser om kausalt samband bör vidare studeras. Tillika bör forskning fokusera på kognitiva processer om hur konsumtion av radikalt innehåll på social media gradvis leder till en normalisering av allt mer extremt innehåll och slutligen en avhumanisering.

Ett ytterligare analytiskt lager omfattar extern påverkan från främmande makt gentemot radikalnationalistiska miljöer. Studien gör inga anspråk på att ge en heltäckande beskrivning av detta fenomen. Däremot påvisar studien att rysk påverkan *kan* utgöra en viktig aspekt då ryska aktörer direkt understött radikalnationalistiska kretsar i Europa genom att bedriva paramilitär träning samt genom att ryska aktörer sprider ett narrativ som gifter sig med radikalnationalistiska budskap och som syftar till att söndra och splittra Europa. Avseende den paramilitära träningen finns konkreta svenska exempel på hur sådan sedermera lett till våldsanvändning, men vad gäller det övergripande narrativet är det likt ensamagerande svårt att påvisa ett direkt kausalt samband mellan sådana budskap och våldsdåd. Om ett sådant samband existerar har denna studie inte kunnat finna sådant material som påvisar det öppet.

Studien har även fokuserat på hur och på vilket sätt radikalnationalistiska miljöer påverkar lokala områden i Sverige. Fokus har framförallt varit på NMR, då de är den dominerande grupperingen. Antalet informanter från respektive stad varierar beroende på storlek och problembild. I större städer har fler personer intervjuats och vice versa. Urvalet av informanter har varit beroende av vem som myndigheterna anser besitter relevant kunskap och erfarenhet om radikalnationalistiska miljöer.

Kvalitativa forskningsmetoder kan kritiseras för att ha begränsad överförbarhet eftersom de är beroende av kontext samt för att de riskerar att inte producera generaliserbara resultat. Mot bakgrund av ett begränsat antal respondenter gör inte studien anspråk på att ge en heltäckande bild avseende förekomsten av radikalnationalism i de städer som beskrivs. Bedömningen är dock att informanterna utgör den främsta expertisen vad avser lokal förekomst av fenomenet och besitter sådan djup och unik kunskap att det till hög grad kompenserar denna eventuella begränsning.

1.5.3 Intervjuer

Kapitel sex empiriska material utgörs till stora delar av resultat från intervjuer med relevanta personer. Sammantaget har 22 individer på 18 orter som är verksamma lokalt på olika platser i Sverige intervjuats. I huvudsak har dessa individer arbetat professionellt med frågorna inom Polismyndigheten och kommuner.

Informanterna arbetar lokalt med bland annat den radikalnationalistiska problematiken. Deras arbete bygger på förtroendeskapande åtgärder mellan myndigheter och medborgare, alternativt brottsbekämpande åtgärder där det blivit rättsliga konsekvenser mellan myndigheter och medborgare. Detta innebär i förlängningen att identiteten av myndighetsrepresentanter i största mån bör skyddas. Dels handlar det om hur öppna de kan och vill vara samt att det kan påverka deras

förmåga att utföra sitt lokala arbete. Till det ska också läggas att studien beskriver miljöer med, i vissa fall, ett dokumenterat våldskapital. Mot bakgrund av detta har informanterna blivit lovade största möjliga anonymitet.

Mot bakgrund av ett begränsat antal informanter gör inte studien anspråk på att ge en heltäckande bild avseende förekomsten av högerextremism i de städer som beskrivs. Som tidigare nämnts är dock bedömningen att informanterna utgör den främsta expertisen vad avser lokal förekomst av fenomenet och besitter sådan djup kunskap att det till hög grad kompenserar denna eventuella begränsning.

Syftet med intervjuerna var främst att inhämta lokal empiri genom att låta personer som arbetar professionellt och är utpekade som ansvariga inom berörda myndigheter eller kommuner, som kommer i kontakt med högerextrema miljöer, besvara specifika frågeställningar.

Frågeställningarnas inriktning och målet med dem har varit att erhålla omfattande kunskap kring (1) högerextrema miljöer lokalt, (2) vilka metoder för påverkan som aktörer i miljöerna använder lokalt, och (3) vilken påverkan aktörer i miljöerna har på det lokala samhället. Potentiella samhällliga motåtgärder för att möta de högerextrema miljöernas påverkan har också ingått i intervjuerna. Individuellt formulerade följdfrågor har varit vägledande under samtalens gång.

Urvalet är att betrakta som en kombination av selektivt urval och till viss del snöbollsurval. Det selektiva urvalet genomfördes på basis av (1) organisatorisk tillhörighet, och (2) erfarenhet av att arbeta med problematik relaterad till högerextremism. Det första urvalskriteriet syftar till att belysa aspekter utifrån den egna organisationens perspektiv, utifrån en lokal kontext. Det andra kriteriet avser fånga informanternas egna erfarenheter av att arbeta med, eller kunskap om, problematiken.

Det selektiva – eller subjektiva – urvalet fungerar utifrån principen att den bästa informationen tros erhållas genom att rikta in sig på ett relativt litet antal personer som avsiktligt valts med utgångspunkt i deras kännetecken utifrån relevans och kunskap. Det subjektiva urvalet anses lämpligt när forskaren redan har en viss kännedom om de människor och företeelser som ska undersökas och medvetet väljer vissa av dem då det är sannolikt att de kommer att ge mest värdefull data. Urvalsmetoden ger vidare forskaren möjlighet att erhålla kvalitativ information genom att välja informanter som med största sannolikhet har den erfarenhet eller expertis som ger värdefulla insikter i forskningsämnet.²⁴⁵

I syfte att komplettera det selektiva urvalet har också snöbollsurval till viss del använts. Det har framförallt varit värdefullt i de städer där nya informanter behövde kompletteras med information från redan etablerade kontakter. Vid ett snöbollsurval

²⁴⁵ Denscombe, Martyn "Forskningshandboken". Studenlitteratur, 2016

växer urvalet fram genom att en informant hänvisar till nästa. Det är ett bra sätt att bygga upp ett rimligt stort urval.²⁴⁶

Intervjuerna har varit samtalsintervjuer av semistrukturerad karaktär, såväl fysiska som per telefon. Samtalsintervjuer är användbara när forskaren vill veta hur människor uppfattar sin egen värld och har av Kvale beskrivits som ”En intervju vars syfte är att erhålla beskrivningar av den intervjuades livsvärld i syfte att tolka det beskrivna fenomenets mening.”²⁴⁷ Den semistrukturerade karaktären ger flexibilitet som balanseras av struktur och därmed erhålls data av god kvalitet.²⁴⁸ Svaren är öppna och betoningen ligger på den intervjuade som utvecklar sina ståndpunkter.²⁴⁹

Frågorna har varierat något utifrån respektive respondent och den kontext denne verkar i men har i huvudsak varit de samma utifrån målen att erhålla kunskap utifrån de frågeställningar som angetts ovan.

I enlighet med den semistrukturerade intervjuens karaktär förhöll sig författarna på ett flexibelt sätt utifrån den bestämda intervjuguiden, samtidigt som relevanta följdfrågor ställdes i syfte att besvara studiens problemformulering. Då betoningen i intervjun ligger på den intervjuade som ska tillåtas utveckla sina ståndpunkter så förekom ingen argumentation, dock ställdes följdfrågor om författaren inte förstod innebörden av den intervjuades svar eller önskade få ytterligare information.

Respondenterna intervjuades i huvudsak individuellt vid sina respektive arbetsplatser eller per telefon. Vid några tillfällen intervjuades fler än en person vid samma tillfälle. Intervjuerna varade mellan 45-120 minuter och samtliga intervjuer har genomförts av författaren till kapitel sex. I vissa fall har kompletterande uppgifter inhämtats via telefon eller mail.

1.5.4 Egenproducerat material

Den miljö som studien undersökt är mycket öppen med sina aktiviteter och budskap. En stor del av materialet har därför utgjorts av sådant som miljön själva producerat. Att beskriva olika former av budskap genom en analys av innehållet är en sedan länge etablerad metod inom forskningen. Esaiasson et al beskriver exempelvis hur forskaren genom kvalitativ textanalys kan ”ta fram det väsentliga innehållet genom en noggrann läsning av textens delar, helhet och den kontext vari den ingår i”.²⁵⁰ Jowett och O’ Donnell har i sin tur pekat på hur forskaren kan beskriva propaganda i både text- och

²⁴⁶ Ibid.

²⁴⁷ Kvale 1997:13 i Esaiasson et al. ”Metodpraktikan – Konsten att studera samhälle individ och marknad”.

²⁴⁸ Gillham, Bill. ”Forskningsintervjun – Tekniker och genomförande.” Studentlitteratur (2008)

²⁴⁹ Denscombe, Martyn. ”Forskningshandboken”. Studenlitteratur, 2016, s. 136

²⁵⁰ Esaiasson et al. *Metodpraktikan – Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Elanders 2012, sid 210

bildmedier genom att bland annat identifiera och analysera ideologin, kontexten, budbäraren, eventuell organisation, målgrupp och medium.²⁵¹

Det finns otaliga exempel på hur forskare använt innehållsanalys som metod och så också på det område som detta projekt avser studera. Som beskrivits har Helene Lööw i ett flertal böcker beskrivit framväxten av högerextremism i Sverige, bland annat genom att beskriva och analysera budskap från den högerextrema miljön, både tal och sådant som skrivits på högerextrema hemsidor.²⁵² Likaså har också Christer Mattsson analyserat och kategoriserat innehåll på nationalsocialistiska Nordiska motståndsrörelsens hemsida, Nordfront.²⁵³

Som ovan nämnts producerar den radikalnationalistiska miljön mycket egenproducerat material. Det rör sig framförallt om text i form av tal, krönikor och artiklar samt budskap som förs fram i videos och via poddradio. Miljön sprider sina budskap helt öppet och i stort sett uteslutande i egna öppna digitala kanaler, genom att exempelvis signera artiklar med sitt eget namn, öppet spela in sig själva när de håller tal eller vara öppna med vilka de är i radiosändningar. Materialet som analyserats finns också uteslutande i öppna kanaler vilka inte kräver medlemskap eller annat godkännande och som är tillgängliga för alla. Budskapen får därmed anses vara spridda och allmänt tillgängliga. Därtill kan också nämnas att exempelvis Nordfront har en ansvarig utgivare.²⁵⁴

Studien skiljer sig därmed inte från exempelvis FOI:s studie *Hatbudskap och våldsbejakande extremism i digitala miljöer*, vilken undersöker hur företrädare för extremistiska ideologier presenterar sina budskap. FOI konstaterar att: ”Undersökningarna i det här projektet sker endast på öppna forum där det kan antas att de personer som väljer att publicera text är införstådda med att texten därmed blir tillgänglig för allmänheten. Ingen data har inhämtats från lösenordskyddade sidor, privata Facebook-sidor, eller andra typer av webbsidor eller sociala medier där användaren vidtagit åtgärder för att hålla upplagt material inom en sluten krets.”²⁵⁵

Ett eventuellt dilemma är att denna studie bidrar till att sprida radikalnationalistiska budskap. Bedömningen är dock att budskap direkt från den radikalnationalistiska miljön, som inte passerat några filter i form av exempelvis annan forskning eller medieuppgifter, utgör det främsta empiriska materialet för studiens syfte och är därmed nödvändigt.

²⁵¹ Jowett, Garth S & O’Donnell Victoria. *Propaganda and Persuasion*. Sage 2012, sid 290

²⁵² Se exempelvis: Lööw, Helene. *Nazismen i Sverige 1980-1997*. Ordfront 1998, sid 432-433 samt Lööw, Helene, *Nazismen i Sverige 2000-2014*. Ordfront 2015, sid 207

²⁵³ Mattsson, Christer. *Nordiska motståndsrörelsen ideologi, propaganda och livsåskådning*. Segerstedtsinstitutet, 2018.

²⁵⁴ Juridikfronten. *Ny ansvarig utgivare för Nordfront och ännu en förundersökning inledd*. <https://www.juridikfronten.org/2018/09/19/ny-ansvarig-utgivare-for-nordfront-och-annu-en-forundersokning-inledd/>

²⁵⁵ Kaati, Lisa et al. *Hatbudskap och våldsbejakande extremism i digitala miljöer*, FOI 2017, sid 24

1.5.5 Övrigt material

Ett kapitel har författats av Säkerhetspolisen. Kapitlet är en fristående beskrivning av de våldsbejakande hotaktörer i den så kallade vit makt-miljön som myndigheten följer inom ramen för sitt arbete. Det är i sammanhanget viktigt att understryka att Säkerhetspolisen inte pekar ut enskilda grupper eller individer, utan redogörelsen är på aggregerad oidentifierad nivå. Säkerhetspolisen har själva författat sitt kapitel och studiens redaktörer har inte på något sätt kommit i kontakt med det underliggande materialet. Eftersom Säkerhetspolisens underlag är baserat på säkerhetsklassad underrättelseinformation finns det heller inga möjligheter att kunna granska materialet. Bedömningen är dock att sådana eventuella nackdelar vida överstigs av att de fördelar som existerar med att ha med ett sådant unikt material.

Det övriga materialet består av olika former textkällor. Dels akademisk litteratur som delvis bidragit till att beskriva miljön som sådan, men som framförallt ger studien en teoretiskt förankrad grund. Därtill har också olika myndighetsrapporter använts. Även uppgifter i media samt social media har varit värdefulla för att beskriva miljön.

1.5.6 Källkritik

Studiens material ställer krav på källkritik. Källkritik är avgörande att tillämpa speciellt då intervjuer gjorts för att säkerställa största möjliga anonymitet. Enligt traditionella källkritiska metoder bedöms trovärdigheten i relation till tillförlitlighet och relevans baserat på fyra kriterier: äkthet, tidssamband, oberoende och tendensfrihet.²⁵⁶ Äktheten ställer krav på att källmaterialet inte har förfalskats utan att det som berättas de facto har producerats vid den tidpunkt, i det sammanhang och av den eller de personer som anges. Tidssamband innebär att ju längre tid som förflyter mellan händelsen och dess nedtecknande desto större sannolikhet för minnesfel. Oberoendet fäster uppmärksamheten på tre aspekter: (1) möjligheterna att bekräfta berättelsen; (2) avståndet mellan berättare och berättelse; samt (3) berättarens grad av oberoende. Den sista beståndsdel, tendens, tar sikte på om berättaren – källans ursprung – har ett intresse av att återge en icke-korrekt, avsiktlig berättelse om verkligheten.²⁵⁷

I relation till äkthet är respondenterna utbildade experter och yrkesutövare inom området med mångårig erfarenhet och specifikt ansvar för frågeställningarna som omfattas av denna rapport. När det gäller tidssamband så omfattar de flesta intervjuer skeende som skett över de senaste par år fram till nutid. Självfallet förändras uppfattningar och lägesbild av dynamiska skeenden i närområden. Dock bör deras utsagor vara kumulativ erfarenhet över längre tid. Även trovärdighet av källorna har underbyggts av andra parallellt liknande men oberoende erfarenheter. I frågan om

²⁵⁶ Thurén, Torsten, Källkritik. (Stockholm: Liber AB, 2005)

²⁵⁷ Kvale 1997:13 i Esiasson et al. "Metodpraktikan – Konsten att studera samhälle individ och marknad"

tendensfrihet har källorna som myndighetsutövare intresse av att göra professionella bedömningar.

Andra faktorer som man bör ta hänsyn till är urvalet, tolkningen och sannolikheten. När urvalet gjordes existerade inga förutfattande åsikter hur respondenterna skulle besvara frågeställningarna. Parallellt underbyggdes slutresultatet av intervjuerna av just lägesbild som gjordes separat. När det gäller tolkningen av intervjuer så är denna rapport tydlig med att intervjuer gjorts med ett selektivt urval. Det finns givetvis även andra bilder av verkligheten som beror på de kontaktytor man har inom olika områden. Det bör betonas att selektiviteten och fokus i rapporten är snävt begränsad till frågeställningar om upplevd påverkan och problemställningar.

När det gäller anonymitet är trovärdigheten fortfarande hög då olika forskare fått snarlika resultat oberoende av varandra. Deras yrkesutövande handlar om bedömningar och professionalitet och de ansågs vara mer ärliga i sitt svar då intervjuer i högsta gjordes mån under anonymitet.

Även för sådant material som den radikalnationalistiska miljön själva producerat är det viktigt med ett källkritiskt perspektiv. Fokus för studien har dock inte varit att belägga eventuella påståenden eller fakta i det material som miljön producerat, utan att försöka fånga en budskapsmässig tematik.

Beträffande kapitlet från Säkerhetspolisen har forskarna som sagt inte tagit del av det underliggande materialet utan endast den text som presenterats i studien. Den källkritiska skulle här utifrån ett forskningsmässigt perspektiv kunna ha invändningar kring exempelvis reliabilitet. Redaktörerna till studien är medvetna om sådana brister men bedömningen är att fördelarna med detta unika material vida överstiger de eventuella nackdelarna. Liknande i tillvägagångsätt med aggregerat aidentifierat material från Säkerhetspolisen har exempelvis använts i tidigare studie från Försvarshögskolan om personer som reste för att ansluta sig till terrorgrupper i Irak och Syrien.²⁵⁸

1.5.7 Etiska överväganden

Studien har genomgått granskning av Försvarshögskolans råd för forskningsetiska frågor samt Etikprövningsmyndigheten, båda med tillfredställande resultat. Studien har följt de av Vetenskapsrådet angivna forskningsetiska principerna, dvs. informationskrav, samtyckeskrav, konfidentialitetskrav, samt nyttjandekrav.²⁵⁹

De etiska övervägandena berör två aspekter. Dels studiens respondenter och dels de miljöer som studien beskriver. Avseende det förstnämnda så finns det, som nämnts ovan, en uppenbar känslighet och en potentiell risk för respondenterna att delta i

²⁵⁸ Gustafsson, Linus & Ranstorp, Magnus. Swedish Foreign Fighters in Syria and Iraq. *An Analysis of open-source intelligence and statistical data*. Försvarshögskolan, 2017 <http://fhs.diva-portal.org/smash/get/diva2:1110355/FULLTEXT01.pdf>

²⁵⁹ Vetenskapsrådet. *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. 2002 https://www.gu.se/digitalAssets/1268/1268494_forskningsetiska_principer_2002.pdf, sid 9.15

studien, då det riskerar att försvåra deras lokala arbete. Vidare har också ett antal av informanterna säkerhetsklassade tjänster. Till det ska också läggas att studien beskriver miljöer med, i vissa fall, ett dokumenterat våldskapital. Mot bakgrund av ovanstående har respondenterna blivit lovade största möjliga anonymitet.

Inför intervjutillfället har de erhållit information om att deltagandet är frivilligt och att de när som helst kunde avbryta sitt deltagande. Vidare blev de informerade om att resultaten från intervjuerna skulle ske i sådan form att ingen enskild individ kunde identifieras.

Den andra aspekten berör de svenska miljöer som studien redogör för. I samband med det förekommer personuppgifter, som exempelvis namn. I de flesta fall har individerna själva publicerat det undersökta materialet under sitt eget namn och uppgifterna får därmed anses vara offentligt tillgängliga. Det kan också finnas beskrivningar av fall där individer förekommer. I de flesta fall har individen eller organisationen som individen deltar i själva publicerat uppgifterna, men det förekommer också exempel på personuppgifter som spridits via etablerad media och därmed får betraktas som offentligt tillgängliga. När fallen beskrivs kommer inga personuppgifter som inte redan är offentligt tillgängliga att publiceras. När det gäller beskrivningar av sociala medier är materialet öppet och tillgängligt för allmänheten och kräver inte inloggning eller medlemskap.

Slutligen bör det också under denna rubrik nämnas att en av studiens redaktörer av NMR hängts ut som så kallade "Förbrytare", tillsammans med andra offentliga personer i samband en demonstration vid Bokmässan i Göteborg 2017. Detta har inte påverkat den vetenskapliga objektiviteten och därmed inte heller studien som sådan.

Referenslista

Adams, Josh & Vincent J. Roscigno, "White Supremacists, Oppositional Culture and the World Wide Web", *Social Forces*, Vol.84(2), 2005

Adams, Jonathan , Cordelia Heß, *Antisemitism in the North: History and State of Research*, Walter de Gruyter GmbH & Co KG, 2019

ADL. ZOG <https://www.adl.org/education/references/hate-symbols/zog>

ADL. *New Hate and Old: The Changing Face of American White Supremacy*.
<https://www.adl.org/new-hate-and-old#the-subculture-of-the-alt-right>

AIVD. *Right-wing extremism in the Netherlands. A phenomenon in flux*.

Atkinson. David C. (2018) *Charlottesville and the alt-right: a turning point?*, *Politics, Groups, and Identities*, 6:2, 309-315,<https://www.tandfonline-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/full/10.1080/21565503.2018.1454330>

Antisemitism https://www.yadvashem.org/odot_pdf/Microsoft%20Word%20-%205742.pdf

Bachner, Henrik & Ring, Jonas. *Antisemitiska attityder och föreställningar i Sverige*. Forum för levande historia, 2005
https://www.levandehistoria.se/sites/default/files/material_file/antisemitiska-attityder-rapport.pdf

Bachner, Henrik, *Återkomsten: antisemitism i Sverige efter 1945*, Natur & Kultur, 2010

Baldet, William. *We can't combat right-wing terrorism until we define it*. Centre for Analysis of the Radical Right, 2020-07-24
<https://www.radicalrightanalysis.com/2020/07/24/we-cant-combat-right-wing-terrorism-until-we-define-it/>

Bangstad, Sindre. *Bat Ye'or and Eurabia* i Sedgwick, Mark. *Key Thinkers of the Radical Right: Behind the New Threat to Liberal Democracy* Oxford Scholarship Online, 2019. <https://www.oxfordscholarship-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/view/10.1093/oso/9780190877583.001.0001/oso-9780190877583-chapter-11?print=pdf>

Bangstad, Sindre. *Eurabia Comes to Norway*. *Islam and Christian-Muslim Relations*. Volume 24, 2013 <https://www.tandfonline-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/full/10.1080/09596410.2013.783969>

- Bartlett, Jamie & Miller, Carl. *The power of unreason conspiracy theories, extremism and counter-terrorism*. Demos, 2019-08-29
- Benford, Robert D & Snow, David A. *Framing Processes and Social Movements: An Overview and Assessment*. Annual Review of Sociology, Vol. 26:611-639, 2000
<https://www.annualreviews.org/doi/abs/10.1146/annurev.soc.26.1.611>,
- Berggren, Lena. *Blodets renhet: en historisk studie av svensk antisemitism*, Arx, Malmö, 2014
- Berggren, Lena, "Elof Eriksson (1883-1965): A Case-study of Antisemitism in Sweden", *Patterns of Prejudice*, 34:1, 2000
- Bjørgo, Tore, *Racist and Right-Wing Violence in Scandinavia: Patterns, Perpetrators, and Responses*. (1997), Tano Aschehougs.
- Bjørgo, Tore & Aasland Ravndal, Jacob. *Extreme-Right Violence and Terrorism: Concepts, Patterns, and Responses*. International Center for Counter Terrorism, 2019-09-23
<https://icct.nl/publication/extreme-right-violence-and-terrorism-concepts-patterns-and-responses/>,
- Bjørgo, Tore & Ingvild Magnaes Gjelsvik, "Utvikling og utbredelse av høyreekstremisme i Norge", i Tore Bjørgo.
- Bjørgo, Tore (ed), *Høyre i Norge: Utviklingstrekk, konspirasjonsteorier og forebyggingsstrategier* (Oslo: Politihøgskolen, 2018)
- Bjørgo, Tore & Berntzen, Lars Erik. *Far-Right Typology*. Based on Mudde's, Cass *The ideology of the extreme right*, Berntzen, Lars-Erik *The anti-Islamic movement: far right and liberal?* and Teitelbaum, Benjamin *Lions of the north: sounds of new Nordic radical nationalism*. Revised in collaboration with Bjørgo and Ravndal Norwegian Center for Research on Extremism, 2018
- Bjørgo, Tore, *Høyreekstremisme i Norge: Utviklingstrekk, konspirasjonsteorier og forebyggingsstrategier* (Oslo: Politihøgskolen, 2018)
<http://kriminalitetsforebygging.no/wp-content/uploads/2018/10/Hoyreekstremisme-i-Norge.pdf>;
- Bjørgo Tore, 'Militant Neo-Nazism in Sweden' in *Terrorism and Political Violence* (No. 5, Vol. 3, Autumn 1993)
- Bjørgo, Tore & Aasland Ravndal, Jacob. *Extreme-Right Violence and Terrorism: Concepts, Patterns, and Responses*. International Center for Counter-Terrorism,

2019-10-23 <https://icct.nl/publication/extreme-right-violence-and-terrorism-concepts-patterns-and-responses/>

Bjurwald, Lisa. *Skribordskrigarna*. Natur Kultur Allmänlitteratur, 2013

Borum, Randy. *Radicalization into Violent Extremism I: A Review of Social Science Theories*. Journal of Strategic Studies.

<https://scholarcommons.usf.edu/jss/vol4/iss4/2/>

Byman, Daniel. Riots, *White Supremacy and Accelerationism*. Lawfare, 2020-06-01

<https://www.lawfareblog.com/riots-white-supremacy-and-accelerationism>

Carr, Matt. *You are now entering Eurabia*. Sage Journal, 2006

<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/03063968060666636>

Caiani, Manuel & della Porta, Donatella. *The Radical Right as Social Movement Organizations*. Oxford Handbooks Online.

<https://www.oxfordhandbooks.com/view/10.1093/oxfordhb/9780190274559.001.001/oxfordhb-9780190274559-e-17>,

Caianai, Manuela, della Porta, Donatella & Wagemann, Claudius. *Mobilizing on the Extreme Right: Germany, Italy, and the United States*. Oxford Scholarship Online, 2012

<https://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199641260.001.0001/acprof-9780199641260>

Center mot våldsbejakande extremism. Vit makt-miljön.

https://www.cve.se/download/18.7d27ebd916ea64de53065cda/1593590221655/2020_Vit_makt_miljo%CC%88n.pdf

Davey, Jacob & Ebner, Julia. *The Great Replacement: The Violent Consequences of Mainstreamed Extremism*. Institute for Strategic Dialogue, 2019

<https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2019/07/The-Great-Replacement-The-Violent-Consequences-of-Mainstreamed-Extremism-by-ISD.pdf>

Deland, Mats, Hertzberg Fredrik & Hvitfeldt Thomas. *Det vita fältet. Samtida forskning om högerextremism*, 2010

Denscombe, Martyn”Forskningshandboken”. Studenlitteratur, 2016

Dirk Moses. A. “*White Genocide*” and the Ethics of Public Analysis. Journal of Genocide Research, 21:2, 201-213

<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/14623528.2019.1599493?needAccess=true>,

Douglas, Karen M et al. *Understanding Conspiracy Theories*. Advances in Political Psychology, Vol. 40, Suppl. 1, 2019 <https://onlinelibrary-wiley-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/epdf/10.1111/pops.12568>,

Douglas, K. M., Sutton, R. M., & Cichocka, A. (2017). The psychology of conspiracy theories. *Current Directions in Psychological Science*, 26(6), 538–542. <https://doi.org/10.1177/0963721417718261> i <https://onlinelibrary-wiley-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/epdf/10.1111/pops.12568>

Esaiasson et al. *Metodpraktikan – Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Elanders 2012,

Finnsjö, Morgan. *Myten om det stora utbytet*. Expo, 2019-03-15 <https://expo.se/myten-om-det-stora-utbytet>

Frisk, Lotta et al. *Förtroendevaldas trygghet i Ludvika kommun*. Högskolan Dalarna, 2018. <http://du.diva-portal.org/smash/get/diva2:1242849/FULLTEXT01.pdf>

Gallaher, Carolyn, "Mainstreaming white supremacy: a twitter analysis of the American 'Alt-Right', *Gender, Place & Culture*, 2020

Gamson, William A. Constructing social protest. *Social movements and culture*, 4(1) (1995): sid.85-106.

Ray Sin, "Emotionally Contentious Social Movements: A Tri-Variate Framework", *Social Thought & Research*, Vol.30 2009

Gillham, Bill. "Forskningsintervjun – Tekniker och genomförande." *Studentlitteratur*, 2008

Gray, Phillip W. *The Alt-Right: An Introduction (Part I)*. Oxford Research Group, 2018

Gustafsson, Linus & Ranstorp, Magnus. Swedish Foreign Fighters in Syria and Iraq. *An Analysis of open-source intelligence and statistical data*. Försvarshögskolan, 2017 <http://fhs.diva-portal.org/smash/get/diva2:1110355/FULLTEXT01.pdf>

Hawley, George. *Making sense of the alt-right*. Columbia University Press, 2017

Heather Suzanne Woods & Leslie A. Hahner, *Make America meme again: the rhetoric of the Alt-right* (New York: Peter Lang, 2019)

Hermansson, Patrik, David Lawrence, Joe Mulhall and Simon Murdoch, *The International Alt-Right: Fascism for the 21st Century?* London: Routledge, 2020

Hjalmarsson, Ola & Salihu, Diamant. *Extremism och organiserad brottslighet*. SVT, 2018-11-12 <https://www.svt.se/special/extremism-och-organiserad-brottslighet-i-sverige/>

Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. SVT, 2018-10-11 <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

Jowett, Garth S & O' Donnell Victoria. *Propaganda and Persuasion*. Sage 2012

Juridikfronten. *Ny ansvarig utgivare för Nordfront och ännu en förundersökning inledd*. <https://www.juridikfronten.org/2018/09/19/ny-ansvarig-utgivare-for-nordfront-och-annu-en-forundersokning-inledd/>

Johansson, Sven Anders, "Vad gör en fascist?: Individen, mikropolitiken och aktivismens logik", *Tidskrift för Litteraturvetenskap*, 2019

Kaati Lisa (red.) *Det vita hatet: nationalism i digitala miljöer*, FOI, november 2017

Kaati Lisa et al. *Digitalt slagfält. En studie av radikalnationalistiska digitala miljöer*. FOI, oktober 2019

Kaati, Lisa, Cohen, Katie & Akrami, Nazar. *Ensamagerande våldsverkare. Profiler, riskbedömningar och digitala spår*. FOI, 2019 <https://www.foi.se/rest-api/report/FOI-R--4736--SE>

Kaati, Lisa et al. *Hatbudskap och våldsbejakande extremism i digitala miljöer*, FOI 2017

Kølvraa, Christoffer, "Embodying 'the Nordic race': imaginaries of Viking heritage in the online communications of the Nordic Resistance Movement", *Patterns of Prejudice*, 53:3, 2019. 270-28

Krouwel, Andre. *Does Extreme Political Ideology Predict Conspiracy Beliefs, Economic Evaluations and Political Trust? Evidence From Sweden*. *Journal of Social and Political Psychology*, 2017, Vol. 5(2), 435-462.

Kunkeler, Nathaniël. *The evolution of Swedish fascism: self-identification and ideology in interwar Sweden*

Kvale i Esiasson et al. "Metodpraktikan – Konsten att studera samhälle individ och marknad". 1997

Larsson, Stieg, "Det heliga raskriget – terrorism och judehat", i Bim Clinell et.al. *Demokratins Förgörare* (Demokratiutredningens skrift nr. 28 (SOU 1999:10)

Lindquist, Hans, "Nynazismen – förtrupp eller eftersläntrare", i Bim Clinell et.al. *Demokratins Förgörare* (Demokratiutredningens skrift nr. 28 (SOU 1999:10)

Lundberg, Erik. *Till demokratins försvar? Det lokala civilsamhället om Nordiska motståndsrörelsens närvaro i Ludvika*. Högskolan Dalarna, 2019

<https://www.du.se/contentassets/e9e35e3e442843c193a2e5ac1499c453/ikud-rapport-nr-8-till-demokratins-forsvar.pdf>;

Lööw ,Heléne, *Nazismen i sverige 1924-1979*, Ordfront, 2009

Lööw, Heléne, *Nazismen i Sverige 1980-1997: den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*, Ordfront, Stockholm, 1998

Lööw, Heléne, *Nazismen i Sverige 1980-1999: den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*, Utök. utg., Ordfront, Stockholm, 2000n

Lööw, Heléne. *Nazismen i Sverige 2000-2014*. Ordfront förlag, 2015

Löwander, Birgitta & Hagström, Marja. *Antisemitism och islamofobi – utbredning, orsaker och preventivt arbete*. Forum för levande historia, 2011

https://www.levandehistoria.se/sites/default/files/material_file/antisemitism-och-islamofobi-rapport.pdf

Lodenius, Anna-Lena & Wikström Per. *Vit makt och blågula drömmar rasism och nazism i dagens Sverige*, Natur & Kultur, 1998

Malik, Kenan. *Identitetspolitiken möjliggör rasistiska rörelser*. GP, 2018-02-04
<https://www.gp.se/kultur/kultur/identitetspolitiken-m%C3%B6jligg%C3%B6r-rasistiska-r%C3%B6relser-1.5243389>

Mattsson, Christer & Johansson, Thomas. *Life Trajectories Into and Out of Contemporary Neo-Nazism life trajectories*. Routledge 2019

Mattsson, Christer and Johansson, Thomas, "Becoming, belonging and leaving – Exit processes among young neoNazis in Sweden", *Journal for Deradicalisation*, Nr.15, 2018

Mattsson, Christer. Nordiska motståndsrörelsens ideologi, propaganda och livsåskådning. Segerstedtsinstitutet, 2018

Munn, Luke. *Alt-Right Pipeline: individual journeys to extremism online*. Western Sydney University. <https://journals.uic.edu/ojs/index.php/fm/article/view/10108/7920>

Myndigheten för samhällskydd och beredskap. *Utlysning av forskningsmedel: Informationspåverkan*". 2017-05-17

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. *Ung och extrem – om våldsbejakande högerextremism*.
https://www.mucof.se/sites/default/files/publikationer_uploads/ung-och-extrem-hoger.pdf

Nationalencyklopedin.
Anomi. <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/anomi>

Nationalencyklopedin, *Antisemitism*.
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/antisemitism>

Nationalencyklopedin. *Kunskapsteori*.
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/kunskapsteori>

Nationalencyklopedin. *Endogami*
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/endogami>

Oh, Reginald. *Fear of a Multi-racial Planet: Loving's Children and the Genocide of the White Race*. 86 *Fordham L. Rev.* 2761, 2018
<https://ir.lawnet.fordham.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5520&context=flr>,

Pamment, James et al. *Countering Information Influence Activities. The State of the Art*. MSB, 2018 <https://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/28697.pdf>

Populär historia. *Nazismen i Sverige*.
<https://populärhistoria.se/politik/ideologier/nazismen-i-sverige>

Pries, Johan & Brink Pinto, Andres. *30 november : kampen om Lund 1985-2008*. Lunds Universitet, 2013 <https://portal.research.lu.se/ws/files/5880285/4631516.pdf>

Radicalisation Awareness Network. *Far-Right Extremism.. A Practical Introduction*.
https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/ran-papers/docs/ran_fre_factbook_20191205_en.pdf

Rostami, Amir et al. *Våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet i Sverige*. Institutet för framtidsstudier, 2018

Sedgwick, Mark (ed.) *Key Thinkers of the Radical Right: Behind the New Threat to Liberal Democracy* (Oxford Scholarship Online, 2019)

Sivenbring, Jennie. *Barn och unga som involveras i våldsbejakande extremism. En kunskapsöversikt om barn inom höger-, vänster- och islamistisk extremism*. Segerstedtsinstitutet. <https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/publikationer/kunskapsoversikt18maj.pdf>

Snow, David A., Sarah A. Soule & Hanspeter Kriesi (eds.) *The Blackwell Companion to Social Movements* (Blackwell Publishing, 2007)

Sorgenfrei, Simon. *Intoleransens spelregler*. Göteborgs Universitet, 2011-08-23 <https://hum.gu.se/aktuellt/Nyheter/fulltext//intoleransens-spelregler.cid1035739>

Statens Medieråd. *Våldsbejakande och antidemokratiska budskap på Internet*, 2013. <https://www.statensmedierad.se/download/18.6cd9b89d14fefdoc4f5cc161/1443612657235/Valdsbejakande-och-antidemokratiska-budskap-pa-internet.pdf>

Sjöberg, Anders, "På Internets Bakgård – Svenska Rasideologiska Webbplatser 1996-2000", *Nordisk Tidskrift for Kriminalvidenskab*, 2001

Statistiska centralbyrån (SCB). *Invandring till Sverige*. <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/invandring-till-sverige/>

Svenska kommittén mot antisemitism. *Vad är antisemitism?* <https://skma.se/antisemitism/>

Säkerhetspolisen & Brå. Rapport 2009:15. *Våldsamt politisk extremism. Antidemokratiska grupperingar på yttersta höger- och vänsterkanten*, 2009

Thurén, Torsten, *Källkritik*. Stockholm: Liber AB, 2005

Teitelbaum, Benjamin, *Lions of the north: Sounds of the New Nordic Radical Nationalism* (Oxford: Oxford University Press, 2017)

Van Buuren, Jelle. *Spur to Violence. Anders Behring Breivik and the Eurabia conspiracy*. *Nordic Journal of Migration Research*. Special Issue Article • DOI: 10.2478/njmr-2013-0013 *NJMR* • 3(4) • 2013 • 205-215

van Prooijen, Jan-William, Krouwel, André P.M & Pollet V Thomas. *Political Extremism Predicts Belief*

in *Conspiracy Theories*. Social Psychological and Personality Science 2015, Vol. 6(5) 570-578 <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1948550614567356>

Vergara, Daniel. *Våldsprofet för en hotad vithet*. Expo 2019-05-06
<https://expo.se/sj%C3%A4lvf%C3%B6rsvarsprofet-f%C3%B6r-en-hotad-vithet>

Vetenskapsrådet. *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. 2002
https://www.gu.se/digitalAssets/1268/1268494_forskningsetiska_principer_2002.pdf

Wennerhag Magnus, *Våldsbejakande extremism. En forskarantologi*. 2017
http://www.sou.gov.se/wp-content/uploads/2017/10/SOU-2017_67_webb.pdf

Westberg, Gustav & Årman, Henning, "Common sense as extremism: the multi-semiotics of contemporary national socialism", *Critical Discourse Studies*, 16:5, 2019

Westerholm, Joel. *Eran innan internet - bbs:ernas förlovade tid*. Idg.se, 2006-10-21
<https://www.idg.se/2.1085/1.79528>

Wilson, Andrew. *Fear-Filled Apocalypses: The Far-Right's Use of Conspiracy Theories*. Oxford Research Group., 2019-03-27
<https://www.oxfordresearchgroup.org.uk/blog/fear-filled-apocalypses-the-far-rights-use-of-conspiracy-theory>

Wåg, Mattias, "Nationell kulturkamp – från vit makt-musik till metapolitik", i Mats Deland, Fredrik Hertzberg och Thomas Hvitfeldt (red.) *Samtida forskning om högerextremism* Puscula Historica Upsaliensis 41 (Historiska institutionen på Uppsala universitet, 2010).

Wärenstam, Eric, *Fascismen och nazismen i Sverige 1920-1940: studier i den svenska nationalsocialismens, fascismens och antisemitismens organisationer, ideologier och propaganda under mellankrigsåren*, Almqvist & Wiksell, Stockholm, 1970

Zia-Ebrahimi, Reza. *When the Elders of Zion relocated to Eurabia: conspiratorial racialization in antisemitism and Islamophobia*. Patterns of Prejudice, Volume 52, 2018 <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0031322X.2018.1493876>

Åsberg, Rodney. *Ontologi, epistemologi och metodologi*. Göteborgs Universitet, 2001
https://www.ipd.gu.se/digitalAssets/1325/1325584_00_13.pdf

Önnerfors, Andreas, "'The Great Replacement' – Decoding the Christchurch Terrorist Manifesto" Centre for Analysis of the Radical Right (CARR), March 18,

2019. <https://www.radicalrightanalysis.com/2019/03/18/the-great-replacement-decoding-the-christchurch-terrorist-manifesto/>

Kapitel 2. Nationalsocialism och rasideologi

Helene Lööw

Det är snart 100 år sedan det första nationalsocialistiska partiet bildades i Sverige. I Sverige finns således en snart hundraårig kontinuitet av nationalsocialistiska partier. De svenska nationalsocialisterna har aldrig spelat någon avgörande roll i den politiska utvecklingen utan förblivit marginaliserade. Icke desto mindre utgör de en del av det politiska landskapet.

2.1 Grundarna - den första generationen fascister och nationalsocialister

Den 12 augusti 1924 bildade de tre bröderna Gunnar, Sigurd och Birger Furugård det första nationalsocialistiska partiet i Sverige – Svenska Nationalsocialistiska Frihetsförbundet, som 1929 bytte namn till Svenska Nationalsocialistiska Bonde- och Arbetarföreningen. I kretsen kring den antisemitiska tidskriften *Nationen* bildades 1926 Sveriges Fascistiska Kamporganisation, på hösten 1929 ändrades partiets namn till Sveriges Nationalsocialistiska Folkparti. Partiet var det första av de nationalsocialistiska och fascistiska partierna som lyckades skapa en rikstäckande organisation. 1930, var det dags för den första i en lång rad av försök att skapa enighet och samla alla smågrupper i en enda organisation, då slog sig en rad nationalsocialistiska, fascistiska och extremnationalistiska smågrupper samman i Nysvenska Nationalsocialistiska Partiet.²⁶⁰

Försöken att skapa en enad rörelse har i praktiken pågått sedan 1930, utan att lyckas under någon längre tidsperiod. I närmast cykliska förlopp har rörelsen i en bredare bemärkelse – innefattande nationalsocialistiska, fascistiska och antidemokratiska extremnationalistiska grupper som delvis har samma idéer som nationalsocialister och fascister - försökt enas i en organisation, för att efter en tid åter splittras upp i mindre smågrupper. I januari 1933 var den första stora konflikten inom den svenska nationalsocialismen ett faktum. Den 13 januari uteslöts den vice partiledaren Sven Olov Lindholm och dennes anhängare vid ett stormigt möte med Stora Rådet (partiets verkställande utskott). Dagen efter bildade de uteslutna Nationalsocialistiska Arbetarepartiet. I det följande kommer de bägge partierna att benämnas Lindholmare respektive Furugårdare, som de också kallades i dagligt tal.²⁶¹

De två stora nationalsocialistiska organisationerna blev 1933 tre. Hösten 1933 bildades Nationalsocialistiska Blocket under ledning av överste Martin Ekström (i dagligt tal Blocket eller Naftasyndikatet). Åren 1933–1936 utmärktes av en våldsamt kamp mellan

²⁶⁰ H. Lööw. *Hakkorset och Wasakärven: En studie av nationalsocialismen i Sverige 1924-1950*. Avhandling. Göteborg: Göteborgs Universitet, 1990.

²⁶¹ Lööw. *Hakkorset och Wasakärven*.

de tre rivaliserande huvudgrupperna inom den svenska nationalsocialismen. Intrycket av ständiga konflikter förstärks dessutom av det faktum att det vid sidan av de tre stora organisationerna fanns ett flertal mindre rörelser och enskilda, vilka bedrev en omfattande propaganda och tidvis var lierade med någon av de tre huvudriktningarna. Detta myller av människor och sammanslutningar skapar en komplicerad bild av utbrytningar, koalitioner och maktkamper. Blocket försvann från den politiska scenen efter valet 1936 för att åter dyka upp igen en kort period i början av andra världskriget. Och efter valet 1936 – lade även Furugårdarna ner verksamheten. Lindholmarnas första år efter brytningen, karaktäriserades av propagandakampanjer mot rivaliserande nationalsocialistiska grupper - efter 1934 även Sveriges Nationella Förbund (det dåvarande Högerpartiets ungdomsförbund som bröt med moderpartiet 1934). Då de kommunala valen 1938 blev en besvikelse började Lindholm att överväga en förändring av partiets politiska profil. I oktober 1938 bytte partiet namn till Svensk Socialistisk Samling och Hakkorset försvann som partisymbol och ersattes med Wasakärven. Efter namn - och symbolbytet, som inte innebar någon ideologisk förändring, lämnade små grupper partiet i protest och bildade egna militanta organisationer. Efter 1938 gjordes ett flertal försök att skapa en nationell samlingsrörelse. Men inget av dessa lyckades.²⁶²

Orsakerna till mängden av grupper och organisationer var många. Det fanns en grundläggande konflikt mellan vänster - och högerinriktade organisationer. Förhållandet till Nazi-Tyskland var en annan stötesten och rivalitet om ledarskapet en tredje. Lindholmarna ställde upp i riksdagsvalet 1944, trots att den planerade valkoalitionen med Sveriges Nationella Förbund och Sveriges Socialistiska Parti - som övergått från kommunismen till nationalsocialismen - sprack. Valresultatet blev en katastrof för partiet som mot slutet av andra världskrig hade förlorat större delen av sina medlemmar och sympatisörer. Lindholmarna kom att fortsätta verksamheten fram tills 1950 då den lades ner.²⁶³

De svenska nationalsocialisternas första generation var, som framgick, splittrade i en lång rad olika partier, föreningar och smågrupper. Mängden organisationer och det förhållande att vissa grupper av medlemmar och sympatisörer ofta bytte parti gör det svårt att exakt fastställa hur många medlemmar och sympatisörer de olika inriktningarna hade. Uppskattningsvis kan dock sägas att de nationalsocialistiska partierna i mitten av 1930-talet hade omkring 30 000 medlemmar.²⁶⁴

Det finns ännu en inriktning som förtjänar att särskilt nämnas, Per Engdahl och dennes Nysvenska Rörelsen, en grupp som under olika namn fram till Per Engdahls död på 1990-talet ömsom varit lierad med, ömsom befunnit sig i konflikt med såväl

²⁶² Ibid.

²⁶³ Löow. *Hakkorset och Wasakärven*.

²⁶⁴ Ibid; H. Löow. *Nazismen i Sverige 1924-1979: pionjärerna, partierna, propagandan*. Stockholm: Ordfront, 2004; E. Wärenstam. *Fascismen och nazismen i Sverige 1920-1940: studier i den svenska nationalsocialismens, fascismens och antisemitismens organisationer, ideologier och propaganda under mellankrigsåren*. Stockholm: Almqvist & Wiksell, 1970; V. Lundberg. *En idé större än döden: en fascistisk arbetarrörelse i Sverige 1933 – 1945*. Möklinta: Gidlunds förlag, 2014.

nationalsocialister som Sveriges Nationella Förbund. Per Engdahl var den ende av de svenska fascistiska och nationalsocialistiska ledarna från 1930- och 1940-talen som skulle förbli politiskt aktiv ända in på 1990-talet. Per Engdahl spelade under årtiondena efter andra världskriget en central roll inom de nationalsocialistiska och fascistiska kretsarna i Europa, bland annat i samband med skapandet av den så kallade Malmörörelsen som grundades pingsten 1951.²⁶⁵ Malmörörelsen, vars egentliga namn var Europäische Soziale Bewegung (ESB), var en moderat falang inom den nationalsocialistiska och fascistiska efterkrigsgenerationen i Europa, en falang som enligt Paul Wilkinson utmärktes av att den lade betoningen på antikommunismen och tonade ner de rasideologiska elementen.²⁶⁶

Vid samma tid bildades också Nouvel Ordre Européen (NOE), en radikal nationalsocialistisk falang som gjorde sig känd för sin våldsamma, rasistiska agitation. Han inledde sin politiska karriär tidigt, redan 1928 började han intressera sig för Sveriges Fascistiska Kamporganisation (SFKO). I oktober 1930 bildades den första sammanslutningen. Gruppen såg som sin uppgift att »söka få fram en egen svensk åskådning på nationell och socialistisk grund«. Från 1937 lade Per Engdahl sig med Sveriges Nationella Förbund (SNF). 1940 blev han partiets vice ordförande och eftersom ordföranden, Sven-Erik Sandström, var svag fick Engdahl ett stort inflytande över partiets politik. Efter en schism inom partiledningen bröt dock Engdahl med SNF 1941 och bildade Svensk Opposition i hopp om att kunna skapa en enad nationell front. Med sig vid bildandet av Svensk Opposition fick Engdahl även Riksföreningen Sverige-Tyskland. Medlemmarna av Svensk Opposition såg sig själva inte i första hand som konkurrenter utan som ett komplement till existerande nationalsocialistiska och nationella grupper. Det faktum att Svensk Opposition hävdade att det fanns en gemensam linje och en sorts arbetsfördelning mellan de olika organisationerna betyder inte att det fanns en reell överenskommelse eller att de andra organisationerna såg Svensk Opposition som ett komplement till dem själva, tvärtom, de såg i högsta grad Svensk Opposition som ett hot. Förhållandet mellan de olika nationella grupperingarna kännetecknades vid denna tid av ständiga konfrontationer, intriger, försök till enande och tillfälliga allianser. De olika fraktionerna bands dock samman av ett gemensamt ideologiskt gods – antikommunismen, antidemokratismen, antisemitismen och rasideologin – och utgjorde i den bemärkelsen en enhet.²⁶⁷

Huvudfrågan för Svensk Opposition var kommunismens bekämpande. Organisationen var inte något egentligt politiskt parti utan snarare ett försök att skapa en »nationell folkrörelse« mot »den kommunistiska folkförgiftningen«, som det heter i programskriften från 1941. Också det antisemitiska inslaget var framträdande i Svensk Oppositions publikationer då judarna – i enlighet med den inom gruppen förhärskande föreställningen om »den judiska världssammansvärjningen« – ansågs »ligga bakom« kommunismen. Svensk Opposition hade aldrig någon större framgång. Nysvenska Rörelsen, som Svensk Opposition omvandlades till, var i likhet med sin

²⁶⁵ Lööw. *Nazismen i Sverige 1924-1979*.

²⁶⁶ Wilkinson, Paul *The new fascists*, Pan, 1983

²⁶⁷ Lööw. *Nazismen i Sverige 1924-1979*.

föregångare öppen för alla intresserade, även om dessa samtidigt var med i andra organisationer. Just försöken att skapa samlingsrörelser och kanaler för kommunikation mellan olika grupper kännetecknade i hög grad Engdahls verksamhet. Mellankrigstidens nationalsocialister, fascister och de som rymdes under samlingsnamnet »de nationella« blev således på riksplanet aldrig en del av det politiska livet på allvar, deras huvudsakliga inflytande var lokalt.²⁶⁸

2.2 Övervintrarna och efterkrigsgenerationen

Under slutet av 1980-talet och början av 1990-talet fick NSR ett visst uppsving, då nya unga människor började ansluta sig, vilket i viss mån torde hänga samman med en ung generation av aktivisters längtan efter att lära känna rörelsens historia. Per Engdahl var, som framgått, ju den siste av 1930-talets ledande personligheter som fortfarande var politiskt aktiv och innehade i egenskap av detta en särskild närmast mytologisk status.²⁶⁹

SNF kom i likhet med Nysvenskarna att fortsätta verksamheten efter krigsslutet. 1950 antogs ett nytt partiprogram. Efterkrigsprogrammet skilde sig på flera avgörande punkter från det tidigare. Där återfanns till exempel inte den för partiet tidigare så centrala s.k ”rasfrågan”. SNF:s huvudorgan under efterkrigstiden var tidskriften *Fria Ord*, fram till 1980 då den övergick till att bli ett fristående organ för nationalkonservativa tankar. Tidskriften lades dock därefter ned redan efter två år. 1973 utarbetades ett nytt idéprogram för SNF. I detta stod bland annat att organisationen skulle vara ett idépolitiskt förbund, inte en politisk organisation och definitivt inte ett politiskt parti i traditionell bemärkelse. Partiet valde således att gå samma väg som Nysvenska Rörelsen att omvandlas till ett idéförbund, vars huvudsakliga arbete inriktades på att påverka den allmänna opinionen och andra organisationer. SNF hade på de nära tjugo år som gått sedan krigsslutet förvandlats från det största så kallade nationella partiet till en ultrakonservativ förening. SNF och Nysvenskarna (som tidvis var lierade med varandra), kom tillsammans med en uppsjö av mindre föreningar, att utgöra en sorts gråzon mot nationalsocialisterna i Nordiska Rikspartiet.²⁷⁰

Det parti som under decennierna efter andra världskriget fört arvet från mellankrigstidens nationalsocialistiska partier vidare till 1990-talets vita makt rörelse var Nordiska Rikspartiet (NRP). Många av de personer som skapade 90 – talets underground värld av vit makt grupperingar fick under 1980-talet sin första politiska skolning i NRP. Partiet gav sedan 1956 fram tills att det lades ner 2009, ut tidskriften *Nordisk Kamp*. Nordiska Rikspartiet hade, med undantag för perioden 1975–1978 (då Oredssons fru Vera var partiledare), Göran Assar Oredsson som partiledare. Partiet kom under större delen av sin existens att verka i ett politiskt vakuum. Under 1960-

²⁶⁸ Ibid.

²⁶⁹ Lööw. *Nazismen i Sverige 1924-1979*.

²⁷⁰ Ibid.

talet uppstod det då och då bråk och smärre oroligheter i samband med partiets möten. Men dessa var ingenting mot de bråk och kravaller som skulle utbryta 20 år senare.²⁷¹

2.3 Mot en ny radikaliserings – 80 och 90-talet

Utvecklingen mot allt mer radikala och våldsbenägna grupperingar började under 1980-talet, när våldsnivån och konfrontationerna successivt trappades upp. Det var då som föreställningen om samhället som huvudfiende på allvar började att omsättas i praktisk handling. Aktivisterna började att betrakta sig själva som del av en "motståndsrörelse" mot en "judisk ockupationsmakt" och de aktioner de genomförde sades vara i "självförsvar". De sade sig vara en "gerillarörelse" som slog tillbaka mot en "övermäktig ockupationsmakt" – även om de ännu inte fullt ut formerat sina strategier, så är det vid denna tidpunkt retoriken övergår i praktisk handling. I mitten av årtiondet ägde omfattande rättegångar mot aktivister i Nordiska Rikspartiet (framför allt från Göteborgs området) rum, och mycket förändrades där. Det var den största rättsprocessen sedan andra världskriget. De åtalade var åtalade för en rad grova brott bl a mord på en judisk homosexuell man och flera mordbränder. Det var en annan typ av brottslighet som gjorde entré. Här fanns andra dimensioner än i den sedvanliga postorderterrorn, anonyma hotbrev och hotfulla röster i telefon. De unga aktivister som då dömdes återfinns tillsammans med en samling unga män från Stockholm/Södertälje trakten bland de som skapar 1990-talets rasideologiska undergroundkultur. Och i kretsarna kring dessa kommer sedermera såväl fängelsegrupper som t ex Ariska Brödraskapet som vit maktmusik industrin att utkristallisera sig. Det är också under 80-talet som konfrontationerna med anti-rasister börjar bli allt mer våldsamma, bl a i samband med det årliga 30 novemberfirandet.²⁷²

I början av 1990-talet kommer en andra våg av aktivism, i form av Vitt Ariskt Motstånd. Efter mönster från den amerikanska organisationen The Order, eller det Tysta brödraskapet, började en mindre grupp aktivister att omsätta sina planer. De rånar banker, gör inbrott på en polisstation på Lidingö utanför Stockholm. De drömde om att skapa en motståndsrörelse och om att dra med sig andra i "kampen". Gruppen åker fast, deras verksamhet väckte en enorm medial uppmärksamhet. Vid den här tidpunkten sker ytterligare ett trendbrott, tidigare hade alltid uppmärksammade rättsprocesser mot ledande aktivister inneburit att verksamheten avstannade, grupperna splittrades och många aktivister och sympatisörer drog sig tillbaka så skedde t ex efter NRP rättegångarna några år tidigare. Denna gång blir det inte så, medan de ledande aktivisterna sitter häktade och under de uppmärksammade rättegångarna, dyker nya aktörer upp. Många av dessa var tidigare fullständigt okända för såväl media, forskare, polis som för de nationalsocialistiska och rasideologiska

²⁷¹ Lööw. *Nazismen i Sverige 1924-1979*.

²⁷² H. Lööw. *Nazismen i Sverige 1980-1999: den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*. 2 uppl. Stockholm: Ordfront, 2000.

grupperna själva. I den bemärkelsen lyckades VAM aktivisterna. De lyckades med att dra med sig andra, att lägga grunden för nya grupperingar och konstellationer. Det som några år senare blir Nationalsocialistisk Front grundlades där, liksom många andra smågrupper.²⁷³

1992 hade många av de ledande aktivisterna hamnat i fängelse. Detta har, som antytts tidigare, inneburit att verksamheten avstannat. Detta skedde inte denna gång. Det är också vid den här tidpunkten de första rasideologiska fängelseorganisationerna efter amerikanskt och delvis tyskt mönster uppstår. Fängelsetiden blir inte längre ett avbrott i verksamheten. De fängslade aktivisterna försvann heller inte successivt från verksamheten – som ofta var fallet tidigare – utan blir hjältar och martyrer i kampen. De blir förebilder och exempel för nästa generation av aktivister.²⁷⁴

Under 1990-talet föds och dör mängder av olika organisationer – Riksfronten, VAM, Nationella Alliansen, Kreativistens kyrka var bara några av dessa. Men vid seklets slut var det inte längre organisationerna som var det viktiga, utan individerna, och då främst ideologiproducenterna. Organisationerna kommer och går, ombildas, upplöses och återuppstår i nya konstellationer. Ledande aktivister byter stundtals såväl ideologisk som taktisk inriktning. Men de grundläggande föreställningarna – om den judiska världskonspirationen, om ”rörelsen” som en hemlig ”motståndsrörelse” och om nödvändigheten att med olika medel bekämpa det samhälle de i grunden har förkastat består.²⁷⁵

Under 1990-talet byter även rörelsens medier karaktär. Tidigare var de tidningar som gavs ut i första hand knutna till olika organisationer, även om det givetvis fanns olika sk oberoende publikationer, som gavs ut av enskilda s.k enmansaktivister. De oberoende tidskrifterna och de sk enmansaktivisterna är ett fenomen som följt rörelsen i stort under snart 100 år. De skulle kunna sägas utgöra en konstant faktor.²⁷⁶

Detta förändras med tidskriften Storm, i början av 90-talet. Storm var vid den tidpunkten den enda s.k fristående tidskriften – några år senare var de flesta tidningar fristående. Tidskrifterna företrädde ibland en linje, som Info-14, som förespråkade en radikala väpnad kamp, eller Frihet som gavs ut av fängslade aktivister eller de företrädde ett intresseområde, som t ex Mimer som publicerade ”historiska reportage”, förnekande av Förintelsen och ideologiska texter – eller de var s.k ”öppna forum” för alla inom Vit maktvärlden som vill skriva i dem. Kring tidskrifterna återfanns kretsar av individer som inte nödvändigtvis tillhörde samma organisationer om de ens tillhör några – men de tillhörde samma värdegemenskap. Vid den här tidpunkten förekom även en intern debatt av ett slag som inte förekommit under lång tid, i vart fall inte öppet. Antalet tidningar och tidskrifter ökade markant under 1990-talet. Ökade gjorde

²⁷³ Lööw. *Nazismen i Sverige 1980-1999*.

²⁷⁴ Ibid.

²⁷⁵ Ibid.

²⁷⁶ Ibid.

även produktionen av klistermärken, T-shirts, skivor, tygmärken, böcker och flygblad osv.²⁷⁷

När den digitala revolutionen tar sin början under 1990-talet slår de nya medierna snabbt igenom inom Vit maktvärlden, såväl nationellt som internationellt. Internet är billigt, det är ett snabbt medium och tillgängligt för alla med en dator och en uppkoppling. Det är dels ett medium som möjliggör för aktivisterna att nå en ny publik, dels ett medium som gör det möjligt för dem att kommunicera med likasinnade runt om i världen. Tidningarna och tidskrifterna flyttar ut på nätet och digitala mediehus börjar att byggas upp. Under 1990-talets andra hälft och under 00-talet tillkommer, i takt med att den digitala revolutionen slår igenom på allvar, olika diskussionsforum, bloggar och – under 2010-talet – bloggportaler, Facebookgrupper, Twitter och liknande.²⁷⁸

En av de organisationer som skapades i kölvattnet av uppmärksamheten kring VAM var Nationalsocialistisk Front (NSF) som grundades 1994. NSF kom från 1999 att arbeta efter en annan strategi än den dåvarande vit makt-världen – i form av ett politiskt parti. Detta är ett mönster som kan spåras tillbaka till 1930-talet, där militanta utomparlamentariska grupper och traditionella partibildningar, existerar parallellt. NSF kom under 00-talet att etablera sig som en av vit makt-världens centrala aktörer. Sommaren 2000 deklarerade NSF att de skulle ställa upp i 2002 års kommunala val i Klippan och Trollhättan – två orter där organisationen hade sina starkaste fästen. När valet 2002 väl ägde rum beslöt NSF slutligen att ställa upp i Karlskrona, där de fick 208 röster. NSF deltog även i valet 2006, dock utan att nå några framgångar i de sex kommuner. NSF deltog även i riksdagsvalet 2006 och fick 1417 röster. 2004 blossar en intern konflikt upp rörande val av taktik. En grupp som förordade en militant, väpnad kamp bröt med partiet och inledde sitt krig mot ”Den sionistiska ockupationsmakten” (ZOG) genom att planera en serie sabotage mot olika samhällsinstitutioner – något som de trodde skulle bli inledningen på ”det heliga raskriget”. Aktivisterna var de första att åtalas enligt de antiterroristlagar som införts efter terrorattackerna den 11 september 2001. De såg sig själva som ”krigsfångar i ett krig mot samhället” och uppgav endast namn och personnummer när de greps av polisen. Gruppen kom dock inte att dömas för terrorism, utan för olika grader av vandalisering.²⁷⁹

2.4 00- talet – Partiernas återkomst

NSF kom under slutet av 1990-talet och i början av 00-talet att på sätt och vis överta den roll, som Nordiska Rikspartiet hade haft från 1950-talet fram till början av 1990-

²⁷⁷ Lööw. *Nazismen i Sverige 1980-1999*.

²⁷⁸ M. Deland, F. Hertzfeldt och T. Hvitfeldt (red). *Det vita fältet: Samtida forskning om högerextremism*. I skriftserien *Opuscula historica Upsaliensia*. Historiska institutionen, Uppsala Universitet, 2010; Lööw. *Nazismen i Sverige 1980-1999*; H. Lööw. *Nazismen i Sverige 2000-2014*. Stockholm: Ordfront, 2015.

²⁷⁹ Lööw. *Nazismen i Sverige 2000-2014*; M. Sandelin. *Extremister – en berättelse om politiska våldsverkare i Sverige*. Stockholm: Bokförlaget DN, 2007.

talet, som samlande symbol för vit makt-världen och de övriga grupperingarna försvann alltmer från offentligheten. Föreställningen av att NSF dominerade scenen är både sann och falsk. Många av de aktivister som toppat löpsedlarna under slutet av 1990-talet och början av 00-talet har i rapporteringen kommit att knytas till NSF – men att de deltagit i demonstrationer eller möten som anordnats av NSF betyder inte nödvändigtvis att de är medlemmar av organisationen. Det är sedan snart 100 år vanligt med så kallade fristående aktivister, som dyker upp vid olika möten och sammankomster eller som skribenter i /utgivare av olika tidskrifter, utan att de för den skull har några formella kopplingar till organisationerna i fråga.²⁸⁰

2008 bytte Nationalsocialistisk Front namn till Folkfronten för att år 2009 åter byta namn, denna gång till Svenskarnas Parti (SvP). Partiet tonade efter namnbytena ned de nationalsocialistiska inslagen i ideologin till förmån för en mer klassisk fascism i Per Engdahls tappning. I valet 2010 fick Svenskarnas Parti ett kommunalt mandat i Grästorp – ett mandat de dock aldrig besatte då den som valts in inte var skriven i kommunen. I riksdagsvalet fick partiet 681 röster. Under perioden 2010–2014 fick SvP ändå ett antal kommunala mandat i Nykvarn (via avhoppare från Nationaldemokraterna), Mönsterås, Lidköping och Hedemora (från Sverigedemokraterna). Det sistnämnda förlorade partiet dock 2014. Det var valet 2014 som partiet hoppades skulle innebära det parlamentariska genombrottet på lokalplanet. Partiets valrörelse kom att präglas av protester från antirasistiska motdemonstranter på många håll och som bland annat i Malmö och Stockholm blev mycket våldsamma. Själva valutgången blev dock en besvikelse för partiet. De förlorade de mandat de hade fått via avhopp under mandatperioden och erövrade inte några nya på egen hand. SvP fick i riksdagsvalet 4 189 röster. Partiet lades ner 2015.²⁸¹

Bland de grupper som dök upp under 1990-talet återfanns den då betydligt mer anonyma Svenska Motståndsrörelsen (SMR), som utgav tidningen Folktribunen, sedermera Nationellt Motstånd. SMR grundades av några av den svenska rasideologiska miljöns förgrundsgestalter sedan slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Denna grupp individer har ständigt ombildat och skapat nya organisationer, stundtals tillsammans, stundtals i konflikt med varandra. De är och tycks förbli centrala för miljöns utveckling som sådan. SMR och senare NMR liknar i mångt och mycket mellankrigstidens svenska nationalsocialistiska organisationer. De har i grunden samma organisatoriska uppbyggnad och använder ett likartat språkbruk. SMR:s huvudsakliga målsättning var ett enat nationalsocialistiskt Norden – även det en tanke som återfanns såväl hos mellankrigstidens nationalsocialister, som hos Nordiska Rikspartiet, som närde en förhoppning om ett framtida Stornorden. Den hade även nordiska systerorganisationer, som den norska, danska, finska och isländska motståndsrörelsen.²⁸²

²⁸⁰ Lööw. *Nazismen i Sverige 2000-2014*.

²⁸¹ Lööw. *Nazismen i Sverige 2000-2014*.

²⁸² Ibid.

I oktober 2014 deklarerade SMR:s ledare Klas Lund att en parlamentarisk gren av rörelsen skulle bildas. Enligt den deklARATION som skickades ut i samband med förändringen uppgavs att ledningen sedan våren 2014 haft tankar i den riktningen, men beslutat sig för att avvakta för att inte splittra rörelsen inför valet – dock tycks inkuppandet av medlemmar på SD-listor i samband med valet 2014 ha ingått i strategin, sannolikt i fall det skulle lyckas att få en parlamentarisk bas att utgå ifrån. En parlamentarisk gren betydde dock, enligt Lund, inte att SMR skulle komma att bli mindre radikalt, endast att ännu en gren hade bildats.²⁸³ Det betyder heller inte att SMR har förvandlats till ett demokratiskt parti. Att välja att verka inom det parlamentariska systemet betyder inte nödvändigtvis en acceptans av detsamma.

I augusti 2019 grundade ledande NMR-aktivister, bland annat Klas Lund, organisationen Nordisk styrka, vars syfte uppges vara ”att kritiskt analysera och omvärdera tidigare strategier och arbetsmetoder samt att utveckla och tillämpa nya”. Gruppen har valt att inte offentligt kommentera varför de lämnat NMR och skapat organisationen.²⁸⁴ Nordisk styrka är en utpräglad elitorganisation, det vill säga en återgång till den organisationsform som var dominerande innan Nordiska motståndsrörelsen skapades, som inte accepterar alla som medlemmar. Syftet med Nordisk styrka uppges vara: ”Att skapa en ny generation av starka och medvetna nordiska människor, samt vår ambition att skapa en stark och stridbar ideologi, kultur, gemenskap och organisation.” Nordisk styrka finns även i norsk och dansk version.²⁸⁵

NMR är nationalsocialister, inspirationen hämtas huvudsakligen från de nordiska nationalsocialistiska rörelserna under mellankrigstiden. NMR:s mål är en nordisk, nationalsocialistisk statsfederation. Centralt för NMR är vid sidan av antisemitismen, föreställningar om en särskild ”nordiskhet”, något som binder samman de nordiska länderna. NMR har broderorganisationer i de övriga nordiska länderna och verkar i en tradition av nordisk nationalsocialism. Den nordiska ”ledarskapstanken”, ett nordiskt nationalsocialistiskt statsförbund var även en central föreställning bland de svenska, norska och danska nationalsocialisterna under mellankrigstiden. Drömmen om att skapa en nordisk nationalsocialistisk statsfederation fanns även, som antytts hos, Nordiska rikspartiet.²⁸⁶

NMR:s ideologiska inriktning har stundtals skiftat – från nationalsocialism till en hybridform av amerikansk vit makt-ideologi och europeisk nationalsocialism – tillbaka till en mer renodlad nationalsocialism. I en historik över NMR, som organisationen själv publicerat 2018, hävdas dock att NMR i dess olika former alltid varit

²⁸³ Ibid.

²⁸⁴ H. Lööv. ”Från den ’sionistiska regimen’ till ’judisk makt’ – antisemitismen inom Nordiska motståndsrörelsen”. *Socialvetenskaplig tidsskrift*, nr. 3-4, 2019.

²⁸⁵ H. Forwald. ”Propaganda och kampmetoder”. *Nordisk Styrka*, 2019-09-23.
<https://nordiskstyrka.org/propaganda-och-kampmetoder/>

²⁸⁶ Nordiska Motståndsrörelsen. *Motståndsrörelsen – 20 år av revolutionär kamp*. Nordfront Förlag, 2018.

nationalsocialister. Att det funnits ett hemligt krav på att alla ledare i organisationen måste vara nationalsocialister.²⁸⁷

2.5 Ideologi – definitioner

Den miljö som går under samlingsnamnet vit makt världen/ den rasideologiska miljön är ingen sammanhållen rörelse utan utgörs av ett myller av olika ideologiska inriktningar. Här ryms nationalsocialister, fascister, rasockulta grupper, kristna antisemitiska grupperingar – med alla de inriktningar som ryms inom vart och ett av dessa begrepp. Det vi ser i dag är i många stycken en form av ideologiska hybrider – även om det under senare år skett en ideologisk renodling bland annat inom NMR – som lånat föreställningar från en rad olika inriktningar och sammanfogat dessa till nya former. Det finns egentligen ingen bra samlingsterm som täcker in allt som ryms i dessa världar, då det finns problem med samtliga definitioner och samlingsbegrepp.

Att använda sig av de klassificeringar – t ex den brittiske forskaren Griffins generiska fascism²⁸⁸ – för att bestämma om de är fascister eller nationalsocialister är i detta sammanhang inte en framkomlig väg. Med detta inte sagt att det inte är nödvändigt att kartlägga exakt vilka rörelser som är vad – men de flesta rörelser är i dag en sorts ideologiska blandprodukter – en sorts ideologiska hybrider samtidigt som individer och grupper ständigt intar nya positioner inom miljön som sådan. Det finns dessutom för svenskt vidkommande en avsaknad av mer detaljerade studier, inte minst vad gäller ideologi och ideologiska influenser av det myller av inriktningar och människor som bidragit till att skapa det vi ser i dag – det finns en del forskning gjord på området²⁸⁹ – men många pusselbitar återstår, för att det ska vara möjligt att göra en djupare analys av den ideologiska utvecklingen – detta är ett projekt i sig.

Inom den rasideologiska miljön återfinns, dessutom den ständiga taktiska konflikten mellan partibyggar och de som förordar utomparlamentarisk kamp – och den mellan dem som i huvudsak är inspirerade av fascismen, som kan vara grundad i antisemitism och/eller rasideologiska föreställningar men inte behöver vara det, och dem som har sina förebilder inom nationalsocialismen, identitärer och, slutligen, dem som tillhör olika rasockulta riktningar.

Nationalsocialistiska och rasideologiska grupper förs stundtals in under den bredare termen ”högerextremism”. Vars ideologiska huvudkomponenter sägas vara nationalism,

²⁸⁷ Ibid.

²⁸⁸ G. Griffin. *The Nature of Fascism*. London: Routledge, 1993.

²⁸⁹ Se exempelvis L. Berggren. *Från bondeaktivism till rasmystik: om Elof Erikssons antisemitiska skriftställarskap 1923-1941*. Avhandling. Umeå: Umeå Universitet, 1997; L. Berggren. *Nationell upplysning: Drag i den svenska antisemitismens idéhistoria*. Stockholm: Carlsson, 1999; Löow. *Hakkorset och Wasakärven*; Löow. *Nazismen i Sverige 1980-1999*; Löow. *Nazismen i Sverige 1924-1979*; Löow. *Nazismen i Sverige 2000-2014*; Deland, Hertzfeldt och Hvitfeldt. *Det vita fältet*; M. Deland, P. Fuehrer och T. Hvitfeldt (red). *Det vita fältet II: Samtida forskning om högerextremism*. Specialnummer av *Arkiv. Tidskrift för samhällsanalys*, nr. 2, 2013; M. Deland, P. Fuehrer, F. Hertzberg och T. Hvitfeldt (red). *Det vita fältet III: Samtida forskning om högerextremism*. Specialnummer av *Arkiv. Tidskrift för samhällsanalys*, nr. 5, 2016.

rasism, ”främlingsfientlighet”, föreställningen om en stark stat och antidemokratiska föreställningar. Därtill skiljs mellan etno/kulturell nationalism och en nationalism grundad på föreställningar om ”ras”. Nationalsocialister och rasideologer förs i detta sammanhang till den sistnämnda kategorin (det är bl a definitioner som används av EUs Radical awareness nätverk RAN). Det finns vad gäller nationalsocialistiska grupperingar en rad problem förknippade med denna definition. För det första positionerar sig nationalsocialismen bortom så väl höger som vänster. Det är ett medvetet ideologiskt val från rörelsens grundande att utgöra en tredje position, bortom höger och vänster. Den andra invändningen är att definitionen och de kriterier som ställs upp för att en rörelse ska kunna infogas under denna skymmer sikten för den grundläggande ideologiska komponenten i den nationalsocialistiska ideologin, nämligen antisemitismen. Antisemitismen berörs iofs men som en faktor bland andra och inte i bemärkelsen att den är den grundläggande förutsättningen för hur omvärlden tolkas. Utan antisemitismen existerar ingen nationalsocialism.

2.6 Förändringar efter andra världskriget – sekter och idéförbund

Andra världskriget slut innebar att de nationalsocialistiska och fascistiska rörelserna förpassades till en underground värld, befolkad av de som vägrade att ge upp. Det som en gång var politiska partier omvandlades i mångt och mycket dels till grupper som började anta sekteristiska former, dels till idéförbund och tankesmedjor. När det gäller de grupper som började att anta mer sekteristiska former kan en framkomlig väg vara att betrakta i vart fall delar av vit makt miljön som en sekteristisk miljö och försöka förklara dess centrala ideologiska föreställningar och taktiska utveckling från ett sådant perspektiv. Det finns givetvis andra ingångar och andra synsätt, men detta kan vara ett sätt att förklara delar av utvecklingen.

Sociologen Colin Campbells teori om hur sekteristiska miljöer kan förstås och tolkas, baserad på studier av 60 och 70-talets rörelser, kan då vit makt miljön och andra liknande miljöer som vi ser i dag äger vissa likheter med 60 och 70 – talets sekteristiska undergroundvärldar bidra till att ge en djupare förståelse. På samma sätt som under 60 och 70 talet flödar i dag idéer från grupp till grupp och från miljö till miljö – där de debatteras, analyseras, avvisas helt eller delvis och sammanfogas med andra föreställningar till någonting nytt – en hybridform. Det finns också en konstant inbyggd konflikt mellan de som avvisar våld som taktisk metod och de som hävdar att samhället endast kan förändras via våldet. Det är en konflikt, som synes finnas inom alla olika idekomplex politiska såväl som icke politiska, och som tillsammans med de ändlösa interna striderna om den ”rätta och sanna” tolkningen av ideologin, resulterar i ändlösa splittringar, där utbrytargrupper lägger ner betydligt mer tid och kraft på att bekämpa varandra än sina politiska motståndare eller det samhälle de vill förändra.²⁹⁰

²⁹⁰ C. Campbell. 'The Cult, the Cultic Milieu and Secularization', i *A Sociological Yearbook of Religion in Britain*. 5, M. Hill (red). London: SCM Press, 1972.

Sekteristiska miljöer är vidare oppositionella till sin natur, vilket stämmer väl överens med miljöns avvisande av det rådande samhällets styrelseform och organisering – och en av kärnpunkterna är dessutom föreställningen om att de är bärare av en ”dold/förtigen” sanning. Detta skapar världar där idéer, teorier och spekulationer flödar från grupp till grupp, en värld där ledare och grupper kommer och går, men kärngruppen, ”de övertygade” består, de kan byta sekt, de kan byta miljö i sin jakt på ”sanningen” men de kvarstannar i den sekteristiska miljön i stort.²⁹¹

Hybridformer uppstår dessutom inte nödvändigtvis enbart bland grupper, utan även bland individer, vilket inte minst de manifest som olika terrorister lämnat efter sig, där enskilda individer inspirerats av och kombinerat ihop olika ideologiska föreställningar till en sorts egen ideologisk hybrid. De tidigare mer eller mindre stängda världar som existerade i form av nätverk av postorder firmor, underjordiska tidningar och hemliga mötesplatser – har nu flyttat ut i den nya digitala verkligheten. Detta innebär inte enbart att idéer och taktiska koncept sprids snabbare än någonsin tidigare, det innebär också en historiskt unik möjlighet att få en mer detaljerad bild av de idéer och miljöer som finns under ytan innan dessa når mainstream debatten. På sätt och vis har undergroundvärldarna – blivit publika.

2.7 Antisemitismen – ideologins kärna och utgångspunkt

Antisemitismen är den nationalsocialistiska ideologins kärna. Antisemitismen är den utgångspunkt efter vilken allt tolkas. Kort sagt, utan antisemitismen existerar inte nationalsocialismen. Centralt i de antisemitiska föreställningarna är tron på existensen av en judisk världskonspiration: föreställningen om historien som en ödeskamp mellan judar och ”arier”. Antisemitismen är lika central för de moderna aktivisterna som den var för mellankrigstidens nationalsocialister. Då som nu används ett dubbelt ”rasbegrepp”, dvs föreställningen om förekomsten av ”andliga raser” vid sidan av de ”biologiska”. Nationalsocialisterna laborerade ofta med begrepp som ”judisk mentalitet” och ”andliga judar”. Dessa termer var synonyma med de politiska fienderna, vilka ansågs förgiftade av ”judisk mentalitet och moral” och som ”sålt sina själar till judarna”.

Begreppet ZOG, som började att användas efter amerikansk förebild under 1990-talet, var bara ett nytt ord för gamla föreställningar. Till förrädarna förs vid sidan av de politiska motståndarna även media, polis, rättsväsende, byråkratin, de intellektuella etc., som av aktivisterna uppfattas som ”ZOG-lakejer” eller ”rasförrädare”, som ”sålt sin själ till judarna”. ZOG eller ”den judiska makten” eller vilken annan term som för närvarande används var och är i mångt och mycket synonymt med det existerande samhället och dess maktfunktioner. Ett samhälle som enligt rasideologerna medvetet förgiftar den vita rasen” genom ”immigration av rasligt underlägsna element”,

²⁹¹ Ibid.

homosexualitet, kommunism, liberalism, feminism och ”moral upplösning” och som därför måste bekämpas med alla tillbuds stående medel.

I denna föreställningsvärld förvandlas, representanter för samhället, till agenter för en fientligt sinnad makt som är ute efter att förgöra de vita aktivisterna, medan aktivisterna själva betraktar sig som tillhörande en motståndsrörelse och som soldater i ett ständigt pågående krig. Bilden av den ”förföljda” rörelsen, vars ”sanningssägare” tystas, som ”försvarar sig” mot ”judarna och dessas allierade” är sedan nationalsocialismens grundande en central del av både retorik och politisk praktik och inte något som tillkommit under senare år. Den utgör på många sätt rörelsens politiska DNA, det som styr den politiska praktiken. Det som förvandlar våldsutövning till självförsvar i en ”biologisk ödeskamp”.²⁹² Allt i enlighet med det dubbla språkbruk, där krig blir fred, våld blir självförsvar, som många forskare har pekat på som någonting som utmärker rörelsen.²⁹³

Under senare år har termen *ZOG* bytts ut av NMR mot begreppet ”*judisk makt*”. I den retorik som finns på NMR:s webbplats Nordfront finns återkommande referenser till ”*judisk makt*”, i både Sverige och andra länder.²⁹⁴

Begreppet *judisk makt* blir också ett sätt att kontrastera begreppet *vit makt*, som vilket tidigare berörts ursprungligen är ett samlingsbegrepp för olika nationalsocialistiska, rasideologiska och rasockulta grupperingar, som skapades som ett operativt begrepp inom forskningen och som under 1990-talet kom att övertas av myndigheter som till exempel polisen. Begreppet *vit makt* är inte ett begrepp som NMR själva skulle använda för att beteckna sin rörelse, utan snarare i deras ögon ”fiendens” term, på samma sätt som *nazist* kategoriskt avvisas som beteckning på organisationen, då ordet *nazist* ses som just ”fiendens” ordval. Därför hävdar företrädare för NMR kategoriskt i intervjuer att de inte tillhör någon ”vit makt-värld” eller är ”nazister”.²⁹⁵ Det kan stundtals leda till närmast absurda diskussioner med journalister, som saknar kännedom om rörelsens språk.

Mot den vita makten eller för att använda NMR:s terminologi *den nordiska nationalsocialismen* står en *judisk makt*, som på olika sätt måste bekämpas och bilden frammanas av ett krig som på alla plan pågår mellan den vita/nordiska och den judiska makten. Det är alltså den gamla föreställningen om den ”judiska världskonspirationen” och den ”ariska/nordiska motståndsrörelsen” som iklätts en ny terminologi. Att NMR

²⁹² Lööw, 2015

²⁹³ M. Feldman och P. Jackson. ‘Introduction’, i *Doublespeak: The Rethoric of the Far Right since 1945*, M. Feldman och P. Jackson (red). Stuttgart: ibidem-Verlag, 2014.

²⁹⁴ Se exempelvis Redaktionen Nordfront. ”Judisk makt kontrollerar den anglosaxiska världen – se Al Jazeera:s senaste dokumentär”. *Nordfront*, 2018-11-09. <https://www.nordfront.se/judisk-makt-kontrollerar.smr>; Redaktionen Nordfront. ”Judisk makt stoppar konspirationsteoretikern David Icke i Australien”. *Nordfront*, 2019-02-22. <https://www.nordfront.se/judisk-makt-stoppar-konspirationsteoretikern-david-icke-i-australien.smr>; Redaktionen Nordfront. ”Arbete mot judisk makt – Trelleborg”. *Nordfront*, 2019-04-02. <https://www.nordfront.se/arbete-mot-judisk-makt-trelleborg.smr>.

²⁹⁵ Se exempelvis P. Öberg. ”Begreppet ’nazist’”. *Nordfront*, 2016-02-24. <https://www.nordfront.se/begreppet-nazist.smr>.

mer och mer övergår till begreppet *judisk makt* signalerar också att kodspråket åter börjar att överges, dvs de upphör att använda kodord som "sionistisk", "egendomsfolket", "de med de rätta näsorna" etc.

2.8 "Det förråda folket" och det pågående "folkutbytet"

Den "judiska makten" verkar på många nivåer, lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Det är, som tidigare nämnts, alltså de gamla föreställningarna om den judiska världskonspirationen som reproduceras i ny tappning. I den retoriken förvandlas individer som sägs företråda den föreställda judiska makten till folkförrädare. De tidigare begreppen *rasförrädare* och *ZOG-lakejer* har bytts ut mot begreppet *folkförrädare*. Begreppet *folkförrädare* är i mångt och mycket en återgång till det ursprungliga nationalsocialistiska språkbruket, som skapades under mellankrigstiden och föreställningen om nationalsocialisterna som de "sanna företrädarna för folket".²⁹⁶ En av NMR:s slogans är också följdriktigt "Vi är folket" – det förrådade folket i vars namn de säger sig tala. Föreställningen om det "förrådade folket" har alltid varit en central del av den nationalsocialistiska ideologin och retoriken.²⁹⁷

Kopplat till föreställningen om det "förrådade folket" återfinns föreställningen om det pågående "folkutbyte" – bland mellankrigstidens nationalsocialister uttryckt i formen av en "judisk infiltration" via äktenskap, en medveten strategi att ersätta den "nordiska rasen" med ett nytt folk. Nu återfinns dessa föreställningar i formen av en konspirationsteori som går ut på att Europas befolkning via migration av muslimer, något judarna sägs ligga bakom, ska ersättas med ett nytt folk. De här föreställningarna har under senare tid åter kommit att bli en del av radikalnationalistisk och nationalsocialistisk retorik.²⁹⁸ "Kampen mot folkförrädarna", föreställningen om "det förrådade folkhemmet" och den "stulna kulturen" och "de vita revolutionärerna" som de "sanna företrädarna" för folket är också centrala teman i den svenska raskrigslitteraturen.²⁹⁹

Det pågående kriget är också i hög grad ett kulturellt krig. En viktig del av verksamheten är därför att skapa en alternativ kultur, innefattande bland annat musik, skönlitteratur, konst. Föreställningarna om en pågående kulturkamp är inte på något sätt nya. Det historiska arvet är en central del av NMR:s retorik, inte minst vad gäller antisemitismen.

Denna föreställningsvärld får konsekvenser även på andra plan våld riktat mot grupper som betraktas som underlägsna, ondskefulla, oönskade förvandlas till en

²⁹⁶ Löow, H. "Från den 'sionistiska regimen' till 'judisk makt' – antisemitismen inom Nordiska motståndsrörelsen". Socialvetenskaplig tidskrift, nr. 3-4, 2019.

²⁹⁷ Se exempelvis Lundberg. *En större idé än döden*.

²⁹⁸ Feldman och Jackson. 'Introduction'.

²⁹⁹ M. Gardell. 'Lone Wolves – hotet från ensamagerande politiska våldsbrottslingar', i *Den ensamme terroristen? Om lone wolves, näthat och brinnande flyktingförläggningar*, M. Dahlberg-Grundberg, M. Gardell och H. Löow. Stockholm: Ordfront, 2017.

kontrollmekanism och försvarsåtgärd. Detta är sannolikt förklaringen till att rasideologiska aktivister ytterst sällan motiverar attacker eller påtar sig ansvaret för dessa. Attackerna ses som en naturlig del av det pågående "kriget" och som självklara. Dessa behöver inte offentligt förklaras eftersom skälen för aktivisterna är självklara och en del av vardagslivet, en del av kampen som livsform.³⁰⁰ Dessa särdrag, att fienden kan vara i stort sett vem som helst, som av aktivisterna definieras som en del av systemet, och att de ytterst sällan tar på sig eller motiverar sina handlingar, gör att många av dessa helt enkelt inte framstår som ideologiska dåd i allmänhetens, eller myndigheternas ögon.

Föreställningen om det pågående, eller nära förestående "raskriget", är av central betydelse både för ideologi och handlingsstrategier. En föreställning som går tillbaka på de tyska nationalsocialisterna – där andra världskriget definierades som "det totala kriget mot den internationella judendomen" och där "judarna" i dess olika skepnader utgör krigets huvudfiende – en föreställningsvärld där Förintelsen inte bara blir möjlig utan en logisk konsekvens av ideologin.

2.9 Folkgemenskapstanken och "den sanna demokratin"

Nationalismen inom 1930-talets svenska nationalsocialistiska partier var expansionistisk, både i bemärkelsen av en geografisk expansion – de drömde om att skapa ett nationalsocialistiskt nordiskt statsförbund – och i det att den var tänkt att omfatta alla grupper i samhället som de definierade som "ariska". Fosterlandet skulle erövrats åt arbetarna, vilka skulle mobiliseras för den nationella idén och bli en del av den nationella folkgemenskapen. Det här är tankegångar som fortfarande i hög grad återfinns inom NMR, vars partiprogram är genomsyrat av tanken på ett enat Norden. Det heter bl a:

Som ett ytterligare led i en ny politik för en ny tid presenterar partiprogrammet en geopolitisk lösning för ett enat Norden. Vi talar här inte om någon återuppväckt forna union under svensk överhöghet utan om en nordisk stat med lika villkor för alla de nordiska folken. Ett enat Norden som ska vara självförsörjande och kunna hävda sig militärt, ekonomiskt och kulturellt i den osäkra tid vi nu lever i. En liten och oskyddad nation som Sverige skulle med all säkerhet få det mycket svårt vid ett nationellt maktövertagande, vårt mål måste därför vara att skapa en enad och stark kraft i en multipolär värld. Ett enat och folkbevarande Norden är en förutsättning för alla de nordiska folkens rasliga och kulturella överlevnad.³⁰¹

I programmet talas vidare om moderniseringen av den nordiska nationalsocialismen: "Vi har tagit några av de första spadtagen för en ny geopolitik för hela Norden och

³⁰⁰ E. Sprinzak. "Right-wing terrorism in a comparative perspective: The case of split delegitimization". *Terrorism and Political Violence*, vol. 7, nr. 1, 1995.

³⁰¹ Nordiska Motståndsrörelsen. *Vår väg – Ny politik för en ny tid*. Grängeberg: Nordfront förlag, 2015.

presenterat en modern och anpassad form av nationalsocialismen, vilken vi skulle kunna benämna som nordisk nationalsocialism.”³⁰² I partiprogrammet talas också om ”folkutbytet” om än i än mer drastiska termer eftersom det omnämns i form av ett hotande folkmord på den nordiska befolkningen.³⁰³

Även folkmordsretoriken är av gammalt datum, i mellankrigstidens antisemitiska retorik omnämndes judarna stundtals som just ”folkmördarna.” Under rubriken ”Kamp mot juden, folkmördaren” uttryckte en av Lindholmarnas partiideologer Nils Dahlrot detta på följande sätt vid ett möte i februari 1936:

Du själv är intet, din ras är allt. Du är endast det lilla lövet på rasträdet och du har skyldigheter att tjäna folket, som dina krafter tillåter det. Och som du skall tjäna rasen, så skall också samhällsinstitutionerna, samtliga samhällsinstitutioner stå i ständig tjänst hos dig, din ras, den nordiska rasen. Och är det så att dom inte gör detta, då är det ögonblickligen vår plikt att riva ned detta samhällsinstrument och bygga upp nya samhällsinstitutioner, som endast har till uppgift att tjäna den nordiska rasens existens och fortlevnad i eviga tider ... Varje kämpe som träder upp, varje hederligt arbetande människa, varje samhällsgrupp av varje folk finner snart att de i sin existens har att kämpa mot denne parasiterande fiende [judarna], som strider mot dig och icke vill unna dig den plats i solen, som styrka och kvalitet berättigar dig till. Det är sådana motståndare, som vi måste slå ner och betvinga, om vi skall kunna fortleva. Den värste och farligaste av dessa fiender till den nordiska rasens fria fortlevnad är juden.³⁰⁴

Och i samband med minnesdagar kopplade till Förintelsen har under lång tid manifestationer och olika aktioner ägt rum i syfte att ladda dessa datum med en annan innebörd. Den 27 januari 2005 arrangerade t ex de dåvarande Svenska Motståndsrörelsen och Nationalsocialistisk Front under parollen ”Stoppa förintelsen av vårt folk ” en gemensam manifestation i Stockholm i protest mot det officiella högtidlighållandet av Förintelsens minnesdag. Den 27 januari 2015 genomförde SMR, den första av återkommande ”avspärrningsaktioner ” i ett tio tal svenska städer där medieredaktioner, myndigheter och politiska partiers lokaler, symboliskt spärrades av med band mot ”sionism och kapitalism” i protest mot rapportering eller andra former av uppmärksammande av Förintelsens minnes dag. I detta sammanhang bör även nämnas den så kallade Dresdenkommittén, som agerar för att väcka opinion kring de allierades bombningar av Dresden under andra världskrigets slutskede. Kommittén anordnar två gånger om året en minnesmanifestation på Skogskyrkogården i

³⁰² Ibid.

³⁰³ Ibid.

³⁰⁴ Göteborgs poliskammare, steneografiska referat 1936, TDnr 103. Anförande hållit av Nationalsocialistiska Arbetare partiet den 21 februari 1936 kl20.00, talare Nils Dahlrot, ämne Kamp mot juden folkmördaren.

Stockholm för att högtidlighålla minnet av dem som dog i bombningarna. Syftet med dessa aktioner är dels historierevisionistiskt, dels att förskjuta fokus bort från Förintelsen till å ena sidan Dresden och å andra sidan det "folkmord" miljön anser pågår gentemot den "vita rasen" – i det sistnämnda förvandlas offren till bödlar och bödlarna till offer.³⁰⁵

En central del av retoriken handlar även, som tidigare berörts, om att framhålla rörelsens svenska ursprung. Detta gäller inte bara avseende tidigare svenska nationalsocialistiska rörelser, utan även i hög grad ideologiska inspirationskällor. Inte minst handlar det om att knyta an till den konservativa politikern och statsvetaren Rudolf Kjelléns (1864 – 1922) tankar om ett "folkhem" och en tredje väg mellan höger och vänster. I partiprogrammet står följande:

Formulerad av sådana som den svenske statsmannen Rudolf Kjellén på tidigt 1900-tal, och sedan praktiserad och utvecklad i Tyskland något årtionde senare, kan vi definitivt tala om en politisk åskådning som är betydlig nyare än socialdemokratien, liberalismen eller för den delen 1700-talets nationalism som många av dagens nationella söker sin tillflykt till. I våra ögon är nationalsocialismen, under den kortare period den innehade makten i Tyskland, den enda kraft som på allvar hotat de destruktiva krafter som idag styr världen och sedan 1945 drivit på folkmordspolitiken gentemot de nordiska och etniskt europeiska folken. Nationalsocialismen utsågs till huvudfienden eftersom den utgjorde en överlevnadsstrategi för vår ras och för att den lyckades ge de eviga naturlagarna en politisk form i nutid.³⁰⁶

I citatet ovan ges även uttryck för föreställningen att nationalsocialisterna är de enda som "på allvar hotat den judiska makten". Detta är en föreställning i vilken Förintelsen omvandlas till en "nödvändig krigshandling" i ett "krig för nordiska/ariska mänsklighetens överlevnad" i vilket judarna i deras "olika skepnader" utgör krigets huvudfiender. Förintelsen förvandlas till "det hittills mest dödliga slaget mot judarna" I citatet knyts också nationalsocialismen till svenska tänkare för att markera dess nordiskhet och nordiska arv. NMR skriver vidare;

Vår väg skiljer sig emellertid från den tyska dito. Vår nationalsocialism är mer inspirerad av dansken Povl Riis-Knudsen och hans tankar under efterkrigstiden om nationalsocialismen som en biologisk åskådning och helhetslösning på de livsföringsproblem vi ser i världen idag. I vår tid är det inte primärt stater eller samhällssystem som hotas. Istället är det idag vår ras liksom hela mänskligheten som hotas av de människofientliga och parasitära krafter som styr och bedriver rovdraft på naturen och alla dess populationer – djur som människor. Frågor som rör massinvandring och "mångkultur", men också så kallade gröna frågor, med fokus på ekosystem

³⁰⁵ Lööw, 2015

³⁰⁶ Nordiska Motståndsrörelsen. *Vår väg – Ny politik för en ny tid.*

och biologisk mångfald, är därför satt i fokus i den politik som Nordiska motståndsrörelsen formulerat.³⁰⁷

I partiprogrammet talas också om en sorts metafysisk andlig nordiskhet som är behäftad med olika egenskaper såsom samarbetsvilja, uppfinningsrikedom, ordningssinne, plikttröhet och altruism egenskaper som sägs ha uppstått under "tusentals år av raslig separation." På samma sätt som de föreställer sig att vissa egenskaper är förknippade med en sorts "andlig judendom" sägs andra vara förknippade med en form av "andlig nordiskhet". Dessa föreställningar är inte på något sätt nya. Mellankrigstidens nationalsocialister hävdade t ex att demokratin som styrelseform inte var lämpad för svenskarna, eftersom den inte passade "det svenska folkkyntet". I stället förespråkades en styrelseform baserad på "ledar och ansvarsprincipen", "det naturliga ledarskapet" och den nordiska ledarskapstanken.³⁰⁸

Kopplat till detta var tanken på folkgemenskapen, som skulle ersätta såväl klasskamp som kapitalism, som det tredje alternativet bortom vänster /höger skalan. En folkgemenskap förbehållen de som ansågs "rasligt" och "moraliskt" kvalificerade att ingå i den samma. I NMRs tappning heter det:

Nordiska motståndsrörelsens stat är inte klasslojal utan raslojal. Den avser inte att ta beslut som gör det bättre för rika på bekostnad av fattiga, bättre för unga på bekostnad gamla, bättre för män på bekostnad av kvinnor – eller tvärtom - utan efter vad som är bäst för folket som helhet.³⁰⁹

De är också motståndare till ärftlig makt och/eller ärftlig ställning, således är de motståndare till monarkin. Makt och privilegier kan inte ärvas endast förtjänas. "Ras" och "folk" trumfar individer, släkter och ätters rättighet och positioner. NMR syftar till att ersätta demokratin med en korporativistisk styrelseform baserad på "ledar -och ansvarsprincipen". Liksom mellankrigstidens nationalsocialister ser sig NMR som företrädare för den "sanna folkviljan", den "sanna demokratin" baserad på en "nordisk ras/folkgemenskap".

En annan central del, i NMRs partiprogram är, som tidigare berörts, "kampen mot folkfienderna" – här förordar de allt från lagar mot "folkfientlig propaganda" till "Inleda rättsprocess mot dem som varit särskilt aktiva i den folkfientliga propagandan. Samhället kommer må bättre när dessa individer isolerats från folket." ³¹⁰

2.10 "Drömmen om ett nationalsocialistiska nordiskt utopia"

I NMRs vision över ett framtida nationalsocialistiskt Norden ingår också ett "repatrieringsprogram" av de om "rasligt" inte anses höra hemma där. Vissa undantag kan dock göras. De ställer sig heller inte främmande till humanitärhjälp eller till olika

³⁰⁷ Ibid.

³⁰⁸ Lööw. *Hakkorset och Wasakärven*.

³⁰⁹ Nordiska Motståndsrörelsen. *Vår väg – Ny politik för en ny tid*.

³¹⁰ Ibid

biståndsprojekt under förutsättning att mottagarna uppfyller vissa krav inte minst miljömässiga. De är också positiva till att de citat ”asyl till rasfränder världen över som förföljs på grund av sitt rasliga ursprung eller politisk åskådning.” Ett övergripande mål är som alltid att bekämpa den ”globala sionistiska eliten” eller med andra ord ”den judiska världskonspirationen”, som bland mycket annat sägs ligga bakom ”samhällsupplösande tendenser såsom liberalism och normupplösande kulturmarxism.”³¹¹

Det nordiska perspektivet genomsyrar hela partiprogrammet, bl a eftersträvas att Norden ska bli självförsörjande vad gäller viktiga varor och livsmedel. Miljö och klimatfrågor, liksom djurrätt tillhör de områden som är särskilt viktiga för NMR. På dessa områden kräver de hårdare miljölagar, satsningar på forskning, ett ekologiskt tänkesätt, återvinning, satsningar på förbättrad djurhållning etc. I anslutning till detta står även ett ”naturligt livssätt” högt på dagordningen, med en levande landsbygd, gratis pendeltrafik, småskaligt jordbruk m.m.³¹²

En annan bärande idé i den nationalsocialistiska ideologin har varit tanken om att olika befolkningsdelar skulle smälta samman till en ”volksgemeinschaft” där alla, – oavsett kön, yrke, ålder och social position – ska arbeta tillsammans för rasens och nationens bästa. I denna gemenskap har män och kvinnor sina givna platser. Enligt nationalsocialisterna hade mannen och kvinnan skilda biologiska och själsliga förutsättningar. Dessa på förhand givna förutsättningar bildar grund för en indelning av samhället i en manlig och en kvinnlig sfär. Mannen och kvinnan ska komplettera men ej ersätta varandra. Det centrala i nationalsocialisternas kvinnosyn har därför varit kvinnan som maka och moder. Åtskillnaden innebär inte att nationalsocialisterna hävdar att kvinnan har ett mindre värde än mannen, endast att de hade andra livsuppgifter även dessa element återfinns hos NMR.

NMRs ideologi är i allt väsentligt hämtat från mellankrigstidens nordiska nationalsocialistiska partier, självklart har nya frågor tillkommit, andra blivit inaktuella, somligt uppdaterats för en ny tid, men kärnan i ideologin förblir den samma.

Vid sidan av NMR och utbrytargruppen Nordisk styrka återfinns också en rad olika tankesmedjor och föreningar som fungerar som en sorts öppna forum, där människor från olika miljöer möts. Dessa är svåra att klassificera rent ideologiskt. Dessa gråzoner och gemensamma mötesplatser har givetvis alltid existerat och gett upphov till å ena sidan nya rörelser och å andra sidan en ideologisk förnyelse av existerande rörelser. Nu tycks hybrider uppstå, för vilka vi inte har en adekvat terminologi, de passar inte in i de existerande modellerna. Det tycks även vara så att vi i viss mån går mot en utveckling där individer eller mycket små grupper plockar delar ur olika tankesystem och skapar egna ideologiska system.

³¹¹ Ibid

³¹² Ibid.

2.11 Sammanfattning

Det är snart 100 år sedan det första nationalsocialistiska partiet bildades i Sverige. I Sverige finns således en snart hundraårig kontinuitet av nationalsocialistiska partier. Dessa nära 100 år har även kännetecknats av försöken att skapa en enad rörelse. Detta är något som i praktiken har pågått sedan 1930, utan att lyckas under någon längre tidsperiod. I närmast cykliska förlopp har rörelsen i en bredare bemärkelse – innefattande nationalsocialistiska, fascistiska och antidemokratiska extremnationalistiska grupper som delvis har samma idéer som nationalsocialister och fascister - försökt enas i en organisation, för att efter en tid åter splittras.

Den miljö som går under samlingsnamnet vit makt världen/ den rasideologiska miljön är ingen sammanhållen rörelse utan utgörs av ett myller av olika ideologiska inriktningar. Här ryms nationalsocialister, fascister, rasockulta grupper, kristna antisemitiska grupperingar - med alla de inriktningar som ryms inom vart och ett av dessa begrepp. Det vi ser i dag är i många stycken en form av ideologiska hybrider – även om det under senare år skett en ideologisk renodling bland annat inom NMR -, som lånat föreställningar från en rad olika inriktningar och sammanfogat dessa till nya former. Det finns egentligen ingen bra samlingsterm som täcker in allt som ryms i dessa världar, då det finns problem med samtliga definitioner och samlingsbegrepp.

Referenslista

Berggren, L. *Från bondeaktivism till rasmystik. Om Elof Erikssons antisemitiska skriftställarskap 1923-1941*. Avhandling. Umeå: Umeå Universitet, 1997.

Berggren, L. *Nationell upplysning: Drag i den svenska antisemitismens idéhistoria*. Stockholm: Carlsson, 1999.

Campbell, C. 'The Cult, the Cultic Milieu and Secularization', i *A Sociological Yearbook of Religion in Britain*. 5, M. Hill (red). London: SCM Press, 1972.

Deland, M., Hertzfeldt, F. och Hvitfeldt, T (red). *Det vita fältet: Samtida forskning om högerextremism*. I skriftserien *Oposcula historica Upsaliensia*. Historiska institutionen, Uppsala Universitet, 2010.

Deland, M., Fuehrer, P. och Hvitfeldt, T (red). *Det vita fältet II: Samtida forskning om högerextremism*. Specialnummer av *Arkiv. Tidskrift för samhällsanalys*, nr. 2, 2013.

Deland, M., Fuehrer, P., Hertzberg, F. och Hvitfeldt, T (red). *Det vita fältet III: Samtida forskning om högerextremism*. Specialnummer av *Arkiv. Tidskrift för samhällsanalys*, nr. 5, 2016.

Feldman, M. och Jackson, P. 'Introduction', i *Doublespeak: The Rethoric of the Far Right since 1945*, M. Feldman och P. Jackson (red). Stuttgart: ibidem-Verlag, 2014.

Forwald, H. "Propaganda och kampmetoder". *Nordisk Styrka*, 2019-09-23.
<https://nordiskstyrka.org/propaganda-och-kampmetoder/>.

Gardell, M. 'Lone Wolves – hotet från ensamagerande politiska våldsbrottslingar', i *Den ensamme terroristen? Om lone wolves, näthat och brinnande flyktingförläggningar*, M. Dahlberg Grundberg., M. Gardell och H. Lööw. Stockholm: Ordfront, 2017.

Griffin, G. *The Nature of Fascism*. London: Routledge, 1993.

Lundberg, V. *En idé större än döden: en fascistisk arbetarrörelse i Sverige 1933-1945*. Möklinta: Gidlunds förlag, 2014.

Lööw, H. *Hakkorset och Wasakärven: En studie av nationalsocialismen i Sverige 1924-1950*. Avhandling. Göteborg: Göteborgs Universitet, 1990.

Lööw, H. *Nazismen i Sverige 1980-1999: den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*. 2 uppl. Stockholm: Ordfront, 2000.

Lööw, H. *Nazismen i Sverige 1924-1979: pionjärerna, partierna, propagandan*. Stockholm: Ordfront, 2004.

Lööw, H. *Nazismen i Sverige 2000-2014*. Stockholm: Ordfront, 2015.

Lööw, H. "Från den 'sionistiska regimen' till 'judisk makt' – antisemitismen inom Nordiska motståndsrörelsen". *Socialvetenskaplig tidsskrift*, nr. 3-4, 2019.

Nordiska Motståndsrörelsen. *Vår väg – Ny politik för en ny tid*. Grängeberg: Nordfront förlag, 2015.

Nordiska Motståndsrörelsen. *Motståndsrörelsen – 20 år av revolutionär kamp*. Nordfront Förlag, 2018.

Redaktionen Nordfront. "Judisk makt kontrollerar den angolsaxisa världen – se Al Jazeera's senaste dokumentär". *Nordfront*, 2018-11-09.
<https://www.nordfront.se/judisk-makt-kontrollerar.smr>.

Redaktionen Nordfront. "Judisk makt stoppar konspirationsteoretikern David Icke i Australien". *Nordfront*, 2019-02-22. <https://www.nordfront.se/judisk-makt-stoppar-konspirationsteoretikern-david-icke-i-australien.smr>.

Redaktionen Nordfront. "Arbete mot judisk makt – Trelleborg". *Nordfront*, 2019-04-02. <https://www.nordfront.se/arbete-mot-judisk-makt-trelleborg.smr>.

Sandelin, M. *Extermister – en berättelse om politiska våldsverkare i Sverige*. Stockholm: Bokförlaget DN, 2007.

Sprinzak, E. "Right-wing terrorism in a comparative perspective: The case of split delegitimization". *Terrorism and Political Violence*, vol. 7, nr. 1, 1995.

Wilkinson Paul, *The new fascists*, Pan, 1983

Wärenstam, E. *Fascismen och nazismen i Sverige 1920-1940: studier i den svenska nationalsocialismens, fascismens och antisemitismens organisationer, ideologier och propaganda under mellankrigsåren*. Stockholm: Almqvist & Wiksell, 1970.

Öberg, P. "Begreppet 'nazist'". *Nordfront*, 2016-02-24.
<https://www.nordfront.se/begreppet-nazist.smr>.

Kapitel 3. Framväxten av högerextremismen i Sverige

Anna-Lena Lodenius

Både nazismen och fascismen kom tidigt till Sverige, men de politiska framgångarna var små och rörelsen splittrad. Den hade sin storhetstid kring mitten av 1930-talet, men sedan rasade väljarstödet snabbt. De spillror som fanns kvar efter andra världskriget spelade en viss roll för att hålla idéerna levande och skapa gränsöverskridande nätverk. Högerextremismen fick en nytändning från 1980-talet med nya organisationsformer och en upptrappad våldsnivå. En rad allvarliga brott har kopplats till nazistiska miljöer under de senaste decennierna.

3.1 Tjugo- och trettiotalen

Sommaren 1924 samlades tre bröder med rötter i trakterna kring värmländska Årjäng och några av deras vänner i Älvdalen för att bilda Sveriges första nazistparti: Svenska Nationalsocialistiska Frihetsförbundet (SNFf). Nationalsocialism som begrepp och ideologi har en längre historia och partier med en sådan inriktning fanns långt tidigare. Men SNFf var det första partiet utanför den tyskspråkiga världen som skapades i direkt efterföljd av den organisation som Adolf Hitler var ledare för, och bröderna hade varit i kontakt med de som under 1930-talet skulle bli ledande i tredje rikets Tyskland.³¹³

Till förhistorien hör att en av bröderna, Sigurd Furugård, hade vistats i flera år i Ryssland och blivit en stark motståndare till kommunismen. Han hade också tagit till sig antisemitiska föreställningar om att kommunismen var ett redskap för judar att skaffa sig mer makt. Sigurd Furugård kom senare att bosätta sig i Tyskland där han först kom i kontakt med ett litet nationalistiskt parti som en tid senare gick samman med nazistpartiets föregångare det tyska arbetarpartiet (DAP). Vissa uppgifter gör gällande att bröderna Sigurd och Gunnar Furugård ska ha sammanträffat med Adolf Hitler så tidigt som 1923, men uppgifterna kring detta möte är knapphändiga.³¹⁴

När Sigurd Furugård återvände till Sverige gick han först med i den nystartade Svenska Antisemitiska Föreningen (SASF), som hade uppstått i anslutning till den antisemitiska tidskriften *Vidi*. Men Sigurd Furugård insåg snart att det vore viktigare att försöka starta ett politiskt parti. SNFf ville skapa en organisation av rasmässigt dugliga individer, och medlemmarna fick inkomma med skriftliga försäkringar om att

³¹³ Carlsson, H. *Nazismen i Sverige – ett varningsord*. Stockholm: Trots Allt! 1942, sid 17–20.

³¹⁴ Wärenstam E. *Fascismen och nazismen i Sverige 1920–1940*. Uppsala: Almqvist & Wiksell, 1970, sid 32 ff.

de vare sig var ”besmittade med orent blod” eller tillhörde någon organisation som stod under judiskt inflytandet.³¹⁵

Intresset hos allmänheten för SNSf var inte överväldigande. Frånsett tidningen *NationalSocialisten*, vars utgivningstakt minskade vartefter, och enstaka möten hände inte särskilt mycket. Den yngre brodern Birger Furugård trädde snart fram som ledaren, medan hans äldre bröder successivt drog sig tillbaka. Birger Furugård träffade Hitler vid flera tillfällen senare under 1920-talet och fram till makttillträdet, och deltog dessutom vid partidagarna i Nürnberg både 1927 och 1929. Han brevväxlade med flera av de ledande nazisterna, främst Heinrich Himmler och Gregor Strasser, och genomförde långa talarturnéer i Tyskland tillsammans med bland andra Himmler, Joseph Goebbels och Julius Streicher, grundaren av den antisemitiska tidskriften *Der Stürmer*.³¹⁶

Det fanns andra aktörer vid samma tid i Sverige som spred antisemitisk propaganda och argumenterade för rasrenhet. Några av dessa kom också att orientera sig mot nazismen och fascismen. Den skånske bondeledaren Elof Eriksson hade varit med och skapat Bondeförbundet, föregångaren till Centerpartiet. 1922 blev han redaktör för Södertälje tidning, och använde tidigt spaltutrymmet till att hylla fascisternas revolution i Italien. 1925 startade han veckotidningen *Nationen* som blev hans främsta politiska plattform, och där han under många år propagerade mot storfinansen och judarna. *Nationen* förmådde på ett bättre sätt än den tidning som gavs ut av bröderna Furugård spegla svenska förhållanden, och den fick en god spridning. Eriksson hade också goda kontakter med nazister och antisemiter, inte bara i Tyskland utan även i andra länder.³¹⁷

Eriksson hade vissa ambitioner att bilda ett fascistiskt parti. Men en krets yngre män i Stockholm, som hade läst hans tidning och blivit inspirerade hann före och 1926 bildade de Sveriges Fascistiska Kamporganisation (SFKO). Ledaren Konrad Hallgren var en tidigare underofficer i den tyska krigsmakten, och många av medlemmarna rekryterades ur militären. Kring 1928 började SFKO glida allt närmare nazismen, och året därpå deltog en svensk delegation vid Nürnbergdagarna. Gruppen skilde ut sig i mängden genom att de bar fascisternas svarta skjortor i stället för de gängse bruna. Men de togs väl emot av tyskarna, och Hallgren höll även ett tal.³¹⁸

Med tiden uppstod konflikter inom SFKO som ledde till att en grupp i Göteborg bröt sig ur och bildade Nysvenska Förbundet. Snart lämnade även grupper från Borås och Uppsala SFKO, i den senare kretsen fanns den unge synskadade studenten Per Engdahl som skulle framträda som en tydlig profil i den svenska extremhögern i många

³¹⁵ Larsson S /Lodén A. *Extremhögern*. Stockholm: Tidens förlag, andra reviderade utgåvan 1994, sid 78.

³¹⁶ Wärenstam sid 217 ff. Carlsson sid 30–34.

³¹⁷ Berggren L. *Nationell upplysning – drag i den svenska antisemitismens idéhistoria*. Stockholm: Carlssons bokförlag, avhandling i idéhistoria, 1999, sid 111–141.

³¹⁸ Wärenstam sid 55–72. Carlsson sid 20–25.

decennier. Orsaken till avhoppet var delvis ett växande missnöje med Konrad Hallgren som ledare, och han motades bort från posten.

Det fanns ambitioner att ena de svenska högerextremisterna i en och samma organisation, och även det tyska nazistpartiet tryckte på om detta. Birger Furugårds parti hade fem år efter starten bytt namn till Svenska Nationalsocialistiska Bonde- och Arbetareföreningen (SNBA). 1930 slogs detta parti ihop med SFKO till Nationalsocialistiska Folkpartiet. Ledaren blev Birger Furugård men majoriteten av övriga styrelseledamöter hämtades ur SFKO. En del av de tidigare utbrytarna återvände, främst Göteborgsavdelningen. För att beveka dessa ändrades partiets namn till Nysvenska Nationalsocialistiska Förbundet (NNF). Nysvenskarnas tidning *Vår kamp* blev partiorgan och dess redaktör Sven Olov Lindholm, som hört till de ledande i SFKO, blev Furugårds ställföreträdare. Per Engdahl valde att stanna i sin egen organisation. 1931 bildade han Nysvenska Folkförbundet som senare blev Nysvenska rörelsen, och som även fortsättningsvis skulle se fascismen som den ideologiska förebilden.³¹⁹

Vid årsskiftet 1930–31 bytte Furugård och Lindholms parti namn ännu en gång till Svenska Nationalsocialistiska Partiet (SNSP). SNSP ställde upp i riksdagsvalet 1932 och fick drygt 15 000 röster. SNSP bestod av flera sidoorganisationer. Kvinnoorganisationen Kristina Gyllenstierna bildades redan på 1920-talet och var till en början självständig, men uppgick senare i SNSP. Senare startade andra nazistpartier också sina avdelningar av Kristina Gyllenstierna. SNSP:s ungdomsorganisation Nationalsocialistisk Ungdom (NSU) bytte 1935 namn till Vikingarna.³²⁰

Gatustrider mellan nazister och kommunister och andra unga på vänsterkanten var en vanlig syn under hela 1930-talet och början av 1940-talet, och här deltog inte minst de yngre i partiet samt partiets Stormtrupper, SA (Sturm Abteilung). SA hade lokaler i anslutning till de olika partihögkvarteren där de fick viss ideologisk och praktisk utbildning, ett mål mat eller bara vistades för att umgås med likasinnade.

Den tidigare SFKO-ledaren Konrad Hallgren iscensatte under 1931 en hämnd på sina tidigare partikamrater genom att ange dem för pressen och polisen. Han skrev flera brev där han hävdade att de hade smugglat vapen och varit med om att bygga upp en hemlig skyddskår. Kårens ledare var generallöjtnant Bror Munck, och på grund av detta kom den i medierna att kallas för Munckska kåren. Denna kår ska ha bestått av cirka 2 000 beväpnade individer. Den var ett försök att bilda ett slags borgarvårn som skulle agera i händelse av särskilda händelser, där det hårt nerbantade svenska försvaret och polisens resurser inte räckte till. Förebilden var de så kallade vita skyddskåren i Tyskland vars uppgift framför var allt bekämpa kommunisterna. Det fanns en stark kopplingen mellan skyddskåren och SFKO, hävdade Hallgren.³²¹

³¹⁹ Wärenstam sid 73 ff.

³²⁰ ibid

³²¹ Bernhardsson, C. O. Minns ni Munckska kåren – opolitiskt borgarvårn med smuggelvapen, *GT*, 1968-05-23. Tidningsuppgifter från främst Dagens Nyheter samt Hübinette, Tobias: Horst von Plugl-Hartting, Rosa Luxemburgs och Karl Liebknechts mördare, deltog i att bygga upp Munckska kåren

Det visade sig att Hallgren själv varit mer inblandad än han först velat medge. En polismästare i Stockholm hade bland annat sett till att alla som försetts med vapen också fått kvittera ut vapenlicenser. Avslöjandena fick ett rättsligt efterspel, men de ansvariga straffades inte särskilt hårt. Kårens verksamhet ebade ut snart efter detta, utan att man lyckades samla in mer än en bråkdel av de vapen som hade delats ut.³²²

Efter en period av relativ sämja i SNSP utbröt nya konflikter kring 1933 som ledde fram till ännu en splittring. Furugård fortsatte som partiledare i SNSP medan Sven Olov Lindholm och hans närmaste bildade Nationalsocialistiska Arbetarepartiet (NSAP). Bakom konflikten låg ett missnöje med Furugård som ledare. Han anklagades för bristande organisatorisk förmåga, svårigheter med att hantera partiets ekonomi samt vidlyftiga alkoholvanor. Men det fanns även ideologiska motsättningar, Lindholm och Göteborgsfalangen företrädde en mer socialistiskt orienterad linje. Konflikterna mellan "Furugårdarna" och "Lindholmarna" skulle präglade den nazistiska rörelsen i Sverige en tid framöver. Båda sidor vädjade om stöd från det tyska nazistpartiet som ju tog makten samma år. Furugård hade inledningsvis en fördel av sina långa och omfattande kontakter med partiets toppar, men med tiden försköts intresset i riktning mot Lindholm.³²³ Även medlemsantalet försköts succesivt i riktning mot Lindholm, 1934 hade Furugårds parti 8 000 medlemmar och Lindholms 12 000.³²⁴

Nationalsocialistiska Blocket (NSB) bildades 1933 i ytterligare ett försök att ena den svenska naziströrelsen. I realiteten lyckades man bara samla ett antal mindre fristående avdelningar och organisationer som av olika skäl kommit på kant med framför allt Birger Furugårds parti, eller som hela tiden agerat självständigt. En av de drivande var Eric von Rosen som var en god vän till Hermann Göring som gift sig med hans svägerska Carin. Ledare var översten Marin Ekström som deltagit i det finska inbördeskriget. NSB hade vid starten inte mindre än fyra tidningar, och snart startade man ytterligare en: *Riksposten*. Ekström tycks framför allt ha lockat anhängare ur de övre samhällsskikten vilket gjorde att han inte hade några problem med att finansiera verksamheten.³²⁵

Ekonomi var knappast heller något problem för Manhemsförbundet som drevs och finansierades av ingenjören Carl-Ernfrid Carlberg som själv förfogade över en tämligen stor privat förmögenhet. Carlberg hade börjat sin verksamhet redan på 1920-talet med Gymniska Förbundet och tidskriften *Gymn* som hyllade den vita rasens styrka och skönhet i ett bildmaterial med konstnärliga ambitioner, men där texterna inte var särskilt tydliga i sitt politiska innehåll. I tidningen medverkade bland andra den kände

som var den första paramilitära högerextrema gruppen i Sverige, *Tobias Hübinettes blogg*, 2019-01-29. <http://tobiashubINETTE.wordpress.com/2019/01/15/horst-von-plugk-hartung-munckska-karen-extremhogern-tyskland/>

³²² ibid

³²³ Löow H. *Nazismen i Sverige 1924–1979 – pionjärerna, partierna, propagandan*. Stockholm: Ordfront förlag, 2004, sid 16–17.

³²⁴ Carlsson sid 30 ff. Wärenstam sid 91ff. Löow (2004) sid 256.

³²⁵ Wärenstam sid 111–116. Wester S. *Martin Ekström – orädd frivillig i fem krig*. Uddevalla: Militärhistoriska förlaget, 1986. Avsnittet om hans tid som nazistledare sid 111–123. Carlsson sid 61–68.

rasbiologen Herman Lundborg, den första chefen för det rasbiologiska institutet i Uppsala. Carlberg samverkade även med Elof Eriksson. På 1930-talet började Carlberg mer öppet försvara nazismen.³²⁶

En annan aktör på den extrema högerkanten var högerens fristående ungdomsförbund Sveriges Nationella Ungdomsförbund (SNU) som tog starkt intryck av framför allt fascismen från slutet av 1920-talet. SNU:s ledning fick med tiden även goda förbindelser med Tyskland, bland annat via Hermann Göring. Men först efter att Hitler blivit rikskansler framträdde SNU öppet som en svensk stödtrupp, även om det fortfarande fanns en skillnad mellan SNU och de övriga nazistpartierna där antisemitismen och rastanken hade en ännu mer central roll. SNU bildade även en uniformerad kamporganisation liknande tyska Sturm Abteilung (SA).³²⁷

Radikaliseringen av SNU ledde till att banden kapades till Allmänna valmansförbundet (föregångare till Moderaterna) som i stället startade en ny ungdomsorganisation (Ungsvenskarna, föregångare till Moderata Ungdomsförbundet, MUF) som var starkare kopplad till partiet. Partiledaren Arvid Lindman gjorde samtidigt starka markeringar mot nazismen både i Sverige och Tyskland. Två av högerens riksdagsmän bröt med partiet och satt 1934–36 i riksdagens andra kammare som de enda två nazistiska riksdagsmän som Sverige haft. SNU bytte namn till Sveriges Nationella Förbund (SNF) och fick 70 mandat i kommunvalen 1935, vilket var partiets största framgång. I riksdagsvalet 1936 fick SNF knappt 27 000 röster. Partiet hade starkast stöd i Skåne, Stockholm och Norrbotten.³²⁸

Även de uttalade nazisterna hade sina största framgångar kring mitten av 1930-talet, men de lockade aldrig lika många väljare som SNU/SNF. Birger Furugårds parti SNSP drabbades av en rad skandaler och motgångar som successivt urholkade stödet. I januari 1934 genomförde några av partiets medlemmar ett falskt mordattentat för att svartmåla sina politiska motståndare på vänsterkanten. Det uppstod tidigt misstankar om att det rörde sig om ett riggat attentat, men partiledaren (eller riksledaren som han kallades internt) försökte in i det längsta försvara sina medlemmar, vilket renderade honom mycket kritik både internt och externt. Polisutredningen slog fast att den unge nazisten fått sina skottskador i ena armen genom att en partikamrat skjutit honom (i väl valda mjukdelar för minsta möjliga skada).³²⁹

Senare väcktes åtal mot Birger Furugård för att ha smädat en polis i samband med Wiklund-affären, som händelsen döpts till i medierna (efter namnet på den

³²⁶ Wärenstam sid 140–145.

³²⁷ Wärenstam sid 134 ff. Carlsson sid 121 ff.

³²⁸ Uppgiften är från Wärenstam sid 238. Löw H. *Hakkorset och Wasakärven*. Avhandling från Historiska institutionen i Göteborg nr 2 1990, sid 271, anger att SNF fick drygt 31 000 röster i riksdagsvalet 1936.

³²⁹ Stockholmspolisens kriminalavdelning, Rapport tisdagen den 27 februari 1934, bilaga 3/89. Förhör med Gösta Wiklund, anmälan 94/1 1934. Zetterquist, Alvar (1959) *Kriminalchefen berättar*, Medéns förlag. *NDA: Nazistledare skjuten på Östermalm natten till onsdagen*, Fältflygare Wiklund träffades av revolverskott från flyende bil, 1934-01-04.

skottskadade mannen). Furugård dömdes till två månaders fängelse som avtjänades på Långholmen med början i december 1934. Efter fängelsestraffet tycks luften ha gått ur såväl partiledaren som partiet. 1935 var verksamheten koncentrerad till Stockholm, Värmland och Dalarna, och det är oklart hur många av partiets övriga avdelningar som existerade annat än på pappret.³³⁰

Ett annat parti i kris var Nationalsocialistiska Blocket. Partiledaren Ekström gjorde vissa försök att få till ett tätare samarbete mellan SNSP och NSB, och det resulterade i en valallians inför riksdagsvalet 1936. Men resultatet blev en stor besvikelse för båda partierna, trots en intensiv valrörelse fick SNSP bara drygt 3 000 röster. Birger Furugård valde att lägga ner sitt parti senare samma år. Vid nedläggningen hade SNSP fortfarande runt 6 000 medlemmar, inte ens alla dessa hade alltså röstat på partiet, och de rekommenderades att gå med i Lindholms parti. Även verksamheten i NSB ebade snart ut, partiet lade ner 1938. Något bättre gick det för Sven Olov Lindholm och NSAP som fick cirka 17 000 röster i valet 1936.³³¹

I takt med att de tyska nazisterna uppfattades allt mer som ett hot av omvärlden fann NSAP det nödvändigt att försöka betona att partiet hade svenska rötter. 1938 bytte partiet namn till Svensk Socialistisk Samling (SSS), och samtidigt försvann hakkorset som partisymbol och ersattes med Vasakärven, som skulle erinra om den kungliga Wasaätten. Förändringarna var dock mest kosmetiska, och partiets politik och inriktning stod i stort sett fast. Sådär skrev man i ett upprop till partiets funktionärer som undertecknats av partiledaren:

Vi ämnar inte ställa oss i harnesk mot det nationalsocialistiska Tyskland och Hitler, vars stora verk måste beundras. Och hakkorset bör vi alltjämt betrakta som en gammal vacker nordisk symbol. Någon undfallenhet mot våra fiender kommer det aldrig att bli fråga om, utan motsatsen. /.../ Vi behåller alltjämt den raka kursen och slåss för samma idéer och program som förut.³³²

NSAP:s ungdomsorganisation hette först Nationalsocialistisk Arbetarungdom men bytte namn till Nordisk Ungdom (NU). 1938 polisanmäldes NU:s ledare och ytterligare några personer ur NU:s ledning för inbrott hos vänsterorganisationen Clarté, vilket medförde uteslutningar. Året därpå döptes ungdomsorganisationen om på nytt till Ungdomsrörelsen Wasa.³³³

Per Engdahl hade anslutit sig till Sveriges Nationella Förbund 1937, och blev snabbt medlem i det verkställande utskottet. Det bidrog till att organisationen radikaliserades och gick i en tydligare nazistisk/fascistisk riktning. Men när Engdahl misslyckats med

³³⁰ Birger Furugårds fängelsetid förbigås i stort sett i facklitteraturen, men har lämnat rika spår i Birger Furugårds samlingar i Nordiska museets och Arbetarrörelsens arkiv i form av mängder av brev från sympatisörer till nazistledaren. *Aftonbladet*: Furugård ber Zetterquist om ursäkt. Fullständig upprepning i Stockholm, 1934-02-21.

³³¹ Carlsson sid 30–35, 38.

³³² Wärenstam sid 101.

³³³ Carlsson sid 44–45. Löw (2004) sid 34–36.

att bli partiledare började han 1938 åter ge ut en egen tidning, och bildade den nya organisationen Svensk Opposition med Malmö som bas.³³⁴

3.2 Krigsåren

Krigsutbrottet innebar ytterligare problem för de svenska nazisterna som tvingades försvara sig och förklara hur deras band såg ut till den nu krigförande nazistiska regimen. SSS ställde inte upp vare sig i riksdagsvalet 1940 eller kommunvalet 1942. I riksdagsvalet 1944 fick partiet bara drygt 3 700 röster. Trots ett stort medlemstapp fortsatte partiets tidningar att komma ut i relativt stora upplagor.³³⁵

Lindholm tog före och under krigsåren aldrig avstånd från Nazi-Tyskland på något otvetydigt sätt, och han och andra i partiet hyste en stor beundran för regimen. Lindholm fördömde i viss mån det norska Qusling-partiet Nasjonal Samlings (NS) samröre med ockupationsmakten, men i partitidningen framträdde under samma period andra som gav NS sitt stöd. Senare skulle Lindholm beskriva den ideologiska skiljelinjen mellan den mer vänsterorienterade nazistledaren Gregor Strasser (som likviderades i samband med ”de långa knivarnas natt”) och Adolf Hitler, och hävda att han själv stod närmare den förra. Men samtida texter uppvisar få spår av sådana överväganden. Lindholms egen berättelse om sitt liv förändrades nedtecknades i många olika versioner och bearbetades vartefter i ljuset av efterkrigstidens debatt.³³⁶

Till skillnad mot andra liknande organisationer ökade SNF sin aktivitetsnivå efter krigsutbrottet. SNF ställde upp i olika val både till riksdag och kommuner ända in på 1940-talet, men valresultatet strax före krigsslutet 1944 var obetydligt bättre än nazisternas, partiet fick cirka 4 500 röster. SNF:s partiorgan *Nationell Tidning* var under andra världskriget öppet tyskvänlig. Tidningen tog först avstånd från ockupationen av Norge och Danmark, men tystnade snart och slutade därefter att helt beröra frågan. Från 1941 fick SNF tyskt stöd för att ge ut den dagliga tidningen *Dagsposten*, vilket ledde till åtal och en fällande dom efter kriget.³³⁷

Mot slutet av 1930-talet dök det upp en ny konkurrent till de tidigare nazistpartierna från oväntat håll när Nils Flyg, ledare för Socialistiska partiet, började framstå som alltmer tyskvänlig. Det är dock omdiskuterat hur mycket han verkligen omfattade den nazistiska ideologin. Flyg tog i alla fall kontakt med nazistpartiet i Tyskland som han hoppades skulle ge honom ekonomiskt stöd. Han rörde sig också närmare de svenska nazisterna och sammanträffade till exempel med bröderna Furugård. De började allt mer se Flyg som den svenska nazismens hopp, och rekommenderade andra att gå med i hans parti. Socialistiska Partiet lockade drygt 18 000 väljare i valet till andra kammaren så sent som 1940. Men vartefter de kontroversiella åsikterna tog mer plats

³³⁴ Wärenstam sid 123–135.

³³⁵ Löow (1990) sid 271. Löow (2004) sid 109 ff.

³³⁶ Stenfeldt. J. *Regenogater*. Falun: Nordic Academic Press, 2019. Sid 208–210. Lindholms förändrade berättelse om sitt liv framgår t ex av de tre olika versionerna som finns bevarade av boken *Döm ingen ohörd*. Den utkom först 1945, därefter i en reviderad och utvidgad utgåva 1967 och slutligen även 1968.

³³⁷ Wärenstam sid 34–39. Löow (2004) sid 113 ff. Löow (1990) sid 271.

försvann så väl medlemmar som väljare. Stödet för partiet var nere på cirka 5 300 röster i valet 1944.³³⁸

Per Engdahl och hans organisation Svensk Opposition fortsatte att verka även under kriget men ställde inte upp i val. En avdelning på västkusten värvade frivilliga till Waffen SS, vilket var förbjudet enligt svensk lag, och det gjorde även vissa andra högerextremister. Sådan rekrytering blev föremål för olika rättsprocesser efter kriget.

I mars 1940 sprängdes den fastighet som hyste den kommunistiska tidningen Norrskensflamman i Luleå. Fem personer, varav två barn, omkom i den efterföljande branden eftersom flera familjer med anknytning till tidningen varit bosatta på övervåningen. Det visade sig att några av gärningsmännen var nazister, framför allt en fänrik samt en av hans underordnade. Det har inte framgått om fänriken var medlem i något parti, men hans underordnade hade några år tidigare varit medlem i Nationalsocialistisk Ungdom. Dessutom fanns en journalist i gruppen som arbetade på den vid den här tiden ultrakonservativa och nazismen närstående *Norbottenskuriren*. Det gemensamma motivet för samtliga som agerat var dock motstånd mot kommunismen. En av de åtalade var ett polisbefäl som undgick straff eftersom han ansågs otillräknelig.³³⁹

1942 avslöjades det att Carl Ernfrid Carlbergs Sällskapet Manhem upprättat en lista över judiska personer som vistades i Sverige, även barn fanns listade. Organisationen hade skickat hem brev till skolkamrater till judiska barn där de upplystes om att de fanns andra i klassen som var företrädare för ett främmande folk som borde elimineras av renlighetsskäl. Det fanns även andra nazistiska organisationer som registrerade judar och upprättade listor.³⁴⁰

Sveriges mest kände antisemit utomlands var sannolikt Einar Åberg som spred stora mängder av propagandabladd över världen. Åberg hade börjar sin verksamhet kring 1933, och han arbetade därefter för så väl Carl Ernfrid Carlbergs bokhandel Svea Rikes bokhandel i Stockholm som för Elof Erikssons tidning *Nationen*. Han besökte även Nazi-Tyskland och tog intryck. Hans pamfletter innehöll ofta lösryckta eller vantolkade citat. 1941 öppnade han en egen bokhandel i Stockholm för antisemitisk och nazistisk litteratur, och samma år bildade han det Antijudiska kampförbundet som knappast imponerade genom sin storlek, men som spred en mycket hårdför antisemitisk propaganda. Åbergs propagandaverksamhet fortsatte även under krigsåren och han dömdes nio gånger under första halvan av 1940-talet för förargelseväckande beteende. Nya domar följde även efter kriget. Han verksamhet var en anledning till att vi fick lagen om hets mot folkgrupp som har kallats Lex Åberg.³⁴¹

³³⁸ Huvudkällan till information om Nils Flyg är Blomqvist H. *Gåtan Nils Flyg och nazismen*. Stockholm: Carlssons bokförlag, 1999. Se även Stenfeldt. J.

³³⁹ Utöver dagspressartiklar från tiden för attentatet och efterföljande rättsliga processer hänvisas till Oldberg U. *Attentatet mot Norrskensflamman*. Stockholm: Bonniers, 1972.

³⁴⁰ Larsson/Lodén sid 81.

³⁴¹ Wärenstam sid 145. Löw (2004) sid 128–130.

Riksföreningen Sverige-Tyskland skapades 1937 och hade nästan tretusen medlemmar mot slutet av 1930-talet. Organisationen hade en alltigenom positiv bild av Nazi-Tyskland och det fanns en stor förståelse för nazistregimens agerande, vilket framgår bland annat av tidskriften *Sverige-Tyskland*. Verksamheten pågick även under krigsåren, och ändrade inte karaktär i någon nämnvärd utsträckning.³⁴²

3.3 Övervintrarna

Stämningarna efter det andra världskriget gjorde det svårt att fortsätta propagera för framför allt den nazistiska ideologin. Några av Flygs vänner fortsatte att hålla liv i Socialistiska partiet efter hans död 1943, men det lade ner redan några år efter krigsslutet. SSS fortsatte också i blygsam skala, men lade definitivt ner 1950 när det i stort sett inte fanns något kvar av partiet, även om det på pappret fanns 23 lokalavdelningar så sent som 1948.³⁴³ Nysvenska rörelsen och Sveriges Nationella Förbund existerade ända in på 1990-talet, men med ytterst få medlemmar. Detta till trots bestod SNF mot slutet av tre rivaliserande fraktioner som alla gjorde anspråk på rätten till organisationsnamnet.³⁴⁴

Eftersom Sverige inte hade varit ockuperat av Nazi-Tyskland fanns inte samma intresse av att göra upp med nazistiska medlöpare som i till exempel Danmark och Norge. Några av de inblandade i Socialistiska partiets tidning *Folkets dagblad* dömdes, i likhet med tidigare nämnda *Dagsposten*, för olovlig underrättelseverksamhet och för att ha tagit emot pengar framför allt för att kunna ge ut tidningen (det rörde sig om bortåt en halv miljon kronor).³⁴⁵ Även Lindholm anklagades för att ha tagit emot stöd från Tyskland efter att man hittat anteckningar i tyska arkiv som visade att Himmler gett klartecken till detta. Lindholm anhölls 1948, men släpptes i brist på bevis.³⁴⁶

Processerna innebar inte per automatik att verksamheten upphörde. *Dagsposten* fortsatte som daglig tidning och vid årsskiftet 1947/48 låg upplagan på 8 000 exemplar.³⁴⁷ 1950 omvandlades *Dagsposten* till veckotidningen *Fria Ord* som bland annat publicerade tidiga exempel på förnekandet av förintelsen och försök att lägga fram ”bevis” för att Anne Franks dagbok var ett falsarium.³⁴⁸

Efter kriget var Per Engdahl med om att starta en arbetsförmedling för att hjälpa danska och norska nazister som försökte undfly rättvisan i Sverige, och han var även involverad i att smugla unga nazister till Sydamerika. 1950 höll de italienska fascisterna i Movimento Sociale Italiano (MSI) – en direkt arvtagare till Mussolinis parti – sin första europeiska kongress i Rom. Året därpå hölls ett liknande möte i Malmö med Per Engdahl som värd, och det beslöts att man skulle förlägga rörelsen

³⁴² Wärenstam sid 149–151.

³⁴³ Löow (2004) sid 115.

³⁴⁴ Larsson/Lodenius (1994) sid 105–112.

³⁴⁵ Blomqvist H, sid 377.

³⁴⁶ Björklund T. *Han ville bli Sveriges ledare när tyskarna vunnit kriget*. GöteborgsPosten. GP Direkt Fakta: De mörka åren, april 1998.

³⁴⁷ Sastamoinen A. *Nynazismen*. Stockholm: Federativs, tredje utökade upplagan 1966, sid 13.

³⁴⁸ Larsson/Lodenius sid 107.

Europakontor hit. På grund av detta kallades rörelsen fortsättningsvis oftast för Malmö-rörelsen.³⁴⁹ Men samarbetet klingade av en bit in på 1960-talet eftersom de inblandade då började uppnå en hög ålder, och tillströmningen av unga adepters hade uteblivit.³⁵⁰

1956 uppstod ett nytt nazistparti som i stort sett byggde vidare på Lindholmrörelsens arv. Det första namnet var Sveriges Nationalsocialistiska Kampförbund, men 1957 döptes det om till Rikspartiet och från 1961 var partinamnet Nordiska Rikspartiet (NRP). Ledare var trädgårdsmästaren Göran Assar Oredsson.³⁵¹ Oredsson gifte sig några år senare med Vera Schimanski som tidigare hade varit gift och hade ett barn tillsammans med den betydligt äldre Sven Olov Lindholm som hon beundrat ända sedan sin uppväxt i Nazi-Tyskland.³⁵² Äktenskapet upplöstes efter tolv år, delvis eftersom hon hade svårt att acceptera att Sven Olov Lindholm börjat omvärdera sina tidigare politiska uppfattningar. Lindholm skulle senare gå med i FNL, demonstrera mot Vietnam-kriget och sympatisera med miljörelsen. Han avled 1998.³⁵³

NRP var i många år i stort sett den enda öppna nazistiska organisationen som bedrev en utåtriktad verksamhet med bland annat torgmöten, tidningsförsäljning och sommarläger i Sverige. De första åren växte organisationen, och det bildades avdelningar på olika håll i landet. Några exakta uppgifter om medlemsantal har inte gått att få, och partiets egna uppgifter har ofta varit kraftigt uppblåsta. 1960 uppgav Oredsson att partiet hade 5 000 medlemmar, men enligt polisens bedömning rörde det sig snarare om 50.³⁵⁴

Partiet växte något och under 1960-talet fanns flera avdelningar i Skåne med kontakter i Danmark och en samverkan med Karl XII-firandet i Lund. På 1970-talet fanns en stark avdelning med egen partilokal, en lokalt producerad tidning och även en nazistisk bokhandel i Göteborg, och vid samma tid ytterligare ett tiotal avdelningar. Kring 1980 bedöms partiet ha haft runt 1 000 medlemmar, och nådde i så fall sin topp i en tid då samtliga liknande partier gett upp och inga nya konkurrenter var i sikte. NRP uppmärksammades av medierna framför allt i samband med att partiets medlemmar delat ut propaganda utanför skolor eller på annat sätt försökt ta plats i offentligheten. Men snart skulle brottslighet av olika slag hamna mer i fokus.³⁵⁵

När Oredsson intervjuades i pressen presenterades han som en skugga ur det förflutna snarare än något skrämmande för samtiden. NRP attraherade få sympatisörer, men partiet hade medlemmar även i Norge och Island och odlade i blygsam skala vissa internationella kontakter. NRP hade svårt att finansiera sin verksamhet och utsattes

³⁴⁹ Sastamoinen (1966) sid 102 ff.

³⁵⁰ Larsson/Lodenius sid 94–97.

³⁵¹ Larsson/Lodenius sid 82–86.

³⁵² Oredsson V. *När flaggstängerna blommade*. Helsingborg: Logik förlag, 2016.

³⁵³ Se text *Aftonposten*, nr 4, 1977: Svenska nazistledaren som blev socialist säger nu: Hitler var falsk. Björklund, T. Han ville bli Sveriges ledare när tyskarna vunnit kriget. *GP*, april 1998 (återtryckt i artikelserie "Mörk historia" utan angivelse av ursprungligt exakt publiceringsdatum.)

³⁵⁴ Löw (2004) sid 246 + 257.

³⁵⁵ Lindqvist H. *Fascismen idag - förtrupper eller efterslänrare?* Stockholm: Federativs, 1979, sid 24–30. Löw (2004) sid 246 + 257.

tidigt för en tryckeribojkott om försvårade propagandaarbetet (något liknande drabbade även tidigare Lindholm-rörelsens tidning *Den Svenske*). Partiet ställde upp i några riksdagsval på 1970-talet men fick aldrig mer än några hundra röster.³⁵⁶

Carl Ernfrid Carlberg fortsatte att finansiera mycket av de svenska nazisternas verksamhet under hela 1950-talet, ofta via sitt förlag Svea Rikes Förlag. Carlberg avled 1962, och det som var kvar av förmögenheten förvaltades därefter av Carlbergska stiftelsen som Carlberg själv upprättat några år före sin bortgång. Denna kom att spela en viktig roll i samband med den så kallade Lundahl-affären, benämnd efter stiftelsens ordförande Björn Lundahl.

Upprinnelsen till affären var att tidningen *Expressen* 1965 publicerat en lång rad stort uppslagna artiklar där man hävdade att denna stiftelse hade tillgång till vapen och planerade en statskupp. Men snart började andra medier att ifrågasätta avslöjandet. Det visade sig att *Expressens* huvudkälla var en känd mytoman, och källan lämnade sedermera själv in en inlägga till Stockholms rådhusrätt tillsammans med representanter för Carlbergska stiftelsen där han tog tillbaka allt han sagt. *Expressen* och andra tidningar som publicerat historien dömdes att betala ut höga skadestånd i olika förtalsprocesser. Björn Lundahl åtalades, men fälldes till sist bara för olaga vapeninnehav.³⁵⁷

Vid sidan av NRP fanns ytterligare några små och mer eller mindre hemliga organisationer. Den extrema katolska S:t Michaelsorden hade bildats 1959 som en protest mot att Svenska kyrkan då börjat acceptera kvinnliga präster. 1964 avslöjades att några centrala personer i denna stiftelse hade gått med i det då nystartade partiet Kristen Demokratisk Samling (KDS), senare Kristdemokraterna, vilket uppfattades som ett infiltrationsförsök. Några av dessa personer hade även tidigare framträtt öppet som nazister.³⁵⁸

S:t Michaelsorden fanns i kretsen kring Sveriges Nationella Förbund som i början av 1990-talet hade slagit ihop sina träffar med Ungsvenska klubben, en annan anrik nationalistisk och konservativ förening som var löst associerad med högern som i starten propagerat mot kvinnlig rösträtt (bildad 1908, ej att förväxla med högerns ungdomsorganisation Ungsvenskarna). Mötena hölls i frimurarnas lokaler på Blasieholmen i Stockholm, och man lockade förvånansvärt många etablerade föreläsare som borgerliga politiker och höga beslutsfattare inom försvaret, men också en känd antisemit som Ahmed Rami som uppmärksammats för sina närradiosändningar. Bland medlemmarna fanns, vid sidan av mer etablerade

³⁵⁶ Ett exempel på hur man skildrade NRP på 1970-talet är Lindqvist H, sid 24–30. Rubriken på kapitlet är ”Nordiska Rikspartiet – gäng för dårfinkar”. Löow (2004) sid 161 ff. Larsson/Lodeniuss sid 82 ff. Löow, H. *Nazismen i Sverige 1980–1999 – Den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*. Stockholm: Ordfront, 1999, sid 23–55.

³⁵⁷ Larsson/Lodeniuss (1994) sid 81. Löow (2004) sid 137 ff. Lodeniuss A. Tveksamma nazistavslöjanden har en lång historia. *Newsmill*, 2010-01-10. Finns inte längre på Newsmill, men däremot på följande sida: <https://al-lodeniuss.com/artiklar-2/artiklar-om-nazism/tveksamma-nazistavslöjanden-har-en-lang-historia/>

³⁵⁸ Sandström A. *KDS – partiet bakom fromhetsvallen*. Borås: LT pocket, 1979, sid 95.

personer, även en relik från det förflutna som Gunnar Furugård, äldre bror till nazistledaren Birger Furugård.³⁵⁹

3.4 Generationsskifte

Under 1980-talet skedde ett generationsskifte som totalt förändrade bilden av den svenska högerextremismen. Medelåldern sjönk, aktivitetsnivån steg och ett antal rättegångar presenterade unga nazister som ett hot som måste tas på större allvar. Om inspirationen under 1920- och 30-talen kommit från Tyskland och Italien så var det nu i stället i Storbritannien och USA som förebilderna fanns. I stället för de tidigare strikt hierarkiska organisationerna växte det nu fram en rasistisk och våldsbejakande ungdomskultur där musik, en viss klädstil och olika symboler och attribut som markerade grupp tillhörighet blev viktigare än medlemskap i specifika organisationer.³⁶⁰

Ett uttryck för denna nyväckta naziströrelse var en pressbild med ett skinhead som attackerades av en kvinna med en handväska 1985 i Växjö. Bilden, som togs av fotografen Hans Runesson, utsågs senare till årets bild. Fotografen hade bevakat en demonstration i Växjö anordnad av Nordiska Rikspartiets Riksaktionsgrupp (RAG) som var en synnerligen livaktig grupp vid den här tiden. Nazisterna var inte särskilt många. Eftersom motdemonstranterna var så offensiva tvingades polisen strax efter att bilden tagits hjälpa nazisterna att fly in i ett stationshus. Kvinnan som rusade fram med handväskan var en psykiskt skör kvinna med polsk bakgrund vars mor suttit i koncentrationsläger. Hon reagerade av allt att döma instinktivt, inte i syfte att genomföra någon överlagd slags politisk protest, och hade efteråt blandade känslor inför bilden.³⁶¹

Mannen som fick handväskan i huvudet dömdes snart efteråt för delaktighet i mord på en judisk homosexuell man som han och några likasinnade träffat på en krog, bestulit och bundit för att sedan avrätta honom och sätta eld på lägenheten. Domen var en del av en rättsprocess i Göteborg med totalt ett åttiotial åtalpunkter riktade mot ett flertal personer ur samma krets. I övrigt anklagades de för bland annat mordhot via telefon och en anlagd brand i en lokal ägd av politiska motståndare. Det var bara en av flera rättsprocesser där nazister stod åtalade i västra Sverige vid den här tiden och några år framåt. Ett återkommande brott var attacker, ibland med dödlig utgång, på homosexuella män. Rättegången i Göteborg bevakades intensivt av svenska medier.³⁶²

NRP-ledaren insåg att det fanns risk för att han skulle åtalas för att ha uppviglat sina partimedlemmar. Därför markerade Oredsson och hans fru Vera mot sina unga

³⁵⁹ Lodenius A. *Högerbesök i nazistklubben*. Ordfront magasin nr 3:1992. Ungsvenska klubben verksamhet på 1990-talet avslöjades av mig i Kalla fakta/TV4 1991. Artikeln publicerades förutom i *Ordfront magasin* även i olika versioner i *Röd Press* och grävande journalisters tidning *Scoop*.

³⁶⁰ För en bakgrund till framväxten av en ny nazistisk ungdomskultur hänvisas till Lodenius A. *Gatans parlament – om politiska våldsverkare i Sverige*. Stockholm: Ordfront förlag, 2006, sid 45–77.

³⁶¹ Lodenius A. (2006) sid 73–74. Löw, H. *Nazismen i Sverige 1980–1999 – Den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*. Stockholm: Ordfront, 1999, sid 33–34.

³⁶² *ibid*

medlemmar och hävdade att de inte känt till vad de höll på med. Det var starten på en process som skulle marginalisera de gamla ledarna och få unga nazister att starta egna organisationer i stället. Många av de åtalade skulle snart synas i andra nazistiska organisationer. En av de yngsta, som hade varit med och mordhotat bland andra en känd TV-personlighet (Hagge Geigert) via telefon blev Sverigedemokraternas förste partiledare (Anders Klarström).³⁶³

Från slutet av 1980-talet kan man identifiera hur den nazistiska rörelsen stöps om och förvandlas i mötet med olika våldsbejakande ungdomskulturer, något som kan noteras på så väl internationell som nationell nivå. Skinheadskulturen hade rötter i brittiska storstäder där unga, mest män, försökte markera sin arbetaridentitet med ett visst klädmode och stil. Gruppen förknippades med våldshandlingar riktade mot vissa invandrargrupper, homosexuella män och i samband med fotbollsmatcher. Skinnskallekulturen var inte primärt politisk och inte nödvändigtvis rasistisk. Men det uppstod grupper av patriotiska skinheads som anammade mycket av den retorik som spreds i invandringsfientliga grupper. Samma fenomen märktes snart i Sverige där de flockades inte bara kring NRP utan även antiinvandringskampanjen Bevara Sverige Svenskt (BSS) och det i början Sverigedemokraterna (SD).³⁶⁴

De rasistiskt orienterade skinnskallarna uppskattade även en musikform som kom att gå under namnet vit makt-musik eller ”white noise”. Ibland har man talat om vit makt-rörelsen som ett samlingsnamn för den här miljön, White Power var ursprungligen ett slagord skapat i USA i polemik med Black Power. Det föddes många band som spelade rasistisk musik även i Sverige. Rent musikaliskt fanns rötter i punken, men musikstilarna varierade. Texterna handlade ofta om hat mot invandrare, judar och innehöll uppmaningar till våld, men de svenska banden sjöng även om vikingar, svenskhet och patriotism.³⁶⁵

Den brittiske punkmusikern Ian Stuart Donaldsson var en förgrundsgestalt, han spelade i Stockholm med sitt band Skrewdriver några gånger kring mitten av 1980-talet (bland annat i Medborgarhuset 1987). Stuart startade Blood & Honour som blev den organisation som i många länder, även i Sverige, ordnade vit makt-konserter och samlade rasistiska skinheads. Det arrangerades många vit makt-konserter i svenska städer, framför allt under 1990-talet, men även mer intima trubaduraftnar. Ibland ledde dessa till polisingripanden. Den största insatsen skedde i Brottbby 1998 när polisen grep över 300 i publiken efter att de börjat göra så kallade hitler-hälsningar, med hänvisning till lagen om hets mot folkgrupp. Stuart omkom i en bilolycka 1993 och fick därefter närmast en martyrstatus.³⁶⁶

³⁶³ Larsson / Lodenius sid 85 ff. Förundersökningen i Göteborgs tingsrätt: K12585, förhörprotokoll bilaga 59:1, sid 6.

³⁶⁴ Lodenius (2006) sid 44 ff. Lodenius A/Wikström P. *Vit makt och blågula drömmar*. Stockholm: Natur och Kultur, 1998, se t ex sid 92 ff.

³⁶⁵ Ibid samt Löow, H. Vit makt-musik: en växande industri, rapport från *Brottsförebyggande rådet*, 1999:10.

³⁶⁶ Lodenius (2006) sid 136–140. Löow (1999) sid 173–204. För en bild av Ian Stuart betydelse för den egna rörelsen: Pearce, J. *Skrewdriver the first ten years*. Fredriksberg, Danmark: Blood & Honour Scandinavia, 1998.

Försäljningen av CD-skivor och filmer från vit makt-konserter var under några år en viktig inkomstkälla för den nazistiska rörelsen. Det uppstod även företag som inte var direkt kopplade till nazistiska organisationer, men som ändå spred den här typen av material vid konserter, på nätet och i något fall även från fysiska butiker. De svenska producenterna fick viss avsättning för sina produkter i andra länder, till exempel Tyskland som har en hårdare lagstiftning kring rasistisk propaganda.³⁶⁷

Naziströrelsen producerade dessutom tjocka och professionellt framställda tidskrifter med fokus på banden och musiken varvat med visst politiskt material. 1999 utkom minst 25 nazistiska tidningar med regelbunden utgivning i Sverige, vilket var fler än under nazismens tidigare glansperiod. Såväl antalet tidningar och tidskrifter som läsare ökade under hela 1990-talet. Allt fler var oberoende, alltså inte kopplade till en specifik organisation, och de fick också ett allt mer professionellt utseende. Den mest kända och långlivade tidningen av dessa var *Nordland*, ett påkostat, tjockt magasin i färg som började ges ut 1994. Brottsförebyggande rådets undersökningar visade att många elever i gymnasieskolan, framför på de yrkesinriktade programmen, hade läst den här typen av tidningar. *Nordland* var även ett postorderföretag och ett skivbolag som i starten drevs i form av ett aktiebolag.³⁶⁸

Parallellt med en sådan lösare ungdomskultur uppstod även en mer elitistisk miljö med starkare fokus på brottslig verksamhet. Här kom inspirationen främst från USA och i fokus stod rasistiska romaner som "Turner Diaries" av pseudonymen Andrew Macdonald (William Pierce) som beskriver den vita rasens maktövertagande under blodiga former. Den organisation som agerar i boken kallas The Order, och med den som förebild bildades grupper i USA som Bröder Schweigen (det tysta brödraskapet) som genomförde rån och upprättade listor över personer som borde likvideras. En annan liknande grupp var White Aryan Resistance (WAR) som fick en svensk motsvarighet i kortlivade Vitt Ariskt Motstånd (VAM) som vars medlemmar dömdes för väpnade rån och vapenstöld i början av 1990-talet.³⁶⁹

Den här typen av grupper ville skapa minisamhällen, oftast på landsbygden, där individer med samma uppfattningar skulle kunna vara i fred och mobilisera en slags motståndsgupper mot det rådande samhällsskicket. Personer med erfarenhet av kriminell verksamhet fick en särskild status, och det bildades organisationer även på fängelserna. Ariska brödraskapet, döpt efter amerikanska Aryan Brotherhood, existerade under några år i Sverige, och ställde som krav att alla medlemmar hade utfört ett "nationellt sinnat brott". Dessutom fanns fängelseorganisation Gula korset

³⁶⁷ Lodenius A. / Wikström P. På marsch igen – till rockmusik. *Aftonbladet Kultur*, 1994:5 (Om betydelsen av musik som propaganda i nazismen, historiskt och vid artikelns tillkomst).

³⁶⁸ Lodenius/Wikström (1998) sid 135–157. *Brottsförebyggande rådet: Vit maktmusik*. Stockholm: BRÅ-rapport 1999:10

³⁶⁹ Larsson/Lodenius sid 178–183, 319, 321-325. Lodenius (2006) sid 85–99. Flynn, K. /Gerhard G. *The Silent Brotherhood*. New York: Macmillan. Svenszon, S. Jönssonligan på riktigt: Att vilja men inte kunna – svenska nynazister gör parodi på sig själva, *Tidningen Z*, 1993:3 (Om VAM:s bitvis misslyckade stöldturnéer, artikeln bygger på genomgång av domar och förundersökningar.)

(som drevs av det nazistiska nätverket Info 14) som samlade in pengar till de som satt fängslade och deras anhöriga.³⁷⁰

De gamla ledarna har ibland funnits med i bakgrunden. Inledningsvis möttes generationerna kring högtidlighållandet av Karl XII:s dödsdag den 30 november i Stockholm och Lund. Att allt fler yngre deltog triggade också igång allt våldsammare motdemonstrationer.³⁷¹ Riksfronten, en kortvarig nazistisk organisation som existerade på 1990-talet, hade kontakt med fascisten Per Engdahl fram till hans död 1994. När VAM bildades bjöds Göran Assar Oredsson och hans hustru Vera in som representanter för den gamla rörelsen. Oredsson hade sedan kontakt med en rad andra mindre organisationer och grupper som ofta började ta in annonser för NRP i sina tidningar och medlemsbrev. Vera Oredsson har efter makens död syns i Nordiska motståndsrörelsen som vi återkommer till. Men det gamla gardet har aldrig haft något reellt inflytande, de ses som en slags galjonsfigurer.³⁷²

3.5 Nya partier och organisationer

Så småningom uppstod några mer långlivade svenska nazistorganisationer. Karlskrona skins var en lokal grupp som skapats 1991. Året efter bildade de en lokal avdelning i Vitt Ariskt Motstånd. Men ganska snart deklarerade de att de i stället skulle satsa på den egna organisationen Sveriges Nationalsocialistiska Parti (SNSP) som var ett försök att återupprätta Birger Furugårds parti med samma namn. 1994 ombildades SNSP till Nationalsocialistisk Front (NSF) som med tiden fick avdelningar på andra platser i landet. NSF växte kraftigt kring millennieskiftet och hade som mest ett fyrtiotal lokalavdelningar. Antalet stabiliserade sig sedan kring 25 och som mest 30 avdelningar, vissa dock mycket små. Det finns inga exakta uppgifter om medlemstal.³⁷³

Partiet styrdes även senare från Karlskrona, och det var hierarkiskt uppbyggt på ett sätt som igenkänns från traditionella nazistpartier. Den förste ledaren Anders Högström hoppade av efter några år och började arbeta mot nazism inom ramen för en fristående verksamhet bildad i efterföljd till avhopparorganisationen Exit Fryshuset. (Hans senare väg har dock varit mer krokig och han har bland annat dömts för att ha stulit den skylt som satt ovanför entrén till förintelselägret i Auschwitz.) NSF blev under början av 2000-talet delägare till en gård i Tråvad i Vara där man hade möten och medlemsträffar, men gården brändes ner 2005. Ingen dömdes men Antifascistisk Aktion (AFA) tog på sig ansvaret.

Kring mitten av 1990-talet frigavs några tidigare fängslade medlemmar i VAM. Dessa tog tillsammans med medlemmar i organisationen Nationell Ungdom 1997 initiativet

³⁷⁰ Lodenius/Wikström sid 177–178. Aschberg, R. Nazistledarens order: 'Mörda: Fortsatt terrorverksamhet från fängelset, *Aftonbladet*, 1997-10-10.

³⁷¹ Pinto, A. / Pries, J. *Trettionde november : kampen om Lund 1985-2008*. Lund: Pluribus, 2013

³⁷² Om NRP se Löw (1999) sid 49–55. För senare kontakter mellan NMR och Vera Oredsson hänvisas till omnämningen i samband med refererade aktiviteter på NMR:s hemsida nordfront.se. Om Riksfronten och Per Engdahl se Lodenius/Wikström sid 164–65.

³⁷³ Lodenius/Wikström sid 162–164 om NSF. Valresultatet 2014: Dalsbro, A / Quenzel, A. / Verara, D. Nazistparti utan mandat, *Expo*, 2014-09-15. Löw (2015) sid 60–69.

till den nya organisationen Svenska motståndsrörelsen (SMR). SMR hade i starten sin bas framförallt i Stockholmsområdet och Mälardalen och var ett försök att skapa en militant elitorganisation med hårda medlemskrav (namnet Nationell Ungdom kvarstod för organisationens ungdomsgrupp som existerade fram till 2006).³⁷⁴

Den förste ledaren Klas Lund var dömd för dråp 1987 i samband med ett midsommarfirande i Nynäshamn, samt för ett grovt rån i början av 1990-talet. Han intervjuades i partiets tidning *Nationellt motstånd* (tidigare *Folktribunen*) där han förklarade att: ”En radikal samhällsomvandling är nödvändig och får vi chansen måste vi genomföra den.”³⁷⁵ Vartefter har många medlemmar i organisationen dömts för olika brott.

SMR flyttade under början av 2000 sitt centrum till västra Sverige. Organisationen blev vartefter mer nordiskt orienterad, först spreds den till Norge, därefter kom en finländsk gren och till sist en dansk. Under några år kring mitten av 2000-talet arrangerade SMR och NSF gemensamt Folkets marsch i samband med nationaldagen i juni i Stockholm. Organisationen bytte senare namn till Nordiska motståndsrörelsen (NMR) eftersom den nu var etablerad i flera länder. Den finska grenen är på väg att förbjudas och har uppmanats att upphöra med sin verksamhet, det formella beslutet tas 2020 i Högsta domstolen.³⁷⁶

Kring mitten av 2010-talet blev basen för NMR Dalarna. Nordiska motståndsrörelsen har gett ut en ”Handbok för aktivister” där våldslinjen är tydligt uttryckt:

Med tanke på det som händer med vår nordiska ras så finns det inget moraliskt försvar för pacifism. Tvärtom, den som tar till vapen och agerar har den eviga rätten på sin sida. /.../ Vi är medvetna om att vi endast kan segra genom fysisk kamp och att idéer och vackra ideal inte betyder någonting och aldrig kan blomma ut om dessa livets idéer saknar aggressiva fanatiska förkämpar.

I det politiska program som författades 2015 av de fyra som då utgjorde organisationens ”riksråd”, står det att NMR omedelbart vill stoppa invandringen och skicka tillbaka merparten av alla invandrare som inte är ”etniska nordeuropéer eller närbesläktade folkslag” till ”sina respektive hemländer eller närområden till dessa”. Dessutom vill NMR ”med alla tillgängliga medel, på lång sikt, verka för att återta makten från den globala sionistiska elit som ekonomiskt och rent militärt ockuperat större delen av vår värld”.

3.6 Brottslig verksamhet från 1990-talet till idag

1990-talet i Sverige präglades av många rasistiskt motiverade mord och andra grova brott. 1995 dödade nazister en flykting från Elfenbenskusten i skånska Klippan (Gerard

³⁷⁴ Lööw (2015) sid 69 ff.

³⁷⁵ Lodenius (2006) sid 76–77 om Klas Lunds första dom. Den andra domen: Hovrätten för nedre Norrland DB 479:91.

³⁷⁶ *Hufvudstadsbladet*: Nordiska motståndsrörelsen förbjuds tillfälligt – Högsta domstolen beviljar besvärstillstånd, 2019-03-28.

Gbeyo), en ung svensk pojke i Kode (John Hron), och en homosexuell ishockeyspelare i Västerås (Peter Karlsson). 1999 lönnmördade tre unga nazister en syndikalistisk fackföreningsrepresentant (Björn Söderberg) som protesterat mot att hans fackklubb valt en nazist till sin företrädare.³⁷⁷

Dessutom genomfördes väpnade rån, bland annat en lång serie som kulminerade med mordet på två poliser i Malexander i Östergötland. En av de nazister som så småningom dömdes hade parallellt med rånerna (han hade viss frigång) deltagit i en teateruppsättning med dramatikern Lars Norén vilket väckte stor uppmärksamhet i medierna. Det fanns dessutom ytterligare en nazist och skådespelare i Lars Noréns pjäs som åtalades för delaktighet.³⁷⁸

Det fanns kopplingar mellan några av de individer som låg bakom dessa brott och tidigare nämnda organisationerna. De som mördade Björn Söderberg fanns i kretsen kring Nationell Ungdom, men SMR tog avstånd. De som sköt poliserna i Malexander hade varit i kontakt med NSF. En av gärningsmännen, Andreas Axelsson, hade till och med varit medlem och en annan, Jackie Arklöv som senare tog på sig mordet, hade skrivit en insändare i en NSF-tidning. NSF tog avstånd från dåden, och ingenting tyder på att de tre gärningsmännen informerat NSF om de rån som de höll på att genomföra. Inte heller tycks de bidragit till finansieringen av vare sig NSF eller något annat sådant parti. (De hävdade att de hade en egen nazistorganisation som nämns i vissa brev, men det är osäkert i vad mån den ens existerade.)³⁷⁹

1999 genomfördes även ett attentat mot två journalister i Nacka som granskade och skrev om nazistisk verksamhet. Ingen greps, men huvudspåret i utredningen var att dådet genomförts av nazister. Medlemmar i NMR deltog vid ett sprängdåd 2017 som nästan tog livet av en person, men NMR tog avstånd från dådet.³⁸⁰

2014 misshandlades aktivisten och fotbollsupportern Showan Shattack tillsammans med flera andra i samband med en feministisk festival i Malmö på internationella kvinnodagen. Showan Shattack fick skallbenet krossat och flera knivhugg i ryggen, och var ytterst nära att dö. Förövarna ingick i en grupp som spritt nazistisk propaganda i området och en av dem kandiderade i valet för Svenskarnas parti, han dömdes men

³⁷⁷ Wigerfelt, B. / Wigerfelt A. *Rasismens yttringar – exemplet Klippan*. Lund: Studentlitteratur, 2001. Lodenius (2006) sid 88–93. Eriksson, P. Fängelsedom i Klippanmålet, *Tidskrift för Folkets rättigheter*, 1996:3. (Om HD:s handläggning av Klippan-målet.) Lindberg, A. I dag för 24 år sedan mördades John Hron, *Aftonbladet*, 2017-08-17. Sohlström, P. De såg John dö – och tog en rök: Skinheadsens egna ord om mordet på 14-årige John Hron, *Aftonbladet*, 1995-09-16. *Arbetaren*: Så mördades Björn Söderberg, 2009-10-08. Berglund, C. En hockeyspelares död, *Café*, 1996:1. (Om mordet på Peter Karlsson.)

³⁷⁸ ÖstgötaCorrespondenten har samlat alla sina artiklar om Malexander-morden på sin hemsida <https://www.corren.se/nyheter/las-allt-om-malexander-morden-om6135176.aspx>. Se även Åsbrink E. *Smärtpunkten: Lars Norén, pjäsen Sju tre och morden i Malexander*. Stockholm: Natur och Kultur, ny utgåva 2010. Sandelin, M. Den svarte nazisten : en dokumentär om Jackie Arklöv. Stockholm : Forum, 2010.

³⁷⁹ Lodenius (2006), sid 145. Linköpings tingsrätt, polisens förundersökning K19877-99 och dom B1246-99.

³⁸⁰ *Expo/Svartvitt*: Tryggheten dog i Nacka, nr 3–4:1999.

friades i hovrätten. Däremot stod domen fast mot en annan av nazisterna som dömdes till tre års fängelse för grov misshandel.³⁸¹

I september 2016 misshandlades en person i samband med en NMR-demonstration i Helsingfors, han avled efteråt av skadorna.³⁸² Det finns också flera domar för hets mot folkgrupp, bland annat har utgivaren av NMR:s nättidning *Nordfront* dömts för en hyllningstext om Adolf Hitler (2017) och en medlem dömdes för att ha använt hälsningen ”hell seger” vid Swedish Open 2018.³⁸³

2009 hade drygt 1 400 individer ur vit makt-miljön eller den vänsterextremistiska autonoma miljön dömts eller misstänkts för politiskt motiverade brott under den senaste 10-årsperioden. Ungefär hälften av dessa hade koppling till vit makt-miljön. De utgjorde, enligt polisen, en minoritet inom sina respektive miljöer. Vit makt-miljön var kraftigt överrepresenterad även vad gällde brott utan politisk koppling.³⁸⁴

Det finns även individer som inspireras till kriminalitet genom att ta del av gruppernas propaganda. Några av de allvarligaste hatbrotten begås av individer utan organisatorisk koppling. Som exempel kan nämnas John Ausonius och Peter Mangs som både genomförde serier av brott riktade mot individer med utländskt utseende, eller Anton Lundin Pettersson som låg bakom skoldådet i Trollhättan 2015.

3.7 Försök till ett parlamentariskt genombrott

NRP, RAG och andra äldre grupperingar fostrade som framgång en del av de yngre som gick vidare och bildade nya högerextremistiska organisationer. En del av de som från slutet av 1970-talet sökte sig bort från den historiska nazismen och fascismen och startade bredare invandringsfientliga organisationer. En tidig representant för denna strävan var Bevara Sverige Svenskt (BSS) 1979 som var ett löst rasistiskt nätverk som framför allt etablerade ett slagord, men som också fungerade som en kampanjorganisation som trots få medlemmar tilldrog sig viss uppmärksamhet i medierna.³⁸⁵

Kring mitten av 1980-talet slogs BSS samman med Framstegspartiet. Resultatet blev Sverigepartiet som var ett försök att skapa ett svenskt populistparti liknande det norska och danska.³⁸⁶ Lokala protestpartier hade lyft invandringsfrågan, framför allt i Skåne. Dessa partier saknade kopplingar till nazism och fascism, men de kom att bli

³⁸¹ Rasmussen, A. *Ingen jävla hjälte*. Malmö: Kira förlag, 2016. Clausen, O. Ny dom: En frias och en fälls för attacken på Showan Shattak. *Sveriges Radio* 2016-10-19. Wahlstedt, S. Tre års fängelse för attacken på Showan Shattak – hovrättens dom står fast. *Sydsvenskan* 2017-10-04.

³⁸² Floman, M. Finland chockat av nynazistiskt våldsdåd, *Svd*, 2016-09-21.

³⁸³ Se t ex Dalsbro, A. NMR-domen stoppar inte nazisternas hetsande, *Expo*, 2018-10-19.

³⁸⁴ *Säkerhetspolisen / BRÅ*. Våldsam politisk extremism. BRÅ-rapport 2009:15. Wiman, E. / Sundkvist, F / Svensson, F. Säpo: Nazisterna som hotar Sveriges säkerhet ökar. *Aftonbladet* 2017-09-27. Kopplingen mellan politisk eller religiös extremism och kriminalitet beskrivs i många forskningsrapporter och utredningar, t ex SOU 2017:67: Våldsbejakande extremism – en forskarantologi.

³⁸⁵ Larsson/Lodenius sid 17–24. Ekman/Pohl sid 21 ff.

³⁸⁶ Larsson/Lodenius sid 33–42.

viktiga i att förändra det politiska landskapet och debatten i invandringsfrågor. En avdelning av Centerpartiet uteslöts efter en lokal folkomröstning om invandringen 1988 och blev Sjöbopartiet. Vid den tiden fanns den här typen av partier i mer än varannan skånsk kommun.³⁸⁷

Sverigepartiet blev inte långlivat. Men 1988 tog en grupp individer, varav flera hade ingått i BSS, ett nytt initiativ och bildade Sverigedemokraterna. Några av dem som samlades vid de första mötena hade nazistisk eller fascistisk bakgrund. Den förste partiledaren Anders Klarström hade som nämnts ingått i en nazistisk grupp i Göteborg, andra hade kopplingar till NRP och Nysvenska rörelsen. Men avsikten var inte heller denna gång att skapa ett nytt nazistparti utan i stället försöka fokusera uteslutande på invandringsfrågan.³⁸⁸ SD kom vartefter att få sitt starkaste fäste i södra Sverige, men misstänksamheten var stor hos de lokala populistiska partierna som hade svårt att tänka sig att liera sig med ett parti med nazistiska rötter.³⁸⁹

SD har genom åren ofta anklagats för att ha medlemmar som odlat kontakter med nazistiska grupper och rörelser, eller som haft extrema åsikter som går längre än SD:s mer nertonade partiprogram. Men redan kring mitten av 1990-talet fick SD en ny partiledare, Mikael Jansson, som saknade nazistisk belastning och hade en bakgrund i Centerpartiet. Vid samma tid infördes ett uniformsförbud och det gjordes försök att minska antalet skinnskallar vid partiets demonstrationer.³⁹⁰ En viktig anledning till att SD tog språnget från ett litet marginaliserat parti till ett stort och etablerat var att småpartierna i Skåne så småningom valde att överge sin tidigare skeptiska hållning. Framgångarna som började i Skåne fortsatte sedan till resten av landet.³⁹¹

2001 bröt sig en grupp ur SD i protest mot att man ansåg att partiet blivit alltför utslätat och bildade Nationaldemokraterna (ND). Medlemstappet var inte betydande, men de som lämnade partiet var till stor del de mest aktiva som administrerat mycket av den verksamheten som utgick från partiets kansli i Stockholm. ND gav ut tidningen *Nationell idag*. Partiet hade enstaka kommunala mandat, framför allt söder om

³⁸⁷ Lodenius A (1999) Bemötande av främlingsfientliga och populistiska partier i kommuner och landsting, ur SOU 1999:10, Demokratiutredningen, *Demokratins förgörare*, skrift 28.

Lodenius, A. Slutna landskap – om rasismen i Skåne, *Ordfront magasin*, februari 2000.

Fryklund, B / Peterson, T. "Vi mot dom" : det dubbla främlingskapet i Sjöbo. Lund : Lund Univ. Press, Studentlitteratur, 1989.

³⁸⁸ Larsson/Lodenius sid 43–56. Klarström, A. *Prima Victoria – Sverigedemokraterna 1988–1995*. Göteborg: Prima Victoria AB, 2018.

³⁸⁹ Lodenius, A. Sverigedemokraternas historia. Ur Bengtsson, H. red. *Högerpopulismen : en antologi om Sverigedemokraterna*. Stockholm: Premiss, 2009.

Lodenius, A. *Slutna landskap – om rasismen i Skåne*. Ordfront magasin, februari 2000.

³⁹⁰ SD:s historia och utveckling finns beskriven i många böcker, t ex Lodenius, A.

Sverigedemokraternas historia. Ur Bengtsson, H. red. *Högerpopulismen : en antologi om Sverigedemokraterna*. Stockholm: Premiss, 2009. Dessutom Larsson / Lodenius. Ekman / Pohl.

Matsson, P. *Sverigedemokraterna in på bara skinnet : reportage*, Stockholm : Natur & kultur. Baas, D. *Bevara Sverige svenskt : ett reportage om Sverigedemokraterna*. Stockholm : Bonnier, 2014.

³⁹¹ Lodenius, A. Sverigedemokraternas historia. Bengtsson, H. red. *Högerpopulismen : en antologi om Sverigedemokraterna*. Stockholm: Premiss, 2009.

Lodenius, A. *Slutna landskap – om rasismen i Skåne*. Ordfront magasin, februari 2000.

Stockholm. ND fick drygt 4 000 röster i riksdagsvalet 2002 samt två kommunala mandat vardera i Södertälje och Haninge.

De största framgångarna noterades i valet till EU-parlamentet 2004 där ND fick 7 200 röster. Men kort tid efteråt greps en av partiets tydligaste profiler, Tor Paulsson, för att ha misshandlat sin fru. Paulsson, som var styvson till partiledaren Anders Steen, hade ofta kritiserat muslimska män för att använda våld mot kvinnor. Partiet rasade sedan i princip samman. Steen kritiserades hårt för en kommunal motion om kamp mot antisemitism, han lämnade partiet kort efteråt. Ny ordförande blev tidigare sverigedemokraten Tomas Johansson som avlöstes av Nils-Eric Hennix. ND fick drygt 3 000 röster i valet 2006 och tre kommunala mandat, två i Södertälje och ett i Nykvarn. Hennix ersattes efter valet detta år av Marc Abramsson.³⁹²

ND kom med tiden att närma sig öppet nazistiska partier som SMR och NSF. ND deltog flera gånger tillsammans med öppet nazistiska grupper i den årliga marschen i Salem i december som hölls under hela 2000-talet till minne av en ung man som mördats av en person med invandrarbakgrund. Offret uppfattades som en martyr av den nazistiska rörelsen, medan andra menade att motivet för dådet liksom offrets politiska hemvist misstolkats medvetet för att passa arrangörsorganisationernas syften.³⁹³

I valet 2010 fick ND bara drygt 1 000 röster. Partiet behöll även sina kommunala mandat i Södertälje och Nykvarn, men den som suttit på det senare valde under mandatperioden att lämna partiet. ND lade ner efter valet 2014. Partiet hade när det upplöstes förutom sina mandat i Södertälje även ett i vardera Heby kommun och Trollhättan som innehades av tidigare sverigedemokrater som bytt parti, samt ett mandat i Tranemo kommun som innehades av en tidigare medlem i Demokratisk Allians.³⁹⁴

3.8 Nazistiska partier ställer upp i val

Även öppet nazistiska partier har försökt att ställa upp i allmänna val under de senaste decennierna. NSF fick drygt 200 röster i kommunvalet i Karlskrona 2002. 2006 ställde partiet upp i sex kommuner och även i riksdagsvalet och fick inga kommunala mandat, men cirka 1 400 röster i det senare. Det dåliga valresultatet var ett skäl till att NSF lades ner 2008. De ledande i partiet antog att väljarna var skeptiska till partiprogrammet där det restes krav på att avskaffa demokratin på parlamentarisk väg. NSF skulle därför ersättas med ett nytt parti med en något mjukare framtoning. Detta parti fick först namnet Folkfronten, men döptes snart om till Svenskarnas parti. Styrelsen i

³⁹² Abrahamsson, M. Nationaldemokraterna lägger ned sin verksamhet. Hemsidan Nationaldemokraterna.se, 2014-04-32. Bengtsson, A / Vergara, D. Nationaldemokraterna lägger ner. Expo.se, 2014-04-23.

Expo: Sammanställning av Nationaldemokraternas historia, uppdaterad 2018-11-02.

³⁹³ Ibid. Löow, H. *Nazismen i Sverige 2000-2014*. Stockholm: Ordfront förlag, 2015. Sid 80–85.

³⁹⁴ *ibid*

Folkfronten var identisk med den som funnits i NSF. Däremot fick styrelsen i Svenskarnas parti flera nya namn, bland andra partiledaren Stefan Jacobsson.³⁹⁵

Svenskarnas parti var ett försök att attackera mångkulturalism och invandring i en form som var radikalare än SD, men inte fullt ut basunerades ut som nazism eller fascism. Säkerhetspolisen klassificerade även fortsättningsvis partiet som en del av vit makt-rörelsen. I partiprogrammet kunde man läsa:

Sverige skall även i framtiden vara svenskt: Endast människor som tillhör det västerländska genetiska och kulturella arvet, där de etniska svenskarna ingår, skall kunna vara svenska medborgare. Sverige behöver vara svenskt för att svenskarna skall kunna skapa sin egen kultur, sina egna seder och bruk samt fritt kunna välja vilka influenser som skall påverka eller berika Sverige från andra delar av världen.

Svenskarnas parti lyckades få ett kommunalt mandat 2010 i Grästorps kommun, men eftersom det rörde sig om en liten valkrets hade det bara krävts 102 röster. Det var ändå första gången sedan 1940-talet som ett nazistiskt parti suttit i en folkvald församling. Men eftersom den som stått på valsedeln inte var folkbokförd i kommunen kunde partiet inte utnyttja sin representation. Svenskarnas parti lyckades däremot under den kommande mandatperioden få representation i Lidköping, Nykvarn, Mönsterås och Hedemora genom att personer som valts in på listor för SD eller ND valde att byta parti.³⁹⁶

Även Svenskarnas parti var föremål för olika brottsutredningar. I april 2009 dömdes den dåvarande kontaktpersonen i Gävle för misshandel. Inför valet 2014 granskade flera nyhetsredaktioner partiets kandidater, och Sveriges Radios Eko-redaktion kunde då visa att var tredje kandidat var dömd för brott. Många av brotten var kopplade till politiska aktiviteter, och bland brottsrubriceringarna kan nämnas grov misshandel, vapenbrott, hets mot folkgrupp och stöld. En av partiets kandidater i valet 2014 blev internationellt efterlyst för mordförsök på en fotbollssupporter i Malmö (en händelse jag återkommer till). Partiledaren Stefan Jacobsson dömdes 2005 till två månaders fängelse för våldsamt upplopp efter en attack på en tillståndsgiven demonstration.³⁹⁷

Svenskarnas parti genomförde en massiv valkampanj 2014 med omfattande propaganda, talarturnéer och offentliga möten. Partiet ställde förutom i riksdagsvalet upp i kommunvalet i 30–40 kommuner.³⁹⁸ Partiet fick cirka 5 000 röster och inte ett enda kommunalt mandat. Dock tog en partimedlem ett av Sverigedemokraternas mandat genom personalval i Säter eftersom listan hade varit öppen och några personer skrivit hans namn för hand på en valsedel. Resultatet var ändå inte vad man hoppats

³⁹⁵ Expo.se – faktasammanställning om Svenskarnas parti: <https://expo.se/fakta/wiki/svenskarnas-parti-svp>

³⁹⁶ ibid

³⁹⁷ Röstlund L / Aschberg R / Malm C (2014) Svenskarnas parti: fyra av tio dömda. *Aftonbladet* 2014-06-28.

Larsson, P. Svenskarnas parti är en nazistisk sekt. *Aftonbladet*, 2014-09-11.

³⁹⁸ Ibid. Ambitionen var att ställa upp i 40 kommuner, men troligen blev det endast 32.

på, och Svenskarnas parti lade ner 2015. Många av medlemmarna valde därefter att gå med i NMR.³⁹⁹

Ledaren Stefan Jacobsson blev generalsekreterare för det nystartade paneuropeiska nätverket Alliansen för fred och frihet (APF) som vill upplösa EU och minska invandringen till Europa. Nätverkets ordförande, den italienska fascisten Roberto Fiore, ledde tidigare en organisation som låg bakom flera terroråd på 1980-talet.⁴⁰⁰ Bland medlemsorganisationerna finns det tyska nationaldemokratiska partiet NPD och förut även grekiska Gyllene gryning. APF fick miljonstöd av EU-parlamentet, men stödet drogs dock in efter att reglerna skärpts med avsikten att förhindra organisationer som har en inriktning som strider mot EU:s grundläggande värderingar om mänskliga rättigheter.⁴⁰¹

Svenskarnas parti låg bakom bokförlaget Logik, webbtidningen *Realisten* samt det tryckta magasinet *Framåt*. I anslutning till magasinet fanns även poddradio-programmet Radio Framåt. Radio Framåt levde vidare även efter det att partiet lagt ner under namnet Motgift. Personerna bakom sändningarna hade en bakgrund i flera av de tidigare nämnda nazistiska organisationerna (NMR, ND och NSF). Redaktionen har ofta drivit en självständig linje och har åsiktsmässigt kunnat avvika från andra högerextremistiska organisationer, till exempel i synen på Ryssland där Radio Framåt drivit en mer skeptisk linje än till exempel NMR.⁴⁰²

Sändningarna skedde fram till 2017 från Berlin. Detta år startade personerna bakom Motgift och debattören Ingrid Carlqvist organisationen Det fria Sverige (DFS), och Motgift döptes då om till Radio Svegot. Svegot blev även namnet för en alternativ nyhetsförmedling på nätet och i bokform. Organisationen har öppnat ett "Svenskarnas hus" i Älgårås utanför Töreboda i Västra Götaland som används för olika aktiviteter.⁴⁰³

SMR/NMR höll länge fast vid den utomparlamentariska linjen, och syntes ofta i samband med angrepp på meningsmotståndare. I december 2013 attackerade partiets medlemmar en antirasistisk manifestation i Stockholmsförorten Kärrtorp med smällare, flaskor och knivar. 23 medlemmar i åldern 17 till 31 år dömdes senare för våldsamt upplopp i olika rättsprocesser, andra brottsrubriceringar var hets mot folkgrupp, brott mot knivlagen, våld mot tjänsteman, olaga hot, stöld och skadegörelse. (Alla brotten hade dock inte ägt rum just i Kärrtorp.)⁴⁰⁴

³⁹⁹ Expo.se – faktasammanställning om Svenskarnas parti: <https://expo.se/fakta/wiki/svenskarnas-parti-svp>

⁴⁰⁰ Larsson/Lodenus sid 156 ff.

⁴⁰¹ Ibid samt Vergara D. Svenska nazister i ny allians - vill närma sig Ryssland, *Expo*, 2015-02-23.

⁴⁰² Youtube-kanalerna Radio Framåt och Best of Motgift samt Svegot.

Svegot (webbtidning): Radio Framåt blir en succé och Martin Ekedahl ett problem – Självbiografi del 7 (Den här Dan #61), 2018-04-27.

⁴⁰³ ibid

⁴⁰⁴ Även antirasister dömdes, och det högsta straffet fick en medlem i Revolutionära fronten som bland annat hade stuckit en kniv i ryggen på en nazist. Hovrätten fastställde hans dom till fem år och sju månaders fängelse.

Kring mitten av 2010-talet deklarerade även NMR att man bildat ett politiskt parti och ämnade ställa upp i allmänna val. Redan under mandatperioden 2014–2018 hade NMR erövrat två mandat genom att precis som tidigare Svenskarnas parti utnyttja det faktum att Sverigedemokraterna inte hade tillräckligt med kandidater i vissa kommuner, och inte hade stängt sina listor. Partiets presstalesman Per Öberg satt som ordinarie ledamot i Ludvika. Per Sjögren, dömd för en mängd brott som grovt vapenbrott och grov misshandel, kom först in som ersättare i Borlänge, men fick senare en ordinarie plats efter avhopp från SD. NMR markerade sin närvaro genom att partiets medlemmar slöt upp på åhörarpåsar i fullmäktige och de fotograferade regelmässigt de som var på väg till och från mötena, vilket uppfattades av andra ledamöter som hotfullt.⁴⁰⁵

Perioden fram till valet 2018 kännetecknades också av många utåtriktade aktiviteter i form av torgmöten, flygbladsutdelningar och demonstrationer. Ett av de mer uppmärksammade försöken att genomföra en demonstration skedde i samband med bokmässan i Göteborg 2017. NMR hade begärt polistillstånd för en marsch i den centrala staden, men polisen hade invändningar mot vägen, och den ändrades flera gånger efter påtryckningar från olika aktörer. Den aktuella dagen lyckades inte NMR ens ta sig fram till utgångspunkten för demonstrationen på grund av det hårda trycket från motdemonstranter. De försökte då göra olika utbrytningar och genomförde till sist en stillastående manifestation med tal.⁴⁰⁶

Händelserna följdes av en stor rättsprocess två år senare i Göteborg, den största i NMR:s historia räknat i antal åtalade individer.⁴⁰⁷ Anklagelserna gällde i första hand våldsamt upplopp, och här tingsrätten beslutade att fälla många, bland andra Per Öberg. Däremot ansåg inte rätten att det fanns stöd för att fälla för hets mot folkgrupp, den hade bland annat prövat partiets symbol tyr-runan. Domen har överklagats.⁴⁰⁸

2018 ställde NMR upp i valet till riksdagen och tre kommuner (Boden, Kungälv och Ludvika) samt i tre landstingsval. Partiet bedrev en intensiv valkampanj med offentliga möten som ofta resulterade i sammandrabbningar med motståndare inom den autonoma vänstern.⁴⁰⁹ Dessutom har NMR på senare år besökt politikerveckan i Almedalen i Visby. Partiet får inte någon egen dag och tillåts inte hålla egna arrangemang inom ramen för det offentliga programmet. Men däremot har NMR fått tillstånd att demonstrera genom att enskilda medlemmar lämnat in en ansökan. Partiets närvaro har utlöst mycket oro och kritik från andra partier som uppfattat

⁴⁰⁵ Kadhammar, P. En handfull nazister sätter skräck i Ludvika. *Aftonbladet*, 2018-08-18. Expos sammanställning om Nordiska motståndsrörelsen: <https://expo.se/fakta/wiki/nordiska-motst%C3%A5nds%C3%B6relsen-nmr>

⁴⁰⁶ Händelserna följdes noga av *GöteborgsPosten* och texterna presenterades i form av en artikelserie: <https://www.gp.se/artikelserie/NMR-demonstrationen>

⁴⁰⁷ Åtalen efter händelserna i Kärrtorp omfattade visserligen fler individer, men processen var uppdelad på flera rättsliga förhandlingar.

⁴⁰⁸ Östman P. / Tengblad, M. / Friberg, A / Kardell, E. Fem nazister döms – efter upploppet. *Expressen* 2019-10-25. Tyr-runan har förekommit tidigare i olika nazistiska sammanhang, men det har tidigare visat sig svårt att få runor fällas eftersom de ofta även har en bredare användning.

⁴⁰⁹ Dalsbro, A. Nazisternas valrörelse - hets, hot och våld. Expo 2018-09-06.

NMR:s egen beskrivning av valrörelsen: Saxlind, M. Valrörelsen 2018. *Nordfront.se* 2018-01-25.

partimedlemmar som hotfulla i samband med seminarier och andra arrangemang, och det har även väckts åtal om hets mot folkgrupp mot flera partimedlemmar.⁴¹⁰

NMR begärde polistillstånd att få dela ut flygblad och valsedlar på allmän plats i flera kommuner inför valet 2018. I Kungälv fick partiet avslag med motiveringen att polisen inte kunde garantera säkerheten. Men förvaltningsrätten i Göteborg underkände beslutet med hänvisning till partiets grundlagsskyddade rättigheter. Kommunen överklagade, men beslutet fastställdes i kammarrätten.⁴¹¹

NMR fick cirka 2 100 röster och inga mandat, vare sig i kommuner eller landsting, alltså inte ens hälften av de röster som Svenskarnas parti hade fått valet innan. Detta gjorde att många i NMR började ifrågasätta strategin att försöka vinna stöd i allmänna val.⁴¹² 2019 lösgjorde sig en grupp under den tidigare ledaren Klas Lundh (som ersatts av Simon Lindberg 2015) och bildade organisationen Nordisk styrka. Några av de som lämnat NMR har hört till de mest aktiva och synliga. Nordisk styrka framstår som en något mer radikal organisation. Men grunden för brytningen var inte bara en önskan att trappa upp kampen utan också personliga motsättningar som fördjupats genom åren.⁴¹³

3.9 Nya idéer och organisationsformer

Högerextremistiska grupperingar har ofta varit snabba med att utnyttja ny teknik för att föra ut sina budskap. En stor förändring ägde rum kring mitten av 1990-talet när Internet fick sitt genombrott. Antalet nazistiska hemsidor växte snabbt, och många grupper tog vara på möjligheten att sprida sitt budskap även på engelska för att göra texter tillgängliga för likasinnade även i resten av världen. På Internet kan avsändaren vara både tillgänglig och anonym, en stor fördel för den här typen av organisationer. En del av det digitala materialet kan erbjudas slutna grupper som avkrävs inloggning, medan annat är öppet för alla.

Internet blev också ett forum för försäljning av propaganda, musik, böcker, tidningar och annat material som kan ge intäkter till organisationerna. Men försäljningen av CD-skivor, som var så stor på 1990-talet, har minskat i lika hög grad som i resten av musikbranschen i takt med att olika former av nedladdning, streamingtjänster och andra distributionsformer tagit över. Många mindre högerextremistiska grupper märks idag framför allt på nätet. Olika hemsidor ger möjlighet att sprida budskapet i

⁴¹⁰ Clason, S. NMR har fått tillstånd att demonstrera i Almedalen. *Expressen* 2019-06-29. Israelsson, L. Pär Öberg åtalas för hets mot folkgrupp. *Expressen* 2019-07-11. Säkerhetspolisen kommenterade NMR:s valdeltagande i årsboken för 2018: "Trots att långt ifrån allt de gjorde var brottsligt, så lyckades de med hjälp av sitt skrämselfkapital att ta plats i media och påverka samhällsdebatten."

⁴¹¹ *Sveriges Radio, Ekonyheter*: Förvaltningsrätten: Rätt att begränsa NMR-demonstration. 2019-04-24.

TT: Förvaltningsrätten ger NMR rätt till kampanj. *SvD* 2018-08-16. TT: Kammarrätt säger ja till NMR-möten. *GT* 2018-08-24. Lodenius, A. Förnyad debatt om lagstiftning mot rasistiska organisationer. *Världshorisont* nr 3:2018.

⁴¹² Val.se.

⁴¹³ Leman, L. Avhopp och interna strider väntar efter extremhögerns valfiasko. *Expo* 2018-09-14. Fröjd, A. Splittring i NMR – flera framstående profiler lämnar. *Expo* 2019-08-02.

form av nättidningar, podd-radio, webbforum för diskussion, videofilmer från möten, föreläsningar och på många andra sätt. Även sociala medier som Facebook och Twitter används flitigt, dels av grupperna i den mån de inte stängs av, men framför allt av individer i organisationerna.⁴¹⁴

Mångfalden av organisationer som kan beskrivas som någon slags extremhöger har ökat. Ett fåtal har en tydlig nazistisk eller fascistisk inriktning. Det stora flertalet är snarare präglade av en intensiv kamp mot mångkulturalism och för europeisk snarare än nationell kultur, parerat med kritik av politikerna (här ansluter de sig ofta till högerpopulistisk retorik där en elit, ofta pekas här andra politiker ut, ställs mot ”folket”). Invandringsfrågan är central, men kampen inriktas i hög grad på muslimer. Antisemitism förekommer fortfarande, fast ofta i mer inlindade former. Ett annat begrepp som används är etnopluralism, alltså att olika grupper visserligen har ett existensberättigande, men bör hållas åtskilda.⁴¹⁵

En inspiratör för många av dagens högerextremister är Alain de Benoist och ”den nya franska högern” som syntes redan på 1960-talet, och som tog intryck av vänsterns förmåga att ta över kulturdebatten och vrida den i önskvärd riktning. Inspiration kom bland annat från kommunisten och marxisten Antonio Gramsci som talat om kulturkamp, ordet metapolitik fick en central betydelse – vilket syftar på försök att skapa långsiktiga politiska förändringar genom opinionsbildning som inte är kopplad till ett parti eller ett visst politiskt program.

Benoist använder sig av en hel del ord och begrepp som kan uppfattas som vänsterretorik som kamp mot imperialism och för solidaritet, och han har även gett miljöfrågorna en central roll. Han formulerade en kritik av parlamentarismen, till en början med starka inslag av biologism som med tiden mer kom att inrikta sig på kulturer, och en jakt på det genuint europeiska. Den här riktningen kallas ibland för identitärer, och på senare år har liknande tankar ofta lyfts fram som ”alt right”, ett fenomen som uppmärksammades i den valrörelse som ledde fram till att Donald Trump blev vald till USA:s president. Begreppen är någorlunda synonyma.⁴¹⁶

Denna utomparlamentariska kamp uppfattas inte som odelat positiv av de högerpopulistiska partierna. Benoist bröt tidigt med Front National och dåvarande ledare Jean Marie Le Pen. Hans tankar finns representerade bland annat i en organisation som Generation Identitaire som inspirerade unga sverigedemokrater i så hög grad att det utbröt en strid inom SD. Det ansågs att de unga i partiets ungdomsorganisation Sverigedemokratisk Ungdom (SDU) hade för täta band till fel slags organisationer i andra länder. Till sist valde SD att utesluta sitt ungdomsförbund

⁴¹⁴ Lööw, H. (2015). Sid 192–199.

⁴¹⁵ Lodenius, A. *Vi säger vad du tänker – högerpopulismen i Europa*. Stockholm: Atlas, 2015. Sid 51 ff. Dahl, G. *Folk och identitet – identitarismen och dess källor*. Göteborg: Bokförlaget Korpen, 2018. Sid 21 ff.

⁴¹⁶ Dahl, G (2018) Egentligen hela boken, men t ex sid 21 ff.

och bildade ett nytt som fick ett klassiskt namn som nämnts tidigare i texten som föregångaren till MUF: Ungsvenskarna.⁴¹⁷

En del av de uteslutna har under ledning av tidigare SDU-ledaren Gustav Kasselstrand bildat partiet Alternativ för Sverige (AFS) som ställde upp i riksdagsvalet 2018. AFS har vänskapliga förbindelser med den tidigare nämnda paneuropeiska alliansen APF.⁴¹⁸ I valrörelsen hade AFS besök av representanter från italienska Lega och tyska Alternativ für Deutschland, två partier som SD har ratat i det europeiska samarbetet i en strävan efter att bli ett mer rumsrent parti.⁴¹⁹ AFS fick drygt 20 000 röster vilket motsvarade cirka 0,3 procent. En inte särskilt imponerande siffra, men AFS blev trots allt det näst största partiet utanför riksdagen, efter Feministiskt initiativ.⁴²⁰

Inför EU-valet 2019 träffade Gustav Kasselstrand Marine Le Pen, ytterligare en politiker som SD ratat och som till och med besökte den svenska riksdagen 2013 för att söka stöd för en ny grupp i EU-parlamentet. Enligt AFS:s hemsida kom Le Pen överens med Kasselstrand om ett framtida samarbete. Men även om det gick något bättre för AFS i EU-valet än i riksdagsvalet var det långt till några mandat.⁴²¹

Det finns mindre organisationer som mer öppet beskriver sig i termer hämtade från identitärer och "alt right", som Nordisk Alternativhöger och den identitära och konservativa tankesmedjan Motpol. Motpols ordförande Daniel Friberg är också VD för förlaget Arktos som producerar identitär litteratur även för den utländska marknaden.⁴²² Svenskar var närvarande under presidentvalskampanjen i Charlottesville i USA när det utbröt våldsamheter.⁴²³ Alt right-rörelsens sätt att använda humor och så kallade memes, ofta med grodan Pepe som central symbol, har fått stort genomslag.⁴²⁴

Extremhögern har alltid haft uppenbara svårigheter att lyckas parlamentariskt i Sverige. Däremot har dagens högerextremister påverkat debatten, och det gäller i synnerhet de mindre hierarkiska och inte fullt så öppet rasistiska och våldsbejakande grupperna. Genom att använda nya medier på ett intelligent sätt förmår de sprida sina åsikter även till grupper utanför den inre kretsen av sympatisörer. Det mesta av budskapet är inte direkt våldsförhållande. Snarare handlar det om att skärpa tonläget mot andra kulturer och religioner, men även mot liberalismen och vänsterpartierna som anses sälja ut Europa på den globala arenan. De vill erbjuda en extremare form av den högerpopulism som rönt stora framgångar i parlamenten i

⁴¹⁷ Sköld, J. / El-Mochantaf, C. Upproret mot SDU:s hatfilm till Europa. *GT* 2014-05-31. *Expo Dokument: Striden mellan SD och SDU*. 2014-11.

⁴¹⁸ Enligt uppgift på APF:s Facebooksida 2019-05-06 och länkad artikel på hemsidan APF:s tankesmedja Europa Terra Nostra.

⁴¹⁹ Gustav Kasselstrand, *Twitter* 2018-09-07.

⁴²⁰ Val.se

⁴²¹ *Alternativforsverige.se*: Gustav Kasselstrand träffade Marine Le Pen i Tallinn – överens om samarbete i Europaparlamentet. 2019-05-15.

⁴²² Dahl (2018) sid 35-42.

⁴²³ Englund, T. Svenska högerextremister på plats i Charlottesville. *DN* 2017-07-14.

TT: Svenska högerextrema i Charlottesville. *SvD* 2017-08-14.

⁴²⁴ Neiwert, D. What the Kek: Explaining the Alt-Right 'Deity' Behind Their 'Meme Magic'. Southern Poverty Law Center, SPLC, 2017-05-09.

Europa, och som av vissa anses ha blivit för slätstruken i sin jakt på legitimitet och ökat väljarstöd. Men det är en heterogen grupp av aktörer, vissa är militantare än andra och odlar samtidigt kontakter med öppet antidemokratiska organisationer.

3.10 Något om antalet högerextremister

Nazistiska organisationer är sällan benägna att lämna ut exakta medlemssiffror, säkert delvis för att de är betydligt färre än de vill göra gällande. Förr gjordes ibland polisbeslag av medlemsregister som kunde ge en korrekt bild av antalet medlemmar. Det är svårare att säga exakt hur många som ingår i dagens naziströrelse, och ännu svårare att sja om hur många som någon gång kan synas vid ett utåtriktat arrangemang eller nås av propaganda via Internet. Kärnan är liten, men räckvidden desto större.

När generationsskiftet skedde inom den svenska högerextremismen på 1980-talet var antalet individer som deltog i aktiviteter sannolikt inte särskilt högt, men det ökade snabbt. Under 1990-talet förmådde vit makt-rörelsen locka flera hundra åhörare till konserter med vit makt-musik. 1994 genomfördes den största nazistdemonstrationen i Sverige sedan andra världskriget i Alingsås med uppskattningsvis 500–600 deltagare från Sverige, Norden och Tyskland. Dagen avslutades med en vit makt-konsert i Sollebrunn. Den största vit makt-konserten under 1990-talet ägde rum i Norrköping 1996 och lockade närmare 800 deltagare.⁴²⁵

Internets genombrott och en mer offensiv propagandaspridning gjorde att vit makt-miljön växte. 2003 kunde Sveriges extremhöger samla runt 2 000 deltagare till den årliga Salem-marschen, inkluderat utländska besökare, vilket gjorde detta till en av de största samlingarna för vit makt-rörelsen i Europa. En förklaring till storleken på evenemanget var att Nationaldemokraterna, som alltså var en utbrytargrupp ur SD, valde att delta. De följande åren minskade antalet deltagare i Salem-marschen successivt till cirka 5–700 deltagare, vilket delvis berodde på att ND drog sig ur och marschen fick en mer extrem framtoning.⁴²⁶

Alla nazister begår inte brott, och endast en mindre andel ses som ett hot mot rikets säkerhet. 2009 stod 200 politiska extremister, höger- eller vänsterextremister, under Säkerhetspolisens övervakning. Polisen såg vit makt-rörelsen som ”en marginell ungdomsrörelse – en subkultur” utan förmåga till terrorbrott. 2017 hade den siffran ökat till 1 000 individer, alltså en femdubbling. Miljöerna bedömdes som någorlunda jämstora, och således var cirka 500 aktivister i vit makt-miljön varav under 100 kunde anses utgöra kärnan. Dessa förhållandevis låga uppskattningar kan antyda att problematiken varit uppblåst i medierna. Men enligt Säkerhetspolisen bedömningen 2017 hade antalet nazister som sågs som ett hot mot rikets säkerhet blivit fler för varje år, och våldet var nu så grovt att det kunde klassas som terrorism.⁴²⁷

⁴²⁵ BRÅ: Vit maktmusik, BRÅ-rapport 1999:10. Sid 28–29.

⁴²⁶ Expo: Salemmarschen år för år. *Expo.se* 2009-12-11.

⁴²⁷ Säkerhetspolisen: Så mycket har extremistmiljöerna vuxit. Sakerhetspolisen.se 2017-07-03. Sundkvist, F. / Svensson, F / Wiman, E. Säpo: Antalet farliga nazister ökar i snabb takt. *SvD* 2017-09-27. Olsson, E. Nej, det finns inte tusentals aktiva nazister i Sverige. *Kit.se* 2017-11-10.

Nordiska motståndsrörelsens demonstrationer från mitten av 2010-talet har lockat som högst 5–600 deltagare. Alltså färre än de tidigare Salem-marscherna, som dock arrangerades av flera olika organisationer tillsammans. Försöken att skapa en svensk motsvarighet till tyska Pegida, som har ett bredare mer folkligt tilltal och fokus på framför allt muslimsk invandring, har misslyckats. Bättre gick det för Folkets demonstration, ett liknande initiativ som samlade som mest 1 000 deltagare åren 2015–2017. Initiativet togs av två SD-politiker, men demonstrationerna lockade deltagare från ett brett fält av den svenska extremhögern.⁴²⁸

Ibland görs försök att dra slutsatser om storleken på en politisk miljö utifrån antalet utåtriktade aktiviteter. Stiftelsen Expo presenterar sedan 2008 årligen sådana rapporter som ofta visar på kraftigt ökad aktivitet, framför allt under valår. Svagheten i sådana presentationer är att man likställer aktiviteter som kräver olika mycket engagemang och antal deltagare. Bakom höga siffror kan alltså dölja sig ett fåtal individer som varit särskilt aktiva med att t ex dela ut flygblad. Det är dock otvetydigt så att framför allt NMR blivit en mer aktiv och utåtriktad organisation. Åren fram till 2015 låg antalet aktiviteter på 1 500–2 300 per år. Merparten av de nära 4 000 aktiviteter som genomfördes under valåret 2018 bestod av propagandaspridning, och den mest aktiva organisationen var NMR.⁴²⁹

3.11 Sammanfattning

Nazismen kom tidigt till Sverige. Tre värmländska bröder med efternamnet Furugård bildade redan 1924 det första nazistpartiet utanför den tyskspråkiga världen. De lyckades dock inte locka särskilt många anhängare, trots att de hade täta kontakter och mycket stöd från det tyska nazistpartiet.

Kring mitten av 1920-talet fick de konkurrens av Sveriges Fascistiska Kamporganisation, SFKO, som hämtade inspiration från det italienska fascistpartiet. SFKO närmade sig vartefter nazismen och 1930 slogs det ihop med det tidigare nämnda nazistpartiet. Birger Furugård blev partiledare och Sven Olov Lindholm från SFKO blev hans ställföreträdare. Partiet kom, efter flera namnbyten, att kallas Sveriges Nationalsocialistiska Parti, SNSP. SNSP splittrades redan 1933, och Sven Olov Lindholm bildade det konkurrerande Nationalsocialistiska Arbetarpartiet, NSAP.

Sveriges Nationella Ungdomsförbund, SNU, var en fristående ungdomsorganisation till Allmänna valmansförbundet, föregångare till Moderaterna, som tog starkt intryck av den politiska utvecklingen i Europa. SNU hyllade nazisternas maktövertagande i Tyskland 1933, vilket ledde till en brytning med Allmänna valmansförbundet. SNU bytte namn till Sveriges Nationella Förbund, SNF, och fick betydligt fler röster än de

⁴²⁸ Dalsbro, A. Folkets demonstration upphör. *Expo.se* 2017-08-14.

⁴²⁹ Poohl, D / Leman, J. Fler aktiviteter än någonsin – Så blev 2016 nazisternas rekordår, *Expo.se* 2017-05-03. Dalsbro, A /Leman, J. Rekordmånga vit makt-aktiviteter under 2018, *Expo.se* 2019-04-30.

Dalsbro, A. Nyrekrytering bakom rekordmånga nazistiska aktiviteter. *Expo.se* 2018-04-25.

renodlade nazistpartierna under 1930-talet, stödet var starkast i södra Sverige. SNF fick under krigsåren bidrag från det tyska nazistpartiet för att ge ut en daglig tidning.

Furugårds parti genomgick en rad kriser och lade till sist ner 1936. Lindholms parti bytte 1938 namn till Svensk Socialistisk Samling, SSS, för att markera det svenska ursprunget. Under krigsåren höll de kvarvarande nazisterna en låg profil. Den tidigare socialisten Nils Flyg gled i riktning mot nazismen, Socialistiska partiet blev en konkurrent till Lindholms parti, men tappade snabbt mark vartefter de gamla medlemmarna svek.

Det förekom värvning till de tyska frivilligkårerna Waffen SS, och många nazistorganisationer förde listor över judar bosatta i Sverige. Men det folkliga stödet gick från att vara lågt till närmast obetydligt under början av 1940-talet. SSS lade ner 1950.

På 1950-talet uppstod ett nytt nazistparti som så småningom fick namnet Nordiska Rikspartiet, NRP. Fascisten Per Engdahl hade täta kontakter med liknande partier i andra länder, och blev ledare för den internationella Malmörörelsen som skulle försöka återupprätta fascismen. Men arbetet gick trögt, och de ålderstigna medlemmarna lade ner organisationen bara några år senare.

Under 1980-talet drogs en ny generation till de kvarvarande nazistiska och fascistiska rörelserna, men de valde snart att lämna dessa och skapa egna organisationer och nätverk. En rasistisk ungdomskultur dominerad av skinheads inspirerades av Storbritanniens motsvarande grupper. "Vit makt-rörelsen" var ett av flera namn på en lös ungdomskultur centrerad kring rasistiska rockband och konserter och i viss mån fotbollsvåld. Andra grupper inspirerades av elitistiska militanta nazistorganisationer i USA som framförallt visade på hur kriminalitet kunde vara en viktig del av verksamheten. Perioden i Sverige inleddes med en stor rättsprocess kring mitten av 1980-talet där nazister dömdes till många grova brott, bland annat ett mord och en mordbrand.

Under 1990-talet skedde en rad uppmärksammade mord och allvarliga brott som kopplades till individer i den nazistiska miljön, t ex mordet på en flykting i Klippan 1995, en svensk pojke i Kode samma år samt polismorden i Malexander 1999 (som var slutet på en serie väpnade rån) och på syndikalisten Björn Söderberg samma år.

Under 1990-talet föddes några mer långlivade nazistorganisationer. Nationalsocialistisk Front, NSF, hade rötter i Karlskrona och Svenska motståndsrörelsen, SMR, i Stockholmsområdet. Båda organisationerna fick lokalavdelningar över landet och kunde tidvis samverka, t ex kring nationaldagsfirande och den årliga Salemmarschen i början av december. I de senare deltog även Nationaldemokraterna, ND, som brutit sig ur Sverigedemokraterna i protest mot att de ansåg att partiet blivit allt för utslätat. ND fick enstaka kommunala mandat i kommuner söder om Stockholm.

NSF lade ner 2008, och ersattes av Svenskarnas parti som hoppades på framgångar i valen. Men partiet lade ner efter ett svagt valresultat 2014. Svenska motståndsrörelsen

bytte namn till Nordiska motståndsrörelsen, NMR, och gjorde ett försök till parlamentariskt genombrott i nästföljande val. Men inte heller detta parti fick några kommunala mandat och ännu färre röster än Svenskarnas parti. NMR fick dock, i likhet med Svenskarnas parti, flera kommunala mandat genom att de skrevs in på SD:s listor eller när personer som valts in för SD och ND bytte parti.

Trots valnederlaget har NMR synts mycket och genomfört många demonstrationer och utåtriktade aktiviteter under 2010-talet, ibland med våldsamma förlopp. Efter valet 2018 bildades utbrytarorganisationen Nordisk styrka, delvis som en reaktion på den misslyckade parlamentariska satsningen.

Det finns ytterligare organisationer inom den svenska extremhögern, och dessa har åsiktsmässigt ofta en något mindre extrem framtoning. Vissa lever framför allt på nätet. Poddar, förlag och nätbaserade tjänster lockar en betydligt större krets än de som går med i rena nazistpartier. Inför valet 2018 tillkom även partiet Alternativ för Sverige som bildats av tidigare Sverigedemokrater. Partiet fick 20 000 röster i riksdagsvalet, tio gånger så mycket som NMR i valet innan.

Referenslista

Baas, D. *Bevara Sverige svenskt : ett reportage om Sverigedemokraterna*. Stockholm: Bonnier, 2014.

Berggren L. *Nationell upplysning – drag i den svenska antisemitismens idéhistoria*. Stockholm: Carlssons bokförlag, avhandling i idéhistoria, 1999.

Blomqvist H. *Gåtan Nils Flyg och nazismen*. Stockholm: Carlssons bokförlag, 1999.

Carlsson, H. *Nazismen i Sverige – ett varningsord*, Stockholm: Trots Allt! 1942.
Dahl G. *Radikalare än Hitler – de esoteriska och gröna nazisterna*.

Carlsson H. *Nazismen i Sverige – ett varningsord*. Stockholm: Trots Allt! 1942.

Dahl G. *Folk och identitet – identitarismen och dess källor*. Göteborg: Bokförlaget Korpen, 2018. (Boken är en mer kortfattad version av förgående titel, men innehåller också nya avsnitt.)

Detter T. (inget författarnamn angivet, men enligt Kungliga bibliotekets Libris-databas är Detter författaren). *Furugård – sanningen om en ledare och hans kamp för idén: Svensk nationalsocialism 1924–1935*. Svenska Nationalsocialistiska partiet, SNSP, 1935.

Ekman M. / Poohl D. *Ut ur skuggan – en kritisk granskning av Sverigedemokraterna*. Stockholm: Natur och Kultur, 2010.

Engdahl P. *Fribrytare i folhemmet*. Nacka: Cavefors, 1979

Gustavsson C. red. *Deje-Hitler – den svenske führern Birger Furugård i 1930-talets medier*. Karlstad: Berhards förlag, 2017. Stockholm: Svenska Nationalsocialistiska partiet, 1935. Finns även en faksimilutgåva utan annat angivet förlag än "Fredrik K" och utan tryckort, 2015.

Inspirationskällor. Pionjärer. Förvaltare. Ättlingar. Stockholm: Atlantis, 2006.

Larsson S /Lodén A. *Extremhögern*. Stockholm: Tidens förlag, andra reviderade utgåvan 1994.

Lindholm S. *Svensk frihetskamp*. Stockholm: AB NS-press, 1943.

Lindqvist H. *Fascismen idag - förtrupper eller eftersläntare?* Stockholm: Federativs, 1979.

- Lodenius A/Wikström P. *Vit makt och blågula drömmar*. Stockholm: Natur och Kultur, 1998.
- Lodenius A. *Tvåfrontskrig – fackets kamp mot nazism och fascism*. Stockholm: Hjalmarsson & Högberg, 2002.
- Lodenius A. *Gatans parlament – om politiska våldsverkare i Sverige*. Stockholm: Ordfront förlag, 2006.
- Lööw H. *Hakkorset och Wasakärven*. Avhandling från Historiska institutionen i Göteborg nr 2 1990.
- Lööw, H. *Nazismen i Sverige 1980–1999 – Den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*. Stockholm: Ordfront, 1999.
- Lööw H. *Nazismen i Sverige 1924–1979 – pionjäreerna, partierna, propagandan*. Stockholm: Ordfront förlag, 2004.
- Lööw H. *Nazismen i Sverige 2000–2014*. Stockholm: Ordfront, 2015.
- Matsson, P. *Sverigedemokraterna in på bara skinnet : reportage*, Stockholm : Natur & kultur.
- Nilsson K N A. *Svensk överklass och högerextremism under 1900-talet*. Stockholm: Federativs, 1990.
- Oldberg U. *Attentatet mot Norrskensflamman*. Stockholm: Bonniers, 1972.
- Oredsson G. *Prisat vare allt – som gjort mig hårdare*, volym 1 och 2. Strängnäs: Eget förlag, 1977.
- Oredsson V. *När flaggstängerna blommade*. Helsingborg: Logik förlag, 2016.
- Sandström A. *KDS – partiet bakom fromhetsvallen*. Borås: LT pocket, 1979.
- Sastamoinen A. *Nynazismen*. Stockholm: Federativs, tredje utökade upplagan 1966.
- Stenfeldt, J. *Renegater – Nils Flyg och Sven Olov Lindholm i gränlandet mellan kommunism och nazism*. Falun: Nordic Academic Press, 2019.
- Wester S. *Martin Ekström – orädd frivillig i fem krig*. Uddevalla: Militärhistoriska förlaget, 1986. (Avsnittet om hans tid som nazistledare sid 111–123.)
- Wärenstam E. *Fascismen och nazismen i Sverige 1920–1940*. Uppsala: Almqvist & Wiksell, 1970.

Zetterquist, A. (1959) *Kriminalchefen berättar*. Stockholm: Medéns förlag.

Åsbrink E. *Smärtpunkten: Lars Norén, pjäsen Sju tre och mordet i Malexander*. Stockholm: Natur och Kultur, ny utgåva 2010.

Kapitel 4. Den våldsbejakande högerextrema miljön

Säkerhetspolisen

Den våldsbejakande högerextrema miljön (VBH) avser den delen av högerextremismen som Säkerhetspolisen följer inom ramen för uppdraget att skydda demokratin och motverka ideologiskt motiverade brott som begås i syfte att ändra samhällsordningen. För Säkerhetspolisen är det uppdraget som definierar VBH-miljön som således utgörs av aktörer (individer, grupper, nätverk och organisationer) som utifrån en gemensam uppfattning om hur samhället bör se ut och fungera menar att attentat, våld, hot och andra brott är nödvändiga metoder för att nå målet – och som begår brott alternativt inspirerar, uppmanar och underlättar för andra att göra det.

Precis som de två övriga extremistmiljöer som Säkerhetspolisen följer, dvs. den våldsbejakande vänsterextrema miljön (VBV) och våldsbejakande islamistiska miljön (VBI), är VBH-miljön inte någon homogen entitet. Det finns gott om variationer vad gäller så väl ideologi (nationalsocialism, vit makt etc.) som synen på hur målsättningen ska uppnås (dvs. en samhällsordning baserad på etnicitet eller föreställningar om folklig gemenskap och att människor kan delas in i olika "raser"). Samtidigt finns det tillräckligt många gemensamma nämnare för att aktörerna ska kunna agera gemensamt – och för att kunna dra nytta av varandra.

Det bör också nämnas att våldsbejakande högerextremism består av mer än rasism, främlingsfientlighet och politikerförakt. I aktörernas föreställningsvärld finns också aversioner mot etablissemangen som sådant, HBTQ-rörelsen och kvinnors rätt att välja bort att bilda familj, vilket leder till lägre födselantal och uppfattas få negativa konsekvenser för den föreställda "rasens" överlevnad. Här finns också ett vurmande för djurrätt och klimat- och miljöfrågor i termer av ekofascism.

4.1 Utvecklingen de senaste åren: förändring i två breda teman

De senaste åren har de våldsbejakande extremistmiljöerna växt: från att tidigare ha talat i termer av hundratal anges antalet aktörer nu i tusental. Även om det i första hand är inom den våldsbejakande islamistiska miljön som tillväxten noterats, bedöms även de våldsbejakande höger- och vänsterextrema miljöerna ha ökat sin numerär under 2010-talet.

Det är inte enbart numerären i sig som avgör hur relevant en miljö är för Säkerhetspolisens uppföljning, vilka åtgärder som vidtas eller hur hotet bedöms. De våldsbejakande extremistmiljöernas storlek har emellertid betydelse för hotets utveckling, främst i förhållande till aktörernas förmåga, varför det är viktigt att bryta tillväxten till miljön.

Den våldsbejakande högerextrema miljön förändras ständigt, på flera olika plan. De förändringar som noterats de senaste åren kan, något förenklat, delas in i två breda och delvis sammanhängande teman: organisatoriska respektive inspiratoriska förändringar.

4.1.1 Organisatoriska förändringar

De tydligaste organisatoriska förändringarna utgörs av de organisationer som lagts ned, splittrats och bildats. Förändringarna är i sig inte särskilt anmärkningsvärda: den våldsbejakande högerextrema miljön har så gott som alltid varit stadd i förändring, ibland sprungna ur personliga konflikter som fått organisatoriska konsekvenser när lojaliteter förändrats, och ibland genomförda av strategiska skäl.

De senaste åren förefaller också gränsen mellan de mer organiserade delarna av **den våldsbejakande** högerextrema miljön och den högerextrema miljön ha blivit allt mer diffus, dvs. gränsen mellan dem som förespråkar, uppmanar och begår ideologiskt motiverade brott och de som enbart propagerar för en ideologisk ståndpunkt är otydlig. Sett till den information som Säkerhetspolisen tar emot förefaller exempelvis antalet sympatisörer strax utanför den våldsbejakande högerextrema miljön ha ökat. Dessa tycks också i allt större utsträckning använda samma typ av retorik som de våldsbejakande delarna, dvs. de indirekta uppmaningarna att ”göra något” som ofta sker med subkulturella uttryck, inte sällan i form av skämt, och kommunikationsstrategier som nu används av ”icke våldsbejakande” aktörer är i stort sett de samma som vit maktmiljön (dvs. den våldsbejakande högerextrema miljön) använt genom åren och som erfarenhetsmässigt kan leda till ideologiskt motiverade våldsbrott, hot och trakasserier.

Nämnas bör också att en del av de våldsbejakande extremistmiljöernas verksamhet (framförallt VBV och VBH-miljöerna) periodvis bedrivs i form av kampanjer och med hjälp av aktionsnamn som ibland kan förväxlas med regelrätta organisationer. Syftet med detta är flera, t.ex. möjligheten att samla personer från flera olika organisationer och nätverk kring en viss fråga eller aktivitet, skapa intryck av en samordnad och omfattande verksamhet eller att hålla en viss typ av verksamhet från den egna organisationen.

Överlag förefaller de regelrätta organisationerna bli mindre relevanta som sammanhållande kraft. Det är snarare målsättningen, världsuppfattningen och den grundläggande taktiken (se nedan) som i allt större utsträckning tycks utgöra det sammanhållande kittet, dvs. på ett övergripande plan förenas våldsbejakande högerextremister t.ex. i ett förakt för det öppna och demokratiska samhället alternativt den representativa demokratin – och viljan att öka polariseringen och undergräva förtroendet för det svenska samhället. Mervärdet av att bedriva verksamhet i form av faktiska, starka eller hierarkiska organisationer främst förefaller handla om det visuella, dvs. att påvisa styrka, enighet och faktisk existens. På så vis blir de också en faktor som måste beaktas i olika sammanhang. Organisationerna är också viktiga när det gäller att attrahera och rekrytera anhängare, men inte nödvändigtvis vad gäller att begå brott. Att

de formella organisationernas betydelse möjligen förändrats beror bl.a. på det andra breda förändringstemat: det inspiratoriska.

4.1.2 Inspiratoriska förändringar

Den eventuella minskade efterfrågan på formella organisationer vad gäller den ideologiskt motiverade brottsligheten, dvs. att de aktörer som begår de ideologiskt motiverade brotten inte nödvändigtvis tillhör någon organisation eller något nätverk beror bl.a. på det som kallas det ledarlösa motståndets taktik. Grundtanken är att var och en ska kunna ta egna initiativ utifrån den breda och långsiktiga målsättning som aktörerna har, utan att behöva få en aktion sanktionerad i förväg eller behöva invänta order från någon. Nämnas bör att det även inom hierarkiska organisationer ofta finns ett visst utrymme för egna initiativ, men de bedöms inte genomföras utan åtminstone närmaste ledares (t.ex. gruppleddare eller motsvarande) kännedom.

Det finns flera tänkbara förklaringar och samverkande omständigheter till att det ledarlösa motståndets taktik nu (åter) tycks få större gehör i VBH-sammanhang. En förklaring är det tiotalet attentat med högextrema förtecken som genomförts i Västvärlden de senaste åren och den så kallade "handlingens propaganda" som länge förfäktats inom miljön. Begreppet avser att brott och andra handlingar inte enbart syftar till att åsamka skada utan också illustrera vad som kan göras och hur, så att andra kan ta efter utan djupgående förkunskaper eller instruktioner. Eftersom de potentiella inspiratörerna, instruktörerna och radikaliserarna finns över hela världen påverkas hotet från VBH-miljön i Sverige av aktörer utanför landets gränser.

I anslutning till flera av de attentat som genomförts i västvärlden de senaste åren har det också publicerats s.k. manifest eller andra avsiktsförklaringar som varierat i omfång. Att manifest används för att både rättfärdiga handlingar och inspirera andra att agera är ingen ny företeelse, även om de nu tycks bli allt vanligare. Ord har alltid inspirerat, också i bokform, men vad och vilka varierar över tid och plats. Till den mer beständiga referenslitteraturen hör "Turner Diaries" (1979) och "Hunter" (1989) skrivna av William Pierce under pseudonymen Andrew McDonald. På senare tid refereras allt oftare också till "The Siege" (1992) av James Mason som i stort förfäktar samma idéer som Pierce, men som tydligare framhåller att samhällets kollaps – som anses nödvändig för att en annan världsordning ska vara möjlig – inte sker av sig självt alternativt måste påskyndas (s.k. "accelerationism").

Inspirationen kommer sympatisörerna främst till del via olika forum på Internet. Det gäller oavsett om det rör sig om publicerade avsiktsförklaringar, generell propaganda, filmade våldsbrott eller gemenskapsstärkande narrativ. Den globala digitala arenan innebär att personer från flera olika länder och kontinenter kan hitta varandra och begå eller planera brott tillsammans utan att fysiskt ha träffats. Överlag kan Internets betydelse för våldsbejakande extremism inte nog understrykas. Med dagens informationsteknik och digitala plattformar har taktiken (både det ledarlösa motståndet och handlingens propaganda) som varit kännetecknande för VBH-miljön runt om i

världen sedan åtminstone tidigt 1990-tal både fått en annan karaktär (t.ex. ”gamefication”, livestreaming och filmer av relativt hög kvalitet) och en avsevärt större potentiell åhörarskara ett knapptryck bort. Med hjälp av sociala medier kan våldsbejakande extremister inte bara bygga narrativ och samhörighet utan också sänka våldströsklar och höja förmåga vad gäller tillvägagångssätt (tillverkning av sprängmedel, anskaffning av vapen etc.).

4.2 Aktörerna

Mot bakgrund av det som presenterats ovan och att de våldsbejakande extremistiska miljöerna är stadda i ständig förändring, är det svårt att bedöma den våldsbejakande högerextremismens faktiska storlek, demografi och utbredning. Att inspirationen och uppmuntran i allt högre grad kommer från digitala plattformar – och att dessa inte nödvändigtvis är miljöspecifika – bidrar också till att det är svårt att avgöra hur många som engagerar sig den våldsbejakande högerextrema miljön på grund av de aktiviteter som genomförs (t.ex. opinionsbildande- eller sociala aktiviteter). Det är också svårt att avgöra i vilken utsträckning enskilda brott (attentat, mord och andra grova våldsbrott) inspirerar aktörerna mer eller mindre än annan propaganda som sprids på sociala medier.

I detta avsnitt görs en kvantitativ beskrivning av ett urval av **507 individer** som varit föremål för Säkerhetspolisens uppföljning av den våldsbejakande högerextrema miljön under 2018 och 2019. Syftet är att bidra med kunskap inte att ge en detaljerad bild av samtliga aktörer som varit av intresse för Säkerhetspolisen.

Materialet är ett urval och grundas på empiri som inhämtats, delgivits och bearbetats vid Säkerhetspolisen inom ramen för uppdraget. Poängteras bör att Säkerhetspolisens arbete baseras på underrättelser och att informationen struktureras efter Säkerhetspolisens syfte och behov. Det innebär att det – ur forskningshänseende – dels finns informationsparametrar som myndigheten inte har, dels att det finns variationer bl.a. vad gäller informationsmängd och detaljrikedom.

4.2.1 Ålder, kön och civilstånd

En övervägande majoritet av aktörerna är män (85 procent). Av aktörerna är 78 procent ogifta, medan 14 procent är gifta och 8 procent frånskilda.

Nästan hälften av aktörerna är mellan 25-34 år (46 procent), de yngsta aktörerna i materialet är 16 år medan en handfull aktörer är äldre än 70 år.

Ålder	Procentandel
-19	8 %
20-24	12 %
25-29	23 %

30-34	23 %
35-39	13 %
40-44	9 %
45-49	4 %
50-54	4 %
55-59	2 %
60+	2 %

4.2.2 Födelseland och folkbokföringsadress

Merparten av aktörerna är födda i Sverige (426). Utöver ett antal aktörer för vilka födelseorten är okänd (63) är aktörerna födda i Tyskland, Ryssland, Norge, Estland, Finland, Irak, Iran och Polen.

De flesta är folkbokförda i storstadslänen Stockholm (21 procent), Västra Götaland (18 procent) och Skåne (11 procent). Ett antal är också folkbokförda i Dalarnas län (7 procent), Södermanlands län (5 procent) och Västerbottens län (5 procent). Nämnas bör att detta inte nödvändigtvis är det samma som bostads- eller vistelseort eller var aktiviteterna genomförs och brotten begås.

Folkbokföringsadress län	Procentandel
Stockholms län	21 %
Västra Götalands län	18 %
Skåne län	11 %
Dalarnas län	7 %
Södermanlands län	5 %
Västerbottens län	5 %
Östergötlands län	4 %
Örebro län	3 %
Västernorrlands län	3 %
Norrbottnens län	3 %
Jönköpings län	3 %
Uppsala län	3 %
Värmlands län	3 %
Västmanlands län	3 %

Gävleborgs län	2 %
Kalmar län	1 %
Blekinge län	1 %
Hallands län	1 %
Jämtlands län	1 %
Kronobergs län	1 %
Gotlands län	1 %

4.3 Aktiviteter och brott

Allt extremistmiljöerna gör är inte brottsligt och brotten begås inte alltid av eller inom ramen för en organisation (även om det ofta är organisationerna – och gärningspersonernas eventuella kontakt med dessa, oavsett betydelse för själva gärningen – som uppmärksammas). Den ideologiska bredden och det tidigare nämnda föraktet för demokratin och det politiska etablissemang gör också att våldsbejakande högerextremister har en del gemensamt med personer som inte är ideologiskt övertygade – och att den ideologiska drivkraften i förhållande till personliga skäl kan vara svår att bedöma. Dessutom finns det aktörer utanför Säkerhetspolisens uppföljning som begår ideologiskt motiverade brott med högerextrema referenser (t.ex. hatbrott). I aktörernas strävan efter en annan samhällsordning påtalas behovet av att använda alla till buds stående medel och göra vad kampen än må kräva. Inte sällan används en ödesmättad retorik och formuleringar som påtalar var och ens plikt att agera för ”folkets bästa” och nästkommande generationer. Det innebär att så väl opinionsbildande yttringar (flygbladsutdelningar, torgmöten, manifestationer etc.) har lika stort berättigande som (ibland grova) brott.

Erfarenhetsmässigt har även aktivitetsnivån gått i cykler där perioder av hög aktivitetsnivå (ofta genererade av yttre omständigheter så som valrörelser eller behov av att profilera sig efter en organisatorisk förändring) följts av perioder med få aktiviteter där reflektion, utvärdering och självkritik förefaller stå i fokus.

Säkerhetspolisen får regelbundet information om brottsplaner och vapeninnehav. Säkerhetspolisen mottar också underrättelser om eventuell avsikt att begå attentat eller andra grova våldsbrott, vilket bidrar till bedömningen att miljön har förmåga att begå brott som skulle kunna falla inom rådande terrorlagstiftning. Uppgifterna är av sådan karaktär att Säkerhetspolisen dels lägger allt större resurser på den typen av ärenden än tidigare, dels ser en viss konvergens mellan hotet från den våldsbejakande högerextremistiska miljön och den våldsbejakande islamistiska miljön.

Det finns också (mindre synliga) aktiviteter som påverkar brottsligheten – eller som utgör brott som vart och ett inte når särskilt högt på straffskalan, men som begås systematiskt

i syfte att förmå den som utsätts att göra som förövaren vill. Ett exempel är kartläggningar och s.k. uthängningar av meningsmotståndare, en verksamhet som både den våldsbejakande vänsterextrema- och den våldsbejakande högerextrema miljön erfarenhetsmässigt ägnar sig. Syftet med att publicera namn, bild, adress, fordon, arbetsplats etc. på sociala medier eller i ett geografiskt område (affischering) är att skrämmas så att den som hängs ut ”hoppas av” eller slutar med en viss verksamhet, men uthängningarna fungerar i mångt och mycket också som indirekta uppmaningar till olika typer av aktioner (bostadsattacker, fordonsattacker, hot och trakasserier) mot den uthängde.

Erfarenhetsmässigt riktas en del av aktionerna också mot myndigheter och samhällsföreträdare, även då med budskap om avhopp och ansvarsutkrävande eller i syfte att påverka beslutsfattandet – eller verkställandet av fattade beslut. De som utsätts är främst verksamma på regional- eller lokalnivå, oftast i samband med valrörelser då synlighet och antal offentliga framträdanden ökar, och i form av symboliska aktioner med inslag av civil olydnad (flaggor, avspärrningsband, skadegörelse etc.). Förekommer gör också subtila påverkansförsök så som anspelningar på ett våldskapital där uttryck och formuleringar inte går över gränsen för olaga hot, t.ex. genom att markera sin närvaro eller på olika sätt göra den utsatte medveten om att aktörerna vet var hen bor och rör sig.⁴³⁰

Av de 507 individerna som ingår i materialet finns 190 i Belastningsregistret (BR) och 156 i Misstankeregistret (MR). Sammantaget finns 94 olika brottsrubriceringar i BR och motsvarande 53 i MR. Noteras bör att det är antalet brottsrubriceringar som anges, inte antal brottstillfällen. Framgår gör inte heller hur många av brott som varit ideologiskt motiverade även om vissa av dem (t.ex. hets mot folkgrupp) är ideologiskt motiverade till sin karaktär.

Flest av de sammantaget 94 olika brottsrubriceringarna i **BR** gäller brott mot knivlagen (123) och misshandel (104). Därefter följer ringa narkotikabrott (75), skadegörelse (69), narkotikabrott (68), hets mot folkgrupp (57) olaga hot (55), stöld (54), vapenbrott (52), våldsamt upplopp (42), snatteri (38), våldsamt motstånd (34) och ringa vapenbrott (32).⁴³¹

Brottsrubricering	Antal
Bedrägeri	6
Bokföringsbrott	4
Brott Mot Alkohollagen	7
Brott mot allmän verksamhet	4

⁴³⁰ Eftersom hot mot politiker på regional och lokal nivå inte följs av Säkerhetspolisen är det svårt att uppskatta både i vilken utsträckning detta sker och vilka konsekvenser det får.

⁴³¹ Uttaget genomfördes den 1 november 2019 och omfattar ej trafikbrott

Brott Mot Knivlagen	123
Brott Mot Lagen Om Brandfarliga Och Explosiva Varor	4
Brott Mot Ordninglagen	9
Dopningsbrott	5
Dopningsbrott, Ringa Brott	7
Egenmäktigt Förfarande	4
Förargelseväckande Beteende	8
Förgripelse Mot Tjänsteman	7
Förolämpning	8
Förseelse Mot Förbud I Kommunal Föreskrift	6
Försök Till Främjande Av Flykt	4
Försök Till Stöld	6
Försök Till Tillgrepp Av Fortskaffningsmedel	4
Grov Misshandel	15
Grov Stöld	11
Grovt Rattfylleri	7
Hemfridsbrott	7
Hets Mot Folkgrupp	57
Hets Mot Folkgrupp, Ringa Brott	6
Hot Mot Tjänsteman	18
Häleri	12
Misshandel	104
Misshandel, Ringa Brott	6
Narkotikabrott	68
Narkotikabrott, Ringa Brott	75
Ofredande	17
Ohörsamhet Mot Ordningsmakten	20
Olaga Hot	55

Olaga Innehav Av Farligt Föremål På Allmän Plats	6
Olaga Intrång	7
Olovligt Brukande	7
Rattfylleri	24
Ringa Stöld	4
Rån	7
Skadegörelse	69
Snatteri	38
Stöld	54
Tillgrepp Av Fortskaffningsmedel	9
Vapenbrott	52
Vapenbrott, Ringa Brott	32
Våld Mot Tjänsteman	7
Våldsamt Motstånd	34
Våldsamt upplopp	42
Övergrepp I Rättssak	8

Förutom ovanstående brottskategorier förekommer också enstaka fall av följande brott kopplade till våldsbejakande högerextremistiska miljön i BR: allmänfarlig vårdslöshet; allmänfarlig ödeläggelse; bidragsbrott; brott mot djurskyddslagen; brott mot fiskelagen; brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor, grovt brott; brott mot lagen om elektronisk kommunikation; brott mot strålskyddslagen; falsk tillvitelse; brukande av falsk urkund; falsk tillvitelse; förberedelse till brott mot alkohollagen; försök till allmänfarlig ödeläggelse; försök till grov misshandel; försök till grov stöld; försök till grovt rån; försök till misshandel; försök till olaga tvång; försök till sabotage; försök till utpressning; försök till våld mot tjänsteman; grov kvinnofridskränkning; grov skadegörelse; grovt bedrägeri; grovt bokföringsbrott; grovt vapenbrott; hot mot tjänsteman, ringa brott; medhjälp till försök till allmänfarlig ödeläggelse; medhjälp till grov misshandel; medhjälp till misshandel; medhjälp till olaga hot; medhjälp till stöld; mened; mord; mordbrand; narkotikasmuggling; narkotikasmuggling, ringa brott; olaga frihetsberövande; skattebrott; skyddande av brottsling; smuggling; tillgreppsbrott; trolöshet mot huvudman; uppvigling; våld mot tjänsteman, ringa brott; våldtäkt; vållande till kroppsskada.

Vad gäller de sammantaget 53 olika brottsrubriceringar i MR avser merparten hets mot folkgrupp (213). Utöver detta finns rubriceringar så som brott mot

knivlagen(35), misshandel (27), ohörsamhet mot ordningsmakten (19), ringa vapenbrott (17), våldsamt motstånd (16), skadegörelse (15), våldsamt upplopp (13), olaga hot (12), vapenbrott (12), narkotikabrott (11) och ofredande (10).⁴³²

Brottsrubricering	Antal
Bedrägeri	8
Brott Mot Knivlagen	35
Brott Mot Ordningsslagen	9
Hets Mot Folkgrupp	213
Hot Mot Tjänsteman	5
Misshandel	27
Narkotikabrott	11
Ofredande	10
Ohörsamhet Mot Ordningsmakten	19
Olaga Hot	12
Ringa Narkotikabrott	7
Skadegörelse	15
Vapenbrott	12
Vapenbrott, Ringa Brott	17
Våld Mot Tjänsteman	5
Våldsamt Motstånd	16
Våldsamt Upplopp	13

Förutom ovanstående brottskategorier förekommer även enstaka fall av misstanke om följande brott kopplade till våldsbejakande högerextremistiska miljön i MR: anstiftan av misshandel; bokföringsbrott; brott mot allmän verksamhet; brott mot lagen om elektronisk kommunikation; brott mot strålskyddslagen; djurplågeri; dopningsbrott; egenmäktigt förfarande; förberedelse till grovt vapenbrott; förberedelse till mord; förgripelse mot tjänsteman; förolämpning; försvårande av skattekontroll; försök till främjande av flykt; försök till misshandel; försök till utpressning; försök till våld mot tjänsteman; grov misshandel; grovt barnpornografibrott; grovt bedrägeri; grovt förtal; grovt rattfylleri; grovt skattebrott; grovt vapenbrott; häleri; misshandel, ringa brott;

⁴³² Uttaget genomfördes den 1 november 2019 och omfattar ej trafikbrott

mord; olaga intrång; penningtvättbrott; rattfylleri; skattebrott; smuggling; stöld; störande av allmän sammankomst; tillgrepp av fortskaffningsmedel; tryckfrihetsbrott.

4.4 Förmågehöjande aktiviteter: resor och finansiering

Den digitala spridningen sker självklart inte bara inom landets gränser: den våldsbejakande högerextremismen är i allra högsta grad en internationell företeelse och den svenska miljön ska i alla avseenden ses som en del av ett större sammanhang. Inte minst eftersom inspiratörer och möjliggörare kan finnas utomlands, men också för att vissa organisationer är internationella; individerna reser och stöttar varandra vid olika sociala och offentliga aktiviteter och, slutligen, för att de porträtterar sig själva som en del av en internationell rörelse på frammarsch.

I likhet med VBI-miljöns aktörer som under åren rest till andra länder för att delta i träning eller strid, finns det inom VBH-miljön också internationella kontakter och resor som bedöms vara förmågehöjande. Ett exempel är samarbetet mellan ryska aktörer som bidrog till utbildning och träning i Ryssland, men även andra länder har väckt aktörernas intresse vad gäller förmågehöjande aktiviteter. Av de 507 individerna i materialet har 17 individer deltagit i paramilitär träning i bl.a. Ryssland, Tjeckien, Polen och Bulgarien. Ytterligare 9 har deltagit i den väpnade konflikten i Ukraina.

Vad gäller finansiering får organisationerna sin huvudsakliga inkomst från medlemsavgifter, donationer och försäljningsintäkter från exempelvis näthandel. Dessutom förekommer försäljning av gatustridsvapen och särskilda insamlingar till olika, specifika ändamål (t.ex. till stöd för enskilda anhängare eller en viss aktivitet). Poängteras bör att den brottsliga verksamheten som noterats i den våldsbejakande högerextrema miljön de senaste åren inte varit av sådan karaktär att den krävt stora summor pengar, dvs. det som förefaller vara relativt små belopp kan få stor betydelse för aktörernas förmåga att genomföra det som planeras. Under senare år har flera konton kopplade till våldsbejakande högerextrema organisationer avslutats av bankerna, vilket har lett till att organisationerna i större utsträckning förlitar sig på kontanthantering, kryptovalutor och mobilapplikationer för överföringar.

4.5 Sammanfattande diskussion

De senaste åren har hotet från den våldsbejakande högerextremismen uppmärksammas internationellt, bl.a. utifrån de attentat och attentatsförsök med högerextrema förtecken som utförts i bl.a. Tyskland, Nya Zeeland, USA och Norge. Merparten av dessa genomfördes av individer som, med inspiration från tidigare genomförda attentat eller de avsiktsförklaringar som publicerats i anslutning till dessa, agerat på egen hand utan tydlig koppling till någon organisation. Det betyder inte nödvändigtvis att de varit ensamma i planeringen eller att de helt saknat stöd och sammanhang.

Tillhörigheten och gemenskapen förefaller dock främst formas på Internet och betydelsen av sociala medier kan inte nog understrykas när det gäller våldsbejakande extremism och ideologiskt motiverad brottslighet. Den digitala gemenskapen på Internet där narrativen

formar hat, normaliserar och försvarar våld och tillhörighet uttrycks med subkulturella uttryck tycks mer relevant vad gäller den brottsliga verksamheten än de traditionella organisationerna. Det bidrar till att den våldsbejakande högerextremismens gränser gentemot dem som enbart propagerar för sin åsikt blir mer diffus, men också till att samröre mellan olika typer av aktörer och sakfrågor. Att aktörer strax utanför den våldsbejakande högerextrema miljön i stor utsträckning använder samma retorik som de våldsbejakande aktörerna och att de som genomfört eller planerat grova våldsbrott varken tillhört någon organisation eller varit tidigare kända av rättsväsendet, indikerar en ökad acceptans för brottsliga metoder.

Detta hänger i sin tur möjligtvis samman med budskapen om det egna ansvaret och plikten att göra vad en kan, med de medel som står till buds, för att komma till rätta med det som uppfattas vara ett samhälle/en nation i förfall. De senaste åren tycks det ledarlösa motståndets taktik och den s.k. handlingens propaganda åter ha fått gehör, inte minst i VBH-sammanhang. Med hjälp av de attentat som genomförts internationellt och nygamla begrepp, uttryck och strategier tycks idéerna nu nå en ny och bredare mottagarkrets och de organisationer – eller gemenskaper – som formas på Internet kan på många sätt liknas vid s.k. hashtags: de är möjliga för vem som helst att forma, de platta strukturerna på Internet och kommunikationstekniken innebär att unga personer från sina pojk- och flickrum kan få direkt kontakt med olika typer av sammanslutningar – och deras ledare – på andra sidan jorden. På så vis påverkas hotet (avsikt och förmåga) från VBH-miljön i Sverige i hög grad av aktörer och omständigheter utanför landets gränser. Det bidrar också till att det finns en tämligen diffus sammansättning aktörer vid sidan av den traditionella, synliga och organiserade delen inom VBH-miljön.

Med hjälp av sociala medier kan våldsbejakande extremister bygga narrativ, sprida propaganda och ge känslor av samhörighet, men också sänka våldströsklar och höja förmåga vad gäller tillvägagångssätt, tillverkning av sprängmedel och anskaffning av vapen. Kommunikationstekniken innebär också att aktörer får ut sitt budskap till en potentiellt avsevärt större publik med ett knapptryck. Både de som är villiga att vägleda eller på andra sätt bidra till att andra tar initiativ som kan föra miljön ytterligare några steg närmare det övergripande målet och de som ivrigt hejar på finns över hela världen. Det är också möjligt att personer från olika länder kan planera och begå brott tillsammans utan att träffas IRL. Det kan därmed argumenteras för att det är först nu som den taktik vit makt-miljön förfäktat sedan åtminstone början på 1990-talet har förutsättningar att lyckas.

Det ideologiska smörgåsbord som Internet erbjuder innebär således att aktörer både kan ta för sig av och referera till en mängd olika ideologiska ståndpunkter samtidigt. Att det därtill kan finnas personliga drivkrafter och motiv bakom brotten som riktas mot judar, muslimer, kvinnor, politiker och myndighetsföreträdare gör att det ibland är svårt att veta vad som de facto drivit gärningspersonen att begå ett attentat, mord eller grov misshandel. Det är också dessa aktörer, dvs. de som i dagsläget saknar koppling till en organisation eller ett nätverk och som (eventuellt) utifrån personliga bevekelsegrunder (t.ex. en verklig eller upplevd oförrätt), som i första hand bedöms kunna ta intryck av

genomförda attentat eller använda dem som ursäkt/en slags ideologisk fernissa på personliga drivkrafter.

Det finns i dagsläget inget som tyder på att utvecklingen kommer att avstanna. Det främsta attentatshotet bedöms komma från ensamagerande personer som utöver en ideologisk drivkraft möjligen också har personliga skäl till sitt agerande och som hämtat inspiration från – eller åtminstone refererar till – tidigare genomförda attentat/grova våldsbrott, gärningspersoner och publicerade avsiktsförklaringar. På vilket sätt samröret mellan de oorganiserade och de organiserade delarna av extremistmiljöerna kommer se ut under kommande år är svårt att bedöma. På sikt är det t.ex. möjligt att regelrätta och namnkunniga organisationer, i första hand får rollen som inspiratörer, radikaliserare och möjliggörare. Oavsett om det sker i form av s.k. manifest, generell propaganda eller förstärkande av en gemenskap och narrativ, så har sociala medier en betydande roll i att påverka avsikt och förmåga att begå attentat. Utvecklingen där fler upplevs sympatisera med ideologi och drivkraft gör att det finns en grogrund för rekrytering och tillväxten påverkar det långsiktiga hotet mot demokratin.

Kapitel 5. Nordiska motståndsrörelsen – den samlande kraften inom den nationalsocialistiska miljön i Norden.

Magnus Ranstorp, Filip Ahlin & Magnus Normark.

5.1 Bakgrund

Nordiska motståndsrörelsen (NMR) bildades 1997, då under namnet Svenska motståndsrörelsen (SMR).⁴³³ ⁴³⁴ SMR började kalla sig NMR år 2016.⁴³⁵ Grundarna kom från tre nazistiska grupperingar, Vitt ariskt motstånd (VAM), tidningen Folktribunen samt Nationell Ungdom.⁴³⁶ Klas Lund från Nationell ungdom var SMR:s första ledare när den grundades 1997. Han var även redaktör för Folktribunen. Även det nazistiska nätverket Nordland som lades ner inordnades under SMR.⁴³⁷ Under 1980-talet dömdes Lund för dråp och när han avtjänat sitt straff blev han ledande frontfigur inom VAM. Lund bestod som SMR:s ledare fram till 2015.⁴³⁸ Folktribunen var under 1997 till 2002 SMR:s kommunikationskanal, i vilken organisationens ståndpunkter och aktiviteter meddelades.⁴³⁹

I skarven mellan 1990-2000 talet kännetecknades enligt Mattsson den svenska vit makt-miljön av små grupperingar och lösa nätverk. Undantaget var emellertid Nationalsocialistisk front (NSF), som sedermera kom att bli Svenskarnas part (SvP). I kommunvalet 2010 lyckades SvP få en plats i kommunfullmäktige Grästorp och fram till 2014 var organisationen den dominerande inom den svenska vit makt-miljön. Inför valet 2014 satsade partiet på att komma in i runt 20 kommunfullmäktigeförsamlingar i Sverige, men misslyckades kapitalt och som en direkt förlängning av detta imploderade SvP och organisationen upplöstes 2015. Enligt Mattsson är SvP:s upplösning den direkta orsaken till att SMR samma år ombildades ”från en renodlad kampinriktad elitistisk nationalsocialistisk organisation till en rörelse bestående av både en kamporganisation och ett politiskt parti med ambitionen att delta i demokratisk val”.⁴⁴⁰ Sedan dess är rörelsen den samlande kraften för den svenska vit makt-miljön och i juni 2016 byter man också namn till NMR och konstaterar att

⁴³³ Christer Mattsson, *Nordiska Motståndsrörelsens Ideologi, Propaganda och Livsåskådning*. Segerstedtinstitutet rapport 7 (Göteborgs universitet, 11 juni 2018): sid.4

⁴³⁴ Expo, *Nordiska motståndsrörelsen (NMR)*, 2019-03-07 <https://expo.se/fakta/wiki/nordiska-motst%C3%A5nds%C3%B6relsen-nmr>

⁴³⁵ Expo, *Nordiska motståndsrörelsen (NMR)*, 2019-03-07 <https://expo.se/fakta/wiki/nordiska-motstandsrörelsen-nmr>; I texten används SMR och NMR växlande. SMR används under den tidsperiod organisationen var aktiva som SMR och NMR används efter det.

⁴³⁶ Christer Mattsson, *Nordiska Motståndsrörelsens Ideologi, Propaganda och Livsåskådning*. Segerstedtinstitutet rapport 7 (Göteborgs universitet, 11 juni 2018), sid 4

⁴³⁷ Andreas Harne, ”Här ligger nazisternas hemliga tryckeri”, *Aftonbladet*, 21 oktober 2002.

⁴³⁸ Expo, *Nordiska motståndsrörelsen (NMR)*, 2019-03- <https://expo.se/fakta/wiki/nordiska-motst%C3%A5nds%C3%B6relsen-nmr>

⁴³⁹ Christer Mattsson, *Nordiska Motståndsrörelsens Ideologi, Propaganda och Livsåskådning*. Segerstedtinstitutet rapport 7 (Göteborgs universitet, 11 juni 2018), sid 4

⁴⁴⁰ Ibid, sid 4

Norden är rörelsens intresseområde.⁴⁴¹ Namnbytet signalerade att NMR var en rörelse och inte separata organisationer i de nordiska länderna.⁴⁴²

Idag finns NMR representerade i Sverige, Norge, Danmark och Finland. 2017 förbjöds dock den finska grenen av hovrätten i Åbo. Detta efter att finska rikspolisstyrelsen menat att organisationen ”väsentligt strider mot lag och god sed” genom att ”sprida hatretorik om invandrare, sexuella minoriteter och judar, ifrågasätta förintelsen och glorifiera fascister”. Enligt polisen har organisationen godkänt våld som utövats av organisationens medlemmar.⁴⁴³ NMR i Finland överklagade beslutet och i mars 2018 beslöt Finlands Högsta domstol att ta upp fallet. Samtidigt beslöt domstolen att förbjuda organisationen till dess att dom fallit.⁴⁴⁴ I skrivande stund har inget domslut lämnats.

Även om NMR finns i de olika nordiska länderna är uppdelningen artificiell. Enligt Mattsson är det den ”vita rasen och den nordiska folkgemenskapen det handlar om. Folkstaten ska bygga på den nazistiska parollen "ein reich, ein volk, ein führer" – ”ett rike, ett folk, en ledare.”⁴⁴⁵

5.2 Ideologi och politik

NMR är en nationalsocialistisk organisation och ser sig själva som en ”revolutionär spjutspets”.⁴⁴⁶ Föregångaren SMR och dess ledare Klas Lund var tidigt tydlig med att man rekryterade en elit av ”fanatiska aktivister som i sin tur i allt mer omfattande grad för ut det nationella budskapet till massorna.”⁴⁴⁷ Enligt Lund ska ”den nazistiska revolutionen i Norden genomdrivas genom ’omskolning’ av folket genom ’starka disciplinerade människor och därefter ska SMR ombildas till en statsbärande

⁴⁴¹ Christer Mattsson, *Nordiska Motståndsrörelsens Ideologi, Propaganda och Livsåskådning*. Segerstedtinstitutet rapport 7 (Göteborgs universitet, 11 juni 2018), sid 4

⁴⁴² Tore Bjørge, *Høyreekstremisme i Norge: Utviklingstrekk, konspirasjonsteorier og forebyggingsstrategier* (Oslo: Politihøgskolen, 2018)
<http://kriminalitetsforebygging.no/wp-content/uploads/2018/10/Hoyreekstremisme-i-Norge.pdf>
sid.69.

⁴⁴³ Henning Eklund, ”NMR i Finland förbjuds i väntan på HD-dom”, *Svenska Dagbladet*, 28 mars 2019. <https://www.svd.se/finlandska-hd-forbjuder-nazistiska-nmr>

⁴⁴⁴ Högsta Domstolen, ”HD beviljade Nordiska motståndsrörelsen besvärstillstånd och förbjöd tillfälligt dess verksamhet”, 28 mars 2019.
<https://korkeinoikeus.fi/sv/index/ajankohtaista/pressmeddelanden/2019/03/kkomyonsipohjoismais-ellevastarintaliikkeellevalitusluvanjakielsivaliaikaisestisentoiminnan.html>

⁴⁴⁵ ”Det här är Nordiska motståndsrörelsen”, *Eskilstunakuriren*, 10 april 2019.
<https://www.ekuriren.se/nyheter/sormland/det-har-ar-nordiska-motstandsrörelsen-sm4809083.aspx>

⁴⁴⁶ Expo ”Nordiska motståndsrörelsen (NMR), 3 juli 2019. <https://expo.se/fakta/wiki/nordiska-motst%C3%A5ndsr%C3%B6relsen-nmr>

⁴⁴⁷ Daniel Poohl, ”Drömmen om revolutionen”, Expo, 2 mars 2014.
<https://expo.se/2014/03/dr%C3%B6mmen-om-revolutionen>

'nationalistisk orden, NSO som ska fungera som ett 'väktarskap'. Ledningen ska bilda Nordiska senaten som ska välja fram och stödja ledaren."⁴⁴⁸

Enligt Mattsson finns det tre bärande ideologiska strukturer hos NMR, som härstammar från den tyska och svenska mellankrigsnazismen. För det första menar NMR att samhället och den så kallade folkgemenskapen är en organisk och biologisk enhet som allt och alla måste underkasta sig. I enheten pågår en ständig kamp för och om tillvaron mellan konkurrerande raser. Antingen vinnns kampen, eller så förloras den och då väntar undergången för den egna rasen. Folkgemenskap utgår från att de nordiska folken enas i en blodgemenskap och invånarna kommer att behöva underordna sig denna gemenskap byggd på nationalsocialistiska principer.⁴⁴⁹

Den andra bärande ideologiska strukturen är antisemitismen. Den ovan benämnda kampen anses undermineras av en judisk sammansvärjning. Enligt Mattson menar den nazistiska ideologin att "judar skiljer sig från alla andra raser genom att de agerar i det fördolda på ett sådant sätt att den egna rasen/folket anammar judiska doktriner, vilket passiviserar ens förmåga att delta i den ständiga kampen och istället genom lärar om humanism, tolerans och samexistens tillåter främmande folkgrupper att bosätta sig på det egna territoriet." Invandring till Sverige och Norden blir därmed inte huvudproblemet för NMR, utan en biprodukt av den judiska konspirationen. En konspiration som manifesteras i form av bland annat socialism, kapitalism och humanism.⁴⁵⁰

Den tredje ideologiska strukturen är synen på vad som är kvinnligt respektive manligt och hur det knyter an till territorium och reproduktion. Då kampen om tillvaron är det centrala måste det finnas tydliga roller för mannen och kvinnan där mannen krigar och fysiskt försvarar sin familj och sitt territorium, medan kvinnans roll är reproduktiv. Detta synsätt leder till en aversion mot individer och entiteter som anses försöka förändra traditionella könsroller. Som Mattsson konstaterar: "Att förändra de traditionella könsrollerna blir också ett uttryck för att frångå kampen om att underordna sig främmande (judiska) livsåskådningar, vilket försvagar rasen/folket och leder till rasblandning och det egna folkets undergång". Ur denna föreställning frodas motståndet och angreppet på feminism och HBTQ-rörelsen.⁴⁵¹

Enligt NMR själva "sammanfattas (deras politik) i nio programpunkter. Dessa punkter innehåller de viktigaste åtgärderna som Nordiska motståndsrörelsen kommer vidta när makten tagits tillbaka från de folkfientliga krafter som nu styr över de nordiska folken."

1. "Omedelbart stoppa massinvandringen. Repatriering av merparten av alla som inte är etniska nordeuropéer eller närbesläktade folkslag ska inledas så fort som

⁴⁴⁸ Anders Johansson, Oskar Forsberg, Martin Nilsson och Lisa Hansson, "Här är ledarna i SMR", *Aftonbladet*, 21 december 2013.

⁴⁴⁹ Christer Mattsson, *Nordiska Motståndsrörelsens Ideologi, Propaganda och Livsåskådning*. Segerstedtinstitutet rapport 7 (Göteborgs universitet, 11 juni 2018), sid 6

⁴⁵⁰ Ibid sid 6

⁴⁵¹ Ibid sid 7

- möjligt. På humanast möjliga vis ska de återsändas till sina respektive hemländer eller närområden till dessa.
2. Med alla tillgängliga medel, på lång sikt, verka för att återta makten från den globala sionistiska elit som ekonomiskt och rent militärt ockuperat större delen av vår värld.
 3. Gemensamt med de övriga nordiska länderna skapa en nordisk självförsörjande stat med gemensamt försvar, gemensam valuta och centralbank, gemensamma övergripande lagar och regler. Detta innebär också omedelbart utträde ur den Europeiska unionen och eventuella liknande folkfientliga sammanslutningar.
 4. Införa en stark stat med utpräglat folkstyre. Ansvarspositioner ska tilldelas efter kompetens och statens mål blir att främst arbeta för folkets väl och bevarande. Yttrandefriheten ska vara omfattande.
 5. Att vår massmedia ska ägas av medborgare i det nya Norden. Utländsk såväl som inhemsk media som agerar folkfientligt ska kunna förbjudas. Ett alltför koncentrerat ägande måste motverkas.
 6. Skapa ett modernt samhälle i harmoni med naturens lagar. Våra djurskyddslagarna ska vara framtagna med tonvikten på etik istället för profit. Naturen och dess resurser ska brukas med förnuft och framtiden i åtanke. Allemansrätten ska värnas.
 7. Införa ett nationellt socialistiskt samhälle där resurserna fördelas så att vi tar hand om hela folket, såväl starka som svaga, och där alla ska ha möjligheten att nå sin fulla potential. Det ska finnas ett socialt skyddsnät som ger medborgaren rättigheter, men också skyldigheter. Staten ska kontrollera grundläggande infrastruktur av allmännyttiga intressen då detta kräver ett större ansvarstagande än vad ett företag klarar av. Samtidigt ska företagande och innovationsanda uppmuntras.
 8. Återinföra allmän värnplikt och utöka försvaret. Alla som fullgjort sin värnplikt behåller sitt vapen och sin utrustning. Varje medborgare ska kunna bidra till försvaret av nationen mot såväl yttre som eventuella inhemska hot.
 9. Införa en rättsstat där alla medborgare är lika inför lagen. Utbildade jurister ska döma i domstolarna. En folkdomstol ska upprättas med syfte att pröva de svåra fallen av folkförräderi.”⁴⁵²

NMR propagerar om den vita rasens överlägsenhet, kämpar för den ”nordiska rasens överlevnad” och vill åstadkomma en revolution genom ett väpnat maktövertagande.⁴⁵³ NMR är en antidemokratisk högerextrem rörelse vars ambition är att avskaffa demokratin som ska ”ersättas av ett elitistiskt styre med en stark ledare på toppen.”⁴⁵⁴ I anknytning till detta finns en idé om den så kallade ”ledar- och ansvarsprincipen”, som utgår ifrån att auktoritär regeringsmakt fattar beslut utifrån den egna gruppens,

⁴⁵² Redaktionen. ”Vår politik”. *Nordfront*, 6 september 2015
<https://www.nordfront.se/var-politik.smr>

⁴⁵³ P1 Dokumentär ”Barnen i Nordiska motståndsrörelsen”, *Sveriges Radio*, 4 mars 2018.
<https://sverigesradio.se/sida/avsnitt/1026574?programid=909>

⁴⁵⁴ ”Guide till nazistiska NMR:s tankevärld”, *Tidningarnas Telegrambyrå*, 4 oktober 2017.

”folkgemenskapens”, gemensamma intressen och behov”.⁴⁵⁵ Partier ska avskaffas och medborgarskap i Sverige ska baseras på rasbiologi.” Ett rasbiologiskt institut ska ”rasbedöma” befolkningen av individer födda efter 1975 och de som inte tillhör den ariska rasen ska ”återsändas” eller tvångsrepatrieras till sina ursprungsländer. De som är födda innan 1975 kan förlora deras medborgarskap om de ”döms för folkfientlig verksamhet.” NMR:s ledare bedömer att cirka 2 miljoner ”rasfrämlingar” i Sverige skulle skickas tillbaka idag till deras ursprungsländer om NMR hade makten samt ytterligare en miljon från de övriga nordiska länderna.⁴⁵⁶

Det auktoritära styrelseskicket organisationen strävar efter är en republik som man kallar ”demokrati”, vilket syftar på det fornnordiska tingstyret eller ”Boerrepublikerna, Oranjefristaten och Transvaal i Sydafrika.”⁴⁵⁷ En allnordisk konstitution kommer att författas baserat på NMR:s partipolitiska program ”Vår Väg” och styrs av en allnordisk senat som väljer ledare.⁴⁵⁸ Ett allnordiskt parlament ska skapas genom lokala personval och därför behövs inget partiväsen.⁴⁵⁹ En nationalsocialistisk orden ska välja senatorer som inte är politiker. Man modellerar sig också efter schweiziska folkomröstningsmodellen med tillräckligt många underskrifter för att driva politiska frågor. På kommunal nivå ska det bli betydligt mindre enheter för varje enskild by och stad som styrs på samma auktoritära sätt som högre nivå.⁴⁶⁰

NMR vill avskaffa monarkierna och de vill ena Norden som en stat som ska styras enligt organisationens ideal. All folkfientlig verksamhet omfattas i princip av allt som går emot NMR:s nationalsocialistiska ideal. Medier ska förbjudas om de går emot NMR:s ideal, NMR ska ”expropriera, alltså beslagta, dessa medieföretag; därefter förstatta vissa av dem, lägga ner andra och dela ut resten till kooperativ och föreningar.”⁴⁶¹ och ”dagens journalistkår ska rensas upp och ställas inför rätta.” NMR vill upprätta en ”folkdomstol” som ska ”pröva de svåra fallen av folkförräderi.”⁴⁶² NMR:s idé om yttrandefrihet är att riva upp lag mot hets mot folkgrupp och istället förbjuda ”folkfientlig propaganda” där man kommer slå hårt mot media som försöker inpränta

⁴⁵⁵ Center mot Våldsbejakande Extremism (CVE), ”Vit makt-miljön”, 2020

https://www.cve.se/download/18.7d27ebd916ea64de53065cda/1593590221655/2020_Vit_makt_miljo%CC%88n.pdf

⁴⁵⁶ Ledarperspektiv. ”Ledarperspektiv #8: Hur ska repatrieringen gå till? 9000 afghaner och Almedalen”. Nordiska motståndsrörelsen

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv-8>

⁴⁵⁷ Klas Lund. ”Framtidens styre”. *Patriot*, 4 mars 2010.

<https://web.archive.org/web/20120428015401/http://www.patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1401>

⁴⁵⁸ Ledarperspektiv. ”Ledarperspektiv #11: Varför vill systemet förbjuda Motståndsrörelsen? Demokrati och vad det ska ersättas med”. *Nordiska motståndsrörelsen*.

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv00011>

⁴⁵⁹ Klas Lund. ”Framtidens styre”. *Patriot*, 4 mars 2010.

<https://web.archive.org/web/20120428015401/http://www.patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1401>

⁴⁶⁰ Ledarperspektiv. ”Ledarperspektiv #11: Varför vill systemet förbjuda Motståndsrörelsen? Demokrati och vad det ska ersättas med”. *Nordiska motståndsrörelsen*.

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv00011>

⁴⁶¹ Klas Lund. ”Framtidens styre”. *Patriot*, 4 mars 2010.

<https://web.archive.org/web/20120428015401/http://www.patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1401>

⁴⁶² Redaktionen. ”Vår politik”. *Nordfront*, 6 september 2015.

<https://web.archive.org/web/20171222123207/https://www.nordfront.se/var-politik.smr>

”subversiva och folkfientliga budskap.”⁴⁶³ Rättegångarna i Finspång är något som NMR ständigt återkommer till i organisationens retorik då det är platsen där ”folkförrädare” kommer att ställas inför deras folkdomstol och hängas från lyktstolpar. NMR förespråkar även återinförandet av dödsstraff som ska utmätas för grova brott efter godkännande av högsta domstolen och senaten.⁴⁶⁴

För NMR är även självförsörjningsidén viktig genom att man vill utveckla en ”modern basindustri” med all produktion inom landet och där befolkningen helst ska flytta ut från städer till landet och försörja sig på egenodlingar. NMR är emot feminism och för starka traditionella könsroller som idealiserar kvinnans roll som att föda barn, uppfostra barn och ta hand om hemmets sysslor.⁴⁶⁵ Samtidigt är man mycket starkt emot homosexualitet i sin propaganda eller ”homosexlobbyn” som man kallar den.

NMR odlar ett apokalyptiskt narrativ om den vita rasens överlevnad och samhällets annalkande kollaps. Likaså tecknar NMR bilden av att massinvandring och globalisering upplöser ”etniska band och kulturella uttryck” där man förvandlar Sverige till ”en kulturlös enhet”.⁴⁶⁶ Därför vill man bekämpa mångkulturen, repatriera främlingar och träda ur den Europeiska Unionen med våld om nödvändigt.⁴⁶⁷ NMR motsätter sig också alternativhögern och dess idéer om etnopluralism och identitarism utan det enda som strikt gäller är nationalsocialistiska principer.⁴⁶⁸ Framförallt vill man göra ”motstånd mot den antikultur som sprids, främst från USA, som ett led i det sionistiska kapitalistiska angreppet på världens olika kulturer.”⁴⁶⁹

NMR drivs av ett judehat och är starkt antisemitiska med fokus på historierevisionism om förintelsen och ifrågasätter förintelsens verkliga omfattning.⁴⁷⁰ I Nordfronts chefredaktör, Fredrik Vejdelds, slutanförande i Göta hovrätt förnekande han förintelsens existens.⁴⁷¹ NMR:s judehat är så pass starkt att man gratulerade palestinska islamistiska Hamas-rörelsen 2006 (för att Hamas vill förinta Israel i sina

⁴⁶³ Redaktionen. ”Ledarperspektiv #4: Är nationalsocialismen för yttrandefrihet? Hets mot folkgrupp och religion”. *Nordfront*, 16 maj 2018
<https://www.nordfront.se/ledarperspektiv-4-ar-nationalsocialismen-for-yytrandefrihet-hets-mot-folkgrupp-och-religion.smr>

⁴⁶⁴ Ledarperspektiv. Ledarperspektiv #9: Sverige har aldrig varit tryggare? Brott, straff och rättssäkerhet. *Nordiska motståndsrörelsen*.
<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv0009>

⁴⁶⁵ Klas Lund. ”Vanliga frågor”. *Patriot*. 9 februari 2008
<https://web.archive.org/web/20101126230750/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1086>

⁴⁶⁶ Magnus Söderman. ”Förutsättningen för nationell överlevnad”. *Patriot*, 2 november 2010
<https://web.archive.org/web/20101126225100/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1628>

⁴⁶⁷ Redaktionen. ”Ett fritt Norden - Ett manifest från Svenska motståndsrörelsen”. *Patriot*, 28 oktober 2003
<https://web.archive.org/web/20101230011453/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=184>

⁴⁶⁸ Jakob Haskå. ”Motståndsrörelsen gästade DNSB”. *Patriot*, 23 juni 2009
<https://web.archive.org/web/20101230045815/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1297>

⁴⁶⁹ Klas Lund. ”Vanliga frågor”. *Patriot*. 9 februari 2008
<https://web.archive.org/web/20101126230750/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1086>

⁴⁷⁰ Heléne Lööw, ”Från den ”sionistiska ockupationsregimen” till ”judisk makt” – antisemitismen inom Nordiska motståndsrörelsen”, *Socialvetenskaplig tidskrift*, (3-4) (2019)

⁴⁷¹ Redaktionen. ”Försvarstal för nationalsocialismen”. *Nordfront*, 2 februari 2015.
<https://web.archive.org/web/20171222124500/https://www.nordfront.se/forsvarstal-nationalsocialismen.smr>

stadgar).⁴⁷² De fokuserar framförallt på antisemitisk konspirationsteori som anklagar den ”judeägda mediekoncernen Bonnier AB”.⁴⁷³ Enligt NMR så finns ”sionismens tentakler” överallt i samhällskroppen⁴⁷⁴ i ett kulturkrig som går ut på att ”förstöra de inhemska europeiska kulturerna och ersätta dem med amerikaniserad antikultur” och ”samma krafter ligger bakom Europas och Sveriges öppna-gränserpolitik.”⁴⁷⁵ NMR förkastar även kristendomen som man anser ”utgör en sorts andlig AIDS som har förstört vår naturliga immunitet mot icke-biologiskt tänkande. Det är en smittosam sinnessjukdom som måste bekämpas med alla medel.”⁴⁷⁶ När det gäller NMR:s syn på religionsfriheten måste alla religioner anpassa sig till nationalsocialismen och får inte gå stick-i-stäv med ideologin och därmed bör religionsutövning relegeras till den privata sfären.⁴⁷⁷

För NMR ska yttrandefriheten finnas så länge media inte engagerar sig i ”folkfientlig” propaganda. I ledaren, Simon Lindbergs, vision ska man utveckla så kallade ”speakers corners” där folket kan sprida sina åsikter och åtnjuta ”yttrandefrihet.”⁴⁷⁸

NMR är också våldsbejakande och kompromisslös. Exempelvis lyfte SMR:s tidigare ideolog, Magnus Söderman, fram David Lanes klagande i sin skrift *Revolution*: ”Ni vuxna vet mycket väl att krig är det enda svaret. ZOG:s hantlangare kommer inte frivilligt att lämna ifrån sig makten. Om inte annat så för att de vet att vi kommer att avrätta dem för brott mot naturens högsta lag.”⁴⁷⁹

För NMR är den övergripande målsättningen ”att befria ’det svenska folket’ från den främmande makt som har ockuperat Sverige. Med detta avses så väl invandrare som det politiska etablissemanget som organisationen menar för en ’svenskfientlig politik’.”⁴⁸⁰ Enligt Esa Henrik Holappa, som var grundare till finska motståndsrörelsen och senare avhoppare, var NMR och hela extremhögerns strategi att omdefiniera begrepp som används av fienden.⁴⁸¹ Därför etablerades 2006 webbsidan *Metapedia*, en slags patriotisk form för *Wikipedia*, då målsättningen var att ”återerövra språket

⁴⁷² Redaktionen. ”Svenska motståndsrörelsen lyckönskar Hamas”. *Patriot*, 3 februari 2006.

<https://web.archive.org/web/20101230191734/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=356>

⁴⁷³ Lisa Kaati et.al. *Det vita hatet: radikal nationalism i digitala miljöer* FOI-R-4463-SE (FOI, 2017).

<https://www.foi.se/rapportsammanfattning?reportNo=FOI-R--4463--SE>

⁴⁷⁴ Klas Lund. ”Vanliga frågor”. *Patriot*. 9 februari 2008

<https://web.archive.org/web/20101126230750/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1086>

⁴⁷⁵ Ibid.

⁴⁷⁶ Nationalsocialismen. Den biologiska världsåskådningen. *Nationellt motstånd förlag*.

<https://web.archive.org/web/20110409210816/http://www.patriot.nu/files/nsdbv.pdf>

⁴⁷⁷ <https://www.nordfront.se/ledarperspektiv-4-ar-nationalsocialismen-for-yytrandefrihet-hets-mot-folkgrupp-och-religion.smr>

⁴⁷⁸ Redaktionen. ”Ledarperspektiv #4: Är nationalsocialismen för yttrandefrihet? Hets mot folkgrupp och religion”, *Nordfront*, 16 maj 2018

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv00011>

⁴⁷⁹ Magnus Söderman. ”David Lane - en krigare, profet och vän”. *Patriot*, 29 maj 2007

<https://web.archive.org/web/20101207183325/http://www.patriot.nu/artikel.asp?artikelID=956>

⁴⁸⁰ *Nordisk kriminalkrönika 2015*

⁴⁸¹ Marko Hietikko, ”Sådan är Finska Motståndsrörelsen – verkligheten bakom fasaden”, *YLE*, 15 maj 2016. <https://svenska.yle.fi/artikel/2016/05/15/sadan-ar-finska-motstandsrorelsen-verkligheten-bakom-fasaden>

där tidigare naturliga värderingar stigmatiserats” då språket är helt avgörande om man vill förändra individers världsbild.⁴⁸² Exempelvis använde NMR tidigt uttrycket ”svenskfientlighet”, ”liberal globalistisk kulturmarxism”, ”rasfrämlingar” och pekade ut motståndare i Kärntorpsattacken som var ”svenskhatare” i ett försök att avhumanisera fienden. Regeringen, riksdagen och politiska makthavare benämns ”systemet” och ”folkförrädare” som begår ”förbrytelser mot folket.” Som Helen Lööw påminner om så är begreppet ”folkförrädare” ”en återgång till det ursprungliga nationalsocialistiska språkbruket, som skapades under mellankrigstiden och föreställningen om nationalsocialisterna som de ’sanna företrädarna för folket’ ”.⁴⁸³

Ledarskapet inom NMR har inspirerats från olika ideologiska förebilder. SMR:s grundare och ledare Klas Lund var ledare för Vitt Ariskt Motstånd (VAM) som inspirerats av den amerikanska nynazistiska organisationen White Aryan Resistance (WAR) och Robert Mathews, grundaren av vitmaktgruppen The Order. Även personliga kontakter med Richard Scutari från amerikanska The Order (Bruders Schweigen) knöts till SMR via Henrik Holappa, grundaren till Finska Motståndsrörelsen.⁴⁸⁴ Exempelvis sålde SMR genom sitt förlag *Nationellt Motstånd* boken *Unbroken Warrior: The Richard Scutari Letters* författad av både Magnus Söderman och Henrik Holappa och utlovade att 25 procent av försäljningsintäkterna skickades vidare till Richard Scutari.⁴⁸⁵

Andra NMR-ledare har också haft nära kontakt till amerikanska förebilder. Magnus Söderman anammade identitetskristen tro och var medlem i Aryan Nations under ledning av dess grundare Richard Butler.⁴⁸⁶ Han lyfter även ariska motståndsrörelsens ledare David Lane⁴⁸⁷ som Söderman kände och arbetade tillsammans med ”i projektet 14 Word Press Sverige med syftet att översätta och sprida David Lanes vägledning och lärdomar” i Sverige.⁴⁸⁸ Enligt hans egen utsaga, levde Söderman även med The Order i USA.⁴⁸⁹ Hemma i Sverige blev Söderman chefredaktör för *Nationellt Motstånd* och en viktig ideolog samt agitator för rörelsen vid demonstrationer.⁴⁹⁰ Söderman är idag en av ledarna för organisationen Det fria Sverige. En annan av NMR/SMR största förgrundsfigurer och inspirationskällor är William Pierce, ledare för National Alliance och författare till böckerna *The Turner Diaries* och *Hunter*.

⁴⁸² ”Extremister värvar på Lunarstorm”, *ETC*, 7 september 2007.

⁴⁸³ Heléne Lööw, ”Från den ”sionistiska ockupationsregimen” till ”judisk makt” – antisemitismen inom Nordiska motståndsrörelsen”, *Socialvetenskaplig tidskrift*, (3-4) (2019): sid.232.

⁴⁸⁴ Pär Öberg. ”Lansering av ny bok: ” - en av vår tids största hjältar”. *Patriot*, 3 juni 2011
<https://web.archive.org/web/20110828022952/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1743>

⁴⁸⁵ Redaktionen. ”Nationalsocialismen - den biologiska världsåskådningen”. *Patriot*, 28 februari 2011.
<https://web.archive.org/web/20110720131923/http://www.patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1692>

⁴⁸⁶ Redaktionen. ”Magnus Söderman: ”Jag är starkt gudstroende”. *Patriot*, 1 september 2009
<https://web.archive.org/web/20101230025829/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1317>

⁴⁸⁷ George Michael, ”David Lane and the Fourteen Words”, *Totalitarian Movements and Political Religions*, Vol.10, Issue 1 (2009): sid.43-61.

⁴⁸⁸ Magnus Söderman. ”David Lane - en krigare, profet och vän”. *Patriot*, 29 maj 2007
<https://web.archive.org/web/20101207183325/http://www.patriot.nu/artikel.asp?artikelID=956>

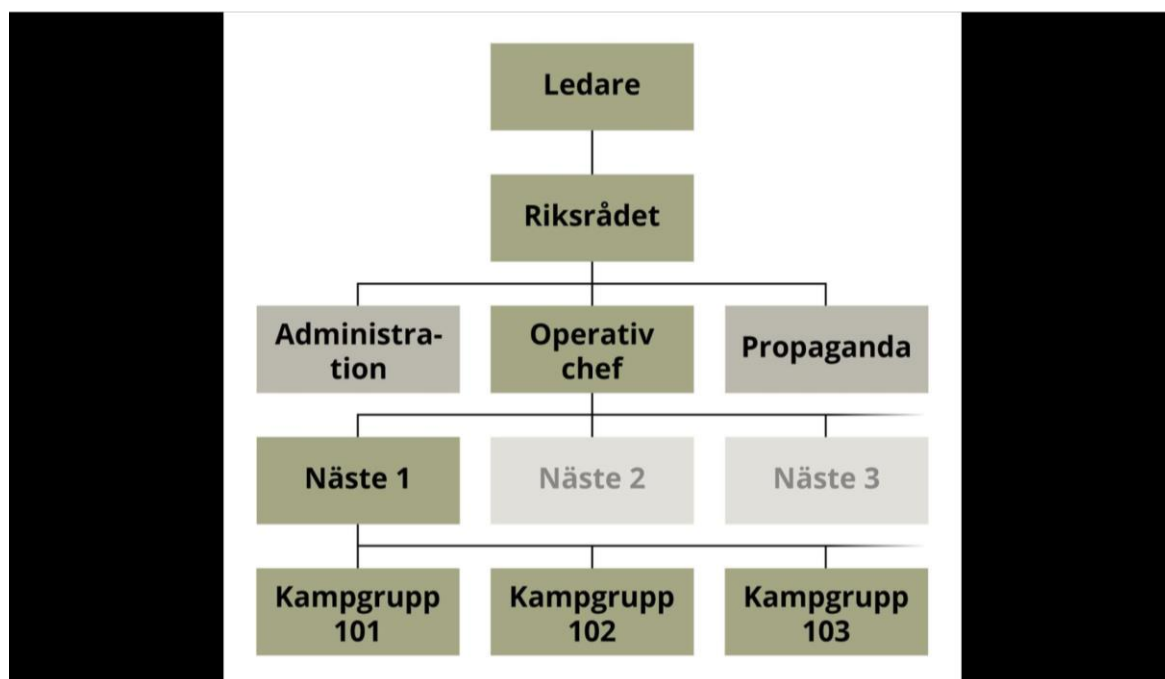
⁴⁸⁹ Ibid.

⁴⁹⁰ Anders Dalsbro, Kenny Hjalte, Daniel Poohl. *Svensk vit make – årsrapport 2008*. (Expo, 2009)
<https://expo.se/fakta/resurser/svensk-vit-makt-%E2%80%93-%C3%A5rsrapport-2008>

För NMR:s ledarskap och som genomsyrar hela organisationens ideologiska anda, framhåller man Hitler, Nazityskland och *Mein Kampf* som de främsta idealiska referenspunkterna som man ständigt återkommer till och som man försöker adaptera till moderna tider. Vikten av detta ser man exempelvis när NMR:s ledning gav ut en specialutgåva av *Mein Kampf* på svenska med förord av Simon Lindberg och med fotnoter om händelser, namn och platser.⁴⁹¹

5.3 Struktur

NMR:s struktur ser ut som följer:⁴⁹²

Ledare för organisationen sedan 2015 är Simon Lindberg och under honom finns ett riksråd bestående av fyra personer. Under riksrådet finns i sin tur olika nästen, vilka omfattar ett antal län.⁴⁹³ Nästena är: Mälardalen, Västra Götaland med omnejd, Södra Sverige, Södra Norrland, Dalarna/Värmland, Norra Norrland samt Småland.⁴⁹⁴

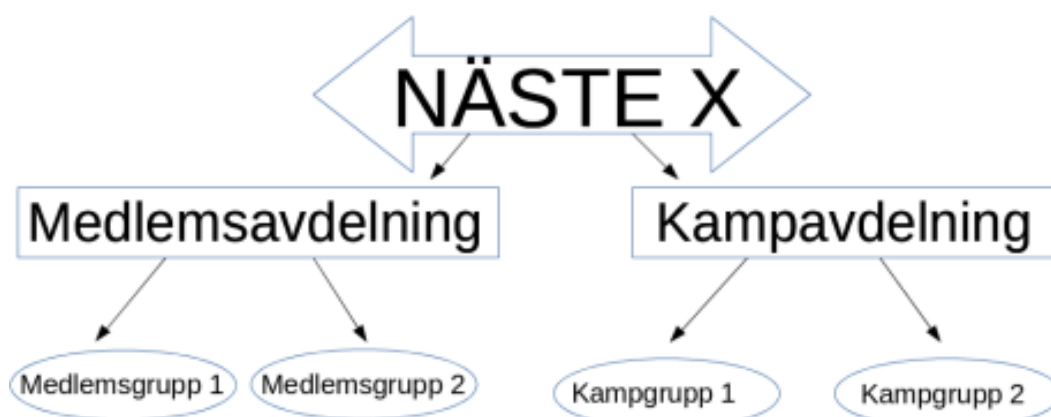
⁴⁹¹ Redaktionen. "FOLKKONFERENS: 1 maj inställt, stort boksläpp och ny hemsida". *Nordfront*, 29 mars 2020 <https://www.nordfront.se/live-1400-information-infor-1-maj-och-andra-stora-nyheter.smr>

⁴⁹² Erik Wiman, Frida Sundkvist, Frida Svensson, "Unik kartläggning: Här är NMR:s inre kärna", *Aftonbladet*, 27 september 2017. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/o4pKK/unik-kartlaggning-har-ar-nmrs-inre-karna>

⁴⁹³ *Aftonbladet*, "Unik kartläggning: Här är NMR:s inre kärna". <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/o4pKK/unik-kartlaggning-har-ar-nmrs-inre-karna>

⁴⁹⁴ Nordiska motståndsrörelsen. "Nästeskarta". <https://xn--motstndsrrlsen-llb70a.se/nasteskarta/>

Varje näste är uppdelat i en medlems- respektive kampavdelning:⁴⁹⁵

NMR:s slutna hierarkiska organisationsstruktur är kopierad från den paramilitäriska och fascistiska organisationen Järngardet i Rumänien som verkade på 1930-talet, som var en sluten elitgrupp och organiserade sig i nästen med undergrupper som begick politiska mord och pogromer riktade mot judar.⁴⁹⁶ De har även tagit sina politiska färger – grönt, vitt, svart – från Codreanus Järngardet.⁴⁹⁷ Enligt NMR:s Handbok för aktivister är Motståndsrörelsen ”ingen demokratisk organisation där individer får ansvarspositioner genom val eller majoritetsstyre. Istället är det en strikt hierarkisk strukturerad organisation där samtliga ansvarspositioner tillsätts efter kompetens, lojalitet och offervilja.”⁴⁹⁸

Vidare anser NMR enligt deras Handbok för aktivister att ”Motståndsrörelsen är inte pacifistisk. Vi är medvetna om att vi endast kan segra genom fysisk kamp och att idéer och vackra ideal inte betyder någonting och aldrig kan blomma ut om dessa livets idéer saknar aggressiva fanatiska förkämpar.”⁴⁹⁹ Dock hävdar Simon Lindberg att det är ”ett regelbrott att begå offensiva våldshandlingar men däremot använder vi alltid vår rätt till självförsvar.”⁵⁰⁰

I kampgrupperna finns enligt NMR aktivister och medlemmar som strävar efter att bli aktivister och som fysiskt fostras in i organisationen med disciplin och kampanda. Kampgrupperna genomför ”offentliga aktioner, spektakulär aktivism, kampsportträning, tuffare vildmarksturer och att agera skydd och vakt i

⁴⁹⁵ Simon Lindberg. ”Ny organisationsstruktur inom Nordiska motståndsrörelsen”. *Nordfront*, 4 februari 2019

<https://www.nordfront.se/ny-organisationsstruktur-inom-nordiska-motstandsrörelsen.smr>

⁴⁹⁶ ”Nordiska motståndsrörelsen (NMR) (Expo, 3 juli 2019). <https://expo.se/fakta/wiki/nordiska-motstandsrörelsen-nmr>

⁴⁹⁷ Ibid.

⁴⁹⁸ Tore Bjørge, *Høyreekstremisme i Norge: Utviklingstrekk, konspirasjonsteorier og forebyggingsstrategier* (Oslo: Politihøgskolen, 2018)

<http://kriminalitetsforebygging.no/wp-content/uploads/2018/10/Hoyreekstremisme-i-Norge.pdf>

⁴⁹⁹ Mikael Delin och Mattias Carlsson, ”DN granskar: Polisen kan inte stoppa nazisterna i Almedalen”, *Dagens Nyheter*, 28 juni 2017.

⁵⁰⁰ Nordiska motståndsrörelsen. ”Ledarperspektiv #10: Nordisk revolution utan pardon! Almedalen och våld”. *Ledarperspektiv*

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv0010>

demonstrationer.” För de personer som ingår i kampgrupperna ställer NMR krav på ”regelbunden aktivism, fysisk träning och uppvisande av offervilja, samt att medlemmar utom i ett fåtal undantagsfall ska vara offentliga med vilka de är.”⁵⁰¹ I SMR:s interna dokument uppges att en kampgrupp består av mellan 2 och högst 12 ”aktivister” under ledning av en gruppchef alternativt nästeschef. När medlemskapet överskrider 12 aktivister så bildas en helt ny kampgrupp.⁵⁰² Dessa kampgrupper numreras och enligt dokumentet ska en kampgrupp träffas minst en gång i veckan och rekryteringsmålsättningen är att man minst ska ha rekryterat minst så många årligen att en ny kampgrupp bildas.

Kampgruppernas uppgift är också att ”kontinuerligt bedriva propagandaspridande arbete, dvs. affischeringar, klistermärksuppsättningar, tidningsutdelningar och tidningsförsäljningar.” Andra verksamhetsområden ska verka för att främja sammanhållning inom kampgruppen och genom sociala aktiviteter, ”fortbilda sig inom den nationalsocialistiska världsåskådningen”, och bedriva underrättelseverksamhet i området mot fienden.

Kampgrupperna leds av en gruppchef som fördelar uppgifter och intern lojalitet samt säkerhet där man noggrant för register och kontroll över inkomstbringande aktiviteter och meddelar finansiering till överordnad. En gruppchefs roll är att vara ”tillrättavisande” gentemot aktivister.⁵⁰³ Det finns även en områdeschef som ansvarar för att kampgrupperna genomför minst en aktivitet i månaden. På en överordnad nivå finns det en nästeschef som är ytterst ansvarig för all aktivitet inom området och respektive kampgrupper inom området. Varje månad träffar nästeschefen sitt nästes områdeschefer/gruppchefer och var tredje månad arrangeras ett större möte som omfattar alla aktivister inom nästesområdet. Totalt finns det sju nästeschefer och varje näste omfattar ett par län.⁵⁰⁴ På högsta nivå finns riksorganisationen som styrs av ledaren för Motståndsrörelsen och en stab som leder det rikstäckande arbetet på alla fronter och sanktionerar all aktivitet. NMR:s riksråd består av ledaren och tre andra ledare. Det finns även ett Nordenråd som har representanter från NMR:s medlemsländer.

NMR:s Aktivisthandbok syftar inte bara till att skapa regler för medlemskap, utan även att fostra medlemmarna in i rasideologin och en heltäckande livsstil.⁵⁰⁵ Själva medlemskapet inom NMR är selektivt och följer en strikt rekryterings- och uttagningsprocess. De edsvurna är den högsta formen för medlemskap för de som visat sig lojala efter långa och många provningar. Det finns också ett mellanting mellan

⁵⁰¹ Simon Lindberg. ”Ny organisationsstruktur inom Nordiska motståndsrörelsen”. *Nordfront*, 4 februari 2019 <https://www.nordfront.se/ny-organisationsstruktur-inom-nordiska-motstandsrorelsen.smr>

⁵⁰² Sveriges Radio. <https://sverigesradio.se/diverse/appdata/isidor/files/161/14283.pdf>

⁵⁰³ Anders Dalsbro, Johannes Jakobsson och Mikael Ekman, ”SMR från insidan”, *Expo*, 6 juni 2014.

⁵⁰⁴ Erik Wiman, ”Unik kartläggning: Här är NMR:s inre kärna”, *Aftonbladet*, 27 september 2017.

⁵⁰⁵ Gustav Westberg & Henning Årman, ”Common sense as extremism: the multi-semiotics of contemporary national socialism”, *Critical Discourse Studies*, 16:5, (2019): sid.549-568

stödmedlem och aktivist och så kallade ”rasfrämlingar tillåts endast stödmedlemskap, ”⁵⁰⁶ med få undantag för ”en andel zigenskt eller samiskt blod.”⁵⁰⁷

För att bli stödmedlem betalar man in en avgift mellan 500-10,000 kr och man erbjuds ”en passiv medlemsform” där man blir inbjuden till fåtal av NMR:s aktiviteter. Partimedlemskap får man genom ett informations- och rekryteringsmöte lokalt på vistelseorten och där graden av engagemang bestäms genom en intervju och i samråd med rekryteringsansvarig. Utöver en fast medlemsavgift betalar partimedlem månadsvis beroende på betalningsförmåga och de utför basaktivism som flygbladsutdelning, tillverkning av propaganda och hantverk och dylika uppdrag. Det finns två vägar till att bli aktivist, som är NMR:s yttersta spjutspets: antingen söker man direkt som aktivist eller efter minst sex månader som partimedlem.⁵⁰⁸

För att bli aktivist måste man genomgå fysiska antagningskrav som inspirerats från finska försvarets antagningskrav till militärtjänstgöring.⁵⁰⁹ Exempelvis ska man minst klara i sträck tio pullups, 30 armhävningar, 40 magböjningar och 220 cm i längdhopp. Man accepterar inte heller tatueringar på händer och huvud, piercingar eller alkohol- och narkotikamissbruk eller psykisk sjukdom.⁵¹⁰

Ett poängsystem över individuella medlemmars aktioner ”rapporteras in till överordnad och blir en effektiv kontrollmekanism för ledningen”⁵¹¹ som betygsätter individuella medlemmars engagemang.⁵¹² Detta kallas för ”AMA” som står för aktivistmarkeringar som skickas varje månad till överordnade.⁵¹³ Högsta poäng är att sitta anhållen för organisationen och näst högst är att rekrytera en ny medlem.⁵¹⁴ Exempelvis får man poäng för hur länge man sitter frihetsberövad.⁵¹⁵ Andra uppgifter som medlemmar måste göra är att ”kartlägga fiender, eller möjliga fiender, och rapportera allt de vet om dessa till sin närmaste ledare.”⁵¹⁶

Om NMR medlemmar blir fängslade blir de betraktade som politiska fångar och det finns en speciell fånginsamling med pengar till häktade eller dömda NRM medlemmar. Samtidigt ska de försöka rekrytera under fängelsetiden.⁵¹⁷ Det råder också strikt

⁵⁰⁶ Nina Blazevic, ”Här får inga ”rasfrämlingar” medlemskap”, *Borlänge Tidning*, 8 november 2013.

⁵⁰⁷ Ibid.

⁵⁰⁸ Nordiska motståndsrörelsen. ”Stödmedlem, partimedlem eller aktivist?”

<https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/stodmedlem-partimedlem-eller-aktivist/>

⁵⁰⁹ Frida Sundkvist, Frida Svensson, Erik Wiman, ”Så förbereder sig nazisterna för väpnad kamp”, *SvD*, 28 september 2017.

⁵¹⁰ NMR Aktivisthandboken (norsk utgåva).

⁵¹¹ Daniel Poohl, ”Drömmen om revolutionen”, *Expo*, 2 mars 2014.

<https://expo.se/2014/03/dr%C3%B6mmen-om-revolutionen>

⁵¹² Anna Ritter, ”Så splittrades nationalisterna”, *Fokus*, 10 december 2010.

⁵¹³ Anders Dalsbro, Johannes Jakobsson och Mikael Ekman, ”SMR från insidan”, *Expo*, 6 juni 2014.

⁵¹⁴ P4 Dalarna, ”Ansvarig utgivare: Hot mot demokratin”, *Sveriges Radio*, 5 maj 2014.

<https://sverigesradio.se/artikel/5851724>

⁵¹⁵ Catarina Saha, ”Nazisterna belönas med poäng för hatbrott”, *Västerbottens-Kuriren*, 29 september 2015.

⁵¹⁶ P4 Dalarna, ”Ansvarig utgivare: Hot mot demokratin”, *Sveriges Radio*, 5 maj 2014.

<https://sverigesradio.se/artikel/5851724>

⁵¹⁷ Frida Svensson, ”Nazisternas handbok: Alkohol förbjudet – barn tränas bli vapen”, *SvD*, 28 september 2017.

tystnadsplikt inom organisationen och all information som inte är offentligt är hemligstämplad. Om man avslöjar denna typ av information räknas det som "förräderi".

Finansieringen består av medlemsavgifter beroende på vilken position man har i organisationen och ett tionde, tio procent av sin lön, till organisationsledningen.⁵¹⁸ Många medlemmar betalar en månadsavgift på 200 kronor och är i övrigt självfinansierade i grunden då de köper sina egna klistermärken och annat propagandamaterial.

Även klädsel är viktigt inom NMR där aktivister förväntas att "undvika moderna kulturyttringar" och "ta avstånd från produkterna av det judekapitalistiska systemet och försöka leva ett enklare, mer naturligt liv i samklang med naturen."⁵¹⁹ Samtidigt är det viktigt för NMR att de som marscherar i demonstrationer ska ha en enhetlig klädsel med mörkgröna slipsar halvt instoppade i vita skjortor, svarta byxor och kängor. Fanborgen skyddas av aktivister med sköldar.

I medlemsavdelningen finns enligt NMR de personer som inte passar in i kampgrupperna, exempelvis personer med känsligt arbete, pensionärer, kvinnor med ansvar för småbarn och sådana som av andra anledningar inte har det som krävs för att ingå i kampgrupperna. Verksamheten består exempelvis av flygbladsutdelning i villaområden, klistermärkesuppsättningar, nyhetsarbete för hemsidan Nordfront, sociala träffar och på andra sätt underlätta för kampgrupperna. Här ställs lägre krav på aktivitetsnivå och helt passiva medlemmar kan söka stödmedlemskap.⁵²⁰

NMR har försökt locka nya medlemmar genom olika arrangemang som att hålla självförsvars- och överlevnadskurser, vildmarkshelger, och studiecirklar. Vissa medlemmar har ett militärt förflutet⁵²¹ något som varit uppmärksammat länge då Nationell Ungdom redan på slutet av 1990-talet uppmanade sina medlemmar att söka sig till militära utbildningar.⁵²² I en granskning av SvD/Aftonbladet har tolv av 84 nazister militärtränats av Försvarsmakten.⁵²³ Exempelvis i NMR:s riksråd var Fredrik Vejdeland granatgevärssoldat (1997) och Emil Hagberg (tidigare i riksrådet) tjänstgjorde som amfibiesoldat 2004 på marinbasen i Berga i Stockholm.⁵²⁴ NMR medlemmar beväpnar sig själva med vapen när de rör sig utomhus enligt dekret.⁵²⁵

NMR premierar barnafödande och i en Sveriges Radio P1-dokumentär som kartlagde 178 av de mest aktiva under år 2017 fann man att dessa aktivister hade sammanlagt

⁵¹⁸ Nina Blazevic, "Svenska nazister leds från Dalarna", *Nya Ludvika Tidning*, 20 december 2013.

⁵¹⁹ Anders Dalsbro, Johannes Jakobsson och Mikael Ekman, "SMR från insidan", *Expo*, 6 juni 2014.

⁵²⁰ <https://www.nordfront.se/ny-organisationsstruktur-inom-nordiska-motstandsrorelsen.smr>

⁵²¹ P4 Dalarna, "Dalaföretagare tränar nazister i överlevnad", *Sveriges Radio*, 5 maj 2014.

<https://sverigesradio.se/artikel/5851786>

⁵²² Jan Helin, Jan Karlsson och Maria Trädgårdh, "Rasist skolades att bli elitsoldat", *Aftonbladet*, 21 juni 1999.

⁵²³ Frida Sundkvist, Frida Svensson, Erik Wiman, "Så förbereder sig nazisterna för väpnad kamp", *SvD*, 28 september 2017.

⁵²⁴ *Ibid.*

⁵²⁵ "Våldsamma nazister styrs från Örebro län", *Nerikes Allehanda*, 13 april 2014.

136 biologiska barn varav 75 var skrivna hos NMR-medlemmar.⁵²⁶ NMR anser att medlemmar/aktivister bör ”lära sina barn att se sig själva som vapen.”⁵²⁷ Enligt NMR:s handbok ”ska barnet bli ett nytt tillskott i den nazistiska kampen, en ny soldat i armén som ska rädda landet, och Norden, från ockupationen.”⁵²⁸ Denna barnfostran in i nationalsocialistisk anda innebär klara regler och förbud. Exempelvis får de inte kolla på TV eller barnprogram som kan anses vara skadliga för dem och man förbjuder ”propaganda om människors lika värde” eller ”rasblandning”.⁵²⁹ Enligt NMR är barn ”rasmedvetna.” Skolan har en viktig uppgift att ”fostra barn i ’folkgemenskapstanken’”.⁵³⁰ NMR har också anklagats för att försöka rekrytera barn genom datorspelet Roblox som är ett av de mest populära spelen för barn i åldrarna mellan nio och tolv.⁵³¹

Sedan många år har NMR utvecklat sin närvaro på Internet som förändrats genom åren. Tidigt utvecklade SMR webbsidan Patriot där man förmedlade olika tidskrifter, nätbutik med publikationer och vitmaktmusik med mera. Tidningarna Folktribunen och Nationellt Motstånd trycktes även från ett SMR-styrt tryckeri i Storvreta norr om Uppsala i början på 2000-talet. I takt med social medias utveckling så förändrades SMR:s propagandastrategi och utbud av kanaler. Den mest tongivande nättidningen Nordfront startades 2011 och ett flertal chefredaktörer i Nordfront har åtalats för hets mot folkgrupp. Utöver Nordfront finns ett helt batteri av olika radio- och webb-TV satsningar som gjordes 2018 i samband med NMR:s beslut att delta i kommun-, landstings- och riksdagsvalet 2018. Idag består NMR av fyra olika föreningar som är registrerade på samma postbox i Grängesberg: NMR, NF Media, Nordfront och Nordisk Samling.⁵³²

5.4 Utvecklingen från SMR till NMR

Vägen från skapandet av Svenska motståndsrörelsen (SMR), som grundades 1997 av Klas Lund, till att bli döpt till Nordiska motståndsrörelsen (NMR) 2015 har varit lång och brokig samt kantad av olika aktiviteter. Sedan grundandet av SMR 1997 har organisationen styrts med en järnhand genom ”hierarkisk ledarprincip” av tidigare VAM-ledaren Klas Lund tillsammans med en då hierarkiskt uppbyggd sjuannaledning där Magnus Söderman och Pär Öberg var framträdande ledare.⁵³³

⁵²⁶ P1 Dokumentär, ”Barnen i Nordiska motståndsrörelsen”, *Sveriges Radio*, 4 mars 2018.

<https://sverigesradio.se/sida/avsnitt/1026574?programid=909>

⁵²⁷ Frida Svensson, ”Nazisternas handbok: Alkohol förbjudet – barn tränas bli vapen”, *SvD*, 28 september 2017.

⁵²⁸ Ibid.

⁵²⁹ Lisa Röstlund, ”Nazist: Jag lär barnen att vår ras är mer värd”, *Aftonbladet*, 6 maj 2014.

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/4dW56E/nazist-jag-lar-barnen-att-var-ras-ar-mer-varld>

⁵³⁰ ”Guide till nazistiska NMR:s tankevärld”, *Aftonbladet*, 4 oktober 2018.

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/gPnoE1/guide-till-nazistiska-nmrs-tankevarld>

⁵³¹ Johan Apel Röstlund, ”Nazister värvar i populära barnspel”, *Arbetaren*, 7 februari 2020.

⁵³² Frida Sundkvist, ”Källa: Hemliga pengar har slussats till toppnazister”, *Svenska Dagbladet*, 28 september 2017.

⁵³³ ”SÄPO varnar för nazivåld”, *TV4*, 26 april 2008.

SMR genomförde även olika taktiska kampanjer för att få uppmärksamhet och locka till sig nya medlemmar. Redan 1999 misstänks Nationell Ungdom (NU), SMR:s ungdomsförbund, ha placerat en bilbomb i Nacka riktad mot ett journalistpar som granskade de nazistiska organisationerna i Sverige.⁵³⁴ Journalisterna hade blivit uthängda av SMR:s propagandaorgan Folktribunen.⁵³⁵ Nationell Ungdom, som riktar sig till ungdomar mellan åldrarna 16-23 år gamla, fokuserade på att sprida propaganda och arrangerade kampanjer mot personer av utländsk härkomst som misstänktes för våldtäkt. Personer med SMR-koppling har enligt Expo ansvarat för flera våldsdåd som mordet på syndikalisten Björn Söderberg (1999) och vapenstöld på Strängnäs regemente P10.⁵³⁶

På tidigt 2000-tal genomförde aktivister inom SMR:s Nationell Ungdom attacker mot konstutställningar i Malmö (2003) som man ansågs visa barnpornografi⁵³⁷ och mot en bildutställning i Stockholm (2004) som visade döda djur.⁵³⁸ Olika år fokuserade man på andra slags aktioner. SMR fokuserade 2009 på att hänga ut offentligt dömda pedofiler genom flygblad, patrullera kring skolor och upprätta en hemsida där pedofiler skulle hängas ut. SMR:s dåvarande ledare i Norrland Mikael Skilt (som senare rekryterades till Azovbataljonen i Ukraina), var en av initiativtagarna till uthängningskampanjen av pedofiler.⁵³⁹ Man fokuserade även på våldsbrott och sexualbrott där gärningsmän var utlandsfödda.⁵⁴⁰ Exempelvis höll SMR en stor demonstration om kvinnofrid i Bollnäs efter en gruppvåldtäkt 2012.

Vid Salemmarscherna som SMR höll mellan 2000-2010 i, anslutning till årsdagen av mordet på Daniel Wretström (9 december 2000) som vitmaktmiljön såg som martyr, samlade miljön årligen deltagare från SMR, Info-14, Nationaldemokraterna, Nationalsocialistisk Front och Nordiska förbundet. Marscherna i Stockholmsförorten Salem samlade en rad olika nazistiska organisationer under ett paraply, vilket visade att SMR, NSF och andra organisationer kunde hålla ihop trots stridigheter. Men Nationalsocialistisk front (NSF) hoppade år 2006 av som medarrangör.⁵⁴¹ Konflikterna mellan nazistgrupperna ledde till att SMR avstod Salem demonstrationen

⁵³⁴ "Nazister knäckte identitet", *Dagens Nyheter*, 29 juli 1999

⁵³⁵ "JK friar nazister på Nätet...men blir uppläxade ändå", *Dagens IT*, 1 september 1999.

⁵³⁶ Johan Apel Röstlund, "20 år sedan mordet på Björn Söderberg – och ett förändrat Sverige", *Arbetaren*, 11 oktober 2019. <https://www.arbetaren.se/2019/10/11/20-ar-sedan-mordet-pa-bjorn-soderberg-och-ett-forandrat-sverige/>; SMR bakom många våldsdåd", *Dala-Demokraten*, 7 november 2013. <https://www.dalademokraten.se/artikel/smr-bakom-manga-valdsdad>

⁵³⁷ Redaktionen. "Till kulturens försvar". *Nordfront*, 3 september 2009
<https://www.nordfront.se/till-kulturens-forsvar.smr>

⁵³⁸ Redaktionen. "Aktion mot "konstutställning". *Nordfront*, 10 januari 2004
<https://www.nordfront.se/aktion-mot-konstutstallning.smr>

⁵³⁹ Henrik Ståhl, "Svenska motståndsrörelsen: "Fler pedofiler ska hängas ut", *Svenska Dagbladet*, 20 september 2009. <https://www.svd.se/mikael-skilt-svenska-motstandsrörelsen-fler-pedofiler-ska-hangas-ut>; Anita Östberg. "Pedofiler pekats ut på ny sajt". *Sundsvalls Tidning*, 8 november 2009
<https://www.st.nu/artikel/pedofiler-pekats-ut-pa-ny-sajt>

⁵⁴⁰ *Svensk vit makt -årsrapport 2009*, Expo (2010). <https://expo.se/fakta/resurser/svensk-vit-makt-%E2%80%93-%C3%A5rsrapport-2009>

⁵⁴¹ "Nazistiska rörelsen splittrad inför årets marsch i Salem", *Göteborgsposten*, 9 december 2006

2007 och 2008. Därför minskade antalet demonstranter successivt från 2000 nazister år 2003 till cirka 700 nazister under 2008 års Salemmarsch.⁵⁴²

Mellan 2005 och 2008 arrangerades varje år Folkets marsch på nationaldagen i Stockholm av en splittrad vitmaktrörelse.⁵⁴³ SMR:s ledartrio Klas Lund, Pär Öberg och Magnus Söderman marscherade tillsammans under Folkets marsch och organisationen försökte positionera sig som den mest aggressiva och militanta naziströrelsen.⁵⁴⁴ Fram till år 2006 använde inte SMR öppet sin nationalsocialistiska orientering utan refererade till sina aktivister som ”patrioter”.⁵⁴⁵

En ny vändpunkt kom då andra vit makt-organisationer främjade lösare organisations- och ledarskapsstrukturer som inom den autonoma rörelsen där ”strävan var att komma bort från organisationsbyråkrati och kunna agera mer snabbfotat.”⁵⁴⁶ Mellan 2007-8 bildades 17 nya nazistgrupper vid sidan av de drygt 30 grupper som fanns i Sverige.⁵⁴⁷ Även Nationell Ungdom fördes in i SMR vid årsskiftet 2005/6 då man antog NU:s logotyp som var tyrrunan, som symboliskt står för ”kamp, strid och seger”,⁵⁴⁸ och som ”bars av högt uppsatta nazister som gått Hitlers ’förintelseskola’.”⁵⁴⁹ Tyrrunan har sin härkomst från nordisk mytologi.⁵⁵⁰ SMR ansåg att de inte behövde en renodlad ungdomsorganisation och att två separata organisationer ansågs vara förvirrande för sympatisörer och potentiella rekryter samt att tudelningen skapade generationsklyftor mellan aktivister.

SMR har också stått för ett stort antal våldsdåd och en våldseskalering mot meningsmotståndare vilket höjt deras profilering gentemot rivaliserande grupper.⁵⁵¹ Framförallt var det tydligt 2007 när NSF försökte putsa sin fasad som ”parlamentariskt alternativ” så strävade SMR efter våldsam gatukamp för att få genomslag i rekrytering och höja sin medieprofil.⁵⁵² SMR:s konkurrenter NSF fokuserade på den parlamentariska vägen i både riksdagsvalet och kommunalval medans Info 14 var en nazistisk nätverksbaserad rörelse.⁵⁵³ Extremhögerns politiska karta ritades om när

⁵⁴² ”Salemmarschen år för år”, *Expo*, 12 december 2009.

⁵⁴³ ”Nazister normaliseras i den nationella rörelsen”, *Fria Tidningen*, 2 november 2016.

<http://www.fria.nu/artikel/125383>

⁵⁴⁴ Daniel Poohl, ”Var fanns polisen?”, *Expo*, 6 juni 2007. <https://expo.se/ledare/2007/06/var-fanns-polisen>

⁵⁴⁵ Jacob Aasland Ravndal, *Transnational Militancy in the Making: A Primer on the Nordic Resistance Movement* (Oslo: C-Rex, 2019). <https://www.sv.uio.no/c-rex/english/publications/c-rex-working-paper-series/transnational-militancy-in-the-making.pdf>

⁵⁴⁶ ”Extremisterna”, *Fokus*, 30 november 2007.

⁵⁴⁷ ”Nazistgrupperna blir allt fler i landet”, *Landskrona Posten*, 3 september 2008.

⁵⁴⁸ *Svensk vit makt – årsrapport 2008*, Expo (2009) <https://expo.se/fakta/resurser/svensk-vit-makt-%E2%80%93-%C3%A5rsrapport-2008>

⁵⁴⁹ Erik Wiman, Frida Sundkvist, Frida Svensson, ”NMR:s symbol står för förintelse – tillåts i Sverige”, *Aftonbladet*, 27 september 2017.

⁵⁵⁰ Jacob Aasland Ravndal, *Transnational Militancy in the Making: A Primer on the Nordic Resistance Movement* (Oslo: C-Rex, 2019). <https://www.sv.uio.no/c-rex/english/publications/c-rex-working-paper-series/transnational-militancy-in-the-making.pdf>

⁵⁵¹ Johannes Jacobsson, ”Våldet som sista utväg”, *Expo*, 26 november 2007.

⁵⁵² ”Oro i naziled skapar extremistvåld”, *Tidningarnas Telegrambyrå*, 12 september 2007.

⁵⁵³ Linnea Nilsson, ”Högerextremas våld allt rårare”, 7 september 2007.

NSF ombildades till Folkfronten under hösten 2008 och sedan återuppstod som Svenskarnas Parti med en mildare framtoning.⁵⁵⁴

SMR och andra nazistiska organisationer fokuserade på basaktivism och att sprida propaganda och rekrytera ungdomar i skolor. I en undersökning (2008) av Sveriges Radio uppgav tillfrågade gymnasierectorer att det i 22 procent av cirka 1300 gymnasier fanns nazistiskt eller främlingsfientlig propaganda.⁵⁵⁵ I Östergötland hade 33 procent av högstadies- och gymnasieskolor påträffat liknande propaganda.⁵⁵⁶

SMR fokuserade på fallet med SMR medlemmen Niklas Frost som dömts till fem års fängelse för försök till mord 2007 då han knivhuggit en politisk motståndare under en flygbladsutdelning vid Slussen i Stockholm.⁵⁵⁷ Under flera år fokuserade SMR på olika kampanjer för frigivning av Frost.

Under 2011 var den svenska extremhögern en splittrad och trött rörelse. SMR tappade medlemmar och Info-14 lades på is.⁵⁵⁸ Under 2010 hoppade Magnus Söderman, som varit en framträdande talare för SMR, av organisationen tillsammans med två andra medlemmar David Eljas och Jakob Haskå.⁵⁵⁹ Därför skapades Förbundet Nationell Ungdom av avhoppade aktivister under en period för att blåsa liv i aktivismen genom friluftaktiviteter och gemenskap genom olika aktiviteter.

Den högerextremistiska miljön hade halverats från 40 stycken organisationer år 2009 till 18 under 2012.⁵⁶⁰ Under 2000-talet kretsade vitmakt-miljön kring fyra grupperingar: Info 14 (som upphörde 2011), Svenska motståndsrörelsen, Blood & Honour och Nationalsocialistisk front. Men de flesta organisationer hade förändrats och försökte framstå som mer rumsrena och utgöra seriösa politiskt alternativ som SvP. Medan svenska extremhögern var splittrad stärkte SMR sitt grepp om vitmaktrörelsen. Under 2010 breddade SMR rekryteringen då man sänkte krav för medlemskap genom att introducera ”medlemmar” vid sidan av kategorierna: edsvuren, aktivist och stödmedlem.⁵⁶¹

I oktober 2011 fick Klas Lund utgivningsbevis för tidskriften Nordfront som blev en ledande samlingspunkt för propaganda.⁵⁶² Stagneringen av högerextremistiska aktiviteter resulterade i att ideologiproduktionen ökade under 2011 i form av föredrag, studiecirkel och starten av ett nytt bokförlag. Även en ny tankesmedja, Nordengruppen, bildades under 2011.⁵⁶³ Hösten 2012 öppnade NMR upp för ett nytt initiativ *Nordfront Debatt* för att ventilerade olika åsikter inom leden och för att vässa

⁵⁵⁴ Daniel Poohl, ”Extremhögerens politiska karta ritas om”, *Expo*, 26 november 2008.

⁵⁵⁵ ”Rasism bland elever lockar nynazister”, *Norrköpings Tidningar*, 25 april 2008.

⁵⁵⁶ Ibid.

⁵⁵⁷ *Svensk vit makt – årsrapport 2010*, Expo (2011). <https://expo.se/fakta/resurser/svensk-vit-makt-%E2%80%93-%C3%A5rsrapport-2010>

⁵⁵⁸ ”Extremhögerens omgörning”, *Expo*, #4 (2011).

⁵⁵⁹ ”Ledande nazister hoppar av”, *Expo*, 27 maj 2011.

⁵⁶⁰ ”Svenskarnas parti samlar högerextrema”, *Jönköpingsposten*, 26 juni 2013.

⁵⁶¹ *Svensk vit makt – årsrapport 2010*, Expo (2011). <https://expo.se/fakta/resurser/svensk-vit-makt-%E2%80%93-%C3%A5rsrapport-2010>

⁵⁶² Johan Eslander, ”Nazistledaren startar tidning”, *Expressen*, 1 november 2011.

⁵⁶³ Ewa Tures, ”Rasistiska rörelsen kan ha stagnerat”, *Göteborgsposten*, 5 mars 2012.

argumenten. Men det var avgörande att inte öppna upp för mycket eftersom debatten ämnade vara rådgivande medan Motståndsrörelsen var beslutsfattande i frågor.⁵⁶⁴

Under 2012 fokuserade man mycket på den serie av våldsdåd som kunde kopplas till SMR. Vänsterpartiets Daniel Riazat, som ledde rörelsen *Dalarna Mot Rasism* attackerades med en flaska i huvudet i Falun medan tre våldsdåd i Stockholm satte fokus på SMR. SMR försökte vid tiden stärka sitt nationalsocialistiska varumärke och utmåla sig själva som aktiva, växande och farliga. I september 2012 stack SMR-aktivister ned 22-åriga Joakim Karlsson i Vallentuna med åtta knivhugg vilket ledde till hans död. Lite över en vecka senare attackerades en invandrare på en nattbuss i Stockholm och en vecka före Kärntorp 2013 blir nigerianen Fidel Ogu oprovocerat knivöverfallen i Hökarängens centrum.⁵⁶⁵

I december 2013 gick ett 40-tal SMR-anhängare till attack med påkar, flaskor och bengaler mot en antirasistisk manifestation i Kärntorp. Manifestationen i Kärntorp arrangerades av antifascistiska organisationen Linje 17 och hölls som följd av flera misshandelsfall där gärningsmännen förmodas vara nazister. Nazistsymboler hade även klottrats på Kärntorps gymnasium och SMR förmodades också träna på Kärntorps idrottsplats. Av de 24 anhållna var hälften under 20 år och flera hade tidigare dömts för olika brott.⁵⁶⁶ Emil Hagberg, ledare för SMR i Stockholm, dömdes till åtta månaders fängelse för våldsamt upplopp medan en vice nästeschef dömdes till sex månaders fängelse.⁵⁶⁷

Massiv medial uppmärksamhet om Kärntorp och 1 maj-demonstration i Borlänge (2015) gav SMR vind i seglen och deras position stärktes ytterligare med upplösning av SvP efter deras valförlust 2014 då många medlemmar gick över till SMR. Samtidigt ökade SMR markant sina aktiviteter i Stockholmsområdet.

Ledarskapet inom SMR/NMR har flyttat runt genom åren. Ofta är syftet att samla ihop medlemmar och skapa "samhällen i samhället."⁵⁶⁸ 2003 flyttade SMR:s ledarskap till Skövdetrakten där ett flertal bosatte sig på Sveneby säteri i Töreboda kommun, ett gods som ägdes av den tyskättade högerextremisten och advokaten Jürgen Riegers.⁵⁶⁹ I närheten av Skara bodde Klas Lund i ett torp.⁵⁷⁰ Riegers roll som organisatör av Rudolf Hess-marschen i tyska Wunsiedel kopplade samman SMR med tyska nazister och

⁵⁶⁴ <https://web.archive.org/web/20121104160355/http://www.nordfront.se/varfor-nordfront-debatt.smr>

⁵⁶⁵ "Nazisternas våld ett hot mot oss alla", *Dagens Arena*, 24 april 2014.

⁵⁶⁶ Frida Svensson, Karin Thurfjell, "De ligger bakom attacken i Kärntorp", *Svenska Dagbladet*, 17 december 2013. <https://www.svd.se/de-ligger-bakom-attacken-i-karrtorp>

⁵⁶⁷ Katarina Lagerwall, "Dom mot nazisterna i Kärntorp", *Dagens Nyheter*, 26 mars 2014. <https://www.dn.se/sthlm/dom-mot-nazisterna-i-karrtorp/>

⁵⁶⁸ Simon Lindberg, "Motståndsrörelsen i folkbildningens tjänst". *Nordfront*, 4 mars 2013 <https://web.archive.org/web/20130307130930/http://www.nordfront.se/motstandsrörelsen-i-folkbildningens-tjanst.smr>

⁵⁶⁹ "Klas Lund gripen för grovt vapenbrott", *Expo*, 25 november 2003.

⁵⁷⁰ Ibid.

framförallt tyska NDP.⁵⁷¹ SMR/NMR återkommer vid flertalet tillfällen till Wunsiedel för att delta i denna minnesceremoni.

I en granskning av Sveriges Radio 2014 fann man att 67 nazister (56 män och 11 kvinnor) var bosatta i Dalarna med flest bosatta i Borlänge och Ludvika.⁵⁷² Många centralgestalter inom NMR:s ledarskap är bosatta i och kring Sunnansjö utanför Ludvika i Dalarna.⁵⁷³ Under 2015 bodde Emil Hagberg och ledaren för Norska motståndsrörelsen Haakon Forwald i området. Likaså Pär Öberg och Klas Lund.⁵⁷⁴ I detta grannskap kring Ludvika bodde NMR:s riksledning och "SMR:s ledarskikt – Lund, Öberg, Forwald, Hagberg – sågs på måndagar hemma hos Emil Hagberg.⁵⁷⁵

Vikten av det lokala närområdet har varit central för många inom NMR-rörelsen då medlemmar inte bara bosatt sig där men också genomför aktivistdagar och andra sammanhållande evenemang. Exempelvis i november 2013 arrangerade SMR Nordendagarna vid Pär Öbergs hemtrakter på kommunala Furulidens IP och i Folkets hus i Saxdalen.⁵⁷⁶ På kvällen firade man även en officiell lansering av Danska motståndsrörelsen som nytillskott till Nordiska motståndsrörelsen. NMR har varit flitig att organisera lokala aktiviteter genom att hyra gymnastiksal, bygdegårdar och klubbstugor eftersom kommuner ansåg man inte kunde diskriminera pga politisk åskådning.⁵⁷⁷ NMR har nekats möteslokal i trakten och Ludvika kommun köpte IOGT-huset för att stoppa dem från att etablera en permanent möteslokal i Sunnansjö.⁵⁷⁸ Efter köpet rev kommunen byggnaden.⁵⁷⁹

Under 2014 genomförde SMR ett stort antal kampaktiviteter i hela landet jämfört med föregående år. Framförallt handlade det om propagandaspridning som affischeringar, flygbladsutdelning och demonstrationer. Samtidigt började SMR att gå in i en ny fas då man satsade på parlamentarisk representation. Den 2 oktober 2014 offentliggjorde Klas Lund viljan att NMR skulle starta en parlamentarisk gren. Delvis var det inspirerat av Gyllene Grynings valframgångar i Grekland där man både arbetade politiskt men

⁵⁷¹ Jan Nyman, "Skövde riskerar bli nazistfäste", *Göteborgsposten*, 22 november 2003; Tomas Lundin Katarina Sternudd, "Vi sitter inte och gör vapenvård", *Svenska Dagbladet*, 27 november 2003.

<https://web.archive.org/web/20031001010733/http://www.patriot.nu/artikel.asp?artikelID=179>

⁵⁷² P4 Dalarna, "Här bor och verkar Dalarnas nazister", *Sveriges Radio*, 5 maj 2014.

<https://sverigesradio.se/artikel/5847972>

⁵⁷³ "Idyllen tagen som gisslan", *Dagens Nyheter*, 10 maj 2015.

⁵⁷⁴ Åsa Asplid, "Här bor flera av naziströrelsens ledare", *Expressen*, 20 december 2013.

<https://www.expressen.se/nyheter/har-bor-flera-av-nazistrorelsens-ledare/>

⁵⁷⁵ Björn af Kleen & Lotta Härdelin, "Idyllen tagen som gisslan", *Dagens Nyheter*, 10 maj 2015.

<https://fokus.dn.se/det-ockuperade-landskapet/>

⁵⁷⁶ Nina Blazevic, "Nazister tränar på idrottsplats i Dalarna", *Dalarnas Tidningar*, 8 november 2013.

⁵⁷⁷ P4 Dalarna, "Nazister hyr gymnasalar, bygdegårdar och klubbstugor", *Sveriges Radio*, 5 maj 2014.

<https://sverigesradio.se/artikel/5852171>

⁵⁷⁸ "Uppgifter: Ludvika kommun köpte IOGT-huset för att stoppa nazister från att skaffa möteslokaler", *VLT*, 18 oktober 2017. <https://www.vlt.se/logga-in/uppgifter-ludvika-kommun-kopte-iogt-huset-for-att-stoppa-nazister-fran-att-skaffa-moteslokal>

⁵⁷⁹ "Här ville nazisterna öppna butik – men nu rivs IOGT-huset", *DT*, 6 oktober 2018.

<https://www.dt.se/logga-in/har-ville-nazisterna-oppna-butik-men-nu-rivs-iogt-huset>

också utomparlamentariskt.⁵⁸⁰ Enligt SMR-ledaren underströk man att NMR:s politiska parti ”kommer att vara radikalt, rättframt och skilja sig distinkt från övriga partier, både vad gäller budskap och organisation.”⁵⁸¹ Lund var mycket tydlig med att partiet höll fast vid sin radikala världsåskådning och därmed aldrig skulle kompromissa i politiken. Man genomförde en omfattande namninsamling på olika platser som utanför varuhuset Gekås i Ullared under julhandeln för att få lov att registrera partiet hos Valmyndigheten.⁵⁸²

SMR beslutade att registrera sig som ett politiskt parti i juli 2015. I samband med omorganisationen tillsattes Simon Lindberg som ny ledare för SMR i september 2015 som skulle verka för att organisationens verksamhet öppnades upp mer och breddades med spridning av propaganda och spektakulära demonstrationer högt på dagordningen.⁵⁸³ Simon Lindberg hade själv gått med i SMR 2010 efter att han länge varit engagerad i Nationalsocialistisk front och efter dess nedläggning Folkfronten.⁵⁸⁴ Rekryteringen av Simon Lindberg var en kupp för han tog med sig Folkfrontens kärnaktivister till SMR och de etablerade sig på en ny front i Kristianstad.⁵⁸⁵

5.5 Aktiviteter i den fysiska miljön

Mycket av NMR/SMR:s aktiviteter är inåtriktad verksamhet för att stärka känslan av gemenskap, grupptillhörighet och ideologisk fostran. Som Expo beskriver deras vardag: ”aktivisterna lever i ett rigoröst och hierarkiskt system med totalitära anspråk på deras vardag och verksamhet, i syfte att förädla dem till en andlig och fysisk elit.”⁵⁸⁶ Årligen arrangeras NMR:s aktivistdagar som varvas med föredrag av NMR:s ledare och nästeschefer om praktiska organisatoriska frågor, rapportering av aktiviteter av nästeschefer, planerade aktiviteter och ideologiska tal av ledarna inom NMR. Varje år arrangerar man även Nordendagarna som består av en trekamp och korandet av Årets nordman i Vikingakampen. En av grenarna är nordisk knivduell. Samtidigt hålls tal av organisationen och socialt umgänge. Nordendagarna hålls roterande mellan olika

⁵⁸⁰ Marko Hietikko, ”Så fungerar nazisternas nätverk”, *YLE*, 15 maj 2016.

<https://svenska.yle.fi/artikel/2016/05/15/sa-fungerar-nazisternas-natverk>

⁵⁸¹ P4 Dalarna, ”Nazist-expert: SMR kommer föra en mer hårdför politik”, *Sveriges Radio*, 3 oktober 2014. <https://sverigesradio.se/artikel/5981788>

⁵⁸² Simon Lindberg. ”Motståndsrörelsen 2014”. *Nordfront*, 6 januari 2015

<https://www.nordfront.se/svenska-motstandsrorelsens-2014.smr>

⁵⁸³ Henrik Evertsson, Anne Linn Kumano-Ensbj. ”Vil kjempe til døden for et nytt Norden”, *NRK*, 6 december 2017.

<https://www.nrk.no/dokumentar/xl/vil-kjempe-til-doden-for-et-nytt-norden-1.13810278>

⁵⁸⁴ Anders Dalsbro, ”Nazistledare åtalas för hets mot folkgrupp”, *Expo*, 11 september 2017.

<https://expo.se/2017/09/nazistledare-%C3%A5talas-f%C3%B6r-hets-mot-folkgrupp>

⁵⁸⁵ *Svensk vit makt – årsrapport 2009*, Expo (2010). <https://expo.se/fakta/resurser/svensk-vit-makt-%E2%80%93-%C3%A5rsrapport-2009>

⁵⁸⁶ ”Nordiska motståndsrörelsen (NMR) (Expo, 3 juli 2019). <https://expo.se/fakta/wiki/nordiska-motstandsrorelsen-nmr>

nästesområden. Nordendagarna är ett projekt som främjar hypermaskulinitet inom rörelsen samt glorifierar fornnordisk mytologi.⁵⁸⁷

Nordendagarna 2019 anordnades i Småland och till skillnad från föregående år var endast medlemmar och ett fåtal särskilt inbjudna välkomna, jämfört med tidigare år då det var fri inbjudan till medlemmar och sympatisörer. 2019 års Nordendagar inleddes med ett tal av NMR:s Simon Lindberg följt av rapporter från ledarna för NMR:s danska och norska grenar. Därefter höll NMR:s Fredrik Vejdeland ett anförande om ”hur nationalsocialister bör arbeta för att bygga upp ’sambädden i samhället’, där kamrater genom ökad självhushållning kan skapa ett utbyte där vi stödjer varandra istället för att gynna giriga fientliga intressen.”⁵⁸⁸

Gatuaktivism i kombination med basaktivism som flygbladsutdelning, affischeringar, klistermärkesuppsättningar och banderoller är helt centrala aktiviteter för NMR. Utdelning av flygblad sker också i samband med olika typer av manifestationer, som Expo definierar som ”aktiviteter som syftar till att markera politisk närvaro i gatumiljön som exempelvis stillastående flygbladsutdelningar i grupp, hålla upp banderoller eller olika typer av kollektiva aktioner som gatupatrullering.”⁵⁸⁹

Manifestationerna sker företrädesvis centralt i olika orter och städer, som på torg eller gågator. Rapporter från Nordfront vittnar om att manifestationerna ofta följer ett liknande mönster och inleds med att ett antal medlemmar från NMR samlas på den aktuella platsen och där håller upp fanor och/eller banderoller med budskap som: ”Stoppa Folkutbytet”⁵⁹⁰ och ”Vi är folket”.⁵⁹¹ I samband med detta inleds också flygbladsutdelning till förbipasserande och i vissa fall håller även en eller flera medlemmar ur NMR tal.⁵⁹²

Därefter brukar, enligt rapporterna från Nordfront, minst en av följande två saker inträffa. För det första anländer polisen vilket i rapporterna beskrivs som att de försöker hindra NMR:s yttrandefrihet, men att de brukar låta gruppen fortsätta med sin verksamhet.⁵⁹³ För det andra dyker meningsmotståndare upp och ifrågasätter NMR och deras budskap.⁵⁹⁴ I vissa fall förekommer det också mer aggressiva

⁵⁸⁷ Christoffer Kølvråa, ”Embodying ’the Nordic race’: imaginaries of Viking heritage in the online communications of the Nordic Resistance Movement”, *Patterns of Prejudice*, Vol.53(3): sid.270-284.

⁵⁸⁸ Redaktionen. ”Nordendagarna 2019”. *Nordfront*, 25 augusti 2019.

<https://www.nordfront.se/nordendagarna-2019.smr>

⁵⁸⁹ ”Vit makt 2018”, Expo. https://expo.se/sites/default/files/expos_arsrapport_2018.pdf

⁵⁹⁰ Redaktionen. ”Dubbelt upp i Näste 2”. *Nordfront*, 19 januari 2020

<https://www.nordfront.se/dubbelt-upp-i-naste-2.smr>

⁵⁹¹ Redaktionen. ”Offentligt torgmöte med tal i Uppsala”. *Nordfront*, 25 november 2019

<https://www.nordfront.se/offentligt-torgmote-med-tal-i-uppsala.smr>

⁵⁹² Ibid

⁵⁹³ Magnus Wardmo. ”Kampdag i Småland”. *Nordfront*, 1 november 2019

<https://www.nordfront.se/kampdag-i-smaland.smr> <https://www.nordfront.se/dubbla-offentliga-aktiviteter-med-torgmoten-i-eskilstuna-och-vasteras.smr>

⁵⁹⁴ Redaktionen. ”Dubbelt upp i Näste 2”. *Nordfront*, 19 januari 2019

<https://www.nordfront.se/dubbelt-upp-i-naste-2.smr>; Daniel Elofsson. ”Offentlig flygbladsutdelning i Umeå”. *Nordfront*, 11 juni 2019

<https://www.nordfront.se/offentlig-flygbladsutdelning-i-umea.smr>

konfrontationer mellan NMR och motdemonstranter.⁵⁹⁵ I samband med manifestationerna filmar NMR manifestationen som sådan, men kartlägger också personer som ifrågasätter deras budskap. Filmerna publiceras sedan på Nordfront.

Generella manifestationer sker inte endast när NMR vill föra ut ett grundbudskap, utan kan också ta sikte på dagsaktuella händelser som när NMR manifesterade utanför riksdagen och krävde regeringens avgång över dess hantering av Covid-19.⁵⁹⁶ NMR:s manifestationer kan även utnyttja andra utomstående arrangemang för att sprida NMR:s budskap. Under 2019 var organisationen närvarande vid exempelvis bilcruising i Lysekil⁵⁹⁷, potatisfestivalen i Alingsås⁵⁹⁸, samt jaktmässan Swedish Game Fair utanför Trosa.⁵⁹⁹

NMR deltar även konfrontativt mot sina motståndares manifestationer. Sådana har framförallt riktat sig mot Pride-parader, där NMR hållit upp banderoller med budskap som: ”Tillbaka in i garderoben med er”, eller ”Krossa homolobbyn”.⁶⁰⁰ Även andra grupperingar som numera nedlagda Nordisk Ungdom har manifesterat vid Pride-parader, vilket resulterat i våld mot både polis och meningsmotståndare.⁶⁰¹ NMR har även manifesterat vid antirasistiska demonstrationer, vilket också resulterat i att våld uppstått.⁶⁰²

NMR driver ett ständigt ”pågående lågintensivt krig med hat och hot mot människor som engagerar sig mot rasism: oavsett om det gäller människor som står upp för ett flyktingboende eller gymnasieelever som startar upp antirasistiska nätverk i skolan.”⁶⁰³ I områden som man genomför gatuaktivism och kampgruppsaktiviteter i kallades för ”upprättade nationalsocialistiska zoner.”

⁵⁹⁵ Marcus Hansson. ”Rapport från tumult-aktionen i Lund (uppdaterad med film)”. *Nordfront*, 9 juni 2019 <https://www.nordfront.se/rapport-fran-tumult-aktionen-i-lund-uppdaterad-med-film.smr>

⁵⁹⁶ Redaktionen. ”LIVESÄNDNING: Motståndsrörelsen krävde regeringens avgång efter den katastrofala hanteringen av Coronakrisen!”. Nordiska motståndsrörelsen, 14 mars 2020 <https://xn--motstndsrrlsen-llb70a.se/2020/03/14/livesandning-motstndsrrlsen-kravde-regeringens-avgang-efter-den-katastrofala-hanteringen-av-coronakrisen/>

⁵⁹⁷ Redaktionen. ”På cruising i Lysekil”. *Nordfront*, 27 juni 2019 <https://www.nordfront.se/pa-cruising-i-lysekil.smr>

⁵⁹⁸ William Börjesson. ”Näste 2 på potatisfestival – polis beslagtogs NTV:s kameror! Uppdaterad med film!”. *Nordfront*, 20 juni 2019

<https://www.nordfront.se/naste-2-pa-potatisfestival-polis-beslagtogs-ntvs-kameror.smr>

⁵⁹⁹ Redaktionen. ”Motståndsrörelsen besökte jaktmässan Swedish Game Fair – väldigt bra respons”. *Nordfront*, 5 juni 2019

<https://www.nordfront.se/motstndsrrlsen-besokte-jaktmassan-swedish-game-fair-valdigt-bra-respons.smr>

⁶⁰⁰ Redaktionen. ”Motståndsrörelsen i protestaktion mot ”Pride” i Ludvika”. *Nordfront*, 21 juni 2019 <https://www.nordfront.se/motstndsrrlsen-i-protestaktion-mot-pride-i-ludvika.smr>; Markus Larsson. ”Aktion mot ”mångfaldsparaden” i Almedalen”. *Nordfront*, 9 juli 2019.

<https://www.nordfront.se/aktion-mot-mangfaldsparaden-i-almedalen.smr>

⁶⁰¹ Daniel Vergara, ”Aktivister i nordisk ungdom döms för homofobisk aktion mot Pride”, Expo, 11 september 2018. <https://expo.se/2018/09/aktivister-i-nordisk-ungdom-d%C3%B6ms-f%C3%B6r-homofobisk-aktion-mot-pride>

⁶⁰² Redaktionen. ”Aktivister kuppade förrådarmarsch”. *Nordfront*, 1 december 2019

<https://www.nordfront.se/aktivister-kuppade-forradarmarsch.smr>

⁶⁰³ Peter Herkel, ”Nazisterna ett tydligt hot enligt ny Expo-granskning”, *City Lund*, 20 mars 2014.

Fredrik Vejdeland har beskrivit det som att basaktivismen ger uppmärksamhet om NMR:s existens vilket genererar intresse och nyfikenhet som i sin tur kanaliseras in i Nordfront eller Nordisk Radio för folkbildning om "ras- och judefrågan". Men det är framförallt gatukampen och aktivisternas "heroiska" uppträdande, disciplinen, kampanjen, talen och kamratskapen som gör att individer tar steget och engagerar sig mer i motståndet.⁶⁰⁴ Enligt Simon Lindberg är det en plikt inom NMR att delta i demonstrationer och det har skapats en "demonstrationskultur" som avser att "normalisera nationalsocialismen hos folk."⁶⁰⁵

De aktiviteter av NMR som sannolikt rönt mest medial uppmärksamhet är olika demonstrationer man genomfört, särskilt på första maj. Datumet har sedan 1890 markerat arbetarrörelsens högtidsdag med tal och demonstrationer på flera ställen runt om i världen.⁶⁰⁶ NMR har i sin kommunikation varit tydliga med att de demonstrerar "för den nordiska arbetarens rätt".⁶⁰⁷

Den första maj 2016 tågade ett 330-tal aktivister och sympatisörer till NMR i Borlänge under parollen "Kamp mot storfinans och folkförrädare". NMR:s ledare Simon Lindberg anförde i sitt tal att när NMR tar makten skulle de "påbörja återsändandet av alla rasfrämlingar" och att samtliga partiets representanter ska ställas inför "folkdomstol" som "folkförrädare".⁶⁰⁸

Vissa första maj-demonstrationer har blivit våldsamma, som när NMR demonstrerade i Kungälv 2019 då man drabbade samman med polisen, samtidigt som motdemonstranter kastade rökbomber, bangers och sten. Totalt frihetsberövades 61 personer från båda sidor.⁶⁰⁹ Även under NMR:s demonstrationer i samband bokmässan i Göteborg i september 2017 drabbade man samman med polis och motdemonstranter. Senare dömdes fem NMR medlemmar för våldsamt upplopp och elva motdemonstranter för våldsamt upplopp.⁶¹⁰

⁶⁰⁴ Fredrik Vejdeland. "Vikten av gatukamp och demonstrationer". *Nordfront*, 14 augusti 2019 <https://web.archive.org/web/20190818223812/https://www.nordfront.se/vikten-av-gatukamp-och-demonstrationer.smr>

⁶⁰⁵ Redaktionen. "Ledarperspektiv #2: Är det meningslöst att demonstrera? Arbetarpolitik och demonstrationskultur". *Nordfront*, 26 april 2018. <https://www.nordfront.se/ledarperspektiv-2-ar-det-meningslost-att-demonstrera-arbetarpolitik-och-demonstrationskultur.smr>

⁶⁰⁶ Lennart Nilsson, "Därför demonstrerar vi på 1 maj – men på fel dag", *Expressen*, 29 april 2019. <https://www.expressen.se/nyheter/darfor-demonstrerar-vi-pa-1-maj-men-pa-fel-dag/>

⁶⁰⁷ Markus Larsson. "Nordiska motståndsrörelsen ärar den nordiska arbetaren 2019" *Nordfront*, 2 maj 2019 <https://www.nordfront.se/nordiska-motstandsrörelsen-arar-den-nordiska-arbetaren-2019.smr>

⁶⁰⁸ Mikale Färnbo, "De slöt upp till nazisternas demonstration i Borlänge", *Expo*, 2 maj 2016. <https://expo.se/2016/05/de-slöt-upp-till-nazisternas-demonstration-i-borlänge>

⁶⁰⁹ Christian Börjesson, Jonathan Berntsson, David Baas, Frida Sundkvist, "Kaoset: 61 frihetsberövad efter NMR-demonstration" *Expressen*, 1 maj 2019. <https://www.expressen.se/gt/sa-rustar-polisen-for-nazistmarschen/> <https://www.nordfront.se/film-och-bilder-fran-kungälv.smr>

⁶¹⁰ Linda Bergh, Jonathan Berntsson, Daniel Olsson, "Fem nazister döms – efter upploppet", *Expressen*, 25 oktober 2019. <https://www.expressen.se/gt/nazisterna-far-sin-dom-efter-kaoset-i-goteborg/> <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/nu-borjar-rattgangen-efter-nmr-demonstrationen-vid-bokmassan>

Demonstrationer har också skett vid andra tillfällen, som vid högtidlighållandet av Karl XII:s dödsdag – vilket är en sedan länge etablerad tradition bland svenska högerextremister som avslutas vid hans staty i Kungsträdgården i Stockholm.⁶¹¹ Ovan nämnda Gösta Hallberg-Cuula har också uppmärksammats med mer demonstrationsliknande tåg genom delar av Stockholm.⁶¹² Likaså har också demonstrationer anordnats vid Mynttorget i Stockholm.⁶¹³

Ofta leder demonstrationer till motreaktioner. Simon Lindberg, den nuvarande ledaren för NMR, beskrev 2017 ett av syften bakom provokativa aktioner: ”Vi ökar på polariseringen i samhället. De som redan avskydde oss som pesten börjar hata oss ännu mer, de som redan gillade oss börjar älska oss och flera av de som var neutrala tvingas ställa in sig i ett av facken. Våra aktioner skakar om människor och tvingar dem att reagera.”⁶¹⁴

NMR har också investerat i inåtriktad verksamhet för att stärka disciplin och social gemenskap inom organisationen samt kompetenshöjande aktiviteter. Exempelvis förekommer ofta militärliknande överlevnadsutbildningar kombinerad med fysisk aktivitet. Vid dessa tillfällen kan det också förekomma föreläsningar eller liknande om NMR och/eller dess ideologi.⁶¹⁵ Annan form av social aktivitet är också medlemsträffar i respektive näste som kombineras med föredrag och kampförberedande aktiviteter som kampsportsträning samt försvar mot knivar.⁶¹⁶

Vid vissa tillfällen har NMR visat förmåga och vilja att utföra offensiva och provokativa aktioner mot enskilda individer och organisationer. Medlemmar ur NMR har bland annat besökt journalister och hållt ut sopor framför deras hus, delat ut flygblad till boende med information om en familj i området som bedriver en verksamhet som NMR menar är förkastlig samt manifesterat och spridit uppgifter om andra enskilda individer. NMR har också riktat in sig på enskilda institutioner, såsom Sparbanken Syd i Skåne efter att denna stängt ner en insamlingskampanj till förmån för en NMR-medlem, mot RFSL-lokaler i olika städer i Sverige, ett gym utanför Göteborg eller mot

⁶¹¹ Redaktionen. ”Hedrande av Karl XII i Stockholm”. *Nordfront*, 30 november 2019

<https://www.nordfront.se/hedrande-av-karl-xii-i-stockholm.smr>

⁶¹² Markus Larsson. ”Dubbla offentliga aktiviteter samt spontan demonstration i Stockholm (uppdaterad med film)”. *Nordfront*, 22 april 2019

<https://www.nordfront.se/dubbla-offentliga-aktiviteter-samt-spontan-demonstration-i-stockholm.smr>

⁶¹³ Redaktionen. ”Film och bilder från Mynttorget”. *Nordfront*, 16 februari 2019

<https://www.nordfront.se/film-och-bilder-fran-mynttorget.smr>

⁶¹⁴ Simon Lindberg. ”Moderat gnäll eller revolutionär kamp?”. *Nordfront*, 24 juli 2017

<https://web.archive.org/web/20170827020312/https://www.nordfront.se/moderat-gnall-eller-revolutionar-kamp.smr>

⁶¹⁵ Redaktionen. ”Vinteröverlevnadsutbildning i Näste 1”. *Nordfront*, 1 januari 2020

<https://www.nordfront.se/vinteroverlevnadsutbildning-i-naste-1.smr>; Redaktionen. ”Kamphelg i Näste 8”. *Nordfront*, 18 mars 2019; <https://www.nordfront.se/kamphelg-i-naste-8.smr>; ”Utmanade helg i Näste 1”. *Motståndsrörelsen*, 15 mars 2020. <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/2020/03/15/utmanande-helg-i-naste-1/>

⁶¹⁶ ”Månadsmöte med föredrag i Näste 3”. *Nordiska motståndsrörelsen*, 6 april 2020.

<https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/2020/04/06/manadsmote-i-naste-3/>

en folkhögskola i Kristinehamn vars trappa hade målats i regnbågsfärger och som NMR målade över i organisationen egna gröna färg.⁶¹⁷

Varje år sammanställer tidningen Expo antalet aktiviteter i den svenska vit makt-miljön. Aktiviteterna delas in i propagandaspridning, manifestationer, sociala aktiviteter, kampförberedande aktiviteter, föredrag, kommunpolitik, demonstrationer och konserter. År 2018 uppmättes rekordmånga aktiviteter, 3938 stycken. Av dessa stod NMR för den absoluta majoriteten, 3558 stycken, varav 2801 av gruppens aktiviteter sorterades in under rubriken ”propagandaspridning”. Högst antal aktiviteter, för hela vit makt-miljön, genomfördes i Skåne län, Stockholms län, Västra Götalands län, Dalarnas län, Norrbottens län och Jönköpings län.⁶¹⁸ År 2019 minskade dock aktiviteterna med 35,6 procent.⁶¹⁹

5.6 NMR:s politiska bana

2014 utropade SMR att de tänkte bilda ett politiskt parti och bli konkurrenter till SvP.⁶²⁰ Men det blev Per Öbergs mandat som politisk vilde på SD-mandat i Ludvikas kommunfullmäktige som föranledde partibildning inom NMR. Men enligt Klas Lund så innebär partibildandet ”inte att hela organisationen omvandlas till ett parti.”⁶²¹ NMR:s intåg politiskt kan ses som ett försök att stävja strömhopp från NMR till andra organisationer och att underlätta engagemang för andra sympatisörer. Inom NMR verkade man orolig att SvP ensamt skulle företräda den nationella rörelsen och därför föreslog NMR en sammanslagning med SvP som dock avlogs av SvP.⁶²² Svenskarnas Parti hade satsat på att få runt 10,000 röster och minst ett kommunalt mandat men i slutändan blev man tomhänt.⁶²³

En månad efter man registrerat SMR/NMR som politiskt parti så steg Klas Lund åt sidan och Simon Lindberg övertog ledarskapet tillsammans med en ”ledningsgrupp bestående av fyra individer med olika ansvarsområden: en med ansvar för de internationella kontakter, en annan för kampen inrikes, en tredje för propagandaverksamhet och en fjärde med ansvar för det nybildade partiet.”⁶²⁴ Medan Klas Lund tog en tillbakadragen roll så bestod den nya Riksledningen av Simon Lindberg, Pär Öberg, Emil Hagberg och Fredrik Vedjeland. Framförallt Simon Lindberg hade lång erfarenhet av parlamentarism då han redan 2006, som länsledare

⁶¹⁷ Källhänvisning är borttagen av hänsyn till de drabbade individerna.

⁶¹⁸ Expo. ”Vit makt 2018” https://expo.se/sites/default/files/expos_arsrapport_2018.pdf

⁶¹⁹ Daniel Poohl. ”Nazistiska grupper mindre aktiva”. *Expo*, 29 april 2020
<https://expo.se/2020/04/nazistiska-grupper-mindre-aktiva>

⁶²⁰ ”Stukat nazistparti håller höstkongress”, *Expo*, 7 november 2014.

⁶²¹ ”Nazister bildar parti”, *Södra Dalarnas Tidning*, 3 oktober 2014.

⁶²² Redaktionen. ”Klas Lund om det nya partiet”. *Nordfront*, 5 oktober 2014

<https://web.archive.org/web/20141018200232/https://www.nordfront.se/klas-lund-om-det-nya-partiet.smr>

⁶²³ Mana. Antirasistisk tidskrift. http://tidskriftenmana.se/wp-content/uploads/2015_2-3.pdf

⁶²⁴ Ibid

för Nationalsocialistisk front i Skåne, kandiderade som förstanamn till Kristianstads kommunfullmäktige.⁶²⁵

I valet 2014 fick NMR oväntat två kommunala mandat i Dalarna eftersom både Pär Öberg som ordinarie ledamot i Ludvika kommun och Pär Sjögren som ersättare i Borlänge kommun röstats fram eftersom SD haft för få kandidater för de mandat man vunnit i valet och därför beslöt sig för att öppna listorna. I Ludvika kämpade Öberg framgångsrikt med att få godkänt att kommunfullmäktiges möten webbsändes, ett förbud mot tiggeri, och mot avvecklandet av byaskolor, etc⁶²⁶ När det gällde bevarandet av byaskolor samlade NMR in namnunderskrifter för en folkomröstning om dessa. Någon sådan blev dock aldrig av.⁶²⁷ Han lämnade också in motioner till fullmäktige om att kommunen skulle upprätta en ”återvändarcenter” i syfte att ”vägleda främlingar att återvända till sina hemländer.”⁶²⁸

Flera ledamöter vittnade om att de under Öbergs tid i kommunfullmäktige ogärna yttrade sig i debatterna i församlingen, då de kände ett obehag inför Öberg och medlemmar av NMR som filmade möten och publicerade dem på internet. Flera gånger efter att kommunfullmäktiges ordförande sagt något kritisk om NMR stod det okända bilar utanför hennes hus. Kommunalrådet Leif Petterson (S) vittnade om att: ”nazisterna skapar obehag och otrygghet. De har ett påträngande och hotfullt beteende. Om jag känt obehag själv? Ja, när man har gått på stan ... när vi har kaffebord på stan kan de vara påträngande ... och de filmar allt, de filmar i kommunfullmäktige ... de hängde ut mig som förrädare. Jag tror alla partier har folk som inte vill tala”. Kommunfullmäktige tog också in väktare på mötena och man flyttade åhörarnas stolar från bakom ledamöterna till bredvid, så att man inte skulle behöva ha dem i ryggen.⁶²⁹ Även efter det att Pär Öberg förlorat sin plats i kommunfullmäktige har NMR fortsatt att närvara vid och filma mötena i församlingen.⁶³⁰

NMR:s politiker i kommunfullmäktige i Borlänge, Pär Sjögren, upplevdes obehaglig på möten och hade synpunkter på att en lokal handlingsplan mot våldsbejakande extremism skulle antas. Sjögren sa bland annat att ”fler och fler inser att ni här inne

⁶²⁵ Daniel Olsson, ”Nazistledare fri i väntan på åtal”, *Expo*, 5 juni 2006.

<https://expo.se/2006/06/nazistledare-fri-i-v%C3%A4ntan-p%C3%A5-%C3%A5tal>

⁶²⁶ Redaktionen. ”SVT uppmärksammar Motståndsrörelsens parlamentariska arbete i Dalarna”. *Nordfront*, 12 januari 2017

<https://web.archive.org/web/20180515091936/https://www.nordfront.se/svt-uppmarksammar-motstandsrrelsens-parlamentariska-arbete-dalarna.smr>

⁶²⁷ Mikael Delin, ”I Ludvika rekryterar nazisterna barn på skolgården”, *Dagens Nyheter*, 15 april 2018.

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/i-ludvika-rekryterar-nazisterna-barn-pa-skolgarden/>

⁶²⁸ Peter Kadhammar, ”En handfull nazister sätter skräck i Ludvika”, *Aftonbladet*, 18 augusti 2018.

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/kolumnister/a/p6j5lV/en-handfull-nazister-satter-skrack-i-ludvika>

⁶²⁹ Ibid.

⁶³⁰ Redaktionen. ”Protester mot politikerna i Ludvika kommunfullmäktige — Nordfront TV på plats”.

Nordfront, 4 mars 2019

<https://www.nordfront.se/webbtv-direkt-fran-ludvika-kommunfullmaktige-4.smr>

bedriver en politik som är skadlig för det svenska folket och det kan ingen handlingsplan någonsin stoppa. Jag är beredd på tuffa tider. Frågan är om ni är det.”⁶³¹

Under tiden man skaffade lokalpolitisk erfarenhet så byggde NMR upp sin interna organisering och propagandaplattformar. Den 5 september 2015 lanserade NMR officiellt sin parlamentariska gren. 2017 ansökte NMR första gången om att officiellt få närvara som riksdagsparti i Almedalen. NMR försökte få en officiell närvaro i Almedalen 2018 och lanserade sin paroll under valet: ”Vi är inga politiker – VI ÄR FOLKET!”.⁶³² NMR beslöt att driva lokala kampanjer i kommunval i Boden, Ludvika och Kungälv.⁶³³ Samtidigt presenterade NMR sin politiska hemsida⁶³⁴ för att lansera kandidater till kommun-, landstings- och riksdagsvalet. NMR ställde upp med kandidater i tre kommunalval. I Ludvikas kommunval ställde man upp med sammanlagt åtta kandidater med Pär Öberg och Pär Sjögren i spetsen och i Kungälv kommun med två kandidater: Fredrik Vejdeland och Peter Albinsson. I Bodens kommunval lanserade man två kandidater: Bo Nilsson och David Nilsson.⁶³⁵ Även i riksdagsvalet ställde man upp med 19 kandidater.⁶³⁶

Enligt Simon Lindberg var syftet med att delta ”att få ut vårt budskap och mobilisera människor till kamp.”⁶³⁷ Valkampanjen skapade simultana aktioner på flera orter samtidigt vilket man inte gjort tidigare. Samtidigt hade man höga förväntningar efter en opinionsundersökning som man tolkade som att ”uppemot 8 procent kan tänka sig rösta på Motståndsrörelsen”. NMR tolkade sin ökade popularitet med uppmärksamheten man fått genom sina aktioner under Almedalsveckan 2017. Syftet med NMR:s medverkan i Almedalen är att föra ut budskap genom live-sändningar men främst, enligt Fredrik Vejdeland, är syftet att polarisera, konfrontera och skapa en vi-och-dem känsla mellan politiker och folket.⁶³⁸ ”Som en målsökande robot kommer vi

⁶³¹ Karolina Skoglund, ”Nazist och grovt kriminell – nu är han med och styr Borlänge”, *Expressen*, 21 oktober 2017. <https://www.expressen.se/nyheter/nazist-och-grovt-kriminell-nu-ar-han-med-och-styr-borlange/>

⁶³² Redaktionen. ”PRESSKONFERENS: Vi är inga politiker – VI ÄR FOLKET!”. *Nordfront*, 28 januari 2018 <https://web.archive.org/web/20180515001603/https://www.nordfront.se/extra-nordiska-motstandrorelsen-presenterar-nyheter-och-strategier-det-kommande-aret.smr>

⁶³³ Redaktionen. ”VAL 2018: Här är Motståndsrörelsens första kandidater”. *Nordfront*, 26 augusti 2017 <https://web.archive.org/web/20170827013428/https://www.nordfront.se/val-2018-har-ar-motstandrorelsens-forsta-kandidater.smr>

⁶³⁴ <https://www.nordiska-motstandrorelsen.se> Denna sida är nu nedstängd.

⁶³⁵ Valtidning 2018 från Nordiska motståndsrörelsen <https://web.archive.org/web/20190627000439/https://www.nordfront.se/wp-content/uploads/2018/07/Valtidning-2018.pdf>

⁶³⁶ Nordiska motståndsrörelsen. ”Våra kandidater”. <https://web.archive.org/web/20180711070722/http://www.nordiska-motstandrorelsen.se/category/val-2018/vara-kandidater/>

⁶³⁷ Simon Lindberg. ”Valet är över, men kampen går vidare!”. *Nordfront*, 10 september 2018 <https://web.archive.org/web/20180911113842/https://www.nordfront.se/valet-ar-over-men-kampen-gar-vidare.smr>

⁶³⁸ Nordiska motståndsrörelsen. ”Ledarperspektiv #8: Hur ska repatrieringen gå till? 9000 afghaner och Almedalen”. *Ledarperspektiv*, <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv-8>

att attackera ”systemet” (politiker) och angripa dem och förstöra deras firmafest.”⁶³⁹ Under valkampanjen riktade man också in sig på att jämföra NMR:s politik mot SD. Nordfront skapade också en valkompass med tio riktade frågor.⁶⁴⁰

NMR skapade också ett ambitiöst kampanjarbete med många parallella mediasatsningar. Organisationen skapade lokalradioinitiativ i de tre kommunvalsområden och de satsade på och utvecklade Studio Nordfront.⁶⁴¹

NMR:s urval av politiska kandidater var ett sätt att försöka visa man representerade folket. Förutom att Riksledningen ställde upp som frontkandidater på lokal nivå och till riksdagsvalet presenterade man: en pensionerad flygkapten, barnsköterska, snickare, metallarbetare, VVS-montör, besiktningstekniker, jordbrukare, 70-årig pensionerad hamnarbetare, industriarbetare, anläggare, provcellsingenjör, träindustriarbetare, butiksmedarbetare, hantverkare, svetsare, elektriker och servicetekniker mfl. Även nazistveteranen 90-åriga Vera Oredsson togs fram som kandidat.

NMR:s nationella politiska plattform sträckte sig över 15 politikområden.⁶⁴² Utöver NMR:s välkända krav om totalstopp av all utomeuropisk invandring och återsändande av utomeuropéer, deras krav om att omedelbart lämna EU samt att skapa en auktoritär stat med nationalsocialistiskt styre byggd på direktdemokrati med beslutande folkomröstningar fanns nya artikulerade politiska ståndpunkter.

På ekonomifronten vill NMR införa en nordiskt folkägd centralbank. Man vill förbjuda ränta, och förbjuda penninglån från utlandet. NMR vill motverka ett kontantlöst samhälle och därför bör kontanter finnas kvar som betalningsalternativ.⁶⁴³ Man vill bygga upp en basindustri för att uppnå självförsörjning och främja gles- och landsbygdspolitiken genom decentralisering av samhällsservice samtidigt som man ville verka för hårdare miljö- och djurskyddslag.⁶⁴⁴ Folkpensionerna vill man höja för de som är bosatta inom Norden medan man vill slopa dessa för icke-medborgare. På arbetsmarknaden vill NMR införa sex dagars arbetsvecka med full lön och en fördubbling av föräldraledigheten. Man lockade med löften om kostnadsfri sjuk- och

⁶³⁹ Nordiska motståndsrörelsen. ”Ledarperspektiv #8: Hur ska repatrieringen gå till? 9000 afghaner och Almedalen”. *Ledarperspektiv*, <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv-8>

⁶⁴⁰ Redaktionen. ”Nordfronts valkompass”. *Nordfront*, 21 augusti 2018
<https://web.archive.org/web/20180822164054/https://www.nordfront.se/nordfronts-valkompass.smr>

⁶⁴¹ Martin Saxlind. ”Nordfronts framtid”. *Nordfront*, 6 april 2018
<https://web.archive.org/web/20180515195035/https://www.nordfront.se/nordfronts-framtid.smr>

⁶⁴² Nordiska motståndsrörelsen. <http://www.nordiska-motstandsrörelsen.se/category/var-politik/vara-karnfragor/>

⁶⁴³ Redaktionen. ”Ledarperspektiv #3: Vad finns det för faror med ett kontantlöst samhälle? Ekonomipolitik och 1 maj-tal”. *Nordfront*, 9 maj 2018
<https://www.nordfront.se/ledarperspektiv-3-vad-finns-det-for-faror-med-ett-kontantlost-samhalle-ekonomipolitik-och-1-maj-tal.smr>

⁶⁴⁴ Nordiska motståndsrörelsen. ”Vår väg. Ny politik för en ny tid”. <https://www.nordfront.se/wp-content/uploads/2017/03/V%C3%A5r-v%C3%A4g2017-03.pdf>

tandvård för alla medborgare medan man samtidigt vill slopa rabatter och bidrag till icke-medborgare.⁶⁴⁵

På skol- och utbildningsområdet ville NMR ”ersätta skolans politiska indoktrinering (den ’demokratiska’ värdegrunden) med en grund byggd på karaktärsdaning, folkgemenskap och respekt för natur” samt ”införa arbetstjänst med minst sex månaders praktiserande av hårt grovarbete för de som vill gå i högskola, universitet eller bli statsanställda.”⁶⁴⁶

Inom media ville NMR säkerställa att bara nordiska medborgare kan äga mediebolag, ”sanera mediekåren från journalister med folkfientlig agenda” och införa offentlighetsprincipen för mediabolag (undantaget källskyddet).⁶⁴⁷ Tillika ville man avskaffa nämndemannasystemet, avveckla storebrorssamhället med övervakning och ”höja straffvärdet för grova sexual- och narkotikabrott samt för brott riktade mot djur, barn och våra äldre.”⁶⁴⁸

Avslutningsvis gav NMR löfte om att stärka försvaret och införa allmän värnplikt samt att alla de som fullgjort värnplikt får behålla tjänstevapnet civilt.⁶⁴⁹

Utöver ”Vår Väg”, NMR:s nationella politiska program, riktade organisationen in sig på lokalpolitiska frågor och utvecklade specifika kommunalpolitiska program för Ludvika, Boden och Kungälv. I Ludvika fokuserade NMR på asylboenden och HVB-hem och föreslog en folkomröstning för att stänga ner dessa. Samtidigt fokuserade man på trygghetsvandringar och föreslog utdelning på frivillig basis av ”laglig självförsvarssprej samt utbilda i användning av detta och annat självförsvar” till samtliga kvinnor i Ludvika kommun mellan åldrarna 13-30 år.⁶⁵⁰ NMR krävde att kommunal finansiering skulle upphöra till föreningar som främjar ”en sexualliberal agenda och/eller vurmar för homosexualitet och andra ”alternativa livsstilar”.⁶⁵¹ Även barn- och äldreomsorgen prioriterades politiskt med förslag om att dagmammor skulle främjas före kommunalt dagis och att byaskolor skulle prioriteras och de nedlagda återupprättas.⁶⁵² De lokalpolitiska programmen utformade i Kungälv⁶⁵³ och Boden⁶⁵⁴ skiljde sig inte åt från Ludvika eller varandra.

Trots NMR:s stora politiska satsning blev valresultatet ett fiasko. Man lyckades inte få något mandat i Ludvika och nå över tvåprocentspärren då man fick 1,3 procent av

⁶⁴⁵ Nordiska motståndsrörelsen. ”Vår väg. Ny politik för en ny tid”. <https://www.nordfront.se/wp-content/uploads/2017/03/V%C3%A5r-v%C3%A4g2017-03.pdf>

⁶⁴⁶ Ibid

⁶⁴⁷ Ibid

⁶⁴⁸ Ibid

⁶⁴⁹ Ibid

⁶⁵⁰ Nordiska motståndsrörelsen ”Kommunalpolitiskt program Ludvika” <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/wp-content/uploads/2020/03/Ludvika-och-Dalarna.pdf>

⁶⁵¹ Ibid.

⁶⁵² Ibid.

⁶⁵³ Nordiska motståndsrörelsen ”Kommunalpolitiskt program Kungälv” <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/wp-content/uploads/2020/03/Kung%C3%A4lv-och-V%C3%A4stra-G%C3%B6taland.pdf>

⁶⁵⁴ Nordiska motståndsrörelsen ”Kommunalpolitiskt program Boden” <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/wp-content/uploads/2020/03/Boden-och-Norrboten.pdf>

rösterna vilket motsvarade 215 av totalt 16 976 röster.⁶⁵⁵ Pär Öberg, som tidigare kypat sig in i Ludvikas kommunfullmäktige 2014 på ett Sverigedemokratiskt mandat, ställde upp som första kandidat. Öberg är även NMR:s presstalesman och chef för den parlamentariska grenen. I Kungälv fick NMR 103 röster vilket är 0,34 procent av rösterna.⁶⁵⁶ I Boden fick NMR 51 röster vilket motsvarar 0,27 procent av rösterna i kommunvalet.⁶⁵⁷ Så i de tre kommunerna NMR ställde upp i lyckades man bara få ihop sammanlagt 369 röster. I riksdagsvalet gick det bättre då NMR fick 2,106 röster vilket motsvarade 0,03 procent av rösterna.⁶⁵⁸

När det gäller riksdagsvalet personröstade väljare på NMR totalt 934 gånger och det var NMR:s riksledning som fick flest röster. NMR:s ledare Simon Lindberg fick 402 personkryss medan Pär Öberg fick 241 kryss och Emil Hagberg fick 85 kryss. På fjärde plats kom NMR:s politiska strateg Fredrik Vejdeland med 35 personkryss.

NMR larmade om valfusk vid sju olika tillfällen där man påstod att vänsteranhängare slängt och gömt deras valsedlar.⁶⁵⁹ I deras egen politiska analys av nederlaget i en valvaka med NMR:s Riksledning försökte organisationen visa gott mod. NMR:s politiska strateg Fredrik Vejdeland pekade på att det varit ”stenhård konkurrens om de invandringskritiska rösterna”⁶⁶⁰ men att förberedelsen givit mer slagkraftighet åt organisationen på flera fronter. Man hade stärkt organisationsbygget avsevärt och organisationens förmåga att genomföra kampanjer på olika orter samtidigt. Valkampanjen hade även blivit en effektiv plattform för att få ut sin politik och revolutionära ståndpunkt. Partiets politiska strateg Fredrik Vejdeland reflekterade över insikten att få en så lokal förankring som möjligt då det gav allmänheten ett mänskligare ansikte av aktivisterna.⁶⁶¹

För att dämpa en eventuell valförlust presenterade organisationen en förebyggande analys vad NMR uppnått genom valdeltagandet som presenterades innan valdagen. Enligt egna utsagor hade man delat ut 900,000 valblad/valtidningar. För NMR bidrog valkampanjen med att utveckla ett dussintal nya talarförmågor som agitatorer. Propagandamässigt accelererade NMR processen att nå ut både nationellt för att verka som ett större maskineri och på lokalnivå i framförallt Ludvika, Kungälv och Boden.

⁶⁵⁵ ”Inget mandat för nazistiska NMR i Ludvika”, *Dalarnas Tidning*, 10 september 2018. Mikael Delin, ”Så gick det när Ludvikaborna slöt upp mot nazism”, *Dagens Nyheter*, 13 september 2018.

⁶⁵⁶ Linda Bergh, ”NMR siktade på att ta sig in i kommunen – fick 103 röster”, *Expressen*, 19 september 2018. <https://www.expressen.se/gt/val-2018/nmr-siktade-pa-att-ta-sig-in-i-kommunen-fick-103-roster/>

⁶⁵⁷ P4 Norbotten, ”Valresultatet klart: NMR kommer inte in i Boden”, 18 september 2018. <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=98&artikel=7045904>

⁶⁵⁸ Valmyndigheten. ”Val till riksdagen – 2018” <https://data.val.se/val/val2018/slutresultat/R/rike/index.html>

⁶⁵⁹ Frida Svensson, ”Högerextrema larmar om valfusk – NMR fotar väljare”, *Svenska Dagbladet*, 9 september 2018.

⁶⁶⁰ Redaktionen. ”Riksdagsrösterna färdigräknade”. *Nordfront*, 16 september 2018 <https://web.archive.org/web/20180917122607/https://www.nordfront.se/riksdagsrosterna-fardigraknade.smr>

⁶⁶¹ Nordiska motståndsrörelsen. ”VALVAKA med Riksledningen” https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/valvaka-med-riksledningen_1

Man började direktsända offentliga aktioner. Genom ett batteri av satsningar på lokala media som podcasts, radio och webbteve lyckades NMR föra ut sitt budskap i kapillärerna. Enligt NMR gav valkampanjen möjligheten till "en normalisering av organisationen." Framförallt hjälptes denna normaliseringsprocess av att NMR tvingades till att utveckla och konkretisera politiska förslag över femton politikområden i *Vår Väg* som man fick försvara på gator och torg. Man betonade vikten av att valkampanj gett dem en möjlighet att visa en motpol till den mediala skräckbild som målas ut av dem. Deras poddradio, framförallt *Ledarperspektiv*, gav dem en möjlighet att ge ideologisk stadga och peka ut färdriktningen på olika fronter.

Valrörelsen hade inte enbart gett en möjlighet till effektivare organisation, fler propagandakanaler och påverkansmöjligheter utan också nya konfliktytor gentemot månghövdade fienden. Genom sin provokativa närvaro i Almedalen och motdemonstrationer odlade NMR sin offerroll att regeringen, genom sina tal om olika förbud mot organisationen, försökt kringskära deras fri- och rättigheter. Framförallt pekade man på den enorma mediala uppmärksamheten som gav NMR många propagandafördelar. Enligt NMR avslöjade bara det faktum att tre statsråd reste till Kungälv för att tala om NMR och även motdemonstrera maktens egentliga rädsla för dem. Att provocera och skapa en motreaktion var en mycket utstuderad strategi av NMR. "Vår rörelse kan aldrig ta makten om folket fortfarande betraktar systemet som legitimt och därför måste vi provocera systemets hantlangare att visa sina rätta ansikten. Under valkampanjen har vi tvingat de styrande politikerna till allehanda valfusk och försök att öppet förinta grundlagen, alltså grundbulten i vårt samhälle. Vi har fått regimen till att stoppa politiska valfilmer på Youtube, bekämpa mötesfriheten och föreningsfriheten, fått dem att framstå som totalitära element."⁶⁶²

På valdagen höll NMR:s riksledning en valvaka på kvällen genom en poddradiosändning som innehöll analyser, direktrapportering och intervjuer med kandidater. Trots att NMR:s ledning visste de var chanslösa på riksdagsnivå så kunde man tydligt höra förväntan att få platser i åtminstone kommunfullmäktige i Ludvika och Boden. Efter det att valförlusten var ett faktum verkade det viktigt för NMR:s riksledning att framstå som att de i alla fall var mer framgångsrika än SvP:s misslyckande i valet 2014. Vejdeland klumpade ihop NMR och AfS som sammanlagt fick 22,396 röster i en jämförelse med Svenskarnas parti (SvP) som fick 4,189 röster under valet 2014.⁶⁶³ Enligt NMR:s analys fanns det då "NS-light" och många som skulle röstat på partiet om de varit de enda utmanarna till Sverigedemokraterna.⁶⁶⁴

⁶⁶² Fredrik Vejdeland. "9 stora saker som vi åstadkommit under valrörelsen". *Nordfront*, 9 september 2018 <https://web.archive.org/web/20180910120442/https://www.nordfront.se/9-stora-saker-vi-astadkommit-under-valrorelsen.smr>

⁶⁶³ Redaktionen. "Riksdagsrösterna färdigräknade". *Nordfront*, 16 september 2018 <https://web.archive.org/web/20180917122607/https://www.nordfront.se/riksdagsrosterna-fardigraknade.smr>

⁶⁶⁴ Redaktionen. "Riksdagsrösterna färdigräknade". *Nordfront*, 16 september 2018 <https://web.archive.org/web/20180917122607/https://www.nordfront.se/riksdagsrosterna-fardigraknade.smr>

NMR deltog även i EU-valet 2019 men gjorde ingen större ansats till valkampanj då de inte hade några valsedlar. Valresultatet återspeglade NMR:s låga profil och ambitionsnivå då de bara fick 644 röster. Enligt Expo visade detta valresultat NMR:s verkliga storlek då det troligtvis var den hårda, inre kärnan av NMR-anhängare som man övertygat att rösta.⁶⁶⁵ Under de senaste åren har särskilt NMR:s närvaro i Dalarna rönt mycket uppmärksamhet. Området i och omkring Ludvika har beskrivits som ett epicentrum för rörelsen och många av de mest framträdande företrädarna har bosatt sig i trakten. NMR har exempelvis stått inne i Ludvika centrum och delat ut flygblad eller genomfört tv-enkäter med förbipasserande om tiggeri, julafton och svenskhet.⁶⁶⁶

NMR har också hållit ett antal större demonstrationer i Dalarna och på andra ställen i landet. Den första maj 2016 tågade ett 330-tal aktivister och sympatisörer till NMR i Borlänge under parollen ”Kamp mot storfinans och folkförrädare”. NMR:s ledare Simon Lindberg anförde i sitt tal att när NMR tar makten skulle de ”påbörja återsändandet av alla rasfrämlingar” och att samtliga partiets representanter ska ställas inför ”folkdomstol” som ”folkförrädare”.⁶⁶⁷

I september 2017 demonstrerade NMR under bokmässan i Göteborg. Under demonstrationen avvek NMR från den tillståndsgivna vägen och vek av ner mot Svenska mässan, där bokmässan hölls. Polisen beordrade då NMR att backa undan, vilket de vägrade och det ledde i sin tur till konfrontation mellan NMR och polisen. Under flera timmar stod nazisterna omringade av polisen, som sedermera vandrade tillbaka samma väg som de kommit ifrån. Senare dömdes fem medlemmar ur NMR för våldsamt upplopp och elva motdemonstranter för våldsamt upplopp.^{668 669}

Första maj 2019 demonstrerade organisationen i Ludvika respektive Kungälv. I den sistnämnda orten drabbade personer från NMR samman i bråk med polisen, samtidigt som motdemonstranter kastade rökbomber, bangers och sten. Totalt frihetsberövades 61 personer från båda sidor.⁶⁷⁰

Från 2017 och framåt har NMR också deltagit på Almedalsveckan i Visby. Efter deltagandet 2017 gjordes 18 polisanmälningar om hets mot folkgrupp⁶⁷¹ och året därpå föranledde NMR:s deltagande att ungdomsförbundet till Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter (RFSL) ställde in

⁶⁶⁵ Expo. ”Den rasideologiska miljön 2019”. <https://expo.se/fakta/resurser/den-rasideologiska-miljon-2019>

⁶⁶⁶ Mikael Delin, ”I Ludvika rekryterar nazister barn på skolgården”, *Dagens Nyheter*, 15 januari 2019. <https://www.dn.se/nyheter/sverige/i-ludvika-rekryterar-nazisterna-barn-pa-skolgarden/>

⁶⁶⁷ Mikael Färnbo, ”De slöt upp till nazisternas demonstration i Borlänge”, *Expo*, 2 maj 2016. <https://expo.se/2016/05/de-sl%C3%B6t-upp-till-nazisternas-demonstration-i-borl%C3%A4nge>

⁶⁶⁸ Linda Bergh, Jonathan Berntsson, Daniel Olsson. ”Fem nazister döms – efter upploppet”, 25 oktober 2019. <https://www.expressen.se/gt/nazisterna-far-sin-dom-efter-kaoset-i-goteborg/>

⁶⁶⁹ ”Efter NMR-demonstrationen vid bokmässan – nu börjar rättegången mot 16 personer”, *SVT Nyheter*, 30 september 2019. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/nu-borjar-rattegangen-efter-nmr-demonstrationen-vid-bokmassan>

⁶⁷⁰ Christian Börjesson et al. ”Kaoset: 61 frihetsberövade efter NMR-demonstration”. *GT*, 1 maj 2019 <https://www.expressen.se/gt/sa-rustar-polisen-for-nazistmarschen/>

⁶⁷¹ Mattias Lodding. ”Nordiska motståndsrörelsen vill tillbaka till Almedalen”. *SVT*, 28 januari 2018 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/ost/nordiska-motstandsrrelsen-vill-tillbaka-till-almedalen>

sitt deltagande med hänvisning till att det inte kunde garantera säkerheten för sina medlemmar.⁶⁷²

Under Almedalsveckan 2018 väckte NMR stor uppmärksamhet och enligt en undersökning från mediebevakningsföretaget Retriever och opinionsundersökningsföretaget Novus fick NMR:s närvaro stort genomslag och var den händelse som stack ut när de tillfrågade⁶⁷³ fick frågan vilken nyhetshändelse som de förknippade mest med Almedalsveckan. 56 procent svarade att NMR eller nazister gjorde störst intryck på dem under veckan.⁶⁷⁴ En uppmärksam händelse inträffade när NMR samlades utanför Vänskapsförbundet Sverige-Israels tält, där det hängde en Israel-flagga. NMR försökte veckla ut en banderoll och då uppstod tumult och en kvinna som försökte hindra NMR hamnade på marken.⁶⁷⁵ Under veckan anhölls också fem nazister, misstänkta för hets mot folkgrupp efter att ha skrikit ”sieg heil” och ofredat målsägande. De anhållna misstänktes också för att ha vält inredning på Expressens scen.⁶⁷⁶ I Retrievers och Novus mätning över Almedalsveckan 2019 var intrycket från NMR lägre, men samtidigt skapade NMR fortsatt störst engagemang mätt i antal delningar på Facebook och Twitter.⁶⁷⁷

5.7 Aktiviteter i den digitala miljön

Internets betydelse för nazistiska organisationer har ökat genom åren. Enligt en Expo kartläggning fanns 70 webbplatser knutna till vitmaktmiljöer under 2009 och 40 av dessa hade lanserats under 2008.⁶⁷⁸ Enligt NMR ligger underrättelsetjänsten bakom nybildningar.⁶⁷⁹

SMR var mycket tidigt ute och etablerade år 2000 en webbportal man kallade *Patriot.nu* för Svenska motståndsrörelsen och dess ungdomsförbund Nationell Ungdom (NU) samt SMR:s Folktribunen och vitmakt-rörelsens flaggskepp *Nordland*⁶⁸⁰. Vitmaktmusik har också länge varit en viktig samlingspunkt framförallt sedan förlaget Nordlands icke tillståndsgiven vitmaktkonsert vid Brottby utanför

⁶⁷² Anders Dalsbro. ”Nazister till Almedalen för att störa ”folkförrädarna”. *Expo*, 3 juli 2018

<https://expo.se/2018/07/nazister-till-almedalen-f%C3%B6r-att-st%C3%B6ra-%E2%80%9Dfolk%C3%B6rr%C3%A4darna%E2%80%9D>

⁶⁷³ Se länk för mer info om metod. Retriever, Dagens Opinion & Novus. ”Almedalsrapporten 2018”, sid 2 <https://www.retriever.se/wp-content/uploads/sites/4/2019/10/Almedalsrapporten-2019.pdf>, sid 2

⁶⁷⁴ Retriever, Dagens Opinion & Novus. ”Almedalsrapporten 2018”. sid 10

<https://www.retriever.se/wp-content/uploads/sites/4/2019/10/Almedalsrapporten-2019.pdf>,

⁶⁷⁵ Frida Svensson. ”Nytt NMR-bråk i Almedalen – ”det är så obehagligt”. *Svenska Dagbladet*, 5 juli 2018 <https://www.svd.se/nytt-nmr-tumult--det-har-ar-sa-obeagligt>

⁶⁷⁶ Theander Olsson, Marielle et al. ”Fem nazister anhållna i Almedalen i natt”. *Expressen*, 7 juli 2018 <https://www.expressen.se/nyheter/almedalen/fem-nazister-gripna-i-almedalen-i-natt/>

⁶⁷⁷ Retriever, Dagens Opinion & Novus. ”Almedalsrapporten 2018”. sid 10

<https://www.retriever.se/wp-content/uploads/sites/4/2019/10/Almedalsrapporten-2019.pdf>,

⁶⁷⁸ ”Ökad vit makt-aktivitet”, *Arbetaren*, 9 december 2009.

⁶⁷⁹ <https://web.archive.org/web/20101230074513/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1208>

⁶⁸⁰ Division Nordland var för frivilliga som stred för nazisterna under Andra världskriget. För mer info om Nordland: <https://expo.se/arkivet/2003/04/imperiet-nordland>

Stockholm 1998, som mynnade ut i ett våldsamt upplopp mellan nazister och polis.⁶⁸¹ *Patriot.nu* samlade dels rekryteringsinformation för hur man gick med i SMR och NU; artiklar från Folktribunen; ett nyhetsflöde om övergrepp som oftast kopplades till invandrare och pedofiler; deras webbshop *Kampboden*; och länkar till organisationer i utlandet: *National Alliance*, tyska *NPD*, *Rysk Nationell Enighet* och italienska *Forza Nuova*.⁶⁸² År 2003 utkom första numret av tidskriften *Nationellt Motstånd* och samma år delades websajten upp mellan SMR och dess motsvarighet i Norge: *Den Norske Motstandsbevegelsen*.

NMR:s digitala kommunikationskanal är dess hemsida *Nordfront*, som funnits sedan 1997 men som fram till 2012 hette *Patriot*. *Nordfront* registrerades hösten 2011 men skapades i maj 2012 av chefredaktör Fredrik Vejdeland.⁶⁸³ Mattsson menar att organiseringen av innehållet på *Nordfront* kan delas in i sex stycken rubriker.

För det första finns politisk information om NMR, vilket innehåller partiprogram, världsåskådning och ideologiska texter. Här finns också information om hur man vill göra för att bli medlem samt kontaktuppgifter för den som vill engagera sig.

För det andra återfinns artiklar av olika former som är skrivna av hemsidans redaktörer eller gästskribenter som kommenterar vad som uppfattas som angeläget eller aktuellt. Dessa tar framförallt sikte på frågor invandring, invandring och brottslighet, ”den judiska sammansvärjningen”, politisk satir, tips kring träning, hälsa, livsstil och annat. Enligt Mattsson beskrivs demokrati i artiklarna som något negativt som man tar avstånd ifrån. Utgångspunkten är att det inte finns någon demokrati i den mening som folk tror. Då det svenska samhället anses stå under judisk ockupation som måste bekämpas, så måste också det svenska statskicket bekämpas och istället bör en Nordisk folkgemenskap införas. Folkgemenskapen ska baseras på direktdemokrati som endast gäller för renrasiga nordbor. Andra folk bör inte vistas i Norden annat en undantagsvis.⁶⁸⁴

Den tredje rubriken är notiser, som rapporterar vidare nyhetshändelser från främst svensk media. I likhet med artiklarna berör notiserna invandrares brottslighet, Israel, judar och HBTQ-frågor.

För det fjärde återfinns på *Nordfront* så kallade kampproffter, där de olika kampgrupperna redovisar sina aktiviteter. Dessa innefattar bland annat flygbladsutdelning, uppsättning av klistermärken, torgmöten, interna utbildningar och

⁶⁸¹ Henrik Pihlström. ”Det råder ingen brist på organisationer”. *Patriot*, 12 november 2008 <https://expo.se/arkivet/2003/04/brottbby-dubbelt-bakslag-f%C3%B6r-vit-makt-musik>

⁶⁸² *Patriot.nu*. <https://web.archive.org/web/20020330160629/http://patriot.nu:80/>

⁶⁸³ Fredrik Vejdeland. ”Välkommen till *Nordfront*!”. *Nordfront*, 7 maj 2012 <https://web.archive.org/web/20120514192404/http://www.nordfront.se/valkommen-till-nordfront.smr#comment-18616>

⁶⁸⁴ Christer Mattsson, *Nordiska Motståndsrörelsens Ideologi, Propaganda och Livsåskådning*. Segerstedtinstitutet rapport 7 (Göteborgs universitet, 11 juni 2018, sid 9 https://www.svenskakyrkan.se/filer/Rapport_Svenska_kyrkan.pdf,

andra saker. Här finns också möjlighet att lämna uppskattande kommentarer, vilket Mattsson menar ger aktiviteterna en fördjupande och socialiserande mening.⁶⁸⁵

Den femte rubriken innefattar radioprogram, podcast och rörlig media.⁶⁸⁶ Här finns en rad olika program, varav av Radio Nordfront som lanserades 2015 tycks vara en av de mest framträdande.⁶⁸⁷ Noterbart är också att NMR tycks ha flyttat sina filmer från Youtube till decentraliserade plattformar, som sannolikt inte har viljan eller förmågan att på samma sätt granska allt som läggs upp. Sommaren 2017 startade NMR användningen av Discord för att stärka kommunikationen mellan aktivister och ledning.⁶⁸⁸ Idag finns NMR:s videos på Peertube, Dtube och ryska VK.⁶⁸⁹

Den sista rubriken i Mattssons genomgång är annonser och försäljning, men det tycks som att den delen inte är lika framträdande.

Med Nordfront som huvudkanal lanserade SMR i februari 2013 en pannordisk medlemstidning (Polaris) som skickades ut till samtliga länder där motståndsrörelsen är aktiv för att ge ökad motivation och sammanhållning. Framförallt ”instrueras medlemmarna i hur de ska exploatera social oro för att föra kampen vidare mot ett nationalsocialistiskt samhälle.”⁶⁹⁰ Denna tidning, som publicerades på svenska, norska, finska och engelska, innehöll ledarartiklar av SMR:s ledare Klas Lund och Motståndsrörelsens ledare i Finland och Norge bidrog med artiklar om ideologiska ståndpunkter och praktiska aspekter.⁶⁹¹

Med Simon Lindberg som ledare för NMR utvecklade organisationen sin propagandasatsning. Som en del av sin stora valsatsning 2017/2018 utvecklade NMR massivt sina olika mediekanaler på social media. På mycket kort tid skapade man 19 svenskspråkiga poddar och webbteve kanaler vid sidan av *Radio Nordfront*, *Radio Regeringen*, engelskspråkiga *Nordic Frontier*, aktivistpodden *Mer Än Ord*, *Lifsferill* (med fokus på prepping och självhushållning),⁶⁹² *Ledarperspektiv* (ideologisk fokus) samt *Radio Ludvika*, *Radio Kungälv* och TV som *Studio Nordfront*, *Studio Bothnia*, *Studio Kungälv*, *Studio Skåne*, *NTV Live* samt norska *Frontlinjen* och finska *Studio 204*.⁶⁹³ Ambitionen är, enligt Simon Lindberg, att skapa flera radio- och TV-

⁶⁸⁵ Christer Mattsson, *Nordiska Motståndsrörelsens Ideologi, Propaganda och Livsåskådning*.

Segerstedtinstitutet rapport 7 (Göteborgs universitet, 11 juni 2018, sid 10

⁶⁸⁶ Ibid sid 10 https://www.svenskakyrkan.se/filer/Rapport_Svenska_kyrkan.pdf,

⁶⁸⁷ Radio Nordfront. <https://www.nordfront.se/category/radio/radio-nordfront>

⁶⁸⁸ Redaktionen. ”Chatta med kamrater på Discord”. *Nordfront*, 27 juli 2017

<https://web.archive.org/web/20170828074442/https://www.nordfront.se/chatta-med-kamrater-pa-discord.smr>

⁶⁸⁹ Nordfront. <https://www.nordfront.se/category/webbtv>

⁶⁹⁰ Johannes Jakobsson, ”Upptrappat våld”, *Expo*, 21 mars 2014.

⁶⁹¹ Simon Lindberg. ”Polaris: Motståndsrörelsens tidning för medlemmar”. *Nordfront*, 20 augusti 2013

<https://www.nordfront.se/polaris.smr>

⁶⁹² Martin Saxlind. ”Nordfronts framtid”. *Nordfront*, 6 april 2018

<https://web.archive.org/web/20180515195035/https://www.nordfront.se/nordfronts-framtid.smr>

⁶⁹³ Simon Lindberg. ”Motståndsrörelsens media utökar och jag har inte tid att se och höra på allt”.

Nordfront, 6 augusti 2018

<https://web.archive.org/web/20180807111830/https://www.nordfront.se/media-utokar-och-jag-har-inte-tid-att-se-och-hora-pa-allt.smr>

sändningar som ska sändas dygnet runt.⁶⁹⁴ Även en ny nationell nätbutik *Greenpill* lanserades under 2018 som administreras av en enskild medlem i Grängesberg.

Nordisk Radio startade 2017 och leds av chefredaktör Fredrik Vejdeland. Det är en samlingsajt som samlar de allra flesta av NMR:s sociala mediasatsningar och verkar för en "nationell radioverksamhet" som syftar till att skapa en "nordisk enighetstanke."⁶⁹⁵ Denna satsning, avser sända på alla de nordiska språken så småningom, men redan nu sänds det norska programmet *Hold Fanen Höyt* och det engelskspråkiga programmet *Nordic Frontier*.⁶⁹⁶ *Nordisk Radio* har 1,992 följare på social media. Under våren 2019 startade *Nordisk Radio* ett pannordiskt radioprogram som inkluderade gäster från alla de fem nordiska länderna.

Radio Nordfront är ett samarbete mellan *Nordisk Radio* och *Nordfront* som innehåller olika perspektiv på ämnen som tas upp på nättidningen *Nordfront*. Intervjuer varvas med nyhetsinslag och programmet leds av Simon Holmqvist och *Nordfronts* chefredaktör Martin Saxlind medan politiska analyser och kommentarer görs av Pär Öberg.⁶⁹⁷

Aktivistpodden *Mer än ord* riktar sig till gatuaktivister och för de som är med i NMR:s kampgrupper där de berättar hur det är att vara aktivist, vad aktivister tänker och funderar kring, hur de resonerar kring våld och hur kampen påverkar deras familjesituation och relation till arbetsgivare och redogörelser kring kamprapporter.⁶⁹⁸ Programledare är Markus Nordh som var lokalpolitisk kandidat i Ludvika (2018) och chef för kampgruppen i näste 5. Även Tobias Malvå som är chef för medlemsgrupp 3 och David Nilsson som är chef för medlemsgruppen i näste 6 medverkar regelbundet.

Podden som betraktas som flaggskeppet inom NMR är *Ledarperspektiv* där programledaren Fredrik Vejdeland intervjuar NMR-ledaren Simon Lindberg om nationalsocialistisk ideologi, "organisationens världsåskådning och officiella ståndpunkter."⁶⁹⁹ Som högste NMR-ledare delar Simon Lindberg med sig av personliga betraktelser och tankar om olika frågor som berör rörelsen.⁷⁰⁰

Den engelskspråkiga podden *Nordic Frontier* fokuserar på att nå en utomnordisk publik riktad till "oberoende nationella". Fokus är att förmedla motståndsrörelsens världsåskådning och aktiviteter i olika nordiska länder. Framförallt är syftet med podden att bredda kontaktnätverket och för att nå ut till en internationella radikalnationalistisk publik. För att uppnå detta syfte leker NMR "med memer från alt-högern" och konstruerar sina egna.⁷⁰¹ I presentationen av *Nordic Frontier* understryks

⁶⁹⁴ Nordiska motståndsrörelsen. "VALVAKA med Riksledningen".

https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/valvaka-med-riksledningen_1

⁶⁹⁵ Nordisk radio. "Om oss". https://nordiskradio.se/?page_id=1544

⁶⁹⁶ Ibid

⁶⁹⁷ Nordisk Radio. "Radio Nordfront". <https://nordiskradio.se/?program=radio-nordfront>

⁶⁹⁸ Nordisk Radio. "Mer än ord" <https://nordiskradio.se/?program=mer-an-ord>

⁶⁹⁹ Nordisk Radio. "Ledarperspektiv". <https://nordiskradio.se/?program=ledarperspektiv>

⁷⁰⁰ Ibid

⁷⁰¹ Nordisk Radio. "Nordic Frontier". <https://nordiskradio.se/?program=nordic-frontier>

att man med ”speciell humor” förmedlar ”mörka ämnen som våldtäkter, icke-vitt våld och judarnas inflytande.”⁷⁰²

Livsstilspodden *Lifsferill* berör ämnen som stresshantering, träning, prepping och självhushållning. Framförallt riktar programmet in sig på NMR:s ”förhållningssätt till natur, djur och ett hållbart samhälle.”⁷⁰³ NMR riktar också in sig på olika former för stöd inom rörelsen.

Radio Regeringen är ett program som främjar ett kvinnligt perspektiv på nationalsocialism som berör ”familj, tradition och gemenskap”.⁷⁰⁴ Fokus ligger på att visa att ”kvinnor, unga och äldre har en viktig roll i organisationen”.⁷⁰⁵ Lyssnare uppmanas att ringa in till programmet och NMR kallar podcasten för ”nationalsocialistisk mysradio.”⁷⁰⁶

NMR har även tre podcasts med kulturell inriktning som *Urkult – Nordisk Radios musikpodd*,⁷⁰⁷ *Aristogenesis* (som utforskar historien kring ariska förfäder och ”deras konst, symboler, legender och traditioner för att kunna förstå den äkta ariska själen”⁷⁰⁸), och *Coronabunkern* (som rör nyheter om ”coronaviruset Covid-19 och hur de styrande hanterar, men också utnyttjar, den tilltagande samhällskrisen.”)⁷⁰⁹ Fredrik Vejdeland uppger själv han var ansvarig för idén bakom lanseringen av *Coronabunkern*.⁷¹⁰ Denna podcast fokuserar på stundande samhällskollaps som kommer i kölvattnet av massarbetslöshet och ’Systemets’ inkompetens att hantera krisen och repressionstilltag genom övervakning av befolkningen. Den ger NMR möjlighet att vinkla Covid-19-relaterade nyheter till deras ideologiska ståndpunkter och fiendebilder som exempelvis ”judefrågan”. Flera avsnitt tar upp hur ortodoxa judar drabbats särskilt hårt av Covid-19.

NMR utvecklade också lokalradio i samband med valet 2018 med *Radio Kungälv*, *Radio Ludvika* och *Radio Boden*. Efter valet fortsatte bara *Radio Ludvika* som gjordes om till *Radio Dalarna* där man gjorde lokala nyhetsinslag och intervjuer med aktivister och lokala sympatisörer. Dessa lokalradioprogram har arkiverats för tillfället.

När det gäller NMR:s webb-tv finns *Nordfront TV* och *Studio Nordfront* och de lokala webb-tv kanalerna *Studio Kungälv* och *Studio Bothnia*. Pär Öberg och Pär Sjögren är programledare för *Studio Nordfront*.

⁷⁰² Ibid

⁷⁰³ Nordisk Radio. ”Lifsferill” <https://nordiskradio.se/?program=lifsferill>

⁷⁰⁴ Nordisk Radio. ”Radio Regeringen”. <https://nordiskradio.se/?program=radio-regeringen>

⁷⁰⁵ Ibid.

⁷⁰⁶ Nordisk Radio. ”Radio Regeringen”. <https://nordiskradio.se/?program=radio-regeringen>

⁷⁰⁷ Nordisk Radio. ”Urkult”. <https://nordiskradio.se/?program=urkult>

⁷⁰⁸ Nordisk Radio. ”Aristogenesis” <https://nordiskradio.se/?program=aristogenesis>

⁷⁰⁹ Nordisk Radio. ”Coronabunkern”. <https://nordiskradio.se/?program=coronabunkern>

⁷¹⁰ Nordiska motståndsrörelsen. ”Ledarperspektiv #62: Nationell enighet - är det möjligt eller ens önskvärt?! Konspirationsteorier och mer Corona”.

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv-62-nationell-enighet-aer>

I slutet av mars 2020 skapade NMR sin egen hemsida för att tydliggöra organisationens struktur, ideologi och övergripande rapportering om organisationen. *Ledarperspektiv* och *Mer än Ord* flyttade över från *Nordfront* till nya hemsidan. Brytningen med *Nordfront* var tudelad. Främst ville man renodla NMR:s basverksamhet och bryta med politiska inriktningen. *Nordfronts* fristående karaktär syftade till att knyta till sig gästskribenter och agera mer som en nyhetsredaktion.⁷¹¹ Att NMR:s ledning tog ett starkare grepp om organisationens propaganda och stramade åt den officiella linjen var tydligt då den nya webbsajten *Motståndsrörelsen.se* tog över samtliga kamprapporter och medlemsansökningar.⁷¹² Övergripande har NMR:s närvaro på social media ökat dramatiskt i samband med valrörelsen 2018 och lansering av både nya nationella och lokala satsningar. Dock är det viktigt att understryka att trots skapandet av ett batteri av nya radioinitiativ så verkar NMR bara nå ut till sin mest trogna lyssnarskara.

5.8 Budskap i social media

I en tidigare studie identifierade FOI de vanligaste samtalsämnen bland högerextrema grupper på social media. De vanligaste teman på *Nordfront* var ”media, politik, Sverige, brott, judar, invandring och nationalism.”⁷¹³ Som en studie av Högskolan Dalarna visar så framställs NMR av *Nordfront* som ”aktivt och handlingskraftigt på olika sätt” där de gör historiska kopplingar till nazi-Tysklands propaganda, förmedlar en känsla av kamratskap och lojalitet. Deras lokala inslag visar att de är lokalt efterfrågade, relevanta och uppskattade.⁷¹⁴ Även om *Nordfront* fortsätter som nyhetsförmedlare inom den rasideologiska miljön så har hitintills inga analyser gjorts av deras budskap i de dussintals nya kanaler på social media som de utvecklade inför valet 2018 och som de senare renodlat för att föra ut propaganda och skapa en digital gemenskap bland nationalsocialister.

För att bättre förstå hur Nordiska motståndsrörelsen mobiliserar så går det att tillämpa socialrörelseteori och ’*framing*’ (inramnings) processer som starkt kopplas till följares intressen, åsikter och ideologier. Som beskrivits i inledningkapitlet producerar ’*framing*’-processen ett narrativ av kollektivt identitetsskapande som på interrelaterade plan diagnostiserar, prognosticerar och motiverar.⁷¹⁵ Diagnostisering

⁷¹¹ Martin Saxlind. ”Nordfront och den nya hemsidan”. *Nordfront*, 30 mars 2020
<https://web.archive.org/web/20200406174057/https://www.nordfront.se/nordfront-och-den-nya-hemsidan.smr>

⁷¹² Ibid

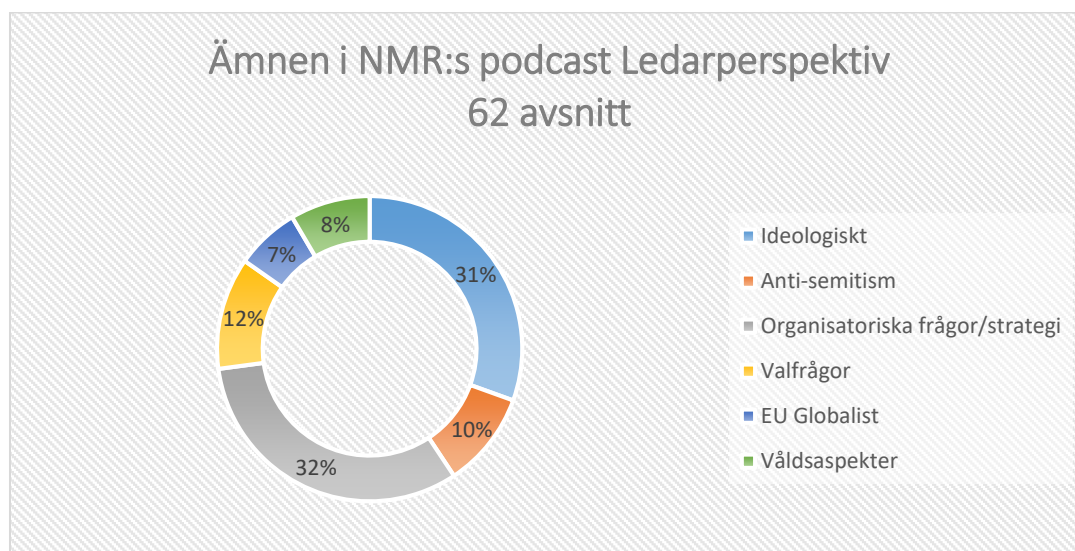
⁷¹³ Lisa Kaati et.al. *Det vita hatet: radikal nationalism i digitala miljöer* FOI-R-4463-SE (FOI, 2017).
<https://www.foi.se/nyheter-och-press/nyheter/2017-11-13-det-vita-hatet---radikala-nationalistiska-miljoer-pa-natet.html>

⁷¹⁴ Helena Blomberg, Lars Båtefalk & Jonas Stier. *Extremistisk ideologi i den retoriska kampen om sanningen – fallet Nordiska motståndsrörelsen på sociala medier och i lokalpress*. Rapport nr 5 (Högskolan i Dalarna, 2018). <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1242846/FULLTEXT02.pdf>

⁷¹⁵ David Snow and Scott Byrd (2007) Ideology, Framing Processes, and Islamic Terrorist Movements. *Mobilization: An International Quarterly*: June 2007, Vol. 12, No. 2, pp. 119-136; Snow, David A. “Framing processes, ideology, and discursive fields.” *The Blackwell companion to social movements* 1

vad som är hot och problem ramas in för att understryka närvaron av ett existentiellt hot och en stark offerkänsla med förtryck, orättvisa och förnedring. Prognostisering av NMR:s propaganda fokuserar på kampens historiska autenticitet, rättvisa och färdriktning som lovar att vända nederlag till oundviklig seger, övergrepp till rättvisa och lidande till självupppoffring för den stora kampens skull. Avslutningsvis används en stark motivering som ramas in av ett utopiskt och idealiskt samhälle och hur man skapar detta samhälle och hur det formas och styrs i framtiden.

NMR:s viktigaste podcast från det högsta ledarskapet är *Ledarperspektiv* där man för ut sina officiella ståndpunkter. Ledaren Simon Lindberg samtalar med den politiska strategen Fredrik Vejdeland om olika nationalsocialistiska rasideologiska perspektiv i 62 avsnitt. Samtidigt förstärker programmet ledarrollen för både Lindberg och Vejdeland. Själva upplägget är att lyfta olika diskussionsämnen inom NMR, olika påståenden om rörelsen som sen bemöts sakligt genom argument och vad man har för rasideologiska ståndpunkter i olika frågor.

Vid en analys av NMR:s Ledarskapsperspektiv är det tydligt att rörelsen för ut sin propaganda genom diagnosering, prognostisering och motiverande budskap.

När det gäller diagnosering så tecknas kampen i dystopiska och svartvita termer och med rasideologiska referensramar. Enligt NMR står hela den "vita rasens" överlevnad och existens på spel på grund av för lågt födelsetal i kombination med massinvandring av icke-vita i "ett lågintensivt utrotningskrig mot vita."⁷¹⁶ Man utmålar Norden som

(2004): 380-412; Benford, R. D., & Snow, D. A. (2000). Framing processes and social movements: An overview and assessment. *Annual review of sociology*, 26(1), 611-639.

⁷¹⁶ Ledarperspektiv. "Ledarperspektiv #41: Vem är mest radikal och varför är det viktigt? Gatukamp och terrordåd". *Nordiska motståndsrörelsen*, <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv-41-vem-aer-mest-radikal->

ockuperat och folkets överlevnad står på spel i en kamp på liv och död i ett raskrig. NMR beskriver samhällssituationen som i fritt fall och utan räddning. Själva fiendebilden som målas upp är mörk och dystopisk och beskrivs ofta i avhumaniserande termer som "Systemet." Systemet omfattar regeringen och myndigheter medan politiker omnämns som "förbrytare". Systemet har en ondskefull plan mot "folket" som är hjärntvättade och nedtryckta genom ständiga repressalier av regeringen och myndigheter. Enligt NMR är "folket" svagt och oförmöget att göra motstånd. Samtidigt är "Systemets" repression mot NMR enorm. NMR målar repetitivt upp en stark fiendebild genom sin användning av fiendertermer som "rasfrämling", "förbrytare", "folkförrädare", "rasförnekare", "främlingar", "folkfientlig", "slavar under förtryck", "globalisterna", "storbankerna", "judefrågan", etc. Ofta väver NMR samman en konspiratorisk världsbild av en "judisk-kontrollerad" elit av "globalister", "storbanks" och "kapitalister" som går emot och förtrycker "folket". Samtidigt som avhumaniseringen är stark så är termerna som används för in-gruppen och kollektiv gemenskap likaledes stark. Flera av de i särklass mest frekventa orden som NMR använder är "vårt folk", "ras", "judar" och "nationalsocialism".

När det gäller prognostisering och motivering så tillskriver NMR sig hjälterollen som agerar "heroiskt" på vägnar av "folket" och som bygger på ära och heder som ledstjärnor och vars organisation utstrålar "disciplin" och "styrka". NMR understryker ofta att man vill "bygga en ny människa" från grunden genom självförbättring och fysisk träning som förberedelse för kampen och när man tar makten. NMR:s kamp handlar om en kompromisslös kamp för genomgripande förändringar i samhället. Detta utopiska samhälle som ska skapas är idealiskt och är i NMR:s ord "så mycket bättre som kommer överträffa allt vad vårt folk kan förvänta sig."

Samtidigt utmålar NMR bilden av att man växer i styrka i organiseringen och strategin som kommer att omvandla förtryck och orättvisa till rättvisa och harmoni. Man understryker att man är handlingskraftig och att ras- och judefrågan är kärnfrågor man inte kan kompromissa kring. I grunden, enligt NMR, handlar det om att värna om minnet av våra förfäder och en kompromisslös kamp för de efterkommande som är framtiden. För NMR vädjar man till sympatisörer att engagera sig som "etniska Nordbor som står rakryggade." Kärnfamiljen är det idealiska tillståndet med kvinnor som är hemma. Man ska bli självförsörjande, självständiga och med ett starkt jordbruk och närsamhälle. Det ska omgärdas av folkgemenskap. För NMR är "systemets" makt bara en illusion och det finns tiotusentals sympatisörer i alla nordiska länder som förbereder sig för maktövertagandet. "Systemet" fruktar motståndsrörelsen och är rädd för dess framväxt. Det handlar inte om att påskynda kollapsen utan förbereda sig tålmodigt för maktövertagandet.

5.9 Brottslighet

2018 kartlade Sveriges Radio 178 svenska personer som bedömdes som de mest aktiva inom NMR, genom att de deltagit i flygbladsutdelningar eller gått uniformerade i organisationens demonstrationståg. Undersökningen visade att medelåldern hos de

undersökta individerna var 30 år med ett åldersspann på 16-71 år. Minst 90 av individerna, drygt 50 procent, var dömda för brott och cirka var fjärde var dömd för våldsbrott som dråp, misshandel eller våldsamt upplopp. Flest aktiva fanns i Västra Götaland, följt av Skåne och Stockholm. Flera aktiva bodde även i Dalarna.⁷¹⁷

Året innan granskade Aftonbladet och Svenska Dagbladet 84 individer inom NMR. Resultatet visade att 58 av de 84 granskade nazisterna var dömda för brott, där:

- 11 var fällda för hets mot folkgrupp.
- 27 var dömda för våldsamt upplopp.
- 20 var dömda för grov misshandel eller misshandel.
- 25 var dömda för brott mot knivlagen eller vapenbrott.
- 12 var dömda för skadegörelse.
- 6 var dömda för narkotikabrott.
- 1 var dömd för dråp
- 1 var dömd för försök till dråp
- 42 var fällda för mer än ett brott.

Avseende de 25 individer som dömts för brott mot knivlagen eller vapenbrott, rörde det sig framförallt om att de olagligt burit kniv eller pepparspray på allmän plats. En anledning till brott mot knivlagen är att det finns ett ”dekret om att medlemmar ska bära vapen när de rör sig utomhus. Deras uppfattning är att de beväpnar sig i självförsvarssyfte.”⁷¹⁸ Det vanligaste våldsbrottet de begår är gatuvåld. Beträffande misshandelsbrotten kunde dem delas upp i två kategorier: misshandel av antifascister alternativt misshandel av vanliga krogbesökare.

Sex av det 84 granskade personerna var kvinnor och endast två av dem var dömda för brott. 49 av personerna var yngre än 30 år och 40% av den totala studiepopulationen tjänade mindre än 150 000 kronor under 2016.⁷¹⁹

Brottsligheten för grundaren av SMR och inom NMR:s riksledning är omfattande för majoriteten av invalda. Media har tidigare rapporterat att grundaren av SMR Klas Lund är dömd för 11 brott däribland för dråp, bankrån, misshandel och ett flertal gånger för olaga vapeninnehav.⁷²⁰ Enligt Expo är nuvarande ledare Simon Lindberg dömd för skadegörelse, olaga hot, medhjälp till misshandel och hets mot folkgrupp.⁷²¹

⁷¹⁷ Martin Jönsson, “NMR kartlagt: Var fjärde dömd för våldsbrott”, *Sveriges Radio*, 22 februari 2018. <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6890955>

⁷¹⁸ Mattias Frödén. “Våldsamma nazister styrs från Örebro län”. *Nerikes Allehanda*, 13 april 2014 <https://www.na.se/artikel/valdsamma-nazister-styrs-fran-orebro-lan>

⁷¹⁹ Erik Wiman & Frida Svensson. “Aftonbladet/SvD granskar: 58 av nazisterna dömda för brott”. *Aftonbladet*, 27 september 2017 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/mOBe1/aftonbladet-svd-granskar-58-av-nazisterna-domda-for-brott>

⁷²⁰ Robin Folkö & Jonathan Leman. “Här är nazisterna i den nya organisationen”. *Expo*, 20 augusti 2019 <https://expo.se/2019/08/h%C3%A4r-%C3%A4r-nazisterna-i-den-nya-organisationen>

⁷²¹ Daniel Vergara. “NMR:s ledare döms för hets mot folkgrupp”. *Expo*, 4 januari 2018 <https://expo.se/2018/01/nmrs-ledare-d%C3%B6ms-f%C3%B6r-hets-mot-folkgrupp>

NMR:s politiska strateg Fredrik Vejdeland är också känd som "Mr. HMF" (hets mot folkgrupp).⁷²² Emil Hagberg gjorde sig känd under Kärrtorp och dömdes för våldsamt upplopp till ett fängelsestraff.⁷²³ Av NMR:s 24 riksdagskandidater är 16 dömda för olika brott från hets mot folkgrupp, misshandel och olaga hot till brott mot vapenlagen. Sju av dessa är bosatta i Ludvika.

Vad gäller eventuellt terroristhot från NMR angav Säkerhetspolisens i samband med Sveriges Radios kartläggning att NMR har en stor våldskapacitet. Myndigheten angav också att "vår bedömning är att det här är en organisation som har förmåga att begå brott, att begå allvarliga brott som skulle kunna klassas som ett terrorattentat. /.../ Nordiska motståndsrörelsen är en av de aktörer i vit-makt miljön som vi följer, utifrån att de har en avsikt och förmåga att begå brott som syftar till att ändra samhällsordningen."⁷²⁴

Det går att tydligt att avläsa NMR:s inställning till våld i deras retorik. Som Expo länge understrukt så använder sig NMR "inte enbart av våld i självförsvar utan riktar sig i praktisk handling mot dem som de ser som sina motståndare. Det vill säga andra i den nationella rörelsen, anti-rasister, autonoma och företrädare för samhället."⁷²⁵ Deras frekvent militanta språkbruk är också en tydlig signal att de "inte skulle sky några medel för att nå sina mål."⁷²⁶

Två NMR-aktivister, Viktor Melin och Anton Thulin, "tyckte att NMR:s ledning var 'patetisk' och ville gå ännu fortare fram i kampen."⁷²⁷ Tillsammans med NMR-aktivisten Jimmy Jonasson utfördes flera sprängdåd i november 2016 vid en lokal för Syndikalisterna i Göteborg och några månader senare i januari 2017 vid ett flyktingboende i Västra Frölunda, där detonationen skadade en man allvarligt, och vid ett annat flyktingboende vid Lilleby camping i Torslanda.⁷²⁸ Hovrätten frikände männen från dådet i Västra Frölunda men de dömdes för de övriga två dåden till mångåriga fängelsestraff.⁷²⁹ Dessa dåd hade precis föregåtts av att både Viktor Melin och Anton Thulin i augusti 2016 hade rest till Sankt Petersburg i Ryssland för en elva

⁷²² Niclas Jonasson. "Följ nazisternas första maj". *Expo*, 1 maj 2018

<https://expo.se/2018/05/f%C3%B6lj-nazisternas-f%C3%B6rsta-maj>

⁷²³ P3 Dokumentär. "Nazistattacken i Kärrtorp". *Sveriges Radio*, 12 november 2017

<https://sverigesradio.se/sida/avsnitt/973826?programid=2519>

⁷²⁴ Martin Jönsson. "Säpo: NMR har förmåga till terrorattentat". *Sveriges Radio*, 22 februari 2018

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6892355>

⁷²⁵ Anders Dalsbro, Kenny Hjälte & Daniel Poohl. "Svensk vit makt. Årsrapport 2008,

<https://expo.se/fakta/resurser/svensk-vit-makt-%E2%80%93-%C3%A5rsrapport-2008>

⁷²⁶ Ibid

⁷²⁷ Magnus Sandelin. "Nazisterna som bröt sig ur och startade sitt eget krig". 14 september 2017

<https://www.magnussandelin.se/nazisterna-som-brot-sig-ur-och-startade-sitt-eget-krig>

⁷²⁸ Daniel Öhman & My Vingren. "Nazister placerade ut bomb trots Säpoövervakning". *Sveriges Radio*, 7 mars 2018

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6900034>

⁷²⁹ Per Arnsäter. "Nazister döms till fängelse för bombdåden i Göteborg". *Aftonbladet*, 7 juli 2017

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/7rx2w/nazister-doms-till-fangelse-for-bombdaden-i-goteborg>

dagar lång 'Partizan'-militärträning arrangerad av högerextremistiska Ryska imperiska rörelsen.⁷³⁰

I maj 2018 greps en NMR-aktivist i Sundsvall för vapenbrott. Enligt SÄPO var aktivisten engagerad i rekrytering av medlemmar och höll föredrag inom rörelsen.⁷³¹ Utöver att "Sundsvallasnazisten" blev åtalad och dömd för grovt vapenbrott så hittade man även en "lönmordsväska" och att aktivisten hade kartlagt två journalister på Mittmedia. Även litteratur om hur man bygger vapen och dödar hittades vid husrannsakan hemma hos mannen.⁷³²

Efter Brenton Tarrants terrordåd i Nya Zeeland (2019) analyserade Simon Lindberg dådet och uttryckte sympatier för innehållet i terroristens manifest och han vägrade att ta avstånd från attacken. Samtidigt ansåg han det vore kontraproduktivt att ta till liknande våldsmetoder i Norden eftersom man inte var totalförbjuden som organisation och att det finns legala vägar och möjligheter för organisering. Därför vädjade han till potentiella ensamagerande gärningsmän att hålla sig borta från NMR.⁷³³ Dock dömdes Nordfronts tidigare ansvarige utgivare Markus Larsson till fyra månaders fängelse för olaga våldsskildring för publicering av Brenton Tarrants film från attacken.⁷³⁴

Generellt tog Simon Lindberg avstånd från Göteborgsattackerna 2016/2017 även om han hade mycket stor förståelse för att människor kan agera så här i desperation. Dock är Lindberg tydlig med att "Motståndsrörelsen tror dock inte att det är den bästa vägen att gå för att nå de målen vi vill och det är därför vi inte arbetar på det viset helt enkelt utan vi tror det går att väcka vårt folk genom ivrigt opinionsarbete och andra saker i stället."⁷³⁵ Som både Lindberg och Vejdeland uttrycker det: "Motståndsrörelsen är en revolutionär kamporganisation som agerar civilt och legalt. Vi är även en politisk organisation."⁷³⁶ Men som det står i inledningen av NMR:s handbok för aktivister: "Skulle förhållande ändra sig att vi inte längre kan bedriva vår verksamhet lagligt så gäller helt andra förutsättningar för kampen."⁷³⁷

⁷³⁰ Daniel Olsson & Anders Dalsbro. "Ryska paramilitärer mötte bombnazisterna i Sverige". *Expo*, 5 september 2017 <https://expo.se/2017/09/ryska-paramilit%C3%A4rer-m%C3%B6tte-bombnazisterna-i-sverige%C2%A0>

⁷³¹ Kristina Näslund, "Sundsvallsnazisten fri", *Sundsvalls Tidning*, 29 mars 2020.

⁷³² Håkan Alamaa. "Sundsvallsnazisten döms för grovt vapenbrott". *SVT*, 5 september 2018 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasternorrland/sundsvallsnazisten-1>

⁷³³ Simon Lindberg. "Tankar om moskéskjutningarna i Nya Zeeland och eventuella paralleller till nordisk kamp". *Nordfront*, 16 mars 2019 <https://web.archive.org/web/20190316175816/https://www.nordfront.se/tankar-om-moskeskjutningarna-i-nya-zeeland.smr>

⁷³⁴ "Markus Larsson döms för artiklar i Nordfront", *Expressen*, 12 november 2019.

⁷³⁵ Radio Nordfront. "RN DIREKT#37: Bombarna i Göteborg, rabaldret i Saxdalen, tyrrunefanan och upproret" <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/rn-direkt-37-bombarna-i-goeteborg-rabald>

⁷³⁶ Ledarperspektiv. "Ledarperspektiv #41: Vem är mest radikal och varför är det viktigt? Gatukamp och terrordåd". *Nordiska motståndsrörelsen* <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv-41-vem-aer-mest-radikal->

⁷³⁷ Handbok for aktivister i Motstandsbevegelsen (Estland: augusti 2016)

5.10 NMR:s kopplingar till systerorganisationer i Norden

De olika nordiska motsvarigheterna till NMR i Norge, Finland och Danmark är direkt underställda NMR-ledaren Simon Lindberg och Nordenrådet som består av två representanter från varje land. För Sveriges räkning var Simon Lindberg och Emil Hagberg nationella representanter.⁷³⁸ I övrigt är de norska och finska nationella motståndsrörelserna uppbyggda med exakt samma struktur som svenska NMR: en riksorganisation som består av administration, propaganda och operativ ledning som under sig har nästen och i nästa led kampgrupper. Det som skiljer länderna åt är antal nästen i varje land. I Norge finns det sex nästen etablerade sedan 2014 medan i Finland organiseras aktivistgrupper i åtta städer. I Helsingfors är gruppen uppdelad på två avdelningar.⁷³⁹ Även aktivister från NMR i olika länder sammanstrålar för gemensamma aktioner och demonstrationer och Nordendagarna är en samlingspunkt årligen för alla nationella grenar. Aktivistrapporterna rapporteras uppåt i organisationen som når de nationella ledarna och slutligen Simon Lindeberg och Nordenrådet.

Relationer mellan SMR-ledaren Klas Lund och sina nationalsocialistiska bröder i grannländerna har varit långvariga. Redan 2003 då Norska Motstandsbevegelsen (DNM) grundades av medlemmar i Boot Boys så hade SMR:s Klas Lund ett nära samarbete med dem fram till dess att DNM upplöstes 2007.⁷⁴⁰ Historiska kopplingar är tydliga då Lund befann sig på rymmen i Norge från Sverige och greps hemma hos norska DNM-ledaren Kim Hugo Hansen i Kristiansand i 2005.⁷⁴¹ En annan nära koppling mellan de två nationella rörelserna har varit att Haakon Forwald, ledare för DNM och som rekryterades av Emil Hagberg,⁷⁴² varit bosatt i Ludvika sedan 2013.⁷⁴³ När Haakon Forwald flyttade till Ludvika bodde han och hans fru hemma hos Klas Lund första tiden.⁷⁴⁴ Utväxlingen mellan Sverige och Norge har också gått den andra vägen med Tommy Nyberg som idag är ledare för DNM näste 1 och i DNM:s riksledning och som utvandrade från Sollefteå till Norge 2009.⁷⁴⁵ Simon Lindberg har frekvent gjort besök till DNM:s olika arrangemang.

⁷³⁸ Shoaib Sultan & Rune Berglund Steen. "Norsk Hoyreextremisme 2018". *Antirasistisk Senter*, november 2018 <http://antirasistisk.no/wp-content/uploads/2019/01/Norsk-h%C3%B8yreekstremisme-2018-endelig.pdf> Vem som har efterträtt Emil Hagberg i Nordenrådet är oklart.

⁷³⁹ "Nordiska motståndsrörelsen i Finland år 2016 – En ångerfull ledare, dråp och nazistmarsch". 29 maj 2017 <https://varisverkosto.com/2017/05/nordiska-motstandsrørelsen-i-finland-ar-2016-en-angerfull-ledare-drap-och-nazistmarsch/>

⁷⁴⁰ "Klas Lund gripen i Norge", *Expo*, 23 mars 2005.

⁷⁴¹ Aud Refseth. "Pågrepet hos norsk nynazist". *NRK*, 23 mars 2005

<https://www.nrk.no/sorlandet/pagrepet-hos-norsk-nynazist-1.326365>

⁷⁴² Nordic Frontier. "Nordic Frontier #33: Open Swedishness and Haakon Forwald of NRM Norway".

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/nordic-frontier-33-open-swedishness-and->

⁷⁴³ Henrik Evertsson et al. "Vil kjempe til døden for et nytt Norden". *NRK*, 6 december 2017.

<https://www.nrk.no/dokumentar/xl/vil-kjempe-til-døden-for-et-nytt-norden-1.13810278>

⁷⁴⁴ Harold S. Klungtveit, *Nynazister blant oss: på innsiden av den nye høyreekstremismen* (Kagge forlag, 2020).

⁷⁴⁵ Antirasistisk senter. *NORSK HØYREEKSTREMISME*

Den Norske Motstandsbevegelsen (DNM) återuppstod offentligt 2012 efter en lång period av organisering då en grupp genomförde en otillåten demonstration i Trondheim i mars 2012 som resulterade i att 21 SMR medlemmar greps.⁷⁴⁶ I Norge är den operativa ledaren Tommy Olsen bosatt nära Kristiansand⁷⁴⁷ och DNM har cirka 50 medlemmar med runt 20 aktivister inom den inre, hårda kärnan.⁷⁴⁸ Ett aktivistmedlemskap kostar NOK1800 per år och för stödmedlemskap mellan NOK500-1500.⁷⁴⁹

Under hösten 2015 lanserade DNM sin hemsida *Frihetskampen* som är en norsk version av *Nordfront*. I juli 2017 genomförde DNM en stor demonstration utan tillstånd i Kristiansand efter att ha blivit nekade tillstånd i Fredrikstad.⁷⁵⁰ Året efter fick DNM negativ uppmärksamhet då man hängt upp banderollen ”Vi är tillbaka” och ett hakkors på årsdagen för nazisternas invasion av Norge 9 april 1940.⁷⁵¹ Tommy Olsen tog över ledarskapet av DNM efter att Haakon Forwald hoppat av och gått med Klas Lund:s Nordisk Styrka under 2019.

Motstandsbevegelsen har erkänt att Philip Manshaus, som dödade sin styvsyster och därefter gick till attack mot en moské i norska Bærum i augusti 2019, ansökt om medlemskap i DNM och blivit inkallad till ett rekryteringsmöte.⁷⁵² Enligt organisationen avvisade man Manshaus efter intervjun. Men enligt journalisten Harald Klungtveit träffade Manshaus två representanter från DNM på Oslos centralstation 11 juli 2019 och rekryteringssamtalet gick bra.⁷⁵³ Manshaus förväntades bli antagen men fick inget svar då han kontaktade dem igen 28 juli. Anledningen till varför Manshaus inte blev kontaktad igen var troligtvis att DNM:s representanter, Tommy Nyberg och Eskil Nielsen, hade hoppat av DNM och gått över till Nordisk Styrka.⁷⁵⁴ En vecka senare, den 10 augusti 2019, sköt Philip Manshaus ihjäl sin 17-åriga

2018. <http://antirasistisk.no/wp-content/uploads/2019/01/Norsk-h%C3%B8yreekstremisme-2018-endelig.pdf>

⁷⁴⁶ Svenska Nazister – Norsk polis grep svenska nazister i Trondheim”, *Sydsvenskan*, 13 mars 2012.

⁷⁴⁷ Shoaib Sultan & Rune Berglund Steen. ”Norsk Høyrextremisme 2018”. *Antirasistisk Senter*, november 2018 <http://antirasistisk.no/wp-content/uploads/2019/01/Norsk-h%C3%B8yreekstremisme-2018-endelig.pdf>

⁷⁴⁸ Harald S. Klungtveit. ”Norske Haakon Forwald en av lederne i ny nazi-organisasjon – dette betyr splittelsen i «Den nordiske motstandsbevegelsen»”. *Filternyheter*, 13 augusti 2019 <https://filternyheter.no/splittelse-i-nynazist-miljoet-norske-haakon-forwald-hevder-a-vaere-en-av-lederne-utbrytergruppe/>

⁷⁴⁹ Ståle Hansen et al. ”Dataangrep avslører medlemmer av nazistorganisasjon”. *NRK*, 13 september 2017 <https://www.nrk.no/dokumentar/dataangrep-mot-nazistorganisasjon-1.13687854>

⁷⁵⁰ Shoaib Sultan & Rune Berglund Steen. ”Norsk Høyrextremisme 2018”. *Antirasistisk Senter*, november 2018 <http://antirasistisk.no/wp-content/uploads/2019/01/Norsk-h%C3%B8yreekstremisme-2018-endelig.pdf>

⁷⁵¹ Ibid.

⁷⁵² Redaksjonen. ”DET STEMMER! Philip Manshaus var i kontakt med Motstandsbevegelsen”. *Frihetskamp*, 21 september 2019 <https://www.frihetskamp.net/det-stemmer-philip-manshaus-var-i-kontakt-med-motstandsbevegelsen/>

⁷⁵³ Harald S. Klungtveit, *Nynazister Blant Oss: På innsiden av den nye høyreekstremismen* (Kagge Forlag, 2020).

⁷⁵⁴ Harald S. Klungtveit. ”«Jeg hater jøder»: Manshaus chattet med venner om antisemittiske konspirasjonsteorier”. *Filter Nyheter*, 6 maj 2020

styvsyster innan han begav sig till Bærum utanför Oslo och utförde en misslyckad terrorattack mot moskén med skjutvapen.

Den finska motståndsrörelsen (FMR) grundades 2008 av Esa Holappa⁷⁵⁵ efter ett godkännande av NMR under ledning av Klas Lund.⁷⁵⁶ Holappa flyttade senare till Dalarna och noterade att den svenska grenen var betydligt mer våldsbenägna än i Finland.⁷⁵⁷ Detta föranledde att Holappa flyttade tillbaka till Finland fram till dess att han slutade som ledare 2012.⁷⁵⁸ År 2016 klev Holappa fram för att inte bara offentligt ta avstånd från nazism och rasism men också berätta om sin verksamhet inom Motståndsrörelsen.⁷⁵⁹ Som ledare efterträddes Holappa av Juuso Tahvanainen men FMR avskaffade i slutet av 2015 ledarrollen och inrättade istället ett råd med representanter från olika städer. I Finland finns det idag cirka 100-120 aktivister och stödmedlemmar och en samlingspunkt för FMR är deras klubblokal Koti som är beläget i Kervo.⁷⁶⁰

Under sin tidiga uppbyggnadsfas försökte FMR att hålla en låg profil. Det ändrades efter en knivhuggning på stadsbiblioteket i Jyväskylä i januari 2013 och en alltmer våldsammare gatuaktivism. FMR har också försökt vara samlingsparaplyet för olika nationalsocialistiska grupperingar i Finland. Men det finns även starka interna motsättningar inom FMR mellan en gammal nazistisk linje och de som förespråkar nyfascism (Tredje positionen). FMR:s roll som samlingspunkt har även inneburit samarbete med *Soldiers of Odin* som etablerat ett medborgargarde.⁷⁶¹

I slutet av november 2018 trädde ett förbud i kraft som förbjuder FMR från att hålla möten, sprida propaganda och värva medlemmar.⁷⁶² Som ett led i att kringgå förbuden har NMR försökt bilda frontorganisationer som partiet *Kansan yhtenäisyys*

<https://filternyheter.no/jeg-hater-joder-manshaus-chattet-med-venner-om-antisemitiske-konspirasjonsteorier/>

⁷⁵⁵ Marko Hietikko. "Nazistledaren som slutade tro". *Yle*, 15 maj 2016

<https://svenska.yle.fi/artikel/2016/05/15/nazistledaren-som-slutade-tro>

⁷⁵⁶ Erik Wiman & Frida Svensson. "Esa, 32, hoppade av nazisekten: "Den är korrupt". *Aftonbladet*, 28 september 2018

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/G48Gx/esa-32-hoppade-av-nazisekten-den-ar-korrupt>

⁷⁵⁷ Ibid.

⁷⁵⁸ Marko Hietikko. "Sådan är Finska Motståndsrörelsen - verkligheten bakom fasaden". *Yle*, 5 maj 2016 <https://svenska.yle.fi/artikel/2016/05/15/sadan-ar-finska-motstandsrörelsen-verkligheten-bakom-fasaden>

⁷⁵⁹ "Nordiska motståndsrörelsen i Finland år 2016 – En ångerfull ledare, dråp och nazistmarsch". 29 maj 2017 <https://varisverkosto.com/2017/05/nordiska-motstandsrörelsen-i-finland-ar-2016-en-angerfull-ledare-drap-och-nazistmarsch/>

⁷⁶⁰ Marko Hietikko. "Sådan är Finska Motståndsrörelsen - verkligheten bakom fasaden". *Yle*, 5 maj 2016 <https://svenska.yle.fi/artikel/2016/05/15/sadan-ar-finska-motstandsrörelsen-verkligheten-bakom-fasaden>; Rikus Roslund et al *Yle* granskar: Så här har nynazisterna förberett sig på att föreningen kan läggas ner – planerar starta ett eget parti. *Yle*, 2 december 2018.

<https://svenska.yle.fi/artikel/2018/12/02/yle-granskar-sa-har-har-nynazisterna-forberett-sig-pa-att-foreningen-kan-laggas>

⁷⁶¹ Ibid.

⁷⁶² Daniel Vergara. "Efter finska förbudet – NMR startar nytt parti". *Expo*, 4 december 2018 <https://expo.se/2018/12/efter-finska-f%C3%B6rbudet-%E2%80%93-nmr-startar-nytt-parti>

(Folkgemenskap) och föreningen *Suomalaisapu* (svenska Finlandshjälpen).⁷⁶³ Den sistnämnda föreningen delar ut ”donationer till mindre bemedlade finländare utifrån en fosterländsk värdegrund” vilket är en taktik man inspirerats av från den nyfacistiska rörelsen Casapound i Italien.⁷⁶⁴ I slutet av 2019 bedrev finska brottsbekämpande myndigheter en utredning om uppgifter att NMR fortsatt sin aktivitet under täcknamnet *Kohti vaputta!*⁷⁶⁵ Samtidigt dök en hemsida upp som ännu inte stängts ner.⁷⁶⁶

Sedan 2007 har SMR utvecklat sina kontakter med Danmarks *Nationalsocialistiske Bevægelse* (DNSB) med besök på deras årliga vinter-solhvervsfest.⁷⁶⁷ Samma år deltog man även i DNSB:s demonstration i Kolding till minne av Rudolf Hess där man gick till angrepp mot motdemonstranter. Men bestående ledarskapsproblem inom DNSB sedan 2010 innebar flertalet misslyckade försök att starta en dansk gren av SMR. I juli 2013 lanserades Nordfront.dk som officiell hemsida⁷⁶⁸ men försöket att bilda en organisation lades ner 2015. Först under 2017 och i samråd med NMR bildades en ny organisationsstruktur i Danmark som delades upp i tre nästen.⁷⁶⁹ Ledaren för danska NMR är Martin Durvad och istället för NMR är man mer känd offentligt som Nordfront. Under hösten 2019 genomfördes en koordinerad aktion mot begravningsplats då 84 judiska gravplatser skändades med grön målarfärg. En av Nordfronts medlemmar häktades misstänkt för inblandning i dådet.

NMR finns också etablerade på Island sedan 2017 genom *nordurvigi.is*. Under ledning av Ríkharður Leó Magnússon genomförde NMR Island sin första demonstration i Reykjavik i september 2019 tillsammans med ditresta nordiska NMR-medlemmar.⁷⁷⁰

Genom åren har SMR och senare NMR i Sverige initierat och utvecklat omfattande internationella kopplingar utanför Norden. På webbsidan *patriot.nu* länkade SMR under 2002 till sina utländska organisationer: *National Alliance*, tyska NPD, *Rysk*

⁷⁶³ Ibid.

⁷⁶⁴ Rikus Roslund et al Yle granskar: Så här har nynazisterna förberett sig på att föreningen kan läggas ner – planerar starta ett eget parti. *Yle*. 2 december 2018 <https://svenska.yle.fi/artikel/2018/12/02/yle-granskar-sa-har-har-nynazisterna-forberett-sig-pa-att-foreningen-kan-laggas>

⁷⁶⁵ Aleks Teivainen. ”Nordic Resistance Movement suspected of continuing activity despite prohibition”. *Helsinki Times*, 14 november 2019 <https://www.helsinkitimes.fi/finland/finland-news/domestic/16978-nordic-resistance-movement-suspected-of-continuing-activity-despite-prohibition.html>

⁷⁶⁶ ”Pohjoismainen Vastarintaliike taistelee vapaan ja valkoisen Pohjolan puolesta” <https://www.vastarinta.com/>

⁷⁶⁷ Jakob Haskå. ”Motståndsrörelsen besökte DNSB”. *Patriot*, 23 december 2008 <https://web.archive.org/web/20101230124643/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1229>

⁷⁶⁸ Redaktionen. ”Totalt nordiskt motstånd!”. *Nordfront*, 27 mars 2013 <https://web.archive.org/web/20131007103758/https://www.nordfront.se/totalt-nordiskt-motstand.smr>

⁷⁶⁹ Redox. ”Svensk terrororganisation etablerer sig i Danmark”. <https://redox.dk/nyheder/svensk-terrororganisation-etablerer-sig-i-danmark/>

⁷⁷⁰ Redaktionen. ”Nordiska motståndsrörelsen skrev historia på Island”. *Nordfront*, 5 september 2019 <https://www.nordfront.se/nordiska-motstandsrörelsen-skrev-historia-pa-island.smr>

Nationell Enighet och italienska *Forza Nuova*.⁷⁷¹ Framförallt pågår ett mycket aktivt utbyte med studiebesök i Tyskland och Ungern och deltagande i nationalsocialistiska demonstrationer. Exempelvis deltar NMR återkommande i den årliga Lukovmarschen i Bulgarien med andra utländska nationalsocialister. Framförallt har NMR utvecklat särskilt goda relationer med Tyska *Die Dritte Weg*, italienska *Casa Pound*, ungerska *Legio Hungaria*, grekiska *Gyllene Gryning* och amerikanska *Patriot Front*. 2013 publicerades uppgifter att medlemmar i SMR genomgått paramilitär träning hos en nazistgrupp i Ungern och i träningslägren genomgick de skjutövningar, övningar i granatkastning och stridsteknik i bebyggda områden.⁷⁷²

NMR deltog i mars 2015 i en högerextrema konferensen "International Conservative Forum" i Sankt Petersburg, Ryssland, som arrangerades av ryska partiet *Rodina* (Moderlandet). På konferensen antogs en resolution "om att koordinera ryska och europeiska 'konservativa krafter'."⁷⁷³ Från NMR:s sida deltog Peter Jusztin och efter konferensen besökte NMR ett av högkvartern till Ryska Imperiska Rörelsen i en förort till S:t Petersburg där man förde "givande diskussioner och kontakter knöts."⁷⁷⁴ Som ett led av kontakterna besökte Stanislav Vorobjev, ledaren för Ryska Imperiska Rörelsen, NMR under deras Nordendagar och donerade en summa pengar till NMR.⁷⁷⁵ Ryska Imperiska Rörelsens paramilitära gren, Partizan, arrangerade ett träningsläger för högerextremistiska grupper från hela världen och det var här som Viktor Melin och Anton Thulin fick elvadagars träning i augusti 2016.⁷⁷⁶ En utpekad viktig kontaktperson mellan NMR och ryska paramilitära Partizan är Anatolij Udodov som efter sin dom i fängelse besökt Viktor Melin vid ett flertal tillfällen.⁷⁷⁷ I april 2020 terrorstämplades Ryska imperiska rörelsen av amerikanska utrikesdepartementet.⁷⁷⁸

Ukrainakonflikten splittrade vit makt-miljön under 2014. Svenskarnas parti (SvP) hade nära band till det ukrainska partiet Svoboda och tog Ukrainas parti samtidigt som flera högerextremister anslöts sig till de Ukrainafrivilliga som skulle strida mot ryska styrkor. En av dessa var tidigare SMR-medlemmen Mikael Skilt, den operativa chefen för "svenska Ukrainafrivilliga" som kopplade samman rekryter med högerextrema

⁷⁷¹ Patriot.nu. "Intressanta hemsidor".

<https://web.archive.org/web/20020405193224/http://www.patriot.nu/lanksida.asp>

⁷⁷² Håkan Holmberg, "NMR är en våldssekt", *Upsala Nya Tidning*, 29 april 2017.

⁷⁷³ Daniel Vergara. "Nazister på konferens i Ryssland". *Expo*, 23 mars 2015

<https://expo.se/2015/03/nazister-p%C3%A5-konferens-i-ryssland>

⁷⁷⁴ Redaktionen. "The International Conservative Forum". *Nordfront*, 25 mars 2015

<https://web.archive.org/web/20160423194810/https://www.nordfront.se/international-conservative-forum.smr>; Robert Eklund. "Intervju med Stanislav Vorobjev". *Nordfront*, 26 oktober

2015 <https://web.archive.org/web/20170827182030/https://www.nordfront.se/intervju-med-stanislav-vorobjev.smr>

<https://web.archive.org/web/20170827182030/https://www.nordfront.se/intervju-med-stanislav-vorobjev.smr>

⁷⁷⁵ Redaktionen. "Nordendagarna 2015". *Nordfront*, 7 juli 2015

<https://web.archive.org/web/20170827123404/https://www.nordfront.se/nordendagarna-2015.smr>

⁷⁷⁶ Erik Wiman, Frida Sundkvist, Frida Svensson. "Ryska fascister: Starkast band har vi med svenska nazister", *Aftonbladet*, 29 september 2017. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/k2xOj/ryska-fascister-starkast-band-har-vi-med-svenska-nazister>

⁷⁷⁷ Mattias Carlsson, "Efterlyst ryss besökte bombnazist i fängelset", *Dagens Nyheter*, 27 november 2019. <https://www.dn.se/nyheter/sverige/efterlyst-rysk-kontakt-besokte-bombnazist-i-fangelset/>

⁷⁷⁸ Anton Kasurinen "USA terrorstämplar rysk grupp med NMR-koppling", *Expo*, 7 april 2020.

bataljonen Azov.⁷⁷⁹ Samtidigt lyfte SMR fram Ryska Imperiska Rörelsen, som strider på de pro-ryska rebellernas sida genom Imperielegionen.⁷⁸⁰ Kopplingarna mellan SMR och Ryska Imperiska Rörelsen går tillbaka till 2012 då Ryska Imperiska Rörelsens ledare Stanislav Vorobjev delade ut diplom till Nordfront medarbetare Robert Eklund och Henrik Pihlström för ”deras objektiva och korrekta skildring av politisk situation i Ryssland i svensk media.”⁷⁸¹ Även om NMR tonat ner sin relation med Ryska Imperiska Rörelsen, sedan kopplingen blev besvärlig i samband med rättegången med Viktor Melin och Anton Thulin 2017, så finns det kopplingar genom NMR-affilierade grupper som *Der Dritte Weg*. I juni 2020 rapporterades att tyska nynazister från *Der Dritte Weg* och *Junge Nationalisten* tränats i RIM:s Partizan träningsläger.⁷⁸² RIM-representanter deltar i tyska nationalsocialistiska demonstrationer organiserade av *Der Dritte Weg* som även NMR deltar i.

Vikten av NMR:s utomnordiska kontakter är tydlig genom att NMR:s partipolitiska program finns utgivet på engelska och ryska. NMR har även sociala mediakontakter på *GAB* och *VKontakte*. På *VKontakt* har NMR även en rysk profilsida.⁷⁸³

5.11 Nordisk Styrka, utbrytare ur NMR

Sommaren 2019 lämnade ett antal medlemmar NMR och grundade organisationen Nordisk styrka. Bakgrunden var enligt Expo att ett antal framträdande personer i NMR var missnöjda kring NMR:s metoder och strategier, då man upplevde att organisationen blivit mindre radikal i takt med att man försökt bredda sig och nå fler medlemmar.⁷⁸⁴ Några andra anledningar var starkt missnöje över NMR:s misslyckande att i valet 2018 få en plats i kommunfullmäktige i Boden, Kungälv och Ludvika trots stora propagandasatsningar och resurskrävande demonstrationer. NMR:s deklARATION att deras ambition var att skapa en massrörelse stod i skarp kontrast med en elitistisk organisation.⁷⁸⁵ Det misslyckade parlamentariska experimentet tärde även på NMR:s ekonomi som förstärktes av utredningar om storskaligt skatteffil.⁷⁸⁶ Det ryktades även om ett misslyckat kuppörsök vilket bekräftades av Simon Lindberg i podcasten *Ledarperspektiv*.⁷⁸⁷ Enligt Lindberg

⁷⁷⁹ Diamant Salihu. ”Svensk nazist skryter om att han har dödat”. *Expressen*, 11 december 2014 <https://www.expressen.se/nyheter/svensk-nazist-skryter-om-att-han-har-dodat/>

⁷⁸⁰ Daniel Poohl, ”Ukrainakrisen splittrar rysk extremhöger”, *Expo*, 19 december 2014

⁷⁸¹ Redaktionen. ”Henrik Pihström och Robert Eklund får diplom från Ryssland”. *Nordfront*, 17 september 2012 <https://www.nordfront.se/henrik-pihstrom-och-robert-eklund-far-diplom-fran-ryssland.smr>

⁷⁸² Tim Hume, ”German Neo Nazis Are Getting Explosives Training at a White Supremacist Camp in Russia”, *Vice News*, 6 juni 2020. https://www.vice.com/en_us/article/g5pqk4/german-neo-nazis-are-getting-explosives-training-at-a-white-supremacist-camp-in-russia

⁷⁸³ VK.com. ”Nordfront Sverige” https://vk.com/nordfront_sverige

⁷⁸⁴ Jonathan Leman & Anna Fröjd. ”Splittring i NMR – flera profiler lämnar”. *Expo*, 2 augusti 2019 <https://expo.se/2019/08/splittring-i-nmr-%E2%80%93-flera-profiler-l%C3%A4mnar>

⁷⁸⁵ Mats Lager, ”Ny nazistisk grupp har brutit sig loss från NMR”, *Borlänge Tidning*, 23 augusti 2019.

⁷⁸⁶ Joakim Medin, ”Så lyckades aktivister skada NMR:s ekonomi”, *ETC*, 19 augusti 2019.

⁷⁸⁷ Ledarperspektiv. ”Ledarperspektiv #51: Vi är tillbaka! Kuppörsök och svar på kritik”. *Nordiska motståndsrörelsen* <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv-51-vi-aer-tillbaka-kupp>

bestod kuppförsoket av att man ville degradera honom till svensk NMR-ledare från övergripande organisationsledare och istället ville Klas Lund bli ledare över hela Nordiska Motståndsrörelsen i Norden.⁷⁸⁸

Den 4 augusti 2019 bildades, under ledning av Klas Lund, Nordisk styrka. Bildandet skedde vid Anundshög utanför Västerås där 44 avhoppade NMR-aktivister samlades.⁷⁸⁹ Utöver Lund sitter ett antal andra tidigare framträdande medlemmar inom NMR med i ledningen för Nordisk styrka, exempelvis tidigare nästeschefer för Södermanland och Stockholm.⁷⁹⁰ Exempelvis består Nordisk Styrkas ledningsråd av Anders Rydberg som är ställföreträdande ledare, Haakon Forwald, Emil Hagberg och Niklas Yngwe.⁷⁹¹ Emil Hagbergs avhopp drog med sig andra "Kärrtorpsaktivister" till Nordisk Styrka. Nordisk Styrka har etablerat ett högkvarter i ett tidigare församlingshus i glesbygden mellan Lindesberg och Köping.⁷⁹²

Det finns tre medlemsnivåer inom Nordisk Styrka: "aktivist", "frände", och "anonymt medlemskap". Innan man blir upptagen som aktivist genomgår man sex månaders provotid som "kandidater" där man gör en helhetsbedömning. Framförallt krävs det att aktivister når upp till en fysisk nivå, sätter en fysisk aktivitetsplan och studieplan för personlig utveckling och progression. Fränder följer organisationens regler och bidrar positivt. Nordisk Styrka kräver en bakgrundskontroll på både aktivister och fränder. Anonymt medlemskap sker i olika grader och uppgifter.

Det är tydligt att Lund länge har varit hårdför och kompromisslös i sin hållning. Redan från start 2003 var Klas Lund tydlig med vikten av en hård ideologisk förtrupp: "Motståndsrörelsen behöver skrämna bort de klenetrogna och de feiga från kampen. Det handlar inte om att rekrytera så många som möjligt, utan först och främst om att rekrytera de fåtal som kan fylla ut leden inom organisationen. Att förse organisationen med en inre kärna av fanatiska aktivister som i sin tur i allt mer omfattande grad för ut det nationella budskapet till massorna."⁷⁹³ 2013 förklarade Lund att Motståndsrörelsen inte får göra avkall på sin revolutionära målsättning utan vara "den stålnäve som ibland kan iklädas en silkeshandske."⁷⁹⁴ Lund betonade att Nordisk Styrka "är en kampgrupp, inte en social förening eller ett politiskt parti."⁷⁹⁵

⁷⁸⁸ Ibid.

⁷⁸⁹ Radio Polaris. "Radio Polaris #2: Nytt år, mål, organisation och medlemskap". *Nordisk Styrka*, 8 februari 2020

<https://nordiskstyrka.org/radio-polaris-2-nytt-ar-mal-organisation-och-medlemskap/>

⁷⁹⁰ Jonathan Leman & Anna Fröjd. "Splittring i NMR – flera profiler lämnar". *Expo*, 2 augusti 2019

<https://expo.se/2019/08/splittring-i-nmr-%E2%80%93-flera-profiler-l%C3%A4mnar>

⁷⁹¹ Nordisk Styrka. "Om Nordisk styrka", 16 augusti 2019

<https://nordiskstyrka.org/om-nordisk-styrka/>

⁷⁹² Anton Kasurinen, "Här är nazisternas nya högkvarter – ett tidigare församlingshus", *Expo*, 27 februari 2020.

⁷⁹³ Expo. "Nordiska motståndsrörelsen (NMR)". 7 mars 2019

<https://expo.se/fakta/wiki/nordiska-motstandsrörelsen-nmr>

⁷⁹⁴ Redaktionen. Klas Lund: "Jag ångrar ingenting!". *Nordfront*, 1 mars 2013

<https://web.archive.org/web/20130308192018/http://www.nordfront.se/klas-lund-jag-angrar-ingen-ting-smr>

⁷⁹⁵ Nordisk Styrka. "Om medlemskap i Nordisk styrka". 14 augusti 2019

Namnet Nordisk Styrka står enligt organisationen för ”vår strävan att forma en ny generation av starka och medvetna nordiska människor, samt vår ambition att skapa en stark och stridbar ideologi, kultur, gemenskap och organisation.”⁷⁹⁶ Organisationen anger också att de kommer se över gamla strategier och arbetsmetoder för att utveckla nya. De tillbakavisar också anklagelser om att de ”skulle vara mer extrema” eller ”särskilt våldsbenägna”, utan menar att verkligheten är mer komplex än så.⁷⁹⁷ Framförallt ifrågasätter man om flygbladsutdelning och demonstrationer är effektiva metoder.⁷⁹⁸ Istället fokuserar man på att bygga upp organisationen och punktrekrytering.⁷⁹⁹

Det är tydligt att Nordisk Styrka kopierar framgångsrika koncept som NMR utvecklat gällande sociala medier. Tillika har Nordisk Styrka försökt etablera en nordisk närvaro då det är tydligt att deras målsättning är att rekrytera medlemmar över hela Norden.

I skrivande stund (februari 2020) har organisationen lanserat två stycken podcasts och publicerat en handfull avsnitt. Nordisk styrka har också lanserat sin hemsida på norska och danska.⁸⁰⁰

5.12 Perspektiv på NMR:s inkomstkällor

Den 9 juli 2015 godkände Valmyndigheten NMR:s ansökan om att registrera en partibeteckning.⁸⁰¹ Eftersom NMR inte har lyckats mobilisera något betydande väljarstöd i landet erhåller organisationen inget offentligt partistöd.⁸⁰² Därför blir partiets finansiella förutsättningar starkt beroende av medlemsavgifter, insamlingar och donationer samt andra inkomstbringande aktiviteter så som föreläsningar och försäljning av tidskrifter och andra produkter.

Som ett politiskt parti blir NMR ålagda att inkomma med årliga intäktsredovisningar till Kammarkollegiet.⁸⁰³ Detta innebär att det är möjligt att få viss insyn i organisationens officiella finansieringskällor. Enligt denna redovisning framgår det att NMR lyckats samla in SEK176,908 kronor under verksamhetsåret 2018. I ljuset av

<https://nordiskstyrka.org/om-medlemskap-i-nordisk-styrka/>

⁷⁹⁶ Nordisk Styrka. ”Om Nordisk styrka”, 16 augusti 2019

<https://nordiskstyrka.org/om-nordisk-styrka/>

⁷⁹⁷ Ibid

⁷⁹⁸ Nordisk Styrka. ”NS Radio #1: Nordisk styrka”

<https://www.spreaker.com/user/ns-radio/ns-radio-1-nordisk-styrka>

⁷⁹⁹ Nordisk Styrka. ”NS Radio #2: – Vi är moder natur's förkämpar!”.

<https://www.spreaker.com/user/ns-radio/ns-radio-2-vi-aer-moder-natur-s-foerkaemp>

⁸⁰⁰ Nordisk Styrka.

<https://nordiskstyrka.org/>

⁸⁰¹ Registrerade Partibeteckningar, Valmyndigheten, 21 januari 2020 URL: <https://www.val.se/for-partier/partibeteckning/registrerade-partibeteckningar.html>

⁸⁰² Statligt partistöd utbetalas till partier som är (eller nyligen har varit) representerade i Sveriges riksdag, alternativt uppnått en röstandel av 2,5 % i något av de två senaste riksdagsvalen. I Sverige är det Partibidragsnämnden som har till uppgift att pröva ansökningar och fastställa beloppen för statligt partistöd.

⁸⁰³ Insyn i hur politiska partier finansierar sin verksamhet, Kammarkollegiet. URL:

<https://www.kammarkollegiet.se/om-oss/vara-uppgifter/forteckning-over-vara-uppgifter/insyn-i-hur-politiska-partier-finansierar-sin-verksamhet>

detta är det troligt att en stor del av organisationens aktiviteter måste finansieras på annat sätt än genom partiorganisationens övergripande budget. Det är därför sannolikt att enskilda aktioner som planeras och genomförs på gruppnivå i NMR:s olika nästen över landet kräver utnyttjande av personliga resurser som aktivisterna förfogar över privat. SvD/Aftonbladets granskning av 84 ledare och medlemmar i NMR under hösten 2017 visade att var tionde lever på skattefinansierade bidrag eller arbetslöshetsersättning.⁸⁰⁴ Vi kan dock samtidigt konstatera att organisationen har tillgång till andra finansiella källor som ger en helt annan bild av rörelsens övergripande ekonomiska situation.

5.12.1 Donationer

Utmärkande för NMR är att deras finansiella status sannolikt är mycket beroende av donationer och insamlingsverksamhet. NMR har redovisat en rad kampanjer för insamlingar på lokala orter i landet. Denna form av insamlingsverksamhet tycks dock generera tämligen begränsade finansiella inkomster. Under 2018 genomfördes 63 insamlingskampanjer av kontantbidrag på 30 olika orter över landet. Summor från SEK50 kr upp till SEK9,170 kr samlades in vid varje enskilt tillfälle. Största insamlingen gjordes i Ludvika den 1 maj 2018 då SEK9,170 kr samlades in. NMR:s närvaro vid politikerveckan i Visby 2018 genererade drygt SEK12,000 kronor. De orter där NMR:s officiella insamlingskampanjer rönt störst framgångar (räknat i kronor) under 2018 var Ludvika, Stockholm, Göteborg, Visby och Boden. Enligt partiorganisationens intäktsredovisning för 2018 har NMR erhållit bidrag från anonyma källor till ett totalt värde av SEK30,908 kr. Av dessa utgjorde 25 bidrag belopp på mellan SEK228 – 2,275 kr. Inga bidrag över SEK2,275 kr har redovisats. Denna redovisning inkluderar sannolikt inte de donationer som organisationen erhållit via kryptovalutor.

NMR hänvisar även till personliga konton för swish-bidrag i samband med den propaganda som sprids via sociala medier. I vissa fall används personliga konton till personer som sitter i organisationens högsta ledning, riksrådet.

Nordiska banker har sedan hösten 2017 nekat NMR möjligheten att inneha bankkonton för sin insamlingsverksamhet.⁸⁰⁵ Även Paypal stängde ner NMR:s betaltjänst både för Radio Nordfront och NMR:s nätbutiks konton.⁸⁰⁶ NMR uppmanade då att man skulle handla i finska grenens nätbutik.⁸⁰⁷ NMR upprättade då

⁸⁰⁴ Frida Sundqvist m.fl., *De vill krossa svenska staten – men lever på bidrag*, Svenska Dagbladet, 29 september 2017

⁸⁰⁵ Amanda Möller Berg, *Nazistiska NMR utestängda – från alla banker*, Expressen, 9 november 2017

⁸⁰⁶ Redaktionen. "Uppdaterad: Motståndsrörelsens Paypal-konto nedstängt!", *Nordfront*, 24 augusti 2018

<https://web.archive.org/web/20170827013323/https://www.nordfront.se/motstandsrorelsens-paypal-konto-nedstangt.smr>

⁸⁰⁷ Redaktionen. "Banktrakasserier mot Motståndsrörelsen". *Nordfront*, 9 november 2019

<https://web.archive.org/web/20171223031042/https://www.nordfront.se/banktrakasserier-mot-motstandsrorelsen.smr>

donationsverktyget Patreon som ett alternativ till att Patreon stängde ner problematiska konton vilket innebar att månadsvisa donationer kunde fortsätta. NMR försökte även använda individuella konton för att få donationer. Exempelvis gjorde Robin Palmblad sitt privatkonto tillgänglig för donationer till NMR:s radio- och TV-verksamhet.⁸⁰⁸ Ett ytterligare exempel gällde insamlingen till en webbtv-studio åt NTV Syd genom en uppesittarkväll i Nordfront TV.⁸⁰⁹ Trots att banker successivt stängt NMR:s olika bankkonton hävdar Simon Lindberg och Fredrik Vejdeland att de lyckats samla ihop över SEK400,000 kr på kort tid under våren 2018.⁸¹⁰ Detta strider mot de redovisade intäkter man uppgav till Kammarkollegiet som registrerat politiskt parti.

NMR samlar även in pengar till böter för brottsdömda ledande medlemmar genom ”Fånghjälpen” som administreras av Föreningen Praktiserad Solidaritet.⁸¹¹ Exempelvis samlade NMR in SEK25,000 till böter och advokatkostnader då Nordfronts chefredaktör Fredrik Vejdeland dömdes för hets mot folkgrupp 2015⁸¹² och till Markus Nordh som fick SEK40,000 kronor genom NMR:s Fånghjälpen för inblandning i Kärrtorp.⁸¹³

Eftersom organisationen är starkt beroende av donationer från utomstående aktörer blev upprättandet av konton för kryptovalutor ett sätt att kompensera för problemen med insamling via Swish och bankgiro som kräver konton i banker. Ytterligare en fördel med donationer via kryptovalutor är att det blir svårt för myndigheter att identifiera vem som genomför donationerna och hur dessa resurser används av organisationen. För NMR blir kryptovalutor ett sätt att understryka generell misstro mot det ”globalistiska finansiella systemet.”⁸¹⁴

NMR har tillgång till konton för donationer i kryptovaluta där omsättningen varit förhållandevis hög sedan det upprättades.⁸¹⁵ Vid närmare granskning av organisationens officiella plånbok för Bitcoin (BTC) kan vi konstatera att 216 transaktioner har gjorts under perioden januari 2018 till mars 2020. Det är tydligt att

⁸⁰⁸ Redaktionen. ”Ta bort ”pledges” på MakerSupport – stöd oss här igenom istället”. *Nordfront*, 30 april 2018

<https://web.archive.org/web/20180430203622/https://www.nordfront.se/viktigt-ta-bort-pledges-pa-makersupport-stod-oss-har-igenom-istallet.smr>

⁸⁰⁹ <https://web.archive.org/web/20190410131850/https://www.nordfront.se/nordfront-tv-uppdatering-gallande-ntv-syd-studion.smr>

⁸¹⁰ Redaktionen. ”NORDFRONT TV: Uppdatering gällande arbetet med Skåne-studion”. *Nordfront*, 9 april 2019.

<https://www.nordfront.se/ledarperspektiv-4-ar-nationalsocialismen-for-yytrandefrihet-hets-mot-folkgrupp-och-religion.smr>

⁸¹¹ Anders Dalsbro, ”Upplåt sitt privata konto åt nazistiska NMR – får en skattesmäll”, *Expo*, 30 oktober 2018. <https://expo.se/2018/10/uppl%C3%A4t-sitt-privata-konto-%C3%A5t-nazistiska-nmr-%E2%80%93-f%C3%A5r-en-skattesm%C3%A4ll>

⁸¹² Redaktionen. ”Ta ställning för yttrandefriheten – hjälp Fredrik Vejdeland med böter”. *Nordfront*, 28 augusti 2016

<https://www.nordfront.se/ta-stallning-ytrandefriheten-hjalp-fredrik-vejdeland-med-boter.smr>

⁸¹³ David Baas, Daniel Olsson, ”Samhällets nya vapen klämmer åt nazisterna”, *Expressen*, 19 november 2018. <https://www.expressen.se/nyheter/samhallets-nya-vapen-klamrar-at-nazisterna/>

⁸¹⁴ Tom Keatinge, Florence Keen & Kayla Izenman, ”Fundraising for Right-Wing Extremist Movements”, *RUSI Journal*, Vol.164, Issue 2 (2019).

⁸¹⁵ Bitcoin, Ethereum, Bitcoin cash, Litecoin, Cardano, Dash, Nem, Monero, Stellar och Neo.

antalet insättningar har ökat under det senaste året och att enskilda donationer typiskt sett omfattar ett värde som motsvarar några hundra kronor. Enstaka insättningar gjordes i juli 2019 som motsvarade SEK145,000 respektive SEK336,000 kronor, beräknat utifrån Bitcoin-kursen vid respektive tillfälle.⁸¹⁶ Totalt har NMR:s insamling via Bitcoin-kontot⁸¹⁷ genererat ett värde som motsvarar närmare en miljon svenska kronor.⁸¹⁸ Sedan januari 2019 har överföringar från plånboken gjorts med viss regelbundenhet, ofta ett par gånger varje månad. Saldo på plånboken är i slutet av mars 2020 drygt 1 BTC (motsvarar ca SEK70,000 kr). Även Den Norske Motstandsbevegelsen (DNM) listar tio kryptovalutor som går till organisationen i Sverige.⁸²⁰

NMR kringgår nedstängning av deras konton av nordiska banker och listar möjlighet att donera till organisationen genom deras internationella bankkonton. Bankkontodetaljer erhålls genom e-mail med Nordfront.⁸²¹

5.12.2 Medlemsavgifter

NMR har för närvarande tre olika typer av medlemskapsformer där personer kan stödja partiet i olika hög grad.⁸²² ”Stödmedlem” är en passiv form av medlemskap där partiet inte ställer några krav på medlemmen och denne kan vara anonym om så önskas. Stödmedlemmar blir därmed en sorts sponsorform där man kan välja att stödja partiet med en valfri summa mellan SEK500 kr upp till SEK10 000 kr. Det är oklart hur många stödmedlemmar som partiet har och hur stora bidrag som kommer in via denna medlemsform men det är troligt att donationerna via denna stödmedlemsform utgör de donationer som partiet redogjort för i sin intäktsredovisning och därför varit förhållandevis begränsade under 2018. Under bankbojkotten så uppmanade NMR att personer kunde skicka kontanter till deras postbox i

⁸¹⁶ Bitcoin kurs enligt: <https://bt.cx/sv/bitcoin-kurs/>

⁸¹⁷ Robert Eklund. ”Donera Bitcoin till Nordfront på ett enkelt sätt”. *Nordfront*, 23 maj 2018
<https://www.nordfront.se/donera-bitcoin-till-motstandsrorelsen-pa-ett-enkelt-satt.smr>

⁸¹⁸ Bitcoin kurs enligt: <https://bt.cx/sv/bitcoin-kurs/>, 2020-03-26

⁸¹⁹ Informationen om NMR:s kryptovalutatransaktioner hämtades den 4 april 2020. På denna sidan framgår bitcoinadressen: <https://motstandsrorelsen.se/donera-bitcoin/>. Transaktioner på bitcoinadressen kan därefter kollas genom: <https://www.blockchain.com/>

⁸²⁰ Motstandsbevegelsen. ”Bidra økonomisk – donér til Motstandsbevegelsen!”
<https://www.motstandsbevegelsen.org/medlemskap/bidra-okonomisk-doner-til-motstandsbevegelsen/>

⁸²¹ Nordic Resistance Movement
<https://nordicresistancemovement.org/donations/>

⁸²² Information om Nordiska motståndsrörelsens olika engagemangsformer, Nordfront.se, 2020-03-20 URL: <https://www.nordfront.se/information-om-olika-engagemangsformer>

Grängesberg.⁸²³ Även en NMR-medlems privata bankkonto användes för att ta emot en donation på SEK100,000 kr.⁸²⁴

”Partimedlemmar” ingår i partiets parlamentariska gren och blir därmed upptagna i respektive lokal medlemsgrupp. Ansökan om partimedlemskap granskas på lokal nivå av rekryteringsansvarig. Avgiften för medlemskap är 500 kr samt en månadsavgift som bestäms i förhållande till om medlemmen har en inkomst eller inte. Under 2018 redovisade NMR medlemsintäkter om SEK56,500 kr vilket kan indikera att partiet under detta år hade 113 betalande partimedlemmar. Partimedlemmar förväntas visa ett visst mått av medlemsengagemang, som att delta i möten eller i särskilda aktiviteter (som t.ex. dela ut flygblad, skribent för Nordfront, arrangera föredrag eller bedriva propaganda). Personer med utomeuropeisk rastillhörighet eller som har dömts för sexualbrott accepteras normalt sett inte som medlemmar.

Den tredje formen av partimedlemskap är att bli en ”aktivist”. För att bli en aktivist krävs partimedlemskap i minst 6 månader. Som aktivist ingår man i NMRs kampavdelning. Som aktivist förväntas man delta i aktioner och möten på både lokal och nationell nivå. Aktivister måste vara minst 16 år, ha en god fysisk form och klara organisationens fysiska tester. Aktivister betalar en månadsavgift för sitt medlemskap. Avgiften bestäms utifrån medlemmens finansiella förutsättningar. Samtliga aktivister ska vara etniskt vit och av övervägande nordiskt ursprung.

5.12.3 Andra inkomstkällor

Olika inkomstkällor till NMR som organisation sammanblandas ibland med ledande NMR figurers privatekonomi. Exempelvis har Skatteverket granskat och upptaxerat NMR:s kassör vars konton genomströmmade cirka SEK5,6 miljoner kronor under perioden 2015-2017.⁸²⁵ Även en annan NMR-medlem har fått donationer på SEK129,000 kronor som delvis användes på uppdrag för NMR.⁸²⁶ Vissa aktivister har upplåtit sina bankkonton åt NMR:s transaktioner då NMR som förening fått sina bankkonton nedstängda.⁸²⁷

Ytterligare en form av inkomstkälla för NMR är den försäljning av propagandamaterial i form av kläder, utrustning, affischer, flygblad och litteratur som marknadsförs via olika nätbutiker. Ett exempel på detta är greenpilled.com som formellt marknadsförs som en partner till NMR där den finansiella vinst som näthandeln genererar oavkortat

⁸²³ Martin Saxlind. ”Nordfronts framtid”. *Nordfront*, 6 april 2018.

<https://web.archive.org/web/20180515195035/https://www.nordfront.se/nordfronts-framtid.smr>

⁸²⁴ Redaktionen. ”Individ skänker 100 000 kronor till motangreppet mot bankväldet”. *Nordfront*, 14 maj 2018 <https://web.archive.org/web/20180514235938/https://www.nordfront.se/intervju-individ-skankte-100-000-kronor-till-motangreppet-mot-bankvaldet.smr>

⁸²⁵ David Baas, Daniel Olsson. ”Samhällets nya vapen klämmer åt nazisterna”, *Expressen*, 19 november 2018. <https://www.expressen.se/nyheter/samhallets-nya-vapen-klammer-at-nazisterna/>

⁸²⁶ Ibid.

⁸²⁷ Anders Dalsbro, ”Upplåt sitt privata konto åt nazistiska NMR – får en skattesmäll”, *Expo*, 30 oktober 2018. <https://expo.se/2018/10/uppl%C3%A4t-sitt-privata-konto-%C3%A5t-nazistiska-nmr-%E2%80%93-f%C3%A5r-en-skattesm%C3%A4ll>

går till ”kampen för ett fritt och enat Norden”.⁸²⁸ Greenpilled drivs av en enskild firma. Ytterligare ett exempel på näthandelsverksamhet som har koppling till personer inom NMR marknadsför personlig skyddsutrustning och ”förblindande försvarsspray”. Företaget som står bakom denna försäljning redovisar under det senaste verksamhetsåret (2018-2019) en omsättning på drygt 800 000 kronor, inga kostnader för anställda och inga anläggningstillgångar. Omsättningen baseras därmed främst på de varor som omsätts och genererar ett resultat för året som är under 50 000kr. Denna form av nätförsäljning kan bidra till att stärka den högerextrema miljön genom att sprida propaganda och material som förknippas med den rasistiska, våldsbejakande ideologin. Näthandel är även ett förhållandevis enkelt företagskoncept att bedriva med begränsade resurser och kunskap. Företagens finansiella redovisningar tyder dock på att verksamheten inte genererar några större vinster som kan lyfta organisationens förmåga i närtid.

Det finns mycket få indikationer på att NMR erhåller finansiellt stöd från utländska aktörer, utöver de utländska donationer som eventuellt förekommer i den ordinarie insamlingsverksamheten. Det finns uppgifter om att NMR:s nära relation med den Ryska imperialistiska rörelsen resulterat i att den ryska organisationens representant, Stanislav Vorobjev, vid ett tillfälle har överlämnat en summa pengar till NMR. Det är oklart hur stor summa som donerades då Vorobjev själv angett att det endast var €150 Euro samtidigt som Stiftelsen Expo hänvisar till anonyma källor som uppgett att summan var SEK30,000 kr.⁸²⁹ ⁸³⁰ Det går dock inte att utesluta att de enstaka högre belopp eller regelbundna donationer över tid som organisationen erhåller via kryptovaluta kan komma från utländska källor.

5.13 Perspektiv på Nordisk styrkas inkomstkällor

Det finns begränsad information om aktiviteter och verksamhet som organisationen bedriver och därmed vilka finansiella resurser som organisationen är beroende av. Utöver etableringen av hemsidan nordiskstyrka.com, konton i sociala medier samt propagandakanaler som NS Radio (nu nedlagd) och Radio Polaris har gruppen även investerat i en fastighet ute på landet i Köpings kommun, Västmanland.⁸³¹ Fastigheten är ett gammalt församlingshem som NS förvärvade för SEK140,000 kr och tycks enligt bilder publicerade på organisationens Instagramkonto utnyttjas som högkvarter för ledningsrådets möten och träningsaktiviteter.⁸³²

⁸²⁸ Nordiska motståndsrörelsen.se, 20200520. <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/greenpilled-com/>

⁸²⁹ Andrew Higgins, Intent on Unsettling E.U., Russia Taps Foot Soldiers From the Fringe, New York Times, 24 december 2017

⁸³⁰ Daniel Poohl, Ikonen som delar svensk extremhöger, Expo, 15 januari 2018

⁸³¹ Villegas Pettersson, Nazisterna avslöjade – här tränar och mobiliserar de i sitt hemliga högkvarter i Västmanland, vlt.se, 27 februari 2020.

⁸³² Nordisk styrka. <https://www.instagram.com/nordstyrka/?hl=sv>

5.13.1 Inkomster genom medlemskap och donationer

Till skillnad från den mer partipolitiskt präglade NMR är Nordisk styrka en mer sluten organisation. Detta gäller bland annat rutiner för hur man kan stödja organisationen genom medlemskap. NS betecknar sig som ”en kamporganisation, inte en social förening eller politiskt parti”. NS rekrytering av ”aktivister” handlar därför främst om att hitta personer med ”rätt inställning, egenskaper och kunskaper” där krav på en sund själ och kropp är avgörande för om medlemskap accepteras eller inte. Då organisationen sannolikt är beroende av all form av finansiellt stöd har även NS en form av stödmedlemskap, så kallat *frände*, där krav på fysisk förmåga inte gäller.⁸³³ NS har inte offentliggjort några uppgifter om medlemsavgifter. Det är av denna anledning svårt att uppskatta hur stöd genom medlemskap bidrar till organisationens finansiella situation.

Den 30 januari lanserade Nordisk styrka information om hur man kan donera pengar till organisationen.⁸³⁴ Tillvägagångssättet är mer dolt än vad som är fallet med övriga högerextrema organisationer. Donatorer uppmanas kontakta organisationen genom en särskild e-postadress för att därefter erhålla instruktioner för hur donationer ska ges. I samband med denna lansering offentliggjordes även NS konton för insamling via kryptovalutor (Bitcoin, Bitcoin cash, Ethereum och Litecoin). Två månader efter lanseringen har ännu ingen transaktion registrerats på organisationens olika konton för kryptovalutor.

5.13.2 Övriga inkomstkällor

Centrala personer i NS ledningsråd är direkt och indirekt representerade i styrelsen för ett byggföretag som registrerades i centrala Stockholm i augusti 2018. Enligt företagets marknadsföring genomför de snickeriarbeten som att bygga trädäck, altaner, staket etc. Det finns ingen konkret information som visar att företagets inkomster eller andra resurser utnyttjas för organisationens syften.

Utifrån tillgänglig information om inkomstkällor finns det väldigt lite som talar för att Nordisk styrka har finansiella resurser för att bekosta operativ verksamhet i någon betydande omfattning under den närmaste tiden. Organisationen är sannolikt därmed i stor utsträckning beroende av aktivisternas ideella engagemang och privata förmågor.

5.14 NMR:s kopplingar till alternativhögern

NMR har väletablerade kontakter inom alternativhögern med ledande svenska företrädare som Christoffer Dulny och Henrik Palmgren. En av de första publika kontakterna mellan NMR och alternativhögern skapades i december 2016 och var med

⁸³³ Om medlemskap i Nordisk styrka, nordiskstyrka.com, 14 augusti 2019.

<https://nordiskstyrka.org/om-medlemskap-i-nordisk-styrka/>

⁸³⁴ Donationer, Nordiskstyrka.com, 30 januari 2020. <https://nordiskstyrka.org/donationer/>

Henrik Palmgren som från Oregon driver den rasistiska och antisemitiska medieplattformen *Red Ice* tillsammans med sin fru Lana Lokteff.⁸³⁵ Både Simon Lindberg och Pär Öberg var inbjudna gäster till *Red Ice*⁸³⁶ för att beskriva NMR:s nationalsocialistiska rasideologi och verksamhet i de nordiska länderna. Även Nordfronts chefredaktör Simon Holmqvist och Tobias Lindberg medverkade som gäster i *Red Ice* i mars 2018 då de diskuterade ”gruppvåldtäktsproblematiken” i Sverige.⁸³⁷

Nordfront har ofta publicerat artiklar om alternativhögern och vad den står för och NMR:s ledare hävdar att många av deras medlemmar lyssnar på podcasten *Det vita pillret*. I december 2017 bjöd Radio Nordfront in Christoffer Dulny och Kristoffer Hugin från Nordisk Alternativhöger som gäster till sin podcast.⁸³⁸ Samtalstonen är mycket vänskaplig, familjär och skämtsam. Förutom att avsnittet dissekerar Dulnys och Hugins personliga vägar in i alternativhögern och deras kritik mot SD så centrerar analysen kring hur media och motståndare uppfattar och förstår alternativhögern och dess strategier för att nå ut till följare. Man jämför även strategier hur de två rörelserna konfronterar utmaningar kring nedstängda social media- och bankkonton. Man diskuterar memen och upphov bakom Finspångrättegångarna som kommer äga rum 2022 och där landets ”förrädare” ska dömas av en krigstribunal. Valet av önskelåt av Dulny blev ”Cybernazi” av Atomwaffen Division.

I september 2017 bjöd Christoffer Dulny och hans podcast *Det vita pillret* in Martin Saxlind, chefredaktör för Nordfront, som gäst.⁸³⁹ Saxlind säger han blev ”röd pillrad” (*red pillled*) och hängde mycket på forumet Flashback innan han gick med i NMR år 2011. Förutom Hitlers *Mein Kampf* och andra traditionella nationalsocialistiska ideologer och så läser han också böcker som ges ut av förlaget Arktos som Guillaume Faye och följer nära amerikanska alternativhögern genom *The Daily Stormer* och *Flash the Nation*. Sedan jämför Dulny och Saxlind hur mycket NMR:s nio programpunkter överensstämmer med Nordiska Alternativhögern världsåskådning. Man är i stort sett överens över ”ras- och judefrågan” men programvärdarna anser att NMR är onödigt långt vänster ut i ekonomiska frågor.

I september 2019 bjöd Radio Nordfront in Christoffer Dulny för att diskutera Youtubefenomenet PewDiePie och orsakerna varför han tog tillbaka sin donation till

⁸³⁵ ”Svenskarna med centrala roller i USA:s extremhöger”, *Dagens Nyheter*, 3 februari 2017.

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/svenskarna-med-centrala-roller-i-usas-extremhoger/>

⁸³⁶ Editorial Staff. ”Simon Lindberg and Pär Öberg on Red Ice Radio”. Nordic Resistance Movement. 28 december 2016

<https://nordicresistancemovement.org/simon-lindberg-and-par-oberg-on-red-ice-radio/>

⁸³⁷ Redaktionen. ”Simon Holmqvist och Tobias Lindberg deltog i Red Ice TV”. *Nordfront*, 27 mars 2018 <https://www.nordfront.se/simon-holmqvist-och-tobias-lindberg-deltog-i-red-ice-tv.smr>

⁸³⁸ Radio Nordfront. ”RN DIREKT#59: Nordisk Alternativhöger, Lorensbergaskolan och NRK-dokumentären” <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/rn-direkt-59-nordisk-alternativhoeger-lo>

⁸³⁹ Vita Pillret. ”Vita Pillret - Avsnitt 12 - Det våras för en nordisk front [Gäst] Martin Saxlind” <https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-avsnitt-12-det-vaaras-foer-1>

Anti-Defamation League (ADL).⁸⁴⁰ I diskussionen som leddes av Simon Holmqvist och Martin Saxlind säger Dulny att svängningen var en stor vinst för att utbilda folket vad ADL är: "en judisk maffiaorganisation som utpressar folk och vill stänga ner en fri och öppen debatt kring Israel och judar." Vid flertal tillfällen upprepas att de omdebatterade individerna inte är som oss "nationalister" och som sympatiserar med "vår sak".

I början av maj 2020 bjöds Christoffer Dulny in till *Radio Nordfront* för att diskutera Nordisk alternativhögers nya podd "Lögnarnas Tempel" som han startat tillsammans med tidigare SD-kollegan Pavel Gamov. Dulny diskuterade polisförhör gällande "Finspång-filmen" och hans rättsliga problem vid en AfS demonstration då Svea hovrätt dömde honom för egenmäktigt förfarande.⁸⁴¹

Christoffer Dulny har också varit inbjuden som gäst på NMR:s engelskspråkiga kanal *Nordic Frontier*⁸⁴² där han gav en insiderbild av Sverigedemokraterna och deras, enligt honom, interna ledarskapsproblem och ledarskapsbrist. Man erkänner att lanseringen av Nordiska Alternativhögern var användbar för "vår sida" och att NMR och alternativhögern tillhör samma stam även om de har olika strategier och ideologier. Nordisk Alternativhöger konkurrerar inte med likasinnade eftersom man existerar som en metapolitisk sfär på Internet.

På Nordiska Alternativhögers podcast "Vita Pillret" medger man att de har olika ideologiska åsikter men i grunden har de inget negativt att säga om enskilda personer inom NMR för de står på samma sida.⁸⁴³ Dock har NMR:s Simon Holmquist kritiserat amerikanska alternativhögers Greg Johnson och vad man kallar "Alt-Right-bögnätverk" eftersom NMR är djupt homofobisk.⁸⁴⁴ Det verkar råda oenighet mellan NMR:s Simon Holmquist och Robin Palmblad å ena sidan och Martin Saxlind om förhållningssätt till alternativhögern. I NMR:s podcast finns en diskussion kring om man ska få läsa homosexuella individer inom alternativhögers och dessas litterära verk. Medan Holmquist och Palmblad vill slå ner hårt på homosexualitet så förefaller Saxlind vilja försvara principen att det är innehållet som ska styra om man ska läsa alternativhögern. Som svensk NMR-representant besökte Saxlind och en dansk NMR kollega *Scandza forum* i Köpenhamn i september 2018, en konferens som arrangeras

⁸⁴⁰ Redaktionen. "RN DIREKT #135: Tommy Olsen och Christoffer Dulny om Hanif Alibi och PewDiePie". *Nordfront*, 15 september 2019

<https://www.nordfront.se/rindirekt-135-tommy-olsen-och-christoffer-dulny-om-hanif-alibi-och-pewdiepie.smr>

⁸⁴¹ Editorial Staff. "Simon Lindberg and Pär Öberg on Red Ice Radio". *Nordic Resistance Movement*, 28 december 2016

<https://nordicresistancemovement.org/simon-lindberg-and-par-oberg-on-red-ice-radio/>

⁸⁴² Nordic Frontier. "Nordic Frontier #55: Christoffer Dulny".

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/nordic-frontier-55-christoffer-dulny>

⁸⁴³ Vita Pillret. "Vita Pillret - Avsnitt 20 - "Fascism för sköna snubbar"

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-avsnitt-20-fascism-foer-sko>

⁸⁴⁴ Redaktionen. "RN DIREKT #110: Alt-Right-bögnätverk och Pentti Linkola". *Nordfront*, 24 februari 2019 <https://www.nordfront.se/rn-direkt110-alt-right-bognatverk-och-pentti-linkola.smr>

av Fróði Midjord och som samlade talare från alternativhögern och identitära kretsar kring temat om hur man normaliserar nationalism.⁸⁴⁵

Martin Saxlind verkar vara en brobyggare mellan NMR och alternativhögern då han ofta medverkar som gäst i deras olika poddar. Exempelvis var Saxlind gäst i amerikanska alternativhögerpodden *The People's Square*⁸⁴⁶ samt *Strike and Mike*.⁸⁴⁷ Saxlind har också fokuserat recensioner på litteratur inom alternativhögern utgivna på Arktos och Logik förlag.

NMR:s podd *Nordic Frontier* är en brygga till alternativhögers värld och ett effektivt sätt att internationalisera NMR:s budskap och framgångar. Här blandas ledande figurer från amerikanska alternativhögern med gäster från traditionella nationalsocialistiska miljöer.

NMR:s kopplingar till alternativhögern är både öppna och uppenbara. När Nordisk alternativhögern och Christoffer Dulny samt Daniel Friberg lanserade ett projekt tillsammans med Richard Spencer, då man presenterade svenskspråkiga hemsidan av Altright.com, var NMR närvarande vid lanseringen.⁸⁴⁸ NMR:s ledare Simon Lindberg hävdar även att NMR har fått finansiellt stöd av Nordisk alternativhöger i samband med att NMR samlade in SEK400,000 kronor för att eventuellt föra en civilrättslig process mot banker som stängt ner NMR:s konton.⁸⁴⁹

Enligt en minidokumentär av *Vice* hävdar Matthew Heimbach att organiseringen av det stora vitmakt-mötet "Unite the Right" i Charlottesville tog sin inspiration från NMR.⁸⁵⁰ Simon Lindberg hävdar också att NMR varit en stor inspirationskraft för demonstrationerna i Charlottesville.⁸⁵¹ NMR skickade även delegater till demonstrationen i Charlottesville där man intervjuade nationalsocialistiska Traditionalist Worker Party.⁸⁵²

⁸⁴⁵ Gästskribent. "Scandza forum i Köpenhamn". *Nordfront*, 26 september 2018 <https://www.nordfront.se/scandza-forum-i-kopenhamn.smr>; Radio Nordfront. "RN DIREKT#72: FredrikVejdeland, Fredrik Strage och Scandza Forum".

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/rn-direkt-72-fredrik-vejdeland-fredrik-s>
⁸⁴⁶ <https://www.nordfront.se/martin-saxlind-gastade-amerikansk-podd-diskuterade-nationalsocialism-och-situationen-i-sverige.smr>

⁸⁴⁷ Redaktionen. "Martin Saxlind gästade amerikansk podd – diskuterade nationalsocialism och situationen i Sverige". *Nordfront*, 16 november 2018 <https://nordiskradio.se/?avsnitt=martin-saxlind-gastar-strike-mike>

⁸⁴⁸ Redaktionen. "Nordisk alternativhöger arrangerade pressträff i Stockholm". *Nordfront*, 20 maj 2017 <https://www.nordfront.se/nordisk-alternativhoger-presstraff.smr>

⁸⁴⁹ Ledarperspektiv. "Ledarperspektiv #4: Är nationalsocialismen för yttrandefrihet? Hets mot folkgrupp och religion". *Nordiska motståndsrörelsen* <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv0004>

⁸⁵⁰ David Baas. "Amerikanska högerextremister inspirerades av svenska nazister". *Expressen*, 15 augusti 2017 <https://www.expressen.se/nyheter/amerikanska-hogerextremister-inspirerades-av-svenska-nazister/>

⁸⁵¹ Ledarperspektiv. "Ledarperspektiv #2: Är det meningslöst att demonstrera? Arbetarpolitik och demonstrationskultur". *Nordiska motståndsrörelsen* <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv2>

⁸⁵² Simon Holmqvist. "Intervju med deltagare från Charlottesville: "Trots allt våld kunde de varken tysta eller döda oss". *Nordfront*, 23 augusti 2017

En av kopplingarna som NMR vidhållit är med vitmaktprofilen Augustus Invictus som tillsammans med Richard Spencer var arrangör och talare vid "Unite the Right"-demonstrationen i Charlottesville. Simon Lindberg har varit intervjuad av podcasten *Guerrilla Radio* under våren 2019.⁸⁵³ Augustus Invictus blev också intervjuad av NMR:s *Nordic Frontier* då han kampanjade till USA:s president. *Nordic Frontier* har blivit en framträdande kanal för gäster inom alternativhögern. Exempelvis bjöd man in brittiska Laura Towler som är en Youtuber som är en av de främsta högerextrema vloggarna i Storbritannien.⁸⁵⁴

Även "Grandpa Lampshade", en profil på social media kanalen *Gab* och som är namngiven efter en nazist som gjorde lampskärmar av hud från Förintelsens offer, och Monicka Schaefer, en kanadensisk förintelseförnekare, har båda varit gäster på NMR:s *Nordic Frontier*.⁸⁵⁵ Under hösten 2019 var Simon Lindberg gäst hos Dennis Fetchos podcast *Inside the eye* som är en antisemit och förintelseförnekare inom alternativhögern.⁸⁵⁶ Tidigare under 2016 var Dennis Fetcho gäst hos Radio Nordfront.

NMR har haft ett komplicerat och konkurrerande förhållande till Alternativ för Sverige (AfS) framförallt på den partipolitiska arenan. Kärnan i konflikten mellan de båda organisationerna är att AfS lanserade sitt partipolitiska program som det enda och första partiet som förespråkar återvandring av invandrare. Martin Saxlind och andra NMR-profiler i *Nordisk Radio* kritiserar AfS för att "de inte repatrierar på etnisk grund", vilket väckte frågan om partiet är för "öppen svenskhet".⁸⁵⁷ NMR dök ofta upp på AfS torgmöten för att dela ut flygblad och plocka potentiella väljare. En konfliktlinje uppstod då AfS-kandidaten Jeff Ahl pekade ut Nordfront för att gå "globalisternas ärende" eftersom de pekade ut "judiska makten bakom globalismen".⁸⁵⁸

<https://www.nordfront.se/intervju-med-deltagare-fran-charlottesville-trots-allt-vald-kunde-de-varken-tysta-eller-doda-oss.smr>

⁸⁵³ Editorial Staff. "Simon Lindberg interviewed on Guerrilla Radio". *Nordic Resistance Movement*. 2 mars 2019 <https://nordicresistancemovement.org/simon-lindberg-interviewed-on-guerrilla-radio/>

⁸⁵⁴ Geraldine Scott. "Far-right activism in Yorkshire moves off the streets and onto Youtube - but grassroots movements not dead yet". *The Yorkshire Post*, 2 mars 2020 <https://www.yorkshirepost.co.uk/news/politics/far-right-activism-yorkshire-moves-streets-and-youtube-grassroots-movements-not-dead-yet-2005530> <https://nordiskradio.se/?avsnitt=live-20-00-nordic-frontier-152-patriotic-alternative-with-laura-towler>

⁸⁵⁵ Nordic Frontier. "NORDIC FRONTIER #107: Grandpa Lampshade"

<https://nordiskradio.se/?avsnitt=nordic-frontier-107-grandpa-lampshade>

⁸⁵⁶ Redaktionen. "Simon Lindberg medverkar i live-podden "Inside the eye" nu klockan 17.00". *Nordfront*, 9 november 2019

<https://www.nordfront.se/simon-lindberg-medverkar-i-live-podden-inside-the-eye-nu-klockan-17-00.smr>

⁸⁵⁷ Redaktionen. Jeff Ahl (AfS): "Vi repatrierar inte på etnisk grund". *Nordfront*, 19 april 2018

<https://www.nordfront.se/jeff-ahl-afs-vi-repatrierar-inte-pa-etnisk-grund.smr>

⁸⁵⁸ Redaktionen. "Jeff Ahl (AfS): "Nordfront går globalisternas ärenden". *Nordfront*, 15 december 2018 <https://www.nordfront.se/jeff-ahl-afs-nordfront-gar-globalisternas-arenden.smr>

5.15 Slutsatser

Nordiska Motståndsrörelsen har genomgått stora förändringar genom åren, från att ha varit en relativt liten grupp (Vitt ariskt motstånd) som bildade Svenska motståndsrörelsen till att utvecklats till en mycket större nationalsocialistisk rörelse med förgrenar i alla de nordiska länderna, en partipolitisk gren och ett välutvecklat batteri av social media-kanaler som ständigt utvecklas och försöker nå nya grupper av sympatisörer. Den genomgripande förändringen inom NMR genom åren har lett till olika utvecklingsfaser. NMR:s politiska strateg Fredrik Vejdeland har beskrivit utvecklingen som att NMR har genomgått från Motståndsrörelsen 1.0 till idag då man nu ser man är inne i Motståndsrörelsen 3.0.⁸⁵⁹

Enligt Vejdeland är Motståndsrörelsen 1.0 en historisk beskrivning av perioden mellan 1997-2012 då SMR grundades som en liten gatukampsorganisation med basaktivism och tidningsförsäljning av Folktribunen. Större aktioner byggdes upp kring utgivningen av Folktribunen och organisationen kännetecknades som att Motståndsrörelsen var ”en tidning med en organisation och inte en organisation med en tidning.”⁸⁶⁰

Motståndsrörelsen 2.0 omfattade perioden mellan åren 2012-2019 med framförallt utvecklingen av effektiv propaganda genom skapandet av Nordfront 2012 och beslutet att bilda ett politiskt parti 2014.⁸⁶¹ Det resulterade i att NMR artikulerade och komprimerade sin ideologiska vision till ett konkret partipolitiskt program. Rent ideologiskt har man inte kompromissat eller förändrat mycket genom åren. Själva processen att utveckla politisk aktivitet stärkte organisationens profil och resulterade i utvecklande av olika målgruppsinriktade propagandakanaler som både populariserade budskapet och samtidigt nådde ut på både lokal och nationell nivå. Även om NMR är en extremt rigid, hierarkisk organisation så fick många NMR-ledare på olika nivåer sina egna ansvarsområden inom propagandan samtidigt som Vejdeland och Simon Lindberg renodlade ledarskapsrollen genom *Ledarperspektiv* och stärkte den ideologiska visionen. Även om valresultatet 2018 var ett stort misslyckande så gav det viktig erfarenhet för ledarskapet, mer fokus på aktiviteter och nya plattformar att stärka förmågan att nå ut till sina gamla och nya anhängare. Framförallt gav de känslan av att de var så mycket större än de i verkligheten är.

Enligt Vejdeland har organisationen nu gått in i en ny fas som man kallar Motståndsrörelsen 3.0. Framförallt argumenterar man att det är nödvändigt att tillföra nya element som ”kreativa och spektakulära aktioner” samtidigt som propagandan effektiviseras.⁸⁶² Splittringen inom NMR, kuppöversöket och utbrytargruppen Nordisk Styrka ledd av SMR-grundaren Klas Lund var en stor chock och utmaning för organisationen. Det ryktades om att Klas Lund ville ta över hela NMR:s nordiska

⁸⁵⁹ Fredrik Vejdeland. ”Motståndsrörelsen 3.0”. *Motståndsrörelsen*, 22 april 2020

<https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/2020/04/22/motstansrorelsen-3-0/>

⁸⁶⁰ Ibid

⁸⁶¹ Ibid

⁸⁶² Ibid.

ledarskap och att Simon Lindberg skulle relegeras till ledare för den svenska delen av NMR. Det var också en reaktion på att Klas Lund ansåg att Simon Lindberg hade tagit organisationen mot alltför mycket utåtriktad verksamhet och breddat rekryteringen för mycket vilket resulterat i sämre kvalitet på rekryter.⁸⁶³ Påverkan på NMR blev tydlig då ledare för några av NMR:s viktigaste nästen hoppade över till Nordisk Styrka och aktivitetsnivåerna sjönk på flera fronter. Under 2019 skedde en kraftig minskning av antalet aktioner NMR genomförde och antalet aktioner minskade med 35 procent i hela Sverige och med 44 procent i Dalarna som är NMR:s bastion.⁸⁶⁴

Utbrytargruppen Nordisk Styrka försökte gå tillbaka till en renodlad elitistisk spjutspetsorganisation men det återstår att se om de kommer att bestå och utföra våldshandlingar framöver. Ledarskapet är åldrat och bedömare anser att våldsbegäret minskat med just åldern. Samtidigt har NMR, i avsaknad av tillväxt, satsat på att utveckla sin internationella verksamhet och närvaro på social media. På pappret har man också försökt utveckla mer konkret målsättning för organisationens aktiviteter. I januari 2019 publicerade NMR en femårsplan för sin verksamhet med åtta konkreta delmål som organisationen uppgav skulle uppnås innan år 2024:⁸⁶⁵

1. ”En regelbunden föredragsverksamhet öppen för allmänheten.
2. En offentlig lokal i flertalet nästen.
3. Utökad medlemsantalet till det tredubbla.
4. Dygnet runt-sänd radio.
5. Välfungerande lokalmedier på tio orter.
6. Etablerat en välfungerande förlagsverksamhet.
7. Parlamentarisk representation.
8. En avsevärt mycket större plats i den nationella kampen på ett globalt plan.”⁸⁶⁶

Denna femårsplan ger en tydlig bild över NMR:s prioriteringsområden framöver och en stor förutsägbarhet vart organisationen satsar på inom den närmaste framtiden. NMR kommer inte att avvika från sin nuvarande politiska strategi med en uppbyggnad av lokal närvaro i olika nästen och relaterad basaktivism. Samtidigt kommer organisationen fortsatt fokusera på ett långsiktigt påverkansarbete där man siktar på politiken och valet 2022 genom utökad närvaro på social media både lokalt och internationellt. Så länge NMR:s toppstyrda ledarskap är intakt kommer inte stora

⁸⁶³Morgan Finnsjö et al. ”Den rasideologiska miljön 2019”. *Expo*, 2019
<https://expo.se/fakta/resurser/den-rasideologiska-miljon-2019>

⁸⁶⁴ Anton Gustafsson, ”Vit makt-rörelsen var mindre aktiv i Dalarna”, *Södra Dalarnas Tidning*, 14 maj 2020.

⁸⁶⁵ Redaktionen. ”Vart är Nordiska motståndsrörelsen i Sverige om fem år? Åtta konkreta målsättningar”. *Nordfront*, 14 januari 2019
<https://www.nordfront.se/vart-ar-nordiska-motstandsrorelsen-i-sverige-om-fem-ar-atta-konkreta-malsattningar.smr>

⁸⁶⁶ Ibid.

beteendeförändringar att ske framöver. Dock har man tydligt varnat för våldshandlingar om man begränsar deras lagliga aktiviteter. Inre stridigheter kan även påverka inriktning av NMR:s aktiviteter.

En intressant slutsats av effekterna av åtgärder mot NMR är nedstängningen av deras bankkonton. Det har tvingat organisationen att utveckla olika finansieringsformer och det är anmärkningsvärt att de prioriterat kryptovalutor där de har samlat på sig miljonbelopp medan vanliga NMR-anhängare är förvärvsarbetande eller arbetslösa. Samtidigt finns det många olika beröringspunkter med delar av alternativhögern, åtminstone på propagandafrenten. NMR kommer på sikt att utmanas av ett ledarskapsbyte, interna stridigheter och ledarskapets förmåga att hålla ihop medlemmar och dess engagemang trots att man är långt ifrån att ta makten. På sätt och vis harvar NMR kvar i gamla hjulspår trots att man fokuserar på propaganda och social media för att föra ut vad som i verkligheten är ganska blygsamma framgångar och utsikter för ”revolutionär” förändring.

Referenslista

Amanda Möller Berg, Nazistiska NMR utestängda – från alla banker, *Expressen*, 9 november 2017

Anna Ritter, "Så splittrades nationalisterna", *Fokus*, 10 december 2010.

Anders Dalsbro, "Upplät sitt privata konto åt nazistiska NMR – får en skattesmäll", *Expo*, 30 oktober 2018. <https://expo.se/2018/10/uppl%C3%A4t-sitt-privata-konto-%C3%A5t-nazistiska-nmr-%E2%80%93-f%C3%A5r-en-skattesm%C3%A4ll>

Anders Dalsbro, Johannes Jakobsson och Mikael Ekman, "SMR från insidan", *Expo*, 6 juni 2014.

Anders Dalsbro, "Nazistledare åtalas för hets mot folkgrupp", *Expo*, 11 september 2017. <https://expo.se/2017/09/nazistledare-%C3%A5talas-f%C3%B6r-hets-mot-folkgrupp>

Anders Dalsbro. "Nazister till Almedalen för att störa "folkförrädarna". *Expo*, 3 juli 2018 <https://expo.se/2018/07/nazister-till-almedalen-f%C3%B6r-att-st%C3%B6ra-%E2%80%9Dfolkf%C3%B6rr%C3%A4darna%E2%80%9D>

Anders Dalsbro, Kenny Hjärte & Daniel Poohl. "Svensk vit makt. Årsrapport 2008, <https://expo.se/fakta/resurser/svensk-vit-makt-%E2%80%93-%C3%A5rsrapport-2008>

Anders Dalsbro, Kenny Hjärte, Daniel Poohl. *Svensk vit make – årsrapport 2008*. (Expo, 2009 <https://expo.se/fakta/resurser/svensk-vit-makt-%E2%80%93-%C3%A5rsrapport-2008>

Andreas Harne, "Här ligger nazisternas hemliga tryckeri", *Aftonbladet*, 21 oktober 2002.

Anders Johansson, Oskar Forsberg, Martin Nilsson och Lisa Hansson, "Här är ledarna i SMR", *Aftonbladet*, 21 december 2013.

Andrew Higgins, Intent on Unsettling E.U., Russia Taps Foot Soldiers From the Fringe, *New York Times*, 24 december 2017

Anton Gustafsson, "Vit makt-rörelsen var mindre aktiv i Dalarna", *Södra Dalarnas Tidning*, 14 maj 2020.

Alexi Teivainen. "Nordic Resistance Movement suspected of continuing activity despite prohibition". *Helsinki Times*, 14 november 2019

<https://www.helsinkitimes.fi/finland/finland-news/domestic/16978-nordic-resistance-movement-suspected-of-continuing-activity-despite-prohibition.html>

Anita Östberg. ”Pedofiler pekade ut på ny sajt”. *Sundsvalls Tidning*, 8 november 2009
<https://www.st.nu/artikel/pedofiler-pekade-ut-pa-ny-sajt>

Anton Kasurinen ”USA terrorstämplar rysk grupp med NMR-koppling”, *Expo*, 7 april 2020.

Anton Kasurinen, ”Här är nazisternas nya högkvarter – ett tidigare församlingshus”, *Expo*, 27 februari 2020.

Aud Refseth. ”Pågrepet hos norsk nynazist”. *NRK*, 23 mars 2005
<https://www.nrk.no/sorlandet/pagrep-et-hos-norsk-nynazist-1.326365>

Benford, R. D., & Snow, D. A. (2000). Framing processes and social movements: An overview and assessment. *Annual review of sociology*, 26(1), 611-639.
Bitcoin, Ethereum, Bitcoin cash, Litecoin, Cardano, Dash, Nem, Monero, Stellar och Neo.

Bitcoin kurs enligt: <https://bt.cx/sv/bitcoin-kurs/>

Björn af Kleen & Lotta Härdelin, ”Idyllen tagen som gisslan”, *Dagens Nyheter*, 10 maj 2015. <https://fokus.dn.se/det-ockuperade-landskapet/>

Catarina Saha, ”Nazisterna belönas med poäng för hatbrott”, *Västerbottens-Kuriren*, 29 september 2015.

Christian Börjesson et al. ”Kaoset: 61 frihetsberövade efter NMR-demonstration”. *GT*, 1 maj 2019 <https://www.expressen.se/gt/sa-rustar-polisen-for-nazistmarschen/>

Center mot Våldsbejakande Extremism (CVE), ”Vit makt-miljön”, 2020
https://www.cve.se/download/18.7d27ebd916ea64de53065cda/1593590221655/2020_Vit_makt_miljo%CC%88n.pdf

Christer Mattsson, *Nordiska Motståndsrörelsens Ideologi, Propaganda och Livsåskådning*. Segerstedtinstitutet rapport 7 (Göteborgs universitet, 11 juni 2018)

Christoffer Kølvråa, ”Embodying ’the Nordic race’: imaginaries of Viking heritage in the online communications of the Nordic Resistance Movement”, *Patterns of Prejudice*, Vol.53(3): sid.270-284.

Christian Börjesson, Jonathan Berntsson, David Baas, Frida Sundkvist, ”Kaoset: 61 frihetsberövade efter NMR-demonstration” *Expressen*, 1 maj 2019.
<https://www.expressen.se/gt/sa-rustar-polisen-for-nazistmarschen/>

David Baas. "Amerikanska högerextremister inspirerades av svenska nazister". *Expressen*, 15 augusti 2017 <https://www.expressen.se/nyheter/amerikanska-hogerextremister-inspirerades-av-svenska-nazister/>

David Baas, Daniel Olsson, "Samhällets nya vapen klämmer åt nazisterna", *Expressen*, 19 november 2018. <https://www.expressen.se/nyheter/samhallets-nya-vapen-klammer-at-nazisterna-/>

David Snow and Scott Byrd (2007) Ideology, Framing Processes, and Islamic Terrorist Movements. *Mobilization: An International Quarterly*: June 2007, Vol. 12, No. 2, pp. 119-136; Snow, David A. "Framing processes, ideology, and discursive fields." *The Blackwell companion to social movements 1* (2004): 380-412;

Daniel Olsson, "Nazistledare fri i väntan på åtal", *Expo*, 5 juni 2006. <https://expo.se/2006/06/nazistledare-fri-i-v%C3%A4ntan-p%C3%A5-%C3%A5tal>

Daniel Olsson & Anders Dalsbro. "Ryska paramilitärer mötte bombnazisterna i Sverige". *Expo*, 5 september 2017 <https://expo.se/2017/09/ryska-paramilit%C3%A4rer-m%C3%B6tte-bombnazisterna-i-sverige%C2%A0>

Daniel Elofsson. "Offentlig flygbladsutdelning i Umeå". *Nordfront*, 11 juni 2019 <https://www.nordfront.se/offentlig-flygbladsutdelning-i-umea.smr>

Daniel Poohl, "Drömmen om revolutionen", *Expo*, 2 mars 2014. <https://expo.se/2014/03/dr%C3%B6mmen-om-revolutionen>

Daniel Poohl, "Var fanns polisen?", *Expo*, 6 juni 2007. <https://expo.se/ledare/2007/06/var-fanns-polisen>

Daniel Poohl, "Ukrainakrisen splittrar rysk extremhöger", *Expo*, 19 december 2014

Daniel Poohl, "Ikonen som delar svensk extremhöger", *Expo*, 15 januari 2018

Daniel Poohl, "Extremhögerens politiska karta ritas om", *Expo*, 26 november 2008.

Daniel Poohl. "Nazistiska grupper mindre aktiva". *Expo*, 29 april 2020 <https://expo.se/2020/04/nazistiska-grupper-mindre-aktiva>

Daniel Vergara. "NMR:s ledare döms för hets mot folkgrupp". *Expo*, 4 januari 2018 <https://expo.se/2018/01/nmrs-ledare-d%C3%B6ms-f%C3%B6r-hets-mot-folkgrupp>

Daniel Vergara. "Nazister på konferens i Ryssland". *Expo*, 23 mars 2015 <https://expo.se/2015/03/nazister-p%C3%A5-konferens-i-ryssland>

Daniel Vergara, "Aktivister i nordisk ungdom döms för homofobisk aktion mot Pride", Expo, 11 september 2018. <https://expo.se/2018/09/aktivister-i-nordisk-ungdom-d%C3%B6ms-f%C3%B6r-homofobisk-aktion-mot-pride>

Daniel Vergara. "Efter finska förbudet – NMR startar nytt parti". Expo, 4 december 2018
<https://expo.se/2018/12/efter-finska-f%C3%B6rbudet-%E2%80%93-nmr-startar-nytt-parti>

Daniel Öhman & My Vingren. "Nazister placerade ut bomb trots Säpoövervakning". *Sveriges Radio*, 7 mars 2018
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6900034>

"Det här är Nordiska motståndsrörelsen", *Eskilstunakuriren*, 10 april 2019.
<https://www.ekuriren.se/nyheter/sormland/det-har-ar-nordiska-motstandsrörelsen-sm4809083.aspx>

Diamant Salihu. "Svensk nazist skryter om att han har dödat". *Expressen*, 11 december 2014
<https://www.expressen.se/nyheter/svensk-nazist-skryter-om-att-han-har-dodat/>

Division Nordland var för frivilliga som stred för nazisterna under Andra världskriget. För mer info om Nordland: <https://expo.se/arkivet/2003/04/imperiet-nordland>

Donationer, Nordiskstyrka.com, 30 januari 2020.
<https://nordiskstyrka.org/donationer/>

Editorial Staff. "Simon Lindberg and Pär Öberg on Red Ice Radio". Nordic Resistance Movement. 28 december 2016
<https://nordicresistancemovement.org/simon-lindberg-and-par-oberg-on-red-ice-radio/>

Editorial Staff. "Simon Lindberg interviewed on Guerrilla Radio". *Nordic Resistance Movement*. 2 mars 2019 <https://nordicresistancemovement.org/simon-lindberg-interviewed-on-guerrilla-radio/>

"Efter NMR-demonstrationen vid bokmässan – nu börjar rättegången mot 16 personer", *SVT Nyheter*, 30 september 2019.
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/nu-borjar-rattegangen-efter-nmr-demonstrationen-vid-bokmassan>

Erik Wiman, "Unik kartläggning: Här är NMR:s inre kärna", *Aftonbladet*, 27 september 2017.

Erik Wiman, Frida Sundkvist, Frida Svensson, "NMR:s symbol står för förintelse – tillåts i Sverige", *Aftonbladet*, 27 september 2017.

Erik Wiman & Frida Svensson. "Aftonbladet/SvD granskar: 58 av nazisterna dömda för brott". *Aftonbladet*, 27 september 2017

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/mOBe1/aftonbladet-svd-granskar-58-av-nazisterna-domda-for-brott>

Erik Wiman & Frida Svensson. "Esa, 32, hoppade av nazisekten: "Den är korrupt". *Aftonbladet*, 28 september 2018

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/G48Gx/esa-32-hoppade-av-nazisekten-den-ar-korrupt>

Erik Wiman, Frida Sundkvist, Frida Svensson. "Ryska fascister: Starkast band har vi med svenska nazister", *Aftonbladet*, 29 september 2017.

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/k2xOj/ryska-fascister-starkast-band-har-vi-med-svenska-nazister>

Expo, *Nordiska motståndsrörelsen (NMR)*, 2019-03-07

<https://expo.se/fakta/wiki/nordiska-motst%C3%A5nds%C3%B6relsen-nmr>

Expo. "Vit makt 2018"

https://expo.se/sites/default/files/expos_arsrapport_2018.pdf

Expo. "Den rasideologiska miljön 2019". <https://expo.se/fakta/resurser/den-rasideologiska-miljon-2019>

Expo. "Nordiska motståndsrörelsen (NMR)". 7 mars 2019

<https://expo.se/fakta/wiki/nordiska-motstandsrorelsen-nmr>

"Extremister värvar på Lunarstorm", *ETC*, 7 september 2007.

"Extremisterna", *Fokus*, 30 november 2007.

"Extremhögerns omgörning", *Expo*, #4 (2011).

Ewa Tures, "Rasistiska rörelsen kan ha stagnerat", *Göteborgsposten*, 5 mars 2012.

Frida Sundkvist, Frida Svensson, Erik Wiman, "Så förbereder sig nazisterna för väpnad kamp", *SvD*, 28 september 2017.

Frida Sundkvist, "Källa: Hemliga pengar har slussats till toppnazister", *Svenska Dagbladet*, 28 september 2017.

Frida Sundqvist m.fl., *De vill krossa svenska staten – men lever på bidrag*, Svenska Dagbladet, 29 september 2017

Frida Svensson, "Nazisternas handbok: Alkohol förbjudet – barn tränas bli vapen", *SvD*, 28 september 2017.

Frida Svensson, Karin Thurffjell, "De ligger bakom attacken i Kärrtorp", *Svenska Dagbladet*, 17 december 2013. <https://www.svd.se/de-ligger-bakom-attacken-i-karrtorp>

Frida Svensson, "Högerextrema larmar om valfusk – NMR fotar väljare", *Svenska Dagbladet*, 9 september 2018.

Frida Svensson. "Nytt NMR-bråk i Almedalen – ”det är så obehagligt”. *Svenska Dagbladet*, 5 juli 2018 <https://www.svd.se/nytt-nmr-tumult--det-har-ar-sa-obeagligt>

Fredrik Vejdeland. "Välkommen till Nordfront!". *Nordfront*, 7 maj 2012 <https://web.archive.org/web/20120514192404/http://www.nordfront.se/valkommen-till-nordfront.smr#comment-18616>

Fredrik Vejdeland. "Vikten av gatukamp och demonstrationer". *Nordfront*, 14 augusti 2019 <https://web.archive.org/web/20190818223812/https://www.nordfront.se/vikten-av-gatukamp-och-demonstrationer.smr>

Fredrik Vejdeland. "Motståndsrörelsen 3.0". *Motståndsrörelsen*, 22 april 2020 <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/2020/04/22/motstandsrorelsen-3-0/>

Fredrik Vejdeland. "9 stora saker som vi åstadkommit under valrörelsen". *Nordfront*, 9 september 2018 <https://web.archive.org/web/20180910120442/https://www.nordfront.se/9-stora-saker-vi-astadkommit-under-valrorelsen.smr>

George Michael, "David Lane and the Fourteen Words", *Totalitarian Movements and Political Religions*, Vol.10, Issue 1 (2009): sid.43-61.

Geraldine Scott. "Far-right activism in Yorkshire moves off the streets and onto Youtube - but grassroots movements not dead yet". *The Yorkshire Post*, 2 mars 2020 <https://www.yorkshirepost.co.uk/news/politics/far-right-activism-yorkshire-moves-streets-and-youtube-grassroots-movements-not-dead-yet-2005530>
<https://nordiskradio.se/?avsnitt=live-20-00-nordic-frontier-152-patriotic-alternative-with-laura-towler>

”Guide till nazistiska NMR:s tankevärld”, *Tidningarnas Telegrambyrå*, 4 oktober 2017.

”Guide till nazistiska NMR:s tankevärld”, *Aftonbladet*, 4 oktober 2018.
<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/gPnoE1/guide-till-nazistiska-nmrs-tankevarld>

Gustav Westberg & Henning Årman, “Common sense as extremism: the multi-semiotics of contemporary national socialism”, *Critical Discourse Studies*, 16:5, (2019): sid.549-568

Gästsribent. ”Scandza forum i Köpenhamn”. *Nordfront*, 26 september 2018
<https://www.nordfront.se/scandza-forum-i-kopenhamn.smr>;

Harold S. Klungtveit, *Nynazister blant oss: på innsiden av den nye hoyreekstremismen* (Kagge forlag, 2020).

Harald S. Klungtveit. ”«Jeg hater jøder»: Manshaus chattet med venner om antisemittiske konspirasjonsteorier”. *Filtn Nyheter*, 6 maj 2020
<https://filternyheter.no/jeg-hater-joder-manshaus-chattet-med-venner-om-antisemittiske-konspirasjonsteorier/>

Harald S. Klungtveit. ”Norske Haakon Forwald en av lederne i ny nazi-organisasjon – dette betyr splittelsen i «Den nordiske motstandsbevegelsen»”. *Filtnyheter*, 13 augusti 2019 <https://filternyheter.no/splittelse-i-nynazist-miljoet-norske-haakon-forwald-hevder-a-vaere-en-av-lederne-utbrytergruppe/>

Heléne Lööw, ”Från den ”sionistiska ockupationsregimen” till ”judisk makt” – antisemitismen inom Nordiska motståndsrörelsen”, *Socialvetenskaplig tidskrift*, (3-4) (2019)

Helena Blomberg, Lars Båtefalk & Jonas Stier. *Extremistisk ideologi i den retoriska kampen om sanningen – fallet Nordiska motståndsrörelsen på sociala medier och i lokalpress*. Rapport nr 5 (Högskolan i Dalarna, 2018). <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1242846/FULLTEXT02.pdf>

Henning Eklund, ”NMR i Finland förbjuds i väntan på HD-dom”, *Svenska Dagbladet*, 28 mars 2019. <https://www.svd.se/finlandska-hd-forbjuder-nazistiska-nmr>

Henrik Ståhl, ”Svenska motståndsrörelsen: ”Fler pedofiler ska hängas ut”, *Svenska Dagbladet*, 20 september 2009. <https://www.svd.se/mikael-skiltt-svenska-motstandsrörelsen-fler-pedofiler-ska-hangas-ut>;

Henrik Evertsson et al. "Vil kjempe til døden for et nytt Norden". *NRK*, 6 december 2017.

<https://www.nrk.no/dokumentar/xl/vil-kjempe-til-doden-for-et-nytt-norden-1.13810278>

Henrik Evertsson, Anne Linn Kumano-Ensby. "Vil kjempe til døden for et nytt Norden", *NRK*, 6 december 2017.

<https://www.nrk.no/dokumentar/xl/vil-kjempe-til-doden-for-et-nytt-norden-1.13810278>

Henrik Pihlström. "Det råder ingen brist på organisationer". *Patriot*, 12 november 2008 <https://expo.se/arkivet/2003/04/brottby-dubbelt-bakslag-f%C3%B6r-vit-makt-musik>

Håkan Alamaa. "Sundsvallsnazisten döms för grovt vapenbrott". *SVT*, 5 september 2018 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasternorrland/sundsvallsnazisten-1>

Håkan Holmberg, "NMR är en våldssekt", *Upsala Nya Tidning*, 29 april 2017.

Håndbok for aktivister i Motstandsbevegelsen (Estland: augusti 2016)

"Här ville nazisterna öppna butik – men nu rivs IOGT-huset", *DT*, 6 oktober 2018. <https://www.dt.se/logga-in/har-ville-nazisterna-oppna-butik-men-nu-rivs-iogt-huset>

Högsta Domstolen, "HD beviljade Nordiska motståndsrörelsen besvärstillstånd och förbjöd tillfälligt dess verksamhet", 28 mars 2019.

<https://korkeinoikeus.fi/sv/index/ajankohtaista/pressmeddelanden/2019/03/kkomvonsipohjoismaisellevastarintaliikkeellevalitusluvanjakielsivaliaikaisestisentoiminna.html>

"Inget mandat för nazistiska NMR i Ludvika", *Dalarnas Tidning*, 10 september 2018.

Informationen om NMR:s kryptovalutatransaktioner hämtades den 4 april 2020. På denna sidan framgår bitcoinadressen: <https://motstandsrörelsen.se/donera-bitcoin/>. Transaktioner på bitcoinadressen kan därefter kollas genom: <https://www.blockchain.com/>

Information om Nordiska motståndsrörelsens olika engagemangsformer, Nordfront.se, 2020-03-20 URL: <https://www.nordfront.se/information-om-olika-engagemangsformer>

Jakob Haskå. "Motståndsrörelsen gästade DNSB". *Patriot*, 23 juni 2009
<https://web.archive.org/web/20101230045815/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1297>

Jacob Aasland Ravndal, *Transnational Militancy in the Making: A Primer on the Nordic Resistance Movement* (Oslo: C-Rex, 2019). <https://www.sv.uio.no/c-rex/english/publications/c-rex-working-paper-series/transnational-militancy-in-the-making.pdf>

Jakob Haskå. "Motståndsrörelsen besökte DNSB". *Patriot*, 23 december 2008
<https://web.archive.org/web/20101230124643/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1229>

Jan Helin, Jan Karlsson och Maria Trädgårdh, "Rasist skolades att bli elitsoldat", *Aftonbladet*, 21 juni 1999.

Jan Nyman, "Skövde riskerar bli nazistfäste", *Göteborgsposten*, 22 november 2003;
Tomas Lundin Katarina

Johan Apel Röstlund, "Nazister värvar i populära barnspel", *Arbetaren*, 7 februari 2020.

Johan Eslander, "Nazistledaren startar tidning", *Expressen*, 1 november 2011.

Johan Apel Röstlund, "20 år sedan mordet på Björn Söderberg – och ett förändrat Sverige", *Arbetaren*, 11 oktober 2019. <https://www.arbetaren.se/2019/10/11/20-ar-sedan-mordet-pa-bjorn-soderberg-och-ett-forandrat-sverige/>

Joakim Medin, "Så lyckades aktivister skada NMR:s ekonomi", *ETC*, 19 augusti 2019.

Johannes Jakobsson, "Våldet som sista utväg", *Expo*, 26 november 2007.

Johannes Jakobsson, "Upptrappat våld", *Expo*, 21 mars 2014.

Jonathan Leman & Anna Fröjd. "Splittring i NMR – flera profiler lämnar". *Expo*, 2 augusti 2019 <https://expo.se/2019/08/splittring-i-nmr-%E2%80%93-flera-profiler-l%C3%A4mnar>

"JK friar nazister på Nätet...men blir uppläxade ändå", *Dagens IT*, 1 september 1999.

Karolina Skoglund, "Nazist och grovt kriminell – nu är han med och styr Borlänge", *Expressen*, 21 oktober 2017. <https://www.expressen.se/nyheter/nazist-och-grovt-kriminell-nu-ar-han-med-och-styr-borlange/>

Katarina Lagerwall, "Dom mot nazisterna i Kärrtorp", *Dagens Nyheter*, 26 mars 2014. <https://www.dn.se/sthlm/dom-mot-nazisterna-i-karrtorp/>

Klas Lund. "Framtidens styre". *Patriot*, 4 mars 2010. <https://web.archive.org/web/20120428015401/http://www.patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1401>

Klas Lund. "Vanliga frågor". *Patriot*. 9 februari 2008 <https://web.archive.org/web/20101126230750/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1086>

"Klas Lund gripen för grovt vapenbrott", *Expo*, 25 november 2003.

Kristina Näslund, "Sundsvallsnazisten fri", *Sundsvalls Tidning*, 29 mars 2020.

Lennart Nilsson, "Därför demonstrerar vi på 1 maj – men på fel dag", *Expressen*, 29 april 2019. <https://www.expressen.se/nyheter/darfor-demonstrerar-vi-pa-1-maj-men-pa-fel-dag/>

Ledarperspektiv. "Ledarperspektiv #4: Är nationalsocialismen för yttrandefrihet?

Hets mot folkgrupp och religion". *Nordiska motståndsrörelsen* <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv0004>

Ledarperspektiv. "Ledarperspektiv #2: Är det meningslöst att demonstrera?

Arbetarpolitik och demonstrationskultur". *Nordiska motståndsrörelsen* <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv2>

Ledarperspektiv. "Ledarperspektiv #8: Hur ska repatrieringen gå till? 9000 afghaner och Almedalen". *Nordiska motståndsrörelsen* <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv-8>

Ledarperspektiv. "Ledarperspektiv #41: Vem är mest radikal och varför är det viktigt? Gatukamp och terrordåd". *Nordiska motståndsrörelsen*, <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv-41-vem-aer-mest-radikal->

Ledarperspektiv. "Ledarperspektiv #11: Varför vill systemet förbjuda Motståndsrörelsen? Demokrati och vad det ska ersättas med". *Nordiska motståndsrörelsen*. <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv00011>

Ledarperspektiv. Ledarperspektiv #9: Sverige har aldrig varit tryggare? Brott, straff och rättssäkerhet. *Nordiska motståndsrörelsen*.

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv0009>

Ledarperspektiv. "Ledarperspektiv #51: Vi är tillbaka! Kupp försök och svar på kritik". *Nordiska motståndsrörelsen*

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv-51-vi-aer-tillbaka-kuppf>

Ledarperspektiv. "Ledarperspektiv #41: Vem är mest radikal och varför är det viktigt? Gatukamp och terrordåd". *Nordiska motståndsrörelsen*

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv-41-vem-aer-mest-radikal->

"Ledande nazister hoppar av", *Expo*, 27 maj 2011.

Linda Bergh, Jonathan Berntsson, Daniel Olsson, "Fem nazister döms – efter upploppet", *Expressen*, 25 oktober 2019. <https://www.expressen.se/gt/nazisterna-far-sin-dom-efter-kaoset-i-goteborg/> <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/nuborjar-rattegangen-efter-nmr-demonstrationen-vid-bokmassan>

Linda Bergh, Jonathan Berntsson, Daniel Olsson. "Fem nazister döms – efter upploppet", 25 oktober 2019. <https://www.expressen.se/gt/nazisterna-far-sin-dom-efter-kaoset-i-goteborg/>

Linda Bergh, "NMR siktade på att ta sig in i kommunen – fick 103 röster", *Expressen*, 19 september 2018. <https://www.expressen.se/gt/val-2018/nmr-siktade-pa-att-ta-sig-in-i-kommunen-fick-103-roster/>

Linnea Nilsson, "Högerextremas våld allt rårare", 7 september 2007.

Lisa Kaati et.al. *Det vita hatet: radikal nationalism i digitala miljöer* FOI-R-4463-SE (FOI, 2017). <https://www.foi.se/rapportsammanfattning?reportNo=FOI-R--4463--SE>

Lisa Röstlund, "Nazist: Jag lär barnen att vår ras är mer värd", *Aftonbladet*, 6 maj 2014. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/4dW56E/nazist-jag-lar-barnen-att-var-ras-ar-mer-vard>

Mana. Antirasistisk tidskrift http://tidskriftenmana.se/wp-content/uploads/2015_2-3.pdf

Magnus Wardmo. "Kampdag i Småland". *Nordfront*, 1 november 2019

<https://www.nordfront.se/kampdag-i-smaland.smr>

Magnus Söderman. "Förutsättningen för nationell överlevnad". *Patriot*, 2 november 2010
<https://web.archive.org/web/20101126225100/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1628>

Magnus Söderman. "David Lane - en krigare, profet och vän". *Patriot*, 29 maj 2007
<https://web.archive.org/web/20101207183325/http://www.patriot.nu/artikel.asp?artikelID=956>

Marcus Hansson. "Rapport från tumult-aktionen i Lund (uppdaterad med film)". *Nordfront*, 9 juni 2019 <https://www.nordfront.se/rapport-fran-tumult-aktionen-i-lund-uppdaterad-med-film.smr>

Markus Larsson. "Aktion mot "mångfaldsparaden" i Almedalen". *Nordfront*, 9 juli 2019.
<https://www.nordfront.se/aktion-mot-mangfaldsparaden-i-almedalen.smr>

Markus Larsson. "Dubbla offentliga aktiviteter samt spontan demonstration i Stockholm (uppdaterad med film)". *Nordfront*, 22 april 2019
<https://www.nordfront.se/dubbla-offentliga-aktiviteter-samt-spontan-demonstration-i-stockholm.smr>

Markus Larsson. "Nordiska motståndsrörelsen ärar den nordiska arbetaren 2019" *Nordfront*, 2 maj 2019
<https://www.nordfront.se/nordiska-motstandsrorelsen-arar-den-nordiska-arbetaren-2019.smr>

"Markus Larsson döms för artiklar i Nordfront", *Expressen*, 12 november 2019.

Marko Hietikko, "Så fungerar nazisternas nätverk", *YLE*, 15 maj 2016.
<https://svenska.yle.fi/artikel/2016/05/15/sa-fungerar-nazisternas-natverk>

Marko Hietikko. "Nazistledaren som slutade tro". *Yle*, 15 maj 2016
<https://svenska.yle.fi/artikel/2016/05/15/nazistledaren-som-slutade-tro>

Marko Hietikko, "Sådan är Finska Motståndsrörelsen – verkligheten bakom fasaden", *YLE*, 15 maj 2016. <https://svenska.yle.fi/artikel/2016/05/15/sadan-ar-finska-motstandsrorelsen-verkligheten-bakom-fasaden>

Martin Jönsson, "NMR kartlagt: Var fjärde dömd för våldsbrott", *Sveriges Radio*, 22 februari 2018.
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6890955>

Mattias Frödén. "Våldsamma nazister styrs från Örebro län". *Nerikes Allehanda*, 13 april 2014
<https://www.na.se/artikel/valdsamma-nazister-styrs-fran-orebro-lan>

Mattias Carlsson, "Efterlyst ryss besökte bombnazist i fängelset", *Dagens Nyheter*, 27 november 2019. <https://www.dn.se/nyheter/sverige/efterlyst-rysk-kontakt-besokte-bombnazist-i-fangelset/>

Mats Lager, "Ny nazistisk grupp har brutit sig loss från NMR", *Borlänge Tidning*, 23 augusti 2019.

Magnus Sandelin. "Nazisterna som bröt sig ur och startade sitt eget krig". 14 september 2017
<https://www.magnussandelin.se/nazisterna-som-brot-sig-ur-och-startade-sitt-eget-krig>

Martin Saxlind. "Nordfronts framtid". *Nordfront*, 6 april 2018
<https://web.archive.org/web/20180515195035/https://www.nordfront.se/nordfront-s-framtid.smr>

Martin Saxlind. "Nordfront och den nya hemsidan". *Nordfront*, 30 mars 2020
<https://www.nordfront.se/nordfront-och-den-nya-hemsidan.smr>

Martin Jönsson. "Säpo: NMR har förmåga till terrorattentat". *Sveriges Radio*, 22 februari 2018
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6892355>

Mattias Lodding. "Nordiska motståndsrörelsen vill tillbaka till Almedalen". *SVT*, 28 januari 2018 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/ost/nordiska-motstandsrrorelsen-vill-tillbaka-till-almedalen>

Mikael Delin, "I Ludvika rekryterar nazister barn på skolgården", *Dagens Nyheter*, 15 januari 2019. <https://www.dn.se/nyheter/sverige/i-ludvika-rekryterar-nazisterna-barn-pa-skolgarden/>

Mikael Färnbo, "De slöt upp till nazisternas demonstration i Borlänge", *Expo*, 2 maj 2016. <https://expo.se/2016/05/de-sl%C3%B6t-upp-till-nazisternas-demonstration-i-borl%C3%A4nge>

Mikael Delin och Mattias Carlsson, "DN granskar: Polisen kan inte stoppa nazisterna i Almedalen", *Dagens Nyheter*, 28 juni 2017.

Mikael Delin, "I Ludvika rekryterar nazisterna barn på skolgården", *Dagens Nyheter*, 15 april 2018. <https://www.dn.se/nyheter/sverige/i-ludvika-rekryterar-nazisterna-barn-pa-skolgarden/>

Mikale Färnbo, "De slöt upp till nazisternas demonstration i Borlänge", *Expo*, 2 maj 2016. <https://expo.se/2016/05/de-sl%C3%B6t-upp-till-nazisternas-demonstration-i-borl%C3%A4nge>

"Månadsmöte med föredrag i Näste 3". *Nordiska motståndsrörelsen*, 6 april 2020. <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/2020/04/06/manadsmote-i-naste-3/>

Motstandsbevegelsen. "Bidra økonomisk – donér til Motstandsbevegelsen!" <https://www.motstandsbevegelsen.org/medlemskap/bidra-okonomisk-doner-til-motstandsbevegelsen/>

Morgan Finnsjö et al. "Den rasideologiska miljön 2019". *Expo*, 2019 <https://expo.se/fakta/resurser/den-rasideologiska-miljon-2019>

"Nazistiska rörelsen splittrad inför årets marsch i Salem", *Göteborgsposten*, 9 december 2006

"Nazister normaliseras i den nationella rörelsen", *Fria Tidningen*, 2 november 2016. <http://www.fria.nu/artikel/125383>

"Nazister knäckte identitet", *Dagens Nyheter*, 29 juli 1999

"Nazister bildar parti", *Södra Dalarnas Tidning*, 3 oktober 2014.

"Nazisternas våld ett hot mot oss alla", *Dagens Arena*, 24 april 2014.

"Nazistgrupperna blir allt fler i landet", *Landskrona Posten*, 3 september 2008

Nationalsocialismen. Den biologiska världsåskådningen. *Nationellt motstånd förlag*. <https://web.archive.org/web/20110409210816/http://www.patriot.nu/files/nsdbv.pdf>

Niclas Jonasson. "Följ nazisternas första maj". *Expo*, 1 maj 2018 <https://expo.se/2018/05/f%C3%B6lj-nazisternas-f%C3%B6rsta-maj>

Nina Blazevic, "Här får inga "rasfrämlingar" medlemskap", *Borlänge Tidning*, 8 november 2013.

Nina Blazevic, "Svenska nazister leds från Dalarna", *Nya Ludvika Tidning*, 20 december 2013.

Nina Blazevic, "Nazister tränar på idrottsplats i Dalarna", *Dalarnas Tidningar*, 8 november 2013.

NMR Aktivisthandboken (norsk utgåva).

Nordic Frontier. "Nordic Frontier #33: Open Swedishness and Haakon Forwald of NRM Norway". <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/nordic-frontier-33-open-swedishness-and->

Nordic Frontier. "Nordic Frontier #55: Christoffer Dulny". <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/nordic-frontier-55-christoffer-dulny>

Nordic Frontier. "NORDIC FRONTIER #107: Grandpa Lampshade" <https://nordiskradio.se/?avsnitt=nordic-frontier-107-grandpa-lampshade>

Nordic Resistance Movement
<https://nordicresistancemovement.org/donations/>

Nordisk kriminalkrönika 2015

Nordfront. <https://www.nordfront.se/category/webbtv>

Nordisk Radio. "Om oss". https://nordiskradio.se/?page_id=1544

Nordisk Radio. "Radio Nordfront". <https://nordiskradio.se/?program=radio-nordfront>

Nordisk Radio. "Mer än ord" <https://nordiskradio.se/?program=mer-an-ord>

Nordisk Radio.
"Ledarperspektiv". <https://nordiskradio.se/?program=ledarperspektiv>

Nordisk Radio. "Nordic Frontier". <https://nordiskradio.se/?program=nordic-frontier>

Nordisk Radio. "Lifsferill" <https://nordiskradio.se/?program=lifsferill>

Nordisk Radio. "Radio Regeringen". <https://nordiskradio.se/?program=radio-regeringen>

Nordisk Radio. "Urkult". <https://nordiskradio.se/?program=urkult>

Nordisk Radio. "Aristogenesis" <https://nordiskradio.se/?program=aristogenesis>

Nordisk Radio. ”Coronabunkern”.

<https://nordiskradio.se/?program=coronabunkern>

Nordisk Styrka. ”Om Nordisk styrka”, 16 augusti 2019

<https://nordiskstyrka.org/om-nordisk-styrka/>

Nordisk styrka. <https://www.instagram.com/nordstyrka/?hl=sv>

Nordisk Styrka. ”Om medlemskap i Nordisk styrka”. 14 augusti 2019

<https://nordiskstyrka.org/om-medlemskap-i-nordisk-styrka/>

Nordisk Styrka. ”Om Nordisk styrka”, 16 augusti 2019

<https://nordiskstyrka.org/om-nordisk-styrka/>

Nordisk Styrka. ”NS Radio #1: Nordisk styrka”

<https://www.spreaker.com/user/ns-radio/ns-radio-1-nordisk-styrka>

Nordisk Styrka. ”NS Radio #2: – Vi är moder naturens förkämpar!”.

<https://www.spreaker.com/user/ns-radio/ns-radio-2-vi-aer-moder-naturens-foerkaemp>

Nordisk Styrka.

<https://nordiskstyrka.org/>

Nordiska motståndsrörelsen ”Kommunalpolitiskt program Ludvika” <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/wp-content/uploads/2020/03/Ludvika-och-Dalarna.pdf>

Nordiska motståndsrörelsen. ”Vår väg. Ny politik för en ny tid”.

<https://www.nordfront.se/wp-content/uploads/2017/03/V%C3%A5r-v%C3%A4g2017-03.pdf>

Nordiska motståndsrörelsen. ”Våra kandidater”.

<https://web.archive.org/web/20180711070722/http://www.nordiska-motstandsrörelsen.se/category/val-2018/vara-kandidater/>

Nordiska motståndsrörelsen ”Kommunalpolitiskt program Kungälv” <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/wp-content/uploads/2020/03/Kung%C3%A4lv-och-V%C3%A4stra-G%C3%B6taland.pdf>

Nordiska motståndsrörelsen ”Kommunalpolitiskt program Boden” <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/wp-content/uploads/2020/03/Boden-och-Norrboten.pdf>

Nordiska motståndsrörelsen. <http://www.nordiska-motstandsrrelsen.se/category/var-politik/vara-karnfragor/>

Nordiska motståndsrörelsen.se, 20200520. <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/greenpilled-com/>

”Nordiska motståndsrörelsen i Finland år 2016 – En ångerfull ledare, dråp och nazistmarsch”. 29 maj 2017

<https://varisverkosto.com/2017/05/nordiska-motstandsrrelsen-i-finland-ar-2016-en-angerfull-ledare-drap-och-nazistmarsch/>

Nordiska motståndsrörelsen. ”Ledarperspektiv #62: Nationell enighet - är det möjligt eller ens önskvärt?! Konspirationsteorier och mer Corona”.

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv-62-nationell-enighet-aer>

Nordiska motståndsrörelsen. ”VALVAKA med Riksledningen”

https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/valvaka-med-riksledningen_1

Nordiska motståndsrörelsen. ”Nästeskarta”.

<https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/nasteskarta/>

Nordiska motståndsrörelsen. ”VALVAKA med Riksledningen”.

https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/valvaka-med-riksledningen_1

Nordiska motståndsrörelsen. ”Ledarperspektiv #10: Nordisk revolution utan pardon! Almedalen och våld”. *Ledarperspektiv*

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv0010>

”Nordiska motståndsrörelsen (NMR) (Expo, 3 juli 2019).

<https://expo.se/fakta/wiki/nordiska-motstandsrrelsen-nmr>

Nordiska motståndsrörelsen. ”Stödmedlem, partimedlem eller aktivist?”

<https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/stodmedlem-partimedlem-eller-aktivist/>

”Nordiska motståndsrörelsen (NMR) (Expo, 3 juli 2019).

<https://expo.se/fakta/wiki/nordiska-motstandsrrelsen-nmr>

Nordiska motståndsrörelsen. ”Ledarperspektiv #8: Hur ska repatrieringen gå till? 9000 afghaner och Almedalen”. *Ledarperspektiv*,

<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv-8>

Om medlemskap i Nordisk styrka, nordiskstyrka.com, 14 augusti 2019.

<https://nordiskstyrka.org/om-medlemskap-i-nordisk-styrka/>

P1 Dokumentär ”Barnen i Nordiska motståndsrörelsen”, *Sveriges Radio*, 4 mars 2018. <https://sverigesradio.se/sida/avsnitt/1026574?programid=909>

P3 Dokumentär. ”Nazistattacken i Kärrtorp”. *Sveriges Radio*, 12 november 2017 <https://sverigesradio.se/sida/avsnitt/973826?programid=2519>

P4 Dalarna, ”Ansvarig utgivare: Hot mot demokratin”, *Sveriges Radio*, 5 maj 2014. <https://sverigesradio.se/artikel/5851724>

P4 Norbotten, ”Valresultatet klart: NMR kommer inte in i Boden”, 18 september 2018. <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=98&artikel=7045904>

P4 Dalarna, ”Dalaföretagare tränar nazister i överlevnad”, *Sveriges Radio*, 5 maj 2014. <https://sverigesradio.se/artikel/5851786>

P4 Dalarna, ”Här bor och verkar Dalarnas nazister”, *Sveriges Radio*, 5 maj 2014. <https://sverigesradio.se/artikel/5847972>

P4 Dalarna, ”Nazister hyr gymnasalar, bygdegårdar och klubbstugor”, *Sveriges Radio*, 5 maj 2014. <https://sverigesradio.se/artikel/5852171>

P4 Dalarna, ”Nazist-expert: SMR kommer föra en mer hårdför politik”, *Sveriges Radio*, 3 oktober 2014. <https://sverigesradio.se/artikel/5981788>

Patriot.nu. <https://web.archive.org/web/20020330160629/http://patriot.nu:80/>

Patriot.nu. ”Intressanta hemsidor”.

<https://web.archive.org/web/20020405193224/http://www.patriot.nu/lanksida.asp>

Per Arnsäter. ”Nazister döms till fängelse för bombdåden i Göteborg”. *Aftonbladet*, 7 juli 2017 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/7rx2w/nazister-doms-till-fangelse-for-bombdaden-i-goteborg>

Peter Herkel, ”Nazisterna ett tydligt hot enligt ny Expo-granskning”, *City Lund*, 20 mars 2014.

Peter Kadhammar, ”En handfull nazister sätter skräck i Ludvika”, *Aftonbladet*, 18 augusti 2018. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/kolumnister/a/p6j5lV/en-handfull-nazister-satter-skrack-i-ludvika>

”Pohjoismainen Vastarintaliike taistelee vapaan ja valkoisen Pohjolan puolesta” <https://www.vastarinta.com/>

Pär Öberg. ”Lansering av ny bok: ”- en av vår tids största hjältar”. *Patriot*, 3 juni 2011
<https://web.archive.org/web/20110828022952/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1743>

Radio Nordfront. <https://www.nordfront.se/category/radio/radio-nordfront>

Radio Nordfront. ”RN DIREKT#59: Nordisk Alternativhöger, Lorensbergskolan och NRK-dokumentären” <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/rn-direkt-59-nordisk-alternativhoeger-lo>

Radio Nordfront. ”RN DIREKT#72: FredrikVejdeland, Fredrik Strage och Scandza Forum”.
<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/rn-direkt-72-fredrik-vejdeland-fredrik-s>

Radio Nordfront. ”RN DIREKT#37: Bombarna i Göteborg, rabaldret i Saxdalen, tyrrunefanan och upproret” <https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/rn-direkt-37-bombarna-i-goeteborg-rabald>

Radio Polaris. ”Radio Polaris #2: Nytt år, mål, organisation och medlemskap”.
Nordisk Styrka, 8 februari 2020
<https://nordiskstyrka.org/radio-polaris-2-nytt-ar-mal-organisation-och-medlemskap/>

”Rasism bland elever lockar nynazister”, *Norrköpings Tidningar*, 25 april 2008.

Registrerade Partibeteckningar, Valmyndigheten, 21 januari 2020 URL:
<https://www.val.se/for-partier/partibeteckning/registrerade-partibeteckningar.html>

Redaktionen. ”Vår politik”. *Nordfront*, 6 september 2015
<https://www.nordfront.se/var-politik.smr>

Redaktionen. ”Vår politik”. *Nordfront*, 6 september 2015.
<https://web.archive.org/web/20171222123207/https://www.nordfront.se/var-politik.smr>

Redaktionen. ”Försvarstal för nationalsocialismen”. *Nordfront*, 2 februari 2015.
<https://web.archive.org/web/20171222124500/https://www.nordfront.se/forsvarstal-nationalsocialismen.smr>

Redaktionen. ”Svenska motståndsrörelsen lyckönskar Hamas”. *Patriot*, 3 februari 2006.
<https://web.archive.org/web/20101230191734/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=356>

Redaktionen. Ledarperspektiv #4: Är nationalsocialismen för yttrandefrihet? Hets mot folkgrupp och religion”, *Nordfront*, 16 maj 2018
<https://www.spreaker.com/user/nordiskradio/ledarperspektiv00011>

Redaktionen. ”Ledarperspektiv #4: Är nationalsocialismen för yttrandefrihet? Hets mot folkgrupp och religion”. *Nordfront*, 16 maj 2018
<https://www.nordfront.se/ledarperspektiv-4-ar-nationalsocialismen-for-tytrandefrihet-hets-mot-folkgrupp-och-religion.smr>

Redaktionen. ”Nationalsocialismen - den biologiska världsåskådningen”. *Patriot*, 28 februari 2011.
<https://web.archive.org/web/20110720131923/http://www.patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1692>

Redaktionen. ”Magnus Söderman: ”Jag är starkt gudstroende”. *Patriot*, 1 september 2009
<https://web.archive.org/web/20101230025829/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=1317>

Redaktionen. ”FOLKKONFERENS: 1 maj inställt, stort boksläpp och ny hemsida”. *Nordfront*, 29 mars 2020 <https://www.nordfront.se/live-1400-information-infor-1-maj-och-andra-stora-nyheter.smr>

Redaktionen. ”Till kulturens försvar”. *Nordfront*, 3 september 2009
<https://www.nordfront.se/till-kulturens-forsvar.smr>

Redaktionen. ”Aktion mot ”konstutställning”. *Nordfront*, 10 januari 2004
<https://www.nordfront.se/aktion-mot-konstutstallning.smr>

Redaktionen. ”Motståndsrörelsen besökte jaktmässan Swedish Game Fair – väldigt bra respons”. *Nordfront*, 5 juni 2019
<https://www.nordfront.se/motstandsrorelsen-besokte-jaktmassan-swedish-game-fair-valdigt-bra-respons.smr>

Redaktionen. ”Motståndsrörelsen i protestaktion mot ”Pride” i Ludvika”. *Nordfront*, 21 juni 2019
<https://www.nordfront.se/motstandsrorelsen-i-protestaktion-mot-pride-i-ludvika.smr>;

Redaktionen. ”Hedrande av Karl XII i Stockholm”. *Nordfront*, 30 november 2019
<https://www.nordfront.se/hedrande-av-karl-xii-i-stockholm.smr>

Redaktionen. ”Film och bilder från Mynttorget”. *Nordfront*, 16 februari 2019
<https://www.nordfront.se/film-och-bilder-fran-mynttorget.smr>

Redaktionen. "The International Conservative Forum". *Nordfront*, 25 mars 2015
<https://web.archive.org/web/20160423194810/https://www.nordfront.se/international-conservative-forum.smr>;

Redaktionen. "Nordendagarna 2015". *Nordfront*, 7 juli 2015
<https://web.archive.org/web/20170827123404/https://www.nordfront.se/nordendagarna-2015.smr>

Redaktionen. "Ett fritt Norden - Ett manifest från Svenska motståndsrörelsen". *Patriot*, 28 oktober 2003
<https://web.archive.org/web/20101230011453/http://patriot.nu/artikel.asp?artikelID=184>

Redaktionen. "Nordendagarna 2019". *Nordfront*, 25 augusti 2019.
<https://www.nordfront.se/nordendagarna-2019.smr>

Redaktionen. "Dubbelt upp i Näste 2". *Nordfront*, 19 januari 2020
<https://www.nordfront.se/dubbelt-upp-i-naste-2.smr>

Redaktionen. "Offentligt torgmöte med tal i Uppsala". *Nordfront*, 25 november 2019
<https://www.nordfront.se/offentligt-torgmote-med-tal-i-uppsala.smr>

Redaktionen. "Dubbelt upp i Näste 2". *Nordfront*, 19 januari 2019
<https://www.nordfront.se/dubbelt-upp-i-naste-2.smr>;

Redaktionen. "LIVESÄNDNING: Motståndsrörelsen krävde regeringens avgång efter den katastrofala hanteringen av Coronakrisen!". Nordiska motståndsrörelsen, 14 mars 2020
<https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/2020/03/14/livesandning-motstandsrrelsen-kravde-regeringens-avgang-efter-den-katastrofala-hanteringen-av-coronakrisen/>

Redaktionen. "Klas Lund om det nya partiet". *Nordfront*, 5 oktober 2014
<https://web.archive.org/web/20141018200232/https://www.nordfront.se/klas-lund-om-det-nya-partiet.smr>

Redaktionen. "Nordfronts valkompass". *Nordfront*, 21 augusti 2018
<https://web.archive.org/web/20180822164054/https://www.nordfront.se/nordfronts-valkompass.smr>

Redaktionen. "På cruising i Lysekil". *Nordfront*, 27 juni 2019
<https://www.nordfront.se/pa-cruising-i-lysekil.smr>

Redaktionen. "SVT uppmärksammar Motståndsrörelsens parlamentariska arbete i Dalarna". *Nordfront*, 12 januari 2017

<https://web.archive.org/web/20180515091936/https://www.nordfront.se/svt-uppmarksammar-motstandsrrelsens-parlamentariska-arbete-dalarna.smr>

Redaktionen. "Ledarperspektiv #2: Är det meningslöst att demonstrera? Arbetarpolitik och demonstrationskultur". *Nordfront*, 26 april 2018.

<https://www.nordfront.se/ledarperspektiv-2-ar-det-meningslost-att-demonstrera-arbetarpolitik-och-demonstrationskultur.smr>

Redaktionen. "Vinteröverlevnadsutbildning i Näste 1". *Nordfront*, 1 januari 2020

<https://www.nordfront.se/vinteroverlevnadsutbildning-i-naste-1.smr>;

Redaktionen. "Kamphelg i Näste 8". *Nordfront*, 18 mars 2019;

<https://www.nordfront.se/kamphelg-i-naste-8.smr>;

Redaktionen. "Individ skänker 100 000 kronor till motangreppet mot bankväldet". *Nordfront*, 14 maj 2018

<https://web.archive.org/web/20180514235938/https://www.nordfront.se/intervju-individ-skankte-100-000-kronor-till-motangreppet-mot-bankvaldet.smr>

Redaktionen. "Aktivister kuppade förrädarmarsch". *Nordfront*, 1 december 2019

<https://www.nordfront.se/aktivister-kuppade-forradarmarsch.smr>

Redaktionen. "Protester mot politikerna i Ludvika kommunfullmäktige – Nordfront TV på plats". *Nordfront*, 4 mars 2019

<https://www.nordfront.se/webbtv-direkt-fran-ludvika-kommunfullmaktige-4.smr>

Redaktionen. "Simon Holmqvist och Tobias Lindberg deltog i Red Ice TV".

Nordfront, 27 mars 2018 <https://www.nordfront.se/simon-holmqvist-och-tobias-lindberg-deltog-i-red-ice-tv.smr>

Redaktionen. "Riksdagsrösterna färdigräknade". *Nordfront*, 16 september 2018

<https://web.archive.org/web/20180917122607/https://www.nordfront.se/riksdagsrosterna-fardigraknade.smr>

Redaktionen. "Chatta med kamrater på Discord". *Nordfront*, 27 juli 2017

<https://web.archive.org/web/20170828074442/https://www.nordfront.se/chatta-med-kamrater-pa-discord.smr>

Redaktionen. "PRESSKONFERENS: Vi är inga politiker – VI ÄR FOLKET!".

Nordfront, 28 januari 2018

<https://web.archive.org/web/20180515001603/https://www.nordfront.se/extra->

[nordiska-motstandsrorelsen-presenterar-nyheter-och-strategier-det-kommande-aret.smr](https://www.nordfront.se/nordiska-motstandsrorelsen-presenterar-nyheter-och-strategier-det-kommande-aret.smr)

Redaktionen. "VAL 2018: Här är Motståndsrörelsens första kandidater". *Nordfront*, 26 augusti 2017

<https://web.archive.org/web/20170827013428/https://www.nordfront.se/val-2018-har-ar-motstandsrorelsens-forsta-kandidater.smr>

Redaktionen. "Ledarperspektiv #3: Vad finns det för faror med ett kontantlöst samhälle? Ekonomipolitik och 1 maj-tal". *Nordfront*, 9 maj 2018

<https://www.nordfront.se/ledarperspektiv-3-vad-finns-det-for-faror-med-ett-kontantlost-samhalle-ekonomipolitik-och-1-maj-tal.smr>

Redaktionen. "Totalt nordiskt motstånd!". *Nordfront*, 27 mars 2013

<https://web.archive.org/web/20131007103758/https://www.nordfront.se/totalt-nordiskt-motstand.smr>

Redaktionen. "Nordiska motståndsrörelsen skrev historia på Island". *Nordfront*, 5 september 2019 <https://www.nordfront.se/nordiska-motstandsrorelsen-skrev-historia-pa-island.smr>

Redaktionen. "Uppdaterad: Motståndsrörelsens Paypal-konto nedstängt!", *Nordfront*, 24 augusti 2018

<https://web.archive.org/web/20170827013323/https://www.nordfront.se/motstand-srorelsens-paypal-konto-nedstangt.smr>

Redaktionen. "RN DIREKT#110: Alt-Right-bögnätverk och Pentti Linkola".

Nordfront, 24 februari 2019 <https://www.nordfront.se/rn-direkt110-alt-right-bognatverk-och-pentti-linkola.smr>

Redaktionen. "Banktrakasserier mot Motståndsrörelsen". *Nordfront*, 9 november 2019

<https://web.archive.org/web/20171223031042/https://www.nordfront.se/banktraka-sserier-mot-motstandsrorelsen.smr>

Redaktionen. "Ta bort "pledges" på MakerSupport — stöd oss här igenom istället". *Nordfront*, 30 april 2018

<https://web.archive.org/web/20180430203622/https://www.nordfront.se/viktigt-ta-bort-pledges-pa-makersupport-stod-oss-har-igenom-istallet.smr>

Redaktionen. "NORDFRONT TV: Uppdatering gällande arbetet med Skåne-studion". *Nordfront*, 9 april 2019.

<https://www.nordfront.se/ledarperspektiv-4-ar-nationalsocialismen-for-yttrandefrihet-hets-mot-folkgrupp-och-religion.smr>

Redaktionen. "Simon Lindberg medverkar i live-podden "Inside the eye" nu klockan 17.00". *Nordfront*, 9 november 2019

<https://www.nordfront.se/simon-lindberg-medverkar-i-live-podden-inside-the-eye-nu-klockan-17-00.smr>

Redaktionen. Jeff Ahl (AfS): "Vi repatrierar inte på etnisk grund". *Nordfront*, 19 april 2018

<https://www.nordfront.se/jeff-ahl-afs-vi-repatrierar-inte-pa-etnisk-grund.smr>

Redaktionen. "Jeff Ahl (AfS): "Nordfront går globalisternas ärenden". *Nordfront*, 15 december 2018 <https://www.nordfront.se/jeff-ahl-afs-nordfront-gar-globalisternas-arenden.smr>

Redaktionen. "Ta ställning för yttrandefriheten – hjälp Fredrik Vejdeland med böter". *Nordfront*, 28 augusti 2016

<https://www.nordfront.se/ta-stallning-yttrandefriheten-hjalp-fredrik-vejdeland-med-boter.smr>

Redaktionen. "Henrik Pihström och Robert Eklund får diplom från Ryssland". *Nordfront*, 17 september 2012 <https://www.nordfront.se/henrik-pihstrom-och-robert-eklund-far-diplom-fran-ryssland.smr>

Redaktionen. "RN DIREKT #135: Tommy Olsen och Christoffer Dulny om Hanif Alibi och PewDiePie". *Nordfront*, 15 september 2019

<https://www.nordfront.se/rindirekt-135-tommy-olsen-och-christoffer-dulny-om-hanif-alibi-och-pewdiepie.smr>

Redaktionen. "Vart är Nordiska motståndsrörelsen i Sverige om fem år? Åtta konkreta målsättningar". *Nordfront*, 14 januari 2019

<https://www.nordfront.se/vart-ar-nordiska-motstandsrörelsen-i-sverige-om-fem-ar-atta-konkreta-malsattningar.smr>

Redaktionen. "Martin Saxlind gästade amerikansk podd – diskuterade nationalsocialism och situationen i Sverige". *Nordfront*, 16 november 2018

<https://nordiskradio.se/?avsnitt=martin-saxlind-gastar-strike-mike>

Redaktionen. "Nordisk alternativhöger arrangerade pressträff i Stockholm".

Nordfront, 20 maj 2017 <https://www.nordfront.se/nordisk-alternativhoger-presstraff.smr>

Redaktionen. Klas Lund: "Jag ångrar ingenting!". *Nordfront*, 1 mars 2013
<https://web.archive.org/web/20130308192018/http://www.nordfront.se/klas-lund-jag-angrar-ingenting.smr>

Redaksjonen. "DET STEMME! Philip Manshaus var i kontakt med Motstandsbevegelsen". *Frihetskamp*, 21 september 2019
<https://www.frihetskamp.net/det-stemmer-philip-manshaus-var-i-kontakt-med-motstandsbevegelsen/>

Redox. "Svensk terrororganisation etablerer sig i Danmark".

<https://redox.dk/nyheder/svensk-terrororganisation-etablerer-sig-i-danmark/>

Retriever, Dagens Opinion & Novus. "Almedalsrapporten 2018". sid 10
<https://www.retriever.se/wp-content/uploads/sites/4/2019/10/Almedalsrapporten-2019.pdf>,

Rikus Roslund et al Yle granskar: Så här har nynazisterna förberett sig på att föreningen kan läggas ner – planerar starta ett eget parti. *Yle*. 2 december 2018.
<https://svenska.yle.fi/artikel/2018/12/02/yle-granskar-sa-har-har-nynazisterna-forberett-sig-pa-att-foreningen-kan-laggas>

Robert Eklund. "Donera Bitcoin till Nordfront på ett enkelt sätt". *Nordfront*, 23 maj 2018 <https://www.nordfront.se/donera-bitcoin-till-motstandsrorelsen-pa-ett-enkelt-satt.smr>

Robin Folkö & Jonathan Leman. "Här är nazisterna i den nya organisationen". *Expo*, 20 augusti 2019
<https://expo.se/2019/08/h%C3%A4r-%C3%A4r-nazisterna-i-den-nya-organisationen>

Robert Eklund. "Intervju med Stanislav Vorobjev". *Nordfront*, 26 oktober 2015
<https://web.archive.org/web/20170827182030/https://www.nordfront.se/intervju-med-stanislav-vorobjev.smr>

"Salemarschen år för år", *Expo*, 12 december 2009.

Shoaib Sultan & Rune Berglund Steen. "Norsk Hoyreextremisme 2018". *Antirasistisk Senter*, november 2018 <http://antirasistisk.no/wp-content/uploads/2019/01/Norsk-h%C3%B8yreekstremisme-2018-endelig.pdf>

Simon Holmqvist. "Intervju med deltagare från Charlottesville: "Trots allt våld kunde de varken tysta eller döda oss". *Nordfront*, 23 augusti 2017

<https://www.nordfront.se/intervju-med-deltagare-fran-charlottesville-trots-allt-vald-kunde-de-varken-tysta-eller-doda-oss.smr>

Simon Lindberg. "Motståndsrörelsens media utökar och jag har inte tid att se och höra på allt". *Nordfront*, 6 augusti 2018

<https://web.archive.org/web/20180807111830/https://www.nordfront.se/media-utokar-och-jag-har-inte-tid-att-se-och-hora-pa-allt.smr>

Simon Lindberg. "Polaris: Motståndsrörelsens tidning för medlemmar". *Nordfront*, 20 augusti 2013 <https://www.nordfront.se/polaris.smr>

Simon Lindberg. "Ny organisationsstruktur inom Nordiska motståndsrörelsen". *Nordfront*, 4 februari 2019

<https://www.nordfront.se/ny-organisationsstruktur-inom-nordiska-motstandsrörelsen.smr>

Simon Lindberg. "Tankar om moskéskjutningarna i Nya Zeeland och eventuella paralleller till nordisk kamp". *Nordfront*, 16 mars 2019

<https://web.archive.org/web/20190316175816/https://www.nordfront.se/tankar-om-moskeskjutningarna-i-nya-zeeland.smr>

Simon Lindberg, "Motståndsrörelsen i folkbildningens tjänst". *Nordfront*, 4 mars 2013

<https://web.archive.org/web/20130307130930/http://www.nordfront.se/motstandsrorelsen-i-folkbildningens-tjanst.smr>

Simon Lindberg. "Valet är över, men kampen går vidare!". *Nordfront*, 10 september 2018

<https://web.archive.org/web/20180911113842/https://www.nordfront.se/valet-ar-over-men-kampen-gar-vidare.smr>

Simon Lindberg. "Motståndsrörelsen 2014". *Nordfront*, 6 januari 2015

<https://www.nordfront.se/svenska-motstandsrorelsens-2014.smr>

Simon Lindberg. "Moderat gnäll eller revolutionär kamp?". *Nordfront*, 24 juli 2017

<https://web.archive.org/web/20170827020312/https://www.nordfront.se/moderat-gnall-eller-revolutionar-kamp.smr>

"SMR bakom många våldsdåd", *Dala-Demokraten*, 7 november 2013.

<https://www.dalademokraten.se/artikel/smr-bakom-manga-valdsdad>

Sternudd, "Vi sitter inte och gör vapenvård", *Svenska Dagbladet*, 27 november 2003.

”Stukat nazistparti håller höstkonferens”, *Expo*, 7 november 2014.

Ståle Hansen et al. ”Dataangrep avslører medlemmer av nazistorganisasjon”. *NRK*, 13 september 2017 <https://www.nrk.no/dokumentar/dataangrep-mot-nazistorganisasjon-1.13687854>

Sveriges Radio. <https://sverigesradio.se/diverse/appdata/isidor/files/161/14283.pdf>

Svensk vit makt – årsrapport 2008, Expo (2009)
<https://expo.se/fakta/resurser/svensk-vit-makt-%E2%80%93-%C3%A5rsrapport-2008>

Svensk vit makt -årsrapport 2009, Expo (2010).
<https://expo.se/fakta/resurser/svensk-vit-makt-%E2%80%93-%C3%A5rsrapport-2009>

Svensk vit makt – årsrapport 2010, Expo (2011).
<https://expo.se/fakta/resurser/svensk-vit-makt-%E2%80%93-%C3%A5rsrapport-2010>

”Svenskarna med centrala roller i USA:s extremhöger”, *Dagens Nyheter*, 3 februari 2017. <https://www.dn.se/nyheter/sverige/svenskarna-med-centrala-roller-i-usas-extremhoger/>

”Svenskarnas parti samlar högerextrema”, *Jönköpingsposten*, 26 juni 2013.

”Svenska Nazister – Norsk polis grep svenska nazister i Trondheim”, *Sydsvenskan*, 13 mars 2012.

”SÄPO varnar för nazivåld”, *TV4*, 26 april 2008.

Theander Olsson, Marielle et al. ”Fem nazister anhållna i Almedalen i natt”. *Expressen*, 7 juli 2018 <https://www.expressen.se/nyheter/almedalen/fem-nazister-gripna-i-almedalen-i-natt/>

”Ökad vit makt-aktivitet”, *Arbetaren*, 9 december 2009

Tim Hume, “German Neo Nazis Are Getting Explosives Training at a White Supremacist Camp in Russia”, *Vice News*, 6 juni 2020.
https://www.vice.com/en_us/article/g5pqk4/german-neo-nazis-are-getting-explosives-training-at-a-white-supremacist-camp-in-russia

Tom Keatinge, Florence Keen & Kayla Izenman, ”Fundraising for Right-Wing Extremist Movements”, *RUSI Journal*, Vol.164, Issue 2 (2019).

Tore Bjørge, *Høyreekstremisme i Norge: Utviklingstrekk, konspirasjonsteorier og forebyggingsstrategier* (Oslo: Politihøgskolen, 2018)

<http://kriminalitetsforebygging.no/wp-content/uploads/2018/10/Hoyreekstremisme-i-Norge.pdf>

”Uppgifter: Ludvika kommun köpte IOGT-huset för att stoppa nazister från att skaffa möteslokaler”, *VLT*, 18 oktober 2017. <https://www.vlt.se/logga-in/uppgifter-ludvika-kommun-kopte-iogt-huset-for-att-stoppa-nazister-fran-att-skaffa-moteslokal>

”Utmanade helg i Näste 1”. *Motståndsrörelsen*, 15 mars 2020. <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/2020/03/15/utmanande-helg-i-naste-1/>

Valtidning 2018 från Nordiska motståndsrörelsen

<https://web.archive.org/web/20190627000439/https://www.nordfront.se/wp-content/uploads/2018/07/Valtidning-2018.pdf>

Valmyndigheten. ”Val till riksdagen – 2018

<https://data.val.se/val/val2018/slutresultat/R/rike/index.html>

“Vit makt 2018”, Expo.

https://expo.se/sites/default/files/expos_arsrapport_2018.pdf

Vita Pillret. ”Vita Pillret - Avsnitt 12 - Det våras för en nordisk front [Gäst] Martin Saxlind” https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-avsnitt-12-det-vaaras-foer-_1

Vita Pillret. ”Vita Pillret - Avsnitt 20 - "Fascism för sköna snubbar"

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-avsnitt-20-fascism-foer-sko>

Villegas Pettersson, Nazisterna avslöjade – här tränar och mobiliserar de i sitt hemliga högkvarter i Västmanland, *vlt.se*, 27 februari 2020.

”Våldsamma nazister styrs från Örebro län”, *Nerikes Allehanda*, 13 april 2014.

VK.com. ”Nordfront Sverige” https://vk.com/nordfront_sverige

William Börjesson. “Näste 2 på potatisfestival – polis beslagtogs NTV:s kameror! Uppdaterad med film!”. *Nordfront*, 20 juni 2019

<https://www.nordfront.se/naste-2-pa-potatisfestival-polis-beslagtogs-ntvs-kameror.smr>

Åsa Asplid, "Här bor flera av naziströrelsens ledare", *Expressen*, 20 december 2013.
<https://www.expressen.se/nyheter/har-bor-flera-av-nazistrorelsens-ledare/>

Kapitel 6. Påverkan på det svenska samhället

Peder Hyllengren

I följande kapitel har intervjuer genomförts med 22 individer på 18 orter som är verksamma lokalt på olika platser i Sverige. I huvudsak har dessa individer arbetat professionellt med frågorna inom Polismyndigheten och kommuner. Urvalet av informanter har framförallt baserats på vem som aktören anser besitter relevant kunskap och erfarenhet i ämnet. För metodologiska överväganden i relation till intervjuerna, se inledningskapitlet.

Syftet med intervjuerna har varit att få en bättre bild av hur påverkan från högerextrema miljöer tagit sig uttryck lokalt och hur dessa har fångats upp. Frågeställningarnas inriktning och målet med dem har varit att erhålla kunskap kring (1) högerextrema miljöer lokalt, (2) vilka metoder för påverkan som aktörer i miljöerna använder lokalt, och (3) vilken påverkan aktörer i miljöerna har på det lokala samhället. Potentiella samhällsliga motåtgärder för att möta de högerextrema miljöernas påverkan har också ingått i intervjuerna. Individuellt formulerade följdfrågor har varit vägledande under samtalsgången.

Intervjuerna genomfördes mellan perioden våren 2019 - våren 2020 och utfördes i huvudsak individuellt vid deras respektive arbetsplatser eller per telefon/videosamtal. Vid några tillfällen intervjuades fler än en person vid samma tillfälle. Intervjuerna varade mellan 45-120 minuter och samtliga intervjuer har genomförts av kapitlets författare. I vissa fall har kompletterande uppgifter inhämtats via telefon eller mail.

Det finns en känslighet och en potentiell risk för informanterna att delta i studien, då det t ex riskerar att försvåra deras lokala arbete. Till det ska också läggas att studien beskriver miljöer med, i vissa fall, ett dokumenterat våldskapital. Mot bakgrund av ovanstående har informanterna blivit lovade största möjliga anonymitet.

6.1 Svenska städer

Nedan presenteras ett antal svenska städer där rapportförfattarna genomfört intervjuer med relevanta aktörer om den högerextrema problematiken. Städerna har valts utifrån att de har haft en historik av högerextremism på lokal nivå. En utgångspunkt i valet av städer har varit Expos kartläggning av orter i Sverige där högerextrem aktivitet varit framträdande.⁸⁶⁷ Även om det varit vägledande har vissa justeringar gjorts i det slutgiltiga valet av orter.

Varje stad inleds med en ingress över problematiken i respektive ort. Denna har inte ambitionen att på något sätt vara heltäckande utan snarare återges några signifikanta nedslag avseende hur högerextremism tagit sig uttryck lokalt.

⁸⁶⁷ Expo. Vit makt 2018: Expos årliga sammanställning av den rasideologiska miljöns aktiviteter. Stockholm: Stiftelsen Expo, 2019. https://expo.se/sites/default/files/expos_arsrapport_2018.pdf.

Det är också viktigt att betona att nedanstående resultat i stor utsträckning är baserat på intervjuer och därmed informanternas *upplevelser* av problematiken, vilket inte nödvändigtvis skulle ge samma resultat som mer djuplodande studier i respektive stad där fler metoder använts för att kartlägga helhetsbilden. Omfattningen av städernas redovisning skiljer sig också åt, vilket dels kan spegla den lokala problembilden men är framförallt ett resultat av de intervjuades utsagor. Utöver intervjuer har även nyhetsartiklar och kamrapporter från NMR i viss mån använts för att komplettera bilden. Enligt Expos senaste årsrapport för 2019 har aktiviteterna inom de högerextrema miljöerna sjunkit under det senaste året,⁸⁶⁸ det är en bild som i allt väsentligt också framträder i nedanstående intervjuer.

6.1.1 Trollhättan

I Trollhättan finns en relativt lång historik av högerextrem problematik. På 90-talet fanns en aktiv högerextrem miljö i staden som syntes i samband med bland annat demonstrationer och individer i denna miljö gjorde sig skyldig till ett antal grova våldsbrott. Därtill ägde den första moskébranden i Sverige rum i Trollhättan 1993 då Muslimska shiaförsamlingens moské på Lextorp i Trollhättan brann ned till grunden.⁸⁶⁹

Det allvarligaste attentatet i staden inträffade den 22 oktober 2015 när 21-åringe Anton Lundin Pettersson genomförde en attack mot Kronans skola i stadsdelen Kronogården i Trollhättan. Vid 10-tiden på förmiddagen gick Lundin Pettersson in på skolan beväpnad med svärd och kniv och klädd i bland annat en slags uniform, lång kappa, svarta kängor samt en replika på en tysk arméhjälm från andra världskriget. Attentatet pågick i omkring tio minuter och efterlämnade tre döda och två skadade. Även gärningsmannen dog efter att ha skjutits av polis vid ingripandet då han gick emot poliserna på platsen med höjt svärd. Lundin Pettersson valde således att avsluta attentatet med ett så kallat "suicide by cop", då han uttryckt förhoppningar om att slutligen dödas av polis i sitt avskedsbrev.⁸⁷⁰

Attacken har i efterhand av polis konstaterats som ett hatbrott med rasistiska motiv, bland annat på grund av hans val av offer och det avskedsbrev gärningsmannen efterlämnade där han förklarade dådet på grund av invandring och sin aversion mot samhället. Lundin Pettersson kunde även konstateras ha en digital historik av att konsumera bland annat nazistisk propaganda och högerextrema profiler på internet. Han tillhörde ingen organisation eller nätverk utan liksom många andra högerextrema gärningsmän på senare år agerade han självständigt, men fann bekräftelse och sympatier i olika högerextrema forum online.⁸⁷¹

⁸⁶⁸ Poohl, Daniel. Nazistiska grupper mindre aktiva. *Expo*. 2020-04-29.

<https://expo.se/2020/04/nazistiska-grupper-mindre-aktiva>.

⁸⁶⁹ Sandberg, Petter. Tre pojkar anhallna för moskébranden. *Dagens Nyheter*. 1993-09-03.

<https://www.dn.se/arkiv/inrikes/tre-pojkar-anhallna-for-moskebranden/>.

⁸⁷⁰ Berntsson, Jonathan. Skolmördaren i sitt brev: "Blodet är på era händer". *Göteborgstidningen*. 2017-09-28. <https://www.expressen.se/gt/skolmordaren-i-sitt-brev-blodet-ar-pa-era-hander/>.

⁸⁷¹ Baas, David & Eriksson, Carl-Fredrik. Skolmördaren fick inspiration från hatvideor på Youtube. *Expressen*. 2018-03-19. <https://www.expressen.se/nyheter/skolmordaren-fick-inspiration-fran-hatvideor-pa-youtube/>.

Inom kommunen är man medveten om att det finns sympatier för Lundin Petterssons attentat, men har svårt att veta var individerna finns då det mesta uttrycks anonymt på nätet.⁸⁷²

Miljö

Avseende de lokala högerextrema miljöerna betonas i intervjuer att NMR finns representerade lokalt, men att de bör betraktas som en trestadsgrupp – det vill säga sammanflätade med individer i de närbelägna städerna Vänersborg och Uddevalla. Beträffande hur synliga de är i det offentliga rummet påpekas att:

*”De har backat i synlighetsgrad, de vill inte synas längre. De vill inte synas för polisen längre.”*⁸⁷³

När det kommer till miljöer inom alternativhögern framhålls, i likhet med många andra orter nedan, att det framförallt är en digital miljö och inget som märks av i det offentliga rummet lokalt. Det påtalas också att detta inte är särskilt konstigt med tanke på att det inte är en politisk rörelse som tydligt syns och hörs för utomstående utan man arbetar på andra sätt för att för flytta debattens gränser etc.

I det senaste riksdagsvalet fick NMR 14 röster och Alternativ för Sverige fick 134 röster i Trollhättan, vilket går i linje med det generella högerextrema valfiaskot 2018.

Metoder och påverkan

De synliga aktiviteterna från NMR under senare tid som kommunen känner till har i första hand varit propagandaspridning, främst centralt i staden och i ett par villaområden med utanför centrum som kan beskrivas som medelinkomstområden. Aktiviteterna har till största del handlat om att dela ut flygblad i brevlådor och uppsättande av klistermärken.

Från kommunen uppfattas att skolor hanterar de flesta händelser själva och att det är ganska sällsynt att skolor söker stöd för detta. I samband med att skolor haft föreläsningar om förintelsen har det däremot förekommit att det hängt upp texter om att ”här sprids osanningar”.⁸⁷⁴

Ett sätt att försvåra för miljöerna att växa har varit att man från kommunen har skärpt skrivningarna kring föreningar och man känner heller inte till att exempelvis kommunala lokaler har hyrts ut till individer inom högerextrema grupper.⁸⁷⁵ Avseende utländska kopplingar till de lokala högerextrema miljöerna är det inget man känner till från kommunen.

⁸⁷² Intervju med representant från Trollhättans kommun maj 2019.

⁸⁷³ Intervju med representant från Trollhättans kommun maj 2019.

⁸⁷⁴ Ibid.

⁸⁷⁵ Ibid.

Under 2019 framstår aktiviteterna som relativt regelbundna, men NMRs senaste kamprapport från Trollhättan är från december 2019,⁸⁷⁶ vilket indikerar att aktiviteten inte varit särskilt hög senaste halvåret. Annars präglas kamprapporterna av deras s.k. ”basaktivism” i form av den sedvanliga propagandaspridningen genom flygblad och klistermärken samt viss kampsportsträning, ibland med bas i Uddevalla. De förskönande skrivningarna om aktivisternas succéartade prestationer går här, liksom på andra orter, som en röd tråd genom rapporterna.

Vilken påverkan högerextrema grupper har lokalt upplevs vara svårbedömt. Från kommunen har man exempelvis inte märkt av någon negativ effekt kring valdeltagande eller liknande mätbara variabler. Det framhålls dock att det inte betyder att påverkan inte finns, men att det är behäftat med svårigheter att mäta det på ett tillförlitligt sätt.⁸⁷⁷

Avseende motåtgärder lyfter en person fram att det behövs mer fokus på källkritik och att det är svårare att okulärt urskilja vem som är högerextremist idag jämfört med på 80- och 90-talet, vilket ställer kunskapshöjande krav på den personal som ska arbeta med problematiken.⁸⁷⁸

6.1.2 Örebro

Under 2000-talet har det ägt rum ett antal nazistiska manifestationer i Örebro. Bland annat genomförde dåvarande Svenska motståndsrörelsen (SMR) en aktion 2007 då ett 15-tal aktivister hamnade i ett tumult med individer från SSU som ordnade en motdemonstration.⁸⁷⁹ Under senare år har NMR genomfört olika aktioner i kommunen som fått medial uppmärksamhet i form av till exempel demonstrationer⁸⁸⁰, affischering⁸⁸¹ och flygbladsutdelning⁸⁸² centralt i staden.

Miljö

En intervjuad framhåller att det är NMR som varit den största aktören lokalt, men menar också att deras aktiviteter har minskat i omfattning under senare tid. Detta anses bland annat bero på att drivande individer i närbelägna Karlskoga har dragit ned på sitt engagemang, vilket också påverkat utvecklingen i Örebro. Tidigare har även

⁸⁷⁶ Nordiska motståndsrörelsen. Offentlig flygbladsutdelning på Överby köpcenter. *Nordiska motståndsrörelsen*. 2019-12-18. <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/kamprapporter/offentlig-flygbladsutdelning-pa-overby-kopcenter/>.

⁸⁷⁷ Intervju med representant från Trollhättans kommun maj 2019.

⁸⁷⁸ Ibid.

⁸⁷⁹ Expo. Stökigt vid nazistaktioner. *Expo*. 2007-08-13. <https://expo.se/2007/08/st%C3%B6kigt-vid-nazistaktioner>.

⁸⁸⁰ Nyheter P4 Örebro. Nazistiska NMR demonstrerade i Örebro. *Sveriges Radio*. 2018-04-21. <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=159&artikel=6935993>.

⁸⁸¹ SVT Nyheter Örebro. Nazistisk organisation affischerade utan tillstånd på busskurer i Örebro. *SVT Nyheter*. 2018-08-30. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/orebro/nynazistisk-organisation-affischerade-utan-tillstand-pa-busskurer-i-orebro>.

⁸⁸² Svensson, Ida. NMR delade ut flygblad på Stortorget - möttes av motdemonstranter. *Nerikes Allehanda*. 2018-09-22. <https://www.na.se/artikel/nmr-delade-ut-flygblad-pa-stortorget-mottes-av-motdemonstranter>.

individer med en mer ledande ställning varit boende i Örebro men de bor inte längre kvar.⁸⁸³ De flesta aktiviteter har huvudsakligen ägt rum i olika bostadsområden utanför centrum. En intervjuad påtalar i sammanhanget att det däremot aldrig varit aktiviteter i bostadsområdet Vivalla som tidigare blivit uppmärksammat för islamistisk extremism.⁸⁸⁴

Avseende andra högerextrema grupperingar framhålls att organisationen Det fria Sverige varit i Örebro vid ett antal tillfällen. Organisationen beskriver själva sammankomster i form av t ex ”familjevänliga friluftsdagar”, föreläsningar samt studiebesök på slottet i Örebro.⁸⁸⁵

Inom kommunens skolor beskrivs att det varit få incidenter, vid något tillfälle hade det målats hakkors och någon elev hade förnekat förintelsen vid ett annat tillfälle. Överlag ges bilden att högerextremism på skolor i kommunen är ett begränsat problem. I december 2017 blev det lokal medial uppmärksamhet kring att en lärare på en privat skola i kommunen också var skribent på nätsidan Nordisk alternativhöger.⁸⁸⁶⁸⁸⁷ I samband med det riktades krav på att läraren inte skulle få fortsätta undervisa men så skedde inte.⁸⁸⁸

När det kommer till så kallade ensamvargar så framhålls från kommunens sida att det är mycket svårt för dem att erhålla en lägesbild av i vilken utsträckning sådan problematik existerar. Från kommunalt håll påpekas också vikten av samarbete med polisen och att de därigenom även kan få en bättre inblick i den regionala problematiken som sträcker sig utanför kommungränsen.

Metoder och påverkan

En intervjuad beskriver att det var en större aktivitet i januari 2019 med 20-25 personer varav de flesta kom inresta från andra orter. Det hela hade dock gått relativt lugnt tillväga och framförallt handlat om flygbladsutdelning.⁸⁸⁹⁸⁹⁰

Under 2020 har NMR genomfört några exempel på basaktivism i Örebro genom framförallt flygbladsutdelning i vissa bostadsområden runt staden.⁸⁹¹

Inom kommunen känner man inte till att den lokala högerextrema miljön har utländska kopplingar eller att föreningar har använts av individer aktiva i de miljöerna.

⁸⁸³ Intervju med representant från Örebro kommun juni 2019.

⁸⁸⁴ Intervju med representant från Örebro kommun juni 2019.

⁸⁸⁵ Eriksson, Dan. Det fria Sveriges ordförande frias från hets mot folkgrupp. *Det fria Sverige*. 2020-03-19. <https://detfriasverige.se/det-fria-sveriges-ordforande-frias-fran-hets-mot-folkgrupp/>.

⁸⁸⁶ Ströman, Lars. Därför ska rasistisk lärare kunna jobba kvar. *Nerikes Allehanda*. 2017-12-15. <https://www.na.se/artikel/darfor-ska-rasistisk-larare-kunna-jobba-kvar>.

⁸⁸⁷ Nilsson, Anders. Vi behöver inte rasistlärare i skolan. *Nerikes Allehanda*. 2017-12-16. <https://www.na.se/artikel/anders-nilsson-vi-behover-inte-rasistlarare-i-skolan>.

⁸⁸⁸ Intervju med representant från Örebro kommun juni 2019.

⁸⁸⁹ Ibid.

⁸⁹⁰ Thorsén, Pär. Nazistisk gruppering rör sig i centrala Örebro – polisen: “Vi bevakar dem under dagen”. *Nerikes Allehanda*. 2019-01-19. <https://www.na.se/logga-in/nazistisk-gruppering-ror-sig-i-centrala-orebro-polisen-vi-bevakar-dem-under-dagen>.

⁸⁹¹ Se t ex Nordiska motståndsrörelsen. Flygbladsutdelning i Örebro. *Nordiska motståndsrörelsen*. 2020-03-07. <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/kamprapporter/flygbladsutdelning-i-orebro-6/>.

Det finns heller inga exempel på att individer från NMR skrivit in sig på andra partiers listor i samband med senaste det valet.⁸⁹²

En person framhåller att organisationerna lär sig av tidigare erfarenheter och att kommunens information samtidigt är begränsad: *"Alla grupper lär sig, de blir smartare, det blir svårare att se dem och komma in i sammanhangen. Som kommun är man ändå begränsad i vilken information vi får ta in och hur den tas in."*⁸⁹³

När det kommer till högerextrem påverkan mot den lokala politiken känner man från kommunen inte till sådana signaler. En intervjuad menar dock i sammanhanget: *"Jag befarar att vissa partier håller det internt. Jag misstänker att det är så."*⁸⁹⁴ Däremot förekom det mordhot mot ett tidigare centerpartistiskt kommunalråd i samband med att han uttalade sig i media om återvändande jihadistiska grupper från Syrien och Irak och vad kommunen kan göra vid dylika situationer.⁸⁹⁵ Hotet framstod dock ha mer att göra med en person som agerat i affekt än kopplingar till högerextremism.

6.1.3 Värmlandsregionen

I Värmland finns en lång historik av högerextremism som letar sig tillbaka till bröderna Furugård som 1924 bildade det första nazistiska partiet utanför den tyskspråkiga världen.

Enligt Agera Värmlands årsrapport för 2019 så har de högerextrema aktiviteterna i länet fortsatt att minska från föregående års rapport, för att under tidigare år ha ökat. En viktig anledning till tillbakagången bedöms vara att ett antal tongivande aktörer har lämnat miljöerna. De värmländska orterna redovisas gemensamt nedan då det i kommunerna finns en sammanhållen samordning genom Agera Värmland.

Miljö

Inom den värmländska vit makt-miljön bedöms ett 50-tal aktivister vara involverade. Geografiskt är de främst hemmahörande i Forshaga, Deje, Munkfors och Hagfors. I Deje, vilket tillhör Forshaga kommun, finns även en av få lokaler i Sverige som ingår i den högerextrema miljön och drivs av grupperingen Hammerskins. De har sin bakgrund i gruppen Defend Värmland, vilken senare kom att bli en del av den internationella organisationen Hammerskins. Även om Hammerskins driver lokalen så används den också av exempelvis NMR i olika sammanhang, bland annat föreläsningar. Personer knutna till Hammerskins har också deltagit på evenemang arrangerade av NMR och några individer beskrivs som kända i bredare högerextrema kretsar.⁸⁹⁶

⁸⁹² Intervju med representant från Örebro kommun juni 2019.

⁸⁹³ Ibid.

⁸⁹⁴ Ibid.

⁸⁹⁵ P4 Örebro. Rasmus Perssons (C) korta svar om dödshotet efter IS: "Obehagligt". *Sveriges Radio*. 2015-02-23. <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=159&artikel=6101004>.

⁸⁹⁶ Intervju kommunanställd juni 2019.

Den regelbundna verksamheten har annars mestadels bestått av konsertverksamhet inom den högerextrema genren samt att de driver en bar som är öppen på lördagar och där väggarna pryds av diverse högerextrema bilder, bland annat av nazisten Birger Furugård som var verksam i Deje på 30-talet. Även HLR-utbildning ska ha genomförts i lokalen.

Hammerskins beskrivs av en intervjuad som att de påminner om äldre vit makt-miljöer och att de är mer åt det fascistiska hållet. De anses heller inte vara lika hierarkiska i sin struktur och interna kultur som NMR.⁸⁹⁷ Genom att de är en del av internationell organisation så följer också internationella kopplingar. Bland annat har personer från Hammerskins i Deje medverkat på olika högerextrema evenemang i Europa, t ex "Folkets marsch" i Polen som utgörs av ett sammelsurium av olika extrema grupper. Även internationella representanter har varit på besök i lokalen i Deje.⁸⁹⁸

Det relativt unika i att en högerextrem grupp i Sverige har en egen lokal lyfts även fram som oroväckande av en intervjuad avseende framtida utveckling. *"Lokalen kan leda till att det blir ett starkare fäste och utgöra en rekryteringsbas. Det kan bli samma utveckling här som i Ludvika. Lyckas de rekrytera kan det gå ganska snabbt."*⁸⁹⁹ Bland annat poängteras att så kallad "motorburen ungdom" har enkelt tillträde till lokalen och därmed miljöerna. En intervjuad menar att de högerextrema miljöerna i regionen varit relativt framgångsrika i att rekrytera nya medlemmar. *"De drar till sig ungdomar, EPA⁹⁰⁰-ungdomar söker sig dit."*⁹⁰¹ Åldersmässigt är däremot många i Hammerskins äldre än de aktiva i NMR vilket anses vara en försvårande faktor avseende att locka till sig nya yngre medlemmar.

Även om det varit förhållandevis unikt med en egen lokal i den högerextrema miljön visar Expos årsrapport från 2019 att detta är attraktivt för fler högerextrema grupper och att det finns en trend mot fler egna lokaler inom dessa miljöer.⁹⁰²

Bland de aktiva i Värmland är ett flertal dömda för bland annat våldsbrott, narkotikabrott och olovlig körning.

Metoder och påverkan

Genom Agera Värmlands detaljerade statistik över lokal högerextrem aktivism kan noteras att under det senaste året har NMR genomfört 50 aktiviteter i Värmland varav ett 40-tal utgörs av propagandaspridning. Resterande har berört träning och sociala aktiviteter.⁹⁰³

⁸⁹⁷ Ibid.

⁸⁹⁸ Ibid.

⁸⁹⁹ Intervju kommunanställd juni 2019.

⁹⁰⁰ Långsamtgående fordon. Det riktiga namnet är A-traktor men i folkmun kallas de ofta EPA-traktor.

⁹⁰¹ Intervju kommunanställd juni 2019.

⁹⁰² Expo. Den rasideologiska miljön 2019: Expos årliga sammanställning av den svenska rasideologiska miljöns aktiviteter. Stockholm: Stiftelsen Expo, 2020.

<https://expo.se/fakta/resurser/den-rasideologiska-miljon-2019>.

⁹⁰³ Agera Värmland. Hot mot demokratin i Värmland: Årsrapport 2019. Karlstad: Agera Värmland, 2020.

[file:///C:/Users/anst20066/Downloads/Hot_mot_demokratin_%C3%85rsrapport_2019%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/anst20066/Downloads/Hot_mot_demokratin_%C3%85rsrapport_2019%20(1).pdf).

Beträffande Hammerskins så bedöms deras finansiering grundas i framförallt donationer, konsert- och barverksamhet. Därtill uppges att verksamma individer bekostar en del ur egen ficka.⁹⁰⁴ Deras lokal har även gästats av representanter från NMR, exempelvis genomförde Pär Öberg i februari 2019 en gästföreläsning. Även Christoffer Dulny från Nordisk Alternativhöger har under 2019 föreläst i lokalen.⁹⁰⁵

Högerextrema i Värmland har senaste åren rönt medial uppmärksamhet vid ett antal tillfällen, bland annat i samband med att de i juni 2017 störde kommunfullmäktige i Karlstad när det skulle fattas beslut om bygglov för en moské.⁹⁰⁶ I september samma år genomfördes även ett angrepp mot ett lokalt pridetåg i Karlstad av två högerextrema individer varav en kandiderat för Svenskarnas parti. Han åtalades senare för ofredande och misshandel men friades i både tingsrätt och hovrätt då det inte gick att få klarhet i vem av dem som gjort vad.⁹⁰⁷

I februari 2020 samlades ett 80-tal NMR-aktivister från hela landet över en helg i Hagfors för att ha vad de själva kallar för "den första upplagan av Kampdagarna".⁹⁰⁸ Individer kopplade till NMR i Värmland hade bokat lokalen under falska premisser av en privat aktör, vilket understryker både svårigheten för uthyrare av lokaler att veta vilka man verkligen hur ut till, samt vikten av noggranna bakgrundskontroller från uthyrarens sida. Då NMR inte har några egna lokaler är de beroende av att kunna hyra in sig vid olika sammankomster vilket ytterligare understryker vikten av detta.

En intervjuad framhåller att de största riskerna för attentat utgörs av de som delar mycket av ideologin men agerar på egen hand utanför de etablerade högerextrema organisationerna. *"Det är inte den uniformerade nazisten som är den största faran, utan de som inte är med organiserat. Som Breivik och Lundin Pettersson."*⁹⁰⁹

Under våren 2020 har NMR genomfört viss basaktivism i ett antal värmlandskommuner, bland annat tränade aktivister thaiboxning utomhus i Karlstad.⁹¹⁰

Avseende påverkan mot den lokala politiken i Forshaga kommun beskriver en intervjuad att det funnits exempel på förtäckta hot över sms och mail mot förtroendevalda samt att det har hänt att bilar blivit repade, vilket kopplats till ämnet och upplevts som otryggt. Det beskrivs å ena sidan ha lett till en ökad självzensur och en högre tröskel för att våga lyfta frågor kopplade till extremism. Å andra sidan

⁹⁰⁴ Intervju kommunanställd juni 2019

⁹⁰⁵ Ibid.

⁹⁰⁶ Moreno, Federico. Last night in Karlstad – Mitt under mötet stormar fyrtio nazister in: "Ni är avsatta". *Expressen*. 2018-06-14. <https://www.expressen.se/nyheter/qs/last-night/last-night-in-karlstad/>.

⁹⁰⁷ Olsson, Daniel. Nazistisk riksdagskandidat frias för attack mot Pridetag. *Göteborgstidningen*. 2018-03-21. <https://www.expressen.se/gt/nazistisk-riksdagskandidat-frias-for-attack-mot-pridetag/>.

⁹⁰⁸ P4 Värmland. Nazister kamptränade i norra Värmland. *Sveriges Radio*. 2020-02-07. <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=93&artikel=7402995>.

⁹⁰⁹ P4 Värmland. Nazister kamptränade i norra Värmland. *Sveriges Radio*. 2020-02-07. <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=93&artikel=7402995>.

⁹¹⁰ Nordiska motståndsrörelsen. Utträning i Karlstad. *Nordiska motståndsrörelsen*. 2020-05-10. <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/kamprapporter/utetraning-i-karlstad/>.

framhålls även att Forshaga kommun initialt ”var sena på bollen”, men nu drivs frågan starkare.⁹¹¹

Det finns även exempel på högerextremister som i samband med senaste valet till kommunfullmäktige valde att själva skriva in sig på Sverigedemokraternas lista. I Forshaga kommun var det två individer med bakgrund i högerextrema rörelser som fick sina namn skrivna av tre respektive fyra personer på sd-valsedlar i det senaste kommunvalet. På grund av avhopp från Sverigedemokrater i kommunfullmäktige efter valet kan de komma att väljas in vid ytterligare avhopp.⁹¹² En av dessa deltog även vid NMRs demonstration i Ludvika 2019.⁹¹³

6.1.4 Jönköping

Under 10-talet förekom ett antal nazistdemonstrationer i staden, exempelvis demonstrerade Svenskarnas parti i Jönköping på första maj år 2013⁹¹⁴ och även 2014. Vid marschen 2014 blev det tidvis stökigt då både aktivister från Svenskarnas parti och motdemonstranter kastade föremål mot varandra. Även Svenska kyrkan medverkade i protesten mot partiet genom att oavbrutet klämta i kyrkklockorna i syfte att varna för nazismen efter tysk förlaga.⁹¹⁵

I februari 2018 genomförde NMR en icke-tillståndsgiven demonstration i Jönköping. I efterspelet kom en 23-årig aktivist från NMR som filmade händelserna att bli åtalad för att inte ha hört sammat polisen då han försökte att stoppa ett ingripande.⁹¹⁶

Miljö

Under 2017 återupptog NMRs ”Näste 7” sin verksamhet i området vilket har medfört att den högerextrema miljön i Jönköping beskrivs som närvarande men lågintensiv. Det sker aktioner då och då i form av propagandaspridning, framförallt i villaområden utanför centrala Jönköping, men det är på en relativt begränsad nivå. Det har även förekommit manifestationer. I staden finns medlemmar i NMR även om närmsta ledare bor utanför Kalmar. I närliggande orter som Nässjö, Vaggeryd, Värnamo och Gislaved beskrivs att det är något mer aktivitet men fortfarande på en relativt låg nivå.⁹¹⁷

Under 2016 öppnade gruppen Soldiers of Odin en lokalavdelning i Jönköping men liksom på andra platser där de etablerade sig för de idag en tynande tillvaro. Under deras aktiva fas skedde en sammandrabbning med AFA där ett större antal personer

⁹¹¹ Ibid.

⁹¹² Sjögren, Kent. Vänstern oroas över nazister. *Värmlands Folkblad*. 2020-02-06.

<https://www.vf.se/2020/02/06/vanstern-oroas-over-nazister/>.

⁹¹³ Agera Värmland. Hot mot demokratin i Värmland: Årsrapport 2019.

⁹¹⁴ Vergara, Daniel. Stundtals våldsamt vid nazistdemonstration. *Expo*. 2013-05-01.

<https://expo.se/2013/05/stundtals-v%C3%A5ldsamt-vid-nazistdemonstration>.

⁹¹⁵ Quensel, Anna-Sofia & Vergara, Daniel. Kyrkklockorna varnade när nazister marscherade. *Expo*. 2014-05-01. <https://expo.se/2014/05/kyrkklockorna-varnade-n%C3%A4r-nazister-marscherade>.

⁹¹⁶ Dalsbro, Anders. NMR-aktivist försökte hindra polisingripande. *Expo*. 2018-05-22.

<https://expo.se/2018/05/nmr-aktivist-f%C3%B6rs%C3%B6kte-hindra-polisingripande>.

⁹¹⁷ Intervju kommunanställd maj 2019.

blev anhållna.⁹¹⁸ I början av år 2020 genomförde dock Soldiers of Odin en manifestation i form av att hissa en nazistisk flagga intill ett asylboende i Småland och de ansvariga som figurerar på ett videoklipp av händelsen ska enligt Expo tillhöra lokalavdelningen i Jönköping.⁹¹⁹

Från skolor i området får man från kommunen få rapporter om högerextrem problematik. Man känner dock till att det finns enstaka individer inom dessa miljöer och vid ett tillfälle framförde en elev ett hot vilket blev föremål för socialtjänsten.⁹²⁰

Avseende den lokala lägesbilden så framhålls från kommunalt håll att ”vi är i händerna på polisen” och ”vi får det vi får”.⁹²¹ Generellt upplevs ett behov av mer information för att kunna få en bättre lägesbild inom kommunen kring problematiken.

Metoder och påverkan

Under senare år har det vid ett tillfälle hängts upp banderoller över E4 med högerextrema budskap. Det har även vid några tillfällen satts upp klistermärken från NMR centralt och i bostadsområden utanför stadskärnan. Även enstaka manifestationer har ägt rum.

NMR:s kamprapporter från Jönköping under senare år vittnar om framförallt basaktivism i olika former som t ex flygblad, klistermärken och upphängande av banderoller. En sådan aktion med flygblad var riktad mot Jönköpings läns museum där bland annat propaganda från nazi-Tyskland visades för allmänheten.⁹²² Andra aktioner har varit så kallade ”blixtdemonstrationer” i centrala Jönköping där individer från ett flertal nästen medverkat.⁹²³

Från kommunalt håll upplevs låg grad av påverkan från högerextrema grupper och individer riktad mot kommunen och de partier som finns representerade. Samtidigt framhålls också att det kan finnas en rädsla hos personal i kommunen att ta i frågan.⁹²⁴

Avseende vad kommunen kan göra för att förebygga våldsbejakande extremism framhålls att man från kommunens sida skrivit ett avtal med polisen om att bryta sekretessen då det bedöms relevant. Även en tydligare policy för uthyrning av lokaler och att det inte bara gäller för kommunen utan även för hembygdsgårdar och andra relevanta aktörer betonas som viktigt.

⁹¹⁸ Ibid.

⁹¹⁹ Poohl, Daniel. Nazistfestival i nordöstra Skåne. *Expo*. 2007-07-28.

<https://expo.se/nyheter/2007/07/nazistfestival-i-nord%C3%B6stra-sk%C3%A5ne>.

⁹²⁰ Intervju kommunanställd maj 2019.

⁹²¹ Ibid.

⁹²² Redaktionen Nordfront. Aktivism – Jönköpings läns museum. *Nordfront*. 2020-02-17.

<https://www.nordfront.se/aktivism-jonkoping-lans-museum.smr>.

⁹²³ Börjesson, William. Rapport från kampens Jönköping. *Nordfront*. 2018-03-05.

<https://www.nordfront.se/rapport-fran-lordagen-jonkoping.smr>.

⁹²⁴ Intervju kommunanställd maj 2019.

6.1.5 Finspång

Finspång blev på kort tid en uppmärksam ort i högerextrema kretsar. Under 2017 började memes och en film från Nordisk alternativhöger om Finspång att spridas på nätet. Utgångspunkten var att det i Finspång år 2027 skulle hållas rättegångar där "folkförrädarna" stå till svars för "allt elände de åsamkat det svenska folket." Propagandan utgjordes för att vara "en satir på Nürnberg-rättegångarna" och det framhölls att rättegångarna skulle äga rum "efter att ett hårt slag ägt rum i en sandbunker vid den lokala golfklubben". Enligt Nordisk alternativhöger "blev många lyktstolpar längst E18 och E20 vid infarterna till Göteborg och Stockholm åskådningplatser för förbipasserande där de dömda hängdes upp för allmän beskådan."⁹²⁵

Miljö

Avseende den våldsbejakande högerextrema miljön i Finspång beskrivs att det finns ett antal individer inom NMR som bedrivit aktioner i form av till exempel propagandaspridning inom lokala kampgrupper. Ett sådant exempel var år 2016 när det byggdes ett nytt boende för ensamkommande. NMR delade då ut propaganda till alla utom kommundirektören på den gata han bodde på den dagen.⁹²⁶

Beträffande den icke-våldsbejakande högerextrema miljön så har Finspång fått något av en unik status i den så kallade alternativhögern. Orten har fått mycket uppmärksamhet i dessa miljöer under de senaste åren, vilket inleddes med den så kallade "Finspång-memen" som menade att det var i Finspång som en "rättegång för folkförrädare" skulle hållas år 2022. Det kom först som ett anonymt meddelande till kommunen, därefter följde en stor mängd propaganda på detta tema, bl a i podcasten "Det vita pillret".

Det beskrivs som att det producerats mycket material om Finspång digitalt och att det är svansen som agerar på plats.

Metoder och påverkan

I samband med att Finspång blev uppmärksammat av alternativhögern kom också enskilda tjänstemän i kommunen att hängas ut på nätet i form av personliga påhopp. Det blev tydligt att de personer som jobbade med frågorna och uttalade sig i media blev angripna med kort varsel.

Det har även varit individer som mailat kommunen och frågat hur många lyktstolpar det finns i kommunen, vilket upplevts som olustigt i sammanhanget då andemeningen varit uppenbar. I samband med påsklovet 2017 togs kommunens flaggor ned och nazistflaggor hängdes upp. Även vid två broar förekom högerextrem propaganda. Det mesta som sker från alternativhögern är dolt och digitalt. Det beskrivs som ett brus,

⁹²⁵ Poohl Daniel. Så sprids nazisternas mordfantasier. *Expo*. 2018-06-21.

<https://expo.se/2018/06/sa-sprids-nazisternas-mordfantasier>.

⁹²⁶ Intervju kommunanställd maj 2019.

något som stör i bakgrunden. Från kommunalt håll framhålls att man inte sett några individer knutna till alternativhögern lokalt.⁹²⁷

Uppmärksamheten kring kommunen i högerextrema miljöer har medfört att politiker undviker att få sina namn kopplade till problematiken. Det har kommit att påverka demokratin lokalt. Samtidigt framhålls även att bland allmänheten är detta något som knappt märks av. Det har även varit påverkan genom förtäckta hot vilket har medfört att tjänstemän som ska värna demokratin blir hämmade. Hoten beskrivs som att de ofta befinner sig på gränsen till det olagliga men att de har en hämmande effekt.

Under en intensiv period sattes propaganda i form av flaggor och klistermärken upp varje månad. Det framkommer även att ”i början” gjordes polisanmälningar avseende högerextrem propaganda i form av flaggor och liknande. Nu mer görs inte polisanmälningar utan man river ned och slänger flaggor och dylikt istället. Det har även inrättats en lokal tipsfunktion på kommunens hemsida där medborgare kan fota t ex uppsatta klistermärken och skicka in digitalt.⁹²⁸

En intervjuad beskriver det som att kommunens politiker inte har velat göra något åt problematiken. Vidare kritiseras bristande stöd eller uppbackning från politiskt håll lokalt. Det framhålls att när situationen blivit infekterad behöver de tjänstemän som jobbar för demokratin känna att de har uppbackning från politiken, vilket inte upplevs ha varit fallet utan de har känt sig ensamma i stor utsträckning. I sammanhanget lyfts även att det förekommit att lokala politiker som blivit utsatta inte har velat gå ut med sina namn eller göra någon anmälan för att dra till sig uppmärksamhet.⁹²⁹

När det lokala stödet brister efterfrågas exempelvis bättre möjligheter till nationellt stöd, vilket kan vara särskilt viktigt för en liten kommun med små resurser där problematiken bitit sig fast. En person berättar om att denne fått information att politiker lokalt inte ville skylta med att de blivit utsatta och att deras partier heller inte ville göra någon anmälan.⁹³⁰

En annan problematisering avser att det ses som svårt att komma åt problematiken genom lagstiftning. Det bedöms snabbt leda till att det blir byråkratiskt och medför att ”man ger upp”. Vidare görs en parallell till hedersbrott på så vis att ”många små saker gör en dålig helhet”.⁹³¹

6.1.6 Hässleholm

I Hässleholm med omnejd finns en historik av högerextrema inslag. Under år 2009 genomförde exempelvis nazistiska gruppen ”Folkfronten” en demonstration med ett 80-tal anhängare genom centrala Hässleholm. Folkfronten gick tidigare under namnet Nationalsocialistisk front.⁹³²

⁹²⁷ Intervju kommunanställd maj 2019.

⁹²⁸ Ibid.

⁹²⁹ Ibid.

⁹³⁰ Ibid.

⁹³¹ Intervju kommunanställd maj 2019.

⁹³² Hjälte, Kenny. Nazister demonstrerade mot politiskt våld. *Expo*. 2009-08-24. <https://expo.se/2009/08/nazister-demonstrerade-mot-politiskt-v%C3%A5ld>.

Ett annat exempel rör mellan åren 2005-2007 då nazistiska Nordiska Förbundet arrangerade sin "Nordiska festival" utanför Hässleholm. Festivalen blev en tummelplats för svenska högerextremister och internationella gäster med musik och talare.⁹³³

Miljö

Det beskrivs som väl känt att NMR finns etablerat lokalt, inte minst då dess ledare på nationell nivå tidigare varit boende i kommunen. Utifrån det anses det dock ändå vara en förhållandevis låg aktivitet lokalt. Den våldsbejakande högerextrema miljön bedöms utgöras av ungefär 5-6 personer lokalt, vilka samtliga är unga män.⁹³⁴

Metoder och påverkan

De aktioner som varit märkbara i stan och som lyfts fram från kommunalt håll har framförallt handlat om uppsättande av klistermärken.

Bland NMR:s kamprapporter från Hässleholm förekommer den typiska basaktivismen i form av uppsättande av klistermärken, affischer och utdelning av flygblad. Bland annat sattes i december 2019 upp affischer på ett antal lyktstolpar i kommunen med budskap som "RESERVERAD FÖR FOLKFÖRRÄDARE".⁹³⁵ I januari 2020 ordnade även det lokala nästet kampträning med inslag av träna strid med knivar samt uppsättande av banderoller med texten "NO MORE WARS FOR ISRAEL".⁹³⁶ Under våren 2020 har det varit fortsatt basaktivism i form av propagandaspridning på olika håll i kommunen.⁹³⁷

Från skolor i kommunen har det inte rapporterats in rekryteringsförsök vad kommunen känner till och inte heller någon form av infiltration i föreningslivet. Avseende motåtgärder så lyfts från kommunen att samverka med polisen varit givande och en viktig aspekt för att få uppdaterade lägesbilder av problematiken lokalt.⁹³⁸

6.1.7 Ludvika

Ludvika i södra Dalarna har blivit något av ett epicenter för svensk högerextremism, detta då bland annat ett antal av NMR:s ledande företrädare valt att bosätta sig i kommunen. De har även varit representerade i kommunfullmäktige mellan 2014-2018

⁹³³ Daniel Poohl. Nazistfestival i nordöstra Skåne.

⁹³⁴ Intervju kommunanställda juni 2019.

⁹³⁵ Redaktionen Nordfront. Lyktstolpar reserverades åt folkförrädare i Hässleholm. *Nordfront*. 2019-12-28. <https://www.nordfront.se/lyktstolpar-reserverades-at-folkforradare-i-hassleholm.smr>.

⁹³⁶ Redaktionen Nordfront. Kamplördag Näste 3. *Nordfront*. 2020-01-03.

<https://www.nordfront.se/kamplordag-naste-3.smr>.

⁹³⁷ Se t ex Nordiska motståndsrörelsen. Flygbladsutdelning Hässleholm kommun. *Nordiska motståndsrörelsen*. 2020-04-01. <https://xn--motstndsrelsen-llb70a.se/kamprapporter/flygbladsutdelning-hassleholms-kommun/>.

⁹³⁸ Intervju kommunanställda juni 2019.

genom att Pär Öberg från dåvarande SMR kuppade sig in i fullmäktige på Sverigedemokraternas mandat på grund av att Sverigedemokraterna fick fler mandat än de hade kandidater och att de tillät öppna listor i kommunen.

Att NMR har en etablerad lokal närvaro medför även att de har möjlighet att engagera sig i samhället ur olika aspekter. Exempel på det från Ludvika utgörs bland annat av att deras anhängare agerat nattvakter och varit involverade i protester av nedläggningar av lokala byskolor.⁹³⁹ Vid sidan av sakfrågan kan det även ge möjlighet till en form av förklädd aktivism där de får tillfälle att etablera nya kontakter utan att behöva skylta med de traditionella nazistiska slagorden, vilka av naturliga skäl stänger de flesta dörrar.

Under senare år har det varit en rad aktiviteter kopplade till NMR i Ludvika, vilket illustreras med ett par illustrerande exempel nedan. De har bedrivit kampsportsträning i en gymnastiksal som tillhör en av kommunens grundskolor. Detta har varit välkänt av den lokala politiken men de har gjort bedömningen att de inte kan neka dem tillträde.⁹⁴⁰ Under 2018 och 2019 har de även genomfört första majdemonstrationer i staden, vilket medförde omfattande polisinsatser samt motdemonstrationer lokalt.^{941 942}

Miljö

En intervjuad beskriver staden med omnejd som den svenska högerextremismens högborg. Samtidigt framhålls en dubbelhet under de senaste åren i form av att det brukar att ”dra igång” i början av året i form av att NMR ansöker om demonstrationstillstånd för första maj, sen accentueras det fram till det datumet när det blir ett slags crescendo. Detta följs sen av en veckas efterspel och sen avtar synligheten av problematiken markant, för att sedan repriseras kommande år.⁹⁴³

Dubbelheten understryks genom att framhålla *”De finns här. Men de är rätt ’vanliga’. De deltar i föreningslivet. En sitter i kassan på en mataffär, hur trevlig som helst mot alla. Det är på den nivån.”*⁹⁴⁴ Samtidigt poängteras att många känner en rädsla för vad de står för. Någon direkt motkraft till NMR menar en intervjuad att det inte finns lokalt. Tvärtom så får de arbeta ganska så ostört.

I det senaste valet fick NMR ca 300 röster lokalt, de behövde runt 100 röster till för att komma in i fullmäktige. Det beskrivs att rösterna kom spritt i hela kommunen, inte

⁹³⁹ Poohl, Daniel & Leman, Jonathan. Dalarna – den svenska nazismens starkaste fäste. *Expo*. 2017-04-30. <https://expo.se/2017/04/dalarna-%E2%80%93-den-svenska-nazismens-starkaste-f%C3%A4ste>.

⁹⁴⁰ Vergara, Daniel. NMR kamptränar i kommunens lokal i Ludvika: ”Vi kan inte göra något”. *Expo*. 2019-07-09. <https://expo.se/2019/07/nmr-kamptr%C3%A4nar-i-kommunens-lokal-i-ludvika-vi-kan-inte-g%C3%B6ra-n%C3%A5got>.

⁹⁴¹ P4 Dalarna. 1 maj 2018. *Sveriges Radio*. 2018-05-01. <https://sverigesradio.se/gruppsida.aspx?grupp=26131>.

⁹⁴² SVT Nyheter. Ludvikaborna stod upp mot nazistiska NMR under första maj. *SVT Nyheter*. 2019-05-01. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/ludvikaborna-stod-upp-mot-nazistiska-nmr-under-forsta-maj>.

⁹⁴³ Intervju polis Ludvika april 2020.

⁹⁴⁴ Intervju polis Ludvika april 2020.

bara i de områden de var aktiva i utan även från områden där en större andel höginkomsttagare bodde, av 19 valdistrikt fick de röster i 18 av dessa⁹⁴⁵.

Avseende den nybildade utbrytarorganisationen Nordisk Styrka framhålls att de förefaller att ligga väldigt lågt i sin verksamhet, det enda intervjuade sett av dem är på nätet. Det har till exempel inte varit några ansökningar om demonstrationstillstånd och heller inga andra offentliga aktioner har setts till. Det framhålls att i den mån de haft aktiviteter så förefaller de ha varit på mer avlägsna platser i skogsområden. Det har heller inte märkts av några schismer lokalt mellan NMR och NS efter splittringen.⁹⁴⁶⁹⁴⁷ Avseende splittringen till Nordisk styrka menar en intervjuad att det försvagat NMR avsevärt då flera personer med viktiga funktioner har lämnat organisationen.

Även andra intervjuade delar bilden av att det idag är relativt lugnt i Ludvika och att den högerextrema miljön inte är speciellt synlig längre. Samtidigt poängteras att det varit värre tidigare och att det även kan bli värre framöver. Att NMR-ledaren Simon Lindberg flyttat till Ludvika är inte heller något som märkts av lokalt enligt flera intervjuade men det riskerar att bli en drivande faktor framöver.⁹⁴⁸

Deras lokala närvaro i en liten ort medför att många känner igen dem, man möter dem i mataffären eller på andra ställen och deras barn kan vara aktiva i samma föreningar som många andras. En intervjuad framhåller att vardagligheten också medför att man ser att det finns människor bakom åsikterna.⁹⁴⁹

Metoder och påverkan

Första maj-demonstrationen har under senare år varit deras årliga stora evenemang. Under 2020 var dock planen att flytta den till Uppsala, men demonstrationen fick i år ställas in på grund av situationen kring Coronapandemin.⁹⁵⁰ Annars så har demonstrationen varit en årlig knutpunkt för svenska nazister och den har även lockat till sig anhängare från nordiska grannländer som Norge, Finland och Danmark.

Vid sidan av första majtåg så har det mestadels handlat om mindre aktioner under senare år. Under våren 2020 delade några NMR-aktivister ut flygblad på ABB:s parkeringsplats efter att två anställda från Sydostasien vid företaget blivit dömda för våldtäkt mot en kvinna.

Det lyfts också fram att NMR fortsatt med aktioner under 2020 även om det är på en avsevärt lägre nivå än under 2018, det har ritats hakkors på en kyrka exempelvis. Men det påpekas i sammanhanget att det är naturligt att aktiviteterna går ned när det inte är ett valår.

Flera intervjuade beskriver det som vanligt att de som är aktiva inom NMR är väl pålästa om lagstiftning som kan beröra de själva i samband med deras aktioner. Ett

⁹⁴⁵ Intervju kommunanställd april 2020.

⁹⁴⁶ Intervju polis Borlänge april 2020.

⁹⁴⁷ Intervju kommunanställd april 2020.

⁹⁴⁸ Ibid.

⁹⁴⁹ Ibid.

⁹⁵⁰ Urborn, Christoffer. NMR ställer in första maj-demonstration i Uppsala. *SVT Nyheter*. 2020-03-29. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/upsala/nmr-staller-in-forsta-maj-demonstration-i-upsala>.

sådant exempel handlar om hur de vid några tillfällen haft aktioner med banderoller vid skolor i Ludvika. De har då ställt sig precis utanför skolans område och har på så vis kunnat genomföra sina aktioner utan att det varit möjligt för skolan att förhindra. Det har också varit exempel på klotter med olika budskap vid skolor som kunnat kopplas till nazism.

Andra former av metoder för propagandaspridning har inbegripit att sätta upp banderoller vid broar och viadukter intill vägar. Banderollerna beskrivs ofta som proffsigt utförda. Deras aktioner beskrivs överlag som korta inspel som kan vara över på 5-10 minuter. ”Vi hinner knappt fram innan de försvunnit. Det kan vara snabba effektfulla aktioner med bangers. Eller med högtalare i centrala Ludvika”.⁹⁵¹

Även om NMR har ett starkt fäste i Ludvika så har de ingen egen lokal, istället brukar de träffas hemma hos varandra. Vid åtminstone ett tillfälle har de dock via en bulvan försökt att införskaffa en egen lokal, men då det kom till ägarens kännedom vilka som fanns i bakgrunden så stoppades affären.⁹⁵²

De har även hyrt in sig på Folkets hus i Saxdalen utanför Ludvika och bland annat haft band som har spelat. Lokala marknader är också ett forum som de har funnits med på. Vid marknaden i Sunnansjö hade NMR ett stånd där de sålde t-shirts och utanför Grängesbergsmarknad delade en grupp aktivister ut flygblad utanför entrén.

Ett mer annorlunda sätt att marknadsföra sig ägde rum i Sveriges Radios program Karlavagnen då Pär Öberg ringde in för att prata om sitt intresse för surkål. Efter ett samtal med programledaren om surkål och hur det bäst framställs avslutade Öberg med att upplysa förvånade lyssnare om NMR:s förträfflighet.⁹⁵³

Beträffande hur de finansierar sin verksamhet tycks de intervjuade sakna närmare insyn. En person framhåller att: ”*Det är oklart med finansieringen.. Men hade de haft gott om pengar hade de säkert köpt en villa. Jag har inte märkt av att de har fickorna fulla om man säger så*”.⁹⁵⁴

Vidare har de intervjuade heller inte kunnat se några mönster i att aktiva i NMR begår brott för ekonomisk vinning liknande MC- eller gängrelaterad brottslighet. Deras gedigna brottsregister innefattar visserligen ekonomisk brottslighet, men inte på någon systematisk nivå enligt en person. Några tecken på samverkan med alternativhögern lokalt har inte heller noterats.

Det har även varit olika former av aktioner där de har engagerat sig i lokala sociala frågor. Ett sådant exempel handlar om att de arrangerat trygghetsvandringar då polis inte funnits på plats. Ett annat rör att de startade en insamling till en kvinna som blev utsatt för en gruppvåldtäkt och fick genom det både positiv respons och inbringade en del pengar.⁹⁵⁵

NMR har även en egen form av ”scoutverksamhet” där de har olika former av överlevnadsträning i skogsområden. Några intervjuade beskriver det skämtsamt som

⁹⁵¹ Intervju polis Ludvika april 2020.

⁹⁵² Ibid.

⁹⁵³ Ibid.

⁹⁵⁴ Ibid.

⁹⁵⁵ Intervju polis Ludvika april 2020.

deras ”mulleverksamhet” samtidigt som det poängteras att träningen har militära inslag.⁹⁵⁶

Det händer även att tjänstemän i kommunen då och då blir uppringda av lokala NMR-företrädare. Det kan då handla om att de är upprörda över något eller att de vill veta saker om kommunens agerande mot organisationen. Överlag beskrivs samtalstonen som relativt god och det beskrivs även att det inte är några problem att även prata med dem på stan i olika sammanhang.⁹⁵⁷

Då NMR saknar en egen lokal menar flera att de istället brukar träffas hemma hos varandra för sina möten och liknande. Vid ett antal tillfällen har de hyrt in sig i olika lokaler, exempelvis har de regelbundet haft träning i kommunala lokaler. Det har orsakat en del kritik men under våren 2020 hade det inte tagits några politiska beslut kring det ännu.

I samband med första maj-demonstrationer har det beskrivs att det varit viss form av utländska besök från bland annat nordiska länder, Baltikum och Polen. Vissa lokala aktivister har även deltagit i högerextrema arrangemang i andra europeiska länder och i Charlottesville i USA.⁹⁵⁸

Vid ett tillfälle attackerades den vänsterpartistiska riksdagsledamoten Daniel Riazat och fick en flaska slagen i huvudet. Enligt en polis ville ingen av de kallade vittnena berätta någonting av vad dem sett.⁹⁵⁹

Under mandatperioden som Pär Öberg fanns representerad i fullmäktige beskrivs en anspänning vid möten och att en del drog sig för att gå upp i talarstolen. Detta kanske inte främst på grund av Öberg själv utan av den svans av aktivister som återkommande fanns på läktaren. Under mandatperioden hände det att ledamöter efter möten blev förföljda av NMR-aktivister till sina bilar på parkeringen efter mötena. Även om inga hot uttalades uppfattades det som hotfullt och obehagligt.⁹⁶⁰ Ett sådant tillvägagångssätt är också i linje med deras metodik, att framföra hotfulla budskap utan att behöva uttala dem och träda över lagen, budskapet går fram ändå.

I fullmäktige motionerade Öberg om websända möten, vilket blev en riksnyhet. I slutänden började NMR själva att filma dessa. Detta framhålls påverka vem som törs säga något då personer som filmats blivit förlöjligade. Under mandatperioden de fanns representerade beskrivs att de indirekt fick en stor påverkan på den lokala demokratin. Det berättas även att vissa röstade på ett annat sätt när de var närvarande och att det var svårare att få människor att vilja engagera sig i den lokala politiken inför det senaste valet. Samtidigt beskrivs att det fanns en förnekelse hos flera lokala politiker att de var påverkade, det var inget man ville erkänna. Efter valet 2018 när de fick lämna fullmäktige framhålls att det är betydligt fler som går upp och pratar när de inte längre är närvarade.

Avseende motåtgärder från samhället varnar en intervjuad från att förbjuda deras verksamhet och att det riskerar att skapa andra bekymmer: *”Förbjuder man deras*

⁹⁵⁶ Intervju kommunanställd april 2020.

⁹⁵⁷ Ibid.

⁹⁵⁸ Ibid.

⁹⁵⁹ Intervju polis april 2020.

⁹⁶⁰ Intervju kommunanställd april 2020.

*demonstrationer får man det någon annanstans.*⁹⁶¹ Det lyfts också fram att samhället vid flera tillfällen har provat lagen om hets mot folkgrupp mot dess aktivister men att det stannar vid bötesstraff och sällan utgör något mer kännbart straff. En intervjuad beskriver att i samband med ett ministerbesök för några år sedan lyftes den lokala högerextrema problematiken. Ministern gav dock lugnande besked i form av att ”det där blåser nog bort snart.”⁹⁶²

I samtal framkommer också att aktiva i NMR försökt att påverka i lokala föreningar vilket fått en del föreningsmedlemmar att kliva av. Andra exempel handlar om byföreningar och i skolråd. En person framhåller att i sådana sammanhang är de ofta hjälpsamma och vet hur de ska uppföra sig.⁹⁶³

En annan intervjuad menar att även om de funnits representerade på orten så hade de inget inflytande egentligen. Det finns de som är rädda för att bli attackerade men informanten menar att ”det är inte så de jobbar.” Dock framhålls att de kan vara högljudda och att många upplever en trötthet över att behöva se dem.⁹⁶⁴ Andra påtalar att det inte känns som de har någon större påverkan idag och att lokalbefolkningen blivit luttrad. För några år sedan blev många rädda när de såg dem, nu är reaktionerna mer åt hållet ”de där tomtarna, vad håller de på med?” Samtidigt betonas att om NMR skulle genomföra något mer spektakulärt och våldsamt så kan rädslan snabbt stiga igen.

Det beskrivs också hur en del lokalpolitiker har känt sig förföljda och att det varit hot mot enskilda politiker i form av affischer med snaror som sattes upp. Affischerna föreställde ingen namngiven politiker men sattes upp på ställen där man kunde tänka sig att det var riktat mot någon de hade i åtanke⁹⁶⁵. Sammantaget ges bilden av att de har skrämt mycket utan att i lagens mening hota eller använda våld, det uppfattas som ett hot i alla fall.⁹⁶⁶

Avseende åtgärder ser de vi pratat med inget behov av ändrad lagstiftning utan att det behövs fler goda krafter som agerar tillsammans och regelbundet. Det betonas också vikten av uppdaterade lägesbilder och att stärka de befintliga samarbeten som redan finns. En intervjuad betonar i sammanhanget: ”Läget är ganska lugnt så man blir lite fundersam.”⁹⁶⁷

6.1.8 Borlänge

Även i Borlänge har det under ett antal år funnits en aktiv högerextrem miljö. Under 2016 genomfördes en första maj-demonstration i Borlänge och under 2017 ägde den rum i närbelägna Falun. Demonstrationen i Falun följde med ett möte i en bystuga mellan Falun och Borlänge som de hyrt utan att ange organisatorisk koppling. Flera

⁹⁶¹ Intervju kommunanställd april 2020.

⁹⁶² Ibid.

⁹⁶³ Ibid.

⁹⁶⁴ Intervju polis april 2020.

⁹⁶⁵ Intervju kommunanställd april 2020.

⁹⁶⁶ Ibid.

⁹⁶⁷ Ibid.

personer syntes där göra så kallade "Hitlerhälsningar" i en TV-inspelning vilket polisanmälades och i april 2020 dömdes sex personer för hets mot folkgrupp.⁹⁶⁸

År 2014 lyckades även Pär Sjögren från NMR att kupa sig in i kommunfullmäktige i Borlänge på liknande sätt som skedde i Ludvika och fanns representerad den aktuella mandatperioden.⁹⁶⁹

NMR:s partidagar 2019 ägde rum i Folkets hus i Idkerberget mellan Borlänge och Ludvika. Lokalen hyrdes genom en bulvan i syfte att hålla en privat fest, men blev istället mötesplats för omkring 200 nazister.⁹⁷⁰

Miljö

Det beskrivs som att de högerextrema miljöerna främst finns i närliggande Ludvika. De som finns i Borlänge inom NMR är mer av "hangarounds", det finns inga tongivande personer lokalt. Vidare menas att miljöerna är på tillbakagång, det har varit ganska lågmälda demonstrationer och när polisen sagt till dem att avbryta har så skett.⁹⁷¹ Den autonoma vänstern finns knappt här enligt en person, och drar fortsatt slutsatsen att det bidrar till att det blir ganska lugnt. Samtidigt framhålls att det relativa lugnet kan bidra till att stärka NMR då de får vara ifred och agera ganska ostört. Avseende Nordisk Styrka så är det inte heller i Borlänge något man har märkt av lokalt.

Metoder och påverkan

I likhet med Ludvika kuppade sig Pär Sjögren från NMR in i kommunfullmäktige 2014 på motsvarande sätt. Det beskrivs som att deras intåg i fullmäktige gjorde många oroliga och det var mycket funderingar kring hur det skulle hanteras. Inne i salen sattes bland annat en vägg upp för att avskilja politiker och åhörare då det fanns en svans av aktivister på åhörarplats som orsakade viss oro. Deras inflytande under åren 2014-2018 i fullmäktige i sakfrågor anses ha varit minimalt, däremot menas att det satte sig i huvudet på flera ledamöter och det blev en ökad försiktighet – man utmanar inte ödet i onödan. På så vis fick representationen ett slags indirekt inflytande under mandatperioden.

En intervjuad menar att NMR ofta varit skickliga på att veta vart de juridiska gränserna går vid sina aktioner och håller sig på rätt sida. Vidare betonas att även om polisen betraktas som en del av den sionistiska konspirationen av NMR, så har de varit måna om att ha en dialog med polisen lokalt och en person tycker sig även kunna ana att en

⁹⁶⁸ Dalarnas Tidningar. NMR hyrde Folkets Hus genom bulvan – "Det är mycket olyckligt och känns olustigt". *Dalarnas Tidningar*. 2019-02-06. <https://www.dt.se/logga-in/nmr-hyrde-folkets-hus-genom-bulvan-det-ar-mycket-olyckligt-och-kanns-olustigt>.

⁹⁶⁹ Skoglund, Karolina. Nazist och grovt kriminell – nu är han med och styr Borlänge. *Expressen*. 2017-10-21. <https://www.expressen.se/nyheter/nazist-och-grovt-kriminell-nu-ar-han-med-och-styr-borlange/>.

⁹⁷⁰ Dalarnas Tidningar. NMR hyrde Folkets hus genom bulvan – "Det är mycket olyckligt och känns olustigt".

⁹⁷¹ Intervju polis april 2020.

del av de yngre männen är lite avundsjuka på poliser. Det anses dock svårt att kunna samtala med olika aktivister då det i regel ska gå genom talespersoner.⁹⁷²

Avseende finansiering av verksamheten framhålls att flertalet är yrkesverksamma och bidrar ur egen ficka, samt att det sannolikt inte skulle ses med blida ögon om man köpte en ny bil samtidigt som man inte gav några bidrag. Avseende påverkan menas att de har mycket begränsad påverkan idag och att både politiker och tjänstemän har blivit tryggare efter att de åkte ut ur fullmäktige i valet 2018.

När de kommer till risker för attentat menar en intervjuad att ensamma galningar inom den högextrema sfären utgör ett större hot än NMR, samtidigt som de är mycket svåra att identifiera och arbeta med. En intervjuad menar att den lokala politiken hanterat de högerextrema elementen överlag väl, men uttrycker samtidigt viss besvikelse över att några politiker velat göra polisen till syndabockar för att NMR haft sina första maj-tåg i staden. I sammanhanget betonas även att det riskerar att bli kontraproduktivt att försöka att förbjuda organisationer som NMR.⁹⁷³

6.1.9 Luleå-Boden

Liksom på andra platser har NMR använt första maj i Boden för att demonstrera. 2018 genomfördes en första maj-demonstration i Boden med ett hundratal deltagare och runt 2000 motdemonstranter.⁹⁷⁴ En intervjuad beskriver att NMRs talare på demonstrationen var centrala representanter från partiet och bland aktivisterna fanns vissa inresta från Finland, men på en ganska begränsad nivå.⁹⁷⁵

Miljö

En person menar att det finns väldigt få organiserade högerextremister hemmahörande i Luleå och Boden.

Metoder och påverkan

I Luleå så har NMR synts genom bland annat centrala aktioner och flygbladsutdelningar. I både Luleå och Boden har NMR haft aktioner i samband med pridefestivaler.

I Boden försökte NMR att ta sig in i kommunfullmäktige 2018. De hade även en valstuga på torget vilket föranledde vissa konfrontationer. En intervjuad polis beskriver att i samband med det funkade det oftast att ha dialog med dem och att de pratade med dem några gånger i veckan i valstugan. För att minska riskerna för våldsamheter beskrivs att det gjordes försök att *”coacha dem att vara bättre än de*

⁹⁷² Intervju polis april 2020.

⁹⁷³ Ibid.

⁹⁷⁴ Nilsson, Ellika & Wirén, Fia. Sammanfattning: Så gick demonstrationerna på 1 maj i Boden. *SVT Nyheter*. 2018-05-01. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/norrbotten/sammanfattning-sa-gick-demonstrationerna-pa-1-maj-i-boden>.

⁹⁷⁵ Intervju polis april 2020.

egentligen var”, vilket ansågs ha fungerat relativt väl.⁹⁷⁶ Vidare framhålls att det fanns en frustration från politiker och tjänstemän över situationen som delvis gick ut över polisen. Det beskrivs som att ledande politiker riktade udden mot polisen för att NMR fanns representerade med bland annat valstuga vilket upplevdes som både onödigt och okunnigt. En intervjuad menar att det blev sandlådenivå över hela situationen med valstugorna då andra partier skulle ”boxa ut” NMRs valstuga. Avseende deras finansiering av valkampanjen lokalt i form av fordon, tält och annat bedöms att det i stor utsträckning varit den centrala organisationen som bekostat detta. Valsatsningen blev dock långt ifrån någon succé och efter valet har de hållit en låg profil enligt en intervjuad. Det har noterats att de delat ut flygblad vid något tillfälle i Boden och att de brukar dyka upp och provocera vid pridefestivalen, men annars har deras synlighet varit begränsad.⁹⁷⁷

Avseende högerextremism inom skolans värld så framhålls att skolor generellt är dåliga på att anmäla brott och att det kan finnas flera skäl till detta. En polis ser en farhåga i att miljöerna får växa i det tysta och att det är viktigt för polisen att ha en professionell dialog med individer i miljöerna. Att synliggöra dem medför också att polisen visar att de har koll på dem och inte ger dem lugn och ro. I likhet med övriga kommuner i studien ser man inte heller här att det finns kopplingar mellan högerextrema och andra former av organiserad brottslighet.⁹⁷⁸

6.1.10 Trelleborg och Skurup

I Trelleborg har ett antal händelser med kopplingar till NMR genomförts. Bland annat dömdes tre personer för våldsamt motstånd vid ett ingripande från polis på Gislövs marknad sommaren 2018. En av dem dömdes även för hets mot folkgrupp.⁹⁷⁹ I Skurup valde en ledande politiker för Socialdemokraterna att lämna politiken efter ett brandattentat och hot från nazister.⁹⁸⁰

Miljö

I kommunerna beskrivs att NMR haft en del aktivitet under senare år. Dock anges att det framförallt är i andra närliggande kommuner som de flesta aktivister är hemmahörande. Från lokala skolor rapporteras väldigt lite högerextrem problematik, dock påtalas att det kan finnas händelser som inte når upp i systemet.

⁹⁷⁶ Ibid.

⁹⁷⁷ Intervju polis april 2020.

⁹⁷⁸ Ibid.

⁹⁷⁹ Isaksson, Jenny. Nazister skyldiga till våldsamt motstånd på marknad. *Trelleborgs Allehanda*. 2019-10-19. <https://www.trelleborgsallehanda.se/trelleborg/nazister-skyldiga-till-valdsamt-motstand-pa-marknad/>.

⁹⁸⁰ Lönnaeus, Olle. Nazisternas sorgliga seger i Skurup. *Helsingborgs Dagblad*. 2016-12-13. <https://www.hd.se/2016-12-13/nazisternas-sorgliga-seger-i-skurup>.

Metoder och påverkan

De metoder som märkts av handlar framförallt om basaktivism i form av klistermärken, banderoller och flygbladsutdelning. Aktiviteten anses dock ha avtagit påtagligt sedan valet 2018.

Bland de mer uppmärksammade händelserna har varit när NMR genom avspärrningsband "spärrade av" rådhuset i Trelleborg och kommunhuset i Skurup. En annan händelse rörde när de hängde upp en docka i verkligt storlek föreställande en människa utanför kommunhuset i Skurup i november 2019. Dockan hade blivit "hängd" och hade en skylt där det stod att denne hade förrått sitt folk. Liknande aktioner genomfördes även i andra närliggande kommuner.⁹⁸¹aktionen blev även medialt uppmärksammas i Kvällsposten.⁹⁸²

Avseende hot mot politiker avgick ett kommunalråd för Socialdemokraterna i Skurup efter hot från nazister och att han fick sin bil utbrunnen utanför hemmet i september 2016.⁹⁸³ Vem eller vilka som låg bakom bilbranden har dock inte kunnat klarläggas.⁹⁸⁴ Det beskrivs som att detta blev en händelse som hade bäring även på andra kommuner och att det skapade en känsla av otrygghet hos andra politiker. En intervjuad menar att det lett till en ökad tvekan för att fatta vissa beslut kopplat till extremism. Ett annat exempel berör flygbladsutdelning när bara en politiker på hela gatan fick det aktuella flygbladet i brevlådan.⁹⁸⁵

Det påtalas att Trelleborg tog emot många flyktingar under 2015 vilket under hösten det året utmynnade i att Soldiers of Odin började röra sig på gatorna och att NMR ökade sina aktiviteter. De ansågs kunna spela på bland annat den resursbrist som fanns och ställde grupper mot varandra. Det beskrivs i sammanhanget som att beslut på nationell nivå snabbt kan få bäring på lokal högerextrem aktivism.⁹⁸⁶

6.1.11 Skövde

I Skövde har NMR haft viss aktivitet under senare år. I samband med en prideparad i Skövde 2019 blev en person misshandlad av en man som varit aktiv inom NMR i Skaraborg.⁹⁸⁷

⁹⁸¹ Intervju kommunanställd april 2020.

⁹⁸² Vickhoff, Alexander. Dockor hängda i snaror – vid flera kommunhus. *Kvällsposten*. 2019-11-15. <https://www.expressen.se/kvallsposten/dockor-i-snaror-pa-flera-orter-i-sydsverige/>.

⁹⁸³ Lindkvist, Hugo & Palm, Olle. Skurups kommunalråd slutar efter brandattentatet. *SVT Nyheter*. 2016-12-15. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/skurups-kommunalrad-slutar>.

⁹⁸⁴ Lindkvist, Hugo. Polisen om attentatet i Skurup: "Svårt att komma framåt". *SVT Nyheter*. 2016-12-14. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/polisen-om-attentatet-i-skurup-svart-att-komma-framat>.

⁹⁸⁵ Intervju kommunanställd april 2020.

⁹⁸⁶ Ibid.

⁹⁸⁷ Westin, Adam. Besökare på Skövde Pride misshandlad av NMR. *Aftonbladet*. 2019-09-28. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Wbdn3Q/besokare-pa-skovde-pride-misshandlad-av-nmr>.

Miljö

I Skövde beskrivs att de högerextrema miljöerna framförallt kretsar kring området Tidån. Det anges att området varit ett fäste för högerextrema under en längre tid och där finns uttalade nazister enligt en intervjuad. Det har bland annat tagit sig uttryck i att ungdomar uttalat sig rasistiskt på fritidsgårdar och inte fått vara kvar. Det framhålls även att området blev NMRs starkaste fäste i kommunen i senaste valet.⁹⁸⁸

Metoder och påverkan

Under valåret 2018 beskrivs att det fanns en ganska stark högerextrem närvaro i Skövde. Bland annat klottrades hakkors på stadshuset på Hitlers dödsdag. Det framhålls att det finns några aktiva individer men sedan valet har det varit låg aktivitet.

NMR har syns till lokalt vid olika festivaler, vid exempelvis matfestivalen och en lokal pride-festival. Vid båda tillfällena uppges att de varit få till antalet men agerat provokativt. En intervjuad menar att enda gångerna de får genomslag i lokalmedia är när de ställer till med bråk i samband med till exempel festivaler.⁹⁸⁹

Även viss basaktivism i form av uppsättande av affischer och klistermärken har noterats av kommunen. De brukar dock tas ned tämligen omgående. Det bedöms som att högerextrema har ganska låg påverkan lokalt och från kommunen känner man heller inte till att det skulle ha riktats hot mot politiker eller tjänstemän från personer i sådana miljöer.⁹⁹⁰

6.1.12 Töreboda

Töreboda kommun har under senare år kommit att uppmärksammas inom en högerextrem kontext, framförallt på grund av att organisationen Det Fria Sverige (DFS) valt den lilla orten Älgårås som bas för sin verksamhet. Det har också varit viss aktivism från medlemmar i NMR i närbelägna Mariestad under senare år.

Miljö

Den högerextrema miljön i Töreboda är framförallt koncentrerad till området Älgårås där DFS köpt en fastighet de benämnt Svenskarnas hus. Fastigheten beskrivs som en gammal fabrikslokal som de rustat upp och köpet ska ha kostat omkring en miljon kronor. DFS anses av flera intervjuade initialt ha bedrivit en ganska lågmäld aktivitet men att de ökat i synlighet under våren 2020.⁹⁹¹ Deras aktiviteter är som regel slutna för medlemmar och det är svårt för utomstående att få insyn. Föreningen beskrivs som välpolerad på ytan och att de försöker framstå som en familjevänlig organisation, det finns till exempel ett inrett barnrum i huset.

⁹⁸⁸ Intervju kommunanställd april 2020.

⁹⁸⁹ Intervju kommunanställd april 2020.

⁹⁹⁰ Ibid.

⁹⁹¹ Intervju kommunanställd maj 2020.

Även om Svenskarnas hus är beläget i Älgårås så menar intervjuade att många av de aktiva inte är boende lokalt utan finns hemmahörande i andra kommuner. En person framhåller att av vad som går att utläsa på hemsidan så tycks de kunna samla omkring 30-50 personer för sina aktiviteter.⁹⁹² En intervjuad menar att även om de försöker gesken av en bredd på medlemmar så tycks inte kvinnor ha speciellt framträdande roller i föreningen och de som syns vid lokalen är mest ”testosteronstinna män”. Det poängteras även att ett flertal av de ledande individerna i föreningen har en bakgrund inom andra högerextrema rörelser.⁹⁹³

Avseende NMR framhålls att de dyker upp ibland i framförallt närbelägna Mariestad. Det brukar vara ett fåtal personer som delar ut flygblad, aktiviteterna beskrivs generellt vara relativt sällsynta och på en låg nivå. Någon samverkan mellan NMR och DFS känner heller inte de intervjuade till har ägt rum.

Metoder och påverkan

Under våren 2020 beskrivs att DFS varit mer aktiva i media och sociala medier och kommenterat ärenden i den lokala tidningen. De anses framförallt ha höjt tonläget mot kommunen och har använt sig av ett antal händelser för att skapa konfliktytor. Det framhålls att föreningen spelar på att man värnar det lokala samhället, att staten och kommunen misslyckats och att de ska fylla det tomrummet. Det har bland annat handlat om att de velat bygga ett utegym för invånarna där de erbjudit sig att stå för alla kostnader om kommunen tillhandahåller marken. Detta har dock inte kommunen velat göra vilket medfört viss upprördhet från föreningen.⁹⁹⁴ Andra exempel har handlat om att de velat ta över det lokala biblioteket och erbjudit sig att handla åt äldre. De har även kommunicerat till lokalbefolkningen att de inte ska vända sig till polisen vid otrygghet utan de ska vända sig till dem istället.⁹⁹⁵

En intervjuad menar att det framstår som att de har en struktur i det de gör och framhåller samtidigt en osäkerhet kring vad deras agenda egentligen är. Av de röster som de intervjuade hört från ortsborna så anser vissa att deras närvaro är mycket negativ, medan andra tycker den är helt ok. Försöken att få över lokalbefolkningen på sin sida uppfattas som en viktig del i deras strategi. Vid ett tillfälle arrangerade de till exempel en fest för Älgåråsborna men enligt en intervjuad var det bara de egna medlemmarna som kom dit. Det påtalas i sammanhanget att ett flertal ortsbor som egentligen inte sympatiserar med dem kan tycka att det är positivt att de ”gör saker” för lokalsamhället och att de på så vis gradvis kan vinna sympatier.⁹⁹⁶

Föreningen anses inte utgöra någon risk för att använda våld och några hot mot politiker eller tjänstemän har heller inte förekommit. Föreningens metodik beskrivs istället bland annat handlat om att inkomma med yttranden av olika slag till kommunen där de försöker att flytta fram sina positioner vilket kommit att uppta ansevärd tid för tjänstemän och i viss mån politiker. Avseende våldsamheter påtalas

⁹⁹² Ibid.

⁹⁹³ Intervju polis maj 2020.

⁹⁹⁴ Intervju polis maj 2020.

⁹⁹⁵ Ibid.

⁹⁹⁶ Ibid.

dock risker med att fristående sympatisörer kan triggas av deras retorik och närvaro vilket kan leda till en förändrad situation i framtiden. Överlag anser de intervjuade att DFS har låg påverkan lokalt i dagsläget, men att det kan ändras om de växer och får ökat stöd. DFS har även haft visst utländskt samarbete, bland annat i form av utländska gästföreläsare och dess ordförande har också talat i andra europeiska länder.⁹⁹⁷

6.1.13 Göteborg

I samband med bokmässan 2017 genomförde NMR en uppmärksammas demonstration i Göteborg. Arrangören hade stora förhoppningar på demonstrationen men den blev inte vad som de hade tänkt sig. Istället fick den avbrytas och i efterspelet kom fem personer från NMR att bli dömda för våldsamt upplopp.⁹⁹⁸

Andra uppmärksammade händelser rör tre bombattentat mot flyktingboenden i Göteborgsområdet i inledningen av 2017. En städare skadades allvarligt av en av bombarna och tre gärningsmän aktiva inom NMR dömdes till fängelsestraff på mellan ett och åtta år.⁹⁹⁹

Miljö

I Göteborg beskrivs från kommunen att sedan 2015 när de började arbeta mot våldsbejakande extremism på ett mer strukturerat sätt så har de kontinuerligt fått in information om extremismmiljöerna. Förhållandet har varit att omkring 80-85 % av den information som inkommit har gällt de islamistiska miljöerna och resterande har gällt de högerextrema miljöerna.¹⁰⁰⁰

Avseende de högerextrema miljöerna så betonas att det i princip bara är NMR som kommunen får in information kring, sen kan det finnas oorganiserade individer men det är ingen annan organisation som har dykt upp. Överlag beskrivs att Göteborg snarare varit en arena för högerextrema att verka inom, men att de flesta aktivister finns hemmahörande i andra kommuner.¹⁰⁰¹

Det poängteras också att kring flyktingkrisen 2015 dök individer, ibland med kopplingar till NMR och ibland inte, upp på olika informationsmöten och framförde mycket starka synpunkter kring invandring. Det blev också en form av lokal aktivism kring frågan om boenden där vissa förslag på platser som pekats ut av kommunens fastighetskontor drogs tillbaka efter protester från olika medborgargrupperingar. Det anges att det var mest tydligt i områden som norra Hisingen, Kärra, Säve och Torslanda där det också finns viss historik av högerextremism.¹⁰⁰²

⁹⁹⁷ Intervju kommunanställd maj 2020.

⁹⁹⁸ Bergh, Linda, Berntsson, Jonathan & Olsson, Daniel. Fem nazister döms – efter upploppet. *Göteborgstidningen*. 2019-10-25. <https://www.expressen.se/gt/nazisterna-far-sin-dom-efter-kaoset-i-goteborg/>.

⁹⁹⁹ Hansen Siilin, Love & Rogsten, Eva. Viktor Melin, 23, sprängde städare. *Göteborgstidningen*. 2017-07-07. <https://www.expressen.se/gt/aklagaren-viktor-melin-23-gick-till-bombattack/>.

¹⁰⁰⁰ Intervju kommunanställd april 2020.

¹⁰⁰¹ Ibid.

¹⁰⁰² Ibid.

2017 genomförde NMR en uppmärksammas demonstration i Göteborg. Inför demonstrationen beskrivs att det fanns mycket uppsatta klistermärken och annan propaganda som sen skulle kulminera med demonstrationen. Denna blev dock inte alls vad arrangören hade planerat utan resulterade i mer eller mindre ett misslyckande. Mobiliseringen blev inte heller vad de hade räknat med. Från kommunen såg man inte heller att detta blev något uppsving för högerextrema lokalt efteråt.¹⁰⁰³

Metoder och påverkan

Det beskrivs som att aktiviteterna i staden var som mest aktiva under valrörelsen 2018, då fanns en systematisk närvaro från NMR på tre platser: vid Avenyn, Järntorget och i närheten av domkyrkan. Vid dessa platser stod de regelbundet med fanor och delade ut flygblad, de beskrivs som att de var ganska passiva, ville någon prata med dem så gick det bra men annars höll de en rätt låg profil mot allmänheten. Däremot uppstod regelbundet incidenter i samband med att de blev provocerade och kunde då svara relativt aggressivt.¹⁰⁰⁴ Efter valet framhålls att synligheten och aktiviteten varit tämligen begränsad och den lokala lägesbilden är under våren 2020 relativt lugn.

En intervjuad varnar för att ett skäl till att rasistiska tankemönster kan komma att växa sig starkare är att relativt många unga i staden har blivit rånade, ibland med inslag av förnedring, och att rånarna påfallande ofta varit invandrarkillar. Det varnas för att det ger effekter på attityder och att det lett till en uppfattning hos många unga att ”du rånas för att du är svensk”. Det anses kunna ge grogrunder för liknande attityder att växa, om än kanske inte i organiserad form.¹⁰⁰⁵

Beträffande hot från högerextrema mot politiker och tjänstemän i staden så det inget man känner till från kommunen. När det kommer till uthyrning av lokaler så beskrivs att det varit relativt trögt att få till skärpta skrivningar, det har blivit något skarpare under senare år men det är fortfarande tolkningsbart och anses behöva skärpas ytterligare för att minska risken för att odemokratiska aktörer hyr in sig i kommunala lokaler. Det betonas också att de som jobbar med uthyrning behöver få ökad kunskap i dessa frågor.¹⁰⁰⁶ En annan aspekt som lyfts för framtida studier handlar om möjliga kopplingar mellan fotbollsfirmer och högerextrema individer.

6.1.14 Stockholm

Stockholm har genom åren varit arena för ett antal uppmärksammas högerextrema demonstrationer. Det har bland annat funnits en högerextrem tradition att fira Karl XII dödsdag genom manifestationer, även om detta har minskat i betydelse under senare år. De som framförallt firat minnet har inte varit NMR utan andra högerextrema organisationer.¹⁰⁰⁷

¹⁰⁰³ Ibid.

¹⁰⁰⁴ Intervju kommunanställd april 2020.

¹⁰⁰⁵ Ibid.

¹⁰⁰⁶ Ibid.

¹⁰⁰⁷ TT. Nordisk ungdom manifesterar i Stockholm. *Aftonbladet*. 2018-11-29.

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Rx7765/nordisk-ungdom-manifesterar-i-stockholm>.

I april 2018 genomförde NMR en demonstration och i samband med den kastade en aktivist in bangers på amerikanska ambassadens område och en anställd på ambassaden fick hörselskador.¹⁰⁰⁸

Miljöer

Stockholm har med sina 14 stadsdelar en skiftande problembild, vilket också avspeglas i att lägesbilderna är uppdelad på stadsdelsnivå. Generellt beskrivs att det varit låg aktivitet i de högerextrema miljöerna under senare tid. Då Stockholm är attraktivt för att genomföra exempelvis demonstrationer med många tillresta blir det svårt för kommunen att veta hur många som är hemmahörande i staden och hur många som kommer utifrån. De områden i kommunen där högerextremism märks av lokalt anses vara de södra stadsdelarna som bland annat Enskede, Årsta, Älvsjö samt i viss mån Södermalm. Det poängteras också att en av de stadsdelar som sticker ut statistiskt är Bromma, vilket anses bero på att det finns aktivister i området och ”där anmäler alla”, medan det på många andra håll är en lägre anmälningsbenägenhet. Det poängteras också att den höga statistiska bilden av Bromma inte stämmer överens med kommunens bild av problematiken.¹⁰⁰⁹

Den information som kommunen får in om de tre extremistmiljöerna (höger, vänster och islamistisk) genom egna kanaler domineras av högerextrema händelser. Genom underrättelseinformation från polis känner de dock till att alla miljöer finns representerade lokalt.¹⁰¹⁰

Från staden är man medveten om att splittringen inom NMR i form av nyligen bildade Nordisk Styrka kan vara av relevans då flera av de som gått över till NS är hemmahörande i Stockholmsområdet. De har dock inte märkt av dem ännu så det är oklart vilken betydelse det kan få framöver. En intervjuad spekulerar i att många av de som gått med i NS är ganska gamla med familjer så att sitta ett antal år i fängelse kanske inte är så lockande och att organisationen kan rinna ut i sanden. Det får dock fortfarande ses som ett oskrivet blad vilken väg det kommer att ta. Några andra högerextrema organisationer som gjort sig tillkänna under senare år känner man heller inte till från kommunen. Avseende alt-right så är det inte heller något som man från kommunen får någon information om att de existerar mer än vad som skrivs på deras hemsidor.¹⁰¹¹

Det påtalas också att det finns vissa kopplingar mellan fotbollsfirmer och extremism. Även om det inte är studerat närmare bedöms det finnas viss koppling till både höger- och vänsterextremism inom dessa.

¹⁰⁰⁸ The Local. Fireworks thrown at Stockholm US embassy during neo-Nazi protest. *The Local*. 2018-04-19. <https://www.thelocal.se/20180419/fireworks-thrown-at-stockholm-us-embassy-during-neo-nazi-protest>.

¹⁰⁰⁹ Intervju kommunanställd maj 2020.

¹⁰¹⁰ Ibid.

¹⁰¹¹ Ibid.

Metoder och påverkan

I bland annat de södra stadsdelarna har NMR genomfört olika former av basaktivism som exempelvis flygbladsutdelning. I samband med det har en del invånare upplevt det som obehagligt och några som sagt ifrån har fått sina brevlådor förstörda.¹⁰¹²

Den demonstration som NMR genomförde på Kungsholmen¹⁰¹³ i augusti 2018 beskrivs som senaste gången de hade någon större aktivitet i Stockholm. Demonstrationen blev inte heller vad arrangörerna hade hoppats på utan slutade i ett avsevärt mindre arrangemang med inställt demonstrationståg.¹⁰¹⁴

Från staden känner man inte till att högerextrema organisationer lyckats att hyra lokaler. Vid något tillfälle blev en individ nekad då det ansågs uppenbart vad denne stod för. Överlag bedöms det dock svårt för en kommun om det kommer in en lokalansökan från "Kalle Karlsson" att utröna om det finns högerextrema kopplingar i bakgrunden. I dylika ärenden framfördes ett behov av bättre stöd från polis och Säpo för att göra korrekta bedömningar. Det påtalas att idag så är inte systemet anpassat för att hantera den sortens informationsspridning på ett bra sätt.¹⁰¹⁵

En intervjuad framhåller att från skolor i kommunen dyker det då och då upp exempel på skolungdomar som ger uttryck för högerextrema åsikter och att det ibland kan kopplas till att deras föräldrar finns i högerextrema miljöer. Det beskrivs som att det för en kommun finns få verktyg att använda sig av när även föräldrarna är extremister.

Avseende högerextrem påverkan påtalas att de påverkar i de lokalmiljöer de finns, men att det generellt är på en begränsad nivå, som till exempel flygbladsutdelning. I likhet med många andra orter bedöms att aktiviteten i de högerextrema miljöerna har sjunkit sedan senaste valet

Avseende åtgärder för att motverka extremism framförs dels behov av att se över sekretesslagstiftningen för att bättre kunna dela information på individnivå. Det påtalas även att den kommunala lagstiftningen borde anpassas efter dagens situation så att det blir enklare för en kommun att få hjälp med information från polisen och Säpo vid behov. En annan aspekt som framförs är att civilsamhället är viktigt, men när det kommer till att arbeta med att förebygga extremism så måste organisationerna kvalitetssäkras på ett bättre sätt än vad som sker idag, alla aktörer som vill arbeta med frågan bedöms inte vara positiva krafter.¹⁰¹⁶

6.1.15 Malmö

I Malmö har ett antal högerextrema aktiviteter i form av bland annat demonstrationer ägt rum under senare år. Omkring år 2010 begick serieskytten Peter Mangs ett antal mord som hade högerextrema kopplingar och han var även aktiv i den så kallade

¹⁰¹² Ibid.

¹⁰¹³ P4 Stockholm. Lugnt läge vid NMR:s demonstration på Kungsholmen. *Sveriges Radio*. 2018-08-25. <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=103&artikel=7029158>.

¹⁰¹⁴ Baas, David & Nilsson, Mimmi. NMR skulle marschera – fick bara tal och kaffe. *Expressen*. 2018-08-25. <https://www.expressen.se/nyheter/nmr-skulle-marschera-fick-bara-tal-och-kaffe/>.

¹⁰¹⁵ Intervju kommunanställd maj 2020.

¹⁰¹⁶ Ibid.

Sanningsrörelsen. Under senare år har Malmö framförallt uppmärksamats för en ökande antisemitism och utsatthet för dess judiska befolkning.¹⁰¹⁷

Miljö

En intervjuad framhåller att organiserad högerextremism inte finns närvarande i någon större utsträckning inom Malmö kommuns geografiska yta. Istället finns de aktiva individerna boende i andra närliggande kommuner och vid större sammankomster så kan Malmö bli en arena för att uttrycka missnöje över något, men det är få av dem som uppges vara hemmahörande i Malmö.¹⁰¹⁸

Beträffande stadens närhet till Danmark och Köpenhamn påpekas att det inte haft någon märkbar effekt på de högerextrema miljöerna, däremot har närheten i vissa sammanhang inneburit ett uppsving för de vänsterextrema motsvarigheterna.¹⁰¹⁹

Efter valet 2018 berättas från kommunen att man sett till NMR vid något enstaka tillfälle, men att det överlag är en låg aktivitet. Avknoppningen i form av Nordisk styrka är heller inget som märkts av lokalt. En intervjuad framhåller att det på nationell nivå rapporteras om ökande högerextrema miljöer, men att de samtidigt har svårt att se det lokalt.¹⁰²⁰

Metoder och påverkan

Det framhålls att från kommunalt håll märks väldigt lite av organiserad högerextremism i kommunen. Däremot upplevs istället en problematik kopplat till vardagsrasism och en intervjuad menar tröskeln för att uttrycka hatfulla budskap, särskilt på nätet, har sänkts under senare år. Det kan medföra en mer subtil påverkan och leda till att invånare anpassar sig och blir mer försiktiga.¹⁰²¹

Bland de organisationer som haft demonstrationer i Malmö återfinns bland annat Pegida och Svenskarnas parti. Pegida arrangerade i februari 2015 en demonstration på Stortorget som samlade 8 anhängare och 5000 motdemonstranter.¹⁰²² Året innan hade Svenskarnas parti ett torgmöte som resulterade i våldsamma motdemonstrationer.¹⁰²³ De senaste åren beskrivs att det varit relativt stiltje inom dessa miljöer lokalt.

NMRs kamprapporter från Näste 3 där Skåne ingår vittnar även om att flertalet aktiviteter sker i andra skånska kommuner än Malmö, det finns dock undantag som

¹⁰¹⁷ Då studiens fokus är de svenska högerextrema miljöerna avhandlas därför inte denna problematik, om än nog så viktig, närmare i denna rapport. För vidare läsning se t ex BRÅs rapport Antisemitiska hatbrott (2019).

¹⁰¹⁸ Intervju kommunanställd maj 2020.

¹⁰¹⁹ Intervju kommunanställd maj 2020.

¹⁰²⁰ Intervju kommunanställd maj 2020.

¹⁰²¹ Ibid.

¹⁰²² Lovén, Maria. Åtta från Pegida – 5000 motdemonstranter. *Sydsvenskan*. 2015-02-09. <https://www.sydsvenskan.se/2015-02-09/atta-fran-pegida--5-000-motdemonstranter>.

¹⁰²³ Nyhetsmorgon (TV4). Fullt kaos när nazister höll torgmöte i Malmö. Stockholm: Nyhetsmorgon (TV4), 2014-08-24. https://www.youtube.com/watch?v=_48yay-PCxA

exempelvis flygbladsutdelning.¹⁰²⁴ I Västra hamnen hissades i april 2020 en nazistisk flagga, liknande aktioner genomfördes samtidigt på andra orter i södra Sverige.¹⁰²⁵

Från kommunen känner man inte till att det förekommit hot med högerextrema förtecken mot förtroendevalda eller tjänstemän inom kommunen. Samtidigt framhålls att ett kommunalråd för Miljöpartiet valde att lämna efter valet 2018 på grund av rasistiska hot mot familjen vilket indikerar att problematiken finns närvarande.¹⁰²⁶

6.1.16 Kungälv

Kungälv i södra Bohuslän har under flera decennier, mer eller mindre, haft en högerextrem problematik. Det har medfört att det har funnits ett fokus på frågan under lång tid lokalt och man har arbetat med frågan kontinuerligt. En av de mest uppmärksammade händelserna rör mordet på John Hron utanför Kungälv 1995 som utfördes av högerextremister. Det lokala fokus som funnits på frågan har framförallt gjort sig känt genom Toleransprojektet som under lång tid arbetat med högerextrem problematik.¹⁰²⁷

Miljö

Den tongivande högerextrema aktören i kommunen är NMR. Här bor också några tongivande medlemmar, framförallt Fredrik Vejdeland som är en av de ledande personerna inom organisationen. Inför valet 2018 deklarerade NMR att de skulle ta sig in i Kungälvs kommunfullmäktige och deras lista toppades av Vejdeland följd av Peter Albinsson på andra plats. Partiet fick totalt 103 röster¹⁰²⁸ varav Vejdeland fick 55 personkryss och Albinsson fick sex kryss¹⁰²⁹, vilket kan sägas gick i linje med det mönster av valmisslyckanden i de kommuner NMR ställde upp i.

Avseende brytningen mellan NMR och Nordisk styrka så förefaller det inte ha haft någon lokal inverkan då den senare organisationen inte tycks ha tagit med sig medlemmar från NMR lokalt i någon större omfattning. En intervjuad bedömer att miljön med aktivister i kommunen omfattar ett 10-tal personer och att det varit en relativt konstant mängd sett över tid.

Avseende deras aktiviteter skedde en markant upptrappning inför senaste valet men efteråt har de fallit tämligen markant. Det uppges att det har varit några aktioner under

¹⁰²⁴ Nordiska motståndsrörelsen. Kamparbete och flygblad i Malmö. *Nordiska motståndsrörelsen*. 2020-03-07. <https://xn--motsndsrrelsen-llb70a.se/kamprapporter/kamparbete-och-flygblad-i-malmo/>.

¹⁰²⁵ Leijnse, Emma. Nazistflagga hissades i västra Hamnen. *Sydsvenskan*. 2020-04-20. <https://www.sydsvenskan.se/2020-04-20/nazistflagga-hissades-i-vastra-hammen>.

¹⁰²⁶ Hagberg, Sebastian. MP-politiker hoppar av som kommunalråd efter hot. *Omni*. 2017-05-10. <https://omni.se/mp-politiker-hoppar-av-som-kommunalrad-efter-hot/a/x6dpR>.

¹⁰²⁷ Segerstedtinstitutet. Toleransprojektet. <https://segerstedtinstitutet.gu.se/samverkan/toleransprojektet>.

¹⁰²⁸ Valmyndigheten. Val till kommunfullmäktige i Kungälv – Röster. 2018-09-19. <https://data.val.se/val/val2018/slutresultat/K/kommun/14/82/index.html>

¹⁰²⁹ Valmyndigheten. Val till kommunfullmäktige i Kungälv – Personröster. 2018-09-19. <https://data.val.se/val/val2018/slutresultat/K/kommun/14/82/personroster.html>.

2020 i form av till exempel flygbladsutdelningar utanför en mataffär men överlag beskrivs aktiviteten som låg efter valet. Det framhålls också att ”*det är inte poppig att vara nazist bland ungdomar*”,¹⁰³⁰ vilket försvårar deras möjligheter till rekrytering. Att de finns närvarande lokalt anses göra det lättare för nyfikna att få kontakt med dem. Det breddar deras kontaktnät och intresserade kan ges handledning in i rörelsen.

Några av de aktiva beskrivs också som engagerade i föreningslivet lokalt. Det har i några fall uttryckts en oro över det men överlag tycks det inte ha medfört några större bekymmer. Det anses också som viktigt att deras familjemedlemmar inte får någon negativ särbehandling vid medverkan i olika föreningar utan att de behandlas som alla andra.

Även om den högerextrema miljön har funnits lokalt i flera decennier så beskrivs att aktiviteterna går i vågor. Inom miljön framhålls att NMR är den största aktören och att de arrangerade en demonstration på första maj 2019 dit medlemmar från hela landet reste för att medverka. Efter denna demonstration beskrivs som att aktiviteterna har lugnat sig och varit ganska lugnt en tid därefter.¹⁰³¹

En intervjuad menar att det från polisens sida tidigare varit svårt att få till en dialog med dem. Detta beskrivs ha lättat efterhand men att de är väldigt restriktiva med vad de uttrycker. Generellt upplevs de som relativt pålästa kring lagtexter som kan vara applicerbara på dem själva och kan ibland lagtexter ordagrant. Däremot upplevs att de ofta saknar en förståelse för helheten och praxis utan det är mer själva texten och ibland något rättsfall som de har bra koll på.¹⁰³²

Metoder och påverkan

Inför valet 2018 syntes och hördes NMR flitigt både i stadsmiljön i digitala kanaler. Bland annat lanserades Radio Kungälv på liknande sätt som i de andra kommuner de ställde upp i. I gatubilden var aktivismen relativt omfattande, ”innan valet var det varje vecka” enligt en person.¹⁰³³ Även om de försökte att flytta fram sina positioner upplevdes de samtidigt vara noga med att inte bryta mot lagen i samband med sina aktioner. Däremot hände det under valrörelsen att de svarade aggressivt när de blev angripna vilket kunde leda till hotfulla situationer.

Under mandatperioden innan valet 2018 började aktivister att närvara på kommunfullmäktiges möten och filmade dessa. Detta bidrog till att skapa en otrygg miljö och kommunen valde då att följa Ludvikas exempel genom att fysiskt separera åhörarna från ledamöterna.¹⁰³⁴

Det har även framkommit att NMR försökt att rekrytera individer ute på krogar i centrala Kungälv vid åtminstone tre tillfällen. Denna alternativa form av krogragg uppges ha skett genom att de gått fram till ensamma män ”som sett olyckliga ut” och inlett konversationer för att bekräfta dem och i förlängningen försöka att rekrytera

¹⁰³⁰ Intervju kommunanställd april 2020.

¹⁰³¹ Ibid.

¹⁰³² Intervju polis april 2020.

¹⁰³³ Intervju kommunanställd april 2020.

¹⁰³⁴ Ibid.

dem till NMR. Vid åtminstone ett av dessa försök blev de utslängda då krögaren kände igen dem och inte ville ha den typen av verksamhet i sina lokaler.¹⁰³⁵ Överlag beskrivs att rekryteringsverksamheten går relativt trögt lokalt. Bland deras interna aktiviteter framhålls att den lokala kampgruppen haft olika former av kampträning i ett skogsområde i Ale.

Andra former av lokala tillvägagångssätt för att synas och höras har inbegripit att agera ”badvakter” på badhus efter incidenter där tjejer blivit antastade av killar med invandrarbakgrund. En sådan händelse medförde att aktiva i NMR skulle agera som badvakter men det uppges dock att många besökare snarare upplevde deras närvaro som otrygg. På liknande vis har de även arrangerat ”trygghetsvandringar” kring flyktingboenden i kommunen.¹⁰³⁶ Att plocka upp lokala händelser där invandrare varit förövre mot företrädesvis etniskt svenska offer och göra aktioner kring anses överlag vara ett återkommande inslag i NMR:s metodik

Vid första maj-demonstrationen 2019 framhålls att har det funnits inslag av aktivister från andra länder men det har varit på en låg nivå vad man känner till. En intervjuad polis anger att tåget till angiven plats gick relativt bra men att det blev mer dramatiskt när de skulle lämna. Polis kom då att få ingripa mot både NMR och motdemonstranter med visst juridiskt efterspel.¹⁰³⁷

Vid NMRs lokala möten tros de äga rum i en lägenhet i stadsdelen Björkås. Det beskrivs som en mindre grupp som träffas, några andra signaler om mötesverksamhet har inte inkommit. Den vanliga basaktivisen har också varit förekommande lokalt. Det berättas att de tidvis försöker att synas genom banderoller över motorvägar och schablonsprayning. Vid vissa tillfällen har de delat ut flygblad centralt vilket ibland medför att medborgare hör av sig som tycker att det är olustigt och otryggt. Det beskrivs som att de ofta är runt 5 personer när de har sina aktioner.¹⁰³⁸

Det framhävs även att det inte funnits några exempel på att de har försökt att hyra in sig i lokaler i kommunen. Från kommunala tjänstemäns sida har man även varit noggranna med att få ut information om detta till potentiella uthyrare. Avseende finansiering känner man inte till mer än att det har gått att donera pengar via hemsidan och den rådande bilden är att organisationen inte har några större ekonomiska muskler utan att det snarare handlar om att medlemmarna själva bekostar sin verksamhet. Likt på många andra orter så ser man inga kopplingar mellan individer inom NMR till andra kriminella grupperingar.¹⁰³⁹

På det stora hela framhålls att både NMR och andra högerextrema har en låg påverkan lokalt. Däremot kan de på ett känslomässigt plan skapa förargelse och hotbilder, vilket riskerar att hämma den demokratiska processen. Det poängteras att de har ett våldskapital och att det är något som de gärna anspelar på. Att de finns närvarande lokalt kan också medföra en risk för både själv censur och att det blir svårare att få

¹⁰³⁵ Ibid.

¹⁰³⁶ Ibid.

¹⁰³⁷ Intervju polis april 2020.

¹⁰³⁸ Intervju kommunanställd april 2020.

¹⁰³⁹ Ibid.

människor att tänka sig att kandidera till uppdrag för andra partier då man inte vill riskera att hamna i deras strålkastarljus.

Konkreta exempel på hur de försökt att påverka lokalt kan handla om att de nagelfar lokala beslut och exponerar på sina digitala plattformar. I samband med det beskrivs det som relativt vanligt förekommande att de hänger ut och manar till hets mot enskilda lokalpolitiker eller anställda inom kommunen som sagt eller gjort något de ogillar. Det redogörs för att detta kan skapa en rädsla och att det upplevs som olustigt att bli uthängd på deras plattformar. Samtidigt framhålls att den lokala politiken inte vill låta sig påverkas och har på olika sätt funnits en beredskap för säkerhetshöjande åtgärder så att politiker och tjänstemän ska kunna känna trygghet vid ett förvärrat läge för den lokala demokratin. Några fysiska angrepp mot lokala politiker eller tjänstemän har dock inte förekommit. Samtidigt framhävs också att det mycket väl kan förekomma hot och trakasserier mot förtroendevalda som inte blir kända. Alla ledamöter anmäler inte allt utan kan finnas stort mörkertal kring demokratibrott enligt en intervjuad.¹⁰⁴⁰

Det har på liknande sätt även varit påverkan mot polisen där enskilda polismän i Kungälv hängts ut på hemsidan, vilket också bedöms som ett sätt att försöka påverka skapa rädsla.¹⁰⁴¹

Beträffande förebyggande åtgärder för att motverka extremism menar en intervjuad att arbetet i hög grad bedrivs i form av att ”vi gräver där vi står” och att det saknas förmåga och uthållighet för att upprätthålla en långsiktig strategi. Samverkan med andra aktörer beskrivs som det som vanligen stryks först när resurserna tryter. I sammanhanget framhålls att det borde finnas tydligare lagstadgade krav på kommuner för att säkerställa att arbetet inte nedprioriteras och lagstiftningen i både Norge och Danmark lyfts fram som föredömen på det området.¹⁰⁴²

6.2 Sammanfattande slutsatser

Ovanstående redovisning illustrerar att högerextrem problematik existerar i olika grad i respektive undersökt ort. I likhet med Expos årsrapport för 2019¹⁰⁴³ uppfattar de intervjuade generellt att aktiviteten i miljöerna har minskat efter valåret 2018. Överlag ges bilden att aktiviteterna är på en låg nivå och att högerextremas påverkan på orterna är relativt blygsam. Andra generiska slutsatser är att NMRs basaktivism i form av framförallt olika former av propagandaspridning är de mest frekvent återkommande i materialet.

Det finns ett antal händelser i materialet relaterat till påverkan mot den lokala politiken som sticker ut. Det handlar bland annat om enskilda politiker och tjänstemän på kommunal nivå som hängts ut, men också de som mottagit hot och varit utsatta för skadegörelse vilket även lett till avhopp från politiken.

Det är också värt att notera att några intervjuade anar att det finns ett mörkertal kopplat till högerextrema hot och påverkan mot lokala politiker. Detta då det kan

¹⁰⁴⁰ Ibid.

¹⁰⁴¹ Intervju polis april 2020.

¹⁰⁴² Intervju kommunanställd april 2020.

¹⁰⁴³ Poohl, Daniel. Nazistiska grupper mindre aktiva.

finnas en ovilja att anmäla händelser för att till exempel undgå mer uppmärksamhet men också att det kan upplevas som osannolikt att det ska leda till fällande domar etc.

Att andra partier, framförallt Sverigedemokraterna, tillåtit öppna listor har vid några tillfällen utnyttjats av extremister för att ta sig in i fullmäktige. Det har upplevts som mycket obehagligt och en påfrestning på den lokala demokratin. Det bör således bli en lärdom i kommande val till kommunfullmäktigen att stänga den dörren.

På ett antal orter varnas dock för att situationen kan komma att försämrats. Ett sådant skäl skulle kunna vara att t ex NMR söker egna lokaler i Sverige. Enligt organisationens egen 5-årsplan över vad de vill ha realiserat fram till år 2024 ingår bland annat att ha egna lokaler på ett flertal orter som en av åtta punkter.¹⁰⁴⁴

Med få undantag så är NMR den enda högerextrema organisationen som de intervjuade märkt av på lokal nivå. Det kan möjligen tyckas lite överraskande att inte fler organisationer gjort sig tillkänna hos de intervjuade då det trots allt finns fler aktörer, om än med en blygsam aktivitetsnivå. De övriga organisationer som noterats lokalt av de intervjuade är Hammerskins (Värmland), Det fria Sverige (Töreboda) och i något flyktigare form alternativhögern (Finspång). Detta kapitel har tydliggjort att bland de som arbetar med frågorna lokalt så är det NMR som märkts av och som fångat deras uppmärksamhet.

¹⁰⁴⁴ Redaktionen Nordfront. Vart är Nordiska motståndsrörelsen i Sverige om fem år? Åtta konkreta målsättningar. *Nordfront*. 2019-01-14. <https://www.nordfront.se/vart-ar-nordiska-motstandsrorelsen-i-sverige-om-fem-ar-atta-konkreta-malsattningar.smr>.

Referenser

Agera Värmland. Hot mot demokratin i Värmland: Årsrapport 2019. Karlstad: Agera Värmland, 2020.

Baas, David & Eriksson, Carl-Fredrik. Skolmördaren fick inspiration från hatvideor på Youtube. *Expressen*. 2018-03-19.

<https://www.expressen.se/nyheter/skolmordaren-fick-inspiration-fran-hatvideor-pa-youtube/>.

Baas, David & Nilsson, Mimmi. NMR skulle marschera – fick bara tal och kaffe.

Expressen. 2018-08-25. <https://www.expressen.se/nyheter/nmr-skulle-marschera-fick-bara-tal-och-kaffe/>.

Bergh, Linda, Berntsson, Jonathan & Olsson, Daniel. Fem nazister döms – efter upploppet. *Göteborgstidningen*. 2019-10-25.

<https://www.expressen.se/gt/nazisterna-far-sin-dom-efter-kaoset-i-goteborg/>.

Berntsson, Jonathan. Skolmördaren i sitt brev: ”Blodet är på era händer”.

Göteborgstidningen. 2017-09-28. <https://www.expressen.se/gt/skolmordaren-i-sitt-brev-blodet-ar-pa-era-hander/>.

Börjesson, William. Rapport från kampens Jönköping. *Nordfront*. 2018-03-05.

<https://www.nordfront.se/rapport-fran-lordagen-jonkoping.smr>.

Dalarnas Tidningar. NMR hyrde Folkets Hus genom bulvan – ”Det är mycket olyckligt och känns olustigt”. *Dalarnas Tidningar*. 2019-02-06.

<https://www.dt.se/logga-in/nmr-hyrde-folkets-hus-genom-bulvan-det-ar-mycket-olyckligt-och-kanns-olustigt>.

Dalsbro, Anders. NMR-aktivist försökte hindra polisingripande. *Expo*. 2018-05-22.

<https://expo.se/2018/05/nmr-aktivist-f%C3%B6rs%C3%B6kte-hindra-polisingripande>.

Eriksson, Dan. Det fria Sveriges ordförande frias från hets mot folkgrupp. *Det fria Sverige*. 2020-03-19.

<https://detfriasverige.se/det-fria-sveriges-ordforande-frias-fran-hets-mot-folkgrupp/>.

Expo. Stökigt vid nazistaktioner. *Expo*. 2007-08-13.

<https://expo.se/2007/08/st%C3%B6kigt-vid-nazistaktioner>.

Expo. Vit makt 2018: Expos årliga sammanställning av den rasideologiska miljöns aktiviteter. Stockholm: Stiftelsen Expo, 2019.

https://expo.se/sites/default/files/expos_arsrapport_2018.pdf.

Expo. Den rasideologiska miljön 2019: Expos årliga sammanställning av den svenska rasideologiska miljöns aktiviteter. Stockholm: Stiftelsen Expo, 2020.

<https://expo.se/fakta/resurser/den-rasideologiska-miljon-2019>.

Hagberg, Sebastian. MP-politiker hoppar av som kommunalråd efter hot. *Omni*. 2017-05-10. <https://omni.se/mp-politiker-hoppar-av-som-kommunalrad-efter-hot/a/x6dpR>.

Hansen Siilin, Love & Rogsten, Eva. Viktor Melin, 23, sprängde städare. *Göteborgstidningen*. 2017-07-07. <https://www.expressen.se/gt/aklagaren-viktor-melin-23-gick-till-bombattack/>.

Hjälte, Kenny. Nazister demonstrerade mot politiskt våld. *Expo*. 2009-08-24. <https://expo.se/2009/08/nazister-demonstrerade-mot-politiskt-v%C3%A5ld>.

Isaksson, Jenny. Nazister skyldiga till våldsamt motstånd på marknad. *Trelleborgs Allehanda*. 2019-10-19. <https://www.trelleborgsallehanda.se/trelleborg/nazister-skyldiga-till-valdsamt-motstand-pa-marknad/>.

Leijnse, Emma. Nazistflagga hissades i västra Hamnen. *Sydsvenskan*. 2020-04-20. <https://www.sydsvenskan.se/2020-04-20/nazistflagga-hissades-i-vastra-hammen>.

Lindkvist, Hugo. Polisen om attentatet i Skurup: "Svårt att komma framåt". *SVT Nyheter*. 2016-12-14. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/polisen-om-attentatet-i-skurup-svart-att-komma-fram-at>.

Lindkvist, Hugo & Palm, Olle. Skurups kommunalråd slutar efter brandattentatet. *SVT Nyheter*. 2016-12-15. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/skurups-kommunalrad-slutar>.

Lovén, Maria. Åtta från Pegida – 5000 motdemonstranter. *Sydsvenskan*. 2015-02-09. <https://www.sydsvenskan.se/2015-02-09/atta-fran-pegida---5-000-motdemonstranter>.

Lönnaeus, Olle. Nazisternas sorgliga seger i Skurup. *Helsingborgs Dagblad*. 2016-12-13. <https://www.hd.se/2016-12-13/nazisternas-sorgliga-seger-i-skurup>.

Moreno, Federico. Last night in Karlstad – Mitt under mötet stormar fyrtio nazister in: "Ni är avsatta". *Expressen*. 2018-06-14. <https://www.expressen.se/nyheter/qs/last-night/last-night-in-karlstad/>.

Nilsson, Anders. Vi behöver inte rasistlärare i skolan. *Nerikes Allehanda*. 2017-12-16. <https://www.na.se/artikel/anders-nilsson-vi-behover-inte-rasistlarare-i-skolan>.

Nilsson, Ellika & Wirén, Fia. Sammanfattning: Så gick demonstrationerna på 1 maj i Boden. *SVT Nyheter*. 2018-05-01. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/norrbotten/sammanfattning-sa-gick-demonstrationerna-pa-1-maj-i-boden>.

Nordiska Motståndsrörelsen. Offentlig flygbladsutdelning på Överby köpcenter. *Nordiska Motståndsrörelsen*. 2019-12-18. <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/kamrapporter/offentlig-flygbladsutdelning-pa-overby-kopcenter/>.

Nordiska motståndsrörelsen. Flygbladsutdelning i Örebro. *Nordiska motståndsrörelsen*. 2020-03-07. <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/kamrapporter/flygbladsutdelning-i-orebro-6/>.

Nordiska motståndsrörelsen. Kamparbete och flygblad i Malmö. *Nordiska motståndsrörelsen*. 2020-03-07. <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/kamrapporter/kamparbete-och-flygblad-i-malmo/>.

Nordiska motståndsrörelsen. Flygbladsutdelning Hässleholm kommun. *Nordiska motståndsrörelsen*. 2020-04-01. <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/kamrapporter/flygbladsutdelning-hassleholms-kommun/>.

Nordiska motståndsrörelsen. Uteträning i Karlstad. *Nordiska motståndsrörelsen*. 2020-05-10. <https://xn--motstndsrrelsen-llb70a.se/kamrapporter/utetraning-i-karlstad/>.

Nyheter P4 Örebro. Nazistiska NMR demonstrerade i Örebro. *Sveriges Radio*. 2018-04-21. <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=159&artikel=6935993>.

Nyhetsmorgon (TV4). Fullt kaos när nazister höll torgmöte i Malmö. Stockholm:

Nyhetsmorgon (TV4), 2014-08-24. <https://www.youtube.com/watch?v=48yay-PCxA>

Olsson, Daniel. Nazistisk riksdagskandidat frias för attack mot Pridetag. *Göteborgstidningen*. 2018-03-21. <https://www.expressen.se/gt/nazistisk-riksdagskandidat-frias-for-attack-mot-pridetag/>.

P4 Dalarna. 1 maj 2018. *Sveriges Radio*. 2018-05-01. <https://sverigesradio.se/gruppsida.aspx?grupp=26131>.

P4 Stockholm. Lugnt läge vid NMR:s demonstration på Kungsholmen. *Sveriges Radio*. 2018-08-25. <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=103&artikel=7029158>.

P4 Värmland. Nazister kamptränade i norra Värmland. *Sveriges Radio*. 2020-02-07. <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=93&artikel=7402995>.

P4 Örebro. Rasmus Perssons (C) korta svar om dldshotet efter IS: "Obehagligt". *Sveriges Radio*. 2015-02-23. <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=159&artikel=6101004>

Poohl, Daniel. Nazistfestival i nordöstra Skåne. *Expo*. 2007-07-28. <https://expo.se/nyheter/2007/07/nazistfestival-i-nord%C3%B6stra-sk%C3%A5ne>.

Poohl Daniel. Så sprids nazisternas mordfantasier. *Expo*. 2018-06-21. <https://expo.se/2018/06/sa-sprids-nazisternas-mordfantasier>.

Poohl, Daniel. Nazistiska grupper mindre aktiva. *Expo*. 2020-04-29. <https://expo.se/2020/04/nazistiska-grupper-mindre-aktiva>.

Poohl, Daniel & Leman, Jonathan. Dalarna – den svenska nazismens starkaste fäste. *Expo*. 2017-04-30. <https://expo.se/2017/04/dalarna-%E2%80%93-den-svenska-nazismens-starkaste-f%C3%A4ste>.

Quensel, Anna-Sofia & Vergara, Daniel. Kyrkklockorna varnade när nazister marscherade. *Expo*. 2014-05-01. <https://expo.se/2014/05/kyrkklockorna-varnade-n%C3%A4r-nazister-marscherade>.

Redaktionen Nordfront. Vart är Nordiska motståndsrörelsen i Sverige om fem år? Åtta konkreta målsättningar. *Nordfront*. 2019-01-14. <https://www.nordfront.se/vart-ar-nordiska-motstandsrörelsen-i-sverige-om-fem-ar-atta-konkreta-malsattningar.smr>.

Redaktionen Nordfront. Lyktstolpar reserverades åt folkförrädare i Hässleholm. *Nordfront*. 2019-12-28. <https://www.nordfront.se/lyktstolpar-reserverades-at-folkforradare-i-hassleholm.smr>.

Redaktionen Nordfront. Kamplördag Näste 3. *Nordfront*. 2020-01-03. <https://www.nordfront.se/kamplordag-naste-3.smr>.

Redaktionen Nordfront. Aktivism – Jönköpings läns museum. *Nordfront*. 2020-02-17. <https://www.nordfront.se/aktivism-jonkoping-lans-museum.smr>.

Sandberg, Petter. Tre pojkar anhallna för moskébranden. *Dagens Nyheter*. 1993-09-03. <https://www.dn.se/arkiv/inrikes/tre-pojkar-anhallna-for-moskebranden/>.

Segerstedtstitutet. Toleransprojektet. <https://segerstedtstitutet.gu.se/samverkan/toleransprojektet>.

Sjögren, Kent. Vänstern oroas över nazister. *Värmlands Folkblad*. 2020-02-06. <https://www.vf.se/2020/02/06/vanstern-oroas-over-nazister/>.

Skoglund, Karolina. Nazist och grovt kriminell – nu är han med och styr Borlänge. *Expressen*. 2017-10-21. <https://www.expressen.se/nyheter/nazist-och-grovt-kriminell-nu-ar-han-med-och-styr-borlange/>.

Ströman, Lars. Därför ska rasistisk lärare kunna jobba kvar. *Nerikes Allehanda*. 2017-12-15. <https://www.na.se/artikel/darfor-ska-rasistisk-larare-kunna-jobba-kvar>.

Svensson, Ida. NMR delade ut flygblad på Stortorget - möttes av motdemonstranter. *Nerikes Allehanda*. 2018-09-22. <https://www.na.se/artikel/nmr-delade-ut-flygblad-pa-stortorget-mottes-av-motdemonstranter>.

SVT Nyheter Örebro. Nazistisk organisation affischerade utan tillstånd på busskurer i Örebro. *SVT Nyheter*. 2018-08-30. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/orebro/nynazistisk-organisation-affischerade-utan-tillstand-pa-busskurer-i-orebro>.

SVT Nyheter. Ludvikaborna stod upp mot nazistiska NMR under första maj. *SVT Nyheter*. 2019-05-01. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/ludvikaborna-stod-upp-mot-nazistiska-nmr-under-forsta-maj>.

The Local. Fireworks thrown at Stockholm US embassy during neo-Nazi protest. *The Local*. 2018-04-19. <https://www.thelocal.se/20180419/fireworks-thrown-at-stockholm-us-embassy-during-neo-nazi-protest>.

Thorsén, Pär. Nazistisk gruppering rör sig i centrala Örebro – polisen: “Vi bevakar dem under dagen”. *Nerikes Allehanda*. 2019-01-19. <https://www.na.se/logga-in/nazistisk-gruppering-ror-sig-i-centrala-orebro-polisen-vi-bevakar-dem-under-dagen>.

TT. Nordisk ungdom manifesterar i Stockholm. *Aftonbladet*. 2018-11-29. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Rx7765/nordisk-ungdom-manifesterar-i-stockholm>.

TT. Nordisk ungdom manifesterar i Stockholm. *Svenska Dagbladet*. 2018-11-29. <https://www.svd.se/nordisk-ungdom-manifesterar-i-stockholm>.

Urborn, Christoffer. NMR ställer in första maj-demonstration i Uppsala. *SVT Nyheter*. 2020-03-29. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/uppsala/nmr-staller-in-forsta-maj-demonstration-i-uppsala>.

Valmyndigheten. Val till kommunfullmäktige i Kungälv – Personröster. 2018-09-19. <https://data.val.se/val/val2018/slutresultat/K/kommun/14/82/personroster.html>.

Valmyndigheten. Val till kommunfullmäktige i Kungälv – Röster. 2018-09-19. <https://data.val.se/val/val2018/slutresultat/K/kommun/14/82/index.html>.

Vergara, Daniel. Stundtals våldsamt vid nazistdemonstration. *Expo*. 2013-05-01. <https://expo.se/2013/05/stundtals-v%C3%A5ldsamt-vid-nazistdemonstration>.

Vergara, Daniel. NMR kamptränar i kommunens lokal i Ludvika: ”Vi kan inte göra något”. *Expo*. 2019-07-09. <https://expo.se/2019/07/nmr-kamptr%C3%A4nar-i-kommunens-lokal-i-ludvika-vi-kan-inte-g%C3%B6ra-n%C3%A5got>.

Vickhoff, Alexander. Dockor hängda i snaror – vid flera kommunhus. *Kvällsposten*. 2019-11-15. <https://www.expressen.se/kvallsposten/dockor-i-snaror-pa-flera-orter-i-sydsverige/>.

Westin, Adam. Besökare på Skövde Pride misshandlad av NMR. *Aftonbladet*. 2019-09-28. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Wbdn3Q/besokare-pa-skovde-pride-misshandlad-av-nmr>.

Kapitel 7. Alt-right – En guide för “Normies”

Erik Mellander & Jennie Sivenbring

7.1 Inledning

Normie är Alt-right sympatisörers beteckning på en icke anhängare, som inte anses förstå sig på internetkultur eller Alt-right. Det är en individ som av rörelsen betraktas vara en utomstående, icke upplyst och politisk korrekt person, alltså en person som förhåller sig till och följer allmänna demokratiska normer i samhället. Denna översikt syftar till att belysa alternativhögern, dess framväxt och vad det är för ideologiska antaganden som syns i den retorik som förs fram.

Den alternativa högern eller Alt-right var inledningsvis, som beteckningen avslöjar, ett alternativ till den konservativa republikanska politiken eller till den mer extrema eller radikala högern i USA. Det amerikanska presidentvalet och kampanjen kring Donald Trump 2016 brukar hänvisas till som den händelse som gav rörelsen genomslag på den offentliga arenan, trots att den figurerat på Internet ett tag. Det är således fråga om ett relativt nytt och outforskat fenomen, som vuxit fram till stor del med hjälp av sociala medier. Rörelsens fäste i online-sfären gör också att den har en transnationell prägel.

I Sverige är det framför allt Christoffer Dulny och Daniel Friberg som brukar nämnas som betydande för etablerandet av Alt-right i svenska sammanhang. Genom bland annat tankesmedjan *Nordisk Alternativhöger* och med arenor på sociala medier så som Facebook, Twitter, You Tube och podcasten *Vita pillret*, som utkommer regelbundet på hemsidan, menar de att de bedriver metapolitik¹⁰⁴⁵ för att påverka politiska strömningar och att som Christoffer Dulny uttrycker det i en intervju med SVT nyheter ”göra det oacceptabla acceptabelt”¹⁰⁴⁶. Att tillskriva Dulny och Friberg fullständigt ägarskap för alternativhögern i Norden och Sverige är förstås en grov förenkling. Det kan till och med argumenteras för att det finns en fara i att placera enskilda individer i en “Poster boy-position”. En rörelse är mer än de individer som är dess affischnamn, och ett särskilt fokus på sådana kan göra att vi förbiser att Alt-right rörelsen till stor del bygger på en form av kollektivt författarskap. I det här fallet är det också frågan om en snabbt växande internationell rörelse, som förefaller ha stor inverkan på hur det politiska samtalet förs.

Översikten baseras främst på tidigare forskning, emellertid är rörelsen relativt ung och en hel del information har hämtats från forum, poddar och communities där rörelsen är aktiv. Länkar till dessa finns i slutnoter. Därtill har vi konsulterat en del journalistiskt material. Rapporten baseras på följande frågeställningar:

¹⁰⁴⁵ Metapolitik definieras och diskuteras under avsnittet *Retoriska grepp*

¹⁰⁴⁶ SVT nyheter: *Så försöker Alt-right rörelsen förändra Sverige med rasistisk propaganda*. 29/8 2018 <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/sa-forsoker-alt.-right-rorelsen-forandra-sverige-med-rasistisk-propaganda> (Hämtad 2020-05-14)

1. Hur har Alt-right vuxit fram och hur kan framväxten av rörelsen förklaras?
2. Hur är rörelsen organiserad internationellt och i Sverige
3. Vilken ideologi framförs?
4. Vilka retoriska grepp används inom rörelsen?

7.2 Rörelsens framväxt och hur den kan förklaras

Följande avsnitt avser att ge en bild av hur Alt-right rörelsen växer fram som en del av den amerikanska alternativhögern. Det är delvis en kronologisk översikt, dels ett försök att redogöra för faktorer som spelat in för att dess hastiga framväxt under så pass kort tid har varit möjlig.

7.2.1 Alt-right som rörelse

Begreppet *rörelse* så som i social eller politisk rörelse kan förenklat beskrivas som en kollektiv strävan efter att etablera ett nytt sätt att leva. En social rörelse kan också betecknas som en form av ”förlängd kampanj” som organiseras runt ett missnöje¹⁰⁴⁷. Enligt Tilly och Tarrow är en social rörelse i bemärkelsen förlängd kampanj, karaktäriserad av upprepade anspråk i en viss fråga och baserad på organisering, nätverkande, tradition samt solidaritet samtidigt som rörelsen upprätthåller anspråken genom aktivism¹⁰⁴⁸. Sociala rörelser bygger på och förstärker en kollektiv identitet och engagemang i en gemensam fråga. Om vi ska betrakta alternativhögern som en rörelse kan det vara av vikt att ha en sådan förståelse i åtanke. Rörelsen använder sig av strategiska tillvägagångssätt för att etablera och normalisera sina idéer, de använder effektivt kontaktvägar för att bibehålla momentum och de upprepar sina anspråk och budskap för att försäkra att de får fäste. Alt-right är en oorganiserad rörelse i den bemärkelse att det inte finns en formell institution eller en tydlig ledare som samordnar eller organiserar den¹⁰⁴⁹. Det finns inget “Grand Narrative” eller ontologisk berättelse som rörelsen grundar sig på, som motsvarar exempelvis den status som *Det kommunistiska manifestet* haft i vänsterideologiska miljöer, eller som *Mein Kampf* eller *The Turner Diaries* har i högerextrema miljöer. Därmed och däremot finns det delade meningar inom Alt-right om vad man bör åstadkomma, och det är även svårt att identifiera ett konkret gemensamt mål. Det som emellertid förenar många Alt-right anhängare är idén om att bevara den vita rasen. Richard Spencer, en av rörelsens mest framträdande förespråkare och förgrundsfigurer, betonar till exempel: ”Race is real. Race matters. Race is the foundation of identity”¹⁰⁵⁰.

¹⁰⁴⁷ C, Tilly, Contentious Repertoires in Great Britain, 1758-1834. *Social science history* 17, no 2: (1993), s.253-80.

¹⁰⁴⁸ C, Tilly & S.G Tarrow, *Contentious politics*. (Boulder: Paradigm, 2007), s.8.

¹⁰⁴⁹ G. Hawley, *Making Sense of the Alt-right*. (New York: Columbia University Press, 2017).

¹⁰⁵⁰ R. Spencer, *ALTRIGHT.COM*. 11/8 2017, <https://altright.com/2017/08/11/what-it-means-to-be-Alt-right/> [hämtad 2020-05-14]

7.2.2 Alt-right växer fram

I augusti 2016 håller demokraternas presidentkandidat Hillary Clinton ett anförande i Reno, Nevada och fördömer då den rörelse som gjort sig bekant som Alt-right. Clinton hänvisar vid tillfället till exempel till konspirationsteoretikern Alex Jones och dennes relation till Donald Trump. Delar av Clintons tal resulterade emellertid mer i förvirring än i klargörande om rörelsen och huruvida den hade någon koppling till Trumps presidentkampanj. Den allt mer offentligt accepterade bilden av att Alt-right var en del av kampanjen resulterade ändå i att rörelsen indirekt blev en del av den. En allmän föreställning var också att om Trump vann valet, skulle även Alt-right vinna en seger¹⁰⁵¹.

För många människor blev Clintons anförande ett första möte med ett begrepp och en ideologi som funnits i onlinemiljöer sedan runt 2012¹⁰⁵². Begreppet Alt-right myntades av amerikanen Richard Spencer, som idag leder the *National Policy Institute*, en vit-nationalistisk tankesmedja som anses vara bland de mest tongivande förespråkarna för vit-nationalism i USA. Spencers mål är att skapa en etniskt vit nationalstat i Nordamerika, vilket han menar är viktigt för att bevara den eurocentriska kulturen. Spencer driver tesen att ett folkutbyte håller på att ske. På grund av stigande födelsetal bland minoriteter och invandrare – i kombination med en valhänt politik – fördrivs vita människor från sina "rättmätiga områden"¹⁰⁵³. Spencer tar dock inte hela äran för namnet Alt-right, utan betonar att den paleokonservativa forskaren Paul Gottfried är den huvudsakliga inspirationen till begreppet. Gottfried delar den kritik som Alt-right för fram mot USA, men anser sig själv varken vara grundare eller en del av rörelsen. Han motsätter sig vit nationalism, tar avstånd från Spencer, och uttrycker skarp kritik till de metoder som används av rörelsen. Emellertid förutspådde Gottfried tidigt att en ny alternativ höger rörelse skulle uppstå. Denna rörelse skulle bedriva kampen mot neokonservatismen efter att den mer klassiskt konservativa paleokonservativa rörelsen, den "Old-Right" som Gottfried själv var en del av, var förbrukad¹⁰⁵⁴. Den alternativhöger som Gottfried förutspådde är alltså inte densamma som den nuvarande Alt-right rörelsen.

Under Richard Spencers ledning började begreppet Alternative Right användas på webbtidningen *Taki Magazine*. Inledningsvis var det ett brett begrepp som inkluderade i princip alla högeråsikter som var emot den nykonservativa rörelsen. Libertarianer, utrikespolitiska icke-interventionister, och individer med vit-makt åsikter ryms vid den här tiden under alternativhögerens paraply. Spencer lämnade *Taki Magazine* 2009 för att starta webbsidan *Alternative Right*. Till skillnad från andra vit nationalistiska sidor som till exempel *American Renaissance* eller *Occidental Quarterly*, var *Alternative Right* inte enbart fokuserat på rasfrågor. Sidan inkluderade

¹⁰⁵¹ Hawley 2017, s. 125

¹⁰⁵² E. Hodge & H. Hallgrimsdottir, Networks of Hate: The Alt-right, "Troll Culture", and the Cultural Geography of Social Movement Spaces Online. *Journal of Borderlands Studies*, (2019), s. 1-18.

¹⁰⁵³ SPLC, *About Richard Bertrand Spencer*. <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/individual/richard-bertrand-spencer-o> [Hämtad 2020-02-14]

¹⁰⁵⁴ P. Gottfried P, *Conservatism in America: Making Sense of the American Right*, (Palgrave-Macmillan, 2007)

även artiklar om utrikespolitik, inrikespolitik, ekonomi, och könsrelationer, men blev snabbt fördömd av SPLC: *Southern Poverty Law Center*¹⁰⁵⁵. Civilsamhällesorganisationen SPLC är ett amerikanskt resurscenter som arbetar för medborgerliga rättigheter genom utbildning, påverkansarbete, rättshjälp och kartläggning av rörelser som baseras på hattraditioner.

När *Alternative Right* lanserades blev det synonymt med identitetspolitik för vita människor. Spencer identifierar sig inte som vit-nationalist, utan kallar sig själv istället för identitär. Frågor om ”vem vi är och vilka vi är” kommer i denna ideologiska riktning före frågor som har med aspekter som politik, ekonomi eller religion att göra. En identitär rörelse fokuserar på en uppdelning mellan nationella eller regionala identiteter och förespråkar starkare prägel på likheter inom och olikheter mellan grupper, som också bör skiljas åt geografiskt, en form av etnopluralism. Den identitära strömningen avsäger sig ofta en koppling till nazism eller rasism men har samtidigt en antisemitisk hållning och förespråkar att judar på etnisk basis urskiljs och avskiljs från andra etniciteter¹⁰⁵⁶.

Det dröjde inte länge innan sidan *Alternative Right* blev ett nav för mer öppet rasistiskt material men det skiljde sig fortfarande i uttryckssätt från andra vit nationalistiska sidor som exempelvis *Stormfront*. På sätt och vis förmedlade *Alternative Right* en tvetydig men i sammanhanget unik ideologisk hållning som varken visade stark lojalitet till USA, eller hyste någon beundran för den konservativa politiska teorin. Hemsidan hade en växande publik under de följande åren, men utmynnade aldrig i någon riktig rörelse. Under 2012 valde Spencer att personligen avsluta sitt engagemang i sidan och ansvaret lämnades över till journalisten Collin Lidell och författaren Andy Nowicki. Då Spencer fortfarande var publicistiskt ansvarig för sidan valde han 2013 att helt lägga ner den. Anledningen var bland annat att Lidell publicerat en artikel med titeln “Is Black Genocide Right?”¹⁰⁵⁷. Detta fick Spencer trots att han lämnat över ansvaret stå till svars för. Detta innebär inte att Spencer har lämnat sitt engagemang för rörelsen bakom sig. Han har istället etablerat en ny Community genom sidan *Altright.com*, vilken beskrivs vara mer provocerande och riktad mot en yngre målgrupp.

7.2.3 Alternative right blir Alt-right

Den ursprungliga Alternative Right inriktningen betonade en intellektuell diskurs i fråga om vit-nationalism. Ett sätt att visa detta var ett undvikande av den rasistiska och antiegalitära diskussionen och karikatyr-retoriken, som är vanlig förekommande bland nynazister. Därtill förespråkades en mer seriös ton, där glåpord och nedsätta kommentarer undveks särskilt gällande antisemitistisk hatpropaganda¹⁰⁵⁸. I alternativhögern präglades antisemitismen istället av en akademisk jargong, som lyftes

¹⁰⁵⁵ Hawley 2017

¹⁰⁵⁶ N. Gordon, The ‘New Anti-Semitism’. *London Review of books*, 1/2 2018, (2018)..

¹⁰⁵⁷ Hawley 2017

¹⁰⁵⁸ Hawley 2017

fram av framförallt evolutionspsykologen Kevin MacDonald, som förespråkar judisk etnocentrism¹⁰⁵⁹. I och med Spencers framträdande roll och i samband med det ökade intresset på sociala medier, förändrades tongångarna och ur Alternative Right föddes runt 2015, det mindre politiskt korrekta formulerade Alt-right.

Även om den grundläggande ideologiska hållningen är mer eller mindre densamma finns en tydlig strategisk skillnad mellan de två begreppen Alternative Right och Alt-right. Det har aldrig inom den rasideologiska högern funnits någon medveten intention att popularisera begreppet Alt-right som ersättning för Alternative Right. Istället verkar det som att anhängare naturligt drogs till Alt-right-begreppet, då det var så vanligt förekommande på olika online forum.

I och med inträdet av Alt-right försvagades den seriösa och akademiska tonen i sociala medier. Tabun kopplade till ras, etnicitet, religion och kön bemöttes på de mest tänkbara vulgära och kränkande sätt. Slogans och symboler som brukade vara mer synonymt med nazism som exempel *1488*¹⁰⁶⁰ eller *hakkorset* blev mer förekommande i online forum kopplade till Alt-right och användandet av dem kan betraktas som såväl seriöst som ironiskt.

Hawley anger att ett talande exempel på bruk av sådana symboler, är när ett hakkors placeras i *Pepe the frog*'s ögon varpå memen sprids online¹⁰⁶¹. *Pepe the frog* ritades av tecknaren Matt Furie 2005 och den gröna grodan har mot tecknarens godkännande och vilja approprierats av Alt-right rörelsen och uppnått ikonstatus. En status som understötts av att president Trump själv delat en bild av sig själv som *Pepe the frog* på Twitter. Pepe har inofficiellt blivit en maskot för Alt-right. Symbolen finns idag listad på Anti Defamation Leagues¹⁰⁶² databas över hatsymboler.

7.3 Förklaringar till framväxten av Alt-right

Som tidigare konstaterats väcktes Alt-right på allvar till liv under sommaren före presidentvalet 2016, i samband med Hillary Clintons anförande. Uppmärksamheten som talet väckte togs emot med glädje från Alt-right sympatisörer. Trafiken till websidor och forum växte och nästan alla stora medieaktörer publicerade regelbundet artiklar om fenomenet. Daniels menar att faktorer bakom rörelsens framgång sammanfaller i både en lång historia och tradition av rasism och ett framväxande medierande digitalt ekosystem drivet av algoritmer online¹⁰⁶³. Senmodernitetens acceleration, hastiga demografiska förändringar som sker när människor av olika

¹⁰⁵⁹ K. MacDonald, *Att förstå det judiska inflytandet*. (Logik Förlag, 2012)

¹⁰⁶⁰ 1488 som nummersymbolik betecknar de 14 orden "We must secure the existence of our people and a future for white children" myntade av David Lane, 88 hänvisar till den åttonde bokstaven i alfabetet: H och 88 till HH och Heil Hitler.

¹⁰⁶⁰ Hawley 2017

¹⁰⁶² Anti Defamation League, ADL är en internationell organisation baserad i New York.

Organisationen har funnits sedan 1913 och arbetar med frågor som berör antisemitiska hatbrott och diskriminering genom kartläggning påverkan, utbildning, politik och juridik.

¹⁰⁶³ J. Daniels, J, The algorithmic rise of the "Alt-right". *Contexts*, vol.17, issue 1, (2018). s.60-65.

anledningar förflyttar sig, förändringar som uppstår som konsekvenser av kvinnors ställning i ett liberalt jämställt samhälle, inverkar på hur människor erfar sin plats och sina möjligheter¹⁰⁶⁴. Det går inte heller att undvika sociala mediers betydelse för rörelsens etablering och snabba spridning. Användandet av tekniska och digitala innovationer och interaktiva forum möjliggör att kluster av individer dras till vissa attraktionspunkter (points of attraction), ett fenomen som benämns "swarming" eller svärmande¹⁰⁶⁵. I sådana attraktionspunkter bekräftas åsikter och attityder i vad som utgör ekokammare eller filterbubblor som tillåter att de reproduceras.

Det kan vara av vikt att förstå vad det var som krattade manegen och möjliggjorde ett så hastigt genombrott och acceptering av Alt-right. Som tidigare nämnts, kan en rörelse betraktas som en "förlängd kampanj, som organiseras kring ett missnöje¹⁰⁶⁶. Hur kan vi då förstå detta missnöje? Vad är det för behov det fyller?

7.3.1 Representationskris

En förekommande förklaring handlar om behovet av representation. Alt-right framställer sig som en röst för nationen, försvarare av social ordning och traditionella identiteter och representant för vanligt folk och en tystad majoritet¹⁰⁶⁷. När det finns begränsat utrymme för "vanligt folk" och för en "tyst majoritet" att se sig representerade i den parlamentära politiken, kan missnöje uppstå. Guasti och Almeida pekar på att just dessa skillnader mellan politiken och den majoritet den riktar sig till och representerar, tenderar att leda till sprickor eller en representationskris: "crisis of representation"¹⁰⁶⁸. Detta möjliggör utvecklandet av en offeridentitet för dem som inte ser sig representerade av en liberal demokrati – grupper som vanligtvis inte definieras som missgynnade, såsom vita män. Daniels menar att Alt-right i själva verket manifesterar en kris för vit identitet. Vita arga män som har "statusångest" för sin minskade sociala makt¹⁰⁶⁹. I Alt-right sammanhang kan dessa (ofta medelklass och arbetarklass män) konstrueras som offer för politik som gynnar illegal invandring, en rasism mot vita och feminism som orsakar deras missnöje – och som inte lyfts i den parlamentariska politiken. I alternativa media och i rörelser som Alt-right blir missnöjet emellertid vädrat och uppmärksammat och bekräftat.

¹⁰⁶⁴ J. Phillips, & J. Yi, Charlottesville Paradox: The 'Liberalizing' Alt-right, 'Authoritarian' Left, and Politics of Dialogue. *Society, Springer Science + Business Media* (2018). s. 55-221-228.

¹⁰⁶⁵ A. Jakubowicz, Alt-right White Lite: trolling, hate speech and cyber racism on social media. *Cosmopolitan civil societies: an interdisciplinary journal*. Vol. 9, No 3. (2017), s.41-60.

¹⁰⁶⁶ C. Tilly & S.G Tarrow, 2007

¹⁰⁶⁷ L. Knops & B. De Cleen, The Radical Right versus the Media Critique to claims for (Mis)Representation. *Politics and Governance*, 2019, Vol.7, issue 3. (2019), s.165-178.

¹⁰⁶⁸ P.Guasti & D.Almeida, Claims of Misrepresentation: A comparison of <Germany and Brazil. *Politics and Governance*, vol.7, no.3,(2019).

¹⁰⁶⁹ Daniels 2018, s. 61

7.3.2 Maskulinitetskris

Tveklöst är Alt-right, i likhet med många andra högerrörelser en rörelse som främst attraherar män och som appellerar till och ger svar på problem eller frågor som är maskulint kodade¹⁰⁷⁰. En vanligt förekommande förklaringsmodell för ökad mobilisering till högerradikala rörelser är en komplexitet i fråga om maskulinitet i en allt mer globaliserad samtid. Mattsson och Johansson menar att upplevelsen av att traditionell manlighet är marginaliserad ger upphov till en toxisk, ibland våldsam maskulinitet¹⁰⁷¹. Förändringar av maskulinitet kan användas som förklaring för att beskriva eller förklara livssituationer, exempelvis kan ensamhet eller arbetslöshet förklaras genom att "andra" mer socialt, kulturellt och ekonomiskt "upphöjda" män har tagit jobb/flickvän ifrån en. Det kan också handla om utrymme att problematisera att "de andra" inte är riktiga män utan är antingen alldeles för feminina eller för djuriska. Detta kan understödja rekryterandet av individer genom en form av erbjudande att de genom rörelsen kan få stöttning i att återta sin maskulinitet, bekämpa "de andra", och därmed få tillbaka sin jobb/flickvän¹⁰⁷².

Alt-right sympatisörer är ofta förespråkare av den typ av identitetspolitik som visar på en krisande vit maskulinitet och som förmedlar en offerskapsroll. De uppmärksammar ibland hur detta kan manifesteras i samhälle och kultur. Ett av de mest uppmärksammade fallen som kan exemplifiera detta är när filmen *Star Wars: Rogue One* lanserades. Diskussioner online fokuserade på hur filmen porträtterade vita män. Manusförfattaren Chris Weitz twittrade att "Please note that the Empire is a white supremacist (human) organization." I filmen utgörs imperiets motståndare av en multietnisk grupp kvinnliga krigare. En reaktion på manusförfattarnas progressiva budskap och det uttryckta motståndet mot vita mäns överlägsenhet resulterade i en bojkottkampanj under hashtagen #DumpStarWars och filmen kom att inom rörelsen att utgöra exempel på konspirationsteorier och *Anti-White Social Engineering*. På så sätt lyckas man framställa vita män som offer¹⁰⁷³.

I en analys av inlägg på sociala medier i relation till upploppen vid demonstrationerna i Charlottesville 2017, definieras ett narrativ som förenar deltagare i demonstrationerna nämligen att icke vita fallit offer för orättvis politik, att illegala invandrare ges bättre förutsättningar och att det pågår en kulturell rening av vit historia¹⁰⁷⁴. Författarna finner att särskilt de som är födda runt millennieskiftet erfar att de saknar privilegier och att arbetslöshet, osäkerhet, ökad dödlighet på grund av

¹⁰⁷⁰ C. Mudde, Why is the far right dominated by men? *The Guardian* 17/8 2018..
<https://www.theguardian.com/commentisfree/2018/aug/17/why-is-the-far-right-dominated-by-men> [hämtad 2020-05-14].

¹⁰⁷¹ C. Mattsson & T. Johansson, *Life Trajectories Into and Out of Contemporary Neo-Nazism: Becoming and Unbecoming the Hateful Other*. (London: Routledge, 2020).

¹⁰⁷² C. Mudde 2018

¹⁰⁷³ M. Wendling, *Alt-right From 4chan to*. (London: Pluto Press, 2018), s. 74)

¹⁰⁷⁴ Phillips & Yi 2018, s.222.

droger och alkohol samt självmord är något som särskilt drabbar vita män, vilket gör dem till en särskilt utsatt grupp¹⁰⁷⁵.

7.3.3 Etablissemangskris

Phillips & Yin menar vidare att Alt-right som identitetsrörelse är särskilt attraktiv för de män som erfar att de hela livet från media och även från sina föräldrar, matats med en diet bestående av propaganda som förespråkar en samhällsordning som är anti-manlig, anti-vit och anti-traditionell. Detta har skapat en värld där den gemensamma erfarenheten är ett förtryck från etablissemangset.

På den högerkonservativa nyhetssajten Breitbart beskriver och Allum Bokhari och Milo Yiannopoulos¹⁰⁷⁶ från insidan av rörelsen sin syn på Alt-right och orsaker till dess framväxt. De menar att en avgörande anledning till rörelsens existens är att etablissemangset satt en rasiststämpel på dem som hyser positiva åsikter om västerländsk kultur och att det finns en konsensus inom det mediala och politiska etablissemangset om vad som är acceptabelt att diskutera och inte. Därmed fyller Alt-right ett behov som inte uppfylls av andra rörelser eller ideologier och erbjuder ett forum för viktiga frågor för en stor mängd individer som inte finner sig tillrätta i det de uppfattar vara det politiskt korrekta. Författarna av artikeln menar att det inte spelar någon roll hur absurt eller hatfullt etablissemangset anser att Alt-right är, så länge de fortsätter att bli ignorerade så kommer de att finnas kvar.

Den okunniga och förlöjligande attityden mot rörelsen som Yiannopoulos och Bokhari beskriver är svår att argumentera emot¹⁰⁷⁷. Om bemötandet av och motståndet mot Alt-right är den primära anledningen till dess framväxt eller inte är emellertid svårt att belägga.

Enligt den kanadensiske forskaren Ronald Beiner¹⁰⁷⁸ (2018), har den västerländska liberalismens hantering av extrema ideologier varit bristfällig. Beiner menar att inställningen till den liberala demokratin som den permanenta ideologiska segraren inte längre är hållbar. När vi idag stöter på kulturella, politiska, och existentiella utmaningar kan den liberala hegemonin förhindra en öppenhet för filosofisk reflektion och filosofisk dialog. Etablissemangset ger inte möjlighet att förstå varför dessa teorier – tillsammans med många medborgare i dagens samhälle – vänder sig emot den liberala demokratin. Därutöver menar Beiner att det starka självförtroendet inom den västerländska liberalismen om att liberal-egalitarism är den moraliska sanningen har resulterat i att man inte längre ser nödvändigheten i radikala och omfattande

¹⁰⁷⁵ Phillips & Yi 2018

¹⁰⁷⁶ A. Bokhari, & M. Yiannopoulos: *An Establishment Conservatives guide to the Alt-right*. Breitbart maj, 2016, <https://www.theguardian.com/commentisfree/2018/aug/17/why-is-the-far-right-dominated-by-men> [Hämtad 2020-03-01]

¹⁰⁷⁷ Hawley 2017

¹⁰⁷⁸ R. Beiner, *Dangerous Minds Nietzsche, Heidegger, and the Return of the Far Right*. (University of Pennsylvania Press, 2018).

filosofiska dialoger. Risken med att undvika dialog är enligt detta synsätt att alternativa ideologier lyckas skapa en mer mänsklig känslomässig attraktion.

7.4 Alt-right i Sverige

I jämförelse med i USA har Alt-right rörelsen inte haft samma genomslag i Sverige. Den har dock representation i landet i form av gruppen *Nordisk Alternativhögern (NA)*. Gruppen presenterades i maj 2017 tillsammans med sajten *altnorden.se* av Daniel Friberg och Christoffer Dulny. Den online retorik som, används i den svenska gruppen liknar den amerikanska. Den mörka och ironiska humorn är speciellt riktad mot den ideologiska vänstern, liberaler, konservativa, och mot judar¹⁰⁷⁹.

På hemsidan¹⁰⁸⁰ beskriver Nordisk Alternativhögern sina politiska orienteringspunkter i fem rubriker: I. Samhället och människan, II. Europa, III. Ekonomin och politiken, IV. Världens folk och den etniska pluralismen, V. Parlament, revolution, reaktion¹⁰⁸¹.

I. Samhället och människan. Under första punkten beskriver NA att dagens samhälle inte erbjuder någon autentisk identitet. Liberalismens individbegrepp och socialismens klassanalys tillfredsställer inte denna identitetssträvan. Den autentiska identiteten baserad på språk, kultur, etnicitet och social verklighet, därför är etniska grupperingar den självklara utgångspunkten för både samhällsanalys och politisk praktik.

II. Europa. Denna andra punkt betonar vikten av ett enat Europa. De lokala, regionala och nationella tillhörigheterna är otillräckliga för att européers intressen i världen ska kunna säkras. Det nuvarande EU projektet tillfredsställer inte detta behov på grund av byråkrati, globalisering, frihandel, allierande med FN och överstatlighet som möjliggjort massinvandring och mångkultur. Ett utträde ur EU och ett nytt europeiskt samarbete krävs och säkerhetsfrågor och utrikespolitik anges vara viktiga prioriteringar.

III. Ekonomin och politiken. Under den tredje punkten förklarar NA sitt förhållningssätt till ekonomi. Rörelsen förespråkar politikens primat över ekonomin. Privata aktörer och sammanslutningar ska inte ha medel att styra samhällsutvecklingen. Politiken måste ha medel att stävja missbruk som följer av privata aktörers ekonomiskt grundade maktutövning.”

Texten betonar att *primat* inte är densamma som *reglering* och att det fortfarande ska finnas en fri marknad. Alain de Benoists tes: ”...gärna ett

¹⁰⁷⁹ Expo. *Expo*. 12/12 2018, <https://expo.se/fakta/wiki/nordisk-alternativhoger> [Hämtad 2020-05-14]

¹⁰⁸⁰ Altnorden.se, Nordisk Alternativhögers hemsida <https://www.altnorden.se> [Hämtad 2020-03-01]

¹⁰⁸¹ Altnorden.se Vad vi vill, <https://www.altnorden.se/vad-vill-vi/> [hämtad 2020-01-09]

samhälle med marknad, men inte ett marknadssamhälle” passar bra in i Nordiska Alternativhögerens ekonomiska förhållningssätt.

IV. Världens folk och den etniska pluralismen. Under den fjärde rubriken betonas vikten av att folk och nationer ska utvecklas på egen hand utan inblandning från andra stater eller överstatliga organisationer. Här framförs kritik mot hur den västerländska utrikespolitiken fokuserat demokrati, mänskliga rättigheter, och invandring till Europa samtidigt som miljontals människor dödas i tredje världen. Istället för angreppskrig, bör synpunkter om andra länders inre angelägenheter föras fram på ett diplomatiskt sätt. NA förväntar sig liknande förhållningssätt från omvärlden och att massinvandring till Europa och amerikaniseringen måste upphöra och därmed import av vad som på sidan betecknas som ”idiotiskt politiskt tankegods och infantiliserande kultur”. Detta till förmån för europeisk kultur skapad av olika folk, dels av intellektuella och kulturella eliter politiskt och andligt trogna Europa.”

V. Parlament, revolution, reaktion. Under den femte och sista rubriken beskrivs en kritisk hållning till nuvarande parlamentarism. Nordisk Alternativhöger menar att allmänna val flyttar fokus från verkliga förhållanden och att politiska partier enbart satsar på valmaximering genom opinionsbildning. NA tar avstånd från all typ av politiskt våld vare sig det kommer från en enskild person eller organisation. Att förespråka revolution eller uppror skulle inte uppfylla någon positiv funktion för ett pånyttfött Europa. En samhällsförändring måste ske långsamt genom påverkningskampanjer som är begripliga för gemene man. Istället för våld som en politisk metod använder sig rörelsen av metapolitik.

I en intervju för SVT¹⁰⁸² säger forskaren Lisa Kaati att det innehåll och de skämt som sprids från den Nordiska Alternativa Högern oftast inriktas på folkvalda politiker och hur de ska ställas till svars eller avrättas. Kaati menar att detta ett demokratiskt problem då det kan leda till att politiker inte vågar göra sitt jobb då de kan bli uthängda eller stå ut för hot. I samma intervju säger Säpos chefsanalytiker Ahn-Za Hagström att även om alternativa högern inte har begått något säkerhetspolitiskt brott, kan budskapen och retoriken inspirera andra att begå brottsliga handlingar.

7.5 Rörelsens organisering

Alt-right har idag inte någon specifik ledargestalt. Det är en oorganiserad rörelse som delar en och annan åsikt och mål, men som i övrigt kan förefalla spretig. Rörelsens karaktär och avsaknad av verklig fysisk organisering eller medlemskap att söka, gör dess anhängare svåra att identifiera, en faktor som kan ha betydelse för hur långt individer kan sträcka sig i diskussioner, åsikter och retorik. Rörelsens främsta aktivitet är nätverkande och påverkan i online miljöer. Genom det som rubriceras som metapolitik strävar rörelsen efter att genom påverkan och propaganda i form av memer

¹⁰⁸² Svt.se Säpo ”Vi underskattar inte den här rörelsen”. *Svt.* 29/8 2018

<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/sapo-om-alternativhogern-vi-underskattar-inte-den-har-rorelsen> [Hämtad 2020-03-01]

och ironi, normalisera det som tidigare varit tabu. Avsikten är att förändra och förskjuta människors tankar om vad som är godtagbart att tala om och uttrycka i den politiska sfären.

I media och i motståndarens retorik har Alt-right kommit att etableras som ett begrepp som inbegriper alla politiska strömningar som relaterar till rasism, vit makt, fascism och Nazism.¹⁰⁸³ Även om rörelsen framförallt är koncentrerad till USA finns sympatisörer i bland annat Storbritannien, Nederländerna, Tyskland och Frankrike. Därtill finns liknande rörelser som använder sig av samma typ av propagandistiska tillvägagångssätt ett exempel är rörelser relaterade till det franska begreppet "fachosphère" som är nära besläktat med Alt-right. Alt-right har också hämtat mycket inspiration från den franska *Nouvelle Droite* rörelsen och dess prioritering av kulturell medvetenhet¹⁰⁸⁴.

Det är svårt att identifiera något officiellt internationellt nätverk. Det faktum att anhängare utövar en hel del av sin aktivism online, på en mängd olika forum, betyder dock att det i vissa avseenden går att kartlägga var de kommer ifrån. På så sätt kan man se i vilka länder aktiviteten är som högst. Hine har undersökt aktivitet genom att studera 4chan och den populära message board (anslagstavlan) som benämns /pol/¹⁰⁸⁵. Med tanke på att /pol/ är ett engelskspråkigt forum, kan det tyckas oväntat att en stor del av dess användare kommer från Frankrike, Tyskland, Spanien, Portugal och även från flera östeuropeiska länder (Hine, 2017, s. 4). Därtill visar analysen av det totala antalet skapade trådar i forumen att aktivitet från USA dominerar. Däremot visar analyser av antalet publicerade diskussionstrådar i forumet per capita blir topp fem resultatet: Nya Zeeland, Kanada, Irland, Finland, och Australien. Detta kan tolkas som att avsändare och initiativtagare ofta är engelskspråkiga och att icke-engelska användare tar del av och sprider det som produceras och kommuniceras.

7.5.1 En global online rörelse

Sociala medier har förändrat vårt sätt att interagera med andra människor, distinktionen mellan on- och offline är inte helt självklar. Möjligheterna att dela innehåll och diskutera viktiga frågor utan begränsningar i tid och rum ger helt andra möjligheter än kommunikation face-2-face ger. Deltagande online möjliggör exempelvis att det går att interagera under annan identitet, att sända ut hot och hat utan att behöva avslöja vem man är. Samtidigt begränsas andra möjligheter så som att avläsa kroppsspråk att avgöra vem den verkliga avsändaren är och seriositet och avsikt

¹⁰⁸³ P.J Salazar, The Alt-right as a Community och Discourse. *Journal of the European Institution of Communication and Culture. Javnost - The Public*, 25:1-2, (2018), s. 135-142.

¹⁰⁸⁴ J. Berger, *The Alt-right Twitter Census: Defining and Describing the Audience for Alt-right Content on Twitter*. VOX-Pol Network of Excellence (2018).

¹⁰⁸⁵ G.E Hine, Kek, Cucks, and God Emperor Trump: A Measurement Study of 4chan's Politically Incorrect Forum and Its Effects on the Web. *Computer Science. Information Technology*, (2017), s.1-15.

hos den som är avsändare eller mottagare. Kommunikation kan också tveklös stärka och bekräfta idéer och bidra till ett gemensamt socialt kapital¹⁰⁸⁶.

Även om presidentvalet 2016 haft stor betydelse för att ge Alt-right uppmärksamhet, hade det inte betytt mycket om det inte vore för rörelsens effektiva arbete online. De möjligheter till inhämtande av information och för utbyte av tankar och idéer samt spridandet av innehåll som onlinesfären erbjuder saknar motstycke i historien. Den effektiva digitala tekniken som riktar och baserar onlinetrafik på algoritmer levererar snabbt bekräftelse för individer som söker efter information, eller efter likasinnade och länkar enkelt samman dessa¹⁰⁸⁷. Kaiser och Rachfleisch analys av YouTube visar hur algoritmer bidrar till både spridning och utveckling av retoriken och till förenandet av högerextrema rörelser, där Alt-right ses som en brygga till mer extrema forum¹⁰⁸⁸. Analysen visar hur YouTube algoritmen samlar olika ideologiska kanaler i ett större högerorienterat kluster. Därmed kan man också trots att den radikala högern i USA är så fragmenterad, identifiera grupper som miliser, vit-makt, kristna identitärer, eko-terrorister, och neokonfederala förgreningar. En individ som besöker FOX News eller GOP online rekommenderas genom algoritmer att besöka konspirationsteoretiska kanaler eller Alt-rightkanaler. Enligt författarna är detta problematiskt då konservativt lagda individer är endast två klick från att hamna på kanaler som är högerextrema, konspirationsteoretiska och radikala. Utöver det så bidrar YouTube algoritmen till att en så kallad "filterbubbla" uppstår vilken förändrar vårt sätt att möta idéer och information¹⁰⁸⁹.

Reddit och 4chan är betydande plattformar för rörelsen. Idag är det också enkelt att finna öppna Facebooksidor med Alt-right innehåll, som kan framstå som både hatiskt och hotfullt, men som enligt amerikansk lag är tillåtet och därför ofta får stå kvar så länge innehållet är publicerat i USA. I kölvattnet av vad som har kommit att kallas Gamer-gate på 4chan, där kvinnliga gamers blev utsatta och hotade har portalen tvingats till stora redaktionella förändringar. På grund av detta har många användare flyttat till det mer radikala 8chan. Denna portal har blivit en del av det som kallas darknet, och är exempelvis inte sökbar via vanliga sökmotorer som Google eller AoL.

Rörelsens aktivitet online är i huvudsak synlig för den som önskar ta del av dess innehåll, och möjligheterna för forskare och underrättelsetjänst att studera rörelsen kan anses tämligen goda.

This offers us a useful window into the understanding the nature of the Alt-right which is not a centralized movement, but an exotic collection of websites, blogs, social media feeds and provocateurs. In essence the Alt-right is grievance politics fashioned for the white community (...)

¹⁰⁸⁶ J. Sivenbring & F. Siekkinen, F. R-E-S-P-E-C-T! Feminine respectability and sexuality for young women online. *First Monday*, Volume 24, No 1 (2019).

¹⁰⁸⁷ Daniels 2018

¹⁰⁸⁸ Kaiser & Raschfleisch. *Unite the right? How YouTube's recommendation algorithm connects the U.S. Far-right. Media.com 11/4 2018* Unite the Right? How YouTube's Recommendation Algorithm Connects The U.S. Far-Right [Hämtad 2020-02-29]

¹⁰⁸⁹ Kaiser & Raschfleisch 2018

and using electronic media as a forum for refine and promote its ideologies¹⁰⁹⁰.

En del av den aktivitet som pågår i offentliga forum, har ett anslag som kan uppfattas som hatiskt och hotfullt, för en del människor kan det inverka på upplevelse av personlig säkerhet. Detta sker i en miljö som är relativt fri från övervakning och ingripanden från myndigheter. Som Hodge och Hallgrimsdottir påpekar, blir dessa onlineforum en form av friutrymmen som överskrider de fysiska begränsningar som annars finns när människor ska mötas över geografiska avstånd, kategorigränser och mellan nationer¹⁰⁹¹. Författarna argumenterar för att rörelsens onlineaktiviteter utgör en form av gränsmarkerande aktivitet (Bordering activity). Rörelser som saknar spatiala gränser kompenserar detta genom att upprätta och förstärka kulturella gränser som markerar och avskiljer den egna rörelsen från andra och som skapar anledning till mobilisering och fortsatt aktivism. Det ger upphov till en mängd epitet och benämningar av individer utanför rörelsen, de som utgör ut-gruppen.

Det kan poängteras att det inte finns några egentliga bevis för att individer kan radikaliserars enbart genom att befinna sig online, däremot bidrar kommunikation online tveklöst till att påverka individers tankar och argumentation. Flera individer som begått terrordåd har diskuterat sina handlingar före det att dessa brott begås. Alek Minassian och Elliot Rodgers är två exempel på detta, liksom Anders Bering Breivik. Det kan tilläggas att dessa även har en historia av psykisk ohälsa. Lisa Kaati¹⁰⁹² konstaterar att flera studier visar att det är vanligt att ensamagerande terrorister, innan de utfört sina dåd, varit aktiva i sociala nätverk på internet. Det förefaller dock inte som om internets utveckling lett till ökad terrorism, utan att kommunikation på nätet kompletterar erfarenheter och möten i livet offline.

7.5.2 Alt-right off line, spin off effekter

Med tanke på att Alt-right är en oorganiserad rörelse sker sällan några större samlingar utanför online forumen. Vid några tillfällen har man kunnat se Alt-right anhängare i demonstrationer till stöd för Donald Trump eller sammandrabbningar med vänsterorienterade grupperingar. Därtill finns det händelser och fenomen som betraktas som avknoppningar av rörelsen och som ger sig tillkänna offline, ibland med katastrofala konsekvenser.

¹⁰⁹⁰ B. Cohen, (((Multiple Parentheses))) and Burning Flags: Antisemitism and Media Coverage of the 2016 American Presidential Election. *European Journal of legal issues*, vol 1. Nr 5. (2019), s.5.

¹⁰⁹¹ E. Hodge & H. Hallgrimsdottir, Networks of Hate: The Alt-right, "Troll Culture", and the Cultural Geography of Social Movement Spaces Online. *Journal of Borderlands Studies*, (2019), s. 1-18.

¹⁰⁹² L. Kaati, (red.). Det vita hatet: radikal nationalism i digitala miljöer. Totalförsvarets Forskningsinstitut, 2017). FOI-R- 4463- SE.

7.5.3 Unite the Right Rally i Charlottesville

En av det mest uppmärksammade fysiska sammankomsterna för rörelsen var den våldsamma sammanstötningen i Charlottesville, Virginia den 12:e augusti 2017¹⁰⁹³. Datumet och staden har kommit att bli en gemensam referenspunkt för forskning och litteratur om Alt-right på ett sätt som liknar det i princip oundvikliga omnämmandet av 11:e september 2001 och New York i skrifter om terrorism och extremism.

Under kvällen den 11:e augusti samlas hundratals amerikanska vita nationalisterna och anhängare till olika vit-maktorganisationer under parollen *Unite the Right*. Syftet för samlingen var att tillsammans protestera mot bytet av namn på två parker i staden som uppkallats efter sydstatsgeneralen och förflyttningen av en staty av Robert E Lee, konfederationens överbefälhavare under amerikanska inbördeskriget¹⁰⁹⁴. Organisatorerna proklamerade i förväg att protesterna i Charlottesville skulle komma att utgöra en vändpunkt för Alt-right som skulle innebära en övergång från aktivism online till gatu-aktivism. Atkinson pekar på att Alt-right rörelsens agenda för samlingen utgick från idén om ett förestående folkmord på vita utfört av judar, muslimer, invandrare, afroamerikaner, vita liberaler, feminister och kommunister, vilket förklarar det växelvis skanderandet av "You will not replace us" och "Jews will not replace us"¹⁰⁹⁵. Motreaktionerna blir kraftiga och de båda sidorna drabbar samman, varpå ett undantagstillstånd utfärdas av guvernören och tillståndet för demonstrationen dras in. Under skingrandet av folkmassorna, kör en man med bil in i motdemonstranterna och mejar ner dem. Detta resulterar i en kvinnas död (Heather Hayes) och att 24 människor skadas i attacken, varav fem får allvarliga skador. Även om gärningsmannen inte understöts av rörelsen, har han inspirerats av budskapet och använt sammankomsten som kanal för att genomföra ett dåd med utgångspunkt i vit-makt.

Veckan efter publicerar skribenten och aktivisten Vincent Law en artikel som presenterar sammankomsten och protesten som en massiv manifestation för försvar av det vita arvet. Attacken och dödsfallet nämns inte med ett ord, istället poängteras att motståndare reagerade med chock och vördnad¹⁰⁹⁶. Därtill ledde uttalanden från president Trump till protester då han riktade skuld mot båda sidor och uttryckte att det på båda dessa sidor finns fina människor.

Det som skulle bli en vändpunkt, blev mycket riktigt en sådan om än inte i den riktning som avsågs. I efterspelet av händelsen blev flertalet sidor nedstängda av forum som Twitter och Patreon och flera aktivister åtalades för sitt deltagande. Som Atkinson skriver:

¹⁰⁹³ Wendling 2018

¹⁰⁹⁴ Phillips & Yi, 2018

¹⁰⁹⁵ D.C. Atkinson, Charlottesville and the Alt-right: a turning point? *Politics, Groups and Identities*, 6:2, (2018). s. 311

¹⁰⁹⁶ Vincent Law, *The Alt-right Holds MASSIVE rally to defend white heritage in Charlottesville*. Altright.com 15/5 2017 <https://altright.com/2017/05/15/Alt-right-rallies-to-defend-white-heritage-in-charlottesville/> [Hämtad 2020-02-20]

The unite the right rally represented a white supremacist cotillion, designed to introduce online activist to each other and to the world. In fact, it exposed the Alt-right to what it is: a racist movement steeped in white supremacist ideas¹⁰⁹⁷.

Även om händelserna i Charlottesville blev ett bakslag för rörelsen, har den tillsammans med den offentliga diskussionen runt president Trump bidragit till att flytta gränserna för vad som en acceptabel offentlig diskurs så att det blir allt mer " normalt " att höra rasistiska, antisemitiska och kvinnofientliga uttalanden^{1098 1099}.

7.5.4 Incels, involuntary celibacy

Incels är ett relativt outforskat område, ett antal studier finns och de flesta publicerade under de senaste tre åren. Begreppet Incel eller involuntary celibacy (ofrivilligt celibat) myntades av en kvinna (kallad Alana) redan 1997. Syftet var då att utgöra en stödgrupp för individer som saknade kärleksrelationer och hade svårt att finna någon partner. I någon mening är detta ännu rörelsens huvudsakliga syfte. Idag består rörelsen nästan uteslutande av män online som framför allt diskuterar orsaker till sin och andras inceldom. Det finns idag grupperingar som menar att incels är en livsomständighet och inte en rörelse.

Bruce Hoffman identifierer tillsammans med sina kollegor två grundstenar i den Incelsrörelsens världsåskådning och sammanfattar dessa som: en föreståelse för att samhällshierarkier är baserade på fysiska karaktäristiska och att kvinnor är skyldiga till hierarkierna¹¹⁰⁰. Därtill att kvinnor är ytliga och baserar sina val av partners på fysisk attraktivitet, längd, vikt och ras. Kvinnors fokus på det ytliga och det fysiska skapar därmed en obalans där vissa män förblir utan partner. Även om det inte gäller alla, förs dessa diskussioner ofta i misogyn ordalag online.

Det finns ingen självklar koppling mellan Incel rörelsen som i grunden är opolitisk och Alt-right, det finns dock anledning att uppmärksamma att det våld som utförs av rörelsens anhängare är ett politiskt våld, ritkat mot kvinnor¹¹⁰¹. Det finns också många sektioner för Incels på alternativa höger kanaler som Reddit, 4chan och 8chan, därutöver figurerar liknande resonemang om kvinnor och sex frekvent i olika Alt-right communities. Det finns också en hel del antisemitiskt innehåll i incels sfären, särskilt bland individer som utfört våldsdåd. Lingvistiken är också en gemensam nämnare, rörelserna angränsar till varandra och inte sällan överlappar de och brygger över till varandra då användare rör sig emellan dem. De förklaringsmodeller som lyfts i denna rapport vad gäller det missnöje som understöttat framväxten av Alt-right, går att

¹⁰⁹⁷ Atkinson 2018, s. 312

¹⁰⁹⁸ Mattsson & Johansson 2020

¹⁰⁹⁹ D. Minkowitz, The Racist Right Looks Left. *The Nation*, 8/12 2017.

<https://www.thenation.com/article/archive/the-racist-right-looks-left/> [hämtad 2020-05-14].

¹¹⁰⁰ B. Hoffman, J. Ware & E. Shapiro, Assessing the Threat of Incel Violence, *Studies in Conflict & Terrorism*, (2020), s.1-23.

¹¹⁰¹ Hoffman, m.fl. 2020

applicera även på incel communityen. Den grundar sig i erfarenheter av maskulinitet, missnöje med etablissemang och en offermentalitet¹¹⁰².

Individer som själva identifierat sig som incels och sedan begått brott och till och med mord har lämnat meddelanden eller manifest i onlineforum. De mest namnkunniga av dessa är Elliot Rodger och Alek Minassian som båda bär skuld till flera människors död. Båda hyllas i incel-forum som Supreme gentlemen och Saint Elliot och Saint Alek. De har även gett upphov till uttryck som Go AM eller Go ER, som betyder att göra som Minassian eller Rodger och skrida till handling. Minassian hyllar också Rodger i det inlägg han gör på Facebook precis innan dådet.

Även om dessa skeenden utgör undantag i incel-rörelsen, är det dessa som föranlett att den relateras till radikaliserings och som en rörelse som kräver viss övervakning. Efter sådana händelser har också portaler som Reddit och 4chan försökt att stänga ner Incel-forum där våld och hat förespråkas, och där samtal förs om bland annat fördelar med incest, gruppvåldtäkter och hur kvinnor kan säljas som slavar¹¹⁰³.

Nya forum öppnas ständigt exempelvis communityen *incel.co* har i dagsläget över 10.000 aktiva användare. Journalisten Naama Keates ¹¹⁰⁴ har under ett par år intervjuat incels som är aktiva i olika forum, däribland *Incels.co*. Forumet består av olika diskussionstrådar som handlar om ensamhet, sexualitet men också om hur feminism ska bekämpas och om hur kvinnor ska behandlas. En förklaringsmodell som återkommer på forum, bloggar och poddar är att deras status står att finna i kvinnans "frigörelse" och biologiska drift att reproducera sig. Baele, Brace och Coan¹¹⁰⁵ (2019) har genomfört en analys av forumet *incel.me*¹¹⁰⁶ för att belysa rörelsens världsåskådningar. De finner att kvinnor idag har bättre möjligheter till egen försörjning och välbetalda positioner, vilket gör att de skaffar barn senare i livet. När de gör det, är de i regel så pass gamla att de söker de mest välbeställda männen med förmånligt utseende, vilket gör att många män aldrig finner en partner.

Det språk och den jargong som används inom incels sfären, är i många avseende det samma som inom Alt-right, med tillägg som särskilt avser incel communityen. Exempelvis är Chads ett samlingsnamn för att beteckna de attraktiva män som kvinnor föredrar. En vanlig tes är att 20 procent av alla män är Chads och att 100 procent av alla kvinnor föredrar dessa. De innehar ett särskilt kapital benämnt LMS (Looks, Money, Status) vilket Incels saknar. Utöver dessa män finns Stacies, den kvinnliga motsvarigheten och de inte lika attraktiva Beckys. I fältet mellan Incels och dessa

¹¹⁰² Hoffman m.fl. 2020

¹¹⁰³ K. Laidlaw, K. The untold story of Alek Minassian, the Yonge street van attacker. *Toronto Life*, 1 /5 2019. <https://torontolife.com/city/man-behind-yonge-street-van-attack/> [hämtad 2020-02-28]

¹¹⁰⁴ N. Kates from *INCEL, Crawlspace- True crime & Mysteries* <https://poddtoppen.se/podcast/1187326340/crawlspace-true-crime-mysteries/naama-kates-from-incele>

¹¹⁰⁵ S. Baele, L. Brace & T. Coen, From "incel" to "saint". Analyzing the violent worldview behind the 2018 Toronto attack. *Terrorism and political violence*. (2019). DOI: 10.1080/09546553.2019.1638256

¹¹⁰⁶ Senare *incel.co*, vilket också hänvisas till i detta avsnitt, 13 mars 2020 har forumet flyttats till ny domän.

idealtyper finns Betas, eller Normies, de som understödjer eliten genom att förespråka jämlikhet och feminism.

En incel kan vara *redpilled*¹¹⁰⁷, vilket innebär att han insett sanningen om världen och sin plats i den. Det handlar främst om att inse att kvinnor inte är attraherade av honom och att han saknar attribut som rörelsen menar gör honom sexuellt intressant för det motsatta könet. När han blir *blackpilled* har han gett upp och insett att han kommer att vara för evigt ensam. Det är en mörk insikt som generellt saknas i andra alternativa rörelser och deltagare diskuterar sitt eget ofördelaktiga utseende, självskador och fördelar med att begå självmord. Som Beale med kollegor konstaterar är det den nihilistiska komponenten med det svarta pillret som gör att medlemmarna mer sannolikt ägnar sig åt självskadebeteenden än åt utåtriktat våld i syfte att nå förändring. Ändå är Incels rörelsens världsbild inte främmande för att en del av dem utför våldshandlingar mot kvinnor för att nå katarsis.¹¹⁰⁸

I Totalförsvarets forskningsinstituts granskning av trafiken på välkända incel forum på nätet visas att Sverige ligger relativt högt i fråga om användare. På exempelvis *Incels.co*, liksom *Lookism.net* är 4,6 procent av användarna registrerade i Sverige, på *Looksmax.me* är siffran hela 7,4 procent¹¹⁰⁹.

7.6 Ideologiska inslag och retoriska grepp

Alt-right rörelsen hastiga utveckling och förändring har gett energi till ideologin. Som Salazar poängterar är denna genomslagskraft anmärkningsvärd, rörelsen har utvecklats som både rörelse och som diskurs baserad på både ideologi och retorik¹¹¹⁰. Vi kommer i detta avsnitt att belysa de ideologiska fundament som syns i Alt-rights visuella närvaro på Internet och i poddar som förekommer i riklig mängd. Vi granskar också en del av de texter som producerats av individer som företräder rörelsen och vad som framkommit i andras analyser av miljön. Därefter kommer vi att ge en översikt över olika retoriska grepp och propaganda som används för att sprida rörelsens budskap

När vi hänvisar till ideologi menar vi en åskådning och en utopisk idé om hur ett samhälle skall se ut och styras. Alt-right rörelsen kan härledas till nationalkonservativa ideal men har även inslag av nationalism och nationalsocialistiska element. Det finns ett antal bärande idéer som karaktäriserar rörelsen. Dessa är identitarism, etnopluralism, nationalism, anti-feminism, antisemitism och motstånd mot jämlikhet och homosexualitet.

¹¹⁰⁷ För fler exempel på för rörelsen vanliga retoriska och idiomatiska uttryck och begrepp se avsnittet lingvistik och jargong.

¹¹⁰⁸ Beale m.fl. 2019, s.20

¹¹⁰⁹ J. Fernquist, B. Pelzer, K. Cohen, L. Kaati & N. Akrami, *Hope, Cope and Rope. Incels i digitala miljöer*. (FoI, 2020).

¹¹¹⁰ P.J. Salazar, The Alt-right as a Community and Discourse. *Journal of the European Institution of Communication and Culture. Javnost - The Public*, 25:1-2, (2018), s. 136

7.6.1 Identitarism, Etnopluralism och Nationalism

En av de bärande idéerna för Alt-right rörelsen är ras-separatism (racial separatism), vilket skulle minska raskonflikter som är oundvikliga i ett mångkulturellt samhälle¹¹¹¹. För att detta skall bli möjligt krävs ett stopp av massinvandring, politisk korrekthet, och att vit identitets politik ska vara en naturlig del av den allmänna politiken. Den svenska tankesmedjan *Motpol.nu* identifierar sig som identitär och konservativ och som en röst i ett “allt trängre och enfaldigare offentligt svenskt rum”¹¹¹². De beskriver sin syn på identitarism som en medveten insikt om att etniska grupper bör separeras men att varje grupp bör respekteras. Däremot relateras senare års samhällsproblem till en ökad invandring. På *Motpol* poängteras vikten av en seriös och respektfull debatt.

Etnopluralism kan beskrivas som en idébaserad på att alla människor tillhör en etnisk grupp och att olika grupper inte skall blandas. Det innebär även att olika grupper bör hålla sig till sitt eget geografiska territorium. Det finns också hierarkiska ordningar mellan etniska grupper, vilket motiverar att de inte skall beblanda sig med varandra och en politisk argumentation för att begränsa invandring¹¹¹³. Ett viktigt mål bland Alt-right sympatisörer är att skapa en eller flera etniskt vita stater.

Även om majoriteten av Alt-right sympatisörerna delar uppfattningen att stater baserade på etnicitet bör eftersträvas finns ingen utarbetad idé om hur dessa ska förverkligas¹¹¹⁴. Detta skiljer rörelsen från tidigare förespråkare av vit nationalism som till exempel William Pierce. I sin roman *The Turner Diaries* beskriver Pierce under pseudonymen Andrew Mac Donald att ett våldsamt globalt raskrig som inkluderar kärnvapen kommer leda till uppkomsten av den etniskt vita staten¹¹¹⁵. Visioner om att ett krig eller en våldsam revolution kommer lägga grunden till den nya etniskt vita staten är emellertid ovanligt inom Alt-right.

Enligt Richard Spencer är det nödvändigt med nationalstater baserade på ras/etnicitet för att säkra folkets överlevnad:

Nations must secure their existence and uniqueness and promote their own development and flourishing. The state is an existential entity, and, at its best, a physical manifestation of a people's being, order, and will to survive. Racially or ethnically defined states are legitimate and necessary¹¹¹⁶.

Att detta skulle realiseras genom en våldsam konflikt verkar han inte förvänta sig. Han tillstår dock att vägen dit är oklar.

¹¹¹¹ Phillips & Yin 2018

¹¹¹² *Motpol.com: Om Motpol*. <https://motpol.nu/om-motpol/> [Hämtad 2020-02-23]

¹¹¹³ Mattsson & Johansson 2020

¹¹¹⁴ Hawley 2017

¹¹¹⁵ A. MacDonald/W.Pierce, *The Turner Diaries*. (Cosmotheist Books, 1978:2019).

¹¹¹⁶ Spencer, R. *ALTRIGHT.COM*. 11/8 2017, <https://altright.com/2017/08/11/what-it-means-to-be-Alt-right/> [hämtad 2020-05-14]

En långsiktig plan är istället enligt Spencer att rikta in sig på att konvertera individer som aldrig tidigare varit öppna för idén om vit nationalism¹¹¹⁷. En vision förmedlas av Greg Johnson chefredaktör för det vit nationalistiska förlaget *Counter-Currents* som menar att när vita nationalister dominerar amerikansk politik kommer det bli lättare att uppmana icke-vita människor att lämna landet. Han poängterar dock att mer drakoniska åtgärder kan bli nödvändigt när det kommer till deportation av odokumenterade invandrare.

Sammanfattningsvis varierar åsikterna om ras och etnicitet inom Alt-right, från uppmaning till etnisk rensning, om nödvändigt genom våldsamma metoder, till nya restriktioner mot icke-vita invandrare. Den gemensamma nämnaren bland alla falanger inom rörelsen är dock att ras är den viktigaste politiska frågan¹¹¹⁸.

7.6.2 Antisemitism

Ingen kunde förvänta sig att termen Alt-right på så kort tid skulle komma att bli en del av Amerikas politiska lexikon och medialandskap, skriver den judiske skribenten Ben Cohen och utvecklar en teori om att samtida antisemitism allt mer har kommit att manifesteras i attityder och idéer¹¹¹⁹. Antisemitiska strömningar är ytterst tydliga i onlineforum, däribland på Nordiska alternativhögerns site där exempelvis uttrycket foliekippor används för att beteckna judars ”påstådda utsatthet och förföljelsemani”.

Redan 1899 skriver Emil Durkheim i essän *Anti-Semitism and Social Crisis*, att när samhället lider behövs någon att skylla på, någon att hämnas på och ta ut sin besvikelse på. De som redan är illa omtyckta av opinionen är lätta att identifiera som ansvariga. Detta kan vi se manifesteras i onlinesfären där memer med antisemitiskt innehåll är mångtaliga. Den antisemitiska retoriken bygger ofta på konspirationsteorier om judiska komplotter. En mycket vanlig sådan är att en internationell sammanslutning av framstående judar, i hemlighet styr världens regeringar (Zioist Occupied Government, ZOG) och planerar att överta världsherraväldet och själva styra det. Detta fullständiga övertagande av makten kan vara nära förestående då judar redan kontrollerar media, banker och utrikespolitik¹¹²⁰ och hämtar näring från traditionella antisemitiska myter. En vanligt förekommande sådan är att judar står bakom kommunismen och dess brott mot mänskligheten. Samtidigt florerar myter om att judar kontrollerar hela det kapitalistiska systemet¹¹²¹. På sidan *Altright.com* finns mångtaliga exempel på judiska konspirationsteorier, en del mer utvecklade, andra mindre underbyggda. Ett exempel är en artikel som påstår sig påvisa hur ett projekt

¹¹¹⁷ Hawley 2017

¹¹¹⁸ Hawley 2017

¹¹¹⁹ Cohen 2019

¹¹²⁰ Lipstadt, D. *Antisemitism here and now*. (London: Scribe, 2019).

¹¹²¹ Gordon, N, The ‘New Anti-Semitism’. *London Review of books*, feb. 2018, (2018)..

där dragqueens läser sagor för barn, är en judisk konspiration för att göra barn perverterade ¹¹²².

Antisemitismen är ett av de bärande fundamenten inom alla förgreningar inom Alt-right och ständigt närvarande. Samtida antisemitism är densamma som inspirerat antisemitiska pogromer under historiens gång och nazisternas Förintelse av det judiska folket under andra världskriget. Atkinson skriver att *Judefrågan*, rädslan för ett folk mord på vita och de 14 orden utgör den absoluta mittpunkten för all Alt-right och högerideologi i efterkrigstid¹¹²³. Professor Kevin MacDonald som ägnat mycket av sin gärning åt att förklara judendomen som en grupprevolutionär strategi, hävdar att judars assimilering in i sekulära samhällen utan att behöva lämna kultur och religion har öppnat för att judarna ska kunna använda sitt destruktiva intellekt¹¹²⁴. Detta intellekt möjliggör för judar att dölja sig bakom en kosmopolitisk mask medan de arbetar för att förstöra västerländsk kultur.

Under de senaste åren har också Richard Spencer blivit allt mer frispråkig i sin antisemitism. Bland annat förespråkar han en etniskt vit amerikansk stat där vita kan leva avskilt från judar och icke-vita. I linje med detta karakteriserar han sig som "vit sionist", i den bemärkelsen att han vill ha ett tryggt territorium liksom sionister önskar i Israel¹¹²⁵.

Den neonazistiska grenen av rörelsen hämtar inspiration från *Tredje Riket* och eftersträvar ett liknande samhälle, fritt från judar. Den ironiska tonen, som oftast förekommer bland Alt-right online forumen, är frånvarande i den neonazistiska inriktningen. Denna gren är bäst representerad av webbsidan *Daily Stormer* och dess skapare Andrew Anglin. Våldsamma, antisemitiska och kränkande rubriksättningar är inte ovanligt bland artiklarna som publiceras på sidan, ett exempel är: *Jew Admits Dreams of Defiling Aryan Blood* skriven av Benjamin Garland ¹¹²⁶.

Antisemitismen är ytterst tydlig i Anglins egen beskrivning av vad Alt-right är¹¹²⁷. Han förfäktar bland annat att judarnas existens i det västerländska samhället är djupt problematiskt och att de måste avlägsnas:

The defining value of the movement and the foundation of its ideology is that the Jews are fundamentally opposed to the White race and Western civilization and so must be confronted and ultimately removed from White societies completely. Jews are behind all of the things which we are against, the diametric opposite of everything that

¹¹²² Melissa Maszaros, Dragqueen story hour is a jewish invention to pervert young children. *Altright.com* 2/8 2017 <https://altright.com/2017/08/02/drag-queen-story-hour-is-a-jewish-invention-to-pervert-young-children/> Hämtad 2020-02-16

¹¹²³ Atkinson 2018

¹¹²⁴ MacDonald, *KAtt förstå det judiska inflytandet*. (Logik Förlag, 2012)

¹¹²⁵ Gordon 2018

¹¹²⁶ B. Garland. Jews admits to dreams of defiling aryan blood. *The daily stormer* 14/5 2016, <http://dstormer6em3i4km.onion.ly/taylorswiftwasright-jew-admits-to-dreams-of-defiling-aryan-blood/> [Hämtad 0202-03-01]

¹¹²⁷ A. Anglin, *A Normie's Guide to the Alt-right*. August: 31(2016).

we stand for. In a very real sense, defeating and physically removing the Jews will solve every other problem. None of this would be happening if it were not for the Jews¹¹²⁸.

Anglins inställning speglar väl de psykologiska svar på politisk osäkerhet som Kofta med kollegor pekar på som fundament i antisemitiska konspirationsteorier. De menar att den judiska konspirationen är en prototyp för idén om ett förkroppsligande av en mäktig ondskefull rörelse som opererar för att undergräva det sociala systemet¹¹²⁹

7.6.3 Anti-feminism

Rörelsen är starkt anti-feministiskt och motsätter sig den rådande jämställdhetsnormen mellan könen. Istället bör ett mer patriarkalt samhälle eftersträvas. Kritiken mot feminism är inte baserad på traditionella religiösa föreställningar, istället hänvisar rörelsen till de biologiska skillnaderna. Denna skillnad bör också ge avtryck i samhället där kvinnor och män ska ha separata sociala roller¹¹³⁰. Motstånd mot feminism har också kommit att identifieras som en inkörsport till radikala höger ideologier, Hoffman med kollegor beskriver motstånd mot feminism och aktivism som förespråkar mäns rättigheter som en grogrund för utveckling och etablerande av rasistiska, antisemitiska åsikter och hatiska yttringar mot LGBT individer¹¹³¹.

I Alt-right forum online, förlöjligas feminister det är vanligt att de visuellt jämförs med kvinnor som är betraktade som stereotyp attraktiva. Därtill är sexualisering och objektifiering av kvinnokroppen ständigt närvarande, samma tekniker används på män som genom femininisering förlöjligas och förminsas¹¹³². Femininitet är något ytterst oönskvärt i ett kulturellt paradigm som betraktar "icke-macho maskulinitet" som o-manligt eller "inte överhuvudtaget manligt"¹¹³³. Deckman sammanfattar en högerposition i fråga om kvinnor och kvinnors rättigheter i relation till män: sexuella närmanden från män mot kvinnor ska bemötas och uppfattas som något naturligt som män bara gör¹¹³⁴. Även om kvinnor får delta i offentligt liv, bör de först och främst inse att deras expertis framförallt ligger i det privata i hemmet och familjen. Kvinnor måste också inse att män är bättre lämpade att leda och lagstifta även i fråga om kvinnors kroppar och rättigheter. Därtill kan våldtäkter främst förklaras av att kvinnor använder

¹¹²⁸ Anglin 2016, s. 32-33

¹¹²⁹ M. Kofta, W. Soral & M. Bilewicz, What Breeds Conspiracy Antisemitism? The Role of Political Uncontrollability and Uncertainty in the Belief in Jewish Conspiracy. *Journal of Personality and Social Psychology*. 118(5), (2020), s.16.

¹¹³⁰ Hawley 2017

¹¹³¹ Hoffman, m.fl. 2020

¹¹³² T. Koulouris, Online misogyny and the alternative right: debating the undebatable. *Feminist media studies*, 18:4, (2018), s. 750-761.

¹¹³³ L. Garcia-Favaro & R. Gill, Emasculation Nation has Arrived: Sexism rearticulated in online responses to lose the lad's mags campaign. *Feminist media studies*. 16(3) (2016), s. 379-397.

¹¹³⁴ M. Deckman, *Tea Party Women: Mama Grizzlies, Grassroots leaders, and the changing face of the american right*. (New York: New York University Press, 2016).

sin sexualitet som ett vapen och att kvinnor sedan gnäller över att sådant sker för att framställa sig som offer.

Koularis menar att online misogyni är en manifestation av ett högst verkligt politiskt problem¹¹³⁵. Vanliga ämnen som kommer upp för diskussion är att kvinnor har en strukturell fördel gentemot män, att unga pojkar som uppfostras av kvinnor förstörs i sin manlighet, att feminister äger social och kulturell hegemoni, att kvinnor tjänar mer än män, har bättre utbildning och att män på grund av kvinnors ställning har blivit desorienterade och fråntagna sin naturliga överhet. Denna överhet relateras till vad Yiannopoulos beskriver som mäns dygder såsom tävlingsinriktning, styrka och fysisk aggression¹¹³⁶.

7.6.4 Homofobi

Tolerans eller intolerans för homosexualitet delar rörelsen. Några starka åsikter om homosexualitet är generellt svår att identifiera i vissa delar och ämnet är rätt lågt prioriterat¹¹³⁷. Andrew Anglin, beskriver hur den identitära delen av Alt-lite omfamnar homosexualitet i större utsträckning än den vit nationalistiska delen¹¹³⁸. Anglin beskriver också sitt obehag inför Richard Spencers stöd till den "radikala homosexuella rörelsen" då han bland annat bjudit in den homosexuelle högerextremisten Jack Donovan, till en konferens:

Richard Spencer has invited Jack Donovan to his conferences and publicly defended him. Donovan is a radical homosexual who has written on the internet about "fucking men like they were women" and specifically targeting men with 'daddy issues'¹¹³⁹.

Anglin hyser dock respekt och förhoppning för Spencer och uttrycker förhoppning om att hans position i frågan ändras i framtiden. Anglins åsikter om Milo Yiannopoulos är däremot mindre respektfulla. Yiannopoulos beskrivs som en "homosexuell jude" som är "omstörtande" och en "sjukdom". Därtill att judar står bland annat bakom den "homosexuella politiska agenda"¹¹⁴⁰

Inom rörelsen används begreppet *degenerates* (i betydelsen degenererade). Ordet används för nedsättande syfte och kan appliceras på många olika måltavlor som till exempel individer som umgås med individer av annan ras eller, vad som är vanligt inom den extrema grenen av rörelsen, mot traditionalister och Alt-lite personer. Det är inte ovanligt att ordet degenerate används mot homosexuella eller folk som man anser har en viss sexuell perversion¹¹⁴¹.

¹¹³⁵ Koularis 2018

¹¹³⁶ Yiannopoulos i Koularis 2018

¹¹³⁷ Hawley 2017

¹¹³⁸ Anglin 2016

¹¹³⁹ Anglin 2016, s. 71

¹¹⁴⁰ Anglin 2016, s. 33

¹¹⁴¹ Wendling 2018

7.6.5 Islamofobi

Alt-right rörelsen har en generellt antagonistisk attityd mot Islam och muslimer. Inställningen är framförallt baserad på muslimsk invandring och islamistiska terrorattacker mot västerländska mål. De islamofobiska attityder som företräds av Alt-right skiljer sig dock en del mot den som speglar till exempel konservativa attityder. Vad vissa konservativa menar är bland annat att många muslimer har en värdegrund som inte är kompatibel med västerländsk liberalism. Innan Islam har reformerats och anpassats till det moderna samhället så bör muslimsk invandring till väst regleras. Alt-right rörelsens grundläggande rasism gör emellertid att dess islamofobiska hållning ser annorlunda ut. De kulturella eller religiösa uttrycken spelar här ingen roll, även om en muslim skulle bestämma sig för att konverterar till kristendom eller bli ateist är den inte välkommen. Så länge individen har en annan rastillhörighet så är den kulturella och religiösa bakgrunden egentligen irrelevant¹¹⁴².

Den negativa inställningen till islam tar sig oftast i uttryck som föreställningen om en maktkamp om den västerländska civilisationen. Richard Spencer menar till exempel att en kamp för Europas identitet står på spel och är på väg att bli en islamistisk utpost:

The so-called “refugee crisis” is an invasion, a war without bullets, taking place on the fields of race, religion, sex, and morality. At stake is Europe’s very identity—whether the continent will be the locus of our people’s shared story, or become just another Islamic outpost¹¹⁴³.

representanter för rörelsen har varit snabba med att utnyttja islamistiska dåd som skett i väst. Ett exempel är efter det islamistiska dådet mot en gay-nattklubb i Orlando, Florida 2016. Den homosexuella Alt-lite sympatisören Milo Yiannopoulos valde då att åka till platsen där attentatet skett för att hålla ett tal syftande till att argumentera mot muslimsk invandring¹¹⁴⁴.

7.6.6 Retoriska grepp

Retorik kan användas för att appellera eller repellera mottagare av budskap. Genom medvetna kommunikationsstrategier kan Alt-right neutralisera det stigma som relateras till vit-maktrörelsen. Rasism och antisemitism omformuleras i termer som bevarandet av ett vitt arv och vit nationalism, som en konsekvens av att vita människor identifieras som offer för en omvänd diskriminering¹¹⁴⁵. När vi i det här fallet använder oss av rubriken retoriska grepp avser vi de former av kommunikation som rörelsen använder sig av för att föra fram sitt budskap och sin särart. Det inbegriper då

¹¹⁴² Hawley 2017

¹¹⁴³ Spencer 2018

¹¹⁴⁴ A. Nagle, *Kill All Normies: Online Culture Wars From 4chan and Tumblr to Trump and the Alt-right*. (Zero Books, 2017).

¹¹⁴⁵ Futurell, R. & Simi, P. the (un)surprising Alt-right. *Contexts*, Vol. 16, No 2, (2017), s.76.

både lingvistiska knep och strategiska tekniker och användandet av identitetsmarkörer som används för att få anhängare och potentiella anhängare att känna igen sig i rörelsen. Följande avsnittet kan läsas som en argumentation: Alt-right framställs som en *metapolitisk* rörelse för de *unga och intellektuella* vilka är *offer* för *konspirationer* och för *falska nyheter* eller *fake news*. Genom användandet av en gemensam *lingvistik* och *jargong* och genom *humor* och *ironi*, ofta kommunicerad med hjälp av *memer*, skall budskapet normaliseras för att kunna accepteras av allmänheten som skall öppna sina ögon för sanningen.

7.6.7 Metapolitik

De mest framstående individerna inom Alt-right är förespråkar för så kallad metapolitik. Begreppet bygger på Antoni Gramscis hegemoni begrepp och utvecklades av den Europeiska Nya Högern (ENR), vilken är en rörelse som inspirerat amerikansk Alt-right. Daniel Friberg definierar metapolitik ”som en process för att sprida och förankra specifika kulturella idéer, attityder, och värderingar i samhället och som i slutändan leder till djupgående politiska förändringar”¹¹⁴⁶. Detta behöver inte nödvändigtvis åstadkommas genom politiska partier. Poängen är att omdefiniera dagens politiska normer som enligt Friberg, den europeiska kulturvänstern dragit till det extrema.

På samma sätt som ENR anser att den europeiska kulturvänstern har lyckats metapolitiskt och strävar efter att konkurrera ut dem, försöker Alt-right att begagna en liknande metapolitisk teknik för att utmana den påstådda intellektuella hegemoni inom framförallt mainstream konservatism¹¹⁴⁷. Enligt Spencer bör Alt-right förstås som en rörelse förankrad i metapolitik med fokus på stora idéer snarare än en strävan att implementera politisk policy. Det politiska arbetet är därmed ett mer långsiktigt arbete för att förändra normer, åsikter och attityder hos en stor massa genom påverkansarbete.

Ett sätt att arbeta metapolitiskt är att förändra normer genom bruket av humor och ironi. Den skämtsamma tonen som förekommer i Alt-right kanaler gör det svårt för utomstående, säkerligen även för andra Alt-right anhängare också, att förstå om intentionen är enbart på skämt eller allvar, Hodge och Hallgrimsdottir menar att ironi kan vara ett effektivt rekryteringsinstrument som gör det möjligt för användaren att maskera budskapet och neutralisera det.

Irony allows users to cloak their recruitment behind the expression ‘it’s just a joke’; if an audience is receptive to the image’s intent, then they show themselves to be amenable to recruitment, while hostility can be diverted by claiming the poster was merely ‘trolling’ as a joke¹¹⁴⁸.

¹¹⁴⁶ Main 2018 s. 13

¹¹⁴⁷ Main 2018

¹¹⁴⁸ Hodge & Hallgrimsdottir 2019, s. 8

Den ironiska tonen används oftast tillsammans med konfrontativ argumentationsteknik som riktar sig mot ut-grupper.

7.6.8 Unga och intellektuella

Inte utan stolthet hävdas att rörelsen ger en växande röst åt generation Z, personer födda mellan 1995 och 2014, för dessa kan Alt-right representera ett progressivt uppbrott från gamla konservativa alternativ.

I många avseenden eftersträvar Alt-right rörelsen att framstå som intellektuell och som bärare av en ideologi som tilltalar välutbildade individer. Intresset från dessa kan enligt Salazar härledas till att förespråkare är ofta unga, vältaliga och övertygande samt att rekryteringsstrategier, särskilt i USA är riktade mot högskolor och universitet¹¹⁴⁹. Bokhari och Yiannopoulos påstår att Alt-right främst attraherar upplysta individer som är rädd om sin kultur och som längtar efter frihet, de som tröttnat på den liberala politiken och samhället och dess kulturella förtryck¹¹⁵⁰. De som förstått att de är underställda själv censur, identitetspolitik och tystade av politisk korrekthet. Genom självuttalad intelligens, kreativitet och vilja kommer Alt-right att trampa upp stigar som leder bort från det korrumperade etablissemanget¹¹⁵¹. Tilltalet till unga och intellektuella fyller ett propagandasyfte och anspelar på att rörelsen äger en viss exklusivitet vilket ökar attraktiviteten¹¹⁵².

7.6.9 Konspirationen och fake-news

De objekt som skapas och sprids på Alt-right forum har dubbel användning, dels signalerar de ett motstånd mot tolerans, acceptans, inkludering, mångkultur och jämlikhet – det som uppfattas som den dominerande kulturens värderingar. Dels vill de genom bildspråk och jargong signalera att rörelsens forum är fria utrymmen för likasinnade¹¹⁵³. Den “andra” kulturen, de som inte ännu blivit “redpilled” blir därmed också representationer av fiender som är del av en konspiration.

Kofta, med kollegor menar att det finns historiska belägg för att konspirationsteorier ofta får bränsle i politiskt instabila tider¹¹⁵⁴. Instabiliteten triggas psykologiska behov av att ta egen kontroll över en verklighet som är svår att hantera och omöjlig att ha inflytande över. Konspirationsteorier hjälper till att finna strukturer, mening och inte minst förklaringar till (uppfattningen av) eget misslyckande. I tidigare studier har författarna dessutom funnit belägg för att konspirationsteorier om judar blir mer

¹¹⁴⁹ P. J. Salazar 2018

¹¹⁵⁰ Bokhari och Yiannopoulos 2016

¹¹⁵¹ Koularis 2018

¹¹⁵² H. Lööw, *Nazismen i Sverige 2000-2014*. (Ordfront förlag, 2015)

¹¹⁵³ Hodge & Hallagrimsdottir 2019,

¹¹⁵⁴ Kofta m.fl. 2020

förekommande under valkampanjer och att individer som drabbas av ekonomiska svårigheter är mer benägna att tro på de samma.

En av de mest kända konspirationsteorierna och också den som ständigt florerar i Alt-right forum är den Judiska världskonspirationen. Denna konspiration hänvisas ofta till det som kallas *Sion vises protokoll*, ett falsifierat dokumentet som presenterats som ett protokoll från en sionistisk konferens under tidigt 1900 tal och i vilket det framstår som att judarna planerar för världsherravälde¹¹⁵⁵, ¹¹⁵⁶.

Kritik mot media och nyhetsrapportering är inget som exklusivt angår den konservativa högern, men den är särskilt tydligt på denna ytterkant. Återigen har president Trumps presidentkampanj riktat fokus mot uttryck som *fake news* och *lying press* och att *politisk korrekthet* och *vänstermedia* är *folkets fiende*. Här utger sig Alt-right rörelsen för att avslöja den dolda sanningen, särskilt i sin egen alternativa media. Dessa dolda sanningar relaterar ofta till rapportering av hur radikala högerledare porträtteras och till porträttering av invandring, Islam, nationen, maskulinitet, femininitet och traditionella familjebildningar¹¹⁵⁷.

På *altnorden.se* skriver Solnewytz i en text som handlar om hur det pågår en avlegitimering av nationalister, att “etablissemangsmedias hårdselektion av narrativ lyfter endast fram en bråkdel av sanningen; resten faller ur bild och når inte massorna”¹¹⁵⁸. Etablissemangsmedias strategi handlar således om att vinkla bort uppmärksamheten från snabba lösningar som fungerar: så som att utestänga invandrare och att förbjuda vissa organisationer, därtill framställs nationalister som enfaldiga.

7.6.10 Lingvistik och jargong

Bruket av jargong, fraser och idiosynkratisk stavning av ord används för att markera anslutning till rörelsen. Här syns en del fraser och termer som används inom miljön och som har en vedertagen betydelse. Bruket av jargong och lingvistik fungerar som igenkänningsmarkörer, individer som använder sig av språkbruket är lätta att känna igen och sannolikheten för att de delar värderingar är hög.

- ◇ *Anudda Shoah*= är ett uttryck vars syfte är att håna judar och Förintelsen. (Shoah betyder katastrof och betecknar Förintelsen på hebreiska). Uttrycket ska efterlikna hur en jude på Yiddish skulle

¹¹⁵⁵ Fluss, H. & Landon, F. Aliens, Antisemitism and Academia. *Jacobin Magazine* (2017).

¹¹⁵⁶ Jakubowicz, 2017

¹¹⁵⁷ Knops & De Cleen 2019

¹¹⁵⁸ Spasoyne Solnewitz. *Avlegitimiseringen av nationalister biter tillbaka*. Altnorden.se, augusti 2017. <https://www.altnorden.se/2017/08/21/avlegitimiseringen-av-nationalister-biter-tillbaks/> [Hämtad 2020-05-14]

uttrycka sig och antyder att judar tar upp Förintelsen så fort något problem uppstår.

- ◇ *Anti-racist is code for anti-white*= antyder att personer som utmärker sig för att vara antirasister i själva verket vill förintä den vita rasen. Är vanligt förekommande hos den extrem grenen av Alt-right.
- ◇ *((x))* = tre klamrar indikerar att X är Jude/judisk t.ex. *((världsbank))*
- ◇ *Blackpilled* = inse att världen är orättvis och att vissa är förlorare andra vinnare. figurerar ofta i Incel communities
- ◇ *Centipedes*= Donald Trump supporter.
- ◇ *Crybully*= någon som använder sitt offerskap för att bestämma över andra runt omkring
- ◇ *Cucservativek* = cuckold conservative, omanlig vänsterorienterad konservativ svikare av konservativa ideal.
- ◇ *Cultural Marxist*= vänstra sidan av det politiska spektrumet, judar och individer från Frankfurtskolan som konspirerar för att förstöra västerländsk kultur.
- ◇ *Doxxing* = samla in information såsom adress, telefonnummer, arbetsplats etc. och posta informationen online för att anhängare skall kunna trakassera eller hota vederbörande.
- ◇ *Kek*= en parodisk online religion med Pepe the frog i centrum Kek kan också ersätta LOL (Laugh out loud)
- ◇ *Kekistan*= ett fiktivt land med egen historia, president och nationalsång. Kekistanier är förtryckta av politisk korrekthet och av personer från länder som Normistan.
- ◇ *Köttvärlden* = offline
- ◇ *Normie*= en person som anses inte förstår sig på internetkultur eller Alt-right.
- ◇ *Redpilled* = inse sanningen om världen
- ◇ *SJW* =social justice warrior t.ex. vänstersympatisörer, progressiva
- ◇ *Snowflake* = person som upprörs eller tar illa upp av Alt-right budskap
- ◇ *Trolling*= att skriva medvetet provocerande inlägg i diskussionsforum för att skapa ilska och irritation. syftet är att förarga, kränka och sära meningsmotståndare kan även kallas *Shitposting* men är då även relaterad till stor mängd inlägg.
- ◇ *WEIRD* = western educated, industrialized, rich and democratic.

7.6.11 Memer (kallas ibland "Image Macro").

Användandet av memer har blivit ett viktigt verktyg för att sprida Alt-right budskap. De är enkla att framställa, lätta att förändra och sprida mellan olika sociala medier och plattformar. Memer är videos, bilder, hashtags, eller slogans som sprids (ofta viralt) på internet¹¹⁵⁹. Även om memer oftast används enbart för underhållning, finns det en bakomliggande logik till att Alt-right har omfamnat fenomenet i en så pass stor utsträckning. Genom flitigt utnyttjande av mediet har anhängare lyckats transformera memer från att enbart vara underhållande till att bli ett produktivt propagandaverktyg. Genom upprepad användning av bildmaterial (som textsätts på olika vis) och flitig spridning, får bilder till slut ett eget symbolvärde. Här är *Pepe the frog* ett utmärkt exempel. När framstående betydelsefulla individer också sprider memer vidare, så som vid flera tillfällen varit fallet med Donald Trump och hans medarbetare, legitimeras och förstärks dessutom det nationalistiska budskap som är menat att spridas¹¹⁶⁰.

Alt-right memer härstammar oftast från så kallade *message boards* på 4chan, 8chan eller Reddit och de memer som lyckas få större spridning är generellt inte uttalat rasistiska och budskapet är mer relaterbara för många människor. Många memer har fått så pass stor spridning att användare som inte är sympatisörer har spridit dem vidare, särskilt på Twitter. Sådana spridningar bidrar till att stegvis normalisera de budskap som rörelsen sänder ut. Ett exempel är när Hillary Clinton uppmanade fler kvinnor att gå med i militären, under presidentkampanjen 2016. Alt-right memer som maskerades som annonser gavs hashtaggen #draftourdaughters och anspelade på att Clinton ämnade starta ett krig mot Ryssland med kvinnor i frontlinjen. En meme föreställde en gravid kvinna där texten lydde: "I am one month until my due date. And two months until I can fight for her"¹¹⁶¹.

En annan meme skapad av Alt-right och som fått stor spridning är "Red Pill". Inspirationen kommer från filmen *The Matrix* då huvudpersonen Neo blir erbjuden ett rött piller från karaktären Morpheus. Genom att ta det röda pillret ser han verklighetens sanna natur vilken är undangömd för alla andra. För de inblandade är detta en perfekt metafor för hur majoriteten av vita människor (Normies) lever i en fantasivärld som orkestreras av progressiva krafter. Genom att ta det röda pillret och ta till sig de mer ultrakonservativa idéer miljön representerar uppenbarar sig förståelsen för den biologiska skillnaden mellan raser, problem som är associerade till rasmångfald, problemen med kvinnors ställning och konspirationsteorier om ett judiskt världsherravälde. Diskussioner om hur individer har blivit "redpilled" och hur man kan förmedla det röda pillret till andra är vanligt förekommande på Alt-right bloggar och *message boards*¹¹⁶². I Sverige finns motsvarande Vita Pillret, Nordiska

¹¹⁵⁹ Hawley 2017

¹¹⁶⁰ Lipstadt 2019

¹¹⁶¹ Hawley 2017, . 82

¹¹⁶² Hawley 2017

Alternativ högerns podcast som på sin hemsida presenterar sig som "Vita pillret är en familjevänlig show med en borgerlig grundsyn"¹¹⁶³.

7.7 Sammanfattning i korthet

Denna översikt är inte på något vis komplett, men de referenser vi använder oss av speglar väl det vi finner i kommunikationskanaler som relateras till Alt-right rörelsen. Kortfattat kan Alt-right beskrivas som en metapolitiskt eller en ideologisk rörelse snarare än en intressegrupp eller partiorganisation. Vi finner några centrala teman i översikten som kan sammanfattas på följande vis: Alt-right är en rörelse som framförallt utspelar sig på olika onlineforum. Det kan betraktas som en manifestation av ett starkt kollektivt missnöje bland individer som inte erfar att frågor som relateras till deras identitet (främst vit och man) hanteras av etablerade parlamentariska system. Missnöjet kan härledas till uppfattningen att andra tilldelas de förmåner en själv saknar eller undanhålls. Kvinnor, judar och icke-vita individer kan ofta pekats ut som orsak till orättvisor.

Inom rörelsen finns ett antal tongivande individer, dessa organiserar dock inga grupperingar, utan driver snarare idéer i form av tankesmedjor och författande på hemsidor samt olika publikationer och ibland genom offentliga framträdanden. Dessa är rörelsens affischnamn, men motorn i rörelsens är det kollektiva författarskap som pågår då många individer tillsammans i rörelsen hela tiden arbetar online för att i diskussion, text och bild konstruera ett gemensamt narrativ av hur världen ser ut.

Genom deltagande i online-forum förflyttar de som bidrar, diskuterar och delar innehåll, både medvetet och omedvetet gränser för vad som är acceptabelt. Rörelsen reproduceras och normaliseras i onlinemiljöer, bruket av material och jargong som är ironiskt underhållande och lättillgängligt stärker sammanhållningen och möjligheten till identifikation. Rörelsen växer snabbt på Internet och muterar in i undergrupper och särskilda intressegrupper såsom exempelvis Incel communities.

Den världsbild som kommuniceras av rörelsen och dess olika förgreningar bygger på den typ av social kategorisering som återfinns i extremistiska miljöer. Deborah Lipstadt påpekar att det som skiljer Alt-right från andra nationalistiska rörelser är det sätt de paketerar sitt budskap. De framstår inte som exempelvis nynazister eller judehatare utan som vita nationalister vilka har marginaliserats i samhället av andra rasifierade och etniska grupper¹¹⁶⁴. Sociala kategorier så som kvinnor, immigranter, homosexuella, judar och så vidare framställs som anledningen till den världsordning vi nu ser, och att våld understundom kan vara motiverat för att öka den egna livskvaliteten och förändra omständigheter i samhället. Åskådningar så som etnopluralism och biologism vilar på logiker som säger att skillnad är relevant och bär på en betydelse – att de är naturligt inkompatibla, gränssättande och motsatta. Därmed kan den ena gruppens status undergrävas eller omkullkastas av den andra, en

¹¹⁶³ Vita pillret podcast. Alt.norden. <https://www.spreaker.com/show/vita-pillret> [Hämtad 2020-03-05]

¹¹⁶⁴ Lipstadt 2019, s. 40

risk som kan stävjas med radikala åtgärder. Detta kan anses skönjas i de kategoriseringar som framträder inom Alt-right rörelsen. Detta gäller i online forumen, men mer explicit i retoriken och politiken hos offentliga företrädare för rörelsen.

Det är av betydelse att se till det som karaktäriserar en social rörelse, som en form av ”förlängd kampanj” organiserad runt ett missnöje, där upprepade framträdanden för att ge uppmärksamhet åt missnöjet genom nätverkande och solidaritet med involverade individer¹¹⁶⁵. Sociala rörelser bygger på och förstärker en kollektiv identitet och engagemang i en gemensam fråga. Detta är något som Alt-right rörelsen har varit enormt framgångsrika i att göra, nätverken är omfattande och aktiva och budskapet kommuniceras om och om igen på sociala medier och läcker ut i världsåskådningar och inverkar på praktisk politik.

Vi konstaterar att Alt-right rörelsen inte är någon oskyldig rörelse. Det metapolitiska projektet fyller sitt syfte och har vuxit exponentiellt och förgrenats. Även om försök att förflytta aktivism över i offline världen har misslyckats, syns hur individer som begått allvarliga brott influerats av diskussioner online. Att deltagare i diskussionsforum hetsar till självmord, våldtäkt och misshandel är inte på något sätt oskyldigt. Det är relevant att i detta sammanhang poängtera rörelsens maskulina prägel. Så som Mattsson och Johansson¹¹⁶⁶ understryker är maskulinitet en tydlig gemensam nämnare i den här typen av subkulturella utrymmen. Det är värt att vidare studera den toxiska maskulinitet som återfinns i retorik och agerande.

Det är dock viktigt att också inse att Alt-right fyller ett behov för människor som inte erfar att de representeras eller tas på allvar. Rörelsens tillgänglighet online ger möjligheter att diskutera missnöje och det som är viktigt för enskilda individer. Att rörelsen blivit så pass stor är att den utger sig för att sitta inne med ett svar på ett problem som många individer erfar och som inte ges utrymme i det offentliga.

¹¹⁶⁵ Tilly, 1993; Tilly & Tarrow 2007

¹¹⁶⁶ Matsson & Johansson 2020

Referenser

- Anglin, A, *A Normie's Guide to the Alt-right*. August: 31(2016).
- Atkinson, D.C. Charlottesville and the Alt-right: a turning point? *Politics, Groups and Identities*, 6:2, (2018). s. 309-315.
- Baele, S, Brace, L. & Coen, T. From "incel" to "saint". Analyzing the violent worldview behind the 2018 Toronto attack. *Terrorism and political violence*. (2019). DOI: 10.1080/09546553.2019.1638256
- Beiner, R, *Dangerous Minds Nietzsche, Heidegger, and the Return of the Far Right*. (University of Pennsylvania Press, 2018).
- Berger, J, *The Alt-right Twitter Census: Defining and Describing the Audience for Alt-right Content on Twitter*. VOX-Pol Network of Excellence (2018).
- Bokhari, A & Yiannopoulos, M. (den 29 Mars 2016). *Breitbart*. www.breitbart.com: <https://www.breitbart.com/tech/2016/03/29/an-establishment-conservatives-guide-to-the-Alt-right/> [Hämtad 2020-05-14]
- Cohen, B. (((Multiple Parentheses))) and Burning Flags: Antisemitism and Media Coverage of the 2016 American Presidential Election. *European Journal of legal issues*, vol 1. Nr 5. (2019), s.5.
- Daniels, J, The algorithmic rise of the "Alt-right". *Contexts*, vol.17, issue 1, (2018). s.60-65.
- Deckman, M, *Tea Party Women: Mama Grizzlies, Grassroots leaders, and the changing face of the american right*. (New York: New York University Press, 2016).
- Expo. Expo. 12/12 2018, <https://expo.se/fakta/wiki/nordisk-alternativhoger> [Hämtad 2020-05-14]
- Fernquist, J., Pelzer, B., Cohen, K., Kaati, L. & Akrami, N. *Hope, Cope and Rope. Incels i digitala miljöer*. (FoI, 2020).
- Fluss, H. & Landon, F. Aliens, Antisemitism and Academia. *Jacobin Magazine* (2017).
- Futurell, R. & Simi, P. the (un)surprising Alt-right. *Contexts*, Vol. 16, No 2, (2017), s.76.

- Garcia-Favaro, L. & Gill, R. Emasculation Nation has Arrived: Sexism rearticulated in online responses to lose the lad's mags campaign. *Feminist media studies*. 16(3) (2016), s. 379-397.
- Gordon, N, The 'New Anti-Semitism'. *London Review of books*, feb. 2018, (2018)..
- Gottfried, P, *Conservatism in America: Making Sense of the American Right*, (Palgrave-Macmillan, 2007).
- Guasti, P. & Almeida, D. Claims of Misrepresentation: A comparison of <Germany and Brazil. *Politics and Governance*, vol.7, no.3,(2019).
- Hawley, G. *Making Sense of the Alt-right*. (New York: Columbia University Press, 2017).
- Hine, G. E. Kek, Cucks, and God Emperor Trump: A Measurement Study of 4chan's Politically Incorrect Forum and Its Effects on the Web. *Computer Science. Information Technology*, (2017), s.1-15.
- Hodge, E. & Hallgrimsdottir, H. Networks of Hate: The Alt-right, "Troll Culture", and the Cultural Geography of Social Movement Spaces Online. *Journal of Borderlands Studies*, (2019), s. 1-18.
- Hoffman, B. Ware, J. & Shapiro, E. Assessing the Threat of Incel Violence, *Studies in Conflict & Terrorism*, (2020), s.1-23. DOI: 10.1080/1057610X.2020.1751459
- Jakubowicz, A. Alt-right White Lite: trolling, hate speech and cyber racism on social media. *Cosmopolitan civil societies: an interdisciplinary journal*. Vol. 9, No 3. (2017), s.41-60.
- Kaati, L. (red.). Det vita hatet: radikal nationalism i digitala miljöer. Totalförsvarets Forskningsinstitut, 2017). FOI-R- 4463- SE.
- Knops, L. & De Cleen, B. The Radical Right versus the Media Critique to claims for (Mis)Representation. *Politics and Governance*, 2019, Vol.7, issue 3. (2019), s.165-178.
- Kofta, M., Soral, W. & Bilewicz, M. What Breeds Conspiracy Antisemitism? The Role of Political Uncontrollability and Uncertainty in the Belief in Jewish Conspiracy. *Journal of Personality and Social Psychology*. 118(5), (2020), s.900-918.

- Koulouris, T. Online misogyny and the alternative right: debating the undebatable. *Feminist media studies*, 18:4, (2018), s. 750-761.
- Laidlaw, K. The untold story of Alek Minassian, the Yonge street van attacker. *Toronto Life*, 1 /5 2019. <https://torontolife.com/city/man-behind-yonge-street-van-attack/> [hämtad 2020-02-28]
- Lipstadt, D. *Antisemitism here and now*. (London: Scribe, 2019).
- Lööv, H. *Nazismen i Sverige 2000-2014*. (Ordfront förlag, 2015)
- MacDonald, A./Pierce, W. *The Turner Diaries*. (Cosmotheist Books, 1978:2019).
- MacDonald, K *Att förstå det judiska inflytandet*. (Logik Förlag, 2012)
- Mattsson, C., & Johansson, T. *Life Trajectories Into and Out of Contemporary Neo-Nazism: Becoming and Unbecoming the Hateful Other*. (London: Routledge, 2020).
- Minkowitz. D. The Racist Right Looks Left. *The Nation*, 8/12 2017. <https://www.thenation.com/article/archive/the-racist-right-looks-left/> [hämtad 2020-05-14].
- Mudde, C (2018). Why is the far right dominated by men? *The Guardian* 17/8 2018. <https://www.theguardian.com/commentisfree/2018/aug/17/why-is-the-far-right-dominated-by-men> [hämtad 2020-05-14].
- Nagle, A, *Kill All Normies: Online Culture Wars From 4chan and Tumblr to Trump and the Alt-right* . (Zero Books, 2017).
- Phillips, J. & Yi, J. Charlottesville Paradox: The 'Liberalizing' Alt-right, 'Authoritarian' Left, and Politics of Dialogue. *Society, Springer Science + Business Media* (2018). s. 55-221-228.
- Salazar, P.J. The Alt-right as a Community och Discourse. *Journal of the European Institution of Communication and Culture. Javnost - The Public*, 25:1-2, (2018), s. 135-142.
- Sivenbring, J. & Siekkinen, F. R-E-S-P-E-C-T! Feminine respectability and sexuality for young women online. *First Monday*, Volume 24, No 1 (2019).
- Spencer, R. *ALTRIGHT.COM*. 11/8 2017, <https://altright.com/2017/08/11/what-it-means-to-be-Alt-right/> [hämtad 2020-05-14]

Tilly, C. Contentious Repertoires in Great Britain, 1758-1834. *Social science history* 17, no 2: (1993), s.253-80.

Tilly, C., & Tarrow, S. G. *Contentious politics*. (Boulder: Paradigm, 2007).

Wendling, M. (2018). *Alt-right From 4chan to*. London: Pluto Press.

Nordisk alternativhöger, Dulney och Friberg Almedalen
2018 <https://www.facebook.com/altnorden/videos/1794261160621084/>

Kapitel 8. Alternativhögern i Sverige

Filip Ahlin & Magnus Ranstorp

8.1 Introduktion

Detta kapitel är ett försök till en översiktlig beskrivning av alternativhögern i främst Sverige men också i USA och Europa. Den gör inte anspråk på att vara heltäckande, då gränsdragningarna vad avser alternativhögern inte är glasklara. Alternativhögern är ett förhållandevis nytt fenomen och lite forskning har därför bedrivits om denna rörelse. Kapitlet vilar i huvudsak på forskning om alternativhögern i USA samt material som miljön själva producerat. Kapitlet baseras även på uppgifter publicerade i etablerad media samt i tidskriften Expo.

Alternativhögern är svår att definiera, då den är ung, amorf, främst hemmahörande på internet och till största del består av anonyma ”medlemmar”. Rörelsen saknar till mångt och mycket formella ledare, eller officiella organisationer. Därigenom saknar också alternativhögern den organisatoriska struktur som behövs för att skapa en ideologisk konformitet. Till sin kärna är den vit nationalistisk och tongivande personer vill se grundandet av en vit etnostat.

Rörelsen är dock bred och i ena ytterligheten finns dem som inte distanserar sig från förintelsen och talar om raskrig, medan det i den andra finns mindre radikala röster som vill ha ett stopp av ”massinvandringen” och en acceptans av vit identitetspolitik som ett ordinärt begrepp i nationell politik.

Att flytta gränserna för vad som ”är möjligt” att uttrycka i offentligheten är en central del av rörelsens mission. Svenske förgrundsgestalten för alternativhöger, Christoffer Dulny, har uttryckt det som att han vill påverka folk sätt att tänka genom att finnas precis utanför åsiktskorridoren och vidga den så mycket som möjligt för att *göra det oacceptabla acceptabelt*. Detta kallar de själva för metapolitik och att arbeta metapolitisk innebär att påverka opinionen för att få spridning för extrema idéer i det dagliga samtalet. Detta tankegods hämtas från den nya franska högern och särskilt Alain de Benoist, som i slutet av 1960-talet fokuserade på en filosofisk och postliberal form av politik – metapolitik. Idén är att genom metapolitik ta sikte på kulturell hegemoni och nödvändigheten att utmana den rådande uppfattningen om det möjligas gränser inom politiken.

Samtidigt har också alternativhögern hämtat inspiration från den identitära rörelsen, som i sin tur inspirerats av de Benoist. Som namnet antyder fäster rörelsen stor vikt vid vit identitetspolitik och folkets gemensamma arv vilket gifter sig väl med alternativhögerens tankar om ras.

Alternativhögerens aktiviteter tar sig främst uttryck online. En central del av rörelsens förehavanden på internet är så kallad "trolling", med syfte att skapa splittring, provocera fram starka känslomässiga reaktioner och ändra konversationens tema. Rörelsen är snabb på att reagera på saker i omvärlden och skicklig på att använda humor och ironi på nätet. Genom att anamma en jargong som appellerar till "internet-generationen" och dess "millenials" och som hånar etablerade journalister, akademiker, kändisar och politiker lyckas rörelsen distansera sig från de äldre nationalisterna samtidigt som den framstår som ungdomlig och jovialisk och på så sätt "kommer undan" med att uttrycka hatbudskap mot minoriteter.

Det finns täta kopplingar mellan den amerikanska alternativhögeren och den svenska motsvarigheten. Ledande företrädare inom den svenska alternativhögeren deltog exempelvis vid demonstrationerna i Charlottesville 2017, där många ur den amerikanska alternativhögeren samlades. Likt i USA är alternativhögeren även i Sverige fragmenterad. De som kommit att symbolisera rörelsen här är främst företrädare för Nordisk Alternativhöger. Rörelsen är framförallt aktiv på internet, på sidorna altnorden.com och motpol.se samt poddradioprogrammet "Vita pillret".

Detta kapitel ger en historisk, ideologisk och organisatorisk bakgrund till alternativhögeren i främst Sverige, men också USA och Europa. Vidare beskrivs den svenska alternativhögeren samt dess förgreningar till internationella motsvarigheter. Kapitlet berör också genderdimensionen inom alternativhögeren samt redogör för den europeiska alternativhögeren.

8.2 Vad är alt-right?

Alternativhögeren är svår att definiera då den är ung, fragmenterad, amorf, främst hemmahörande på internet och till största del bestående av anonyma "medlemmar". Det är en rörelse utan formella ledare och det finns inte heller någon officiell organisation som rörelsen samlas kring.¹¹⁶⁷¹¹⁶⁸ Därigenom saknar också alternativhögeren den organisatoriska struktur som behövs för att skapa en ideologisk konformitet.¹¹⁶⁹ ¹¹⁷⁰ Det omfattar ett brett paraply av aktivister som i olika grad sträcker sig från en "online troll-kultur, kvinnohatare i manofären, nyfacister, ultranationalister, identitärer och vit makt-anhängare."¹¹⁷¹

Personer som engagerar sig i alternativhögeren har sannolikt olika mål, men till sin kärna är rörelsen en vit nationalistisk sådan, även om de personer som bekänner sig till den sannolikt inte skulle beteckna sig själva som så. Den bredaste definitionen av rörelsen enligt forskaren George Hawley lyder: "the Alt-Right includes anyone with

¹¹⁶⁷ Hawley, George. *Making sense of the Alt-Right*. Columbia University Press, 2017, sid 3

¹¹⁶⁸ Ibid sid 76

¹¹⁶⁹ Ibid 2017, sid 10

¹¹⁷⁰ Main, Thomas. *The rise of the alt-right*. Brookings Institutions 2018 sid 115

¹¹⁷¹ Ganesh, Bharath. *Weaponizing white thymos: flows of rage in the online audiences of the alt-right*. Cultural Studies, 2020

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09502386.2020.1714687>

right-wing sensibilities that rejects the mainstream conservative movement”.¹¹⁷² Alternativhögern i USA distanserar sig från den konservativa rörelsen¹¹⁷³ genom att avvisa centrala komponenter, som moralisk traditionalism, marknadsekonomi och ett starkt försvar. Hunter Wallace, aktiv inom alternativhögern, har beskrivit rörelsen förhållande till andra politiska strömningar som:

”In the United States, liberals, progressives, conservatives and libertarians are all branches of the common liberal family. All these groups want to preserve the fundamental liberal world order even if they disagree on whether ‘liberty’ or equality” should be given priority and fight viciously with each other. They all share the same blinkered liberal worldview in which more ‘liberty’ or more ‘equality’ is the solution to every problem. We don’t belong to the liberal family. We see ourselves as something else altogether. This is why, for example, so many of us enjoy trolling because we don’t believe in any of the standard bullshit – for example, nothing is less self-evident to us than the notion that all men are created equal – and political correctness is an irresistible target.”¹¹⁷⁴

Hawley gör vidare en distinktion mellan ”white-nationalists” och ”white-supramacists” där han menar att alternativhögern tillhör det förstnämnda. Enligt Hawley använder forskarvärlden ”white-supramacists” för att kategorisera alla rasistiska grupper, men inom den radikala högern används istället begrepp som ”white-nationalists”, ”white-separatist”, och ”identitarian”. Enligt nomenklaturen inom radikala högern finns en distinktion där ”white-supramacists” strävar efter ett samhälle där personer av olika etnicitet, ras och härkomst lever tillsammans men där vita är den socialt dominerande gruppen (som exempelvis apartheid i Sydafrika). ”White-nationalists” strävar istället efter att totalt separera personer och placera dem i olika stater baserat på ras.¹¹⁷⁵

8.2.1 Olika inriktningar inom alt-right

Som i alla disparata rörelser finns det också delar inom alternativhögern som strävar efter olika mål. Det finns en öppen nynazistisk gren som vill skapa en motsvarighet till det tredje riket och dessa samlas framförallt kring hemsidan Daily Stormer, som har haft artiklar med exempelvis rubriken ”Jew Admits Dream of Defiling Aryan Blood”. Denna del av rörelsen, som inte distanserar sig från förintelsen och talar om raskrig är i minoritet och har fördömts av personer associerade till alternativhögern.¹¹⁷⁶ Det finns

¹¹⁷² Hawley, George, 2017, sid 11

¹¹⁷³ ADL. *Alt Right: A Primer on the New White Supremacy*.

<https://www.adl.org/resources/backgrounders/alt-right-a-primer-on-the-new-white-supremacy>

¹¹⁷⁴ Hawley, George, 2017, sid 5

¹¹⁷⁵ Ibid, sid 13

¹¹⁷⁶ Ibid sid 14

dock en antisemitisk komponent i alternativhögern som helhet, som framförallt grundar sig på etniska, och inte religiösa, ställningstaganden.¹¹⁷⁷

Richard Spencer, som är den som främst förknippats med alternativhögern, vill skapa en eller flera vita etnostater i Nordamerika. Idén om en vit etnostat hämtar bland annat näring från den vita nationalisten Jared Taylor, som har varit aktiv sedan början av 1990-talet, och hans användning av begreppet "race realism"^{1178 1179} som anför att skillnader i ras och etnicitet är rotade i biologi. Därför kommer sociala olikheter alltid bestå, oavsett försök att skapa ett mer jämlikt samhälle. Då dessa försök är dömda att misslyckas bör istället rasskillnader accepteras som en realitet och olika grupper baserat på ras ska därför separeras i olika etnostater.¹¹⁸⁰

Utifrån idén om en vit etnostat har Spencer i SVT:s Uppdrag Granskning bland annat sagt:

"I want nothing less than a revival of the Roman Empire, but made a new for the 21 or 22 century. And also one that's learned important lessons from previous national movements and brought those to bare in a new kind of political order. So it would be a broad, the ethno state, it would be a broad order, it would be a kind inherently imperial. It will also have a right of return for all white people. One's race or one's skin colour would be one's passport in that sense."¹¹⁸¹

När de gäller de personer av annan härkomst som redan bor i Nordamerika menar Spencer:

"There is a white man's burden. We might very well have large populations of African Americans that we are going to have to take care off. And that is our burden. But we can do it right. So again, the ethno state is not pure in that sense, there'll be many ethnicities in it, there might be different races, but the whole point is that the ethno state is dedicated, obsessed, with maintaining our race and our civilization, with building a world that expresses our will."¹¹⁸²

Han har också jämfört den vita etnostat han tankar sig med Zionismens tidiga inriktning: "We need to go back and look at Zionism's most basic impulses. And its

¹¹⁷⁷ Hawley, George. *The Alt-Right. What Everyone Needs to Know*. OUP USA, 2019, sid 14; Main, Thomas. *The rise of the alt-right*. Brookings Institutions 2018, sid 231; Ibid sid 214

¹¹⁷⁸ Hawley, George, 2017, sid 27

¹¹⁷⁹ Main, Thomas, 2018, sid 176

¹¹⁸⁰ Hawley, George, 2017, sid 27

¹¹⁸¹ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018

<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

¹¹⁸² Ibid

basic impulses are identitarian”.¹¹⁸³ Han har dock ingen färdig plan hur detta framtidsscenario skulle se ut, utan många inom alternativrörelsen nöjer sig med att plantera idén i personers medvetande och själva planerna för genomförande får dröja till senare.¹¹⁸⁴

Det finns även mindre radikala röster inom alternativhögern vars långsiktiga mål är mer modest och innefattar ett stopp av ”massinvandring”, att stoppa den upplevda politiska korrektheten samt en acceptans av vit identitetspolitik som ett ordinärt begrepp i amerikansk politik.¹¹⁸⁵ Avseende det sistnämnda har liknande förts fram av svenske Christoffer Dulny som sagt ”Jag vill finnas precis utanför åsiktkorridoren och sen vidga den så mycket som möjligt för att *göra det oacceptabla acceptabelt*”.¹¹⁸⁶ Inom alternativhögern finns alltså en skala från de som tror på massiv etnisk resning (genom våld om det är det som krävs) till nya regler för icke-vit invandring till USA. Dock är hela rörelsen överens om att ras och etnicitet är den enskilt viktigaste frågan och de mest framträdande personerna inom rörelsen vill se skapandet av en vit etnostat i Nordamerika.¹¹⁸⁷

Utöver ras- och etnicitetsfrågan finns det ett antal ytterligare gemensamma nämnare inom alternativhögern. Den är antifeministisk och motståndare till nutida tankar om jämlikhet mellan könen, utan förespråkar istället ett patriarkalt samhälle. Likt ”race realism” appliceras här ett liknande tanke om ”sex realism”; en idé om att män och kvinnor har biologiska skillnader som gör dem lämpliga för olika sociala roller.¹¹⁸⁸

Vidare förkastas den traditionella republikanska synen på utrikespolitik och istället har rörelsen en positiv syn på exempelvis Vladimir Putin och Bashar al-Assad.¹¹⁸⁹ Två månader efter händelserna i Charlottesville, sommaren 2017 (mer om det nedan) samlades återigen Richard Spencer och anhängare från alternativhögern och skanderade ”Russia is our friend. The south will rise again”.¹¹⁹⁰ Men likt andra frågor, som ekonomi, rättigheter för homosexuella och abort är sådana spörsmål sekundära till förmån för identitetspolitiska frågor kopplat till ras och etnicitet. För alternativhögern är världen uppdelad i konkurrerande grupper och det primära intresset styrs av det som gynnar den egna vita gruppen.¹¹⁹¹

¹¹⁸³ Hawley, George. 2017, sid 15

¹¹⁸⁴ Ibid, sid 16

¹¹⁸⁵ Ibid, sid 16

¹¹⁸⁶ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018

<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

¹¹⁸⁷ Hawley, George, 2017, sid 11; Ibid sid 16

¹¹⁸⁸ Ibid, sid 17

¹¹⁸⁹ Ibid sid 17

¹¹⁹⁰ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018

<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

¹¹⁹¹ Hawley, George. 2017, sid 18

8.2.2 Alt-lite

Det har även vuxit fram en rörelse som benämns ”alt-lite”. Den syftar på de vars syn på immigration och ras delvis överlappar med de inom alternativhögern men som samtidigt inte bekänner sig till öppen vit nationalism. Enligt alternativhögern ser alt-lite problem i det amerikanska samhället, men förstår inte att det endast kan lösas med vit identitetspolitik.¹¹⁹²

Alt-lite tror också på biologiska skillnader utifrån ras men utan att stötta ras-separatism. De tror på västs överlägsenhet vad avser kultur och värderingar, men inte nödvändigtvis att icke-vita inte kan lyckas i västländer.¹¹⁹³ Alt-lite är dock starkt emot invandring, men motiverar det främst utifrån kulturella och ekonomiska värden. Likt alternativhögern är alt-lite negativt inställda till muslimsk invandring, men utifrån andra grundvalar. Alternativhögern motiverar sina ställningstaganden utifrån att muslimer som ras skiljer sig från européer och därför inte bör komma till Europa. Alt-lite å andra sidan attackerar främst islam utifrån att förekomsten av antisemitism och antisemitism hos muslimer, något som inte bekymrar alternativhögern. Av detta följer också att alt-lite uppvisar betydligt mindre antisemitism än alternativhögern.¹¹⁹⁴

Alt-lite kritiserar både från extremhögern och vänstern. Från de förstnämnda främst genom att alternativhögern menar att de hotar att skada rörelsens budskap och från vänstern då de anser att alt-lite hjälper vita nationalisterna att delta i den allmänna debatten. De har också kritiserats för att utgöra ett försteg till att personer anammar alternativhögerens åsikter. Alt-lite har sannolikt ett betydligt större antal anhängare, många av dem Trump-supportrar,¹¹⁹⁵ då de är mindre extrema än kusinen höger ut.¹¹⁹⁶

Under 2016 hoppades många inom alternativhögern att alt-lite skulle fungera som ett försteg för att personer skulle anamma mer radikala åsikter. Förhoppningen bestod i att om individer konsumerade budskap från alt-lite skulle de så småningom gradvis komma att acceptera explicit vit nationalism och därigenom röra sig än mer höger ut. Enligt Hawley är det inte sannolikt att så har skett, utan tvärtom kan alt-lite stoppat tillväxten till alternativhögern. Istället för att utgöra en brygga mellan den konservativa rörelsen och alternativhögern är det mer sannolikt att alt-lite kommer att utgöra ett tredje alternativ till de båda.¹¹⁹⁷

8.2.3 Koppling till Europa och europeiska tänkare

Den amerikanska alternativhögern hämtar många av sina idéer från andra sidan Atlanten. Alternativhögern har främst influerats av den så kallade ”European New

¹¹⁹² Hawley, George, 2017, sid 144

¹¹⁹³ Ibid, sid 144

¹¹⁹⁴ Hawley, George. *The Alt-Right. What Everyone Needs to Know*. OUP USA, 2019, sid 186; Main, Thomas. *The rise of the alt-right*. Brookings Institutions 2018, sid 214

¹¹⁹⁵ Main, Thomas. *The rise of the alt-right*. Brookings Institutions 2018, sid 226

¹¹⁹⁶ Hawley, George, 2017, sid 147

¹¹⁹⁷ Hawley, George, 2019, sid 200

Right” (ENR), som skapades av fransmannen Alain de Benoist i slutet av 1960-talet och som hämtar sina idéer från olika ideologier. Särskilt i början påverkades alternativhögern av Benoists idéer och Benoist har bland annat talat vid konferensen alternativhögerens konferens ”National Policy Institute”.¹¹⁹⁸

Förhållandet till de Benoists tycks nu ha svalnat men vissa av hans idéer är fortsatt levande inom alternativhögern. de Benoist var inte intresserad av praktisk gräsrotspolitik utan fokuserade istället på en filosofisk och postliberal form av politik, så kallad ”metapolitik”.¹¹⁹⁹ Denna tar framförallt sikte på kulturell hegemoni och om nödvändigheten att utmana den rådande uppfattningen om det möjligas gränser inom politiken.¹²⁰⁰ Tankegångarna utvecklades först av den italienska marxisten Antonio Gramsci, som menade att politisk makt härstammar från kulturell makt och att ingen revolution är möjlig innan en kritisk massa av populationen accepterar dess fundamentala premisser.¹²⁰¹

En annan person inom ENR som alternativhögern också inspirerats av är Guillaume Faye, som varit kritisk mot de Benoist då han menat att denne fokuserat för lite på överlevnaden av vita européer. Enligt Faye har inte européer tid att långsamt ändra den kulturella makten med hjälp av abstrakta argument. Han ser istället invandring till Europa, särskilt från muslimska länder, som ett omedelbart och existentiellt hot. Därmed krävs ett invandringstopp och en repatriering. Han skiljer sig därmed från de Benoist som menar att muslimer i Europa ska behålla sin ”särart”, medan Faye menar att de inte ska finnas på kontinenten överhuvudtaget.¹²⁰²

Samtidigt har alternativhögern också hämtat inspiration från den mer handfasta identitära rörelsen, som också den har hämtat delar av sitt tankegodis från de Benoist och Faye. Den identitära rörelsen har sin organisatoriska grund från början av 2000-talet i Frankrike där den gjorde sig känd för utåtriktade aktioner syftades till att provocera och generera uppmärksamhet.¹²⁰³

Den har bland annat genomfört moskéockupationer och ”identitära soppkök” serverandes endast fläskkött, vilket gjort det omöjligt för judar och muslimer att ta del

¹¹⁹⁸ Hawley, George, 2017, sid 37; Kennedy, Dana. *The French Ideologues Who Inspired the Alt-Right*. Daily Beast, 2017-04-13 <https://www.thedailybeast.com/the-french-ideologues-who-inspired-the-alt-right>

¹¹⁹⁹ Hawley, George, 2017, sid 36

¹²⁰⁰ Wiklander, Daniel. *Kampen om tanken – om propaganda*. Ordfront magasin, 2019 <https://ordfrontmagasin.se/kampen-om-tanken-om-propaganda/>

¹²⁰¹ Hawley, George, 2019, sid 6

¹²⁰² Ibid sid 77; Sedgwick, Mark. *Key Thinkers of the Radical Right: Behind the New Threat to Liberal Democracy*. Oxford Scholarship Online, 2019 <https://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/oso/9780190877583.001.0001/oso-9780190877583-chapter-6>

¹²⁰³ Hope not Hate. *What is Identitarianism*. <https://www.hopenothate.org.uk/what-is-identitarianism/>

av maten.¹²⁰⁴ ¹²⁰⁵Rörelsen har fått näring av bland annat flyktingkrisen från Syrien de senaste åren. Anhängare tenderar likt alternativhögerens anhängare att vara relativt unga och åtskilda från den traditionella konservatismen samtidigt som de uppmuntras av en ny form av populistiska och högerextrema politiker.¹²⁰⁶

Richard Spencer har själv kallat sig identitär och resonerat kring begreppet:

”I would say that race is the foundation of identity. You can’t run away from that. Whether you want to identify with race, race identify with you. You are part of something bigger than yourself. Race has a history to it. Identitarianism, the way I’m talking about it might kind of seem warm and fuzzy. It might be like, when you visited Ireland, did you resonate to the music? Did you feel at home there? Where are you really from? It doesn’t exactly matter where you are right now. Where you are from does ultimately influence who you are. I think you need to ask those questions first, and then you can start asking economic questions, foreign policy, and so on. But again, I think race is the foundation of identity. You can’t really think about identity without that”.¹²⁰⁷

8.3 Aktiviteter på internet

Alternativhögerens aktiviteter tar sig främst uttryck online.¹²⁰⁸ Rörelsen har ett stort antal bloggar, podcasts, forum och webbfanzines knutna till sig, som Radix, The Right Stuff, Counter-Currents, och American Renaissance mfl. De är också aktiva på delar av andra hemsidor och forum, varav det mest kända är Reddits /pol/ där några av de mest spridda memes:en har fått sin näring (mer om det nedan).¹²⁰⁹

Forskare på alternativhögerens online-aktiviteter använder termen ”white thymos” som samlingskoncept på hur alternativhögeren effektivt har använt känslor som vapen om ”vitas förlorade rättigheter” som aktiveras genom att trycka på ett känsloregister från oförrätter, ”stolthet till vrede”, samt indignation.¹²¹⁰ Alternativhögeren använder terminologi som ”vitt folk mord” och ”det stora folkutbytet” för att skapa en känsla av existentiell alarmism om konspiration mellan ’etablissemangen’, ”liberaler” och

¹²⁰⁴ Fageström, Eskil. *Medborgargården och soppkök – extremhögerens italienska inspiratörer*. Expo, 2016-03-21

¹²⁰⁵ Piggot, Stephen. ”Mainstream” Conservatives With Large Audiences Promote White Nationalists. Southern Poverty Law Center, 2016-01-26

<https://www.splcenter.org/hatewatch/2016/01/26/%E2%80%9Cmainstream%E2%80%9D-conservatives-large-audiences-promote-white-nationalists>

¹²⁰⁶ Hawley, George, 2017, sid 38

¹²⁰⁷ Ibid, sid 63

¹²⁰⁸ Hawley, George, 2017, sid 12

¹²⁰⁹ Ibid, sid 19; ADL. *Alt Right: A Primer on the New White Supremacy*.

<https://www.adl.org/resources/backgrounders/alt-right-a-primer-on-the-new-white-supremacy>

¹²¹⁰ Ganesh, Bharath. *Weaponizing white thymos: flows of rage in the online audiences of the alt-right*. Cultural Studies, 2020

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09502386.2020.1714687>

”immigranter”.¹²¹¹ Detta används digitalt i svärmar riktade mot olika fiendebilder och måltavlor.

8.3. 1 Trollning

En central del av alternativhögerens förehavanden på internet är så kallad ”trollning”. Ett internet-troll kännetecknas bland annat av en vilja att skapa splittring, provocera fram starka känslomässiga reaktioner och ändra konversationens tema.¹²¹² Alternativhögeren praktiserar trollning genom att interagera på kommentarsfält hos etablerad media, YouTube, och på Twitter. På så sätt lyckas rörelsen sprida sitt budskap i en betydligt större omfattning än vad som hade varit möjligt om rörelsen endast hade begränsat sig till egna plattformar.¹²¹³

Samtidigt är också rörelsen snabb att reagera på saker i omvärlden och skicklig på att använda humor och ironi på nätet. Genom att anamma en jargong som appellerar till ”internet-generationen” och dess ”millenials” och som även hånar etablerade journalister, akademiker, kändisar och politiker lyckas rörelsen distansera sig från de äldre (och mossigare) nationalisterna, samtidigt som den framstår som ungdomlig och jovialisk och på så sätt ”kommer undan” med att uttrycka hatbudskap mot minoriteter.¹²¹⁴

Ett illustrativt exempel var när en artikel publicerades om att ett universitet skulle utlysa en tävling om konst som behandlade förintelsen. Anhängare från alternativhögeren började då fylla kommentatorsfältet med absurda historier om påstådda släktingar som överlevt förintelsen. En kommentator angav att samtliga av hans sex mormödrar var överlevare och att de hade överlevt genom att spela saxofon och piano för vakterna medan de gömde sig i en hög med bråte.¹²¹⁵ Medan tidigare nationalisterna hävdar att förintelsen aldrig ägt rum, behandlar i detta fall alternativhögeren den istället som ett skämt.¹²¹⁶

Även om alternativhögeren främst tar sig uttryck på internet så förekommer det också formella- och informella möten i den fysiska världen. The National Policy Institute och American Renaissance är exempel på sådana tillställningar, även om den förstnämnda tycks ha minskat sina aktiviteter de senaste åren. Dessa forum har dock begränsat antal deltagare, sannolikt delvis beroende på att medlemmar inte kan dölja sin identitet likt man kan göra anonymt bakom ett skrivbord.¹²¹⁷

¹²¹¹ Ibid.

¹²¹² Dealing with Internet Trolling in Political Online Communities: Towards the This Is Why We Can't Have Nice Things Scale

¹²¹³ Hawley, George, 2017, sid 20

¹²¹⁴ Ibid, sid 20; Ibid, sid 90; Larsson, Linus. *Så känner du igen högerextremas symboler på nätet.*

Dagens Nyheter, 2017-09-02 <https://www.dn.se/nyheter/varlden/sa-kanner-du-igen-hogerextremas-symboler-pa-natet/>

¹²¹⁵ Hawley, George, 2017, sid 25

¹²¹⁶ Ibid, sid 25

¹²¹⁷ Barrouquere, Brett. *Once a Political Force, Richard Spencer and National Policy Institute Go Quiet.* Southern Poverty Law Center, 2020-01-10; Hawley, George, 2017, sid 20; Barrouquere, Brett.

8.3.2 Memes

Alternativhögern har som sagt varit skicklig på att använda internet och sociala medier för att sprida sitt budskap, inte minst har ironi frekvent används kopplat till olika symboler, så kallade memes. För alternativhögern har de blivit ett sätt att skicka signaler och provocera det liberala och feministiska etablissemanget.¹²¹⁸

Jeff Giesa, som låg bakom MAGA3X – en gräsrotsrörelse som genom memes stödde Donald Trump under presidentvalet menar att:

”Det är uppenbart att mer aggressiva kommunikationstekniker som memes och trolning är nödvändigt, billigt och ett enkelt sätt att förstöra attraktionen och moralen hos motståndaren. Krigföring genom memes handlar om att ta kontroll över dialogen, narrativet och det psykologiska utrymmet. Det handlar också om att svartmåla och omöjliggöra motståndarens förmåga att göra det samma.”¹²¹⁹

Enligt en studie av forskare från bland annat Boston University och Kings College i London är memes generellt ironiska till sin natur och används utan onda avsikter, men att det också finns sådana som har negativa och/eller hatiska konnotationer med rasistiska och aggressiva undertoner.¹²²⁰ Memer som publiceras på Twitter eller Reddit tenderar att vara av mer humoristisk karaktär, medan de som publiceras på bland annat Gab och 4chans /pol/ är av mer politisk och rasistisk sådan. I det meme:iska ekosystemet är /pol/ det forum som har influerat flest politiska- och rasistiska memes, medan det finns andra forum som är mer framgångsrika i att både skapa memes som plockas upp i såväl internets utkanter som i vanligare forum.¹²²¹

Som beskrivits tidigare är alternativhögern fragmenterad och de flesta memes föregås inte av någon samverkan mellan olika aktörer. Det förekommer dock tillfällen med mer koordinerade attacker. Så skedde i samband med att WikiLeaks publicerade mail från Hillary Clinton under presidentvalskampanjen 2016. På Reddit arbetade en grupp tillsammans med att sälla igenom mailen efter komprometterande material samtidigt som en motståndare till Clinton satte upp en hemsida där användarna kunde sprida

Once a Political Force, Richard Spencer and National Policy Institute Go Quiet. Southern Poverty Law Center, 2020-01-10

¹²¹⁸ Larsson, Linus. *Så känner du igen högerextremas symboler på nätet.* Dagens Nyheter, 2017-09-02 <https://www.dn.se/nyheter/varlden/sa-kanner-du-igen-hogerextremas-symboler-pa-natet/>

¹²¹⁹ Mencimer, Stephanie. *“The Left Can’t Meme”: How Right-Wing Groups Are Training the Next Generation of Social Media Warriors.* Mother Jones, 2019-04-02 <https://www.motherjones.com/politics/2019/04/right-wing-groups-are-training-young-conservatives-to-win-the-next-meme-war/>,

¹²²⁰ Savvas Zannettou et al. *On the Origins of Memes by Means of Fringe Web Communities.* Kings College et al.

<https://seclab.bu.edu/people/gianluca/papers/memes-IMC2018.pdf>

¹²²¹ Ibid

materialet i olika kanaler. Hemsidan innehöll också ett stort antal memes som delades på social media.¹²²²

Det finns vissa gemensamma drag hos dem som utsätts för trakasserier av alternativhögern på internet. De är ofta publika personer med många följare, särskilt journalister. Judiska journalister, etablerade konservativa journalister och kändisar som attackerar Donald Trump är främst måltavlor. Det mest kända exemplet på memes är sannolikt är Pepe the Frog, en grön tecknad groda som använts frekvent av alternativhögern. Grodan hade ursprungligen ingen koppling till radikalnationalism, utan användare aproprierade grodan, gjorde den till en meme och placerade den i olika kontexter med olika budskap. Men när Pepe börjades spridas på forum som 4chan kom den också att placeras i kontexter med rasistiska, antisemitiska eller andra intoleranta teman.¹²²³ På så sätt kom den för vissa att symbolisera högerpopulism eller nyfascism.¹²²⁴

Ett annat exempel är ett glas med mjölk som en vit makt-symbol, vilket delvis har sin bakgrund på 4chan. Den bygger på idén att människor med västeuropeiskt ursprung ska ha magar som tål mer laktos än människor från andra delar av världen. Ett tredje exempel är handtecknet för okej, som bland annat kan ses av dykare när de vill signalera att allt är bra. På 4chan började användare sprida idén att tecknet egentligen var en vit makt-hälsning, då de tre fingrarna kunde ses som ett W och resten av handen ett P, dvs "White Power". Många användare tog foton när de gjorde tecknet eller la till det på sin profilbild.¹²²⁵

En av idéerna med memerna är att välja symboler som framstår som så oskyldiga (trots att de för en viss målgrupp är behäftade med rasistiska eller andra intoleranta teman) att de som kritiserar dem ska framstå som löjlig och kunna hånas för att överreagera. Kritiker framstår på så sätt som lättkränkta "snöflingor" (ytterligare en symbol) och som personer som inte tål kritik eller tuffa tag. Om kritiker reagerar med panik i vrede mot mjölk och bilder av små grodor får kritiken ett löjes skimmer över sig. Men i själva verket fungerar symbolerna som ett sätt för anhängare att känna igen en meningsfrände eller känna en gemenskap, då budskap om antisemitism, antifeminism är förknippade till symbolerna.¹²²⁶

Ett annat känt memes utöver de tidigare nämnda är Red Pill, som kommer från filmen Matrix. I filmen får den som tar pillret se världen som den egentligen är och för den rörelsen har det blivit en symbol för de som menar att de ser en sanning som andra inte ser, nämligen att vita män är förtryckta och att feminism är den nya diktaturen. Bland annat finns det på hemsidan Reddit ett discussionsforum som heter The Red

¹²²² Hawley, George, 2017, sid 86-87

¹²²³ ADL. *Pepe the Frog*.

<https://www.adl.org/education/references/hate-symbols/pepe-the-frog>

¹²²⁴ Larsson, Linus. *Så känner du igen högerextremas symboler på nätet*. Dagens Nyheter, 2017-09-02 <https://www.dn.se/nyheter/varlden/sa-kanner-du-igen-hogerextremas-symboler-pa-natet/>

¹²²⁵ Ibid

¹²²⁶ Ibid

Pill, där samtal om "identitet, sexuella strategier och valmöjligheter i vår globala kultur för att gynna män" kan diskuteras. En annan symbol, eller förkortning, är msm som står för "main stream media" som också kommit att användas av vissa inom alternativhögern.¹²²⁷

8.4 Alternativhögerns framväxt

År 2008 höll den konservativa tänkaren Paul Gottfried ett tal, där han inte nämner termen "alt-right" specifikt men beskriver fundamenten i det som senare skulle komma att definiera alternativhögern. I sitt tal vände sig Gottfried till "välutbildade unga som såg sig själva som höger men inte kände sig hemma i den dåvarande konservativa rörelsen." Han förutsåg också rörelsens fokus på ras samt beklagade sig över ett minskat intresse i "nedärvda förutsättningar för intellektuella och kulturella bedrifter". Han tog även upp den roll som alternativ media skulle kunna ha i att sprida rörelsens budskap. Talet laddades senare upp av Richard Spencer med titeln "The Decline and Rise of the Alternative Right" och är den första gången som termen tros ha använts.¹²²⁸ Gottfried har sedermera förnekat att han är skaparen av alternativhögern och han har tagit avstånd från både vit nationalism såväl som Spencer.¹²²⁹

År 2009 lanserade Daniel Friberg förlaget Arktos media som strax därefter gick samman med "the European New Right publisher Integral Tradition Publishing" (ITP). Arktos är idag den främsta utgivaren av identitär litteratur.¹²³⁰ År 2010 grundade Richard Spencer alternativeright.com som säger sig vara en hemsida för "radikal traditionalism och en ny intellektuell extremhöger som är utanför det konservativa etablissemangen". Hemsidan myntade många av de begrepp och idéer som förknippas med rörelsen idag.¹²³¹

År 2011 lanserades hemsidan 4chan sin "politiskt inkorrekta" kategori som snabbt blev ett tillhåll för radikalnationalister. 4chan är ett engelskspråkigt internetforum där användarna kan dela och kommentera bilder anonymt. Den politiska delen av 4chan har blivit en tummelplats för radikalnationalism och antisemitism. Bland annat har nätfenomenet med mjölkglaset och handtecknet för okej skapats här.¹²³² ¹²³³

År 2012 tog Steve Bannon över Breitbart News Network. I samband med detta ökade Bannon den konfrontativa tonen gentemot både liberaler och centrala Republikaner

¹²²⁷ Ibid

¹²²⁸ Hope not Hate. *The International Alternative Right*,
<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

¹²²⁹ Hawley, George, 2017, sid 52

¹²³⁰ Logik.se <https://logik.se/produkt-taggar/arktos/>

¹²³¹ Hope not Hate. *The International Alternative Right*,
<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

¹²³² Ibid

¹²³³ Dewey, Caitlin. *Absolutely everything you need to know to understand 4chan, the Internet's own bogeyman*. Washington Post, 2014-09-25
https://www.washingtonpost.com/gdpr-consent/?next_url=https%3a%2f%2fwww.washingtonpost.com%2fnews%2fthe-intersect%2fwp%2f2014%2fo9%2f25%2fabolutely-everything-you-need-to-know-to-understand-4chan-the-internets-own-bogeyman%2f

samtidigt som frågor om invandring och islam och dess kopplingar till sociala problem kom att rapporteras allt mer. Sådant innehåll, tillsammans med att Breitbart senare kom att associeras till Donald Trump, gjorde att plattformen blev en plats för den bredare alternativhögern. Bannon har också refererat till Breitbart som ”plattformen för alternativhögern”.¹²³⁴

Den första enande händelsen för alternativhögern inträffade i samband med det så kallade ”Gamergate” 2014, vilket blev ett sätt att skydda den manliga säkra sfären i spelvärden från feministiska åsikter. Händelsen började med att en användare på 4chan anklagade sin före detta flickvän, tillika kvinnlig spelutvecklare, för otrohet. Det föranledde dödshot, hot om våldtäkt mm gentemot kvinnliga spelutvecklare och andra kritiker. Gamergate¹²³⁵ kom att bli en symbol för en större kamp mot politisk korrekthet och vänstern i allmänhet. De koordinerade attackerna mot de påstådda antagonisterna blev definierande och stärkte alternativhögern som helhet.¹²³⁶

I juni 2015 lanserade Donald Trump sin presidentvalskampanj¹²³⁷ och han blev på grund av sin oortodoxa framtoning, den hårda kritiken mot invandring, sin roll som outsider och sitt politiskt inkorrekta språk en enande figur för rörelsen. Samtidigt var hans konkurrent, Hillary Clinton, det motsatta – dvs någon som förkroppsligade det politiska, liberala, feministiska etablissemanget.¹²³⁸ I oktober 2015 publicerade Trump en bild på Twitter av sig själv som Pepe the Frog vilket sågs som en signal till alternativhögern. Och i december samma år gästade Trump Alex Joes och hans show ”Info Wars” och hyllade Jones.¹²³⁹ Jones har bland annat spridit konspirationsteorier om skjutningarna vid Columbine och Sandy Hook samt bomberna mot Boston Maraton och hävdade att dessa varit ”false flags event”. Han har också kallat terrorattacken på World Trade Center ett insiderjobb utfört av den amerikanska regeringen.¹²⁴⁰

Under Trump-kampanjen skrev redaktören på Breitbart, Milo Yiannopoulos, flera artiklar där han beskrev alternativhögern som en bredare online-rörelse; ett högerantietablissemang, dock utan att erkänna rörelsens rötter i vit nationalism. Istället förkastade han de öppna nazistiska elementen i rörelsen, men förnekade samtidigt den rasism som fanns som ”bara på skoj”. Filosofin ”slå inte höger”, dvs attackera inte de

¹²³⁴ Hope not Hate. *The International Alternative Right*,

<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

¹²³⁵ The Guardian. *The Guardian view on Gamergate: when hatred escaped*, 2019-08-20

<https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/aug/20/the-guardian-view-on-gamergate-when-hatred-escaped>

¹²³⁶ Hope not Hate. *The International Alternative Right*,

<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

¹²³⁷ Time. *Here's Donald Trump's Presidential Announcement Speech*. 2015-06-15

<https://time.com/3923128/donald-trump-announcement-speech/>

¹²³⁸ Hope not Hate. *The International Alternative Right*,

<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

¹²³⁹ Nilsson, Erik. *Trump till försvar för stoppade nätprofilerna*. Expressen, 2019-05-19

<https://www.expressen.se/nyheter/trump-till-forsvar-for-stoppade-natprofilerna/>

¹²⁴⁰ Hope not Hate. *The International Alternative Right*,

<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

extrema element som med vilka ni delar samma syfte, gav vita nationalisterna ett skydd från alternativhögern och termen spred sig i extrema kretsar.¹²⁴¹

I augusti 2016 fördömde Hillary Clinton Trump och hans kampanj och nämde specifikt alternativhögern, Breitbart och dess kopplingar till Trump-kampanjen.¹²⁴² Detta gav alternativhögern enorm uppmärksamhet. På Clintons hemsida fördömdes även Trumps användning av Pepe the Frog, som en symbol associerad med vit makt, vilket alternativhögern tog som en intäkt för förmågan att "trolla" det liberala etablissemangen.¹²⁴³

I oktober 2016 spred sig en konspirationsteori om att läckta mail från Hillary Clintons kampanjchef avslöjade en pedofilring runt en pizzeria i Washington.¹²⁴⁴ Teorin skapades på bland annat 4chan och spred av framstående profiler i alternativhögern. Några månader senare avlossade en man tre skott inne på pizzerian, enligt egen utsago för att rädda de barn som han trodde var där och utnyttjades av pedofilringen.¹²⁴⁵

I november 2016 vann Donald Trump presidentvalet. För alternativhögern sågs detta som en framgång och ett steg mot att flytta "the Overton Window", d.v.s. att flytta gränserna för hur det är acceptabelt att uttrycka sig.¹²⁴⁶ Trumps konflikt med den konservativa rörelsen öppnade enligt Hawley en dörr för mer radikala högerextrema åsikter och gav den radikala högern mer mediabevakning än den fått på årtionden. Även om Trump och hans främsta rådgivare enligt Hawley inte ska ses som en del av alternativhögern så menar han att de hjälpte att flytta amerikansk politik i den riktningen.¹²⁴⁷ Forskare har undersökt popularitet och psykologisk profil av alternativhögern och uppskattar att 6 procent av amerikansk befolkning och 10 procent av dem som röstade på Trump tillhörde alt-right miljön.¹²⁴⁸

Även samma månad som Trump vann presidentvalet höll Richard Spencer ett tal och avslutade med "Hail Trump, hail our people, hail victory", samtidigt som ett antal i publiken heilade. Detta gav både Spencer och rörelsen än mer publicitet.¹²⁴⁹

¹²⁴¹ Ibid

¹²⁴² New York Times. *Hillary Clinton Denounces the 'Alt-Right,' and the Alt-Right Is Thrilled*.
<https://www.nytimes.com/2016/08/27/us/politics/alt-right-reaction.html>

¹²⁴³ Hope not Hate. *The International Alternative Right*,
<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

¹²⁴⁴ Robb, Amanda. *Anatomy of a Fake News Scandal*. Rolling Stone, 2017-11-16
<https://www.rollingstone.com/politics/politics-news/anatomy-of-a-fake-news-scandal-125877/>

¹²⁴⁵ Hope not Hate. *The International Alternative Right*,
<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

¹²⁴⁶ Ibid

¹²⁴⁷ Hawley, George. *Making sense of the Alt-Right*. Columbia University Press, 2017, sid 138

¹²⁴⁸ *The Psychology of the alt-right. Perspect. Psychol.Sci.* 15, 90 2020
<https://science.sciencemag.org/content/sci/367/6484/1337.5.full.pdf>; Forscher, Patrick S & Kteily, Nour S. *A Psychological Profile of the Alt-Right*. Perspectives on Psychological Science, 2019
<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1745691619868208>

¹²⁴⁹ Hope not Hate. *The International Alternative Right*,
<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

Strax efter det att Donald Trump svurits in som president utnämnde han Stephen Bannon till chefsstrateg i Vita Huset.¹²⁵⁰ Utnämningen hyllades av Richard Spencer och den övriga alternativhögern som såg det som att de hade fått en representant i Vita Huset. I samband med att Trump svors in fångades Spencer också på film, bärandes på en Pepe the Frog-pin, samtidigt som han fick ett knytnävsslag i ansiktet av en motdemonstrant. Enligt personer i alternativhögern kom händelsen att eskalera våldet mellan alternativhögern och motdemonstranter.¹²⁵¹

I februari 2017 lanserades AltRight Corporation¹²⁵², en sammanslagning av Spencers National Policy Institute, Daniel Fribergs Arktos Media samt Henrik Palmgrens Red Ice Creations. Organisationens mål var att samla de bästa skribenterna från alternativhögern i USA och Europa. Sammanslagningen annonserades på "Identitarian Ideas IX-konferensen" i Stockholm.¹²⁵³ Denna sammanslagning sågs som historisk då man integrerade den europeiska radikalnationalistiska ideologiska miljön "(*Nouvelle Droite*, Archeofuturism, identitärism och Alexander Duigins 'Fourth Political Theory') med den amerikanska alternativhögern.¹²⁵⁴

Samma månad ställdes ett tal av Yiannopoulos in på Berkeley Universitetet efter att tusentals studenter samlats för att protestera mot hans framförande. I samband med detta hotade president Trump med att dra tillbaka medel från Berkeley med motiveringen att de inte tillät åsiktsfrihet. I april uppstod våldsamheter mellan alternativhögern och studenter på universitet och ett flertal människor fördes till sjukhus.¹²⁵⁵

I augusti 2017 protesterade alternativhögern i Charlottesville mot planerna att ta bort en staty av generalen Robert E. Lee.¹²⁵⁶ I samband med detta utbröt våldsamma konfrontationer mellan alternativhögern och motdemonstranter, vilket kulminerade med att en man körde sin bil in i en folksamling och dödade en motdemonstrant och skadade flera andra. Detta fick stor spridning världen över och föranledde flera moderata "alt-light"-figurer att ta avstånd från händelserna. President Trump tog dock inte avstånd från medlemmarna ur alternativhögern, utan konstaterade att personer på båda sidor betett sig klandervärd.¹²⁵⁷

¹²⁵⁰ BBC News. *Steve Bannon: The downfall of Trump's chief strategist*. 2018

<https://www.bbc.com/news/election-us-2016-37971742>

¹²⁵¹ Hope not Hate. *The International Alternative Right*,

<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

¹²⁵² Hermansson, Patrik, Lawrence, David & Mulhall, Joe. *The International Alt-Right: Fascism for the 21st Century?* Routledge, 2020.

¹²⁵³ Hope not Hate. *The International Alternative Right*,

<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

¹²⁵⁴ Hermansson, Patrik, Lawrence, David & Mulhall, Joe. *The International Alt-Right: Fascism for the 21st Century?* Routledge, 2020.

¹²⁵⁵ Hope not Hate. *The International Alternative Right*,

<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

¹²⁵⁶ McWhirter, Cameron. *A Year After Charlottesville, the Alt-Right Movement Frays*. 2018-08-20

<https://www.wsj.com/articles/a-year-after-charlottesville-the-alt-right-movement-frays-1533720660>

¹²⁵⁷ Hope not Hate. *The International Alternative Right*,

<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

8.5 Svensk alternativhöger

8.5.1 Nordisk alternativhöger

Som beskrivits tidigare är alternativhögern fragmenterad – och så också i Sverige. De som framförallt kommit att symbolisera den svenska alternativhögern är Daniel Friberg och Christoffer Dulny genom deras rörelse Nordisk Alternativhöger. Enligt dem själva är de talespersoner för de idéer som ryms under *alt right*,¹²⁵⁸ men poängterar samtidigt att de har valt en struktur utan en formell organisation.¹²⁵⁹ Snarare ser de alternativhögern som:

”ett väldigt brett paraplybegrepp som omfattar alla icke-liberala, icke-globalistiska högerrörelser runt om i världen. /.../ Det är inte en enhetlig rörelse, utan det är snarare en väldigt bred strömning, som de (motståndarna förf anm) med all rätt upplever som ett väldigt stort hot. Och dit kan man räkna en sådan som Trump, ganska många från *alt-light* om man tillämpar det här breda perspektivet och en sådan som Victor Orbán och Fidesc i Ungern och Lag och Rättvisa i Polen. I princip alla anti-globalistiska och anti-liberala partier och rörelser. Det är väl den mest meningsfulla definitionen.”¹²⁶⁰

De konstaterar även att ”det finns strömmar i mer bredare populistiska och nationalistiska grupperingar som har en tendens att strömma åt vårt håll.”¹²⁶¹

Daniel Friberg

Daniel Friberg föddes 1978 i Göteborg och hans första politiska engagemang skedde när han delade ut flygblad för Sverigedemokraterna. År 1997 grundade han Alternativ Media, som bland annat delade ut tidningen ”Framtid”, vilken distribuerades till 21 000 högstadieselever i Göteborg. Följande år engagerade han sig i tidningen Folktribunalen som då var den huvudsakliga kanalen för det nybildade partiet Svenska Motståndsrörelsen (SMR). År 2001 grundade Friberg Nordiska Förlaget som gav ut vit makt-litteratur samt musik. Bland annat publicerade förlaget skivan *Svensk Ungdom* som fortsatt är en av de mest populära högerextremistiska skivorna i Norden.¹²⁶²

¹²⁵⁸ Vita pillret. *Vita Pillret Special - Uppdrag förvanskning* ca 13:55 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-special-uppdrag-foervanskni>,

¹²⁵⁹ Vita pillret. *Vita Pillret #54 - Vita drömmar - alt-right-rörelsen i Sverige*, ca 59:50 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/54-Z5Rhbw>

¹²⁶⁰ Vita pillret. *Vita Pillret Special - Uppdrag förvanskning*, ca 21:50 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-special-uppdrag-foervanskni>,

¹²⁶¹ Ibid, ca 22:50 min

¹²⁶² Teitelbaum, Benjamin. *Daniel Friberg and Metapolitics in Action* i Sedgwick, Mark, *Key Thinkers of the Radical Right: Behind the New Threat to Liberal Democracy*. Oxford Scholarship Online: February 2019, sid 6

<http://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/oso/9780190877583.001.0001/oso-9780190877583-chapter-16>,

Tre år senare kom han för första gången i kontakt med den nya franska extremhögern, vilket han själv beskrivit som en aha-upplevelse och samma år grundade han Nordiska Förbundet. Inspirerad av de franska teoretikernas om metapolitik började Friberg 2006 använda det ideologiska begreppet identitär och startade bloggportalen Motpol och Metapedia, enligt Expo en nyfascistisk variant av Wikipedia.¹²⁶³ Metapedia spred sig snabbt till andra europeiska länder samt USA och fanns snart på danska, engelska, tyska spanska, franska, ungerska, rumänska, estniska, kroatiska, slovenska, grekiska, tjeckiska, portugisiska norska och holländska och uppgick sammanlagt till över 300 000 artiklar. Följande år öppnades också nätforumet nordisk.nu som marknadsförde sig själv som ”en portal för Nordisk identitet, kultur och tradition”.¹²⁶⁴

2010 lades Nordiska förbundet ner och inspirerad av den nya franska extremhögern grundade Friberg förlaget Arktos, som kommit att bli en av världens främsta utgivare av radikalkonservativ och fascistisk litteratur. Förlaget har bland annat gett ut den ryska fascistiska ideologen Alexander Dugins texter på engelska och även arrangerat seminariet Identitär Idé, som också haft Dugin som talare. Förlaget drivs för närvarande från Ungern, där Friberg också bor.¹²⁶⁵

Friberg anser att Arktos är central för att sprida alternativhögerens budskap:

”Jag skulle vilja säga, att om man talar metapolitik t ex eller opinionsbildning, kulturkampen, vad man nu väljer för term, så är böcker kanske den mest avancerade formen, den som kommer först. Så att böcker är fundamentala. Ett av problemen med 90-talets rörelse var just att musiken var fundamentet, det mediet medger inte möjlighet att kommunicera en tillräcklig mängd information och/eller attrahera den människotyp som behövs för att bygga en rörelse. Den elit som behövs för att skapa kärnan som sedan kan utvidgas och bli en större rörelse.”¹²⁶⁶

I januari 2017 gick Friberg samman med Richard Spencers National Policy Institute och svenske Henrik Palmgrens Red Ice Creation och bildade the Alt-Right Corporation. Initiativet var ett försök att skapa en transatlantisk ”white-identity movement” (vit identitetsrörelse) och centrerar idag kring websidan AltRight.com.¹²⁶⁷

¹²⁶³ Expo, Daniel Friberg. 2019-01-08 <https://expo.se/fakta/wiki/daniel-friberg>

¹²⁶⁴ Teitelbaum, Benjamin. *Daniel Friberg and Metapolitics in Action* i Sedgwick, Mark, *Key Thinkers of the Radical Right: Behind the New Threat to Liberal Democracy*. Oxford Scholarship Online: February 2019, sid 9-10
<http://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/oso/9780190877583.001.0001/oso-9780190877583-chapter-16>,

¹²⁶⁵ Expo, Daniel Friberg. 2019-01-08 <https://expo.se/fakta/wiki/daniel-friberg>

¹²⁶⁶ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018
<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

¹²⁶⁷ Teitelbaum, Benjamin. *Daniel Friberg and Metapolitics in Action* i Sedgwick, Mark, *Key Thinkers of the Radical Right: Behind the New Threat to Liberal Democracy*. Oxford Scholarship Online: February 2019, sid 17
<http://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/oso/9780190877583.001.0001/oso-9780190877583-chapter->

Richard Spencer har i Uppdrag Granskning hyllat Friberg och Arktos:

“He’s essential. Look – without Arktos we wouldn’t have English translation of the French new right. It’s funny that I’m saying this, without the Swede who lives in Budapest and Poland, we wouldn’t have English books from France. It gets to what I’m saying. It’s an international movement. He’s absolutely essential, we could not do it without him. Daniel and other people in Sweden are right in the forefront. It’s remarkable. It’s remarkable that these leaders didn’t come from Germany, they didn’t come from Italy.”¹²⁶⁸

Friberg är också utbildad ekonom vid Handelshögskolan i Göteborg och 2014 blev han VD för gruvprospekteringsföretaget Wiking Mineral. Huvudägare i bolaget är Patrik Brinkmann von Druffel Egloffstein, som i många år finansierat bland annat Nationaldemokraterna och dess tyska systerparti NPD.¹²⁶⁹ I samband med att Friberg tillsattes bytte Brinkmann ut hela styrelsen mot män med bakgrund i Sverigedemokraterna eller höger ut. Wiking Mineral har idag nya ägare under namnet Svenska Bergsbruk AB.¹²⁷⁰

Aftonbladet och SvD avslöjade 2017 att Fribergs lön 2014 och 2015 betalades direkt från Wiking Minerals till Motpol. 2014 betalades 223 000 SEK till tankesmedjan och året därpå 413 000 SEK. Pengar från bolaget finansierade också konferensen ”Identitär idé” som hölls på Armémuseum 2015.¹²⁷¹

Friberg har i olika sammanhang distanserat sig från Svenska Motståndsrörelsen (sedermera NMR) och uttrycker idag en etnopluralistisk ideologi med tonvikt på en ”europaisk identitet”. Han har hyllat bland annat den ungerska migrationspolitiken och hantering av flyktingar 2015:

”Så att vi ser den här utvecklingen över hela Europa. Det handlar mest bara liksom om tid, hur lång tid det kommer ta innan partier som värnar, som bryr sig om Europas överlevnad blir dom största partierna. Det kommer hända förr eller senare i vartenda land, men frågan är när.”¹²⁷²

[16,http://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/oso/9780190877583.001.0001/oso-9780190877583-chapter-16](http://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/oso/9780190877583.001.0001/oso-9780190877583-chapter-16)

¹²⁶⁸ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018

<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

¹²⁶⁹ Carlsson, Mattias & Sköld, Josefin. *Stödde högerextrema – miljonbelopp försvann*. Dagens Nyheter, 2017-04-30

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/stodde-hogerextrema-miljonbelopp-forsvann/>

¹²⁷⁰ Expo, Daniel Friberg. 2019-01-08 <https://expo.se/fakta/wiki/daniel-friberg>

¹²⁷¹ Sundkvist, Frida. *Gruvans aktieägare förda bakom ljuset av högerextremist*. Aftonbladet, 2017-11-02 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/1QegG/gruvans-aktieagare-forda-bakom-ljuset-av-hogerextremist>

¹²⁷² Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018

<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

Han anser också att Sverige och Europa koloniserats och i samband med flyktingkrisen 2015 gav han på Motpol råd om hur ”invasionen” bör stoppas:

”När enorma vågor av kolonisateurer fritt vandrar in över våra gränser i ett rasande tempo är det dags att agera. Frågan är då vad som kan göras? Här följer ett antal handfasta tips på åtgärder som var och en kan vidta för att förbättra situationen för vårt redan sargade land:

- 1) Envarsgripande mot illegaler. Organisera grupper av meningsfränder och bege er till platser där många misstänkta illegaler förväntas anlända – exempelvis i närheten av den minimala landgräns mellan Sverige och Danmark som endast utgörs av en bro. Enligt svensk lag är det berättigat att ingripa och fysiskt kvarhålla misstänkta brottslingar om brottets straffskala innehåller fängelsestraff. Om du ser en misstänkt illegal – vanligtvis unga män från Mellanöstern eller Afrika: ingrip, kvarhåll dem och tillkalla polis. Din insats kan förhindra att farliga terrorister tar sig in i landet.”¹²⁷³

Friberg har också talat om behovet att kunna försvara sig inför ett kommande raskrig i Sverige: ”Jag hoppas att så många svenskar som möjligt beväpnar sig och gör sig redo på diverse”.¹²⁷⁴

Friberg förespråkar också ett ”totalstopp” för all invandring och menar att demografin är den viktigaste politiska frågan. Han anser att invandrare ”föder betydligt fler barn svenskarna och förr eller senare kommer utgöra majoriteten” samt att det pågår en ”demografisk jihad”.¹²⁷⁵ Friberg menar vidare att invandrare kommer vara majoritet i flera länder och att ”globalisterna” ligger bakom detta då de vill slå sönder de etniska nationalstaterna.¹²⁷⁶

Han vill även se en multipolär världsordning där den eurasiatiska (ryskdominerat imperium) ska stå mot den atlantiska modellen. Västerlandet anses vara i förfall och liberalismen och den politiska korrektheten är den rådande normen. Därför måste hegemonin erövrats genom en kulturkamp mot så kallade kulturmarxister.¹²⁷⁷

Christoffer Dulny

Den andra förgrundsgestalten för Nordisk alternativhöger är Christoffer Dulny. Han arbetade tidigare som politisk sekreterare på Sverigedemokraternas riksdagskansli och

¹²⁷³ Expo, Daniel Friberg. 2019-01-08 <https://expo.se/fakta/wiki/daniel-friberg>

¹²⁷⁴ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018
<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

¹²⁷⁵ Dahl, Göran. *Folk och identitet : Identitarismen och dess källor*. Bokförlaget Korpen, 2018, sid 37

¹²⁷⁶ Ibid, sid 37

¹²⁷⁷ Ibid sid 40

bildade tillsammans med Daniel Friberg Nordisk Alternativhöger, våren 2017.¹²⁷⁸ 2014 avslöjade Expressen att Dulny på sajten Avxpixlat bland annat om invandrare inom telefonförsäljning skrivit: ”Invandrare är absolut värst på att ljuga, manipulera, köra fulsälj, hetsa etc. De är helt skamlösa och passar därför extremt bra i denna bransch. Många av dem saknade helt moraliska kompasser och det i en bransch där det redan är illa ställt.”¹²⁷⁹

Dulny har bland annat berömt Nordiska motståndsrörelsen som ”bra personer”.¹²⁸⁰ I samband med ett valmöte för Alternativ för Sverige i valrörelsen 2018 slet han bort en kvinnlig motdemonstrants plakat och åtalades för ofredande.¹²⁸¹ Han var också misstänkt för ringa vapenbrott då polisen fann fem burkar pepparsprej i hans bostad.¹²⁸² Dulny friades sedermera för misstankarna om ofredande men dömdes i tingsrätten för ringa vapenbrott.¹²⁸³

Dulny anser att ”Sverige är ett land som tillhör svenskarna och ska tillhöra svenskarna” och menar att för honom är svenskar vita.¹²⁸⁴ Han ser framför sig en vision om ett globalt enat Norden, mot den globala södern och hoppas på att den visionen ska bli verklig. För att nå dit måste vita människor arbeta tillsammans.¹²⁸⁵

Dulny och Nordisk alternativhöger har ett metapolitiskt anslag som inte förespråkar våld för att komma till makten, utan vill använda metapolitik för att uppnå politisk förändring.¹²⁸⁶ Enligt Dulny vill de ändra opinionen och folks sätt att tänka på: ”Jag vill påverka folks sätt att tänka på. Jag vill befinna mig precis utanför åsiktkorridoren

¹²⁷⁸ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018

<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

¹²⁷⁹ Loxdal, Jonatan. *Nordisk alternativhöger vill påverka hur du tänker. Det går sådär*. KIT, 2017-11-03 <https://kit.se/2017/11/03/96676/nordisk-alternativhoger-vill-paverka-hur-du-tanker-det-gar-sadar/>

¹²⁸⁰ Kerpner, Joachim. Här är nya extremhögerns nyckelpersoner. *Aftonbladet*, 2018-08-24

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Lydr1/har-ar-nya-extremhogerns-nyckelpersoner>

¹²⁸¹ Alternativ för Sverige. *Alternativ för Sveriges torgmöte vid Stureplan, Stockholm (Livesändning)*, 2018-05-27 <https://www.youtube.com/watch?v=S7baFrYH5YM&t=498s>

¹²⁸² Vergara, Daniel. *Dulny åtalas för ofredande efter angrepp på motdemonstrant*. Expo, 2018-10-11 <https://expo.se/2018/10/dulny-%C3%A5talas-f%C3%B6r-ofredande-efter-angrepp-p%C3%A5-motdemonstrant>

¹²⁸³ Canolias, Viviana. *Profil inom alternativhögern döms för vapenbrott*. *Dagens Nyheter*, 2018-11-19 <https://www.dn.se/sthlm/profil-inom-alternativhogern-doms-for-vapenbrott/>

¹²⁸⁴ Sveriges Radio. *Sverige har fått en ny rasistisk grupp*. 2017-10-25

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=493&artikel=6807207>

¹²⁸⁵ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018

<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

¹²⁸⁶ Vita pillret. *Vita Pillret Special - Uppdrag förvanskning* ca 06:20

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-special-uppdrag-foervanskni>

och vidga den så mycket som möjligt och göra det oacceptabla acceptabelt.”¹²⁸⁷ Dulny har också beskrivit sig själv som en ”metapolitisk entreprenör”.¹²⁸⁸

Dulny har vidare angett att:

”Alternativhögern behöver både vara decentraliserad som organisation samtidigt som man kan komma överens om att agera centralt när så krävs. Det finns ingen anledning för oss att ha medlemslistor som riskerar att läcka ut, ha en stor och slö organisation som ska hålla uppe allt, eller för den delen bli alltför professionella. Vi är i grunden kulturarbetare och ska så förbli, det är min fasta uppfattning. Ha en armlängds avstånd till parlamentarismen, genomför aktiviteter men bli aldrig en renodlad aktiviströrelse, ha allianser men behåll självständigheten. Finns det något våra motståndare avskyr så är det att vi är så heterogena och svåra att få grepp om. De vill att vi bara ska vara en organisation, att vi ska lägga ut vår strategi svart på vitt och att vi ska genomföra öppna aktioner som de sedan kan krascha. Låt oss inte gå i den fällan. Med det sagt finns det massor av organisationer och partier som är ämnade för att göra det som vi inte gör, och det är alldeles utmärkt.”¹²⁸⁹

För att nå sitt mål om att flytta gränserna för vad som anses acceptabelt att uttrycka använder sig nordisk alternativhöger av bilder, memmer, videos poddar mm. Särskilt skämtsamma bilder, memes och videos som de själva avfärdar som skämt och ironi används för att sprida budskapet. En av de mest uppmärksammade handlar om staden Finspång där en reklamfilm gavs en ny text som beskrev hur Finspång blivit en arisk stad med arbetsläger för oliktankande. Bland annat beskrivs hur journalister och politiker genom krigstribunal ska ställas till svars och hängas i lyktstolpar för den förda invandringspolitiken.

För Christoffer Dulny ska filmen ses som ett skämt men med en allvarlig klangbotten:

“Det här har blivit en slags drift med hela Nürnberggrättegångarna naturligtvis. Men det har också blivit någon form av utlopp för att dom kan inte komma undan med det här; alltså dom har sänkt Sverige, det politiska och mediala etablissemanget och dom förtjänar att ställas inför rätta.”¹²⁹⁰

¹²⁸⁷ Vergara, Daniel. *Dulny åtalas för ofredande efter angrepp på motdemonstrant*. Expo, 2018-10-11 <https://expo.se/2018/10/dulny-%C3%A5talas-f%C3%B6r-ofredande-efter-angrepp-p%C3%A5-motdemonstrant>

¹²⁸⁸ Dahl, Göran, 2018, sid 50

¹²⁸⁹ Saxlind, Martin. *Att förstå alternativhögern*. Nordfront, 2018-06-04 <https://www.nordfront.se/att-forsta-alternativhogern.smr>

¹²⁹⁰ Jemsby, Carolina, Strindlov, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018 <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

Daniel Friberg menar att det handlar om att utkräva ansvar: “Jag tycker många av de här handlingarna är definitivt i åtminstone det område att det kan vara befogat med dödsstraff. Absolut.”¹²⁹¹ Även Dulny är inne på samma sak:

“Vi kommer helt enkelt återställa ordningen. Det är väl det liksom. På något sätt känner vi att det finns folk som har försatt Sverige i en allvarlig kris och dom personerna bör hållas ansvariga. Vi angriper inte dom svaga, vi angriper dom som är starka som har mest att säga till om, som har resurser och pengar. Jag tycker att dom får finna sig i att tåla satir, kritik.”¹²⁹²

I Uppdrag Granskning framkommer också hur Dulny på sitt kylskåp har en bild som anspelar på Auschwitz, med texten Alt-right mach Frei. Även här menar Dulny att det ska ses som ett skämt: ”Alltså som sagt, det här är bara en meme, en skämtsam meme. Det här är ingenting vi producerar, ingenting vi säljer. Det här är en teckning som jag fick skickad till mig och jag tänker helt enkelt inte ta det mer seriöst än så.”¹²⁹³

Att arbeta metapolitiskt innebär dels för nordisk alternativhöger att påverka opinionen och få spridning för extrema idéer i det dagliga samtalet. Men enligt Dulny är det stora målet att påverka politiker, särskilt Sverigedemokraterna. En framgång för nordisk alternativhöger var exempelvis när SD:s gruppledare Mattias Karlsson delade en meme från nordisk alternativhöger som häcklade komikern Henrik Schyffert. För Dulny är Sverigedemokraternas framgångar symboliskt viktiga:

“Nu (2018) har vi en situation där SD kan bli största parti, det innebär att du har, ja, en och en halv miljon människor som är mottagliga för budskap som handlar om nationalism, folk, demokrati, yttrandefrihet. Det är så klart att det kan man nå dom människorna och få dem att resonera på ett liknande sätt genom att då vidga åsiktskorridoren som vi försöker göra. Då utgör ju vi ett större hot, än diverse babbar (omskrivning för invandrare).. Som går o skjuter ihjäl andra babbar. Som ingen bryr sig om.”¹²⁹⁴

Han fortsätter:

“Vi vet ju att våra budskap kan uppfattas som väldigt stötande av människor som inte delar våra åsikter, men vi kan ju inte ta hänsyn till hur mottagarna kan komma att tänkas reagera på våra budskap för att det. Vårt mål med allt vi gör, det är ju inte att vara människor till lags, utan det är ju att vi vill åstadkomma en förändring som ska rädda vårt folk i förlängningen. Och om folk blir kränkta på vägen, ja, då får det bli så. Det är nästan snarare att vi ser det som en framgång om folk... Det är absolut en framgång om rätt personer blir stötta. Jag hoppas att de blir kränkta. Det kan jag säga, jag

¹²⁹¹ Ibid

¹²⁹² Ibid

¹²⁹³ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018

<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

¹²⁹⁴ Ibid

hoppas att de blir kränkta, att de känner att oj, vad har hänt med samtalet?
Varför är alla så radikala helt plötsligt? ¹²⁹⁵

8.5.2 Plattformar och budskap

Nordisk alternativhöger startade som sagt sin verksamhet 2017 som ett försök att ta alt-right till Sverige. Initialt var banden till Richard Spencer täta och han har flertalet gånger hyllat Friberg och Dulny som ”oumbärliga för kampen”.¹²⁹⁶ Dulny och Friberg deltog också tillsammans med Spencer vid demonstrationerna i Charlottesville 2017 och de har upprepade gånger försökt ta Spencer till Sverige men misslyckats då Spencer har inreseförbud i hela Schengenområdet. Bland annat försökte de få honom till konferensen Identitär Identitet 2017 och Almedalen 2018.¹²⁹⁷ ¹²⁹⁸ Enligt Expo ska de officiella kontakterna med Spencer idag vara brutna.¹²⁹⁹ Vidare har Jonathan Leman angett att Spencer inte längre ses som en tillgång för nordisk alternativhöger samt att de inte längre är knutna till altright.com. Det senaste de gjorde ihop var ett seminarium via länk i Almedalen. Spencer ska också ha stämningar mot sig i USA och bland annat har hans exfru anklagat honom för misshandel.¹³⁰⁰

Likt sin amerikanska förlaga är nordiska alternativhögern framförallt aktiva på internet. På hemsidan altnorden.com (som för närvarande tycks ligga nere) listas rörelsens politiska utgångspunkter. Bland annat skriver man:

- ”Mänskliga samhällen utgörs och formas av en komplex uppsättning faktorer. Några sådana är invånarnas kulturella traditioner och vanor, språk och religioner, deras biologiska egenskaper, etik och moral, konsumtionsmönster och sociala, etniska och politiska identiteter.”¹³⁰¹
- ”Människor behöver en autentisk identitet och ett historiskt sammanhang. Det behovet täcks inte på ett tillfredsställande sätt av tillfälliga konsumtionsidentiteter, eller av utopiska människoideal påförda uppifrån genom tvång. En autentisk identitet grundar sig i språk, kultur, etnicitet och

¹²⁹⁵ Ibid

¹²⁹⁶ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny, Mattisson, Karin & Berger, Ella. *Så försöker alt-right-rörelsen förändra Sverige med rasistisk propaganda*. SVT, 2018-08-29
<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/sa-forsoker-alt-rightrorelsen-forandra-sverige-med-rasistisk-propaganda>

¹²⁹⁷ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny, Mattisson, Karin & Berger, Ella. *Så försöker alt-right-rörelsen förändra Sverige med rasistisk propaganda*. SVT, 2018-08-29
<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

¹²⁹⁸ Wiklander, Daniel. *Männen bakom Nordisk alternativhöger ställer in konferens*. Expo, 2017-10-30
<https://expo.se/2017/10/m%C3%A4nnen-bakom-nordisk-alternativh%C3%B6ger-st%C3%A4ller-konferens>

¹²⁹⁹ Dalsbro, Anders & Quensel, Anna-Sofia. <https://expo.se/2019/04/s%C3%A5-bygger-extremh%C3%B6ger-internationella-n%C3%A4tverk>

¹³⁰⁰ Korrespondens, 2019-05-08; Beckett, Lois. *White nationalist Richard Spencer accused of physical abuse by wife*. The Guardian, 2018-10-24
<https://www.theguardian.com/world/2018/oct/23/white-supremacist-richard-spencer-physical-abuse-divorce-filings>

¹³⁰¹ Nordisk alternativhöger *Vad vill vi*.
<https://web.archive.org/web/20180202203356/https://www.altnorden.se/vad-vill-vi/>

social verklighet – inte i åsikter, sexuell läggning eller medialt skapade impulser och artificiella behov.”¹³⁰²

- ”Etnisk identitet är idag en naturlig utgångspunkt för politisk organisation. Såväl liberalismens individbegrepp som socialismens klassanalys är otillräckliga. Etniska grupper utgör grundläggande aktörer i nästan varje sammanhang, och är därför goda utgångspunkter för både samhällsanalys och politisk praktik.”¹³⁰³
- ”Ett enat, självständigt Europa är av bland annat denna orsak nödvändigt. En gemensam utrikespolitik, en gemensam militär och en gemensam vilja att hävda Europas intressen globalt är det enda sätt på vilket kontinenten kan skydda sig själv och verka politiskt i världen, utan att agera vasallstat åt någon av de övriga stormakterna.”¹³⁰⁴
- ”Utträde ur EU är av största vikt för Europas länder. Ett framtida europeiskt samarbete måste ske under helt andra villkor än idag; den byråkratiska centralisering som utmärker den nuvarande Europeiska Unionen måste begränsas till frågor där den är otvetydigt nödvändig, främst säkerhetsfrågor och utrikespolitik—en försvarsvall mot den globala söderns folkmassor, gemensamt skydd av kontinentens ekologi, frihandelsavtal och säkrandet av en hög grad av självförsörjning är exempel på frågor som enskilda nationer och regioner har ett intresse av att lösa genom att träda in i en federation av något slag. Det måste dock understrykas att en sådan federation endast får upprättas under villkor som omöjliggör all användning av detta som ett medel för att skapa någon ’ny människa’ av socialistiskt eller postnationalistiskt slag. Europas regionala och nationella identiteter ska inte utplånas utan stärkas inom en paneuropeisk ram.”¹³⁰⁵
- ”Vårt historiska subjekt är Europa, och det är hennes och hennes folks intressen vi i första hand värnar. Detta utesluter på intet sätt välvilja gentemot, och samarbete med, andra folk och politiska enheter. Däremot förtjänar varje enskild människa i Sverige och Europa makthavare som, när svenskens eller européns trygghet eller välstånd hotas, otvetydigt tar ställning för denne, och mot hotet. En politiker som motiveras av dunkla föreställningar om att hans förpliktelser är mot en abstrakt ’mänsklighet’ eller ’värld’, snarare än mot de människor han regerar, kan aldrig tolereras som makthavare eller ens legitim demokratisk företrädare. ’Mänskligheten’ och ’världen’ är begrepp som saknar politisk betydelse, och döljer när de används antingen andra lojaliteter eller politisk idioti.”¹³⁰⁶
- ”Vilken roll Europa ska spela utanför sina gränser är något som historiens gång får avgöra. Allmänt kan sägas att hennes funktion inte ska vara att påtvinga andra folk livsmönster och politiska system de inte uttryckligen är intresserade

¹³⁰² Ibid

¹³⁰³ Ibid

¹³⁰⁴ Ibid

¹³⁰⁵ Ibid

¹³⁰⁶ Ibid

av. Den fanatiska grupp krigshetsare som medan de talar om mänskliga rättigheter och demokrati dödar miljoner i Tredje världen, samtidigt som de med samma formuleringar uppmuntrar massiv invandring från samma områden till Europa, måste fräntas allt vidare inflytande över västvärldens utrikespolitik. Synpunkter på andra länders och folks sätt att organisera sina egna inre angelägenheter ska så långt som möjligt framföras på diplomatisk väg, inte genom de angreppskrig eller klumpiga subversionsförsök som gång på gång under gångna decennier har slagit tillbaka på oss själva.”¹³⁰⁷

- ”I utbyte mot ett uttalat motstånd mot interventioner och våld mot kulturer och folk, förväntar vi oss detsamma tillbaka. Massinvandringen till Europa måste upphöra. Amerikaniseringen och importen av idiotiskt politiskt tankegods och infantiliserande kultur måste begränsas, till förmån för en kultur dels skapad underifrån av kontinentens olika folk, dels av intellektuella och kulturella eliter politiskt och andligt trogna Europa.”¹³⁰⁸
- ”Politiskt våld, organiserat eller enskilt, kan inte fylla någon positiv funktion i Europas pányttfödelse. Det rådande systemet är överlägset alla inhemska konkurrenter, både militärt och underrättelseteknologiskt, på ett sätt som saknar motstycke i historien. Att förespråka bokstavligt ’uppror’ och ’revolution’ under 2000-talets början är att medvetet förhålla sig till samhället som ett upprört barn mot en förälder, och förlita sig på att ens små vredesutbrott tolereras för att de är ofarliga. Den ’revolutionära’ vänstern är det tydligaste exemplet på detta: vid en faktisk konfrontation mellan de västerländska staterna och de små horderna av kommunister och anarkister som påstår sig vilja störta dem, skulle de senare försvinna från jordens yta, saknade av ingen. Revolutionär jargong i övrigt kan inte ha någon annan effekt än att provocera psykiskt sjuka till ävansinnesdåd’. Sådana lämnar vi till extremvänstern och de radikala islamisterna. Våld är oftast problematiskt, politiskt våld utan utsikter till framgång är vedervärdigt och imbecillt.”¹³⁰⁹
- ”Vår metod är i stället den metapolitiska. Det successiva omdanandet av samhället i en för oss och befolkningen i allmänhet gynnsam riktning. I detta arbete kan aktörer både inom och utom det existerande politiska systemet delta, så långt som vilja och möjlighet finns. Revolutionära omvälvningar har i över tvåhundra år sätt kaos och förstörelse på den europeiska kontinenten. Vansinnet slutar nu. Reaktionen kommer, steg för steg, och vi ska i enlighet med Julius Evolas rekommendation ’täckta våra fiender med hån, snarare än kedjor’.”¹³¹⁰

I övrigt innehåller hemsidan en ”metapolitisk ordlista”¹³¹¹ samt podcasten ”Vita pillret”, som främst drivs av Dulny, och där Friberg varit en återkommande gäst men

¹³⁰⁷ Ibid

¹³⁰⁸ Ibid

¹³⁰⁹ Ibid

¹³¹⁰ Ibid

¹³¹¹ Nordisk alternativhöger. *Metapoltisk ordlista*.

<https://web.archive.org/web/20191222234554/https://www.altnorden.se/metapolitisk-ordlista/>

där även andra personer deltagit. Podcasten är spretig och samtalsämnena är varierande med mycket ironi och intern jargong.

I podcasten har de konstaterat att de är skeptiska till den liberala demokratin och vill se ett annat styrelseskick¹³¹². Dulny anger att:

”Min bedömning är att den konspiration som trots allt är gällande är att det har funnits en agenda, och det finns, för att göra vita länder, länder som består av människor med europeiskt ursprung, där de har varit dominerande. Det finns ett syfte att göra dem här länderna mångkulturella och en av förklaringarna är att man från de styrandes sida vill skapa en servir brun underklass som är mer lättkött. Man från storföretagens sida vill skapa en situation där man får mer konsumenter genom att befolkningsmaximera. Dumpa löner. Allting ni kan tänka er. Sen har du ett tredje ben som är alla NGO:s, där Soros har blivit på något sätt fronten. Men Soros är bara en av många aktörer som har en liberaldemokratisk agenda som opererar helt utanför alla systemet. Det finns inget sätt att ställa dem till svars. /../ De här jobbar i tandem för en liberaldemokratisk agenda.”¹³¹³

Dagens Sverige anses inte kunna betraktas som en demokrati eftersom att det idag ”saknas ett sant folkstyre och representation av personer som representerar folkets intressen.”¹³¹⁴ Utifrån den förda invandringspolitiken anses svenska politiker och tjänstemän ha begått brott som de ska ställas till svars inför:

”Brott har begåtts och om den allmänna uppfattningen att brott har begåtts föreligger, då är det rimligt att ha en lag som säger att påföljd ska utövas på den som har begått brottet. Och vi anser att många av dagens politiker har begått väldigt avskyvärda brott och bör ställas till svars för dem enligt lag, inte enligt något slags pöbelvälde, inte enligt något slags ta lagen i egna händer, utan genom en lag som från folket, folkviljan, representerat av en ledare. En monark kanske. Eller en person som lyfts upp som ledare. Som säger den här lagen gäller, och den gäller lite retroaktivt också”.¹³¹⁵

I samma avsnitt menar de också att avrättning av politiker är ett vanligt samtalsämne ”ute i stugorna nu för tiden”¹³¹⁶. Vidare anser de att Sverige är i fritt fall och ”att det kan vara bra att ha någon typ av säkerhet om skiten träffar fläkten så att man i alla fall kan försvara sig själv och sina anhöriga.”¹³¹⁷ En sådan säkerhet kan bland annat vara genom att skaffa jaktlicens.¹³¹⁸ Enligt Friberg framstår det i tidigare nämnda Uppdrag

¹³¹² Vita pillret. *Vita Pillret Special - Uppdrag förvanskning* ca 05:55 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-special-uppdrag-foervanskni>,

¹³¹³ Vita pillret. *Vita Pillret LAJV - Terrorrådet i Nya Zeeland*, ca 33:15 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-lajv-terrorraadet-i-nya-zee> 33:15 min

¹³¹⁴ Vita pillret. *Vita Pillret Special - Uppdrag förvanskning* ca 12:30 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-special-uppdrag-foervanskni>

¹³¹⁵ Vita pillret. *Vita Pillret #54 - Vita drömmar - alt-right-rörelsen i Sverige*, ca 43:30 min
<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/54-Z5Rhbw>,

¹³¹⁶ Ibid, ca 17:30 min

¹³¹⁷ Ibid, ca 12:40 min

¹³¹⁸ Ibid ca 13:50 min

Granskning som att han uppmanar alla svenskar att beväpna sig för ett kommande krig, vilket är ”en sanning med modifikation”.¹³¹⁹

Ämnen som rör judar tas också upp i podcasten. I avsnittet med rubriken ”Judar och Humor” anges bland annat att ”neurotisismen (sic!) är väldigt signifikant för den judiska personligheten”¹³²⁰ samt att ”det judiska inflytandet kan ha bidragit till att vi (i Sverige) är mer distanserade och ironiska till vår kultur”.¹³²¹ Avseende eventuell judiskt inflytande konstateras att:

”Det här är ingenting som ska vara uppe för diskussion, dvs har de inflytande, påverkar de kulturen, har de makt i mycket högre utsträckning i förhållande till proportionen, hur många de är? JA. Jag tror nästan vi börjar nå ett stadie när det här inte är uppe för diskussionen. Utan diskussionen handlar om det här är ok? Är det bra, vad innebär det, vad leder det till? Vad har de här människorna för intressen? Vad händer om de här människornas intressen går emot våra egna intressen? Det är där vi börjar få en diskussion. Och det är det som är så intressant.”¹³²²

Judar beskrivs också som ”distanserade från värdkulturen”¹³²³ och frågan ställs också kring ”långsiktigheten i projektet och vad de håller på att göra med sina värdländer? Vad håller på att hända med Europa och Amerika, som håller den judiska rasen under armarna. Det håller på att gå åt helsike. Det är rätt tydligt för alla.”¹³²⁴

I ett annat avsnitt anges att:

”Våra idéer förlorade ju under andra världskriget, tyvärr, och efter det har de kunnat bygga ett narrativ som gör oss väldigt mottagliga för ’irländska’¹³²⁵ idéer och de här idéerna det är inget nytt, det är inget nytt påfund det har ju hänt tvåtusen år bak i tiden hur ’irländarna’ har försköt infiltrerat samhällen och regeringar för att gynna sina egna intressen.”¹³²⁶

I samma avsnitt diskuteras också terrordådet i Christchurch, där det inledningsvis konstateras att det bland deltagarna kanske kommer råda delade meningar huruvida det var motiverat eller inte.¹³²⁷ Samtidigt menar också deltagarna att skjuta på civilister är ovärdigt och hemskt¹³²⁸ och de tar avstånd från dådet och anser att det var fel både

¹³¹⁹ Ibid, ca 14:00 min

¹³²⁰ Vita pillret. *Vita Pillret #42 - Judar & humor [Gäst Erik]*, ca 41:30 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-42-judar-humor-gaest-erik-s>

¹³²¹ Ibid ca 60:45 min

¹³²² Vita pillret. *Vita Pillret #42 - Judar & humor [Gäst Erik]*, ca 50:50 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-42-judar-humor-gaest-erik-s>

¹³²³ Ibid, ca 61:50 min

¹³²⁴ Ibid, ca 77:00 min

¹³²⁵ ”Irländsk” förefaller här vara en omskrivning för ”judisk”, se ex 35:40 in i detta klipp när ”judisk” av de andra deltagarna med ett skratt ändras till ”irländsk”

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-lajv-terrordaaadet-i-nya-zee>

¹³²⁶ Vita pillret. *Vita Pillret LAJV - Terrordådet i Nya Zeeland*, ca 36:30 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-lajv-terrordaaadet-i-nya-zee>

¹³²⁷ Ibid, ca 01:45 min

¹³²⁸ Ibid, 180:40 min

ur en mänsklig men också strategisk synpunkt, då det kan få konsekvenser för alternativhögern.¹³²⁹ Vidare konstateras att det jobbigaste med dådet är att fiender till alternativhögern kan säga att det var ytterligare en högerextrem incel som genomförde ett terrordåd.¹³³⁰

Avseende motiv så menar de att terrordådet är en konsekvens av den förda politiken som alternativhögern velat stoppa:

”Han (terroristen) är *vaken* på grund av vissa saker, det gör att han gör vissa saker. Men det är inte det som är källan, det är inte det som är hans problem från början, är inte att det finns en massa onda nazister här i världen liksom. Utan det är en konflikt som finns inbyggd i den förda politiken och som vi vill stoppa. Han gjorde ju inte det här för att han har förläst sig på trådar på pol/ och hatechan, vilket typ narrativet vill göra gällande. Utan det är en organisk konflikt. Det är en högst organisk konflikt som är konstruerad i sin grund. Det hade inte behövt hända. De hade inte behövt vara där. Inga muslimer i västländerna, inga terrordåd på moskéer. Om man vill göra det så enkelt, så är det så enkelt.”¹³³¹

I slutet av programmet är en av deltagarna inne på samma tankebanan:

”Det här en naturlig konsekvens av den förda politiken. Det här kommer att bli en vanligare syn inom de närmsta åren. Det är inget snack om det. Inbördeskriget är här. Hur vi ska bedriva det är frågan. Jag tycker inte att detta är ett riktigt sätt att göra det. Men det kommer finnas folk som tycker det. Det finns en massa sjuka människor som spelat GTA (tv-spel med våldsinslag) alldeles för mycket i sina dagar och som ser det här som ett dataspel.”¹³³²

Jämförelser görs i avsnittet också till terrordådet i Norge 2011: ”Säga vad man vill om Anders Behring Breivik, men han är fan i mig en kompetent jävla massmördare.” En annan av panellisterna fyller i: ”Absolut, de får man väl säga om de flesta vita terroristerna nu sista åren. Ska man räkna ’kill count’ så leder vi väl med 1488¹³³³ procent”.¹³³⁴

¹³²⁹ Ibid, ca 152:10 min

¹³³⁰ Ibid, ca 75:40 min

¹³³¹ Vita pillret. *Vita Pillret LAJV - Terrordådet i Nya Zeeland*, ca 30:50 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-lajv-terrordaaadet-i-nya-zee>

¹³³² Ibid ca 206:30 min

¹³³³ 1488 är en kombination av två populära högerextrema sifferkombinationer. 14 står för David Lanes infamösa ”Fjorton orden” (”Vi måste säkra existensen för vår ras och en framtid för våra vita barn”) och 88 för Heil Hitler, då H är det åttonde ordet i alfabetet.

<https://www.adl.org/education/references/hate-symbols/1488>;

Center mot våldsbejakande extremism (CVE). Vit makt-miljön.

https://www.cve.se/download/18.7d27ebd916ea64de53065cda/1593590221655/2020_Vit_makt_miljo%CC%88n.pdf

¹³³⁴ Vita pillret. *Vita Pillret LAJV - Terrordådet i Nya Zeeland*, ca 18:00 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-lajv-terrordaaadet-i-nya-zee>

Kopplat till terrordådet i Christchurch diskuteras också muslimer och man konstaterar bland annat att europeiska kvinnor ”alltid varit högvillt i muslimamer (omskrivning för muslimer) ögon”.¹³³⁵ Vidare anges att islam är en civilisatorisk fiende till alternativhögern¹³³⁶ samt en religion för ökenfolk att hålla dem i schack.¹³³⁷ Panellisterna menar också att moskén där terrordådet inträffade hade en del extremister, men det ”kommer med paketet. Bjuder du in muslimer så kommer du förr eller senare få lite spännande utmaningar att hantera.”¹³³⁸

Även frågan om eventuell judisk inblandning diskuteras och teorier som florerat på internet kring den israeliska säkerhetstjänsten Mossad¹³³⁹. Deltagarna uttrycker också förvåning över bristen på antisemitism i Brenton Tarrants manifest och ställer sig frågan om det verkligen är genuint eller om han det är så att ”han inte blivit röd-pillrad på j-frågan?”¹³⁴⁰

Även Expos Jonathan Leman har pekat på att det sprids antisemitiska konspirationsteorier i podcasten och det har gjorts reklam för antisemitiska klistermärken med ”judenäsor”. Nordiska motståndsrörelsen har också tagits i försvar och beskrivits som en allierad, anhängare som valt Hitlerhälsningen som användarnamn har tackats för sina donationer och en gäst i podcasten har talat om att ”gå in i Rosenbad med automatkarbiner”. Podcasten har också haft avsnitt med titlar som ”Fascism för sköna snubbar” och ”Kurd och kränkt”.¹³⁴¹ I början av maj 2019 togs den ner från Spotify.¹³⁴²

Våren 2020 startade också Dulny podcasten Lögnarnas Tempel, vars namn är en analogi för riksdagen.¹³⁴³ Lögnarnas tempel är för övrigt samma benämning som den dåvarande chefsideologen för Svenska motståndsrörelsen, Magnus Söderman, gav riksdagen vid ett tal 2008.¹³⁴⁴ Podcasten drivs tillsammans med den före detta sverigedemokratiska riksdagsledamoten Pavel Gamov. Till skillnad från Vita Pillret, som beskrivs som mer metapolitisk, handlar Lögnarnas Tempel om svensk politik i allmänhet och Sverigedemokraterna i synnerhet.¹³⁴⁵

¹³³⁵ Ibid, ca 83:00 min

¹³³⁶ Ibid, ca 85:20 min

¹³³⁷ Ibid., ca 85:50 min

¹³³⁸ Ibid, ca 141:20 min

¹³³⁹ Ibid ca 21:00 min

¹³⁴⁰ Ibid ca 87:30 min

¹³⁴¹ Lenas, Sverker & Ahlström, Kristofer. *Högerextrem podcast publiceras på Spotify*. Dagens Nyheter, 2019-04-29

<https://www.dn.se/kultur-noje/spotify-publicerar-hogerextrem-podd/>

¹³⁴² Ahlström, Kristofer. *Podcasten ”Vita pillret” borttagen från Spotify*. Dagens Nyheter, 2019-05-02 <https://www.dn.se/kultur-noje/podcasten-vita-pillret-borttagen-fran-spotify/>

¹³⁴³ Lögnarnas Tempel. *Lögnarnas tempel pilotavsnitt #1 med Chris & PG*, ca 00:40 min

<https://poddtoppen.se/podcast/1498641113/lognarnas-tempel/lognarnas-tempel-pilotavsnitt-1-med-chris-pg>

¹³⁴⁴ Dalsbro, Anders. *100 nazister gripna*. <https://expo.se/2008/06/100-nazister-gripna>

¹³⁴⁵ Lögnarnas Tempel. *Lögnarnas tempel pilotavsnitt #1 med Chris & PG*, ca 02:30 min

<https://poddtoppen.se/podcast/1498641113/lognarnas-tempel/lognarnas-tempel-pilotavsnitt-1-med-chris-pg>

En annan hemsida för alternativhögern är motpol.nu som beskriver sig som en identitär och konservativ tankesmedja under ledning av ansvarig utgivare Daniel Friberg. De anser att debattklimatet i det offentliga rummet blivit allt för snävt och enfaldigt och vill därför bredda detta, vilket Motpol ska tjäna som ett forum för. De menar att alternativen till den rådande ordningens problem bör sökas i Norden, Europas och människans traditionella rötter. Vidare menar de att varje etnisk grupp har rätt till autonom existens samt att de europeiska folken existerar och har existensberättigande.¹³⁴⁶ Utöver Daniel Friberg innehåller hemsidan andra skribenter som Patrik Ehn, tidigare gruppleddare för Sverigedemokraterna i Göteborgs kommunfullmäktige och Västra Götalands regionfullmäktig samt Paul Gottfried.¹³⁴⁷

Hemsidan innehåller ett stort antal artiklar kategoriserade under olika rubriker, som ”geopolitik”, ”historia”, ”geopolitik”, ”fascism”, ”feminism”, ”identitarism”, ”PK”, ”nya högern”, ”litteratur”, ”metapolitik”, ”Sverigedemokrater”, ”religion”, ”satir” mm.¹³⁴⁸ Många av artiklarna präglas av ett metapolitiskt anslag, humor och satir samt en kritik mot ”PK-etablissemangen”.¹³⁴⁹

8.6 Närliggande element till alternativhögern

I sin mest renodlade form existerar alternativhögern digitalt och saknar tydlig organisationsstruktur. Det finns dock andra element som i hög grad delar samma ideologiska ståndpunkter som Nordisk alternativhöger och därtill finns också organisatoriska och/eller personella kopplingar, där personer gästar varandras podcasts, refererar till varandra eller på annat sätt interagerar. För att visa på bredden i den radikalnationalistiska miljön och avsaknaden av vattentäta skott mellan element i den samma beskrivs nedan individer och organisationer som i sin *organisatoriska form* inte delar samma karaktäristiska som alternativhögern, men som likväl bör inkorporeras för att förstå alternativhögern såväl som den breda radikalnationalistiska miljön.

8.6.1 ”Högkvarteret”

Alternativhögern finns som sagt inte endast i nätmiljön utan även fysiskt där den knyts samman med andra radikalnationalistiska element. Ett exempel är journalisten Jenny Strindlövs infiltration av gruppen kring det så kallade ”Högkvarteret”. I reportaget beskriver hon alternativhögern som en rörelse utan parti och som arbetar för att förändra kulturen, flytta gränserna för samtal i sin riktning, både vid fikaborden och i

¹³⁴⁶ Motpol. *Om Motpol*

<https://motpol.nu/om-motpol/>

¹³⁴⁷ Motpol. *Våra medarbetare*

<https://motpol.nu/vara-medarbetare/>

¹³⁴⁸ Motpol

<https://motpol.nu/artiklar/>

¹³⁴⁹ Motpol

<https://motpol.nu/artiklar/>

Rosenbad. Enligt Strindlöv är alternativhögern ett identitetspolitiskt träsk, en oklar definierad rörelse som kan förstås som en ungdomlig och populärkulturellt laddad del av den klassiska extremhögern. Den är löst sammansatt och består till största delen av ett internetbaserat kluster av individer som skriver böcker, driver podcasts och trolrar i kommentarsfält. Och till skillnad från äldre generationen radikalnationalister har de humor och appellerar till en yngre generation.¹³⁵⁰

”Högkvarteret” är en stor lägenhet på Södermalm i Stockholm som beskrivs som ”en privat högberg för högerextremister i allmänhet” och ”gräddan av svensk alternativhöger” i synnerhet. Högkvarteret beskrivs som ett tryggt rum för radikalnationalister där de mest extrema åsikter kan luftas.¹³⁵¹

Personerna som träffas i Högkvarteret har olika bakgrunder. Vissa har haft ledarpositioner i olika nazistiska nätverk och andra har aldrig haft någon organisationstillhörighet. I Strindlövs reportage förekommer en riksdagsledamot för Alternativ för Sverige (AfS), personer som demonstrerat med NMR, individer som stridit med Azovbataljonen i Ukraina, medan andra är angångare av Vladimir Putin. Ett vanligt yrke är väktare och en person har ett eget vaktbolag.¹³⁵²

Den gemensamma nämnaren för de personer som samlas runt Högkvarteret är en strävan efter en vit etnostat. Hudfärg står över nationalitet och det avgörande för medlemskap är inte om du är svensk, utan att du är vit. För att nå den vita etnostaten stängs inga radikalnationalistiska grupperingar ute, istället betonas vikten av att hålla ihop rörelsen och bejaka gemensamma mål till skillnad från att konkurrera sinns emellan. De ser det inte som sin uppgift att som NMR marschera gatorna i form av ”plastsköldsnationalism”, men de tycker samtidigt inte att det är fel, utan att olika grupper har olika funktioner och kompletterande roller. De ser dock sig själva främst som ideologer och tänkare. Genom att studera, skaffa bra jobb och klättra i hierarkin har de en större möjlighet att långsiktigt påverka samhället.¹³⁵³

Christoffer Dulny är en ledargestalt inom Högkvarteret och i reportaget beskrivs dels hur han är med på ett ”segerblot” (mer om det nedan) samt även håller tal på en av tillställningarna i Högkvarteret. Där tackar han bland annat Högkvarteret för att de får hålla sina ”hatfester” där.

En annan person som i reportaget kopplas till Högkvarteret är Jonas Nilsson. Nilsson har tidigare varit aktiv i dåvarande Svenska motståndsrörelsen, stridit för främlingslegionen, tränat Azovförband i Ukraina och läst på Försvarshögskolan. Han är också dömd för grov misshandel. Nilsson är engagerad i det som han kallar omvänd apartheid på vita i Sydafrika och har bland annat producerat filmen ”The Boer

¹³⁵⁰ Strindlöv, Jenny. *Jenny blev till gudinna i extremhögerns segerblot*. Expressen, 2019-01-04 <https://www.expressen.se/premium/nyheter/jenny-blev-gudinna-i-extremhogerns-segerblot/>

¹³⁵¹ Strindlöv, Jenny. *Högkvarteret – här möts den svenska extremhögern*. Expressen, 2019-01-05 <https://www.expressen.se/premium/nyheter/hogkvarteret-har-mots-den-svenska-extremhogern/>

¹³⁵² Strindlöv, Jenny. *Högkvarteret – här möts den svenska extremhögern*. Expressen, 2019-01-05 <https://www.expressen.se/premium/nyheter/hogkvarteret-har-mots-den-svenska-extremhogern/>

¹³⁵³ Ibid

Project”.¹³⁵⁴ Han har även varit i Sydafrika och vapentränat med den nybildade Boerlegionen, en vit beväpnad självförsvarsenhet för vita farmare.¹³⁵⁵

Nilsson har också grundat Palaestra Media, som producerar intervjuer, podcasts, dokumentärer och föreläsningar med personer inom extremhögern. De anordnar också panelsamtal och 2019 modererade Nilsson ett sådant mellan partiledaren för Alternativ för Sverige, Gustav Kasselstrand och mångsysslaren Alexander Bard.¹³⁵⁶ ¹³⁵⁷

På Palaestra Media publicerar Nilsson bland annat podcasten Anton och Jonas som han driver tillsammans med Anton Stigermark. Stigermark har en bakgrund inom SDU¹³⁵⁸ och har bland annat gästade podcasten Det vita pillret.¹³⁵⁹ Han har också skrivit boken ”Memetisk krigföring”, som handlar om memerna som kulturellt uttryck och dess politiska påverkan. Boken har publicerats på Logik förlag.¹³⁶⁰

Jonas Nilsson är också kopplad till alternativhögern¹³⁶¹ och har bland annat författat och varit redaktör för boken ”Att förstå alternativhögern”, där hans texter trängs jämte andra som Svenska motståndsrörelsens tidigare chefsideolog Magnus Söderman (mer om honom nedan) samt tidigare partiledaren för Svenskarnas parti, Stefan Jacobsson (mer om honom nedan).¹³⁶² Boken har getts ut av Logik Förlag som även gett ut böcker av Ingrid Carlqvist (mer om henne nedan), nazistveteranen Vera Oredsson och Ku Klux Klan-ledaren David Duke.¹³⁶³

Inom Högkvarteret är Nilsson enligt Strindlövs reportage framförallt förknippad med den så kallade ”Föreningen”, ett våldsbejakande nätverk som organiserar sig inför möjliga konflikter med andra etniska grupper. Föreningen träffas regelbundet för kampsportsträningar i centrala Stockholm, under ledning av Nilsson. Enligt medlemmar i Föreningen tränar ytterligare två nationella nätverk på samma gym.

¹³⁵⁴ Morin, Anna. *Filmvisning i Sverige för apartheid inställd*. Arbetaren, 2018-08-15

<https://www.arbetaren.se/2018/08/15/filmvisning-i-sverige-for-apartheid-installd/>

¹³⁵⁵ Jemsby, Carolina, Strindlov, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018

<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

¹³⁵⁶ Palaestra Media

<https://palaestramedia.com/>

¹³⁵⁷ Finnsjö, Morgan et al. *Den rasideologiska miljön 2019*. Expo, 2019

¹³⁵⁸ Bengtsson, Alex. *Sverigedemokratisk atomvinter*. Expo, 2015-04-07

<https://expo.se/2015/04/sverigedemokratisk-atomvinter>

¹³⁵⁹ Vita pillret. *Vita pillret - Sommarspecial 1 - Altmodernism, frågan om althögern är postmodern - Gäst Anton Stigermark*. https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-sommarspecial-1-altmodernis_1

¹³⁶⁰ Logik.se. *Memetisk krigföring*

<https://logik.se/Produkt/memetisk-krigforing/>

¹³⁶¹ Strindlov, Jenny. *Högkvarteret – här möts den svenska extremhögern*. Expressen, 2019-01-05

<https://www.expressen.se/premium/nyheter/hogkvarteret-har-mots-den-svenska-extremhogern/>

¹³⁶² Logik.se. *Att förstå alternativhögern*

<https://www.logik.se/Produkt/att-forsta-alternativhogern/>

¹³⁶³ Logik.se. *David Duke*

https://www.logik.se/product_author/David-Duke/

Flera av ledargestalterna har enligt Strindlövs reportage talat om vikten av att samla på sig vapen och beväpna sig.¹³⁶⁴ Nilsson har också i Uppdrag Granskning sagt:

”Det finns dom som beskriver mig som såhär intellektuell. Men det är ingenting som jag använder själv, utan det är lite omvänt faktiskt. För många tror att när man stänger ute den politiska oppositionen från förhandlingsbordet, så är den enda vägen att gå är en våldsam väg framåt. Och det är inte helt fel.”¹³⁶⁵

Högkvarteret planerar även att med svarta pengar bygga upp en fond syftandes till att skapa ett separat Sverige där endast vita nationella svenskar är välkomna. Enligt medlemmar i Högkvarteret ska de köpa ett bostadsområde, likt ett gated community med vakter och mur. Innanför murarna ska det finnas friskola, Icabutik, gym, frisör, fritidsanläggning mm, vilket ska göra att man aldrig behöver lämna.

Ett återkommande tema i Högkvarteret är just att ta pengar av staten för att gynna rörelsen, genom att ta så många bidrag som möjligt och samtidigt betala så lite skatt som det går. På så sätt försvagas den folkförrådande staten på bekostnad av den egna gruppen. I enlighet med detta är också förtroendet för polis och militär lågt då de representerar staten, som är fienden. Istället uppmuntras att organisera sig i manaförbund, som består av grupper av vita män vilka strävar mot samma ideal och litar på varandra.¹³⁶⁶

En annan del av aktiviteterna kring Högkvarteret är att delta i så kallat Segerblot, en slags rit som anspelar på vikingar och asatro. I reportaget hålls ett sådant i Stockholms skärgård, där Strindlöv fick spela rollen som Sunna, solgudinnan. Vid tillfället var hon klädd i en lång, vit brudklänning med guldmask över ansiktet. Blotet skedde i månadsskiftet mars-april och firade vårens seger över vintern. Efter tal om Oden och våren som besestrar vintern samt kamperna framöver hade två vikingakämpar hyrts in för att slåss. När en av dem stupat fick vinnaren en krans över huvudet för att krönas till segrare över vintern. Därefter blottade åskådarna genom att kasta kuvert med handskrivna löften till Oden i elden.¹³⁶⁷

Enligt Strindlöv kan blotet beskrivas som ”en afterwork för vita nationalisterna”, ett sätt att socialisera med andra inom miljön. Etnonationalisternas vurmande för hedendomen ska enligt Strindlöv ses i termer av social gemenskap, där ritualer och gemensamma traditioner blir ett ”klister som ökar samhörighet och identifikation samtidigt som det markerar en gräns mot övriga PK-samhället. En symbolisk

¹³⁶⁴ Strindlöv, Jenny. *Högkvarteret – här möts den svenska extremhögern*. Expressen, 2019-01-05 <https://www.expressen.se/premium/nyheter/hogkvarteret-har-mots-den-svenska-extremhogern/>

¹³⁶⁵ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018 <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige> Errata 2020-08-31: citatet har förkortats från tidigare version.

¹³⁶⁶ Strindlöv, Jenny. *Högkvarteret – här möts den svenska extremhögern*. Expressen, 2019-01-05 <https://www.expressen.se/premium/nyheter/hogkvarteret-har-mots-den-svenska-extremhogern/>

¹³⁶⁷ Strindlöv, Jenny. *Jenny blev till gudinna i extremhögerns segerblot*. Expressen, 2019-01-04 <https://www.expressen.se/premium/nyheter/jenny-blev-gudinna-i-extremhogerns-segerblot/>

identitetsmarkör snarare än en religiös åskådning. Dessa riter var en del av svenskheten långt innan dess att den ”judiska cirkelärlingens” apostlar kristnade Sverige.”¹³⁶⁸

8.6.2 Det fria Sverige, bakgrund

Flera av personerna med koppling till ovan nämnda Logik Förlag är också engagerade i föreningen Det fria Sverige. Den bildades 25 november 2017 av redaktionerna för poddradioprogrammen Ingrid & Conrad samt Motgift.

8.6.3 Ingrid & Conrad

Bakom podcasten Ingrid och Conrad finns Ingrid Carlqvist och Daniel ”Conrad” Frändelöv. Carlqvist var fram till slutet av 1990-talet nyhetschef för Kvällsposten i Malmö och 2010 valdes hon till vice ordförande för Publicistsklubben:s södra avdelning. Sommaren 2012 startade hon tidningen Dispatch International vars första upplaga distribuerades i massupplaga av Sverigedemokraterna. Papperstidningen överlevde endast ett år, men levde kvar på internet ett antal år till innan den lades ner. Förutom artiklar om islam och muslimer innehöll hemsidan rasbiologiska spekulationer om olika folkgruppers intelligens. Enligt Expo anslöt sig också Dispatch International till counter-jihad rörelsen.¹³⁶⁹

År 2014 talade Carlqvist på Daniel Fribergs tidigare nämnda Identitär idé och 2015 startade hon podcasten tillsammans med Frändelöv. Där har hon uttryckt sig positivt om NMR samt anklagat ”representanter för den etniska gruppen judar” i Sverige att ligga bakom mångkulturen.¹³⁷⁰ 2018 lämnade hon dock föreningen Det fria Sverige.¹³⁷¹

Daniel ”Conrad” Frändelöv har i podcasten sagt att Ingrid & Conrad och NMR ”kämpar åt samma mål”. Han har intervjuat NMR:s Per Öberg och där tillsammans med Öberg uttryckt förståelse för gärningsmännen bakom bombdåden i Göteborg. Han har även avslutat livesändningar med ”hell seger” och ”sieg heil”.¹³⁷² 2019 dömdes Carlqvist och Frändelöv till dagsböter för att ha sänt liveradio utan ansvarig utgivare.¹³⁷³

¹³⁶⁸ Ibid.

¹³⁶⁹ Vergara, Daniel. *SD distribuerar rasistisk tidning*. Expo, 2012-11-22

<https://expo.se/2012/11/sd-distribuerar-rasistisk-tidning>

¹³⁷⁰ Dawod, Nivette. *Fox tog in svensk högerextremist som expertkommentator*. Aftonbladet, 2017-03-02 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Lz6y9/fox-tog-in-svensk-hogerextremist-som-expertkommentator>

¹³⁷¹ Expo. *Ingrid Carlqvist*, 2019-01-31

<https://expo.se/fakta/wiki/ingrid-carlqvist>

¹³⁷² Wiklander, Daniel & Leman, Jonathan. *Radikalhögern minglade i Almedalen – alla var där*. Expo, 2017-07-09

<https://expo.se/2017/07/radikalh%C3%B6gern-minglade-i-almedalen-%E2%80%93-alla-var-d%C3%A4r>

¹³⁷³ de Vivio, Lucas. *Sände högerextrem radio utan utgivare – döms*. Dagens Media, 2019-04-04 <https://www.medievarlden.se/2019/04/sande-hogerextrem-radio-utan-utgivare-doms/>

Det förefaller som att podcasten lades ner under 2019. Istället har Carlqvist tillsammans med den före detta journalisten Maria Celander startat hemsidan Ingrid & Maria.¹³⁷⁴ Hemsidan innehåller främst artiklar och podcasts, där mycket av innehållet på olika sätt handlar om invandring. Läsaren finner också intervjuer med Gustav Kasselstrand och Jonas Nilsson.¹³⁷⁵ På Ingrid & Maria finns även en del med titeln ”Butik” som länkar till förlaget Logik.¹³⁷⁶

8.6.4 Motgift/Radio Svegot

Podcasten Motgift har sitt ursprung från Svenskarnas Parti och podcasten Radio Framåt. När Svenskarnas Parti lades ner efter valet 2014 fortsatte Radio Framåt sin verksamhet och antog efter en tid namnet Motgift. Centrala personer i både Radio Framåt och Motgift har varit och är Dan Eriksson, Magnus Söderman och Björn Björkqvist.

Dan Eriksson har en lång historia inom svensk radikalnationalism. Han har varit aktiv i Nationaldemokraterna, Svenskarnas Parti och nazistiska info 14. Eriksson är idag ordförande för Europa Terra Nostra, en paneuropeisk rasideologisk stiftelse. Eriksson har i ett av Motgifts avsnitt beskrivit Nürnbergrättegångarna som ”ett skådespel utan dess like och en skamfläck på den europeiska civilisationen”, samt att ”stora delar av bevisningen” mot ledande nazister har ”motbevisats”. Han har i Motgift även sagt att ”judarna vill uttradera Europa.”¹³⁷⁷

Magnus Söderman har också en lång bakgrund inom vit makt-miljön och har bland annat varit aktiv i Svenskarnas Parti samt chefsideolog i Svenska motståndsrörelsen, föregångaren till NMR. 2011 skrev Söderman på Facebook att ”Adolf Hitler var en vis klok och stor man och ett föredöme. Han hade ett stort hjärta, han var god och medkännande, han ville vår ras bästa”.¹³⁷⁸ Söderman har även i Motgift sagt att han vill skapa en svensk nationalism som är ”vad nationalsocialismen var för tyskarna i början av 1900-talet. Skit samma vad den kallas”.¹³⁷⁹ I Motgift har han även hyllat rökbomber mot en aborträttsfestival i Stockholm och ”vill se mer av den typen av

¹³⁷⁴ *Ingrid och Maria*

<https://www.ingridochmaria.se/>

¹³⁷⁵ Ingrid och Maria. *Nyhetsveckan Special #6 – En intervju med dokumentärfilmaren Jonas Nilsson.*, 2019-09-25

<https://www.ingridochmaria.se/2019/09/25/nyhetsveckan-special-6-en-intervju-med-dokumentarfilmaren-jonas-nilsson/>; Ingrid och Maria. *Nyhetsveckan Special #5 – Gustav Kasselstrand mot väggen.* 2019-09-11

<https://www.ingridochmaria.se/2019/09/11/nyhetsveckan-special-5-gustav-kasselstrand-mot-vaggen/>

¹³⁷⁶ Logik.se. *Från Sverige till Absurdistan*

<https://logik.se/Produkt/fran-sverige-till-absurdistan/>

¹³⁷⁷ Vergara, Daniel & Leman, Jonathan. *Så mörkar Det fria Sverige sin extremism.* Expo, 2018-11-06

<https://expo.se/2018/11/s%C3%A5-m%C3%B6rkar-det-fria-sverige-sin-extremism>

¹³⁷⁸ Vergara, Daniel & Leman, Jonathan. *Så mörkar Det fria Sverige sin extremism.* Expo, 2018-11-06

<https://expo.se/2018/11/s%C3%A5-m%C3%B6rkar-det-fria-sverige-sin-extremism>

¹³⁷⁹ Ibid

direktaktioner mot de här avgrundsörelserna”.¹³⁸⁰ Söderman har också skrivit ett kapitel i Jonas Nilssons och Anton Stigemarks bok ”Att förstå Alternativhögern”.¹³⁸¹ Även Björn Björkqvist har en historia inom svensk radikalnationalism och har bland annat tidigare varit aktiv i Nationalsocialistisk front.¹³⁸²

Motgift har haft gäster från radikalnationalistiska organisationer som Nordisk Ungdom, Svenskarnas Parti och Motpol.¹³⁸³ Under Almedalsveckan 2018 intervjuade Ingrid Carlqvist och Daniel Frändelöv Jeff Ahl från Alternativ för Sverige (AfS) ”för almedalsvloggen på Svegot”.¹³⁸⁴ Enligt Expo har Motgift alltid haft drag av nazism, men varit mer positiv till marknadsekonomi och företagande än exempelvis NMR. De har inte heller delat NMR:s vänliga inställning till Ryssland¹³⁸⁵, utan tvärtom varit drivande i att mobilisera personer som begav sig till Ukraina för att stödja radikala ultranationalister i högerextrema Svoboda och den Högra Sektorn.¹³⁸⁶ Sedan 2018 är Motgift en del av Det Fria Sveriges medieutbud, under det nya namnet Radio Svegot.¹³⁸⁷

8.6.5 Det fria Sverige, verksamhet

Det fria Sverige bildades som sagt i november 2015. Ordförande är Dan Eriksson och andra namn i styrelsen är Magnus Söderman och Daniel ”Conrad” Frändelöv. Även Robin Holmgren, som deltagit gatuaktioner tillsammans med Nordisk ungdom och tjänstgjort med andra svenska högerextremister i Azov-förbandet i Ukraina återfanns i styrelsen¹³⁸⁸ fram till 2020 men ersattes då av Marcus Follin.¹³⁸⁹ Enligt dem själva är Det fria Sverige ”en intresseförening för svenskarna, den svenska kulturen och den svenska särarten. Föreningen vilar på traditionell grund och är frihetligt nationell. Föreningen styrs genom sina aktiva medlemmar på demokratiskt vis.”

Vidare driver man ”opinion för svenskarna; bevakar den politiska och samhällsliga utvecklingen ur ett traditionellt nationellt perspektiv och arbetar såväl metapolitiskt,

¹³⁸⁰ Ibid

¹³⁸¹ Logik. *Att förstå alternativhögern*. <https://logik.se/Produkt/att-forsta-alternativhogern/>

¹³⁸² Vergara, Daniel & Leman, Jonathan. *Så mörkar Det fria Sverige sin extremism*. Expo, 2018-11-06 <https://expo.se/2018/11/s%C3%A5-m%C3%B6rkar-det-fria-sverige-sin-extremism>

¹³⁸³ Leman, Jonathan & Vergara, Daniel. *Poddar - Extremhögerns nya grepp*. Expo, 2015-06-04 <https://expo.se/2015/06/poddar-extremh%C3%B6gerns-nya-grepp>

¹³⁸⁴ Instagram. *Det fria Sverige*. <https://www.instagram.com/p/BkzQUJpg-kF/>

¹³⁸⁵ Expo. *Motgift*.

<https://expo.se/fakta/wiki/motgift>

¹³⁸⁶ Leman, Jonathan & Vergara, Daniel. *Poddar - Extremhögerns nya grepp*. Expo, 2015-06-04 <https://expo.se/2015/06/poddar-extremh%C3%B6gerns-nya-grepp>

¹³⁸⁷ Expo. *Motgift*

<https://expo.se/fakta/wiki/motgift>

¹³⁸⁸ Wiklander, Daniel & Leman, Jonathan. *Nytt projekt för högerextrema allaktivitetshus*. Expo, 2017-11-25 <https://expo.se/2017/11/nytt-projekt-for-hogerextrema-allaktivitetshus>

¹³⁸⁹ Det fria Sverige. *Marcus Follin ny styrelseledamot*. 2020-05-03

https://detfriasverige.se/marcus-follin-ny-styrelseledamot/?utm_campaign=coschedule&utm_source=twitter&utm_medium=DetFriaSverige

socialt som realpolitiskt. Detta arbete sker kontinuerligt.”¹³⁹⁰ Utifrån tanken om att svenskarna kommer att bli en minoritet i Sverige i framtiden är tanken att föreningen ska verka för den svenska minoriteten på samma sätt som liknande föreningar för etniska minoriteter gör idag. I samband med presentationen av föreningen fick man lyckönskningar från det slovakiska högerextrema partiet Vårt Slovakien och den tyska motsvarigheten NPD.¹³⁹¹

Föreningen skriver också på sin hemsida att:

”Nya svenskar kan bara skapas av svenskar eftersom svenskhet är mer än ett medborgarskap. En afrikan från Somalia blir inte svensk bara för att han får ett medborgarskap, inte heller dennes barn är svenskar. Att vara svensk är inget som myndigheter kan besluta om, inte heller är det upp till den enskilde att bestämma när denne ’känner’ sig svensk. Det är svenskarna som avgör när någon är svensk genom att acceptera kandidaten ibland sig. För att bli accepterad som ”en av oss” räcker det inte med att kunna tala språket eller ta sig ett svenskt namn, inte heller att känna till eller uppskatta våra seder och bruk – nej, inte ens att till viss del dela vår karaktär. Allt detta spelar in, men det handlar också om etnicitet.”¹³⁹²

Vidare anger DFS att:

”Vi anser att Sverige är svenskarnas land och att Sverige, för att kunna fortsätta vara Sverige, måste vakta sig mot såväl massinvandring som annan främmande påverkan. Det finns en gräns för när kulturutbyte går från att berika till att tränga undan och i grunden förändra genom att dominera. Det fria Sverige säger: försvara Sverige.”¹³⁹³

Trots att DFS i citatet ovan betonar etnicitet drar sig Dan Eriksson för att använda det begreppet. Han menar att:

”Svenskarna innefattar nu fler ätter än svearna. Med tiden har andra folk, en del från främmande kontinenter bosatt sig i *svenskarnas* rike. En del av dem har blivit svenska medborgare. Men de har inte och kan inte bli svenskar. Det är här vi måste dra linjen. Svenskarna är ett folk, en biokulturell verklighet. Men numera finns också andra folk som är medborgare i det rike som en gång var vårt. Varje gång man går med på att kalla oss etniska svenskar ger man bort en del av vår identitet, den som

¹³⁹⁰ Det fria Sverige. *Vad är det fria Sverige?*

<https://www.detcfriasverige.se/vad-ar-det-fria-sverige/>

¹³⁹¹ Wiklander, Daniel & Leman, Jonathan. *Nytt projekt för högerextrema allaktivitetshus*. Expo, 2017-11-25 <https://expo.se/2017/11/nytt-projekt-for-hogerextrema-allaktivitetshus>

¹³⁹² Det fria Sverige. *Barn och familj*.

<https://detcfriasverige.se/barn-och-familj/>

¹³⁹³ Det fria Sverige. *Folk, familj, nation, tradition*.

<https://detcfriasverige.se/folk/>

svenskar, genom att hävda att det finns svenskar som inte är etniska svenskar /.../ vi är svenskarna, låt ingen ta ifrån oss det.”¹³⁹⁴

Eriksson pekar också på ett pågående folkutbyte som han menar pågår:

”Om inte en radikal förändring sker av samhället och politiken, om inte mångkulturen avskaffas och en omfattande återvandringspolitik genomförs, kommer utvecklingen bara fortsätta rätt ner i stupet. Det är vårt land, våra samhällen, våra byar och vårt folk som får agera skådeplats för detta politiska experiment. Vi har bara ett hemland: Sverige. Och det är vad politikerna nu aktivt arbetar för att slå sönder. När de fullbordat sitt verk så kommer vi inte ha något annat land att flytta hem till, till skillnad från de araber, afrikaner och annat främmande folk som kommit hit de senaste 50 åren. Det är ett svek av episka proportioner och det är av yttersta vikt att du som svensk inser vart vi är på väg någonstans och förbereder dig på det. /.../ Vi kommer aldrig acceptera en politik som leder till folkutbyte. Sverige är svenskarna land och vi kommer vara beredda att betala vilket pris som helst för att säkerställa att vi kan lämna över ett samhälle även till framtida generationer svenskar.”¹³⁹⁵

Efter ett uppmärksammat rättsfall där en ung kvinna mördats av sin pojkvän, som hade utländska rötter, uppmuntrade Eriksson pappor till svenska flickor (”svenska fäder”) att se till att deras döttrar inte umgicks med män av utländsk bakgrund. Eriksson menade att generellt sett ska föräldrar lära sina barn att:

”I första hand umgås med andra svenskar och skandinaver, i förlängningen med andra europeer. Lär dem att vara på sin vakt mot människor i riskbenägna grupper. Lär dem vara stolta över deras arv och ge dem förståelse för deras plats som en länk i en kedja som sträcker sig in i evigheten. Flytta ifrån städerna så snart ni kan, omgruppera med andra svenskar på landsbygden. Engagera er i Det fria Sverige.”¹³⁹⁶

I oktober 2018 köpte föreningen en industrifastighet i Älgårås i Töreboda kommun, belägen mellan Vättern och Vänern. Daniel Frändelöv beskrev köpet som ”en milstolpe i den nationella kampen” och enligt Dan Eriksson hade inte ”något liknande funnits i Sverige sedan Manhemsalen”, som var en lokal i Stockholm där samfundet Manhem på 1930-talet höll möten om intryck från den tyska nationalsocialistiska partidagen i Nürnberg 1936.¹³⁹⁷ Forskaren Christer Mattsson pekade i sin tur på att ”Huset är ett

¹³⁹⁴ Eriksson, Dan. *Vi är svenskar*. Ca 01:30 min

<https://www.spreaker.com/user/svegot/vi-aer-svenskar>

¹³⁹⁵ Det fria Sverige. *Svenskarna offras för utlänningarnas väl*. Ca 02:00 min

<https://www.spreaker.com/user/svegot/svenskarnaoffras>

¹³⁹⁶ Det fria Sverige. *Låt inte ditt barn bli nästa Wilma*. Ca 02:30 min

<https://www.spreaker.com/user/svegot/dfs-wilma>

¹³⁹⁷ Fröjd, Anna & Poohl, Daniel. *Här vill vit makt-gruppen öppna sitt nya högkvarter*. Expo, 2018-11-02

sätt att förkroppsliga en idé om att den vita människan ska ha sitt eget utrymme utan att behöva beblanda sig.”¹³⁹⁸

I slutet av mars 2019 invigde föreningen ”Svenskarnas Hus”, som är tänkt att fungera som ett högkvarter för föreningen.¹³⁹⁹ Filmade och genomförde intervjuer gjorde tidigare nämnda Jonas Nilsson med hjälp av sin plattform Palaestra Media.¹⁴⁰⁰ Även Christoffer Dulny deltog vid invigningen.¹⁴⁰¹ Dan Erikssons förhoppning är att huset ska fungera som en positiv kraft för lokalsamhället, genom exempelvis olika former av socialt arbete.¹⁴⁰² Industrifastigheten renoverades för nästan två miljoner kronor genom insamlingar från deras närmare 1500 medlemmar där medlemskap kostar SEK1200 om året.¹⁴⁰³

Sommaren 2020 anordnade föreningen ett läger med syftet att ”så ett frö till en ny ungdomsrörelse”. På lägret fick deltagarna bland annat träna självförsvar med Marcus Follin, delta i politisk skolning med Magnus Söderman och Dan Eriksson samt gå ”lärorika strapatser i den svenska urskogen” med Robin Holmgren och Daniel Frändelöv. I inbjudan angavs:

”Lär dig om hur du organiserar andra ungdomar i ditt område, om hur du klarar de hinder systemet försöker sätta upp för dig och hur du blir en mer förberedd människa för den hårda tid som väntar vårt land och folk. Svenskarna behöver en ny ungdomskultur. Låt oss odla den; låt oss så ett frö till en rörelse som rycker den svenska ungdomen ur dekadens och meningslöshet; låt oss ta vara på den potential som finns hos vårt folk! Vill du vara en del av en svensk framtid? Anmäl dig då till den fria svenska ungdomens sommarläger.”¹⁴⁰⁴

Föreningens mediekanal Svegot är en direkt förlängning av Motgift och utöver podcasten publicerar man regelbundna radiosändningar, artiklar och videoklipp. Just nu är dock Svegot kanalen vilande då Youtube stängt ner den.¹⁴⁰⁵

Det fria Sverige ger också regelbundet ut tidningen Nationalisten för 69 kronor i månaden. Magnus Söderman och Dan Eriksson är frekventa skribenter och läsaren

<https://expo.se/2018/11/h%C3%A4r-vill-vit-makt-gruppen-%C3%B6ppna-sitt-nya-h%C3%B6gkvarter>

¹³⁹⁸ Wadebäck, Pernilla. *Forskaren om Det fria Sverige*. Sveriges Radio, 2019-04-26

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=97&artikel=7204712>

¹³⁹⁹ Bring, Malin. *Svenskarnas hus ska återta ”fädernearvet”*. Mariestads-Tidningen, 2019-01-22

<https://www.mariestadstidningen.se/2019/01/22/svenskarnas-hus-ska-aterta-fadernearvet/>

¹⁴⁰⁰ Palaestrea Media. *Invigningen av Svenskarnas hus*. 2019-03-25

<https://www.detfriasverige.se/det-forsta-svenskarnas-hus-ar-invigd/>

¹⁴⁰¹ Vita Pillret. *Vita Pillret #79 - Det kokta pillret/Den vita grodan [Gäst] Erik Berglund*

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-79-det-kokta-pillret-etc>, ca 48:30

¹⁴⁰² Bring, Malin. *En kaffestund i Svenskarnas hus*. Mariestads-Tidningen, 2019-04-01

<https://www.mariestadstidningen.se/2019/04/01/en-kaffestund-i-svenskarnas-hus/>

¹⁴⁰³ Loxda, Jonathan, ”Extremhögern lockar familjer till ”kulturhus för svenskar”, Expressen, 10 maj 2020.

¹⁴⁰⁴ Det fria Sverige. *Nytt datum för sommarläger*. 2020-06-22

<https://detfriasverige.se/nytt-datum-for-sommarlager/>

¹⁴⁰⁵ Svegot.

<https://www.svegot.se/kategori/inrikes/>

hittar artiklar med rubriker som "Är coronapandemin ett invandrarproblem?", "Landet är vårt", "På spaning efter svensk kultur" och "Låt dig inspireras av bonde-Sverige".¹⁴⁰⁶

Idén bakom Svenskarnas hus är inspiration från svensk arbetarrörelse och skapandet av ABF och Det fria Sverige har som ambition att skapa 6-8 liknande hus runt omkring i Sverige de nästa tio åren.¹⁴⁰⁷ Ambitionen är att försöka skapa "parallella samhällen i samhället".

Enligt Expo har det Fria Sverige även arrangerat en rad föredrag med rasideologiska 'influencers' inom alternativhögern som Lana Lokteff och även Gonzalo Martin Garcia från spanska högerextrema partiet Democracia Nacional.¹⁴⁰⁸

8.6.7 Alternativ för Sverige

En annan organisation som i hög grad anför samma budskap och narrativ som Nordisk alternativhöger är Alternativ för Sverige (AfS). Utöver de överlappande ideologiska budskapen finns också organisatoriska och/eller personella kopplingar, där personer från Nordisk alternativhöger och Alternativ för Sverige gästar varandras podcasts, refererar till varandra eller på annat sätt interagerar.

I mars 2018 lanserade den tidigare ordföranden för Sverigedemokratisk ungdom (SDU), Gustav Kasselstrand, AfS. Med i partistyrelsen sitter också andra personer med ett förflutet inom SDU, bland annat William Hahne (fram till våren 2020) och Jessica Ohlsson. Kort efter bildandet anslöt sig Olle Felten, Jeff Ahl och Mikael Jansson, alla riksdagsledamöter för SD till, AfS och blev därmed vildar i riksdagen. Jansson är dessutom före detta partiledare för SD.¹⁴⁰⁹

AfS anser sig vara ett parti som företräder Sverige och det svenska folkets gemensamma intressen. Partiet är bildat för Sveriges skull, då AfS anser att det är deras plikt som svenskar att rädda landet mot ett hot som är större än Sverige någonsin upplevt tidigare. Hotet kommer från invandring till Sverige och därför vill partiet införa ett omedelbart asylstopp och inleda en aktiv återvändningspolitik.¹⁴¹⁰ Samtliga uppehållstillstånd som beviljats efter 2000 ska också omprövas och en utomnordisk medborgare ska ha bott i Sverige minst 10 år för att bli svensk medborgare.¹⁴¹¹

¹⁴⁰⁶ Nationalisten. *Artiklar*. <https://www.nationalisten.se/category/artiklar/>

¹⁴⁰⁷ Loxdal, Jonathan, "Extremhögern lockar familjer till "kulturhus för svenskar", Expressen, 10 maj 2020.

¹⁴⁰⁸ Finnsjö, Morgan et al. *Den rasideologiska miljön 2019*. Expo, 2019
<https://expo.se/fakta/resurser/den-rasideologiska-miljon-2019>

¹⁴⁰⁹ Skovdahl, Saga. *De har redan lämnat SD för Kasselstrands parti*. Expressen, 2018-04-09
<https://www.expressen.se/nyheter/de-har-redan-lamnat-sd-for-kasselstrands-parti/>

¹⁴¹⁰ Alternativ för Sverige. *Om Alternativ för Sverige*
<https://alternativforsverige.se/om-oss/>

¹⁴¹¹ Alternativ för Sverige. *Återvandring*
<https://alternativforsverige.se/atervandring/>

Ledande företrädare har också understrukit att rörelsen är grundad av och för det svenska folket¹⁴¹² då det är deras plikt som svenskar att göra allt de kan för att rädda landet för framtida generationers skull.¹⁴¹³ Sverige anses idag stå inför sin svåraste situation i sin historia och då finns enligt företrädare valet att lägga sig platt och se nationen tragiskt gå under eller så kan man som svensk kliva fram också ta kontrollen över ödet¹⁴¹⁴ och ta tillbaka landet.¹⁴¹⁵

Enligt ledargestalter inom AfS har det skett ett folkutbyte bakom ryggen på det svenska folket¹⁴¹⁶, där svenska politiker byter ut det svenska folket mot främmande folk¹⁴¹⁷ och därför ska politikerna bytas ut innan de byter ut det svenska folket.¹⁴¹⁸ Politikerna anses vara folkförrädare och bland annat ska Fredrik Reinfeldt ställas inför rätta.¹⁴¹⁹ Så kallade ”globalistpolitiker” har också stulit välfärden från svenskarna,¹⁴²⁰ samtidigt som de också försöker slå sönder kärnfamiljen.¹⁴²¹ En ohelig allians anses finnas mellan politiker och journalister vilket också har skapat ett totalitärt samhällsklimat.¹⁴²²

Företrädare har också uttryckt att partiet arbetar för att få ett etniskt homogent Sverige¹⁴²³ där Sverige ska bli Bullerbyn igen, med blonda blåögda svenska barn som kan gå tryggt på gator och torg.¹⁴²⁴ Som en företrädare uttryckte vid ett torgmöte i Stockholm: ”Sverige åt svenskarna, svenskarna åt Sverige. Det är bara det svenska folket som har den naturliga och hävdvunna rätten till den svenska fosterjorden.”¹⁴²⁵

¹⁴¹² Alternativ för Sverige. *Gustav Kasselstrand talar på partilanseringen 5 mars - Alternativ för Sverige*. 2018-03-06, ca 13:00 min
<https://www.youtube.com/watch?v=U5mNARMAhho>

¹⁴¹³ Ibid, ca 14:10 min

¹⁴¹⁴ Ibid, ca 14:45 min

¹⁴¹⁵ Ibid, ca 18:00 min

¹⁴¹⁶ Alternativ för Sverige. *Torgmöte mot böneutropet i Växjö (livesändning)*. 2018-05-25, ca 19:55
<https://www.youtube.com/watch?v=od3O2aSMBfg>

¹⁴¹⁷ Alternativ för Sverige. *Gustav Kasselstrand: Svenskar finns - Svensk kultur finns!* 2018-06-21, ca 1:05 min
<https://www.youtube.com/watch?v=keIjIKt4Ofs>

¹⁴¹⁸ Alternativ för Sverige. *Torgmöte mot böneutropet i Växjö (livesändning)*. 2018-05-25, ca 40:35
<https://www.youtube.com/watch?v=od3O2aSMBfg>

¹⁴¹⁹ Alternativ för Sverige. *Återvandringsturnén startar igång - #1 Stockholm*. 2018-08-11, ca 39:25 min
<https://www.youtube.com/watch?v=pu-naEcoaRA>

¹⁴²⁰ Alternativ för Sverige. *Torgmöte mot böneutropet i Växjö (livesändning)*. 2018-05-25, ca 24:10 min
<https://www.youtube.com/watch?v=od3O2aSMBfg>

¹⁴²¹ Alternativ för Sverige. *Återvandringsturnén startar igång - #1 Stockholm*. 2018-08-11, ca 45:00 min
<https://www.youtube.com/watch?v=pu-naEcoaRA>

¹⁴²² Alternativ för Sverige. *Gustav Kasselstrand talar på partilanseringen 5 mars - Alternativ för Sverige*. 2018-03-06, ca 3:05 min
<https://www.youtube.com/watch?v=U5mNARMAhho>

¹⁴²³ Alternativ för Sverige. *Återvandringsturnén startar igång - #1 Stockholm*. 2018-08-11, ca 42:45 min
<https://www.youtube.com/watch?v=pu-naEcoaRA>

¹⁴²⁴ Ibid, ca 40:10 min

¹⁴²⁵ Ibid ca 38:50 min

Invandring till Europa beskrivs av partiet som en invasion¹⁴²⁶ och särskilt riktas udden mot islam och muslimer. Vid flera torgmöten har företrädare för AfS hållit tal med följande bakgrund¹⁴²⁷:

Islam och moskéer anses inte höra hemma i Sverige¹⁴²⁸ ¹⁴²⁹ och enligt företrädare ”kan svenskar idag inte gå på sina egna gator och torg utan att bli utsatt för propaganda från en extrem religion och en extrem ideologi från utlandet”.¹⁴³⁰ Muslimer beskrivs som ”sluga” och som ”utnyttjar dumma svenska politiker. De flyttar fram sina positioner sakta men säkert.”¹⁴³¹

Koranen uppges uppmuntra till aktivt motstånd mot svenskar¹⁴³² där böneotrop är det främsta propagandamedlet för islam i Sverige.¹⁴³³ En företrädare har vid ett torgmöte sagt: ”om det är någon som undrar varför svenska kvinnor och svenska flickor i allt större utsträckning blir sexuellt trakasserade och våldtagna så finns svaret i koranen.”¹⁴³⁴ Samma företrädare har också angett:

”Sverige är svenskarnas land i fosterjorden vilar benen från våra förfäder. I Sverige är det vårt sätt att leva som gäller och dem som kommer hit ska också anpassa sig. Det räcker inte med att stoppa böneotropen. Vi måste

¹⁴²⁶ Alternativ för Sverige. *Invasjonen av Europa och Sverige!* 2018-07-29, ca 00:00 min

<https://www.youtube.com/watch?v=8rM6RCfdW2E>

¹⁴²⁷ Bilden kommer ifrån ett torgmöte i Stockholm arrangerat av Alternativ för Sverige, 2018-06-18

<https://www.youtube.com/watch?v=XVnHpXcEatU>

¹⁴²⁸ Alternativ för Sverige. *Torgmöte mot böneotropet i Växjö (livesändning)*. 2018-05-25, ca 12:40 min <https://www.youtube.com/watch?v=od3O2aSMBfg>

¹⁴²⁹ Ibid, ca 13:00 min

¹⁴³⁰ Ibid ca 24:24 min

¹⁴³¹ Ibid ca 35:45 min

¹⁴³² Ibid ca 25:00 min

¹⁴³³ Ibid ca 25:15 min

¹⁴³⁴ Ibid, ca 25:40 min

också exproprieras moskéerna, bygga om dem och göra om dem till något samhällsnyttigt till exempel tak över huvud över alla de svenskar som blivit hemlösa på grund av den förda politiken.”¹⁴³⁵

Företrädaren har också uttryckt att han ”inte vill behöva gå in i en butik och handla någonting och mötas av en slöja från en religion som jag vet vad den står för och vad den vill göra med våra svenska flickor och kvinnor.”¹⁴³⁶

Expo har kunnat visa att AfS har nära kopplingar till andra grupper i den radikalnationalistiska miljön. Enligt Expo har partiet knutit till sig personer som varit aktiva i NMR eller synts i dess demonstrationståg. Även personer som tidigare varit medlemmar i Nationaldemokraterna och Svenskarnas Parti har engagerat sig i partiet. Vidare innehöll en valaffisch från partiet samma etnonationalistiska paroll som ett klistermärke som ett halvår tidigare började säljas i Det fria Sveriges nätbutik.¹⁴³⁷

Även personer inom nordisk alternativhögern kan kopplas till AfS. Christoffer Dulny gav dem sitt stöd inför riksdagsvalet och likaså Stefan Jacobsson, generalsekreterare för Alliance for Peace and Freedom och tidigare partiledare för Svenskarnas Parti.¹⁴³⁸ Daniel Friberg har också angett att han ämnar rösta på AfS och att han står dem nära ideologiskt.¹⁴³⁹ Nordisk alternativhöger har också hyllat AfS och Kasselstrand genom memes med budskapet ”Gustav Kasselstrand utropar det vita kalifatet”.¹⁴⁴⁰

AfS:s Erik Berglund, som tidigare drev podcasten Den kokta grodan tillsammans med Gustav Kasselstrand och beskrivit den ”som en partipodd”,¹⁴⁴¹ ¹⁴⁴² har också gästat podcasten ”Det vita pillret” under avsnittsrubriken ”Vita Pillret #79 - Det kokta pillret/Den vita grodan [Gäst] Erik Berglund”. I avsnittet resonerar Dulny kring kopplingarna mellan Nordisk alternativhöger och AfS och konstaterar:

”Låt oss vara ärliga, det finns en viss överlappning mellan folk som lyssnar på VP (Vita pillret) och folk som lyssnar på Dkg (Den kokta grodan) och då blir det naturligtvis också så att det finns folk som stödjer AfS och som lyssnar på oss (Vita pillret). Det är ingenting att förneka.”¹⁴⁴³

¹⁴³⁵ Alternativ för Sverige. *Torgmöte mot böneutropet i Växjö (livesändning)*. 2018-05-25, ca 27:15 min <https://www.youtube.com/watch?v=od3O2aSMBfg>

¹⁴³⁶ Ibid ca 29:15 min

¹⁴³⁷ ¹⁴³⁷ Leman, Jonathan & Vergara, Daniel. *Så allierar sig Alternativ för Sverige med vit makt-rörelsen*. Expo, 2018-09-07

<https://expo.se/2018/09/s%C3%A5-allierar-sig-alternativ-f%C3%B6r-sverige-med-vit-makt-r%C3%B6relsen>

¹⁴³⁸ Ibid

¹⁴³⁹ Vita Pillret. *Vita Pillret #54 - Vita drömmar - alt-right-rörelsen i Sverige*, ca 68:00 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/54-Z5Rhbw>

¹⁴⁴⁰ Lindahl, Karl Anders. *Nya partiet Alternativ för Sverige hyllas av nazister*. Nyheter24, 2018-04-12 <https://nyheter24.se/maktkamp24/906232-nya-partiet-alternativ-for-sverige-hyllas-av-nazister>

¹⁴⁴¹ Poddtoppen. *Den kokta grodan*. <https://poddtoppen.se/podcast/1274093802/den-kokta-grodan>

¹⁴⁴² Vita pillret. *Vita Pillret #79 - Det kokta pillret/Den vita grodan [Gäst] Erik Berglund* ca 02:20 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-79-det-kokta-pillret-etc>

¹⁴⁴³ Ibid, ca 60:30

Likaså har även Adam Berg från AfS gästtat ”Det vita pillret”.¹⁴⁴⁴

Granskningen från Expo visar även att av 44 av de riksdagskandidaterna som undersökts så har 28 antingen haft samröre med vit makt-miljön, delat nazistisk eller fascistisk propaganda eller skrivit uppmuntrande kommentarer om rasideologiska grupper. Exempelvis har riksdagskandidaten Håkan Englund på VK, den ryska motsvarigheten till Facebook, spridit ett inlägg om det tidigare nämnda Finspång-memet. Englund och en riksdagskandidat till har också angett att de blivit medlemmar i Det fria Sverige.¹⁴⁴⁵

Partiets ambition var att komma in i riksdagen 2018, vilket misslyckades. Man erhöll 0.31% av det totala antalet röster, vilket dock placerade partiet på andra plats av de partier som inte kom in i riksdagen.¹⁴⁴⁶ I samband med valet anmälde också partiet Stockholm stad till valobservationsorganet OSSE för valfusk då staden avbokat en planerad samling för partiet i Kungsträdgården.¹⁴⁴⁷

Trots det skrala valresultatet fick partiet stort genomslag på sociala medier. Enligt en undersökning av företaget Ezyinsights var AfS näst största politiska parti på Facebook, sett till engagemang som reaktioner, delningar och kommentarer. Samma tendens fanns också på Twitter enligt en studie genomförd av FOI, där AfS endast blev slagna av Sverigedemokraterna. Enligt FOI var ett påtagligt mönster att de falska inläggen av så kallade ”bottar” gav stöd till Sverigedemokraterna och Afs. Innehållet var ofta av auktoritärt, nationalistiskt eller invandringskritiskt slag. Budskapen kunders styras av en på förhand programmerad mjukvara, av en eller flera personer anställda för att sprida propaganda via falska konton eller via en privatperson. Oavsett avsändare blev resultatet ungefär det samma.¹⁴⁴⁸ Efter misslyckandet i riksdagsvalet riktade sig istället Kasselstrand på att komma in i EU-parlamentet,¹⁴⁴⁹ vilket dock misslyckades.¹⁴⁵⁰

Kasselstrand har också uttryckt stöd till Vladimir Putin och förklarade i samband med Barack Obamas besök i Stockholm 2013 att ”han hellre hade välkomnat Vladimir Putin

¹⁴⁴⁴ Vita pillret. *Vita Pillret #69 - Aktivism mot anarkotyrannin eller: Hur vi lärde oss att älska PewDiePie [Gäster] Adam Berg (AfS) och Identitet Svea.*

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-69-aktivism-mot-anarkotyran>

¹⁴⁴⁵ Leman, Jonathan & Vergara, Daniel. *Så allierar sig Alternativ för Sverige med vit makt-rörelsen.* Expo, 2018-09-07

<https://expo.se/2018/09/s%C3%A5-allierar-sig-alternativ-f%C3%B6r-sverige-med-vit-makt-r%C3%B6relsen>

¹⁴⁴⁶ Dagens Opinion. *Alternativ för Sverige tio gånger större än NMR*, 2018-09-16

<http://dagensopinion.se/artikel/alternativ-for-sverige-tio-ganger-storre-an-nmr/>

¹⁴⁴⁷ SVT Nyheter Stockholm. *Alternativ för Sverige stämmer Stockholms stad.* 2018-09-06

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/alternativ-for-sverige-stammer-stockholm-stad>

¹⁴⁴⁸ Fernquist, Johan et al. *Botar och det svenska valet. Automatiserade konton, deras budskap och omfattning.* FOI, 2018

¹⁴⁴⁹ Expo. *Valet slutade i ett fiasko för AFS.* 2018-09-10

<https://expo.se/2018/09/valet-slutade-i-ett-fiasko-f%C3%B6r-afs>

¹⁴⁵⁰ Lindahl, Karl-Anders. *Alternativ för Sverige ökar – men är långt under spärren.* Nyheter24, 2019-05-31

<https://nyheter24.se/nyheter/politik/927768-alternativ-for-sverige-okade-i-valet-men-langt-ifran-sparren>

till Sveriges huvudstad”.¹⁴⁵¹ Kasselstrand och AfS deltog också 2018 på en konferens i Moskva som officiellt handlade om parlamentarismens framtid, men enligt källor till Ekot var det i första hand ett sätt för Kreml att bjuda in politiska representanter i syfte att initiera och stärka samarbeten och allianser. Bland partierna märktes sådana med konservativa och nationalistiska strömningar som är kritiska mot Nato och EU. Kasselstrand menade att det var väldigt intressant att vara i Moskva och att Sverige bör stärka de diplomatiska förbindelserna med Ryssland. På frågan om riskerna att användas i en potentiell rysk påverkanskampanj svarade Kasselstrand: ”Det är rent nonsens. Det är ett hjärnspöke”.¹⁴⁵²

8.7 Gender

8.7.1 Gender inom alternativhögern

Enligt George Hawley är alternativhögern en misogyn rörelse och många anhängare, inklusive kvinnor, skulle identifiera sig som antifeminister. Samtidigt som det finns personer inom rörelsen som ser kvinnor ur ett mer konservativt perspektiv men som inte vill alienera sig och därigenom förlora potentiella anhängare.¹⁴⁵³

Men det finns också element inom alternativhögern som genuint förkastar kvinnor och inte vill ha dem i politiken. Vissa av dem hävdar att kvinnor inte borde få rösta, då de är mer sannolika att rösta vänster och inte för etnocentriska idéer. Andra menar att kvinnor stjäl sammanhållningen i politiska rörelser och att deras deltagande leder till onödigt drama. Till sin extrem finns det också personer inom alternativhögern som förespråkar så kallad ”white-Sharia”, vilket innebär att kvinnor i vita etnostater skulle ha samma rättigheter som kvinnor i Saudiarabien. Hemsidan The Daily Stormer har exempelvis argumenterat för detta.¹⁴⁵⁴

Alternativhögern propagerar också för det som de kallar ”sex realism”, vilket innebär att män och kvinnor utifrån sina biologiska förutsättningar innehåft olika roller i samhället och att så ska det förbli. Krav på jämställdhet mellan könen går därför emot den mänskliga naturen. Män och kvinnors arbete ska delas upp på ett traditionellt sätt, där kvinnor ska fokusera på uppgifter i hemmet. Alternativhögers inställning vad avser kön är också relaterat till fokus på ras och skapandet av vita etnostater, då de anser att kvinnors frigörelse lett till att födelsetalen för den vita populationen minskat.¹⁴⁵⁵ Som Jenny Strindlöv träffsäkert sammanfattar rollerna: ”Synen på män och kvinnor som diametralt väsensskilda är för en klassiskt skolad högerextremist i princip lika viktig som rasismen och antisemitismen. Kvinnan ska inte syssla med

¹⁴⁵¹ Twitter. Gustav Kasselstrand <https://twitter.com/gustavkassel/status/374949887726477312>

¹⁴⁵² Rosén Emelie. *AFS är inte oroliga för påverkanskampanjer*. Sveriges Radio, 2018-06-04 <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6969804>

¹⁴⁵³ Hawley, George, 2019, sid 15

¹⁴⁵⁴ Ibid, sid 15

¹⁴⁵⁵ Ibid, sid 16

politik. Hennes roll är bunden till hemmet och spisen. Och framförallt är den bunden till livmodern, denna oersättliga källa till vita små krigare.”¹⁴⁵⁶

En annan grupp som också har förordat ”sex realism” är The Men´s Right Movement (MRM), en antifeministisk rörelse som menar att samhället diskriminerar män till förmån för kvinnor. Likt alternativhögern existerar rörelsen främst online och består delvis av ett löst nätverk av bloggar som har kallats ”manosfären”. I nätverket finns olika inriktningar. Exempelvis erbjuder bloggarna råd om hur män kan förföra kvinnor, så kallade ”pick-up artists” (PUA). Dessa har stora följarskaror, även om de inte nödvändigtvis alltid är politiska.¹⁴⁵⁷

Det finns också bloggare inom MRM som menar att relationer mellan könen är så förgiftade att heterosexuella män bör undvika romantiska förhållanden och istället finna sexuell njutning genom aktiviteter med prostituerade eller helt enkelt acceptera att leva i celibat. Det var också MRM som först spred memen om ”Red Pill” och som sedermera kom att plockas upp av alternativhögern.¹⁴⁵⁸ Det ska dock understrykas att visserligen delar MRM och alternativhögern till stor del samma syn på gender, men samtidigt så är inte MRM nödvändigtvis rasistisk och att sympatisera med MRM är inte det samma som att sympatisera med alternativhögern.¹⁴⁵⁹

8.7.2 The Golden One

Jenny Strindlöv har i sitt reportage beskrivit hur det för alternativhögern är viktigt att hålla sig i form och inte utgöra en belastning för gruppen. Det är att svika sin kvinna och sin familj. Gymmet i kretsarna kring personerna runt högkvarteret kallas för ”järntemplet” och enligt Strindlöv symboliserar det den närpå heliga vikten man lägger vid fysisk styrka, då den i förlängningen är mannens starkaste vapen.¹⁴⁶⁰

Ett annat exempel på denna norm kring hypermaskulinitet är Marcus Follin, känd som ”The Golden One”. Follin driver en Youtube- kanal och har sedan 2013 producerat kring 500 filmer som visats nästan 500 miljoner gånger. Hans kanal har drygt 60,000 prenumeranter. Han räknar sig själv till den identitära rörelsen och delar i sina videos upp världen i alfa och beta, där det förstnämnda är att våga vara stark och se världen för vad den är, medan beta är människor som är svaga, inbundna och sannolikt vänster. I maj 2020 valdes Follin in som styrelseledamot i ”Det fria Sverige”.¹⁴⁶¹

¹⁴⁵⁶ Strindlöv, Jenny. *Därför nobbar kvinnorna extremhögern*. Kvartal, 2020-03-10
<https://kvartal.se/artiklar/hotet-mot-alfahannekollektivet/>

¹⁴⁵⁷ Hawley, George, 2019, sid 102

¹⁴⁵⁸ Ibid, sid 102

¹⁴⁵⁹ Ibid, sid 102

¹⁴⁶⁰ Strindlöv, Jenny. *Högkvarteret – här möts den svenska extremhögern*. Expressen, 2019-01-05
<https://www.expressen.se/premium/nyheter/hogkvarteret-har-mots-den-svenska-extremhogern/>

¹⁴⁶¹ Det fria Sverige. *Marcus Follin ny styrelseledamot*. 2020-05-03

https://detfriasverige.se/marcus-follin-ny-styrelseledamot/?utm_campaign=coschedule&utm_source=twitter&utm_medium=DetFriaSverige

”The Golden One” pratar i sina videor om våldskapital som självförsvar och att han för att kunna bedriva sitt politiska arbete behöver vara stor och stark och därigenom se hotfull och respektingivande ut. Han anser att västvärldens unga män, ”de som skuldbeläggs för att de är vita”, måste börja stå upp för sig själva. ”Om det är du som blir slagen i ansiktet och inte slår tillbaka är det du som är problemet, inte angriparen. Om din egen jävla syster, eller flickvän, eller mamma, i varje val deltar i västvärldens förfall genom att rösta på vänsterpartier så är det inte judarnas fel, det är vårt eget”.¹⁴⁶²

Likt andra inom den identitära tankevärlden anser Follin att det pågår en kamp mellan olika etniciteter. Han menar att hans tittare bör rusta sig för ett metapolitiskt krig: ”Den nationalistiska, identitära rörelsen går framåt i Europa och vi kommer att utstå våld från oppositionen. Det är därför viktigt att kunna möta detta våld”.¹⁴⁶³

Likt alternativhögern anser också Follin att man måste arbeta med humor och ironi för att sprida sitt budskap. Ibland använder han en uppstoppad nallebjörn, Teddy, som ett komiskt inslag i sina videor, som kontrast till de annars negativa resonemangen om vad som pågår i världen. Han kan också prata om vilken tjej som är snyggast i ett dataspel eller mitt i mening spänna musklerna i en ”överraskningsflex”, för att i nästa sekund diskutera våldskapital och tips till kvinnor om hur man bäst beväpnar sig med kniv. Enligt Follin visade Donald Trumps valseger att humor är ett framgångsrikt verktyg. Han har visat upp en bild på grodan Pepe och konstaterat att ”vårt metapolitiska korståg fungerar”.¹⁴⁶⁴

Follin har berättat för sina följare att han har en positiv inställning till NMR och i oktober 2016 medverkade han i NMR:s Radio Nordfront och berättade om sitt politiska uppvaknande som skedde på Flashback.¹⁴⁶⁵ I DN:s reportage beskrivs hur unga män, ofta med begränsat umgänge hittat en förebild i Follin. En som uttryckt sig gillande om en av Follins videos är Anton Lundin Petersson, som genomförde attacken på Kronans Skola i Trollhättan. Han ska ha tryckt gilla på en video där Follin skäller ut Arla efter att de gjort en reklamfilm som han menar uppmuntrar till mångkultur och en annan video där Follin beskyller veganer för att inte ta tillräckligt avstånd från halalslakt.

Follin har också poserat på bild tillsammans med AfS William Hahne, där Hahne skrev att ”kampen tillhör oss”.¹⁴⁶⁶ Hahne känner en plikt att vara i fysiskt god form för att kunna stå till förfogande vid händelse av kris eller krigssituation. Han menar att det svenska samhället står på ruinens brant, då det under de senaste decennierna skett ett

¹⁴⁶² Mosesson, Måns & Hansson, Anders. *Därför lockas unga män av högerextrema Golden Ones lär om våld, muskler och sex*. Dagens Nyheter, 2017-09-29 <https://www.dn.se/nyheter/sverige/darfor-lockas-unga-man-av-hogerextrema-golden-ones-laror-om-vald-muskler-och-sex/>

¹⁴⁶³ Ibid

¹⁴⁶⁴ Ibid

¹⁴⁶⁵ Ibid

¹⁴⁶⁶ Leman, Jonathan & Vergara, Daniel. *Så allierar sig Alternativ för Sverige med vit makt-rörelsen*. Expo, 2018-09-07 <https://expo.se/2018/09/s%C3%A5-allierar-sig-alternativ-f%C3%B6r-sverige-med-vit-makt-r%C3%B6relsen>

folkutbyte där hundratusentals människor importerats från Afrika och Mellanöstern. Därför är en god fysisk form viktig: ”När staten inte längre kan skydda medborgarna tvingas man försvara sig själv. Då blir det viktigt att kunna grundläggande självförsvar, både för killar och tjejer”.¹⁴⁶⁷ Follin har också medverkat i Christoffer Dulnys podcast ”Det vita pillret.”¹⁴⁶⁸

8.8 Alternativhögern i Europa

Likt USA och Sverige framstår den europeiska alternativhögern som differentierad och inte oproblematiserad att sortera in i tydliga fack. Nedan följer en beskrivning av rörelser i Europa, som mer eller mindre har kopplingar till alternativhögern.

Patrik Hermansson, som för Hope not Hate:s räkning infiltrerat alternativhögern, kom i sitt arbete i kontakt med London Forum, en konferens där ett brett spektrum av extremhögern samlas. Konferensen har bland annat haft företrädare för den numera terrorstämplade National Action, förintelseförnekare och allehanda konspirationsteoretiker. Organisatören bakom konferensen är Stead Steadman, som har en stark vurm för Sverige. Som nationalsocialist ser han Skandinavien som ursprunget för sin ras och han har börjat lära sig svenska och isländska. Han har besökt Sverige och berömt svenska nationalisterna som ”unga hälsosamma och presentabla”.¹⁴⁶⁹

I Storbritannien har VOX också kunnat visa hur alternativhögern samarbetar med australienska motsvarigheter, då det inte finns någon språkbarriär. Bland annat har företrädare för alternativhögern på internet uttryckt stöd för English Defence Leagues grundare Tommy Robinson då han under uppmärksammade former arresterades för att störa en juridisk process. Enligt VOX konsoliderar alternativhögern högerextrema aktiviteter samtidigt som de ger neo-nazistiska grupper ett sving uppåt.¹⁴⁷⁰

I maj 2017 lanserades ”Defend Europe” av ledande medlemmar av ”Generation Identitaire”, en ung grupp som associeras med den franska ”Nouvelle Droite”. Generation Identitaire är en utbrytargrupp ur Nouvelle Droite som benämner sig själva som identiteter och har ideologiska kopplingar till Richard Spencer. En del av Defend Europe’s kampanj var att chartra en båt med målet att stoppa inflödet av migranter från Libyen. Rörelsen fick stöd från den kanadensiska alt-light-journalisten Lauren

¹⁴⁶⁷ Mosesson, Måns & Hansson, Anders. *Därför lockas unga män av högerextrema Golden Ones lär om våld, muskler och sex*. Dagens Nyheter, 2017-09-29
<https://www.dn.se/nyheter/sverige/darfor-lockas-unga-man-av-hogerextrema-golden-ones-lar-om-vald-muskler-och-sex/>

¹⁴⁶⁸ Vita Pillret. *Vita Pillret #114 orden [panelist] Marcus Follin*.
<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-114>

¹⁴⁶⁹ Hermansson, Patrik. *På insidan av Alt right-rörelsen*. Expo, 2018-04-17
<https://expo.se/p%C3%A5-insidan-av-alt-right-r%C3%B6relsen>

¹⁴⁷⁰ Berger, J.M. *The Alt-Right in Europe*. Vox Pol, 2018-11-07
<https://www.voxpol.eu/the-alt-right-in-europe/>

Southern och amerikanska alt-right-figuren Brittany Pettiobone. Rörelsen fick även stöd från Tyskland, Italien och Österrike.¹⁴⁷¹

I september 2017 valdes tyska Alternative für Deutschland (AfD) in parlamentet med 13,3% av rösterna och blev därmed det första högerextrema partiet att ta plats sedan andra världskriget. Partiet inspirerades av Donald Trumps kampanj samt alternativhögern och använde många av deras metoder. Institute for Strategic Dialogue har kunnat visa hur AfD:s kampanj även hade kopplingar till alt-right-hackern Andrew Auenheimer och högertextrema Daily Stormer som också hade kopplingar till läckorna om Emanuel Macron i samband med det franska presidentvalet 2017. Daily Stormer var också den hemsida som nämnde hashtaggen #MGGA (Make Germany Great Again) fjärde mest av samtliga hemsidor. AfD och dess anhängare använde en bred arsenal av metoder för att försöka påverka det tyska valet, som 4chan, 8chan, Reddit, memes och falska konton.¹⁴⁷²

Enligt ISD var kampanjen till stöd för AfD ett exempel på "the weaponisation of internet culture to bring about attitudinal and behavioural change by the extreme-right".¹⁴⁷³ Tyska aktivister inspirerades av den amerikanska alternativhögern och deklarerade ett "informationskrig" med ovan nämnda metoder och utbytte även erfarenheter med gelikar på andra sidan Atlanten. Det finns inga bevis för att ledarskapet i AfD själva låg bakom kampanjen, men den utnyttjades i valrörelsen.¹⁴⁷⁴

I grannlandet Österrike finns "the Identitarian Movement Austria" under ledning av den före detta nazisten Martin Sellner, som enligt ISD:s Julia Ebner anses vara högerextremistens svar på den salafistiska hatpredikanten Anjem Choudary. I samband med terrorattacken mot moskén i Christchurch 2019 genomsöktes Sellners hem då det fanns uppgifter om att terroristen hade skänkt pengar till Sellners rörelse. I den 28-årige terroristens manifest fanns referenser till "The Great Replacement". Endast en vecka efter terrorattacken höll den identitära rörelsen i Österrike en manifestation mot The Great Replacement och för repatriering och anti-islamisering.¹⁴⁷⁵

Sellner har förintelseförnekaren Gottfried Küssel som mentor, och Sellners Youtubekanal har över 90 000 följare och hans konto på Telegram över 16 000 följare. Hans rörelse har också haft en roll i att få Österrike att dra sig ur FN:s migrationsöverenskommelse 2018. ISD har kunnat visa hur Sellner och rörelsen mobiliserade på Telegram innan dess att de lanserade den desinformationskampanj på

¹⁴⁷¹ Davey, Jacob & Ebner, Julia. *The Fringe Insurgency. Connectivity, Convergence and Mainstream of the Extreme Right*. Institute for Strategic Dialogue, 2017, sid 10-11

https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2017/10/The-Fringe-Insurgency-221017_2.pdf

¹⁴⁷² Ibid, sid 19-23

¹⁴⁷³ Ibid sid 23

¹⁴⁷⁴ Ibid sid 23-24

¹⁴⁷⁵ Ebner, Julia. *Who are Europe's far-right identitarians?* Politico, 2019-04-04

<https://www.politico.eu/article/who-are-europe-far-right-identitarians-austria-generation-identity-martin-sellner/>

social media i syfte att få den allmänna opinionen att motsätta sig överenskommelsen. Den Österrikiska regeringen överväger nu att förbjuda rörelsen.¹⁴⁷⁶

Ett parti med kopplingar till Sverige är det tidigare nämnda paneuropeiska Alliance for Peace and Freedom (APF). Generalsekreterare är Stefan Jacobsson, som tidigare varit partiledare för Svenskarnas Parti, och som öppet stöttade Alternativ för Sverige i valet 2018. APF bildades 2015 och syftet är att samla högerextremister från olika länder och agera på EU-nivå. 2016 beviljades APF ett partistöd på 3.6 miljoner kronor av Europaparlamentet och 2017 beviljades man återigen pengar som dock inte betalats ut än, då partiet inte kunde möta EU:s krav på att pengarna inte skulle missbrukas.¹⁴⁷⁷

Dominerande frågor för partiet är invandring och konspirationsteorier om att media styrs av "en hemlig destruktiv agenda". Man är EU-kritiskt och stöttar Ryssland och Assadregimen i Syrien. Antisemitism är en central del av partiet. Kopplat till APF är stiftelsen Europa Terra Nostra. Ordförande är svensken Dan Eriksson, som också är ordförande för Det Fria Sverige. 2016 anordnade Europa Terra Nostra tillsammans med tidigare nämnda Logik Förlag och Motgift Manhemdagen i Sverige. Företrädare för APF har också besökt företrädare i Syrien för "fredsuppdrag" och menar att Syrien är utsatt för en "sionistisk" och "imperialistisk" aggression.

8.9 Alternativhögern som inspiration till våldsdåd?

Som tidigare framgått har "Generation Identity", den identitära rörelsen, i huvudsak tre tydliga målsättningar: att "stoppa islamiseringen av Europa"; "göra motstånd till globalisering" och "stoppa och vända det stora folkutbytet."¹⁴⁷⁸ Det är framförallt den sistnämnda konspirationsteorin om det stora "folkutbytet" (the Great Replacement) som ofta har återopats av ensamagerande gärningsmän i de olika radikalnationalistiska attackerna mot moskéer som exempelvis i Christchurch (15 mars 2019), Bærum i Norge (10 augusti 2019), skjutningen på Walmart i El Paso (3 augusti 2019), synagogskjutningen i Halle (9 oktober 2019) eller skjutningarna i Hanau (19 februari 2020).

Den 15 mars 2019 livesände Brenton Tarrant sina terrorattacker med halvautomatiska vapen i Masjid al Noor-moskén i Christchurch och moskén Linwood Islamic Centre, där han totalt sköt ihjäl 51 personer och skadade ytterligare 50. Precis innan attentatet skickade han ett 74-sidigt manifest med titeln "The Great Replacement" till Nya Zeelands premiärminister och ett antal nyhetsbolag. Manifestet genomsyrades av alternativhögerns konspirationsteorier om det stora folkutbytet: den hade ett starkt fokus på befolkningsstatistik, reproduktion och fertilitet; etnopluralism; ekofascism;

¹⁴⁷⁶ Ebner, Julia. *Who are Europe's far-right identitarians?* Politico, 2019-04-04

<https://www.politico.eu/article/who-are-europe-far-right-identitarians-austria-generation-identity-martin-sellner/>

¹⁴⁷⁷ Expo. *Alliance for Peace and Freedom (APF)*. 2019-03-07

<https://expo.se/fakta/wiki/alliance-peace-and-freedom-apf>

¹⁴⁷⁸ Imogen, Richards, , "A Philosophical and Historical Analysis of "Generation Identity": Fascism, Online Media, and the European New Right", *Terrorism and Political Violence*, (2019)

starka fiendebilder och maskulinitet.¹⁴⁷⁹ Tarrants manifest var även skrivet på ett medvetet vilseledande sätt genom s.k. "shitposting" och dokumentet innehöll kryptiskt formulerade internskämt som utväxlas på Internet forumet 8chan.¹⁴⁸⁰ Även David Lanes "14 ord" fanns med i manifestet och var även skrivna direkt på Tarrants halvautomatvapen vid sidan av andra symboler och inspirationskällor.

Enligt manifestet inspirerades Brenton Tarrant av terroristen Anders Behring Breivik och terrorattacken i Oslo/Utøya i juli 2011 och av fyra andra tidigare radikalnationalistiska attacker i Quebec (2015), Trollhättan (2015), Oregon (2015), Charleston (2015) och London Finsbury park (2017). Enligt New York Times har en tredjedel av alla högerextremistiska attacker i västvärlden sedan 2011 varit inspirerade av tidigare högerradikala gärningsmän och attacker.¹⁴⁸¹

Copycat-effekten där ensamagerande gärningsmän inspireras av varandra grundar sig på principen om det "ledarlösa motståndets" taktik som högerradikalen Louis R. Beam först utvecklade i sin essä "Leaderless Resistance" (1983) för att bekämpa den federala staten i USA.¹⁴⁸² Strategin bakom ledarlöst motstånd bygger på "idén om små väpnade celler av ariska krigare som opererar självständigt utan någon form av överordnad ledning" som genom terrorism ska "provocera fram ett massuppror och störta den federala regeringen."¹⁴⁸³ Principen fick stort genomslag inom underjordiska högerextremistiska kretsar och inspirerade Timothy McVeigh och Terry Nichols terrorattentat och sprängning av en federal byggnad i Oklahoma City i april 1995.

Även William Pierce bok *The Turner Diaries*¹⁴⁸⁴ från 1978, en terroristbibel och framtidsskildring där underjordiska grupper leder kampen mot ZOG (Zionist Occupied Government) genom bombattentat mot kongressen och myndigheter, har inspirerat ensamagerande högerextremister.¹⁴⁸⁵ Sedan boken publicerades 1978 har den inspirerat över 200 mord av ensamagerande högerextremister.¹⁴⁸⁶ I boken *The*

¹⁴⁷⁹ Centre for the analysis of the radical right. "THE GREAT REPLACEMENT" – DECODING THE CHRISTCHURCH TERRORIST MANIFESTO.

<https://www.radicalrightanalysis.com/2019/03/18/the-great-replacement-decoding-the-christchurch-terrorist-manifesto/>

¹⁴⁸⁰ Macklin, Graham, The Christchurch Attacks: Livestream Terror in the Viral Video Age", *CTC Sentinel*, Vol.12, Issue 6 (July 2019); <https://firstdraftnews.org/latest/year-in-review-the-biggest-threat-is-failing-to-address-the-reality-of-online-alternative-media-ecosystems/>

¹⁴⁸¹ Simone, Landon & Cai Wyei. *Attacks by White Extremists Are Growing. So Are Their Connections*. New York Times, 2019-04-03

<https://www.nytimes.com/interactive/2019/04/03/world/white-extremist-terrorism-christchurch.html>

¹⁴⁸² Expo. *Ledarlöst motstånd. 2018-04-17* <https://expo.se/fakta/wiki/ledarlost-motstand>

¹⁴⁸³ Expo. *Vad är Leaderless resistance. 2003-04-17* <https://expo.se/arkivet/2003/04/vad-%C3%A4r-leaderless-resistance>

¹⁴⁸⁴ , Jeffrey, "America's apocalyptic literature of the radical right", *International Sociology*, Vol.33(4) (2018): sid.503-522.

¹⁴⁸⁵ Bim, Clinell, et al. *Demokratins förgörare*. SOU 199:10

<https://www.regeringen.se/contentassets/91eb2be18b9e4e52aaeba109ab316577/demokratins-forgorare>

¹⁴⁸⁶ Berger, J.M. *The Turner Legacy: The Storied Origins and Enduring Impact of White Nationalism's Deadly Bible*. International Centre for Counter Terrorism – The Hauge, 2016

Turner Diaries kallas terrorgruppen som för kampen mot den federala makten och ett globalt raskrig för The Order. För Vitt Ariskt Motstånd (VAM) var amerikanska Bruders Schweigen (som FBI kallade för The Order) förebilden som man kopierade i Sverige.

För alternativhögern i både USA och Europa har de underliggande principerna om ett ledarlöst motstånd använts som stor inspirationskälla. Exempelvis uppmanade Vincent Law, en av redaktörerna vid Alt-Right.com, i samband med "Unite the Right" demonstrationerna 2017 i Charlottesville, att rörelsen mer borde efterlikna och anamma "ledarlös motståndstaktik".¹⁴⁸⁷ Forskare har visat att det finns en stark språklig korrelation mellan Brenton Tarrants manifest och elva 'influencers' inom alternativhögern som Jared Taylor (American Renaissance), Candance Owens, Paul Joseph Watson (Infowars/PrisonPlanet Live) och Richard Spencer.¹⁴⁸⁸ Alternativhögern som inspirationskälla för ensamagerande radikalnationalister sätter också fokus på dataspels inflytande (gamification) och hur det sociala media landskapet fungerar, interagerar och påverkar gruppstillhörigheten och radikaliserings inom denna subkultur.¹⁴⁸⁹

8.10 Analys och konklusion

Alternativhögern är ett relativt nytt och fragmenterat fenomen, vilket gör att det idag saknas akademisk forskning på dess olika beståndsdelar. Mycket är skrivet om utvecklingen av alt right i USA, men desto mindre finns om den svenska miljön. Utöver de värdefulla bidrag som FOI producerat¹⁴⁹⁰ om de radikalnationalistiska miljöerna på social media och dess kopplingar till en digital hatkultur finns extremt lite författat. Vikten av att förstå den svenska alternativhögern illustreras väl av att Expo breddat sina årsrapporter till att även inkludera dessa miljöer. Enskilda journalistiska granskningar har varit ovärderliga för att sätta ljuset på ledande aktörer. Samtidigt har det saknats en övergripande bild kring hur kopplingar ser ut inom Sverige samt internationellt. Förklaringen till detta är att miljöerna är så fragmenterade och föränderliga.

En annan förklaring till varför det är svårt att greppa alternativhögern är att gemene man inte är initierade i de olika intellektuella identitära sfärerna, med specifika historiska- och filosofiska referenser som har utvecklats av ledande ideologer i USA, Europa och Ryssland. Ledande personer inom alternativhögern är väl bevandrade i verk av Alain de Benoist, Guillaume Faye, Paul Gottfried, Jared Taylor, Alexander

<https://icct.nl/wp-content/uploads/2016/09/ICCT-Berger-The-Turner-Legacy-September2016-2.pdf>

¹⁴⁸⁷ Blyth ,Crawford, Florence Keen, "The Hanau Terrorist Attack: How Race Hate and Conspiracy Theories Are Fueling Global Far-Right Violence", *CTC Sentinel*, Vol.13, Issue 3 (March 2020).

¹⁴⁸⁸ Harwood, Elisabeth T., "Terrorism and the Digital Right-Wing", *Contexts*, Vol. 18, Issue 3, pp. 60-62.

¹⁴⁸⁹ Khan, Rumi. *The Alt-Right as Counterculture: Memes, Video Games and Violence*. Harvard Political Review, 2019. <https://harvardpolitics.com/culture/alt-right-counterculture/>

¹⁴⁹⁰ Kaati, Lisa. 2017; Kaati, Lisa et al, 2019

Dugin, Kevin McDonald och Richard Spencer.¹⁴⁹¹ De är också familjära med koncept som archeofuturism, paleokonservatism, vit identitet och eurasianism.

Inom dessa verk framträder vissa metanarrativ som sprids inom alternativhögern, så som etnopluralism, "Det stora utbytet", sammanvävt i vissa fall med antisemitiska konspirationsteorier och en tro på en "globalistisk elit" som orkestrerar massiv utomeuropeisk invandring, mångkulturalism, "islamisering" och feminisering av samhället. Metanarrativen paketeras skickligt och listigt av alternativhögern med målet att de ska anammas i den bredare samhällsdebatten. Som Christoffer Dulny uttryckt det: "Jag vill finnas precis utanför åsiktkorridoren och sen vidga den så mycket som möjligt för att *göra det oacceptabla acceptabelt*".¹⁴⁹²

Denna process (att göra det oacceptabla acceptabelt) sker på flera fronter samtidigt. Främst paketeras metanarrativen på social media, där man samlas kring "hatsajter, hatgrupper och viralt hat".¹⁴⁹³ Detta blandas med en ny form av hypermaskulinitet som reaktion på "feminisering av samhället." Narrativen framförs subtilt kodat med ironi och humor som suddar ut gränserna mellan vad som är skämt och allvar. Här öppnar sig ett helt universum som bara den initierade och pålästa har access till och förstår. De allra flesta utomstående förstår inte och kan ej tolka metanarrativens härkomst eller beteende på social media. Forskningen visar att individer som exponeras för "alt lite" gradvis går över till alt right och allt grövre innehåll utan att de själva märker det.¹⁴⁹⁴

En annan faktor som komplicerar en översikt av alternativhögerns kopplingar och dynamik är dess fragmentisering och de flytande organisationstillhörigheterna. Som Expo påpekar i sin årsrapport för 2019 är organisatorisk tillhörighet inom den radikalnationalistiska mindre viktig idag. "En aktivist kan vara aktiv i flera gruppers verksamhet samtidigt, exempelvis som medlem i Det fria Sverige, valarbetare för Alternativ för Sverige och engagerad i produktion av propaganda för nordisk alternativhöger."¹⁴⁹⁵

Vad som är anmärkningsvärt är att relativt få svenska individer som Daniel Friberg och Christoffer Dulny fått ett så oproportionerligt stort inflytande över den internationella alternativhögern. Tillika har forskning visat att Henrik Palmgrens (*Red Ice TV*) och Marcus Follin (*The Golden One*) är fjärde respektive femte mest populära alt-right

¹⁴⁹¹ Sedgwick, Mark. *Key Thinkers of the Radical Right: Behind the New Threat to Liberal Democracy*. Oxford Scholarship Online, 2019

<https://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/oso/9780190877583.001.0001/oso-9780190877583-chapter-10>

¹⁴⁹³ Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. SVT, 2018-10-11

<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

¹⁴⁹² Kaati, Lisa, 2017, sid 25-35

¹⁴⁹⁴ Munn, Luke. *Alt-Right Pipeline: Individual Journeys to Extremism Online*. First Monday, 2019

<https://journals.uic.edu/ojs/index.php/fm/article/view/10108/7920>

¹⁴⁹⁵ Finnsjö, Morgan. *Den rasideologiska miljön 2019*. Expo, 2019

<https://expo.se/fakta/resurser/den-rasideologiska-miljon-2019>

kanalerna på Youtube där de tillsammans lockar över 54 miljoner tittare.¹⁴⁹⁶ Även Daniel Friberg genom förlaget Arktos har blivit en inflytelserik influencer inom alternativhögern.

Alternativhögern är i huvudsak ett fenomen som existerar online och den dominerande aktören i Sverige är Nordisk alternativhöger som centrerar kring Daniel Friberg och Christoffer Dulny. De arbetar främst metapolitiskt och finns i huvudsak på digitala plattformar. Samtidigt har kapitlet också visat att det även finns mer traditionella organisationer och partier inom den radikalnationalistiska miljön som i hög grad delar samma ideologiska ståndpunkter som Nordisk alternativhöger och därtill finns också organisatoriska och/eller personella kopplingar, där personer gästar varandras podcasts, refererar till varandra eller på annat sätt interagerar. De personella kopplingar har inte sällan sina rötter långt tillbaka, där personerna sedan tidigare varit del av samma organisationer och miljöer. Dessa fysiska kontaktytor är viktiga för att till fullo förstå alternativhögern. Här finns föreningen Det fria Sverige, som har digitala plattformar men som till skillnad från Nordisk alternativhöger arbetar mer organisatoriskt med geografisk närvaro. Organisationens idé om en intresseförening för den svenska särarten med egna hus som enligt Mattsson ”förkroppsligar idén om att den vita människan ska ha ett eget utrymme utan att behöva beblanda sig”, speglar också de vita etnotstater som företrädare inom alternativhögern önskar. I anknytning till främst Nordisk alternativhöger finns också Alternativ för Sverige som är ett politiskt parti men som i sina budskap också bär starka drag av det som benämns alt-lite, där udden riktas främst mot islam och muslimer men där antisemitism inte är vanligt förekommande. Likaså ryms AfS också inom det som i Bjørge och Berntzens typologi benämns som ”kulturella nationalisterna.”

Alternativhögern delar i mångt och mycket vissa delar av samma metanarrativ som andra radikalnationalistiska rörelser, exempelvis NMR. Särskilt är idén om ett pågående folkutbyte (”Det stora utbytet”) den förenande ideologiska komponenten, men det återfinns också teorier om tron på en ”globalistisk elit”, repatriering samt i vissa fall antisemitism. NMR utmärker sig genom sin antisemitism, medan den inte är lika vanlig inom alternativhögern, även om den förekommer. Ibland deltar också ledande personer inom alternativhögern i NMR:s podcasts, eller så deltar ledande personer inom NMR i alternativhögerns podcasts, vilket visar på överlappningen mellan miljöerna.

Metanarrativen har visat sig också inspirera ensamagerande gärningspersoner att utföra terrordåd mot judiska eller muslimska måltavlor. Det innebär inte att alternativhögern uppmanar till våld, men det visar på faran med att sprida sådana budskap. Dessutom använder utländska aktörer narrativen för att underblåsa polarisering i väst och specifikt i Sverige. Dessa dimensioner diskuteras mer utförligt i kapitel tolv.

¹⁴⁹⁶ Riberio Horta, Manuel et al. *Auditing Radicalization Pathways on YouTube*. FAT* '20: Proceedings of the 2020 Conference on Fairness, Accountability, and Transparency <https://dl.acm.org/doi/pdf/10.1145/3351095.3372879?download=true>

Referenslista

ADL. *Alt Right: A Primer on the New White Supremacy*.

<https://www.adl.org/resources/backgrounders/alt-right-a-primer-on-the-new-white-supremacy>

ADL. *Pepe the Frog*.

<https://www.adl.org/education/references/hate-symbols/pepe-the-frog>

Ahlström, Kristofer. *Podcasten "Vita pillret" borttagen från Spotify*. Dagens Nyheter, 29019-05-02 <https://www.dn.se/kultur-noje/podcasten-vita-pillret-borttagen-fran-spotify/>

Alternativ för Sverige. *Alternativ för Sveriges torgmöte vid Stureplan, Stockholm (Livesändning)*, 2018-05-27

<https://www.youtube.com/watch?v=S7baFrYH5YM&t=498s>

Alternativ för Sverige. *Om Alternativ för Sverige*

<https://alternativforsverige.se/om-oss/>

Alternativ för Sverige. Återvandring

<https://alternativforsverige.se/atervandring/>

Alternativ för Sverige. *Gustav Kasselstrand talar på partilanseringen 5 mars - Alternativ för Sverige*. 2018-03-06, ca 13:00 min

<https://www.youtube.com/watch?v=U5mNARMAhho>

Alternativ för Sverige. *Torgmöte mot böneutropet i Växjö (livesändning)*. 2018-05-25, ca 19:55

<https://www.youtube.com/watch?v=Od3O2aSMBfg>

Alternativ för Sverige. *Gustav Kasselstrand: Svenskar finns - Svensk kultur finns!*

2018-06-21, ca 1:05 min <https://www.youtube.com/watch?v=keIjIKt4Ofs>

Alternativ för Sverige. *Återvandringsturnén startar igång - #1 Stockholm*. 2018-08-11, ca 39:25 min

<https://www.youtube.com/watch?v=pu-naEcoaRA>

Alternativ för Sverige. *Invasionen av Europa och Sverige!* 2018-07-29, ca 00:00 min

<https://www.youtube.com/watch?v=8rM6RCfdW2E>

Bilden kommer ifrån ett torgmöte i Stockholm arrangerat av Alternativ för Sverige,

2018-06-18 <https://www.youtube.com/watch?v=XVnHpXcEatU>

Barrouquere, Brett. *Once a Political Force, Richard Spencer and National Policy Institute Go Quiet*. Southern Poverty Law Center, 2020-01-10

BBC News. *Steve Bannon: The downfall of Trump's chief strategist*. 2018
<https://www.bbc.com/news/election-us-2016-37971742>

Beckett, Lois. *White nationalist Richard Spencer accused of physical abuse by wife*. The Guardian, 2018-10-24
<https://www.theguardian.com/world/2018/oct/23/white-supremacist-richard-spencer-physical-abuse-divorce-filings>

Bim, Clinell, et al. *Demokratins förgörare*. SOU 199:10
<https://www.regeringen.se/contentassets/91eb2be18b9e4e52aaeba109ab316577/demokratins-forgorare>

Bengtsson, Alex. *Sverigedemokratisk atomvinter*. Expo, 2015-04-07
<https://expo.se/2015/04/sverigedemokratisk-atomvinter>

Berger, J.M. *The Alt-Right in Europe*. Vox Pol, 2018-11-07
<https://www.voxpol.eu/the-alt-right-in-europe/>

Berger, J.M. *The Turner Legacy: The Storied Origins and Enduring Impact of White Nationalism's Deadly Bible*. International Centre for Counter Terrorism – The Hauge, 2016
<https://icct.nl/wp-content/uploads/2016/09/ICCT-Berger-The-Turner-Legacy-September2016-2.pdf>

Blyth ,Crawford, Florence Keen, ”The Hanau Terrorist Attack: How Race Hate and Conspiracy Theories Are Fueling Global Far-Right Violence”, *CTC Sentinel*, Vol.13, Issue 3 (March 2020).

Bring, Malin. *Svenskarnas hus ska återta ”fädernearvet”*. Mariestads-Tidningen, 2019-01-22
<https://www.mariestadstidningen.se/2019/01/22/svenskarnas-hus-ska-aterta-fadernearvet/>

Bring, Malin. *En kaffestund i Svenskarnas hus*. Mariestads-Tidningen, 2019-04-01
<https://www.mariestadstidningen.se/2019/04/01/en-kaffestund-i-svenskarnas-hus/>

Centre for the analysis of the radical right. *“THE GREAT REPLACEMENT” – DECODING THE CHRISTCHURCH TERRORIST MANIFESTO*.
<https://www.radicalrightanalysis.com/2019/03/18/the-great-replacement-decoding-the-christchurch-terrorist-manifesto/>

Carlsson, Mattias & Sköld, Josefin. *Stödde högerextrema – miljonbelopp försvann*. Dagens Nyheter, 2017-04-30

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/stodde-hogerextrema-miljonbelopp-forsvann/>

Canolias, Viviana. *Profil inom alternativhögern döms för vapenbrott*. Dagens Nyheter, 2018-11-19 <https://www.dn.se/sthlm/profil-inom-alternativhogern-doms-for-vapenbrott/>

Celander, Maria. *Stockholm: Banbrytande debatt inför jublande publik*. Ingrid och Maria, 2020-01-28 <https://www.ingridochmaria.se/2020/01/28/stockholm-banbrytande-debatt-infor-jublande-publik/>

Celander, Maria. *Video: Se debatten mellan kommunisten Joe Nilsson och AFS Jeff Ahl*. 2020-01-29

<https://www.ingridochmaria.se/2020/01/29/video-se-debatten-mellan-kommunisten-joe-nilsson-och-afs-jeff-ahl/>

Center mot våldsbejakande extremism (CVE). *Vit makt-miljön*.

https://www.cve.se/download/18.7d27ebd916ea64de53065cda/1593590221655/2020_Vit_makt_miljo%CC%88n.pdf

Dagens Opinion. *Alternativ för Sverige tio gånger större än NMR*, 2018-09-16

<http://dagensopinion.se/artikel/alternativ-for-sverige-tio-ganger-storre-an-nmr/>

Dahl, Göran. *Folk och identitet : Identitarismen och dess källor*. Bokförlaget Korpen, 2018

Dalsbro, Anders & Quensel, Anna-Sofia. <https://expo.se/2019/04/s%C3%A5-bygger-extremh%C3%B6gern-internationella-n%C3%A4tverk>

Dalsbro, Anders. *100 nazister gripna*. <https://expo.se/2008/06/100-nazister-gripna>

Davey, Jacob & Ebner, Julia. *The Fringe Insurgency. Connectivity, Convergence and Mainstream of the Extreme Right*. Institute for Strategic Dialogue, 2017

https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2017/10/The-Fringe-Insurgency-221017_2.pdf

Dewey, Caitlin. *Absolutely everything you need to know to understand 4chan, the Internet's own bogeyman*. Washington Post, 2014-09-25

https://www.washingtonpost.com/gdpr-consent/?next_url=https%3a%2f%2fwww.washingtonpost.com%2fnews%2fthe-intersect%2fwp%2f2014%2f09%2f25%2fabolutely-everything-you-need-to-know-to-understand-4chan-the-internets-own-bogeyman%2f

Dawod, Nivette. *Fox tog in svensk högerextremist som expertkommentator*. Aftonbladet, 2017-03-02 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Lz6y9/fox-tog-in-svensk-hogerextremist-som-expertkommentator>

Det fria Sverige. *Marcus Follin ny styrelseledamot*. 2020-05-03 https://detfriasverige.se/marcus-follin-ny-styrelseledamot/?utm_campaign=coschedule&utm_source=twitter&utm_medium=DetFriaSverige

Det fria Sverige. *Vad är det fria Sverige?* <https://www.detfriasverige.se/vad-ar-det-fria-sverige/>

Det fria Sverige. *Barn och familj*. <https://detfriasverige.se/barn-och-familj/>

Det fria Sverige. *Folk, familj, nation, tradition*. <https://detfriasverige.se/folk/>

Det fria Sverige. *Nytt datum för sommarläger*. 2020-06-22 <https://detfriasverige.se/nytt-datum-for-sommarlager/>

Det fria Sverige. *Svenskarna offras för utlänningarnas väl*. Ca 02:00 min <https://www.spreaker.com/user/svegot/svenskarnaoffras>

Det fria Sverige. *Låt inte ditt barn bli nästa Wilma*. Ca 02:30 min <https://www.spreaker.com/user/svegot/dfs-wilma>

Ebner, Julia. *Who are Europe's far-right identitarians?* Politico, 2019-04-04 <https://www.politico.eu/article/who-are-europe-far-right-identitarians-austria-generation-identity-martin-sellner/>

Expo. *Alliance for Peace and Freedom (APF)*. 2019-03-07 <https://expo.se/fakta/wiki/alliance-peace-and-freedom-apf>

Eriksson, Dan. *Vi är svenskar*. Ca 01:30 min <https://www.spreaker.com/user/svegot/vi-aer-svenskar>

Expo, *Daniel Friberg*. 2019-01-08 <https://expo.se/fakta/wiki/daniel-friberg>

Expo. *Ingrid Carlqvist*, 2019-01-31 <https://expo.se/fakta/wiki/ingrid-carlqvist>

Expo. *Ledarlost motstånd*. 2018-04-17 <https://expo.se/fakta/wiki/ledarlost-motstand>

Expo. *Vad är Leaderless resistance*. 2003-0417
<https://expo.se/arkivet/2003/04/vad-%C3%A4r-leaderless-resistance>

Expo. *Motgift*.
<https://expo.se/fakta/wiki/motgift>

Expo. *Valet slutade i ett fiasko för AFS*. 2018-09-10
<https://expo.se/2018/09/valet-slutade-i-ett-fiasko-f%C3%B6r-afs>

Fageström, Eskil. *Medborgargarden och soppkök – extremhögerens italienska inspiratörer*. Expo, 2016-03-21

Finnsjö, Morgan et al. *Den rasideologiska miljön 2019*. Expo, 2019

Fernquist, Johan et al. *Botar och det svenska valet. Automatiserade konton, deras budskap och omfattning*. FOI, 2018

Forscher, Patrick S & Kteily, Nour S. *A Psychological Profile of the Alt-Right*. Perspectives on Psychological Science, 2019
<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1745691619868208>

Fröjd, Anna & Poohl, Daniel. *Här vill vit makt-gruppen öppna sitt nya högkvarter*. Expo, 2018-11-02
<https://expo.se/2018/11/h%C3%A4r-vill-vit-makt-gruppen-%C3%B6ppna-sitt-nya-h%C3%B6gkvarter>

Ganesh, Bharath. *Weaponizing white thymos: flows of rage in the online audiences of the alt-right*. Cultural Studies, 2020
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09502386.2020.1714687>

The Guardian. *The Guardian view on Gamergate: when hatred escaped*, 2019-08-20 <https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/aug/20/the-guardian-view-on-gamergate-when-hatred-escaped>

Harwood, Elisabeth T., "Terrorism and the Digital Right-Wing", Contexts, Vol. 18, Issue 3, pp. 60-62.

Hawley, George. *Making sense of the Alt-Right*. Columbia University Press, 2017

Hawley, George. *The Alt-Right. What Everyone Needs to Know*. OUP USA, 2019

Hermansson, Patrik, Lawrence, David & Mulhall, Joe. *The International Alt-Right: Fascism for the 21st Century?* Routledge, 2020.

Hermansson, Patrik. *På insidan av Alt right-rörelsen*. Expo, 2018-04-17
<https://expo.se/p%C3%A5-insidan-av-alt-right-r%C3%B6relsen>

Hope not Hate. *The International Alternative Right*,
<https://web.archive.org/web/20180307235532/https://alternativeright.hopenothate.com/>

Hope not Hate. *What is Identitarianism*. <https://www.hopenothate.org.uk/what-is-identitarianism/>

Imogen, Richards , "A Philosophical and Historical Analysis of "Generation Identity": Fascism, Online Media, and the European New Right", *Terrorism and Political Violence*, (2019)

Ingrid och Maria
<https://www.ingridochmaria.se/>

Ingrid och Maria. *Nyhetsveckan Special #6 – En intervju med dokumentärfilmaren Jonas Nilsson.*, 2019-09-25
<https://www.ingridochmaria.se/2019/09/25/nyhetsveckan-special-6-en-intervju-med-dokumentarfilmaren-jonas-nilsson/>

Ingrid och Maria. *Nyhetsveckan Special #5 – Gustav Kasselstrand mot väggen.* 2019-09-11
<https://www.ingridochmaria.se/2019/09/11/nyhetsveckan-special-5-gustav-kasselstrand-mot-vaggen/>

Instagram. *Det fria Sverige*. <https://www.instagram.com/p/BkzQUJpg-kF/>

Jeffrey "America's apocalyptic literature of the radical right", *International Sociology*, Vol.33(4) (2018): sid.503-522.

Jemsby, Carolina, Strindlöv, Jenny & Peterson Hammer, Hans. *UG-referens: Alternativhögern i Sverige*. Uppdrag Granskning, 2018
<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/alternativhogern-i-sverige>

Kaati, Lisa. *Det vita hatet: radikal nationalism i digitala miljöer*. FOI, 2017

Kaati, Lisa et al. *Digitalt slagfält: En studie av radikalnationalistiska digitala miljöer*. FOI, 2019

Khan, Rumi. *The Alt-Right as Counterculture: Memes, Video Games and Violence*. Harvard Political Review, 2019. <https://harvardpolitics.com/culture/alt-right-counterculture/>

Kennedy, Dana. *The French Ideologues Who Inspired the Alt-Right*. Daily Beast, 2017-04-13 <https://www.thedailybeast.com/the-french-ideologues-who-inspired-the-alt-right>

Kerpner, Joachim. Här är nya extremhögerns nyckelpersoner. Aftonbladet, 2018-08-24 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/LydR1/har-ar-nya-extremhogerns-nyckelpersoner>

Korrespondens, 2019-05-08

Larsson, Linus. *Så känner du igen högerextremas symboler på nätet*. Dagens Nyheter, 2017-09-02 <https://www.dn.se/nyheter/varlden/sa-kanner-du-igen-hogerextremas-symboler-pa-natet/>

Leman, Jonathan & Vergara, Daniel. *Poddar - Extremhögerns nya grepp*. Expo, 2015-06-04 <https://expo.se/2015/06/poddar-extremh%C3%B6gers-nya-grepp>

Leman, Jonathan & Vergara, Daniel. *Så allierar sig Alternativ för Sverige med vit makt-rörelsen*. Expo, 2018-09-07 <https://expo.se/2018/09/s%C3%A5-allierar-sig-alternativ-f%C3%B6r-sverige-med-vit-makt-r%C3%B6relsen>

Lenas, Sverker & Ahlström, Kristofer. *Högerextrem podcast publiceras på Spotify*. Dagens Nyheter, 2019-04-29 <https://www.dn.se/kultur-noje/spotify-publicerar-hogerextrem-podd/>

Lindahl, Karl Anders. *Nya partiet Alternativ för Sverige hyllas av nazister*. Nyheter24, 2018-04-12 <https://nyheter24.se/maktkamp24/906232-nya-partiet-alternativ-for-sverige-hyllas-av-nazister>

Lindahl, Karl-Anders. *Alternativ för Sverige ökar – men är långt under spärren*. Nyheter24, 2019-05-31 <https://nyheter24.se/nyheter/politik/927768-alternativ-for-sverige-okade-i-valet-men-langt-ifran-sparren>

Loxdal, Jonatan. *Nordisk alternativhöger vill påverka hur du tänker. Det går sådär*. KIT, 2017-11-03 <https://kit.se/2017/11/03/96676/nordisk-alternativhoger-vill-paverka-hur-du-tanker-det-gar-sadar/>

Loxdal Jonathan, ”Extremhögern lockar familjer till ”kulturhus för svenskar”, Expressen, 10 maj 2020.

Logik.se. *Memetisk krigföring*

<https://logik.se/Produkt/memetisk-krigforing/>

Logik.se. *Att förstå alternativhögern*

<https://www.logik.se/Produkt/att-forsta-alternativhogern/>

Logik.se. *David Duke*

https://www.logik.se/product_author/David-Duke/

Logik.se. *Från Sverige till Absurdistan*

<https://logik.se/Produkt/fran-sverige-till-absurdistan/>

Lögnarnas Tempel. *Lögnarnas tempel pilotavsnitt #1 med Chris & PG*, ca 00:40 min

<https://poddtoppen.se/podcast/1498641113/lognarnas-tempel/lognarnas-tempel-pilotavsnitt-1-med-chris-pg>

Macklin, Graham, *The Christchurch Attacks: Livestream Terror in the Viral Video Age*, *CTC Sentinel*, Vol.12, Issue 6 (July 2019);

<https://firstdraftnews.org/latest/year-in-review-the-biggest-threat-is-failing-to-address-the-reality-of-online-alternative-media-ecosystems/>

Main, Thomas. *The rise of the alt-right*. Brookings Institutions 2018

McWhirter, Cameron. *A Year After Charlottesville, the Alt-Right Movement Frays*.

2018-08-20 <https://www.wsj.com/articles/a-year-after-charlottesville-the-alt-right-movement-frays-1533720660>

Mencimer, Stephanie. *“The Left Can’t Meme”: How Right-Wing Groups Are*

Training the Next Generation of Social Media Warriors. Mother Jones, 2019-04-02

<https://www.motherjones.com/politics/2019/04/right-wing-groups-are-training-young-conservatives-to-win-the-next-meme-war/>

Mossige-Norheim, Thea & Holm, Gusten. *Runar Sögaard talar på ”alternativ bokmässan*”. Expressen, 2020-02-10

<https://www.expressen.se/nyheter/runar-sogaard-talar-pa-alternativ-bokmassa/>

Motpol. *Om Motpol*

<https://motpol.nu/om-motpol/>

Motpol. *Våra medarbetare*

<https://motpol.nu/vara-medarbetare/>

Motpol

<https://motpol.nu/artiklar/>

Morin, Anna. *Filmvisning i Sverige för apartheid inställd*. Arbetaren, 2018-08-15

<https://www.arbetaren.se/2018/08/15/filmvisning-i-sverige-for-apartheid-installd/>

Mosesson, Måns & Hansson, Anders. *Därför lockas unga män av högerextrema Golden Ones lär om våld, muskler och sex*. Dagens Nyheter, 2017-09-29

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/darfor-lockas-unga-man-av-hogerextrema-golden-ones-laror-om-vald-muskler-och-sex/>

Munn, Luke. *Alt-Right Pipeline: Individual Journeys to Extremism Online*. First

Monday, 2019 <https://journals.uic.edu/ojs/index.php/fm/article/view/10108/7920>

New York Times. *Hillary Clinton Denounces the 'Alt-Right,' and the Alt-Right Is*

Thrilled. <https://www.nytimes.com/2016/08/27/us/politics/alt-right-reaction.html>

Nationalisten. *Artiklar*. <https://www.nationalisten.se/category/artiklar/>

Nilsson, Erik. *Trump till försvar för stoppade nätprofilerna*. Expressen, 2019-05-19

<https://www.expressen.se/nyheter/trump-till-forsvar-for-stoppade-natprofilerna/>

Nordisk alternativhöger *Vad vill vi*.

<https://web.archive.org/web/20180202203356/https://www.altnorden.se/vad-vill-vi/>

Nordisk alternativhöger. *Metapoltisk ordlista*.

<https://web.archive.org/web/20191222234554/https://www.altnorden.se/metapolitisk-ordlista/>

Palaestra Media

<https://palaestramedia.com/>

Palaestrea Media. *Invigningen av Svenskarnas hus*. 2019-03-25

<https://www.detfriasverige.se/det-forsta-svenskarnas-hus-ar-invigt/>

Piggot, Stephen. *"Mainstream" Conservatives With Large Audiences Promote White Nationalists*. Southern Poverty Law Center, 2016-01-26

<https://www.splcenter.org/hatewatch/2016/01/26/%E2%80%9Cmainstream%E2%80%9D-conservatives-large-audiences-promote-white-nationalists>

Poddtoppen. *Den kokta grodan*. <https://poddtoppen.se/podcast/1274093802/den-kokta-grodan>

The Psychology of the alt-right. Perspect. Psychol.Sci. 15, 90 2020
<https://science.sciencemag.org/content/sci/367/6484/1337.5.full.pdf>

Riberio Horta, Manuel et al. *Auditing Radicalization Pathways on YouTube*. FAT* '20: Proceedings of the 2020 Conference on Fairness, Accountability, and Transparency <https://dl.acm.org/doi/pdf/10.1145/3351095.3372879?download=true>

Robb, Amanda. *Anatomy of a Fake News Scandal*. Rolling Stone, 2017-11-16
<https://www.rollingstone.com/politics/politics-news/anatomy-of-a-fake-news-scandal-125877/>

Rosén Emelie. *AFS är inte oroliga för påverkanskampanjer*. Sveriges Radio, 2018-06-04 <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6969804>

Savvas Zannettou et al. *On the Origins of Memes by Means of Fringe Web Communities*. Kings College et al.
<https://seclab.bu.edu/people/gianluca/papers/memes-IMC2018.pdf>

Saxlind, Martin. *Att förstå alternativhögern*. Nordfront, 2018-06-04
<https://www.nordfront.se/att-forsta-alternativhogern.smr>

Sedgwick, Mark. *Key Thinkers of the Radical Right: Behind the New Threat to Liberal Democracy*. Oxford Scholarship Online, 2019
<https://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/oso/9780190877583.001.0001/oso-9780190877583-chapter-6>

Simone, Landon & Cai Wyei. *Attacks by White Extremists Are Growing. So Are Their Connections*. New York Times, 2019-04-03
<https://www.nytimes.com/interactive/2019/04/03/world/white-extremist-terrorism-christchurch.html>

Strindlöv, Jenny. *Jenny blev till gudinna i extremhögers segerblot*. Expressen, 2019-01-04
<https://www.expressen.se/premium/nyheter/jenny-blev-gudinna-i-extremhogers-segerblot/>

Strindlöv, Jenny. *Högkvarteret – här möts den svenska extremhögern*. Expressen, 2019-01-05
<https://www.expressen.se/premium/nyheter/hogkvarteret-har-mots-den-svenska-extremhogern/>

Strindlöv, Jenny. *Därför nobbar kvinnorna extremhögern*. Kvartal, 2020-03-10
<https://kvartal.se/artiklar/hotet-mot-alfahannekollektivet/>

Sundkvist, Frida. *Gruvans aktieägare förda bakom ljuset av högerextremist*. Aftonbladet, 2017-11-02 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/1QegG/gruvans-aktieagare-forda-bakom-ljuset-av-hogerextremist>

Svegot.
<https://www.svegot.se/kategori/inrikes/>

Sveriges Radio. *Sverige har fått en ny rasistisk grupp*. 2017-10-25
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=493&artikel=6807207>

SVT Nyheter Stockholm. *Alternativ för Sverige stämmer Stockholms stad*. 2018-09-06
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/alternativ-for-sverige-stammer-stockholm-stad>

Time. *Here's Donald Trump's Presidential Announcement Speech*. 2015-06-15
<https://time.com/3923128/donald-trump-announcement-speech/>

Teitelbaum, Benjamin. *Daniel Friberg and Metapolitics in Action* i Sedgwick, Mark, *Key Thinkers of the Radical Right: Behind the New Threat to Liberal Democracy*. Oxford Scholarship Online: February 2019, sid 6
<http://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/oso/9780190877583.001.0001/oso-9780190877583-chapter-16>,

Twitter. Gustav Kasselstrand
<https://twitter.com/gustavkassel/status/374949887726477312>

Vergara, Daniel. *Dulny åtalas för ofredande efter angrepp på motdemonstrant*. Expo, 2018-10-11 <https://expo.se/2018/10/dulny-%C3%A5talas-f%C3%B6r-ofredande-efter-angrepp-p%C3%A5-motdemonstrant>

Vergara, Daniel. *SD distribuerar rasistisk tidning*. Expo, 2012-11-22
<https://expo.se/2012/11/sd-distribuerar-rasistisk-tidning>

Vergara, Daniel & Leman, Jonathan. *Så mörkar Det fria Sverige sin extremism*. Expo, 2018-11-06
<https://expo.se/2018/11/s%C3%A5-m%C3%B6rkar-det-fria-sverige-sin-extremism>

de Vivo, Lucas. *Sände högerextrem radio utan utgivare – döms*. Dagens Media, 2019-04-04
<https://www.medievarlden.se/2019/04/sande-hogerextrem-radio-utan-utgivare-doms/>

Vita pillret. *Vita pillret - Sommarspecial 1 - Altmodernism, frågan om althögern är postmodern - Gäst Anton Stigermark*.

https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-sommarspecial-1-altmodernis_1

Vita pillret. *Vita Pillret Special - Uppdrag förvanskning* ca 13:55 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-special-uppdrag-foervanskni>,

Vita pillret. *Vita Pillret #54 - Vita drömmar - alt-right-rörelsen i Sverige*, ca 59:50 min <https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/54-Z5Rhbw>

Vita pillret. *Vita Pillret LAJV - Terrordådet i Nya Zeeland*, ca 33:15 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-lajv-terrordaadet-i-nya-zee> 33:15 min

Vita pillret. *Vita Pillret #54 - Vita drömmar - alt-right-rörelsen i Sverige*, ca 43:30 min <https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/54-Z5Rhbw>

Vita pillret. *Vita Pillret #42 - Judar & humor [Gäst Erik]*, ca 41:30 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-42-judar-humor-gaest-erik-s>

Vita pillret. *Vita Pillret #79 - Det kokta pillret/Den vita grodan [Gäst] Erik Berglund* ca 02:20 min

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-79-det-kokta-pillret-etc>

Vita pillret. *Vita Pillret #79 - Det kokta pillret/Den vita grodan [Gäst] Erik Berglund*

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-79-det-kokta-pillret-etc>, ca 60:30

Vita pillret. *Vita Pillret #69 - Aktivism mot anarkotyrannin eller: Hur vi lärde oss att älska PewDiePie [Gäster] Adam Berg (AfS) och Identitet Svea.*

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-69-aktivism-mot-anarkotyran>

Vita Pillret. *Vita Pillret #114 orden [panelist] Marcus Follin.*

<https://www.spreaker.com/user/nordiskalthoger/vita-pillret-114>

Wadebäck, Pernilla. *Forskaren om Det fria Sverige*. Sveriges Radio, 2019-04-26

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=97&artikel=7204712>

Wiklander, Daniel. *Kampen om tanken – om propaganda*. Ordfront magasin, 2019

<https://ordfrontmagasin.se/kampen-om-tanken-om-propaganda/>

Wiklander, Daniel. *Männen bakom Nordisk alternativhöger ställer in konferens*. Expo, 2017-10-30 <https://expo.se/2017/10/m%C3%A4nnen-bakom-nordisk-alternativh%C3%B6ger-st%C3%A4ller-konferens>

Wiklander, Daniel & Leman, Jonathan. *Radikalhögern minglade i Almedalen – alla var där*. Expo, 2017-07-09 <https://expo.se/2017/07/radikalh%C3%B6gern-minglade-i-almedalen-%E2%80%93-alla-var-d%C3%A4r>

Wiklander, Daniel & Leman, Jonathan. *Nytt projekt för högerextrema allaktivitetshus*. Expo, 2017-11-25 <https://expo.se/2017/11/nytt-projekt-for-hogerextrema-allaktivitetsh>

Kapitel 9. Det internationella alt-right och Sverige

Joe Mulhall¹⁴⁹⁷

”Projekt som Right On, Metapedia, Identitär Idé, Arktos och AltRight Corporation spelar alla centrala roller inom vår sfär, trots att de helt eller delvis har sitt ursprung i ett litet nordeuropeiskt folk som är ”svårt besvärat” av liberalismen.”¹⁴⁹⁸

I slutet av februari 2017 samlades några av de ledande personerna i den internationella alt-right-rörelsen utanför Södra station i Stockholm. När alt-right-aktivisterna från Storbritannien, Amerika, Kanada, Australien, Estland, Finland, Tyskland, Polen och Nederländerna väl var samlade anslöt sig lokala svenskar till konferensen Identitarian Ideas IX i ett anonymt konferenscenter, organiserad av den svensken, Daniel Friberg. Talare vid evenemanget inkluderade svensken Henrik Palmgren från högerplattformen Red Ice, Magnus Söderman, den tidigare huvudideologen för den svenska motståndsrörelsen och Ruuben Kaalep, som leder Blue Awakening, ungdomsrörelsen i det konservativa folkpartiet i Estland (EKRE), som för närvarande sitter med i den estniska koalitionsregeringen.

Men det viktigaste talet hölls av Jason Reza Jorjani, då chefredaktör för Arktos Media, den mest inflytelserika förläggaren på alt-right-sidan. Till de omkring 300 samlade aktivisterna förklarade han hur:

”De tre mest väsentliga och inflytelserika institutionerna i den alternativa högern eller den nya högerrörelsen samlades för att bilda en centraliserad maktstruktur. National Policy Institute, tillsammans med Radix Journal, Arktos Media med sin tidning Right On samt Red Ice Creations integrerades alla i Alt Right Corporation [...]”¹⁴⁹⁹

Han hävdade att den nya organisationen:

representerar inget mindre än integrationen av alla [...] europeiska högerekolor [den Nya Högern (*Nouvelle Droite*), Arkeofuturism, Identitarism och Aleksandr Dugins Fjärde politiska teori] med den nordamerikanska spjutspetsrörelse som var mest ansvarig för president Trumps valseger.¹⁵⁰⁰

Trots de grovt överdrivna påståendena om deras inverkan på Trumps seger och det eventuella misslyckandet för hela Alt Right Corporation som företag markerade det vid

¹⁴⁹⁷ Denna text är översatt från engelska av översättningsföretaget Space 360

¹⁴⁹⁸ Joakim Anderson, *Rising From the Ruins: The Right of the 21st Century* (London: Arktos, 2018), 107.

¹⁴⁹⁹ Jason Jorjani, Identitarian Ideas IX Conference, [Online Video] Available at: <https://archive.org/details/youtube-Lvp8NZOauYw> [Accessed 15 October 2019].

¹⁵⁰⁰ Ibid

den tidpunkten ett viktigt ögonblick i alt-right-rörelsens korta historia. Det är viktigt att inte bara tillkännagivandet skedde i Stockholm utan att två av de tre komponenterna i denna nya organisation hade svenskt ursprung. Även om Arktos Media vid den här tiden var baserat i Budapest hade det grundats av Friberg 2010 och Red Ice Creations grundades av Henrik Palmgren 2003 i Göteborg. Det är alltså ingen slump att den första och enda europeiska filialen till Alt Right Corporation är nordisk alternativhöger (Nordic Alternative Right), som drivs av den tidigare Sverigedemokraten Christoffer Dulny.¹⁵⁰¹

Medan alternativhögern främst odlades i Nordamerika är den en verkligt transnationell högerrörelse och Sverige har spelat en oproportionerligt stor roll i dess utveckling organisatoriskt och idémässigt. Svenska aktivister och organisationer har varit centrala i utvecklingen av alternativhögern och är fortfarande hem åt några av de viktigaste europeiska alt-right-konferenserna, som regelbundet besöks av viktiga amerikaner. Dessutom har Sverige blivit en symbol för rörelsen, det nationella förkroppsligandet av det vita Europas fall från ett mycket väl fungerande land till en kollapsad utopi. Trots att rörelsen är fragmenterad fortsätter detta lilla nordeuropeiska land att uppta en stor del av den samlade internationella alt-right-rörelsens intresse.

9.1 Vad är Alt-Right?¹⁵⁰²

Den internationella "alternativhögern", som nu uppfattas som en fragmenterad rörelse, är en internationell uppsättning grupper och individer, som främst verkar online, men med offlineoutlets, vars grundläggande övertygelse är att "vit identitet" håller på att angripas från pro-multikulturella och liberala eliter och så kallade "social justice warriors" (SJW) som påstås använda "politisk korrekthet" för att undergräva den västerländska civilisationen och vita mäns rättigheter. Enkelt uttryckt är "Alternative Right" en anti-globalistisk gruppering på den yttersta högerkanten, som erbjuder ett radikalt "alternativ" till traditionell/etablissemangskonservatism. Miljön är diversifierad består av olika beståndsdelar, men som tillsammans förenas kring en kärnuppsättning av idéer. Alla avvisar vad de anser vara den vänsterextrema, liberala demokratiska, kulturella hegemonin i det västerländska samhället och de rättigheter som kommer därifrån. De avvisar vad den ledande alt-right-figuren Jared Taylor har kallat den "farliga myten" om jämställdhet, som i praktiken innebär motstånd mot bland annat kvinnors, hbtq-personers och etniska och religiösa minoriteters rättigheter, eller om inte dessa rättigheter, själva de rörelser som försöker främja dessa rättigheter, till exempel feminismen.

¹⁵⁰¹ The website is still active. See: <https://www.altnorden.se/>

¹⁵⁰² The definition of the alt-right in this section was created and written by the author. Sections of this definitional section are included in the forthcoming co-authored book: Joe Mulhall, Simon Murdoch, David Lawrence, Patrik Hermansson, *The International Alt-Right International: Fascism for the 21st Century?* (London: Routledge, Forthcoming).

Att spåra den internationella alternativhögerens födelse är ingen enkel uppgift. Det är en amorf politisk rörelse som huvudsakligen finns online bestående av ett stort antal bloggar, vloggar, webbplatser och poddar med bara några få bemärkta offlineorganisationer. Som sådan har rörelsen ingen ledare eller ens en dominerande organisation, utan liknar istället en månghövdad hydra som består av en samling individer och grupper, varav ingen helt kontrollerar den lösa rörelsens riktning.

På grund av definitionens bredd är det nödvändigt att dela upp Alternative Right i två distinkta grenar: "alt-right" och "alt-lite". Medan båda avvisar den vänster/liberala demokratiska hegemonin och de rättigheter, friheter och/eller tillhörande rörelser som är förknippade med den och båda bryr sig om samma frågor – vänstern, globalisering, kön, Väst, jämlikhet och så vidare – ser de dessa frågor genom fundamentalt olika glasögon. Samtidigt som båda är djupt kritiska mot uppfattningen om jämlikhet härrörande från det liberala samförståndet är alt-rights huvudfokus hotet som de anses riktas mot vita människors existens, och därför förespråkar skydd av sin "ras", vanligtvis genom skapandet av vita etnostater. Ras utgör grunden för rörelsens världsbild. Som Richard Spencer, alt-right-talesman, har hävdad: "nästan varje fråga, politisk fråga, kulturfråga, sport, allt, nästan allt – är baserat på ras."¹⁵⁰³

Däremot uppfattar alt-lite det liberala samförståndet som ett hot mot traditionell västerländsk kultur och är således för en västerländsk chauvinistisk nationalism. Utan tvivel uttrycker båda riktningarna ett intresse för ämnet som ligger till grund för den andras världsbild. Alt-lite bekräftar uppfattningar som "vit skuld" och "vitt privilegium", medan alt-right ofta talar om en paneuropeisk civilisation och hyllar klassisk västerländsk kultur. Skillnaden kokar ner till den innebörd som de båda lägger på dessa koncept. Gavin McInnes, en tidigare prominent figur inom alt-lite, sammanfattade detta när han sa:

Båda sidor har den västerländska chauvinismen gemensam, de är inte generade över sin vithet [...], de tror inte att mångfald är det allstades rätta, men [alt-lite] bryr sig om västerländsk chauvinism och idéer. [Alt-right] säger "vita måste vara en del av detta", [alt-lite] är inkluderande och vill att alla ska vara vänner så länge man accepterar västvärlden som den bästa och vägrar att be om ursäkt för att man skapat den moderna världen.¹⁵⁰⁴

Medan den alternativa högern är en distinkt extremhöger-rörelse är den inte en avvikelse som trollats fram under det senaste årtiondet, och den är inte heller utsprungen ur fundamentalt nya idéer. Snarare härleds dess särdrag ur det faktum att den är ett konglomerat av befintliga politiska och sociala rörelser som när de smälts samman skapade något nytt och annorlunda. Den är i sin kärna en konvergens mellan tre breda grupper: den europeiska nya höger- och identitærrörelsen, den amerikanska

¹⁵⁰³ Richard Spencer in "Transcript: Richard Spencer Interview with James Allsup: "The Alt-Right's Future in Trump's America", *Sons of Europa*, 19 April 2017. <http://sonsofeuropa.com/2017/04/19/transcript-richard-spencer-interview-with-james-allsup-the-alt-rights-future-in-trumps-america/>

¹⁵⁰⁴ Rebel Media, *Gavin McInnes: What is the Alt-Right?* [Online Video]. Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=UQCZ9izaCa4> [Accessed 8 November 2018].

alternativa högern och antagonistiska gemenskaper online. Var och en av dessa grupper har sin egen historia, strukturer, grupperingar och idéer och kan fortsätta att fungera relativt oberoende från den alternativa högern, och gör det också, men när de tre överlappar och interagerar producerar de vad som kan förstås som den alternativa högern.

Den ledande svenska alt-right-figuren Daniel Friberg förklarade en gång för en reporter från ABC News att alt-right ”i princip är ett globalt fenomen, den amerikanska alt-right är starkt inspirerad av den nya högern i Frankrike och Tyskland och särskilt Belgien.”¹⁵⁰⁵ European New Right (ENR) är i stort sett en tankeström härrörande från idéerna från den franska höger-filosofen Alain de Benoist och hans GRECE-rörelse (*Groupement de recherche et d'études pour la civilisation européenne*) [Forsknings- och studiegrupp för den europeiska civilisationen] som grundades i Frankrike 1968, tillsammans med efterföljande tankegångar/aktivism såsom Guillaume Fayes arkeofuturism, Aleksandr Dugins eurasianism och den europeiska identitära rörelsen. ENR-rörelsen sitter bekvämt längst till höger och dess idéer förstås bäst som en strävan efter att återskapa en mytisk europeisk identitet. De avvisar i grunden upplysningens och kristendomens ideal och bekämpar ”materialismen” och moderna ideologier från liberalism till socialism och framhåller istället en paneuropeisk nationalism och en värld av etniskt homogena samhällen.¹⁵⁰⁶ Trots den uttryckliga anti-amerikanismen hos stora delar av ENR uppstod den ideologiska kärnan i huvudsak när element från ENR-tankar slogs samman med och antogs av den amerikanska extremhögern. När man talar om den amerikanska extremhögern avses den USA-baserade radikala eller ickekonservativa högern inklusive nazister och vita rasister och grupper, anti-regeringsmiliser och element från Ku Klux Klan (KKK).

Emellertid kan blandningen av ENR-idéer med den amerikanska extremhögern endast betraktas som alternativ höger när den även slås samman med det som kallas Online Antagonistic Communities. Dessa kan definieras som reaktionära onlinemiljöer som bygger på olika intressen, men som alla ägnar sig åt ett utestängande, antagonistiskt beteende (vare sig det sker genom trollning, skapande av stötande symbolik eller bara uttrycker hat och förakt). Dessa finns på alla sidor av det politiska spektrumet eller kan vara opolitiska. Men när detta beteende antas av dem inom den alternativa högern riktas deras antagonism mot det de uppfattar som vänster/liberal politisk och social hegemoni.

Förutom dessa tre huvudbeståndsdelar finns en mängd mindre rörelser, kulturer och samhällen, vars delar har bidragit till i varierande grad eller delvis anslutits till den alternativa högern. Även om många av dem har fortsatt att existera bortom och separat från den alternativa högern i form av bredare ideologiska rörelser upprätthåller de idémässiga och organisatoriska bryggor från när den alternativa högern stod på topp.

¹⁵⁰⁵ Daniel Friberg quoted in: 'In Europe, some ultra-conservatives say their national identity is at risk', *ABC News*, [Online Video], Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=xMxHrFabvto> [Accessed: 23/11/19].

¹⁵⁰⁶ Tamir Bar-On, *Where Have All the Fascists Gone?*, (Abingdon: Routledge, 2007).

Därför fungerade de här elementen för vissa som portar in i den alternativa högern. De tre mest betydelsefulla är Manosphere, Neoreactionary och de högerlibertarianska rörelserna. Enligt Simon Murdoch är Manosphere:

en lös samling webbplatser, forum, bloggar och vloggar som handlar om mansfrågor och manlighet, kretsande kring ett motstånd mot feminism och inom delar ett omfamnande av ett extremt kvinnohat. Den rådande tolkningen inom manosfären är att feminism handlar om att främja missförstånd (förakt eller fördomar mot män) snarare än jämställdhet. Denna uppfattning är central för att förstå manosfären, för även om många av dess intressen och idéer i sig är sexistiska, antifeministiska och misogyniska är andra, som oro för självmord bland män, inte själva uttryck för dessa. Snarare betraktas de i manosfären som en lins som lägger skulden för sådana frågor vid fötterna på kvinnor, feminism och progressiv politik.¹⁵⁰⁷

Samtidigt har Patrik Hermansson förklarat hur: ”Den alternativa högern och libertarianerna korsar sina vägar gång på gång [...] Medan många i den alternativa högern offentligt har avstått från frihet, ofta med motivationen att den är för slapp mot invandring och socialt ”avvikande” beteende, har vissa öppet identifierat sig med den.”¹⁵⁰⁸ Det svåraste att definiera av dessa tre ingångar till den alternativa högern är den ofta konstiga, ogenomträngliga och esoteriska nyreaktionära rörelsen. I stort sett är nyreaktionen emellertid en antidemokratisk rörelse hos extremhögern, som avvisar upplysningens principer och försöker smälta samman en regressiv återgång till ett monarkistiskt förflutet med en fetischartad postmänsklig framtid, allt strukturerat i en nykameralistisk stat. Utöver dessa finns det många ytterligare rörelser vars idéer har varit intressanta för element inom den alternativa högern, som paleokonservatism, survivalism och till och med högerextrem anarkism.¹⁵⁰⁹

En missuppfattning är att den alternativa högern är antingen helt ny eller inget annat än en planerad omstöpning av den traditionella extremhögern. Medan denna rörelse verkligen är fylld med individer och organisationer vars extremhögeraktivism länge föregick antagandet av termen alt-right, som Jared Taylor och Greg Johnson i USA, och även om många har antagit den i ett försök att rentvätta sin bild kan och bör den alternativa högern uppfattas som en distinkt, modern och internationell högerextrem rörelse, trots att den är ett formlöst konglomerat av disparata och ibland till och med motstridiga övertygelser. Detta kräver att man använder termen ”alt-right” i en smalare innebörd än vad många för närvarande gör för att avvisa dess användning som ett samlingsbegrepp för alla moderna extremhögeraktivister eller individer. För om termen kan omfatta vem som helst så har den ett litet värde och reduceras till inget

¹⁵⁰⁷ Simon Murdoch, ‘The Manosphere’, HOPE not hate, 18/02/2019,

<https://www.hopenothate.org.uk/2019/02/18/state-of-hate-2019-manosphere-explained/>

¹⁵⁰⁸ Patrik Hermansson, ‘Libertarianism and the Alternative Right’, HOPE not hate, 05/03/2018,

<https://www.hopenothate.org.uk/2018/03/05/libertarianism-alternative-right/>

¹⁵⁰⁹ For details on these movements see: Joe Mulhall, Simon Murdoch, David Lawrence, Patrik Hermansson, *The International Alternative Right: From Charlottesville to the White House* (London: HOPE not hate, 2017), 12-13.

mer än en förolämpning eller en ny profilering beroende på ens perspektiv. Det finns ett antal individer som antingen gjorde, eller fortfarande självdefinierar sig som alt-right, till exempel redaktören för webbplatsen The Daily Stormer Andrew Anglin, som många skulle hävda bara är nynazist. Denna definition gör dock inte de två kategorierna ömsesidigt exklusiva. Det är sant att inte alla i alt-right-rörelsen är nazister, och att alla nazister inte är en del av alt-right, även om somliga är det. Anglin är till exempel en del av alt-right, delvis för att han identifierar sig som det, men ännu viktigare för att han på grund av den nazistiska aktivismen, det sätt han agerar politiskt, den metod som han sprider sin ideologi med, är alt-right till sin natur.

En annan viktig sak att notera när man försöker förstå alt-right och Sveriges roll i den är att förstå att i dess renaste form är alt-rights åsikter verkligen gränsöverskridande till sin natur. Många av dess kärnaktivister föreställer sin kamp bortom gränserna för sin nationalstat, där alt-right fokuserar på en överstatlig vit "nation" och alt-lite på ett överstatligt mytiskt Västerland. I likhet med otaliga andra gränsöverskridande extremhöger rörelser kvarstår en spänning mellan detta och den mer traditionella nationalismen. Medan Richard Spencer har sagt att han är "ambivalent beträffande Amerika",¹⁵¹⁰ och alt-lite-vloggaren Paul Joseph Watson talar mycket mer om "Väst" än om Storbritannien eller USA,¹⁵¹¹ är de mobiliserande faktorerna för alternativhögeraktivisterna ofta nationella eller till och med hyperlokala. Detta är naturligtvis inte en nyhet för många tidigare gränsöverskridande extremhöger rörelser som fungerar på samma sätt, vare sig det är Colin Jordans World Union of National Socialists på 1960-talet eller den antimuslimska Counter-Jihad-rörelsen efter 9/11, för att bara nämna två.¹⁵¹² Alt-rights transnationalism är dock viktig för att förstå varför den internationella alt-right-rörelsen är så intresserad av Sverige och varför svenskar är så inflytelserika inom rörelsen.

9.2 En kort historia över den alternativa högern

Utöver att definiera vad den alternativa högern är, är det värt att ägna lite tid åt att utforska rörelsens korta historia. Allmänt accepterat som en mycket betydelsefull katalysator i den alternativa högerns utveckling var det så kallade Gamergate, till synes ett försök att skydda det manliga trygga spelutrymmet från det uppfattade angreppet från feministiska värden. Det utlöstes i augusti 2014 efter att en ratad pojkvän hävdade att hans ex-flickvän – en kvinnlig spelutvecklare – hade varit otrogen. Invånare i manosfären och onlineforumen 4chan och 8chan (som länge har innehållit

¹⁵¹⁰ Attended by author. Also available at: Truth Against The World, 2016, *The Alt-Right Press Conference* | Richard Spencer, Peter Brimelow & Jared Taylor [Online Video] Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=aJWLjRK2SRo> [Accessed 21 October 2019].

¹⁵¹¹ Paul Joseph Watson video. Republished as: 3ilm MI, (2016) *the west is the best*, [Online Video] Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=AeVyL5pLfZY> [Accessed 4 November 2019].

¹⁵¹² For more details on Colin Jordan's World Union of National Socialists see: Paul Jackson, *Colin Jordan and Britain's Neo-Nazi Movement* (London: Bloomsbury Academic, 2016). For more information on the counter-jihad movement see: Joe Mulhall and Nick Lowles, *The Counter-Jihad Movement: Anti-Muslim hatred from the margins to the mainstream* (London: Hope not hate Publications, 2015).

extremhögerelement) släppte ut en storm av glåpord, inklusive hot om våldtäkt och dödshot mot kvinnliga spelutvecklare och kritiker.¹⁵¹³ För många blev Gamergate symboliskt för ett bredare motangrepp mot ”politisk korrekthet” och vänstern mer generellt. Genom att rapportera positivt om rörelsen kunde figurer som den brittiska socialamedierpersonligheten på alt-lite-sidan och den före detta journalisten på Breitbart News Network, Milo Yiannopoulos, kraftigt stärka sina egna profiler i den efterföljande skandalen. Erfarenheten av att delta i en samordnad kampanj på nätet mot deras förmodade antagonister uppmuntrade den nya alternativa högern som helhet.

Det var emellertid Donald Trumps presidentkampanj, som inleddes i juni 2015, som gav den fart som förde samman de skilda delarna av den alternativa högern och lyfte upp dem på den internationella scenen. Trump hade status som outsider, ett slumpartat och oortodox tillvägagångssätt, extrema invandringsåsikter och – allra viktigast – var våldsamt politiskt inkorrekt. Dessutom kampanjade han mot Hillary Clinton, som betraktades som ett förkroppsligande av det liberala, ”feministiska” etablissemanget. Allt detta gjorde Trump till en magnet för både alt-lite och alt-right, där båda sidor betraktade honom som ett sätt att störa det republikanska etablissemanget och den liberala konsensusen. Skillnaden var att medan alt-lite kan ha haft en äkta tro på Trumps invandrarfientliga och anti-muslimska åsikter, såg alt-right honom mer som ett sätt att förskjuta ”Overton-fönstret” (gränsen för den acceptabla debatten) långt åt höger med det yttersta målet att normalisera en rasbaserad politik. Genom Trump gick den vita nationalistiska extremhögern in i ett symbiotiskt förhållande med figurer på den mer moderata online-högern, med kommentatorer som den brittiska konspirationsvloggaren Paul Joseph Watson och Breitbart News Milo Yiannopoulos, som använde många av samma inflammatoriska och hånande förolämpningar och bilder för att angripa vänstern och etablissemangshögern.

Breitbart News Network, känt för sina giftiga attacker på liberala grupper, invandrare och mainstreamkonservativa, blev motorn för extremhögerns propaganda för Trump.¹⁵¹⁴ I mars 2016 publicerade Breitbart ”En etablissemangskonservativs guide till alt-right” av Yiannopoulos och Allum Bokhari, som, även om de inte ville kännas vid de öppet nazistiska elementen tonade de även ner mycket av rörelsens rasism som enbart trollande.¹⁵¹⁵ I juli 2016 berättade Steve Bannon för Mother Jones att Breitbart var ”alt-rights plattform”.¹⁵¹⁶ Den ofta upprepade filosofin om att ”slå aldrig till höger” – det vill säga attackera inte de mer extrema element som du har ett gemensamt mål

¹⁵¹³ Caitlin Dewey, ‘The only guide to Gamergate you will ever need to read’, *The Washington Post*, 14/10/19, <https://www.washingtonpost.com/news/the-intersect/wp/2014/10/14/the-only-guide-to-gamergate-you-will-ever-need-to-read/>

¹⁵¹⁴ Nick Lowles, Joe Mulhall, David Lawrence, Simon Murdoch, *Breitbart: A rightwing plot to shape Europe’s future* (London: HOPE not hate, 2016).

¹⁵¹⁵ Allum Bokhari and Milo Yiannopoulos, ‘An Establishment Conservative’s Guide to the Alt-Right’, *Breitbart*, 29/03/16, <https://www.breitbart.com/tech/2016/03/29/an-establishment-conservatives-guide-to-the-alt-right/>

¹⁵¹⁶ Sarah Posner, ‘How Donald Trump’s New Campaign Chief Created an Online Haven for White Nationalists’, *Mother Jones*, 22/08/16, <https://www.motherjones.com/politics/2016/08/stephen-bannon-donald-trump-alt-right-breitbart-news/>

med – gav det rasistiska alt-right en täckmantel. Med det uppenbara undantaget på den nazistiska alt-right-sidan, *Daily Stormer*, som var allmänt djupt fientlig mot alt-lite-företrädare så länge det var opportunt, tolererade rasisterna dessa moderata figurer trots uppenbara ideologiska skillnader (Yiannopoulos är till exempel en öppet homosexuell man med delvis påstått judiskt arv). Richard Spencer, en ledande alt-right-figur, berättade för *Daily Beast* i augusti 2016 att Breitbart fungerade som ”inkörsport för alt-right-idéer och skribenter”.¹⁵¹⁷

Efter Trumps seger blev det konfrontationer mellan alt-lite och alt-right den 21 november 2016 när Spencers National Policy Institute (NPI) arrangerade sin årliga konferens med ledande figurer från extremhögern och alt-right som Jared Taylor,¹⁵¹⁸ Kevin MacDonald¹⁵¹⁹ och Peter Brimelow¹⁵²⁰ – pappor till den rasistiska alt-right – som talare. Filmer som släpptes av *The Atlantic* visar hur Spencer håller ett tal fullt av antisemitism och avslutade histrioniskt med ”Hell Trump, hell vårt folk, hell segern!”, vilket ledde till att flera i publiken gjorde nazistiska hälsningar.¹⁵²¹ Detta väckte en världsomspännande negativ uppmärksamhet i pressen och mer moderata figurer distanserade sig snabbt. Trump-supportrar som tyckte sig obekväma att behöva stirra den öppet rasistiska alt-right i ansiktet började överge termen i stora skaror.

Början till slutet för den sammanhängande alt-right kom den 12 augusti 2017 vid demonstrationen Unite the Right i Charlottesville, Virginia. Unite the Right annonserades i samband med eskalerande våld vid alt-right-evenemang och var tänkt att vara ett ögonblick där den främst onlinebaserade rörelsen visade att dess olika fraktioner och figurer kunde stå enade för vit nationalism och utöva makt på gatorna mot all opposition. När evenemanget ägde rum definierades Unite the Right genom ett kraftigt våld som kulminerade när antifascisten Heather Heyer dog efter att James Fields, en självutnämnd nynazist, körde en bil in i en folkmassa med motdemonstranter. Vid en amerikansk tingsrätt i Charlottesville 2019 erkände Fields sig skyldig till 28 federala fall av hatbrott som lett till kroppsskada och ett hatbrott som lett till döden.¹⁵²² Medan alt-right länge försökt framställa sig som ett friskt alternativ till föråldrad, våldsamt, traditionell amerikansk vit överhöghet pryddes världsmedia efter Charlottesville över av bilder på ledande alt-right-figurer tillsammans med naziflaggor och sköld-och-hjälm-klädda aktivister med provisoriska vapen.

¹⁵¹⁷ Betsy Swan and Gideon Resnick, ‘Alt Right Rejoices at Donald Trump’s Steve Bannon Hire’, *The Daily Beast*, 17/08/16. <https://www.thedailybeast.com/alt-right-rejoices-at-donald-trumps-steve-bannon-hire>

¹⁵¹⁸ ‘Jared Taylor Profile’, *Southern Poverty Law Center*, <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/individual/jared-taylor>

¹⁵¹⁹ ‘Kevin Macdonald Profile’, *Southern Poverty Law Center*, <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/individual/kevin-macdonald>

¹⁵²⁰ ‘Peter Brimelow Profile’, *Southern Poverty Law Center*, <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/individual/peter-brimelow>

¹⁵²¹ Daniel Lombroso and Yoni Appelbaum, ‘Hail Trump!’: White Nationalists Salute the President-Elect’, *The Atlantic*, 21 November 2016, <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2016/11/richard-spencer-speech-npi/508379/>

¹⁵²² Mitch Smith, ‘James Fields Sentenced to Life in Prison for Death of Heather Heyer in Charlottesville’, *The New York Times*, 28/06/19, <https://www.nytimes.com/2019/06/28/us/james-fields-sentencing.html>

Omfattningen av den negativa bevakningen förstärktes av den amerikanska presidenten Donald Trumps misslyckande i att tillräckligt kraftigt fördöma de vita rasisterna.

Charlottesville var ett övermodigt försök att utnyttja momentum efter Trumps valseger, men istället innebar det alt-rights mest ökända ögonblick. Medan vissa alt-right-personer försökte hävda att den misslyckade händelsen var en seger, intensifierade Charlottesville den negativa uppmärksamheten på alt-right, som i efterhand har funnit sig fungera i en allt fientligare miljö och står inför ett antal betydande utmaningar. Alt-right kommer för evigt att vara förknippat med händelserna den dagen, och medan demonstrationen förde med sig uppmärksamhet från hela världen markerade den också ögonblicket då rörelsen drabbades av en kraftig nedgång. Åren som följt har märkts av strider och splittring, vilket paradoxalt innebär att "Unite the Right" blev katalysator för en upplösning av många av de redan svaga länkar som höll samman denna "rörelse". Samtidigt som Charlottesville inte representerar den totala kollapsen för alt-right i Amerika och utomlands resulterade den i betydande taktiska förskjutningar och förändrade rörelsens natur. Samtidigt som alt-right utan tvekan fick uthärda några långa år av problem efter Charlottesville representerade det eländigt låga deltagandet vid Unite the Right 2 under 2018 inte rörelsens död, utan snarare en kursförändring. Den ännu aktiva kontingenten i alt-right har rört sig bort från gatan och fortsatt att stå värd för privata konferenser och har fört samman de största namnen i Amerika och Europa inom alt-right och har tillhandahållit nätverksmöjligheter och fostrat en känsla av gemenskap. Tal laddas upp på YouTube och andra platser och man fortsätter utvidgningen mot en potentiell publik, om än en som är mindre benägen att samlas på nytt i gatudemonstrationer. Alt-right-trollen fortsätter att hemsöka sociala medier, producenterna av alt-right-innehåll pumpar fortfarande ut oändliga timmar av videor och poddar, alt-right-skribenter publicerar fortfarande mängder av artiklar och alt-right-organisatörer håller fortfarande konferenser runt om i världen med välkända personligheter som färdas för att tala vid dem. Bara för att alt-right inte kollektivt identifierar sig eller försöker demonstrera tillsammans som man gjorde i Charlottesville innebär det inte att alt-right inte längre existerar. Rörelsen var alltid ett decentraliserat, distribuerat nätverk och det är bara mer decentraliserat igen.

9.3 Sveriges oproportionerliga inflytande över alt-right

Även om alt-right uppstod i USA har personer, organisationer och filosofiska strömningar på den yttersta högerkanten från Europa varit centrala för rörelsens utveckling och förvandlat den till en verkligt internationell rörelse. Som man kan förvänta sig av huvudsakligen engelsktalande är Storbritannien hem åt ett antal ledande personer inom alt-right och alt-lite. Men trots sin befolkning hör även Sverige till de ledande exportörerna av viktiga alt-right-personer var som helst i världen.

Kanske har Sveriges största bidrag till den internationella alt-right-rörelsen kommit via Arktos Media, som grundades av svensken Daniel Friberg och har blivit rörelsens ledande förlag. Om man förstår alt-right, såsom definierats här ovan, som en sammansmältning av den amerikanska extremhögern med filosofiska traditioner från europeisk extremhöger, nämligen europeiska New Right, så har Arktos suttit vid dess nexus.

Friberg föddes 1978 i Göteborg och blev som tonåring en del av den svenska vitmaktscenen. Han tog en masterexamen i företagsekonomi vid Göteborgs handelshögskola och var VD för Wiking Mineral, ett litet gruvföretag med säte i Uppsala. År 2001 var han med och grundade Nordiska förlaget, som producerade litteratur för den svenska extremhögern. Som Benjamin Teitlebaum förklarar i sitt alltför vänliga kapitel om Friberg i *Key Thinkers of the Radical Right*, började ”nationalistkonserter och festivaler vid millennieskiftet att ta med inte bara t-tröjor och musikinspelningar utan även böcker – de flesta av dem med en semiakademisk karaktär”¹⁵²³. Friberg injicerade ”en estetik för intellektualism i antiimmigrantaktivismen som kom att mogna under de följande åren”.¹⁵²⁴ 2004 grundade Friberg och hans partners Nordiska förbundet, som skulle bli moderorganisation till Nordiska förlaget och förde organisationen i riktning mot den franska Nya högern.¹⁵²⁵ Under 2006 lanserade han Motpol, en svenskspråkig blogg och den högerextrema onlineencyklopedin Metapedia, som snart blev populär bland den internationella extremhögern.¹⁵²⁶

Efter en period av ekonomiska problem la Nordic League ner sin verksamhet 2009 och gjorde plats åt Fribergs nya projekt, Arktos Media, som var en sammansmältning av Nordiska förlaget och det Danmarksbaserade Integral Traditions Publishing. Teitelbaum hävdar att företaget snart växte till ”den största försäljaren av radikal högerlitteratur i världen under 2010-talet”, vilket kan vara korrekt, men det råder inga tvivel om att det blev en allvarlig kraft på den internationella extremhögerscenen¹⁵²⁷. Trots att företaget var registrerat i Storbritannien fanns huvudkontoret under de första tre åren i Goa i Indien, innan det flyttades till Budapest i Ungern 2014. Förlaget förvärvade tidigt rättigheterna till centrala verk från tänkare från den nya högern som Guillaume Faye och Alain de Benoist och etablerade sig på så sätt som förlaget att vända sig till bland den europeiska nya högern. Arktos var det första förlag som översatte och publicerade böcker av de Benoist, Faye och Pierre Krebs på engelska, och även verk av Alexander Dugin, Julius Evola och inflytelserika identitära verk som *Generation Identity* av Markus Willinger.

¹⁵²³ Benjamin Teitlebaum, Daniel Friberg and Metapolitics in Action in Mark Sedwick (ed.), *Key Thinkers of the Radical Right: Behind the New Threat to Liberal Democracy* (Oxford: Oxford University Press, 2019), 264.

¹⁵²⁴ Ibid.

¹⁵²⁵ Ibid, 264.

¹⁵²⁶ Ibid, 267.

¹⁵²⁷ Ibid, 269.

Boken *Die Identitäre Generation: Eine Kriegserklärung an die 68er* [Generation identitet: En krigsförklaring mot 68:orna] från 2013 av österrikaren Willinger kan förstås som manifestet för Identitäre Bewegung Österreich, den österrikiska grenen av den identitära rörelsen. I den deklarerar Willinger:

En ny politisk ström sveper genom Europa. Den har ett mål, en symbol och en tanke: Identitet. [...] Den här boken är inget enkelt manifest. Den är en krigsförklaring. En krigsförklaring mot allt som gör Europa sjukt och driver det mot ruinens brant, mot 68:ornas falska ideologi. Detta är en krigsförklaring mot er.¹⁵²⁸

Samtidigt som det vore lätt att avfärda Willingers manifest som inget annat än en arg ung man som stampar med fötterna är *Generation Identity* en livfull och lättillgänglig artikulation av de ofta tröga och svårbegripliga idéer som framförs av personer som de Benoist. Den är en reaktion mot 68:orna och vänsterns uppfattade kulturella hegemoni. Willinger stormar mot politiska eliter som ”äcklar oss”; fördömer den ökande acceptansen av hbtq-människor i samhället – vad han kallar ”unionen av inget” – och istället manar till en återgång till traditionella könsroller som att ”kvinnor vill bli erövrade”.¹⁵²⁹ Han förkastar även multikulturalismen rakt ut och hävdar att ”vi vill inte att Mehmed och Mustafa ska bli europeer” och argumenterar i likhet med de Benoist istället för etnopluralism.¹⁵³⁰ Den Arktos-publicerade boken har sedan dess blivit viktig för att inspirera ung extremhögeraktivism i Europa.

Friberg använde själv Arktos för att publicera en egen bok 2015, *Högern kommer tillbaka: Handbok för den äkta oppositionen*. Den öppnar med det trotsiga uttalandet: ”Efter mer än ett halvt århundrade av återgång, marginalisering och ständiga eftergifter till en allt aggressivare och krävande vänster återvänder den sanna europeiska högern med stormsteg.”¹⁵³¹ Han fortsätter:

”Den verkliga högern gör nu en comeback i hela Europa. I region efter region, land efter land, tvingar vi vänsterns desillusionerade, demoraliserade och feminiserade hantlangare att dra sig tillbaka till samhällets marginaler, där deras verklighetsfrämmande och destruktiva utopier hör hemma.”¹⁵³²

Han fortsätter med att lägga fram sin plan för att ”rekonstruera de ideal och värden som togs för givna i Europa före liberalismens intåg”¹⁵³³ och att ”utveckla ett alternativ till liberal modernitet i dess helhet.”¹⁵³⁴ Trots översättningar till ett antal språk och

¹⁵²⁸ Markus Willinger, *Generation Identity: A Declaration of War Against the '68ers* (United Kingdom: Arktos Media Ltd, 2013), 14-15.

¹⁵²⁹ Ibid, 24-27.

¹⁵³⁰ Ibid, 71.

¹⁵³¹ Daniel Friberg, *The Real Right Returns: A handbook for the true opposition* (London: Arktos, 2015), 1.

¹⁵³² Ibid, 15.

¹⁵³³ Ibid, ix.

¹⁵³⁴ Ibid, 15.

marknadsföring av den som ett viktigt verk är sanningen den att det finns mycket få originella eller viktiga tankar i den och den är lättviktig jämfört med de mer seriösa tankarna i Arktos stall, som de Benoist.

Trots att Friberg inte producerat något anmärkningsvärt av sina egna idéer är hans arbete med Arktos viktigt för att förstå den internationella alt-right-rörelsens framväxt. Förlagets utgivning av viktiga europeiska tänkare inom den nya högern, ofta för första gången på engelska, har varit central för spridandet av dessa metapolitiska idéer till engelsktalande världen och var på det sättet viktig för alt-rights utveckling. Det är även viktigt att notera den höga kvaliteten hos de produkter som förlaget gett ut. Böckerna går ofta inte att särskilja från den kvalitet som traditionella förlag ger ut, något som är viktigt för att förstå den internationella framgången.

Om Arktos Media var det ledande förlaget för alt-right var det en annan organisation som också grundats av en svensk som var rörelsens främsta medianätverk, nämligen Red Ice Creations. Precis som Arktos blivit känt för att ge ut böcker av högre kvalitet än det som vanligtvis producerats av extremhögern, så har Red Ice smarta produktionsvärden som står ut jämfört med det mesta i videoväg från alt-right. Red Ice grundades av svenske Henrik Palmgren år 2003 och rapporterades ha 335.000 prenumeranter till sin YouTube-kanal innan den raderades i oktober 2019.¹⁵³⁵ Webbplatsen hävdade själv att den nådde "hundratusentals" människor varje månad,¹⁵³⁶ medan uppgifter som lämnats av statistikwebbplatsen socialblade.com för sociala medier anger att när Red Ice var på topp fick man en bra bit över en miljon besökare varje månad, vilket gjorde den till en av de största, om inte den allra största, av all media inom alt-right.¹⁵³⁷

Palmgren startade Red Ice från början som en webbplats för grafisk design men började få tung trafik efter att ha postat konspirationsteorier kring 9/11. Han lanserade Red Ice Radio 2006 för att inledningsvis lyfta fram pseudovetenskapsmän, konspirationsteoretiker och talespersoner från marginella subkulturer, men skiftade snart till ett mer högerextremt territorium. 2014 stod webbplatsen värd för personer som den amerikanska antisemiten Kevin MacDonald och 2015 öppna nazister som Andrew Anglin och Andrew "weev" Auernheimer från den nynazistiska alt-right webbplatsen Daily Stormer. Platsen speglade högerextrema rörelser i Sverige och har lagt sig till med en våldsamt islamofobisk hållning med gäster från "counter-jihad"-

¹⁵³⁵ 'YouTube Takes Down Red Ice's Main Channel', *Southern Poverty Law Center*, 21/10/2019, <https://www.splcenter.org/hatewatch/2019/10/21/youtube-takes-down-red-ices-main-channel>

¹⁵³⁶ 'About Red Ice', Red Ice, <https://redice.tv/about>

¹⁵³⁷ See:

https://socialblade.com/youtube/user/rediceradio/monthly?_cf_chl_jschl_tk_=7253f7d37c3a6c958f77a4d2d2df580eabf2ea13-1576251378-0-AbCYPoS-6GnCzeG2gQumiGgsqdyKyroF_IDyAMiyjYUExjksLEXZXIV_zZeZuNRjUTJomurIfikQEs3vSd_VUouMHkAaqIG4Am-l-z6rY2ZOZKtbNC4dOCxxLQzPdkmbIVx3E3FsE2y3XOfBxVKBsorrBjr_F3wr6941xdq1fMOMf6tf5UNLPXkVjM9oGF7p6IEjjHEhiGYSU-HpjWWxmmvZAAbr7vB1WqnIOAqnVdnXoTSizROQBZKw5UyEy_nKba5SM-H7CjysaZwidGQM5EFi7GbDznGlSeodYUHpcF3cWVcvVXrrYD7YP5VNgtwMqg

rörelsen som Ingrid Carlqvist och före detta UKIP-kandidaten och nu partiledare för For Britain, Anne Marie Waters. En video propagerade för en Google Chrome-plug-in med namnet ”(((Coincidence Detector)))” som satte ut parenteser runt judiska namn, som är ett ökänt antisemitiskt alt-right-meme.¹⁵³⁸

Sedan 2003 har Palmgren lanserat en radiopratsshow med namnet ”Red Ice Radio” under Red Ice-paraplyet, en internetvideokanal med namnet ”Red Ice TV” och en radiopratsshow ledd av hans fru, Lana Lokteff med namnet ”Radio 3Fourteen”, riktad huvudsakligen till kvinnor inom den alternativa högern, med gäster som den amerikanska alt-right-vloggaren Brittany Pettibone och den brittiska alt-right-vloggaren Tara McCarthy. Det USA-baserade Southern Poverty Law Center hävdar att alla tre kanalerna ”har varit viktiga plattformar för vita nationalisterna att sprida sitt budskap till en bredare publik” och förklarade hur plattformen ”spelade en stor roll i att föra ut Richard Spencer och hans National Policy Institute till en global publik av vita rasister”.¹⁵³⁹ Red Ice har även blivit känt för att livestreama större alt-right-konferenser som till exempel American Renaissance från 2016 och konferensen Identitarian Ideas IX 2017 i Stockholm.

Samtidigt som Red Ice har varit väldigt inflytelserikt har man, precis som resten av alt-right, haft några tuffa år sedan Unite the Right-mötet i Charlottesville. Vid tiden för mötet hackades Red Ice och dess medlemsdatabas stals, vilket tvingade dem att gå offline under en tid. På senaste tiden har YouTube fattat beslutet om att ta bort dem. YouTube var Red Ices huvudsakliga sätt att få ut sitt innehåll och kunde ses av alt-right-aktivister. Raderandet av kanalen blev ett oerhört slag för Palmgren och Lokteff. De lanserade snart en backupkanal som snabbt fick över 20.000 prenumeranter, men denna blev också stoppad.¹⁵⁴⁰ Red Ice TV sänds nu via deras egen webbplats och på videodelningssajten BitChute, ett alternativ som är populärt bland extremhögern och där man har fått lite drygt 22.000 prenumeranter.

Samtidigt som de fortfarande är separata enheter har Red Ice och Arktos gått samman med Richard Spencers USA-baserade National Policy Institute som två tredjedelar av Alt-Right Corporation. Under en tid befann sig denna organisation i själva centrum av den internationella alt-right-scenen och försökte skapa homogenitet inom rörelsen. Projektet kom till slut att misslyckas, men det är intressant att notera att det viktigaste försöket att formalisera en organisation i mitten av alt-right var till två tredjedelar svenskt.

¹⁵³⁸ Will Sommer, ‘YouTube Won’t Ban ‘They Want You Dead, White Man!’ Channel, *Daily Beast*, 06/09/2018, <https://www.thedailybeast.com/youtube-wont-ban-they-want-you-dead-white-man-channel>

¹⁵³⁹ ‘YouTube Takes Down Red Ice’s Main Channel’, *Southern Poverty Law Center*, 21/10/2019, <https://www.splcenter.org/hatewatch/2019/10/21/youtube-takes-down-red-ices-main-channel>

¹⁵⁴⁰ Nikki McCann Ramirez, ‘White Nationalist Red Ice TV is Promoting a Backup Channel to Skirt its YouTube ban’, *Media Matters*, 18/10/2019, <https://www.mediamatters.org/white-nationalism/how-white-nationalist-red-ice-tv-working-around-its-youtube-ban>

9.3.1 Varför Sverige?

Att Sverige har spelat en anmärkningsvärt oproportionerlig roll i utvecklingen och tillväxten av den internationella alt-right är ett faktum, men frågan varför så är fallet kvarstår. Det finns så klart ingen ensam förklaring till detta, utan snarare en kombination av faktorer. En yttlig faktor är att Sverige är ett så välkänt land internationellt. Till och med människor som aldrig har besökt landet har en uppfattning om Sverige, även om det bara handlar om ABBA, IKEA, Volvo eller Ericsson. Centralt för förståelsen av Sveriges inflytande vid utvecklingen av alt-right är förståelsen av alt-rights förståelse av Sverige. Sverige, eller snarare en förvanskad, inbillad idé om Sverige, spelar en viktig roll i alt-rights kollektiva fantasi och mer brett hos den internationella extremhögern.

Innan man börjar utforska det här i närmare detalj är det viktigt att kort ta upp den mest uppenbara anledningen till att Arktos och Red Ice har varit framgångsrika inom alt-right och det beror på att de producerar innehåll av hög kvalitet på engelska. Det kan verka onödigt att ta upp, men det faktum att deras produktion är på engelska ökar deras publik enormt, inte bara i Storbritannien och USA, utan över hela världen. För att säga som det är, engelska är alt-rights språk och utan det är möjligheten att attrahera en internationell högerextrem publik extremt osannolik. När man tittar på vilka europeiska högerextrema personer eller grupper med någon dragningskraft utanför det egna landet är förmågan att producera innehåll på engelska nästan alltid en viktig faktor. Ta till exempel den internationella identitarrörelsen, som är aktiv i åtminstone 23 länder runt om i världen och Generation Identity (GI), som är de största och mest aktiva identitarrörelserna, aktiva i åtminstone 9 länder bara i Europa och med åtminstone 63 regionala grenar av varierande storlek runt kontinenten.¹⁵⁴¹ Den mest kända figuren i hela det här nätverket är Martin Sellner, ledare för det österrikiska Identitäre Bewegung Österreich och en aktivist som är högt respekterad av den internationella alt-right. Medan den franska grenen av GI var rörelsens grundande gren och den tyska är större har Sellner blivit den mest kända eftersom han har producerat sitt innehåll på engelska. Sommaren 2017 lanserade GI sin Defend Europe-mission, som gick ut på att störa räddningsansträngningar i Medelhavet av ickestatliga organisationer. Missionen fångade den internationella extremhögerns uppmärksamhet och den amerikanska alt-right samlades till saken med stödduttalanden från Richard Spencers altright.com, Jared Taylors American Renaissance och världens ledande nynazistiska webbplats, The Daily Stormer.¹⁵⁴² Det här skulle helt enkelt inte ha blivit fallet om innehållet hade producerats på tyska.

2019 års EF English Proficiency Index placerade Sverige på andra plats när det handlar om att tala engelska, vilket förklarar varför vissa svenska högerextrema figurer producerar det mesta eller allt sitt innehåll på engelska. Bortom Arktos och Red Ice

¹⁵⁴¹ For more details on the International Identitarian movement see: Joe Mulhall and Simon Murdoch, *From Banners to Bullets: The International Identitarian Movement* (London: HOPE not hate, 2019).

¹⁵⁴² Joe Mulhall, 'Failed Defend Europe Mission Comes to an End', HOPE not hate, 17/08/2017, <https://www.hopenothate.org.uk/2017/08/17/failed-defend-europe-mission-comes-end/>

finns personer som Marcus Follin (även känd som The Gold One), som producerar en blandning av homoerotiska träningsmontage i minimal klädsel, vita nationalistmonologer, videor om svensk historia och spelvideor. Hans YouTube-kanal, producerad på engelska, har fått mer än 100.000 prenumeranter och hans videor har ofta tusentals tittare. Han har skaffat sig en nisch av följare inom den internationella alt-right-rörelsen och har även talat vid större extremhögerkonferenser i Nordamerika.¹⁵⁴³ Han inkluderades nyligen i Anti-Defamation Leagues (ADL) rapport *Hate Beyond Borders: The Internationalization of White Supremacy* i sektionen ”Europeiska influencers”, som korrekt anger att: ”Eftersom hans videor är på engelska har Follin fått följare utanför Sverige.”¹⁵⁴⁴

En annan svensk som profilerats i rapporten är den egenutnämnda journalisten Peter Imanuelsen (även känd som Peter Sweden), som har fått mer än 149.000 följare på Twitter. ADL rapporterar helt korrekt att:

Imanuelsens Twitterkonto tycks ha fått en särskilt stor amerikansk skara följare, uppenbarligen som en följd av hans uppträdanden på engelskspråkiga högerextrema plattformar, hans uttalade stöd för Donald Trump och hans skickliga användande av Sverigeämnet och dess förmodade demografiska förändringar, vilket har appellerat till en amerikansk publik.¹⁵⁴⁵

Här stöter ADL på en andra viktig faktor som förklarar varför svenska alt-right-figurer spelar en oproportionerlig roll inom extremhögern. Förutom att producera innehåll på engelska har vi det faktum att Sverige i sig självt har en speciell roll i den internationella extremhögerens medvetande och svenska aktörer för fram en specifik idé om Sverige som troligen klarar sig bättre utanför gränserna. Den USA-baserade mediavakthunden Media Matters upprepar den här punkten i en profil de har producerat om Imanuelsen 2018. Nina Mast beskrev honom som ”den trångsynta konspirationsteoretiker som är en frekvent källa för den amerikanska ’alt-right’ om Europa”.¹⁵⁴⁶ Hon fortsätter med att beskriva honom som en ”trångsynt konspirationsteoretiker och självutnämnd svensk ’journalist’ som gjort sig ett namn genom att rapportera om så kallade migrantbrott i Sverige”.¹⁵⁴⁷ Som med ADL-profilen förklarar Mast hur Imanuelsen har fått draghjälp internationellt tack vare den berättelse han spinner om Sverige. Hon förklarar hur han:

¹⁵⁴³ See for example: Marcus Follin, ‘The Defense of the West Begins with You’, American Renaissance Conference [Online Video], Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=TZ3hpwEfrYg> [Accessed 24/11/2019].

¹⁵⁴⁴ *Hate Beyond Borders: The Internationalization of White Supremacy*, ADL, 2019, <https://www.adl.org/resources/reports/hate-beyond-borders-the-internationalization-of-white-supremacy#european-influencers->

¹⁵⁴⁵ Ibid.

¹⁵⁴⁶ Nina Mast, ‘Meet Peter Imanuelsen, aka Peter Sweden, the bigoted conspiracy theorist who is a frequent source for the American “alt-right” on Europe’, *Media Matters*, 12/01/2018, <https://www.mediamatters.org/donald-trump/meet-peter-imanuelsen-aka-peter-sweden-bigoted-conspiracy-theorist-who-frequent-source>

¹⁵⁴⁷ Ibid.

har tagit fram den sortens berättelser, ofta vilseledande eller rakt ut påhittade, som tjänar som foder i ett narrativ om Sverige bland amerikanska "alt-right" Twitter-personligheter och pro-Trump-troll. Hans svenska persona ger honom ett mått av trovärdighet och ger de främlingsfientliga kommentarerna en känsla av legitimitet (oavsett om hans slutsatser är giltiga), och han förstår det amerikanska medielandskapet – särskilt narrativ om president Donald Trump – tillräckligt väl för att kunna exploatera dem för sin egen vinning.¹⁵⁴⁸

Imanuelsens status som svensk som erbjuder bekräftande "rapporter" till den internationella extremhögern i relation till deras uppfattning om Sverige har signifikant förbättrat hans ställning. Den sorts berättelser Imanuelson väver klingar väl med den förhållande berättelsen om Sverige i den högerextrema fantasin. För många i den internationella extremhögern är Sverige arketyper för den fallna ängeln. Ett en gång stort och rasmässigt eller kulturellt homogent, välmående och fredligt land har slagits till marken av ett inflöde av glupska, ickevita horder, vars ankomst underlättades av liberala och socialistiska förrädare. För att förstå detta är Cathrine Thorleifssons arbete om "Den svenska dystopin" särskilt användbar. Trots att hon fokuserar på den internationella radikala högern snarare än alt-right, är fenomenet, nämligen uppfattningen om Sverige, den samma tvärs över båda extremhögerörrörelserna:

Konceptet "den svenska dystopin" fångar upp processen genom vilka aktörer bland den radikala högern tolkar och översätter vissa våldshandlingar, via dekontextualiserad retorik och diskurs till frågor som hänför sig till nationen. [...] I den högerradikala översättningen och omvärderingen av enskilda våldshandlingar tillskrivs hela nationer och kategorier av människor våldsamma egenskaper, i synnerhet muslimer, som markeras som hot mot den nationella identiteten och den (judeo)-kristna civilisationen. Det är genom en sådan omvärderingsprocess som Sverige föreställs som en dystopisk plats där kaos, förfall och kriminalitet nu härskar. Samtidigt som Sverige har varit en konstant referenspunkt för högerradikala aktörer under årtionden verkar det som om användningen av den svenska dystopin har nått en starkare position i den diskursiva repertoaren i kölvattnet efter flyktingkrisen 2015.¹⁵⁴⁹

Thorleifson pekar på den dubbla karaktären hos uppfattningen om den svenska dystopin: "Själva dystopin i nuet och den närmaste framtiden definieras mot dess motsats: nostalgi kring den utopiska myten om Sverige som en etnisk ren nation."¹⁵⁵⁰ Denna dubbla natur spelar ut på olika sätt inom den alternativa högerns två halvor, den rasmässigt bekymrade alt-right och den kulturellt bekymrade alt-lite. Den förra beklagar sig över den rasmässiga homogenitetens kollaps, den senare om den kulturella homogeniteten, och ändå tror båda att Sverige har förstörts genom

¹⁵⁴⁸ Ibid.

¹⁵⁴⁹ Cathrine Thorleifsson (2019) The Swedish dystopia: violent imaginaries of the radical right, *Patterns of Prejudice*, 53:5, 516-517.

¹⁵⁵⁰ Ibid, 518.

immigrationen, i synnerhet av den muslimska immigrationen. Sverige uppfattas vara ”kanariefågeln i kolgruvan”,¹⁵⁵¹ så att säga, när det gäller effekten av immigration och multikulturalism på samhällena. Ta till exempel den brittiska alt-lite-vloggaren Paul Joseph Watson, före detta på den amerikanska konspirationssajten InfoWars, som regelbundet pratar om Sveriges förmodade förfall i händerna på multikulturalismen. Hans nuvarande webbplats, *Summit News*, har dussintals artiklar om Sverige som alla kretsar kring samma fåtaliga teman, såsom det hotande svenska inbördeskriget, immigrantvåldet, våldtäktsepidemin och islamistisk terrorism.¹⁵⁵²

Narrativet har blivit vida spritt inom den alternativa högern vilket innebär att de högerextrema svenskar som glatt upprepar dessa tankar, med det höjda värdet av förstahandskunskap, snabbt lyfts fram inom rörelsen. De betraktas som varande på frontlinjen och modigt rapporterar ”sanningen” till världen och som ofta då drabbas av följder från den ”politiskt korrekta” liberala eliten. Det här narrativet summeras i en artikel om *altright.com* av en svensk författare som hävdar:

Vårt land blev ett av de tryggaste, mest optimistiska och mest välmående samhällena i den moderna världen. [...] Lagarna som ligger under det här systemet – baserade på de berömda orden ”gör din plikt, kräv din rätt” – byggde på en av de etniskt och kulturellt mest homogena befolkningarna i världen. [...] Idag är det inte ovanligt att vara den enda infödda svensken i en tunnelbanevagn under dagtid.¹⁵⁵³

Centralt för det här narrativet är ofta uppfattningen om att ”angriparen” är ett sexuellt hot, då han fortsätter: ”Sverige har gått från att uppfattas som det tryggaste landet för kvinnor i världen till fullständig oreda.”¹⁵⁵⁴ På liknande sätt har Jared Taylor från den amerikanska alt-right-publicisten American Renaissance skrivit om att det är ”18 gånger troligare att immigranter döms för gängvåldtäkter än svenskar”¹⁵⁵⁵ och Greg Johnson från det amerikanska alt-right-förlaget Counter Currents ställde frågan: ”Tycker du inte att det galet att Sverige, Tyskland och andra europeiska länder har importerat tusentals våldtäktsmän från Afrika och Mellanöstern?”¹⁵⁵⁶

Inget av det här är ämnat att förneka de utmaningar som det moderna Sverige står inför just nu, men det är ytterligheten i den dubbla berättelsen om det forna utopia som har förvandlats till en fallen ängel som har tänt fantasin hos den internationella alt-right och i sin tur upphöjt svenskar inom den internationella extremhögern.

¹⁵⁵¹ Vincent Law, ‘Sweden is Sliding into Chaos – and the Media is Applauding’, *Altright.com*, <https://altright.com/2017/02/23/sweden-is-sliding-into-chaos-and-the-media-is-applauding/>

¹⁵⁵² ‘Search Results for Sweden’, *Summit News*, <https://summit.news/?s=sweden>

¹⁵⁵³ Guest Writer, ‘Sweden Has Become Completely Unrecognizable’, *Altright.com*, <https://altright.com/2017/10/25/sweden-has-become-completely-unrecognizable/>

¹⁵⁵⁴ Ibid.

¹⁵⁵⁵ Jared Taylor, ”Race Realism”, i George T. Shaw (red.), *A Fair Hearing: The alt-right in the words of its members and leaders* (London: Arktos, 2018), 121.

¹⁵⁵⁶ Greg Johnson, *In Defence of Prejudice and Other Essays* (San Francisco: Counter Currents Publishing, 2017), 38.

För några på den mer extrema änden av alt-right går intresset för Sverige och dess plågor och dess förmodade förfall bortom att betrakta det som ett exempel på immigrationens negativa effekter. För några i alt-right i Sverige, och mer generellt i Skandinavien, har det en mycket djupare mytisk innebörd, hoptvinnat med idén om ett historiskt vitt hemland och ett förkristet hedniskt hem som gör "nedgången" så mycket smärtsammare. Som Ryan Faulk skrev i *A Fair Hearing: The alt-right in the words of its members and leaders*: "Omkring 7700 f kr hade vit hud 'blivit fastställd', enligt biologerna hos de moderna svenskarna."¹⁵⁵⁷ Samtidigt som många högerextrema rörelser tror på hedendomen får alt-right delvis sitt intresse på det här området via den europeiska nya högern (ENR), vilket diskuterades ovan, är ett ideologiskt nyckeltillflöde. Som Tamir Bar-On har förklarat var ENR på ett "sökande efter en mytisk, förkristen hednisk europeisk identitetskänsla" och dess anti-judisk-kristna världsbild är "baserad på en valorisering av Europas urgamla hedniska rötter".¹⁵⁵⁸ Samtidigt som många av anhängarna av neopaganismen, som den kallas, är mycket inkluderande finns det en skiljelinje i gemenskapen som har gått tillbaka till antik skandinavisk och germansk andlig praxis mellan de som är ickerassistiska och de som hävdar att endast medlemmar med en nordeuropeisk bakgrund kan ansluta sig. Som Shannon Weber från Political Research Associates förklarar det: "Många av dessa 'folkliga' grupper är öppet vita rasister och hävdar att asatron är den sanna religionen för den överlägsna 'ariska rasen'."¹⁵⁵⁹ Hur många aktivister inom alt-right som är genuina nyhedningar är mycket svårt att uppskatta, men det finns helt säkert en gren inom rörelsen som omfamnar de här idéerna och tar till sig ett bildspråk som omfattar runor. Marcus Follin har till exempel producerat en video som vid tiden för författandet av det kapitlet har setts mer än 64.000 gånger. Här säger han:

Om man har möjligheten att återuppliva Europa, återuppliva Sverige, till exempel, på ett andligt sätt, så är katolska kyrkan inte vad vi letar efter. Jag måste tyvärr säga detta, men hedendomen är mycket mer i linje med din natur. [...] Det talar mer till min själ som faustiansk man att hålla mig till de nordiska gudarnas principer än att underkasta mig en gud som ursprungligen kommer från Mellanöstern.¹⁵⁶⁰

För en del av alt-right är hedendom, nordiska gudar och runor kriterier ur vilka de hämtar sin identitet. För dem är Sverige och Skandinavien särskilt viktiga, vilket innebär att de intresserar sig mer för landet och dess förmodade nedgång, men även de svenska kommentatorer som diskuterar dess betydelse, bidrar till upphöjandet av vita svenskar i den internationella alt-rights uppfattning.

¹⁵⁵⁷ Ryan Faulk, "The European Revolution", in George T. Shaw (Ed.), *A Fair Hearing: The alt-right in the words of its members and leaders* (London: Arktos, 2018), 163.

¹⁵⁵⁸ Bar-On, *Where have all the fascists gone?*

¹⁵⁵⁹ Shannon Weber, *White Supremacy's Old Gods: The Far Right and Neopaganism*, Political Research Associates, 01/02/2018, <https://www.politicalresearch.org/2018/02/01/white-supremacys-old-gods-the-far-right-and-neopaganism>

¹⁵⁶⁰ Marcus Follin, "Paganism Marcus Follin, 'Paganism or Christianity. Should You Become a Catholic?'" [Online Video], Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=U7tn4DVotOM> [Accessed: 10/12/2019].

9.4 Slutsats

Under åren efter Charlottesville har alt-right upplevt en period av splittring och nedgång. Inför en sådan intern missämja och motsättningar tvingas man ställa frågan, existerar alt-right ens fortfarande? Mediekomentatorer, varav många la märke till dess existens sent, var snabba att dödförklara den under de senaste åren. Till och med inom rörelsen har många lagt av med benämningen "alt-right" – Greg Johnson har gått tillbaka och tagit upp termen "vit nationaliströrelse" – och vissa, som Anatoly Karlin i Unz Review deklarerade helt enkelt: "Alt-right har dött." Alt-right har dock aldrig varit, som några trott, en enkel, formell, strukturerad och homogen högerextrem rörelse med en identifierbar tillkomst och slutdatum.

Samtidigt som det har funnits perioder med enhet och samarbete – valet av Trump ledde till den främsta perioden av formell samordning – och perioder av splittring och ett variabelt antal offlineorganisationer existerar fortfarande den form av formlös rörelse som beskrivits här ovan. Alt-right-trollen hemsöker fortfarande sociala medier, producenterna av alt-right-innehåll pumpar fortfarande ut timalas med videor och poddar, alt-right-författare publicerar fortfarande mängder med artiklar och alt-right-organisatörer håller fortfarande konferenser runt om i världen med välkända figurer som reser för att tala på dem. Bara för att alt-right inte kollektivt identifierar sig eller försöker demonstrera tillsammans som de gjorde i Charlottesville betyder det inte att alt-right inte existerar. Rörelsen har alltid varit ett decentraliserat, distribuerat nätverk och det är bara mer decentraliserat igen.

Huruvida alt-right fortsätter att existera som en rörelse eller inte, så är det troligt att Sverige kommer att stanna kvar i centrum i den internationella extremhögerens medvetande under en tid, och svenska högerextrema personer kommer troligen att producera innehåll på engelska till en internationell publik på internet.

Referenslista

Alegra, Shlomo. "Chabad Shooting in San Diego and What to Do Next?," 2019. <https://blogs.timesofisrael.com/chabad-shooting-in-san-diego-and-what-to-do-next/>.

Anglin, Andrew. "A Normie's Guide to the Alt-Right," 2016. <https://dailystormer.name/a-normies-guide-to-the-alt-right/>.

Anti-Defamation League. "Atomwaffen Division," 2019. <https://www.adl.org/resources/backgrounders/atomwaffen-division-awd>.

Beauchamp, Zack. "Accelerationism: The Obscure Idea Inspiring White Supremacist Killers around the World," 2019. <https://www.vox.com/the-highlight/2019/11/11/20882005/accelerationism-white-supremacy-christchurch>.

Beran, Dale. *It Came from Something Awful : How a New Generation of Trolls Accidentally Memed Donald Trump into the White House* (St. Martin's Press, 2019).

Bogerts, Lisa, and Maik Fielitz. "Do You Want Meme War?" In *Post-Digital Cultures of the Far Right. Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, edited by Maik Fielitz and Nick Thurston Political Science, Volume 71 (Bielefeld: Transcript, 2019), 137–153.

Bogost, Ian. "The Meme Terrorists," 2019. <https://www.theatlantic.com/technology/archive/2019/04/california-synagogue-shooting-worse-you-thought/588352/>.

Conway, Maura, Ryan Scrivens, and Logan Macnair. "Right-Wing-Extremists-Persistent-Online-Presence." Edited by International Centre for Counter-Terrorism. *ICCT Policy Brief*, (2019, 24.

Daniels, Jessie. *Cyber Racism Perspectives on a Multiracial America Series* [Lanham; Boulder; New York; Toronto; Plymouth, UK: Rowman & Littlefield Publishers, 2009].
Donovan, Joan, Becca Lewis, and Brian Friedberg. "Parallel Ports." In *Post-Digital Cultures of the Far Right. Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, edited by Maik Fielitz and Nick Thurston Political Science, Volume 71 [Bielefeld: Transcript, 2019], 49–65.

Ebner, Julia. "Dark Ops: Isis, the Far-Right and the Gamification of Terror," 2020. <https://www.ft.com/content/bf7b158e-4cc0-11ea-95a0-43d18ec715f5>.

Evans, Robert. "Shitposting, Inspirational Terrorism, and the Christchurch Mosque Massacre," 2019. <https://www.bellingcat.com/news/rest-of-world/2019/03/15/shitposting-inspirational-terrorism-and-the-christchurch-mosque-massacre/>.

Feldman, Matthew. "Comparative Lone Wolf Terrorism: Toward a Heuristic Definition." *Democracy and Security* 9, no. 3 [2013]: 270–286. <https://doi.org/10.1080/17419166.2013.792252>.

Fielitz, Maik, and Holger Marcks. "Digital Fascism." Edited by Center for Right-Wing Studies. *CRWS Working Papers*, [2019].

Ganesh, Bharath. "The Ungovernability of Digital Hate Culture." *Journal of International Affairs* 71, no. 2 (2018). <https://jia.sipa.columbia.edu/ungovernability-digital-hate-culture>.

Gill, Paul. *Lone-Actor Terrorists Political Violence* (Hoboken: Taylor and Francis, 2015).

Hamm, Mark S., and Ramon Spaaij. *The Age of Lone Wolf Terrorism Studies in Transgression* (New York: Columbia University Press, 2017).

Hayden, Michael E. "Far-Right Extremists Are Calling for Terrorism on the Messaging App Telegram," 2019. <https://www.splcenter.org/hatewatch/2019/06/27/far-right-extremists-are-calling-terrorism-messaging-app-telegram>.

Hermansson, Patrik, David Lawrence, Joe Mulhall, and Simon Murdoch. *The International Alt-Right* Routledge Studies in Fascism and the Far Right (Abingdon, Oxon; New York, NY: Routledge, 2020).

Kaplan, Jeffrey. "Leaderless Resistance." *Terrorism and Political Violence* 9, no. 3 (1997): 80–95. <https://doi.org/10.1080/09546559708427417>.

Koehler, Daniel. *Right-Wing Terrorism in the 21st Century* (Abingdon; New York: Routledge, 2017).

Macklin, Graham. "The Christchurch Attacks: Livestream Terror in the Viral Video Age." *CTC Sentinel* 12, no. 6 (2019): 18–29.

Malthaner, Stefan, and Peter Waldmann. "The Radical Milieu." *Studies in Conflict & Terrorism* 37, no. 12 (2014): 979–998.
<https://doi.org/10.1080/1057610X.2014.962441>.

Mason, James. *Siege* (Ironmarch.org Publication, 2015).

May, Rob, and Matthew Feldman. "Understanding the Alt-Right." In *Post-Digital Cultures of the Far Right. Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, edited by Maik Fielitz and Nick Thurston Political Science, Volume 71 (Bielefeld: Transcript, 2019), 25–36.

Michael, George. "Blueprints and Fantasies: A Review and Analysis of Extremist Fiction." *Studies in Conflict & Terrorism* 33, no. 2 (2010): 149–170.
<https://doi.org/10.1080/10576100903488451>.

Nagle, Angela. *Kill All Normies: Online Culture Wars from 4chan and Tumblr to Trump and the Alt-Right* (Winchester, UK ; Washington, USA: John Hunt Publishing, 2017).

Oboler, Andre, William Allington, and Patrick Scolyer-Gray. "Hate and Violent Extremism from an Online Sub-Culture." Edited by Online Hate Prevention Institute, (2019, 142.

Pantucci, Raffaello. "A Typology of Lone Wolves." Edited by ICSR, [2011].
https://icsr.info/wp-content/uploads/2011/04/1302002992ICSRPaper_ATypologyofLoneWolves_Pantucci.pdf.

Paul, Christopher A. *The Toxic Meritocracy of Video Games* (Minneapolis: University of Minnesota Press, 2018).

Ravndal, Jacob Aasland. "Explaining Right-Wing Terrorism and Violence in Western Europe: Grievances, Opportunities and Polarisation." *European Journal of Political Research* 57, no. 4 (2018): 845–866. <https://doi.org/10.1111/1475-6765.12254>.

Roose, Kevin. "Why Banning 8chan Was So Hard for Cloudflare: 'No One Should Have That Power,'" 2019.
<https://www.nytimes.com/2019/08/05/technology/8chan-cloudflare-el-paso.html>.
Shifman, Limor. *Memes in Digital Culture* MIT Press Essential Knowledge Series (Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2014).

Squire, Megan. "Alt-Tech and the Radical Right." Part 1: Why the Shift?, 2019. <https://www.radicalrightanalysis.com/2019/08/09/alt-tech-and-the-radical-right-part-1-why-the-shift/>.

Thompson, A. C. "Inside Atomwaffen As It Celebrates a Member for Allegedly Killing a Gay Jewish College Student," 2018. <https://www.propublica.org/article/atomwaffen-division-inside-white-hate-group>.

Tuters, Marc. "LARPing & Liberal Tears." In *Post-Digital Cultures of the Far Right. Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, edited by Maik Fielitz and Nick Thurston Political Science, Volume 71 (Bielefeld: Transcript, 2019), 37–48.

Waldmann, Peter. *Terrorismus. Provokation der Macht*. 3rd ed. (Hamburg: Murmann Verlag GmbH, 2011).

Ware Jacob. "The Atomwaffen Division and Rising Far-Right Terrorism in the United States." Edited by International Centre for Counter-Terrorism, (2019, 20).

Weimann, Gabriel. "Lone Wolves in Cyberspace." *Journal of Terrorism Research* 3, no. 2 [2012]: 75–90. <https://doi.org/10.15664/jtr.405>.

Wendling, Mike. *Alt-Right* [London: Pluto Press, 2018].

Zichermann, Gabe, and Christopher Cunningham. *Gamification by Design* [Beijing; Cambridge; Farnham; Köln; Sebastopol; Tokyo: O'Reilly, 2012].

Kapitel 10. Från digitala hatkulturer till högerextrem terrorism

Maik Fielitz¹⁵⁶¹

10.1 Inledning

Sedan 2018 har en ny våg av högerextrem terrorism spridit sig över världen. Från Christchurch till El Paso, från Bærum till Halle, har några av de allvarligaste terroristbrotten begåtts av personer som aldrig har varit knutna till högerextrema organisationer och som inte tidigare varit kända för myndigheterna. Deras tillvägagångssätt har bestått av tre identiska steg: Först publiceras en text fylld av referenser till meme-kultur på en marginell plattform; sedan sker en väpnad attack mot en målgrupp med målet att döda så många som möjligt, samtidigt som handlingen livesänds på internet. Det tredje steget är att uppmana till imitation genom att tillgängliggöra information om brottet, så att en bred publik (av sympati eller sensationslystnad) kan reproducera videosekvenserna och bilderna på brottet och därigenom hylla och finslipa terroristens verk.

Vad gäller karaktär och omfattning skiljer sig denna våg av terrorism från tidigare erfarenheter av massivt våld på basis av rasism, kvinnohat och antisemitism. När det gäller förberedelse, operativ styrning och rättfärdigande handlar aktörerna helt på egen hand. De känner sig emellertid virtuellt knutna till varandra genom en digital hatkultur som normaliserar kränkning av människor som en slags underhållning, samtidigt som nynazistisk propaganda kopplas ihop med regressiva subkulturer online. Språket är ironiskt och fullspäckt med humor som på ett lekfullt sätt motiverar massivt våld. Denna nya form av medieförmedlad högerextrem terrorism är en utmaning för både forskare och beslutsfattare eftersom det är näst intill omöjligt att lokalisera ett organisatoriskt centrum för en sådan decentraliserad, global terroristgemenskap. Det centrala budskapet är att det kan hända var som helst.

Så hur kan vi förstå den senaste vågen av högerextrem terrorism inom ramen för högerextrema rörelser som till stor del förlitar sig på propaganda och manipulering i den digitala sfären? I det här kapitlet hävdas att vi måste skifta perspektivet från att identifiera terrororganisationer till att försöka förstå hur terrorrelaterade subkulturer online fungerar. Som beskrivs i detta kapitel kräver det slumpmässiga elementet i denna strukturlösa och ledarlösa terrorvåg att man går närmare in på frågan om radikala miljöer på nätet som inspirerar till våld, samt de mekanismer som sänker tröskeln för att utföra politiskt våld. Jag kommer att gå vidare i fyra steg för att koppla ihop dessa två luckor i forskningen om terrorism. I det första steget kommer jag att reflektera över specifika förändringar inom högerextrem terrorism inom ramen för digitalisering. I det andra steget introducerar jag tre olika mönster av föreställningar av virtuella gemenskaper, i vars namn våld brukas och som underlättar steget från

¹⁵⁶¹ Denna text är översatt från engelska av översättningsföretaget Space 360

onlinekommunikation till våld i verkligheten. I det tredje steget särskiljer jag tre olika mekanismer inom digital hatkultur som underlättar våldsamt beteende. Slutligen kommer jag att diskutera orsakerna till, och konsekvenserna av, det ökade tillbakadragandet av digitala högerextrema gemenskaper till alternativa tekniska infrastrukturer, samt följderna för motåtgärder.

10.2 Högerextrem terrorism i den digitala tidsåldern

I regel definieras högerextrem terrorism som en kommunikativ, beväpnad våldshandling riktad mot politiska och etniska minoriteter eller statliga aktörer i syfte att sprida rädsla och framkalla krissituationer¹⁵⁶² utifrån en våldsamt ideologi som vill införa en vit, nationell och manlig överhöghet på bekostnad av allmänna mänskliga rättigheter och demokrati. Oftast är måltavlan de mindre skyddade grupperna i samhället som tillskrivs skulden för den nedåtgående nationella suveräniteten och den minskade etniska renheten. Som bombdådet i Oklahoma City 1995 och Breivik-attackerna 2011 visar, riktas våldet även mot (förmodade) representanter för det politiska systemet, vilka hålls ansvariga för påstått landsförräderi.

Motsvarande handlingar genomförs främst av ensamma gärningsmän eller små celler som verkar konspiratoriskt och strävar efter en auktoritär förvandling av staten och samhället baserad på strikta hierarkier, nationalism och ojämlikhet på grund av etniskt ursprung.¹⁵⁶³ Terrorism som en kommunikativ handling riktas alltid mot en positiv och en negativ referensgrupp.¹⁵⁶⁴ Medan högerextrema terrorister vill sprida fruktan och terror bland offergruppen och samhället i stort, signalerar de samtidigt till sin omgivning en uppmaning till handling som kan kulminera i inbördeskrig. Med syfte att underminera social sammanhållning har högerextrema ideologer sedan 1980-talet efterlyst självaktivering av sympatisörer som kan destabilisera det politiska systemet och förnya det vita nationalistiska motståndet under beteckningen ledarlöst motstånd.¹⁵⁶⁵

Före den digitala tidsåldern hade högerextrema terrorister svårt att göra sina manifest tillgängliga för en bredare läsekrets. Tidningar vägrade att trycka deras innehåll utan att censurera det, och sympatiserande publikationer var endast tillgängliga för en liten grupp läsare. Digitala plattformar har gett högerextrema terrorister längre räckvidd och kan locka internetanvändare till att imitera våldshandlingar.¹⁵⁶⁶ I den digitala kontexten förändras vår uppfattning av hur arbetet med politisk socialisering och

¹⁵⁶² Daniel Koehler, *Right-Wing Terrorism in the 21st Century* (Abington; New York: Routledge, 2017), 67.

¹⁵⁶³ Jacob Aasland Ravndal, "Explaining Right-Wing Terrorism and Violence in Western Europe: Grievances, Opportunities and Polarisation," *European Journal of Political Research* 57, no. 4 (2018): 845–866, doi:10.1111/1475-6765.12254.

¹⁵⁶⁴ Peter Waldmann, *Terrorismus. Provokation der Macht*, 3rd ed. (Hamburg: Murmann Verlag GmbH, 2011).

¹⁵⁶⁵ Jeffrey Kaplan, "Leaderless Resistance," *Terrorism and Political Violence* 9, no. 3 (1997): 80–95, doi:10.1080/09546559708427417.

¹⁵⁶⁶ Gabriel Weimann, "Lone Wolves in Cyberspace," *Journal of Terrorism Research* 3, no. 2 (2012): 75–90, doi:10.15664/jtr.405.

organisering fungerar. Det krävs varken fysisk kontakt med en politisk grupp eller ideologisk utbildning för att man ska identifiera sig med en viss rörelse. Det virtuella utbytet med avlägsna politiska grupper och idéer har alltid varit en central del av gränsöverskridande rörelser och stärks framför allt när det gäller högerextrem terrorism i USA genom användningen av fiktiva texter där läsaren lever sig in i huvudrollen.¹⁵⁶⁷ Infiltreringen av högerextremt material på plattformar som ursprungligen inte skapades för ett sådant syfte möjliggör att högerextremisters och terroristers innehåll tas för givet och lockar ungdomar som från en början ser högerextremt material som en provokation. Därför antar dagens uppmaningar till våld från högerextrema aktivister ofta formen av grova skämt som avhumaniserar hela folkgrupper och normaliserar trångsynthet genom humor och ironi. Den ökande amerikanske nynazisten Andrew Anglin kallade användningen av förtäckta ordalag i dessa miljöer för ”icke-ironisk nazism förklädd till ironisk nazism”¹⁵⁶⁸, vilket innebär att varje extremistiskt uttalande offentligt kan vara förklätt till ett ironiskt uttryck medan likasinnade förstår den verkliga poängen.¹⁵⁶⁹

Med det sagt ser vi ett högerextremt våld som genomförs helt och hållet utanför någon som helst befälsordning. Operationer utförs av i stort sett okända individer som agerar självständigt. Ur ett ideologiskt perspektiv är det dock mycket svårare att isolera gärningsmännen från bredare mediemiljöer som indirekt kan möjliggöra terrorhandlingar. I detta sammanhang bör vi snarare tala om ”självaktiverande terrorism”¹⁵⁷⁰ eller ”autodidaktisk extremism”¹⁵⁷¹ och skifta vårt perspektiv till att studera skälen till att man är delaktig i de större rörelserna. I linje med denna forskningsinriktning finns idén om ”stokastisk terrorism” som används för att bättre förstå nya former av terrorism som begås av en enskild individ. Mark Hamm och Ramón Spaaij definierar detta som ”användningen av massmedia för att framkalla slumpmässiga, ideologiskt motiverade våldshandlingar som är statistiskt förutsägbara men enskilt oförutsägbara”.¹⁵⁷² Inom ramen för en heltäckande spridning av digitala medier och de låga trösklarna för tillträde till extremistiska budskap skiftar detta strukturlösa, ledarlösa form av våld utan någon koppling till särskilda tillfällen och/eller någon uppmaning till våld, perspektivet från organiserade aktörers motiv till frågan om vilka mekanismer som sänker tröskeln för att genomföra politiskt våld och hur radikala onlinemiljöer strävar efter att accelerera radikaleringen hos konsumenterna av propagandan.

¹⁵⁶⁷ George Michael, “Blueprints and Fantasies: A Review and Analysis of Extremist Fiction,” *Studies in Conflict & Terrorism* 33, no. 2 (2010): 149–170, doi:10.1080/10576100903488451.

¹⁵⁶⁸ Andrew Anglin, “A Normie’s Guide to the Alt-Right,” 2016, <https://dailystormer.name/a-normies-guide-to-the-alt-right/>.

¹⁵⁶⁹ Jessie Daniels, *Cyber Racism*, Perspectives on a Multiracial America Series (Lanham; Boulder; New York; Toronto; Plymouth, UK: Rowman & Littlefield Publishers, 2009).

¹⁵⁷⁰ Matthew Feldman, “Comparative Lone Wolf Terrorism: Toward a Heuristic Definition,” *Democracy and Security* 9, no. 3 (2013): 271, doi:10.1080/17419166.2013.792252.

¹⁵⁷¹ Raffaello Pantucci, “A Typology of Lone Wolves,” ed. ICSR, 2011, 11, https://icsr.info/wp-content/uploads/2011/04/1302002992ICSRPaper_ATypologyofLoneWolves_Pantucci.pdf.

¹⁵⁷² Mark S. Hamm and Ramon Spaaij, *The Age of Lone Wolf Terrorism*, Studies in Transgression (New York: Columbia University Press, 2017), 84.

10.3 Digitala transportband till terrorism

Kopplingen mellan näthat och våld utanför internet är en av de mest angelägna frågorna för forskningen, politiken och det civila samhället. Omfattande mängder forskning har studerat vilken roll internet spelar i högerextrema rörelser och hur terrorister använder de virtuella resurserna för rekrytering och publicering.¹⁵⁷³ I den senaste vågen av terrorism har forskningen lagt tonvikt på beteendemässig analys av terrorister som handlar på egen hand och deras kopplingar till radikala miljöer.¹⁵⁷⁴ Ändå har mycket mindre uppmärksamhet riktats mot att förstå de underliggande (digitala) kulturerna och gemenskaperna som fungerar som transportband för att förbereda, genomföra och rättfärdiga massvåld. Med det sagt föreslås i följande avsnitt en trefaldig åtskillnad för att göra det lättare att förstå det gradvis ökande engagemanget för terrorrelaterat våld: de formlösa digitala hatkulturerna, de mer strukturerade digitala hatgemenskaperna och de hierarkiska nynazistiska terroristnätverken som uppstått ur dem.

10.3.1 Digitala hatkulturer

De senaste attackerna på muslimer, judar och migranter har skapat debatt om de mediemiljöer och radikala miljöer online som gärningsmännen bekände sin lojalitet till. Efter terrorattacken i Christchurch har det blivit allmän praxis för högerextrema efterapare att göra ett kort inlägg med en länk till en livestream och ett pseudo-manifest innan de skrider till verket. Faktum är att terroristerna i sina manifest vid upprepade tillfällen har omnämnt sina läsare som en gemenskap av *anons*, dvs. anonyma användare av bildforum. 8Chan var en knutpunkt för vit makt-anhängare och nynazister - en ökad plats för utbyte av material och kommentarer om aktuella politiska frågor – innan internetsäkerhetsleverantören Cloudflare, i efterdyningarna av attacken i El Paso, vägrade leverera sina tjänster till webbplatsen.¹⁵⁷⁵ Olika gärningsmän tillägnade sina politiska handlingar till plattformens board/pol/ och den ursprungliga föregångaren 4Chan, och hyllade både dess lutning mot extremistiskt innehåll och den underhållande stämningen på plattformen.¹⁵⁷⁶ Den i stort sett nihilistiska kommunikationsstandarden gör det nästan omöjligt att skilja de båda åt.

Tanken att användare inte kan skilja på verkliga politiska avsikter och roande shitposting¹⁵⁷⁷ är själva kärnan i digitala hatkulturer. Enligt Barath Ganesh är digitala

¹⁵⁷³ Maura Conway, Ryan Scrivens, and Logan Macnair, "Right-Wing-Extremists-Persistent-Online-Presence," ed. International Centre for Counter-Terrorism, *ICCT Policy Brief*, 2019, 24.

¹⁵⁷⁴ Paul Gill, *Lone-Actor Terrorists*, Political Violence (Hoboken: Taylor and Francis, 2015); Stefan Malthaner and Peter Waldmann, "The Radical Milieu," *Studies in Conflict & Terrorism* 37, no. 12 (2014): 979–998, doi:10.1080/1057610X.2014.962441.

¹⁵⁷⁵ Kevin Roose, "Why Banning 8chan Was So Hard for Cloudflare: 'No One Should Have That Power,'" 2019, <https://www.nytimes.com/2019/08/05/technology/8chan-cloudflare-el-paso.html>.

¹⁵⁷⁶ Dale Beran, *It Came from Something Awful: How a New Generation of Trolls Accidentally Memed Donald Trump into the White House* (St. Martin's Press, 2019).

¹⁵⁷⁷ Shitposting är en aktivitet online utvecklad av internetanvändare som sysslar med trolling, som har antagits av högerextrema gemenskaper. Enligt Robert Evans är shitposting "handlingen att häva ur sig enorma mängder innehåll, varav det mesta är ironisk trolling av låg kvalitet, i syfte att framkalla en

hatkulturer komplexa svärmar av internetanvändare ”som bildar tillfälliga allianser för att motsätta sig dagens politiska kultur och införa sin ideologi på nya områden”.¹⁵⁷⁸ De delar snarare ett motstånd mot liberalism, jämlikhet och politisk korrekthet än att vara överens om en konsekvent ideologi. Icke desto mindre hävdar de att de har insett att rasskillnader är den centrala klyfta som samhällen byggs på. Genom vad som ofta kallas att ”ta det röda pillret” känner de sig stärkta i kännedomen av hemlig kunskap.¹⁵⁷⁹ Förenade av gemensamma tillvägagångssätt, som memes, shitposting, nättrollning och doxing, väljer de det sociala nätverket som slagfält i kampen om idéer. De olika bildforumen ger en perfekt bild av denna kultur: I stort sett anonyma användare uppmuntrar varandra att publicera hatmeddelanden och att skrida till handling. Digitala hatkulturer är dock varken helt oreglerade eller helt organiserade. Politiska aktörer försöker påverka dem och sprida deras innehåll. Och även om det inte är helt klart vem som anger tonen är enskilda användare inte nödvändigtvis medvetna om att de är en del av en mer omfattande agenda. Hatkulturer verkar huvudsakligen genom koder och ett eget språk för att utpeka gemensamma drag. På plattformar som är mycket anarkistiska i tonen förmedlas ideologier genom kulturella linser.

Denna dynamik bidrog till uppkomsten av den internationella alternativhögern, en rörelse som formades och till stor del bedrivs online. Kallad ”den mest framgångsrika omprofileringen av fascistisk ideologi sedan 1945”¹⁵⁸⁰ gav de lekfulla, ironiska och nättroll-aktiga handlingarna genomförda av (själv-)anknutna kollektiv och individer upphov till en ny form av högerextremism, vilken kombinerar strävan efter en vit etnostat med infantila former av provokation och regelrätt våld.¹⁵⁸¹ Den formlösa karaktären inbjuder alla att bekänna samhörighet med alternativhögern. Det finns dock inte något virtuellt ledarskap som kan vägra tillstånd att agera i dess namn eller sanktionera olämpligt beteende. Denna idiosynkratiska känsla av tillhörighet spelar rakt i händerna på de nya högerextrema terroristerna. Att handla för (föreställda) *anons* räkning innebär både att man ger handlingen en större innebörd och att ingen bär skulden för enskilda handlingar.

10.3.2 Digitala hatgemenskaper

Den formlösa digitala hatkulturen, fullspäckad av misantropisk ironi, borde inte dölja det faktum att konsumenter av detta innehåll blir allt mer engagerade i den underliggande ideologin. På de olika bildforumen skickas de vidare till gemenskaper

känslomässig reaktion hos mindre internetkunniga läsare. Det slutliga målet är att omintetgöra produktiva diskussioner och distrahera läsare” (Evans 2019).

¹⁵⁷⁸ Bharath Ganesh, “The Ungovernability of Digital Hate Culture,” *Journal of International Affairs* 71, no. 2 (2018), <https://jia.sipa.columbia.edu/ungovernability-digital-hate-culture>.

¹⁵⁷⁹ Mike Wendling, *Alt-Right* (London: Pluto Press, 2018).

¹⁵⁸⁰ Rob May and Matthew Feldman, “Understanding the Alt-Right,” in *Post-Digital Cultures of the Far Right. Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, ed. Maik Fielitz and Nick Thurston, Political Science, Volume 71 (Bielefeld: Transcript, 2019), 25.

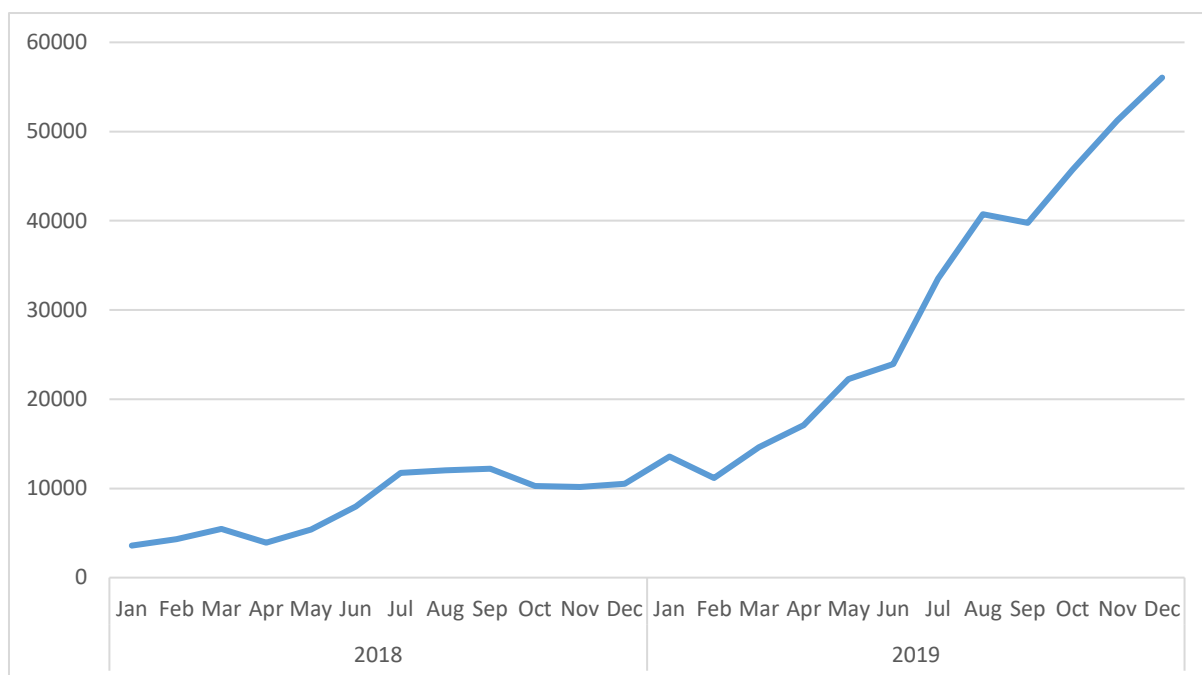
¹⁵⁸¹ Patrik Hermansson et al., *The International Alt-Right*, Routledge Studies in Fascism and the Far Right (Abingdon, Oxon; New York, NY: Routledge, 2020).

som uttrycker sitt hat på ett mycket mer direkt sätt och som uppmanar till att omsätta digitalt våld till fascistiska fantasier om att störta demokratin. Respektive innehåll kännetecknas av våldsamma bilder och videoklipp, tips och trick för effektivast dödsskjutningar och detaljerade analyser av högerextrema terroristattacker. Individer som känner tillhörighet till dessa gemenskaper hänvisar ofta till ett ”svart piller”, dvs. att bli medveten om att det inte finns någon fredlig lösning för genomförandet av en politisk agenda baserad på nationalitet och etniskt ursprung. Att ta det svarta pillret innebär således att man förstår att västerländska samhällen är ruttna ända in i mörkret och att rättsliga åtgärder är meningslösa.

Särskilt genom meddelandetjänsten Telegram uppstod ett nätverk av terroranknutna kanaler som strävar efter att starta en ”terrorvåg”. Sedan 2019 har Telegram blivit allt viktigare för terroristiska subkulturer på nätet.¹⁵⁸² I princip helt utan moderering av plattformen och utan några restriktioner vad gäller innehåll är terroristpropaganda bokstavligen bara ett klick bort. Via pushmeddelanden strävar dessa digitala hatgemenskaper efter att koppla samman sympatisörer och inspirera efterapare. I våra egna efterforskningar valde vi 202 av de mest aktiva och anslutna kanalerna med fritt tillträde, och som öppet har lovat terroristattacker från Christchurch till El Paso och som utgör ryggraden i en subkultur präglad av terrorrelaterat innehåll. Kommunikationen via dessa kanaler är ensidig, dvs. inlägg sprids endast av administratörerna och det finns inte möjlighet att kommentera. Antalet följare av dessa kanaler varierar mellan 500 och 8 500 medlemmar. Tillträdet är fritt och bara ett klick bort.

Om man tittar på publiceringsbeteendet är det anmärkningsvärt att trafiken har ökat stadigt sedan massakern i Christchurch i mars 2019. I december 2019 hade enbart de 202 globalt verkande kanalerna spridit 56 048 meddelanden. De flesta av dem visar våldsamma bilder.

¹⁵⁸² Michael E. Hayden, “Far-Right Extremists Are Calling for Terrorism on the Messaging App Telegram,” 2019, <https://www.splcenter.org/hatewatch/2019/06/27/far-right-extremists-are-calling-terrorism-messaging-app-telegram>.

Figur 1 Antal meddelanden per månad i de 202 utvalda Telegram-kanalerna som främjar högerextremt terrorrelaterat innehåll. Figuren är baserad på forskningsprojekt av Stephen Albrecht och Maik Fielitz.

De flesta kanaler som identifierar sig själva som *Terrorgram* administreras av enskilda administratörer som har uppnått någon slags ökadhet och som tävlar om följare. Kreativt innehåll, aktuella nyheter och extremt våldsamma bilder säkerställer en konstant ökning av följare och bidrar därmed till kanalernas popularitet. Det ständiga länkandet till och vidarebefordrandet av meddelanden har skapat ett gigantiskt nätverk av hatgemenskaper som lovordar våld och som avsiktligt försöker aktivera framtida terrorister. Faktum är att den tid och de resurser som har investerats tyder på att hatgemenskaperna ser sina ansträngningar som givande medan deras metoder i interaktiva medier skapar egna standarder, normer och koder för gemenskapen.

10.3.3 (Post-)digitala hatnätverk

Då digitala hatgemenskaper har det uttryckliga målet att åstadkomma våld är det bara ett litet steg till militanta organisationer som träffas fysiskt för att förbereda sig för ett raskrig. Faktum är att onlineforum som den ökända nynazistiska plattformen *Iron March* har varit födelseplatsen för en av de allra våldsammaste terrorgrupperna, *Atomwaffen Division* (AWD). AWD bildades 2015 och bär ansvaret för minst fem personers död i USA, övervägande med judisk eller homosexuell bakgrund.¹⁵⁸³ Den här nynazistiska gruppens texter och visuella produkter uppmanar till massivt våld, och propaganda sprids i synnerhet på college-campus. Ett flertal gånger har medlemmar

¹⁵⁸³ A. C. Thompson, "Inside Atomwaffen As It Celebrates a Member for Allegedly Killing a Gay Jewish College Student," 2018, <https://www.propublica.org/article/atomwaffen-division-inside-white-hate-group>.

organiserat paramilitära ”hatläger” för att träna med vapen inför det kommande raskriget.¹⁵⁸⁴

AWD har flera lokala filialer i USA och andra länder, men de flesta medlemmarna känner varandra genom digital kommunikation. Det som för dem samman är deras bekännelse till en accelerationistisk ideologi som – i högerextrema sammanhang – syftar till att accelerera kollapsen av demokratin genom att så frön till kaos och inbördeskrig via ett antal våldsamma attacker. Accelerationister ser alla lagliga metoder för politisk förändring som kontraproduktiva och anser att enskilda handlingar som innefattar massvåld är en del av en bredare destabiliseringsstrategi som ska leda till ”en framtid av vit dominans”¹⁵⁸⁵. Det här tillvägagångssättet är inte nytt inom de högerextrema ideologiska normerna. William Pierce – författare av bibeln för högerextrema terrorister, *Turner Diaries*, vilken inspirerade till massmord och terrorism – grundade sina texter på följande idé: ”Jag tror att systemet har blivit kroniskt korrupt och att vi verkligen måste skrota det och börja om från början igen.”¹⁵⁸⁶ Fram till alldeles nyligen var James Mason, en nynazist som förespråkar enskilt våld mot det politiska systemet, den spiritituelle ledaren (eng. *spiritus rector*) för en ny generation av högerextrema terrorister. Hans bok *Siege*, en samling rapportartiklar från 1980-talet, har blivit en inspirationskälla för massmördare. I boken efterlyste han enmansarméer och uppmanade enskilda individer att bruka våld mot systemet. ”Var inte ett förebud om undergång, var den som för med sig revolutionen!”¹⁵⁸⁷ är den sista lärosatsen som inspirerar till våld i den vita revolutionens namn. På meme-kulturens språk hänvisar grupper som AWD till *belägringspillret*, vilket innebär att de som sväljer det är redo att tillgripa våld. Det ska betonas att dessa grupper inte enbart är ett virtuellt fenomen, utan deras medlemmar har upprepade gånger besökt Mason och återpublicerat hans bok. I november 2019 bröt dock AWD med Mason genom ett videoklipp, efter att han hade kritiserat deras brist på strategi.

I det större sammanhanget fungerade AWD:s organisationsmodell som en modell för hur man organiserar terrorism i den digitala tidsåldern. Modellen spreds över hela världen, med förgreningar i Storbritannien (Sonnenkrieg Division), Kontinentaleuropa (Feuerkrieg Division) och Kanada (Northern Order).¹⁵⁸⁸ Dessa grupper tillhandahåller ett organisatoriskt paraply för individer som är fast beslutna att skrida till handling. De erbjuder material att reproducera, samt kanaler för spridning som ger lokala handlingar global räckvidd. Gör-det-självmoraliteten och eventuell berömmelse gör det lockande för enskilda och fria aktörer att agera i dessa

¹⁵⁸⁴ Ware Jacob, “The Atomwaffen Division and Rising Far-Right Terrorism in the United States,” ed. International Centre for Counter-Terrorism, 2019, 6.

¹⁵⁸⁵ Zack Beauchamp, “Accelerationism: The Obscure Idea Inspiring White Supremacist Killers around the World,” 2019, <https://www.vox.com/the-highlight/2019/11/11/20882005/accelerationism-white-supremacy-christchurch>.

¹⁵⁸⁶ HBO (2000): Hate.com: Extremister på internet, endast tillgänglig på: <https://www.youtube.com/watch?v=Vl3oGZDKo6A>, (26:30).

¹⁵⁸⁷ James Mason, *Siege* (Ironmarch.org Publication, 2015), 59.

¹⁵⁸⁸ Anti-Defamation League, “Atomwaffen Division,” 2019, <https://www.adl.org/resources/backgrounders/atomwaffen-division-awd>.

gemenskapers namn. Den professionella publiceringen av deras handlingar understryker hur sammanflätade handlingar online och offline är och att det inte är meningen att spridningen av digitalt hat ska förbli i den virtuella sfären.

10.4 Mekanismer för att sänka tröskeln för våld

Föregående avsnitt tog upp tre digitala transportband för normalisering, förberedelse och organisering av massiva hatbrott och terrorism. Även om hatkulturerna, hatgemenskaperna och hatnätverken skiljer sig åt vad gäller engagemang för och närhet till en högerextrem världsåskådning använder de sig av liknande metoder när det gäller att uppmana till terrorhandlingar och vänja läsare vid våldsamma bilder. I syfte att göra det stokastiska elementet i dagens högerextrema terrorism mer begripligt går därför detta avsnitt ner på djupet i tre mekanismer som fördjupar vår förståelse för varför människor utan kopplingar till någon högerextrem organisation lockas till våld i högerextrema ideologiers namn.

10.4.1 Memifiering

Memes har blivit den digitala kommunikationens ”lingua franca”. Memes beskriver ”små kulturella enheter som sprider sig från person till person genom att kopiera eller imitera”.¹⁵⁸⁹ I den digitala kontexten handlar det mest om bilder, videoklipp och GIF-bilder som blir virala genom massspridning och potentiellt gör alla delaktiga genom delning och adaption. Memes kombinerar olika idéer och stilar, och uttrycker ofta något som är svårt att sätta ord på, som känslor, ”slapstick” och bekanta situationer. Memes påverkar vår syn på världen och formar därmed även vår världsåskådning.¹⁵⁹⁰ Det är inget sammanträffande att digitala hatkulturer bygger på bildbaserad kommunikation. Memes ersätter språklig tydlighet med visuell tvetydighet och lockar till sig uppmärksamhet i nyhetsflöden som är fullproppade med information.

I USA:s fall har alternativhögern använt memes som ett viktigt vapen för politiskt inflytande och förmedlat några av de våldsammaste budskapen förklädda i lekfulla format. Faktum är att den kulturella traditionen av att skapa och sprida memes anses vara en form av politisk aktivism för att nå kulturell hegemoni över utrymmen online och rekrytera tekniskt kunniga ungdomar som lockas till högerextrema ideologier genom den regelöverskridande praxis som finns hos digitala gemenskaper.¹⁵⁹¹ Principen för högerextrema strategier är därmed uppenbar: Den lekfulla avhumaniseringen av hela grupper i form av memes är avsedd att stigmatisera gemenskaper online och i verkliga livet, medan den förmodade ironin ger individer en

¹⁵⁸⁹ Limor Shifman, *Memes in Digital Culture*, MIT Press Essential Knowledge Series (Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2014), 2.

¹⁵⁹⁰ Lisa Bogerts and Maik Fielitz, “Do You Want Meme War?,” in *Post-Digital Cultures of the Far Right. Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, ed. Maik Fielitz and Nick Thurston, Political Science, Volume 71 (Bielefeld: Transcript, 2019), 139.

¹⁵⁹¹ Angela Nagle, *Kill All Normies: Online Culture Wars from 4chan and Tumblr to Trump and the Alt-Right* (Winchester, UK ; Washington, USA: John Hunt Publishing, 2017).

utväg för att inte behöva handskas med oönskade konsekvenser. Den här processen accelereras av den nihilistiska atmosfären som råder på olika bildforum, vilka syftar till att ge skadeglädje på bekostnad av andra människors lidande.

Den senaste vågen av högerextrem terrorism är starkt kopplad till den högerextrema meme-kulturen. När Brenton Tarrant, gärningsmannen i den anti-muslimska massakern i Christchurch, annonserade sitt raseri online förklarade han att ”det är dags att sluta upp med shitposting och [...] göra en verklig ansträngning”.¹⁵⁹² Han fortsatte med att uppmana sina föreställda kamrater att fortsätta ”göra vad ni brukar göra”, vilket är att skapa memes och shitposting. Under livevideon hänvisade han till olika memes som var populära bland högerextrema kulturer online – från en låt som spelades på radion till en uppmaning att prenumerera på en berömd YouTube-kanal. Föga förvånande kallas Tarrant och hans efterträdare meme-terrorister.¹⁵⁹³

Tarrants ambition hade dock ett outtalat, mycket större mål. Han ville att hans tillvägagångssätt i massakern skulle utvecklas till en verklig meme. Detta budskap har mottagits väl av andra gärningsmän. Genom att imitera viktiga operativa aspekter och lägga till egna som gör våldshandlingarna både igenkännliga och unika, följer de logiken av meme-cirkulation. Denna memifiering av högerextrem terrorism har bidragit till ett mönster av massvåld, vilket har skraddarsyttts för hyllningar inom digitala hatkulturer och mediareproduktion. Den upphetsade stämningen på respektive bildforum efter sådana våldsamma händelser skapar en koppling till gärningsmannen. Till exempel förklarade John Earnest, den högerextreme terroristen i Poway, i sitt manifest att han hade försvarat Pittsburgh-terroristen Robert Bowers (som dödade elva människor) mot kritik på bildforum. Hans uttalande ”[m]ema Robert Bowers tillbaka och fortsatt göra memes av Brenton Tarrant”¹⁵⁹⁴ understryker hur viktigt *memand* är för högerextrema terrorister och att ambitionen att bli *memad* har blivit en drivkraft.

10.4.2 ”Gamification”

En annan del i den senaste vågen av högerextrem terror har varit livesändningar av våldshandlingar via hjälmkameror. I syfte att efterlikna skjutspel placerar man åskådarna i rollen som terrorist. Faktum är att en del av manifesten hänvisar till spelfunktioner.¹⁵⁹⁵ Stephan Balliet till exempel – den högerextreme terroristen som försökte begå massmord i synagogan i Halle – har uppgett specifika mål som skulle uppnås i hans ”uppdrag” innan han skred till handling. Precis som i ett videospel visade Balliet upp sina vapen, bestående av egentillverkade pistoler, och diskuterade möjliga

¹⁵⁹² Robert Evans, “Shitposting, Inspirational Terrorism, and the Christchurch Mosque Massacre,” 2019, <https://www.bellingcat.com/news/rest-of-world/2019/03/15/shitposting-inspirational-terrorism-and-the-christchurch-mosque-massacre/>.

¹⁵⁹³ Ian Bogost, “The Meme Terrorists,” 2019, <https://www.theatlantic.com/technology/archive/2019/04/california-synagogue-shooting-worse-you-thought/588352/>.

¹⁵⁹⁴ Shlomo Alegria, “Chabad Shooting in San Diego and What to Do Next?,” 2019, <https://blogs.timesofisrael.com/chabad-shooting-in-san-diego-and-what-to-do-next/>.

¹⁵⁹⁵ Julia Ebner, “Dark Ops: Isis, the Far-Right and the Gamification of Terror,” 2020, <https://www.ft.com/content/bf7b158e-4cco-11ea-95a0-43d18ec715f5>.

hinder som han skulle kunna stöta på under operationen. Slutligen formulerade han prestationer som skulle ge extra poäng, som att döda olika statusgrupper.¹⁵⁹⁶ Denna form av gamification av massivt våld är en outtalad inbjudan till att gå med i det ”globala spelet” och spela den enda rollen i sin egen scenuppsättning.

Konceptet av gamification sträcker sig dock mycket längre än de uppenbara videospelsaspekterna. Gamification beskriver den allmänna tendensen att implementera spelmekanismer i sammanhang som inte är ett spel.¹⁵⁹⁷ Vissa mänskliga beteenden kan belönas – i exempelvis smartphone-appar och vardagliga sysslor – med bonusar för extra arbete, för att motivera folk till vissa aktiviteter. Gamification förstärks av strukturerna för ständig betygsättning och ranking på sociala medier, och leder till att världen ses genom tävlingslystna ögon i en ständig jakt efter att förbättra sina egna färdigheter. I högerextrema cirklar är dessa dynamiska krafter starkt militariserade. ”Spelet” sägs rädda det egna folket eller den egna rasen från ”inkräktare” och ”förrädare”. ”Spelarna” motiveras av erkännandet de får inom en gemenskap som betygsätter deras handlingar och som kan dela ut privilegier och makt på grundval av meriter.¹⁵⁹⁸ Det mest oroväckande i detta sammanhang är tanken att mörda för nöjes skull. Detta innebär inte att gamification av terrorism är fri från rasistiska eller antisemitiska ideologier. Tvärtom tas dessa ideologier för givet.

På en mer subtil nivå möjliggörs högerextrem gamification av språk och idéer som är kända från bakåtsträvande segment av spel- och nättrollskulturen. Med början i Gamergate-kontroversen år 2014/2015 kunde vi se hur de tre spektrummen smälte samman genom de gemensamma nämnarna kvinnohat och rasism. I ett spellikt beteende byggde anonyma 4Chan-användare ”arméer” för att ”föra krig” mot antagonistiska gemenskaper, som till exempel feministiska gamers. Dessa sfärer följer sina egna regler och viker inte ner sig förrän de utsedda måltavlorna har tystats. Dessa toxiska dynamiska krafter kan snabbt leda till verkliga trakasserier och massvåld – vilket ofta förskönas som levande rollspel (lajv) och får på så vis en lekfull ursäkt när saker och ting urartar.¹⁵⁹⁹ Detta mycket specifika koncept har antagits i högerextrema cirklar för att förse terrorhandlingar med en lekfull förklädning och för att motivera till upprepade handlingar.

10.4.3 Martyrer

Varje (hat-)gemenskap behöver sina egna martyrer. Vissa hatgemenskaper visar respekt för gärningsmännens mod genom att skapa dyrkande bilder och föra in gärningsmännen i deras Hall of Fame om de uppfyller vissa kriterier. Så kallade

¹⁵⁹⁶ Andre Oboler, William Allington, and Patrick Scolyer-Gray, “Hate and Violent Extremism from an Online Sub-Culture,” ed. Online Hate Prevention Institute, 2019, 22.

¹⁵⁹⁷ Gabe Zichermann and Christopher Cunningham, *Gamification by Design* (Beijing; Cambridge; Farnham; Köln; Sebastopol; Tokyo: O’Reilly, 2012).

¹⁵⁹⁸ Christopher A. Paul, *The Toxic Meritocracy of Video Games* (Minneapolis: University of Minnesota Press, 2018), 31.

¹⁵⁹⁹ Marc Tuters, “LARPing & Liberal Tears,” in *Post-Digital Cultures of the Far Right. Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, ed. Maik Fielitz and Nick Thurston, Political Science, Volume 71 (Bielefeld: Transcript, 2019), 38.

topplistor (eng. *hitlists*) cirkulerar i olika hatgemenskaper, med de fem främsta gärningsmännen som gemenskapen ser som *helgon*, dvs. personer som de värnar om med största respekt och som de försvarar mot alla former av kritik. För att accepteras i "topplistan" måste man döda så många människor som möjligt och ge en bred publik möjligheten att delta i handlingarna. En bonus är att visa upp vissa individuella särdrag som lätt kan kännas igen och som lämpar sig för kreativ meme-produktion. Till exempel har John Earnest framställts som den unge pianisten, medan Dylann Roof blev känd för sin pottfrisyr.

Hågkomsten av dessa *helgon* kombineras alltid med följande uppmuntrande meddelande: "Kommer du att ta dig in på topplistan i kampen för vit överlevnad?" Faktum är att ett stort antal personer diskuterar om kandidater ska accepteras som *helgon*¹⁶⁰⁰ och om deras manifest uppfyller gemenskapens standarder, dvs. om de inspirerar till mer våld. På det här viset är vissa enskilda "uppdrag" alltid integrerade i större mönster, medan dyrkandet av enskilda gärningsmän motiverar till att spela rollen som martyr. Hyllningen av extremister är därmed till för att skapa reproduktion. Ett exempel är firandet av årsdagarna för de mest spektakulära attackerna med memes, videoklipp och offentliga uppmaningar. Den här typen av dyrkan symboliserar martyrens eviga lojalitet till gemenskapen. För anhängare kan årsdagarna vara ett tillfälle för nya attacker och ökad uppmärksamhet i media. Masskjutningen i München 2016 av David Sonboly, som dödade nio ungdomar med invandrarbakgrund, hade med avsikt valt den 22 juli (2016) som en hyllning till Anders Breiviks attack fem år tidigare. Eftersom gärningsmannen själv har iranskt ursprung har gemenskapen varit förhållandevis tyst om denna incident.

På en mer subtil nivå framhåller det visuella språket i de olika hatgemenskaperna martyren som en eftersträvansvärd figur. Tapperheten hos de få kämpande "männen bland ruinerna"¹⁶⁰¹ i en fientlig värld värderas allra högst. Heroiska motiv dominerar bilderna. Enskilda protagonister med vapen stirrar ut i fjärran och placerar åskådaren i rollen som den siste mannen kvar. Mörka landskap kontrasteras mot solhjul och svastikor, som ska symbolisera en ljus framtid. Bilderna förmedlar budskapet att enskilda aktörer kan göra skillnad genom propaganda för handlingen samt att martyrskap är varje sann vit nationalists skyldighet.

10.5 Bygga egna infrastrukturer för den terrormässiga subkulturen

Den fria spridningen av högerextrem propaganda via mainstream-plattformar har blivit en central fråga för befolkningens säkerhet i allmänhet, och för utsatta grupper i synnerhet. Gärningsmännen använder inte bara Facebook och Twitch för att

¹⁶⁰⁰ I en hatgrupp på Telegram deltog 320 användare i en undersökning där de fick svara på frågor om deras förväntningar vad gäller helgonskap. Svaren varierade mellan att vilket antal döda som helst är nog till minst 15 döda och 40 skadade. Resultatet var att 44 % av deltagarna röstade för att vilket antal döda som helst är nog, vilket innebär att det är värt att gå på härjningståg även om det misslyckas.

¹⁶⁰¹ "Men Among the Ruins" är en viktig bok av den italienske fascisten Julius Evola, vars centrala budskap har blivit memer.

direktsända sina fasansfulla handlingar. Deras videoklipp har även i stor omfattning laddats upp på nytt på olika webbplatser för videouppladdning. Enbart livesändningen av Christchurch-dådet försöktes laddas upp på Facebook 1,5 miljoner gånger på 24 timmar.¹⁶⁰² Kontrollen av informationsflöden har därmed blivit en viktig politisk fråga, och i det globala internetforumet för terrorismbekämpning har de största plattformarna kommit överens om förfaranden vid hantering av extremistiskt innehåll på plattformarna. En konsekvens har varit en enorm ökning av personal för att minska tiden som extremistiskt innehåll finns tillgängligt på nätet. Ändå är företag, stater och det civila samhället fortfarande långt ifrån att lösa de problem och dilemman som medföljer regleringen av hatiska uttalanden, förebyggandet av trakasserikampanjer och raderingen av terroristpropaganda som döljer sig mitt framför ögonen.

Som de flesta fallen som diskuterats visar är mainstream-plattformarna bara en del av problemet. Med tanke på den plattformsöverskridande dynamiken hos yngre generationer av våldsbenägna högerextremister är det svårt att tillskriva specifika plattformar specifika faktorer som påverkar radikaliseringsprocesserna. Högerextrema grupper drar nytta av komplicerade plattformsöverlappningar och sköter sina strategiska interaktioner i enlighet med de olika målgrupperna. Därmed uppmanar plattformarnas, forumens och bildforumens deltagarbaserade kultur läsare av (högerextremt) innehåll att bli skapare genom endast några få musklick. På så vis kan gilla-markeringar, kommentarer och delningar av innehåll främja identifiering med politiska idéer och betecknar samtidigt lojalitet till andra. Dessa multiplicerande dynamiska krafter öppnade dörrarna till manipulering, desinformationskampanjer och skadlig propaganda som kan leda till en snedvriden syn på "folkets vilja".¹⁶⁰³

Nyligen vidtagna åtgärder i kampen mot hatpropaganda inom ramen för den senaste vågen av högerextrem terrorism begränsade högerextrema aktivisters tillgång till massorna. I och med kollapsen av forum som 8Chan och deplattformering från mainstream-plattformar krympte de organiserade aktörernas räckvidd avsevärt. Till följd av detta svärmade högerextrema individer och kollektiv ut för att dels kapa marginella plattformar men också för att bygga upp egna infrastrukturer i syfte att inrätta säkra utrymmen online där de sätter reglerna vad gäller interaktion.¹⁶⁰⁴ Alternativa tekniska plattformar som Gab, BitChute och Voat fungerar i princip exakt som tjänster som Twitter, YouTube och Reddit, och har blivit en fristad för användare som fått sina konton raderade från mainstream-plattformar och kännetecknas av en policy om obegränsad yttrandefrihet. Yttrandefriheten har uppskattats mest av rasister och nynazister som tydligt uttrycker sitt hat för minoriteter och organiserar sig via dessa plattformar.

¹⁶⁰² Graham Macklin, "The Christchurch Attacks: Livestream Terror in the Viral Video Age," *CTC Sentinel* 12, no. 6 (2019): 20.

¹⁶⁰³ Maik Fielitz and Holger Marcks, "Digital Fascism," ed. Center for Right-Wing Studies, *CRWS Working Papers*, 2019.

¹⁶⁰⁴ Joan Donovan, Becca Lewis, and Brian Friedberg, "Parallel Ports," in *Post-Digital Cultures of the Far Right. Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, ed. Maik Fielitz and Nick Thurston, Political Science, Volume 71 (Bielefeld: Transcript, 2019), 49–65.

I takt med att dessa alternativa tekniska plattformar homogeniserar användargruppen krymper räckvidden betydligt. Bristen på demokratiska motyttranden kan dock leda till att världsåskådningen hos användare som bör granskas noggrannare stärks. I nuläget är det viktigt att betona att åsikterna på dessa forum fortfarande varierar, även om samförstånd råder vad gäller det röda pillret och obegränsad yttrandefrihet. Administratörerna för dessa webbplatser försvarar yttrandefrihet, tolererar högerextrem terrorpropaganda och lockar till sig användare som skapar en toxisk kultur på plattformen och normaliserar rasism, sexism och homofobi. Då dessa plattformar har fått en enorm tillströmning saknar konsekvenserna för förberedelsen och genomförandet av våldshandlingar motstycke.¹⁶⁰⁵ Icke desto mindre finns en tendens att politisera den underliggande tekniska möjligheten hos webbplattformar som innefattar internetsäkerhetsföretag, webbleverantör och till och med app-butiker som möjliggör anslutning till plattformarnas appar i mobiltelefonen.

10.6 Sammanfattning

Det här kapitlet har beskrivit radikala onlinemiljöer och de mekanismer som gör det möjligt att dra individer från digitala hatkulturer till högerextrem terrorism. Det började med observationen att traditionella metoder för forskning om terrorism saknar förmågan att förklara och fullt ut förstå de dynamiska krafterna i den senaste vågen av medieförmedlad terrorism, vars gärningsmän snarare befinner sig i formlösa, regressiva digitala kulturer än i politiska organisationer. I kapitlet hävdades att handling i föreställda gemenskapers namn, såsom *anons*, understryker hur väl högerextrema terrorister anpassar sig till digitala kulturer och hur mycket de virtuella dynamiska krafterna förändrar beteendet i högerextrema attacker. Med fokus på det stokastiska elementet i nyligen genomförda högerextrema attacker diskuterades i kapitlet tre digitala transportband för våld samt mekanismer som kan sänka tröskeln för våld. Med skiftande tekniska möjligheter i radikala onlinemiljöer gick den sista delen ner på djupet i de skiftande självförstärkande dynamiska krafterna hos alternativa tekniska plattformar, vilka kommer att bli allt viktigare inom en snar framtid avseende detta fenomen.

Uppenbarligen kunde kapitlet bara skrapa på ytan av några av de angelägna frågor som behöver granskas noggrannare. Detta inbegriper korsbefrukning av kunskap från discipliner som rör allt från terrorism till studier av (nya) medier, från antropologi till sociologi och kultur på internet. Att tyda dess egna språk och kodade visuella kommunikation kräver mediekompetens hos forskare, politiska rådgivare, teknikföretag och civilsamhället för att på rätt sätt ta itu med det allt större problem som den högerextrema gör-det-självterrorismen utgör. Detta kapitel föreslår att man tar en närmare titt på de kulturella grundvalarna på internet för att förstå dess underliggande dynamiska krafter och för att kunna reagera på rätt sätt mot detta växande hot. Även om det inte finns någon enkel lösning till hands för detta allvarliga

¹⁶⁰⁵ Megan Squire, "Alt-Tech and the Radical Right," Part 1: Why the Shift?, 2019, <https://www.radicalrightanalysis.com/2019/08/09/alt-tech-and-the-radical-right-part-1-why-the-shift/>.

problem är det allra viktigaste hur samhällen reagerar på dessa dödliga händelser. Om svaret är rädsla och inskränkningar av medborgerliga rättigheter vinner terroristernas strategi. Om svaret är solidaritet och social sammanhållning leder inte terroristernas polarisering till någonting och accelerationisternas fantasier krossas.

Referensförteckning

Alegra, Shlomo. "Chabad Shooting in San Diego and What to Do Next?" 2019. <https://blogs.timesofisrael.com/chabad-shooting-in-san-diego-and-what-to-do-next/>.

Anglin, Andrew. "A Normie's Guide to the Alt-Right," 2016. <https://dailystormer.name/a-normies-guide-to-the-alt-right/>.

Anti-Defamation League. "Atomwaffen Division," 2019. <https://www.adl.org/resources/backgrounders/atomwaffen-division-awd>.
Beauchamp, Zack. "Accelerationism: The Obscure Idea Inspiring White Supremacist Killers around the World," 2019. <https://www.vox.com/the-highlight/2019/11/11/20882005/accelerationism-white-supremacy-christchurch>.

Beran, Dale. *It Came from Something Awful : Htranslate intoow a New Generation of Trolls Accidentally Memed Donald Trump into the White House* (St. Martin's Press, 2019).

Bogerts, Lisa, and Maik Fielitz. "Do You Want Meme War?" In *Post-Digital Cultures of the Far Right. Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, edited by Maik Fielitz and Nick Thurston Political Science, Volume 71 (Bielefeld: Transcript, 2019), 137–153.

Bogost, Ian. "The Meme Terrorists," 2019. <https://www.theatlantic.com/technology/archive/2019/04/california-synagogue-shooting-worse-you-thought/588352/>.

Conway, Maura, Ryan Scrivens, and Logan Macnair. "Right-Wing-Extremists-Persistent-Online-Presence." Edited by International Centre for Counter-Terrorism. *ICCT Policy Brief*, (2019, 24).

Daniels, Jessie. *Cyber Racism Perspectives on a Multiracial America Series* [Lanham; Boulder; New York; Toronto; Plymouth, UK: Rowman & Littlefield Publishers, 2009].

Donovan, Joan, Becca Lewis, and Brian Friedberg. "Parallel Ports." In *Post-Digital Cultures of the Far Right. Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, edited by Maik Fielitz and Nick Thurston Political Science, Volume 71 [Bielefeld: Transcript, 2019], 49–65.

Ebner, Julia. "Dark Ops: Isis, the Far-Right and the Gamification of Terror," 2020. <https://www.ft.com/content/bf7b158e-4cc0-11ea-95a0-43d18ec715f5>.

Evans, Robert. "Shitposting, Inspirational Terrorism, and the Christchurch Mosque Massacre," 2019. <https://www.bellingcat.com/news/rest-of-world/2019/03/15/shitposting-inspirational-terrorism-and-the-christchurch-mosque-massacre/>.

Feldman, Matthew. "Comparative Lone Wolf Terrorism: Toward a Heuristic Definition." *Democracy and Security* 9, no. 3 [2013]: 270–286. <https://doi.org/10.1080/17419166.2013.792252>.

Fielitz, Maik, and Holger Marcks. "Digital Fascism." Edited by Center for Right-Wing Studies. *CRWS Working Papers*, [2019].

Ganesh, Bharath. "The Ungovernability of Digital Hate Culture." *Journal of International Affairs* 71, no. 2 (2018). <https://jia.sipa.columbia.edu/ungovernability-digital-hate-culture>.

Gill, Paul. *Lone-Actor Terrorists Political Violence* (Hoboken: Taylor and Francis, 2015).

Hamm, Mark S., and Ramon Spaaij. *The Age of Lone Wolf Terrorism Studies in Transgression* (New York: Columbia University Press, 2017).

Hayden, Michael E. "Far-Right Extremists Are Calling for Terrorism on the Messaging App Telegram," 2019. <https://www.splcenter.org/hatewatch/2019/06/27/far-right-extremists-are-calling-terrorism-messaging-app-telegram>.

Hermansson, Patrik, David Lawrence, Joe Mulhall, and Simon Murdoch. *The International Alt-Right* Routledge Studies in Fascism and the Far Right (Abingdon, Oxon; New York, NY: Routledge, 2020).

Kaplan, Jeffrey. "Leaderless Resistance." *Terrorism and Political Violence* 9, no. 3 (1997): 80–95. <https://doi.org/10.1080/09546559708427417>.

Koehler, Daniel. *Right-Wing Terrorism in the 21st Century* (Abingdon; New York: Routledge, 2017).

Macklin, Graham. "The Christchurch Attacks: Livestream Terror in the Viral Video Age." *CTC Sentinel* 12, no. 6 (2019): 18–29.

Malthaner, Stefan, and Peter Waldmann. "The Radical Milieu." *Studies in Conflict & Terrorism* 37, no. 12 (2014): 979–998.
<https://doi.org/10.1080/1057610X.2014.962441>.

Mason, James. *Siege* (Ironmarch.org Publication, 2015).

May, Rob, and Matthew Feldman. "Understanding the Alt-Right." In *Post-Digital Cultures of the Far Right. Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, edited by Maik Fielitz and Nick Thurston Political Science, Volume 71 (Bielefeld: Transcript, 2019), 25–36.

Michael, George. "Blueprints and Fantasies: A Review and Analysis of Extremist Fiction." *Studies in Conflict & Terrorism* 33, no. 2 (2010): 149–170.
<https://doi.org/10.1080/10576100903488451>.

Nagle, Angela. *Kill All Normies: Online Culture Wars from 4chan and Tumblr to Trump and the Alt-Right* (Winchester, UK ; Washington, USA: John Hunt Publishing, 2017).

Oboler, Andre, William Allington, and Patrick Scolyer-Gray. "Hate and Violent Extremism from an Online Sub-Culture." Edited by Online Hate Prevention Institute, (2019, 142).

Pantucci, Raffaello. "A Typology of Lone Wolves." Edited by ICSR, [2011].
https://icsr.info/wp-content/uploads/2011/04/1302002992ICSRPaper_ATypologyofLoneWolves_Pantucci.pdf.

Paul, Christopher A. *The Toxic Meritocracy of Video Games* (Minneapolis: University of Minnesota Press, 2018).

Ravndal, Jacob Aasland. "Explaining Right-Wing Terrorism and Violence in Western Europe: Grievances, Opportunities and Polarisation." *European Journal of Political Research* 57, no. 4 (2018): 845–866. <https://doi.org/10.1111/1475-6765.12254>.

Roose, Kevin. "Why Banning 8chan Was So Hard for Cloudflare: 'No One Should Have That Power,'" 2019.

<https://www.nytimes.com/2019/08/05/technology/8chan-cloudflare-el-paso.html>.

Shifman, Limor. *Memes in Digital Culture* MIT Press Essential Knowledge Series (Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2014).

Squire, Megan. “Alt-Tech and the Radical Right.” Part 1: Why the Shift?, 2019. <https://www.radicalrightanalysis.com/2019/08/09/alt-tech-and-the-radical-right-part-1-why-the-shift/>.

Thompson, A. C. “Inside Atomwaffen As It Celebrates a Member for Allegedly Killing a Gay Jewish College Student,” 2018. <https://www.propublica.org/article/atomwaffen-division-inside-white-hate-group>.

Tuters, Marc. “LARPing & Liberal Tears.” In *Post-Digital Cultures of the Far Right. Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, edited by Maik Fielitz and Nick Thurston Political Science, Volume 71 (Bielefeld: Transcript, 2019),

Waldmann, Peter. *Terrorismus. Provokation der Macht*. 3rd ed. (Hamburg: Murmann Verlag GmbH, 2011).

Ware Jacob. “The Atomwaffen Division and Rising Far-Right Terrorism in the United States.” Edited by International Centre for Counter-Terrorism, (2019, 20.)

Weimann, Gabriel. “Lone Wolves in Cyberspace.” *Journal of Terrorism Research* 3, no. 2 [2012]: 75–90. <https://doi.org/10.15664/jtr.405>.

Wendling, Mike. *Alt-Right* [London: Pluto Press, 2018].

Zichermann, Gabe, and Christopher Cunningham. *Gamification by Design* [Beijing; Cambridge; Farnham; Köln; Sebastopol; Tokyo: O’Reilly, 2012].

Kapitel 11. Ytterligare faktorer som påverkar radikalnationalistiska miljöer samt våldsanvändning.

Magnus Ranstorp & Filip Ahlin

11.1 Introduktion

Tidigare kapitel har redogjort för hur de rasideologiska miljöerna organiserar sig och deras världsåskådning. Samtidigt har en ny alternativhöger med transnationella kopplingar utvecklats vilket komplicerat vår traditionella förståelse för radikalnationalistiska miljöer i olika länder. En mer mångfacetterad och komplicerad bild träder fram av ett brett spektrum av radikalnationalistiska miljöer som överlappar och delar vissa gemensamma ideologiska komponenter. Samverkan mellan de olika miljöerna i den breda radikalnationalistiska miljön gör det ännu svårare att få en överblick över organisationerna och nätverken.

Det finns ytterligare komplicerande faktorer, som ensamagerande gärningspersoner och olika former för påverkan av främmande makt (Ryssland) som påverkar hotbedömningarna och miljöers negativa påverkan på demokratin. Detta kapitel fokuserar på just dessa två aspekter som påverkar våldsanvändningen och krafter som kan utnyttja polarisering på olika sätt. Kapitlet utforskar rådande forskningsläge kring ensamagerande gärningspersoner med särskild fokus på radikalnationalistiska fall. Finns det gemensamma kännetecken hos radikalnationalistiska, ensamagerande gärningspersoner och på vilket sätt utgör de en särskild hotbild? Det internationella forskningsläget framställs om både ensamagerande våldsverkare, deras bevekelsegrunder och framförallt de som är motiverade av en högerextrem rasideologi. Vidare redogör kapitlet för ett antal kända internationella radikalnationalistiska terroråd och ensamagerande gärningsmän samt deras internationella kopplingar.

Den andra delen av detta kapitel fokuserar på radikalnationalistiska kopplingar till Ryssland i olika former. Detta fenomen är ytterligare en komplicerande faktor som potentiellt påverkar radikalnationalistiska miljöer i Sverige och Europa. Kapitlet visar dels hur ryska aktörer direkt understött radikalnationalistiska kretsar i Europa med syfte att söndra och splittra, men också hur ryska aktörer drivit paramilitära träningsläger där europeiska radikalnationalister deltagit. Övergripande har ryska aktörer spridit ett narrativ som förstärker radikalnationalism, vilket i förlängningen kan leda till grovt våld.

11.2 Bakgrund och forskningsläge om ensamagerande gärningspersoner

Det saknas idag en enhetlig definition av begreppet ”ensamagerande” gärningsperson. Ibland används ”ensamagerande” synonymt med ”ensamvarg” (*lone wolf*), men det senare har kritiserats för att glorifiera gärningspersonen i fråga.¹⁶⁰⁶

Olika forskare debatterar också om vad som konstituerar en ensamagerande gärningsperson, där vissa vill exkludera individer som har kopplingar till ett större nätverk av andra individer – medan andra hävdar att ensamagerande individer kan definieras utifrån att de genomför attacker ensamma, men att deras ideologiska övertygelse kan härstamma från större sociala rörelser.¹⁶⁰⁷ Med andra ord mynnar dessa ensamagerande ut från en gemensam ideologisk miljö men ”står inte under kommando från andra individer, grupper eller nätverk.”¹⁶⁰⁸

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) betraktar i en rapport ”en ensamagerande våldsverkare som en person som ensam eller tillsammans med en annan person planerar eller begår planerat våld mot en förutbestämd måltavla på offentlig plats, utan att ha fått direkt order eller styrning från någon organisation. Vidare krävs att individen inte motiveras av egenintresse eller materiell vinning, utan snarare agerar utifrån någon form av missnöje eller upplevelse av personlig eller politisk orättvisa”¹⁶⁰⁹

Andra menar att istället för att komma fram till exakta definitioner så bör fokus ligga på att känneteckna för olika attacker spridits över ett kontinuum. Borum argumenterar att det är bättre att analysera fall av ensamagerande gärningspersoner genom funktioner istället för typer för det är möjligt att spåra olika dimensioner av attacker från idé till gärning.¹⁶¹⁰ Han menar vidare att det finns tre dimensioner som man bör ta hänsyn till utifrån detta: självständighet, anvisning samt motivation. Den första mäter till vilken grad gärningspersonen får assistans i att initiera planering, förberedelse och genomförande av attacken. Den andra mäter hur autonom gärningspersonen var i sitt beslutsfattande, d.v.s. till vilken grad gärningspersonen fick instruktioner eller guidning kring var attacken skulle ske, vem som skulle attackeras och typ av medel för att genomföra attacken. Den tredje mäter till vilken grad attacken hade personliga eller ideologiska motiv, där de båda också kan kombineras.¹⁶¹¹

Paul Gill, som analyserat 111 terrordåd utförda av ensamagerande gärningspersoner i USA och Europa samt gjort en översikt av den forskning som bedrivits på området,¹⁶¹²

¹⁶⁰⁶ Gill, Paul. *Lone-Actor Terrorist*. Routledge, 2016, sid 11

¹⁶⁰⁷ Gill, Paul, 2016, sid 11

¹⁶⁰⁸ Pantucci Rafaela, Ellis, Clare & Chaplais, Lorien. *Lone-Actor Terrorism. Literature Review*. Royal United Service Institute, 2015

http://www.isdglobal.org/de/wp-content/uploads/sites/6/2016/02/Literature_Review.pdf

¹⁶⁰⁹ Kaati, Lisa, Cohen, Katie & Nazar, Akrami. *Ensamagerande våldsverkare. Profiler, riskbedömningar och digitala spår*. Totalförsvarets forskningsinstitut, 2019, sid 12.

<https://www.foi.se/rest-api/report/FOI-R--4736--SE>,

¹⁶¹⁰ Borum, Randy. *Informing Lone-Offender Investigations*. Criminology & Public Policy, Volume 12. Issue 1, 2013

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/1745-9133.12016>

¹⁶¹¹ Gill, Paul. *Lone-Actor Terrorist*. Routledge, 2016 sid 16

¹⁶¹² Ibid, sid 20

avgränsar i sitt urval ensamagerade gärningspersoner genom att de (1) ska ha utfört dådet ensamma och (2) att dådet motiverades (åtminstone delvis) av ideologiska skäl eller ramades in på sådant sätt av gärningspersonen.¹⁶¹³

Gills genomgång av tidigare forskning samt terrordåd utförda av ensamagerande gärningsmän visar på att de, jämfört med gärningsmän som utfört dåd tillsammans med andra, var mer sannolika att ha problem med exempelvis impuls kontroll, emotionell stabilitet och att interagera med andra individer. De kom också i högre grad från instabila hem, uppvisade dåliga skolresultat samt hade uttryckt självmordstankar.¹⁶¹⁴ De var också företrädevis män med en medelålder på 33 år, vilket är högre än medelåldern för traditionell brottslighet.¹⁶¹⁵ Vidare hade över 60% av de i urvalet påbörjat och/eller avslutat universitetsstudier. 44% var emellertid arbetslösa när de genomförde sin attack. Av gärningspersonerna hade även 59% aldrig varit gifta, över 20% var gifta och 15% hade antingen skilt sig eller brutit upp med sin partner.¹⁶¹⁶ Även 37% levde ensamma vid planeringen och utförandet av terrorattacken medan 53% var socialt isolerade från sin omgivning.¹⁶¹⁷

Beträffande tidigare brottslighet var 49% dömda för brott och av dessa hade 55% spenderat tid i fängelse och av dem hade 20% radikaliserats i fängelset.¹⁶¹⁸ Vilken typ av brottslighet varierade kraftigt, men kunde i huvudsak delas in i tre kategorier. Den första berörde individer vars brottslighet var oregelbunden och främst inträffade när de var yngre. Den andra tog sikte på de individer vars brottshistorik i hög grad knöt an till deras politiska eller religiösa aktivism och där det aktuella terrordådet kom efter ett långt engagemang i sådana miljöer. Den tredje hade mer karaktären av karriärsbrottslighet genom deltagande i exempelvis gängkriminalitet.¹⁶¹⁹

Samtidigt visar Gills genomgång att det inte finns någon enhetlig profil beträffande ensamagerande gärningspersoner¹⁶²⁰, utan att det ofta är en komplex kombination av personliga, politiska/religiösa och sociala faktorer som leder till att en person genomför en våldshandling.¹⁶²¹ Denna slutsats delas också av andra studier.¹⁶²² Vad som skiljer sig mellan olika gärningspersoner är hur mycket dessa olika faktorer influerar och i vilka olika stadier de påverkar.¹⁶²³ Själva våldets förverkligande beror ofta på en förening av möjligheten och sårbarheten hos potentiella måltavlor som motsvarar den ensamagerandes kombination av personliga, politiska och religiösa motiv samt dennes förmåga att genomföra attacken från både ett psykologiskt och

¹⁶¹³ Ibid, 2016 sid 15

¹⁶¹⁴ Gill, Paul. 2016, sid 27-28

¹⁶¹⁵ Ibid sid 30

¹⁶¹⁶ Ibid 32-34

¹⁶¹⁷ Tierney, Michael, "Spotting the lone actor: combating lone wolf terrorism through financial investigations", *Journal of Financial Crime*, Vol.24(4) (2017): sid.637-642.

¹⁶¹⁸ Gill, Paul, 2016, sid 48

¹⁶¹⁹ Ibid, sid 48-49

¹⁶²⁰ Ibid 2016, sid 120

¹⁶²¹ Ibid, sid 66

¹⁶²² Kaati, Lisa, Cohen, Katie & Nazar, Akrami. *Ensamagerande våldsverkare. Profiler, riskbedömningar och digitala spår*. Totalförsvarets forskningsinstitut, 2019, sid 16.

<https://www.foi.se/rest-api/report/FOI-R--4736--SE>

¹⁶²³ Gill, Paul, 2016, sid 73

tekniskt perspektiv.¹⁶²⁴ I en studie av 120 ensamagerande fann man att i 28 procent av alla högerextrema fall inverkade en livsomvälvande händelse.¹⁶²⁵ Forskare har också pekat på att ensamagerande gärningspersoner har en förhöjd risk för antisociala och narcissistiska personlighetsdrag, schizofreni och är överrepresenterade när det gäller neuropsykiatriska funktionsvariationer, exempelvis autism.¹⁶²⁶

I en studie av Emily Corner et.al. (2019) som omfattade 125 ensamagerande fokuserade forskarna på mottaglighet för moralisk förändring och självselektion. Studien visade att över hälften av de ensamagerande hade problem att kontrollera sin ilska, 64 procent uttryckte en vilja att göra andra illa och 48,8 procent hade dömts för brott.¹⁶²⁷ Över 53 procent hade någon form av psykologisk kris innan man radikaliserades och 59,2 procent upplevde någon form av "tipping point" som bidrog till terrorplanering och utförandet av dåd.¹⁶²⁸ Studien visar att det finns ett spektrum av traumatiska upplevelser från arbetslöshet till dödsfall av nära familjemedlem. Ingen särskild utlösande faktor var mer frekvent än andra. Dock stod ett beteende ut: nästan hälften visade tillbakadragande från sociala nätverk och social isolering samtidigt som de ensamagerande blev mer aktiva online på Internet. Forskning har även visat att psykiska störningar bland ensamagerande gärningspersoner är 14 gånger högre än de gärningspersoner som ingår i grupper.¹⁶²⁹

Trots att ensamagerande gärningspersoner genomför sina dåd ensamma är det ovanligt att de inte haft någon kontakt med andra personer innan dådet, utan de flesta ackompanjerades av någon antingen genom fysisk(a) möten eller digitala sådana någon gång under radikaliseringsprocessen, genom hjälp med planeringen för attacken eller hjälp i den direkta attackförberedelsen. Gills data visar även att planeringsprocessen inför attackerna var relativt lång, vilket motsäger, den ibland gängse uppfattningen, om att det handlar om galningar som agerar spontant.¹⁶³⁰ Forskning har visat att ensamagerande gärningspersoner triggas igång av ett extremt ressentiment men att dessa individer har hög kognitiv förmåga och inte låsta rigida tankesätt.¹⁶³¹ Ensamagerande gärningspersoner inspireras också ofta av varandra,

¹⁶²⁴ Ibid, sid 66

¹⁶²⁵ van Zuijdewijn, Jeanine de Roy & Bakker, Edwin, "Analysing Personal Characteristics of Lone-Actor Terrorists Research Findings and Recommendations" *Perspectives on Terrorism*, Vol. 10, No. 2 (April 2016), pp. 42-49

¹⁶²⁶ Center mot våldsbejakande extremism (CVE). *Vit makt-miljön*
https://www.cve.se/download/18.7d27ebd916ea64de53065cda/1593590221655/2020_Vit_makt_miljo%CC%88n.pdf

¹⁶²⁷ Corner, Emily, Bouhana, Noémie & Gill, Paul (2019) "The multifinality of vulnerability indicators in lone-actor terrorism", *Psychology, Crime & Law*, 25:2, 111-132

¹⁶²⁸ Ibid.

¹⁶²⁹ Pathé, Michele T., J. Haworth, Debbie, Goodwin, Terri-ann, G. Holman Amanda, Stephen J. Amos, Winterbourne, Paul & Leanne Day "Establishing a joint agency response to the threat of lone-actor grievance-fuelled violence", *The Journal of Forensic Psychiatry & Psychology*, 29:1 (2018): sid.37-52

¹⁶³⁰ Gill, Paul. 2016, 52-53

¹⁶³¹ Baele, Stephane J., "Lone-Actor Terrorists' Emotions and Cognition: An Evaluation Beyond Stereotypes", *Political Psychology*, Vol.38, No.3 (2017).

men kan även utlösas som en reaktion på attacker gentemot det som betecknas som den egna gruppen.¹⁶³²

Ett av de tydligaste resultaten i genomgången av ensamagerande gärningspersoner var att de "läcker" till andra individer, vilket innebär att de diskuterat sitt kommande dåd med minst en annan person innan attacken – ofta någon i dess direkta närhet. Detta kan exempelvis bero på att de försöker att rekrytera andra gärningspersoner, och/eller försöker finna uppmuntran eller tröst, och/eller vill varna andra (exempelvis skolkamrater vid attacker mot en skola). En ytterligare förklaring kan vara att om de inte manifesterar sina motiv så riskerar dessa gå förlorade till förmån för alternativa förklaringsmodeller, som "en galnings verk".¹⁶³³ Enligt Gills studie fann man att i 79 procent av fallen visste andra att man var hängiven åt en våldsbejakande extremistisk ideologi och i nästan 64 procent av fallen kände familjemedlemmar och vänner till att individen var beredd att ta till våld då man uttryckt viljan till dem.¹⁶³⁴ I över 73 procent av fallen uttryckte de ensamagerande en uttalad vilja att göra illa andra.¹⁶³⁵ I mer än var fjärde fall så producerade den ensamagerade ett brev eller offentligt manifest där ideologin presenterades. En annan förklaringsmodell är att studier visar att ensamagerande gärningspersoner ofta är dåliga på operationell säkerhet.¹⁶³⁶

Trots att de agerade ensamma såg många av gärningspersonerna sig som en del av en större rörelse eller sade sig arbeta för en grupp i vilken de var den enda medlemmen. 46 % av dem i Gills data sade sig genomföra sitt dåd åt en grupp, medan 41 % interagerade fysiskt med en person i ett större nätverk. 23 % hade också någon gång deltagit i träning från en terroristorganisation.¹⁶³⁷ 30 % interagerade också med en eller flera personer via digitala kanaler. Den virtuella interaktionen fyller enligt Gill fem syften: (1) förstärkning av redan existerande övertygelser; (2) sökandet av legitimitet för framtida dåd; (3) spridning av propaganda eller erbjuda stöttning för andra; (4) signalera att en attack är nära förestående samt (5) rekryteringsförsök.¹⁶³⁸ 42% lärde sig också från digitala källor inför attacken, exempelvis avseende ideologiskt material, måltavlor, konkreta attackförberedelser samt överkomma eventuella tvivel.¹⁶³⁹ Vidare har en studie visat att planläggningen bland ensamagerande gärningspersoner inte skiljer sig åt mellan offentliga måltavlor och måltavlor som har högt skyddsvärde.¹⁶⁴⁰

¹⁶³² Gill, Paul, 2016, sid 59-61

¹⁶³³ Gill, Paul, 2016, sid 58-59

¹⁶³⁴ Bouhana, Noémie, Malthaner, Stefan, Schuurman, Bart, Lindekile, Lasse, "Lone-actor terrorism: radicalisation, attack planning and execution", Andrew Silke (ed.) *Routledge Handbook on Terrorism and Counterterrorism* (Routledge, 2019).

¹⁶³⁵ Gill, Paul, "The Seven Things You Need to Know about Lone-Actor Terrorism", *Home Team Journal*, Issue No.7 (2018).

¹⁶³⁶ Schuurman, Bart, Gill, Paul & Bouhana, Noémie, "Lone actor terrorist attack planning and preparation: a data driven analysis", *Journal of Forensic Sciences*, Vol.6, No.3 (2018): sid.1191-1200.

¹⁶³⁷ Gill, Paul, 2016, sid 79-81

¹⁶³⁸ Ibid, sid 89

¹⁶³⁹ Ibid, sid 93

¹⁶⁴⁰ Gill, Paul & Corner, Emily, "Lone-Actor Terrorist Target Choice", *Behavioral Sciences and the Law*, Vol.34 (2016): sid.693-705.

11.3 Radikalnationalistiska ensamagerande gärningspersoner

Ensamagerande gärningspersoner inom ramen för en radikalnationalistisk ideologi är inget nytt fenomen.¹⁶⁴¹ Efter att nynazistiska element i 1960-talets USA började anse att idén om en omfattande revolution var omöjlig började de istället förespråka mer individuella aktioner utförda av personer med radikalnationalistiska åsikter. Samtidigt kom ledande personer inom den amerikanska högerextremismen att under 1970- och 80-talet fängslas, vilket dels demonstrerade statens makt men även rörelsens oförmåga att skapa en kraftig motståndsrörelse.¹⁶⁴²

Vid ungefär samma tid publicerade Louis Beam, krigsveteran och före detta medlem av Ku Klux Klan, sin essä ”Ledarlöst motstånd” (*Leaderless Resistance*), vilken kom att få stort inflytande i högerextrema kretsar.¹⁶⁴³ I essän argumenterar Beam att en centralstyrd hierarkisk organisation är värdelös, då den är lätt för myndigheter att infiltrera och förstöra. Istället bör högerextremistister tillämpa ”icke-organisationen” eller ”det ledarlösa motståndet”, vilket är ”ett system baserat på cellorganisering, men utan någon central kontroll eller ledning”, där ”alla individer och smågrupper opererar oberoende av varandra och aldrig vänder sig till ett centralt högkvarter eller en ledare för vägledning och instruktioner”.¹⁶⁴⁴ Ideologer och informationsorgan ska sprida budskapet, men individerna själva ansvarar för planering och tillhandahållning av nödvändiga färdigheter.¹⁶⁴⁵ Under 1990-talet kom detta konceptet att populariseras av tongivande amerikanska högerextremister, som Tom Metzger och Alex Curtis.¹⁶⁴⁶ Antalet attacker från högerextrema ensamagerande individer har också ökat sedan 1990-talet.¹⁶⁴⁷

¹⁶⁴¹ I en svensk kontext har John Asonius (”Lasermannen”), Peter Mangs och Anton Lundin Petersson studerats av Mattias Gardell och Heléne Lööw i ”Den ensamme terroristen? : om lone wolves, näthat och brinnande flyktingförläggningar”. (Ordfront 2017). Dessa berörs dock inte explicit i rapporten, då fokus legat på de radikalnationalistiska terrorattentat där gärningsmännen lämnat efter sig manifest, eller liknande digitala inlägg, som andra ensamagerande gärningspersoner refererat till explicit och/eller genom samma språkbruk.

¹⁶⁴² Aasland Ravndal, Jacob. Right-Wing Terrorism and Violence in Western Europe: Introducing the RTV Dataset. Volume 10, Issue 3. Perspective on Terrorism, 2016, <http://www.terrorismanalysts.com/pt/index.php/pot/article/view/508/1008> och Bouhana, Noémie, Corner, Emily, Gill, Paul & Schuurman, Bart. *Background and Preparatory Behaviours of Right-Wing Extremist Lone Actors: A Comparative Study*. Terrorism Research Institute, Vol. 12, No. 6, 2018, sid 151 <https://www.jstor.org/stable/pdf/26544649.pdf?refreqid=excelsior%3Af48f2c364be01741f8612e3ecd8e87c9>,

¹⁶⁴³ Michael ,George, ”Leaderless Resistance: The New Face of Terrorism”, *Defence Studies*, Vol.12, Issue 2 (2012): sid.257-282.

¹⁶⁴⁴ Gardell, Mattias, Dahlberg-Grundberg, Michael & Lööw, Heléne. *Den ensamme terroristen. Om lonewolves näthat och brinnande flyktingförläggningar*. Ordfront, 2017, sid 95

¹⁶⁴⁵ Ibid, sid 95

¹⁶⁴⁶ Bouhana, Noémie, Corner, Emily, Gill, Paul & Schuurman, Bart. *Background and Preparatory Behaviours of Right-Wing Extremist Lone Actors: A Comparative Study*. Terrorism Research Institute, Vol. 12, No. 6, 2018, sid 151

<https://www.jstor.org/stable/pdf/26544649.pdf?refreqid=excelsior%3Af48f2c364be01741f8612e3ecd8e87c9>

¹⁶⁴⁷ Aasland Ravndal, Jacob. Right-Wing Terrorism and Violence in Western Europe: Introducing the RTV Dataset. Volume 10, Issue 3. Perspective on Terrorism, 2016, sid <http://www.terrorismanalysts.com/pt/index.php/pot/article/view/508/1008>

Baserat på Gills data från 2016 samt genom att addera ytterligare variabler genomförde Bouhana et al (2018) en komparativ studie mellan kännetecknen för högerextrema ensamagerande gärningspersoner och övriga ensamagerande gärningspersoner med andra ideologiska och/eller religiösa motiv. Av de totalt 125 ensamagerande individerna i materialet bedömdes 45 stycken vara primärt motiverade av högerextrema övertygelser.¹⁶⁴⁸

Överlag visade genomgången att radikalnationalistiska ensamagerade gärningspersoner *inte* skiljer sig markant från övriga ensamagerande gärningspersoner. Forskarna fann inte några signifikanta skillnader vad avser exempelvis motivation, kapacitet, läckage och varningssignaler. Likt materialet i stort uppvisade också många ur den radikalnationalistiska gruppen upp en tidigare brottslig historik, relativt rudimentär planering samt liten hänsyn till säkerhetsåtgärder. De delade också det faktum att de inte bör betraktas som helt isolerade individer vars attacker bara sker som en blixt från klar himmel. De har sociala kopplingar till likasinnade individer och grupper och de uppvisar en tendens att "läcka" sina planer innan attacken.¹⁶⁴⁹

Det framkom emellertid vissa skillnader mellan högerextrema ensamagerande gärningspersoner och de övriga i materialet. De var mer sannolika att ha fötts i det land i vilket de genomförde sin attack samt ha en historia av våld bakom sig. De var vidare mindre sannolika att leva ensamma vid tidpunkten som de anammade sin våldsbejakande ideologi och mer sannolika att ha konsumerat litteratur och propaganda i relation till ensamagerande dåd. De skilde sig också åt beträffande måltavlor, där det övriga materialet riktade sig mot symboler för makten, riktade sig de högerextrema ensamagerande mot privata medborgare och religiösa institutioner.¹⁶⁵⁰

De radikalnationalistiska ensamagerande individerna uppvisade också en något bättre vana av vapen och de var även mer sannolika att vara involverade med andra personer som fanns i den radikalnationalistiska miljön. Deras tid för planering inför dådet var längre än den övriga gruppen, där de högerextrema ensamagerande påbörjade sina förberedelser tidigare, genom att exempelvis engagera sig i radikala miljöer.¹⁶⁵¹

I en forskningsöversikt över alla högerextrema terrorattacker i Europa mellan perioden 1990-2019 så förekom 208 incidenter där de flesta (186 av 208) resulterade i ett dödsfall.¹⁶⁵² Enbart fyra terrorattacker under denna tidsperiod resulterade i fem eller fler dödsfall. Av terrorattacker under 2019 var en tredjedel utförda av ensamagerande. Dessa typer av attacker har ökat på senare tid från fem attacker mellan

¹⁶⁴⁸ Bouhana, Noémie, Corner, Emily, Gill, Paul & Schuurman, Bart, 2018 sid 151-153

¹⁶⁴⁹ Ibid sid 160

¹⁶⁵⁰ Ibid, sid 160

¹⁶⁵¹ Ibid, sid 160

¹⁶⁵² Aasland Ravndal Jacob, Lygren Sofia, Ravik ,Jupskås Anders and Bjørgo, Tore. RTV Trend Report 2020. Right-Wing Terrorism and Violence in Western Europe, 1990 – 2019. C-REX Research Report, 2020 https://www.sv.uio.no/c-rex/english/topics/online-resources/rtv-dataset/rtv_trend_report_2020.pdf

åren 2010-2014 till 15 attacker mellan åren 2015-2019.¹⁶⁵³ Dessa ensamagerande attacker har i stort sett vid samtliga fall resulterat i dödsoffer.

11.4 TRAP-18

Olika riskbedömningsverktyg har utvecklats för att identifiera radikaliseringsbenägenhet och särskilt när det gäller ensamagerande gärningspersoner. TRAP-18:s (Terrorist Radicalization Assessment Protocol) indikatorer är uppdelade för att identifiera riskbeteende bland ensamagerande gärningspersoner som indikerar riskbeteende och våldsbenägenhet samt personliga kännetecken:

Riskbeteenden	Personliga kännetecken
Förberedelse (planering, kartläggning, infoinhämtning)	Moralisk upprördhet
Fixering	Knuten till en ideologi
Identifiering	Misslyckat försök att samarbeta med den ideologiska gruppen
Test av egen förmåga	Beroende av den virtuella världen
Ökad aktivitet	Misslyckat att uppnå önskad karriär
Viss kommunikation/information till omgivningen (läckage)	Förändrat tänkesätt och humör Inga kärleksrelationer och sexualisering av våld
Direkt och explicit kommunikation	Samband mellan psykisk störning och ideologi
Enda möjliga utväg, våld det enda alternativet	Kreativ och innovativ
	Historia av instrumentellt våld

Inom ramarna för Paul Gills studie av 111 fall av ensamagerande gärningspersoner genomfördes en analytisk filtrering av TRAP-18 indikatorer för att utröna hur ofta dessa förekom. Studien visade att för 43 högerextremistiska ensamagerande

¹⁶⁵³ Ibid.

gärningsmän finns det tre särskilt starka riskbeteenden: förberedelse (81%) som planering, kartläggning, och andra förberedelser inför en attack; identifiering (86%) som omfattar önskan att ”vara en krigsherre”, ”intresse för vapen och militär” och ”ser sig som företrädare för en specifik sak” och läckage (88%) till omgivningen.¹⁶⁵⁴ Även förändrat tänkesätt och humör (84%) som leder till en rigid tro snarare än tankesätt och där man möter ”andras ’felaktiga’ uppfattningar och går från ilska och argumentation till förakt och avsky” var starka indikationer tillsammans med oförmåga att etablera ett långvarigt kärleksförhållande.”¹⁶⁵⁵

Även en studie av Anton Lundin Pettersson visar att 15 utav 18 indikatorer matchar TRAP-18 riskbedömning.¹⁶⁵⁶ En annan studie av Anders Behring Breivik fann att 75 procent av de åtta TRAP-18 indikatorer man undersökte fanns närvarande i terroristens beteende.¹⁶⁵⁷

11.5 Attacker från ensamagerande gärningspersoner

11.5.1 Oslo och Utöya, 2011

Klockan 15.17 den 22 juli 2011 parkerade Anders Behring Breivik en skåpbil lastad med sprängmedel framför huvudingången till höghusen i Oslos regeringskvarter. Efter att Breivik antänt stubintråden detonerade sprängladdningen i bilen klockan 15.25, vilket resulterade i åtta döda och än fler skadade.^{1658 1659}

Efter att ha parkerat skåpbilen och antänt stubintråden satte sig Breivik i sin flyktbil och klockan 16.26 ankom han färjeläget mitt för ön Utöya, där det norska socialdemokratiska partiets ungdomsförbund (AUF) hade sitt sommarläger. Där tog sig Breivik ner till kajen och uppgav för en av funktionärerna, som skötte in- och utpassering, att han kom från den norska polisen för att genomföra en rutinmässig säkerhetskontroll. Breivik klev iland på ön klockan 17.21 och påbörjade sitt dödande två minuter senare. Under den nästkommande dryga timman kom Breivik att systematiskt

¹⁶⁵⁴ Gill, Paul & Reid Maloy, John. The lone-actor terrorist and the TRAP-18. *Journal of Threat Assessment and Management.*, 2016

https://www.researchgate.net/publication/303502624_The_lone-actor_terrorist_and_the_TRAP-18

¹⁶⁵⁵ Ibid.

¹⁶⁵⁶ Erlandsson, Åsa och Reid Meloy J., ”The Swedish School Attack in Trollhättan”, *Journal of Forensic Sciences*, Vol.63, Issue 6 (2018).

¹⁶⁵⁷ Reid Meloy, J, Elmar Habermeyer, Angela Guldemann, ” The warning behaviors of Anders Breivik”,

Journal of Threat Assessment and Management, Vol 2(3-4), Sep-Dec 2015, 164-175

¹⁶⁵⁸ Agrell, William. Den svarta svanen och dess motståndare. Förvarningsaspekter på attentaten i Oslo och på Utöya 22 juli 2011. Försvarshögskolan, 2013, sid 26 <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:685563/FULLTEXT01.pdf>,

¹⁶⁵⁹ Björklund, Andreas. *Terroristen Anders Behring Breivik dödade 77 människor*. SVT, 2017-01-10 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/terroristen-anders-behring-breivik-dodade-77-manniskor>

skjuta ihjäl 69 personer och åsamka ytterligare 33 personer livshotande eller allvarliga skador, innan han slutligen greps av norsk polis klockan 18.24.^{1660 1661}

Samma dag som terrorattacken skedde skickade Breivik ut ett 1500-sidigt manifest med namnet *2083 – A European Declaration of Independence. De Laude Novare Militiae. Pauperes commilitiones Christi Templique Solomonici*, till flera tusen personer. Manifestet bestod främst av sammansatt material från olika källor och endast en mindre del var författade av Breivik själv.¹⁶⁶²¹⁶⁶³ En stor del av manifestet är influerat av Peder Jensen, som på internet gjort sig känd som ”Fjordman”¹⁶⁶⁴ och som bland annat argumenterat för att mångkultur och invandring i stor skala måste upphöra för att den europeiska civilisationen ska kunna bli hel igen.¹⁶⁶⁵

Centralt i Breiviks manifest är idén om en pågående islamisering av Europa, koordinerad främst av så kallade ”kulturmarxister”. Kulturmarxism är enligt Breivik nära besläktad med multikulturalism och politisk korrekthet och är det som driver den påstådda islamiseringen. Breivik menar att: “Multiculturalism (cultural Marxism/political correctness), as you might know, is the root cause of ongoing Islamisation of Europe, which has resulted in the ongoing Islamic colonisation of Europe through demographic warfare (facilitated by our own leaders).¹⁶⁶⁶

Enligt Breivik fångar begreppen kulturmarxister och ”den politiska eliten” över 90 % av parlamentarikerna i EU såväl som nationellt samt över 95 % av journalisterna, då de är förespråkare av multikulturalism och därmed per automatik förespråkare av islams kolonisering av Europa.¹⁶⁶⁷ Denna kolonisering, eller islamisering, implementeras genom hög invandring, vilket resulterar i ett ”demografiskt krig”, då Europa ”rent demografiskt översköls av muslimer”.¹⁶⁶⁸

Multikulturalismen han inte endast tagit över politiken, utan även media och nöjesindustrin, skolväsendet och höga präster inom kristendomen. Enligt Breivik utgör

¹⁶⁶⁰ Agrell, William, 2013, sid 28-30

¹⁶⁶¹ Björklund, Andreas. *Terroristen Anders Behring Breivik dödade 77 människor*. SVT, 2017-01-10 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/terroristen-anders-behring-breivik-dodade-77-manniskor>

¹⁶⁶² Von Brömsen, Kerstin. *2083 – A European Declaration of Independence” - An Analysis of Discourses from the Extreme*. Nordidactica. Journal of Humanities and Social Science Education, 2013:1, sid 18 <http://kau.diva-portal.org/smash/get/diva2:623531/FULLTEXT03.pdf>,

¹⁶⁶³ Sandberg, Sveinung. *Are self-narratives strategic or determined, unified or fragmented? Reading Breivik's Manifesto in light of narrative criminology*. Acta Sociologica, Vol. 56, No, 2013, sid 56 <https://www-jstor-org.proxy.annalindhbiblioteket.se/stable/pdf/23525662.pdf?refreqid=excelsior%3A39a1aa2e62e118ed41eee2d9dae9db3f>,

¹⁶⁶⁴ Jackson, Paul. *The License to Hate: Peder Jensen's Fascist Rhetoric in Anders Breivik's Manifesto 2083: A European Declaration of Independence*. , Democracy and Security, 9:3, 247-269, 2013, sid 247 <https://www-tandfonline-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/pdf/10.1080/17419166.2013.802986?needAccess=true>, sid

¹⁶⁶⁵ Anshelm, Sonja. *Fjordman manade till utrensning av motståndare*. Expo, 2011-12-07 <https://expo.se/2011/12/fjordman-manade-till-utrensning-av-motst%C3%A5ndare>

¹⁶⁶⁶ Von Brömsen, Kerstin. *2083 – A European Declaration of Independence” - An Analysis of Discourses from the Extreme*. Nordidactica. Journal of Humanities and Social Science Education, 2013:1, sid 19 <http://kau.diva-portal.org/smash/get/diva2:623531/FULLTEXT03.pdf>,

¹⁶⁶⁷ Ibid.

¹⁶⁶⁸ Ibid.

de gemensamt en totalitär kraft som förstört fundamentala strukturer i det europeiska samhället och som därigenom bidrar till ett indirekt kulturellt och demografiskt folk mord,¹⁶⁶⁹ som kommer resultera i att européer inom 50-70 år kommer vara i minoritet.¹⁶⁷⁰

Breviks manifest är starkt influerat av teorin om Eurabia och det är EU, och därigenom kulturmarxisterna, som har möjliggjort detta projekt. Enligt Brevik är Eurabia en genomtänkt policy som bestämts bakom slutna dörrar utan någon insyn. Motståndare till policyn blir enligt Brevik tystade och en kombination av lärare, professorer, media, politiker, myndighetsföreträdare, experter i TV samt icke-statliga organisationer har gått samman för att indoktrinera allmänheten i politisk korrekthet. Denna elit gör också allt för att dölja konspirationen bakom att etablera Eurabia. EU är centralt i denna föreställning där unionen ”is formally surrendering an entire continent to Islam while destroying established national cultures and is prepared to harass those who disagree with this policy”.^{1671 1672}

Breivik menar även att det pågår ett pågående kulturellt och demokratiskt krig i Europa och att väst kommer att gå under inom två decennier om den ”Europeiska motståndsrörelsen” misslyckas. Kulturen i väst står på spel och det är en plikt att förhindra utplåningen av västs kultur, identitet, tradition och nationstater. Det är bråttom om Europas folk inte ska kunna undvika fortsatt *dhimmitude* under islamisk lag i respektive länder. Europa ses som ockuperat och Eurabia ses som det största landsförräderiet i mänsklighetens historia. Kontinenten är under belägring, eliten inom Eurabia är dess generaler och vanligt folk används som kanonmat.¹⁶⁷³

Breivik förkastar även alla idéer om ett moderat islam och menar att någon dialog med en sådan är helt otänkbar: ”The only way to deal with a bully is to punch him in the nose and make him back down”.¹⁶⁷⁴ Det kommande inbördeskrig som han ser framför sig kommer att bli smutsigt och de kulturellt konservativa militanta måste vara beredda att offra sig och attackera fienden, där den politiska eliten ses som medkonspiratörer och ska straffas i enlighet med det. Europa kan endast räddas genom att störta de multikulturella regimerna och ta makten medelst ett beväpnat motstånd, som kommer att bli blodigt. Att väja för denna grymhet är enligt Brevik ett svek mot de folk som man försöker rädda.¹⁶⁷⁵

¹⁶⁶⁹ van Buuren, Jelle. *Spur to violence? Anders Behring Breivik and the Eurabia conspiracy*. Centre for Terrorism and Counterterrorism, Campus The Hague, Leiden University, 2013, sid 210

¹⁶⁷⁰ Sandberg, Sveinung. *Are self-narratives strategic or determined, unified or fragmented? Reading Breivik's Manifesto in light of narrative criminology*. Acta Sociologica, Vol. 56, No, 2013, sid 56
<https://www-jstor-org.proxy.annalindhbiblioteket.se/stable/pdf/23525662.pdf?refreqid=excelsior%3A39a1aa2e62e118ed41eee2d9dae9db3f>,

¹⁶⁷¹ van Buuren, Jelle, 2013, sid 210

¹⁶⁷² Von Brömsen, Kerstin. *2083 – A European Declaration of Independence” - An Analysis of Discourses from the Extreme*. Nordidactica. Journal of Humanities and Social Science Education, 2013:1, sid 22 <http://kau.diva-portal.org/smash/get/diva2:623531/FULLTEXT03.pdf>,

¹⁶⁷³ van Buuren, Jelle. 2013, sid 211

¹⁶⁷⁴ Ibid, sid 211

¹⁶⁷⁵ Ibid, sid 211

Breivik hävade även att han var del av ett större sällskap, "Knights Templar", vars uppgift är att "ta politisk och militär kontroll över västra Europas multikulturella regimer för att sedan döma och straffa kulturmarxister för brott emot Europas folk."¹⁶⁷⁶ Enligt Breivik kommer de som ansluter sig till sällskapet gå till historien och för alltid äras av sitt folk som en martyr som försvarar sin kultur och slåss för sin familj och kristendomen: "You will be remembered as one of the brave European Crusader Heroes who said: enough is enough (...) you will become a role model for hundreds, perhaps thousand of new emergin martyrs fighting the good fight".¹⁶⁷⁷

11.5.2 Pittsburgh, 2018

Lördagen den 27 oktober klockan 09.54 inkom samtal till polisen om en pågående skjutning i en synagoga i Pittsburgh. En dryg timme senare hade polisen gripit den 46-årige Robert Bowers, som enligt uppgift klivit in i moskén och ropat "alla judar måste dö", och därefter hunnit skjuta 11 personer till döds samt skada ytterligare ett antal.¹⁶⁷⁸
1679 1680

Innan attacken publicerade Bowers ett inlägg på Gab, att alternativ till Twitter som uppmärksammats för att de inte på samma sätt som Twitter och Facebook försökt ta ner rasistiskt och antisemitiskt innehåll.^{1681 1682} I inlägget länkade Bowers till hemsidan för HIAS, en judisk organisation som ger stöd och råd till flyktingar. På länken fanns information om arrangemang som HIAS skulle arrangera för flyktingar i samband med den judiska högtiden Shabbat. I inlägget hade Bowers skrivit "Why hello there HIAS! You like to bring in hostile invaders to dwell among us?" Endast fem minuter innan attacken publicerade Bowers ytterligare ett inlägg på Gab med texten: "HIAS like to

¹⁶⁷⁶ Gardam, Duncan. *Norway killings: Mysterious group called the Knights Templar*. The Telegraph, 2011-07-26 <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/norway/8663842/Norway-killings-Mysterious-group-called-the-Knights-Templar.html>

¹⁶⁷⁷ Ibid

¹⁶⁷⁸ Moshtagian, Artemis. *Here's how the shooting at a Pittsburgh synagogue unfolded*. CNN, 2018-10-28

<https://edition.cnn.com/2018/10/27/us/pittsburgh-attack-timeline/index.html>

¹⁶⁷⁹ WPXI News. *Timeline of events at Tree of Life Synagogue in Pittsburgh*. 2018-11-03

<https://www.wpxi.com/news/top-stories/pittsburgh-shooting-timeline-of-events-at-tree-of-life-synagogue-in-pittsburgh/861115641>

¹⁶⁸⁰ ADL. *Deadly Shooting at Pittsburgh Synagogue*. 2018-10-27

<https://www.adl.org/blog/deadly-shooting-at-pittsburgh-synagogue>

¹⁶⁸¹ Lorenz, Taylor. *The Pittsburgh Suspect Lived in the Web's Darkest Corners*. The Atlantic, 2018-10-27

<https://www.theatlantic.com/technology/archive/2018/10/what-gab/574186/>

¹⁶⁸² Vesoulis, Abby. *How Gab Became the Social Media Site Where the Pittsburgh Suspect's Alleged Anti-Semitism Thrived*. Time, 2018-10-27

<https://time.com/5437006/gab-social-media-robert-bowers/>

bring invaders in that kill our people. A can't sit by and watch my people get slaughtered. Screw your opinions. I'm going in".^{1683 1684 1685}

En analys av Bowers Gab-konto visade också att han publicerat rasistiskt och antisemitiskt material. Han anklagade bland annat judar för att försöka ta "onda muslimer" till USA och att vita amerikaner och den vita civilisationen var på väg att dö ut och att judar och muslimer bar skulden för detta.¹⁶⁸⁶ Han skrev även att "Judar är satans barn", refererade till den antisemitiska konspirationsteorin om ZOG, samt publicerade ett foto som visade numret 1488, som knyter samman de infamösa "14 orden" samt 88, som syftar på Heil Hitler. Han anklagade också president Donald Trump för att vara en globalist och inte nationalist samtidigt som han sade sig supportera Trump, även om han inte röstade på honom.^{1687 1688} Vidare innehöll även hans konto kritik mot kvinnor som inledde förhållanden med svarta män.^{1689 1690}

11.5.3 Christchurch, 2019

Den 15:e mars 2019 inträffade den blodigaste terrorattacken i Nya Zeelands historia, när den 28-årige Brenton Tarrant sköt ihjäl 51 personer och skadade ytterligare 50. Attacken påbörjades i samband med fredagsbönen i Al Noor-moskén i Christchurch, landets tredje största stad, där gärningsmannen tog sig in i moskén och sköt mot så många personer som möjligt. Totalt omkom där 42 personer. Därefter begav sig Tarrant till en moské strax utanför staden och dödade där ytterligare ett antal personer. 21 minuter efter att det första larmsamtalet ringts in om skjutningen i Al-Noor-moskén

¹⁶⁸³ Roose, Kevin. *On Gab, an Extremist-Friendly Site, Pittsburgh Shooting Suspect Aired His Hatred in Full*. New York Times, 2018-10-28

<https://www.nytimes.com/2018/10/28/us/gab-robert-bowers-pittsburgh-synagogue-shootings.html>

¹⁶⁸⁴ Andone Dakin, Hanna, Jason, Sterling, Joe and Murphy, Paul P. *Hate crime charges filed in Pittsburgh synagogue shooting that left 11 dead*. CNN, 2018-10-29

<https://edition.cnn.com/2018/10/27/us/pittsburgh-synagogue-active-shooter/index.html>

¹⁶⁸⁵ van Sant, Shannon. *What's Known About Robert Bowers, The Suspect In The Pittsburgh Synagogue Shooting*. NPR, 2018-10-27

<https://www.npr.org/2018/10/27/661409410/whats-known-about-robert-bowers-the-suspect-in-the-pittsburgh-synagogue-shooting>

¹⁶⁸⁶ Beckett, Lois. *Pittsburgh shooting: suspect railed against Jews and Muslims on site used by 'alt-right'*. The Guardian. 2018-10-27

<https://www.theguardian.com/us-news/2018/oct/27/pittsburgh-shooting-suspect-antisemitism>

¹⁶⁸⁷ ADL. *Deadly Shooting at Pittsburgh Synagogue*. 2018-10-27

<https://www.adl.org/blog/deadly-shooting-at-pittsburgh-synagogue>

¹⁶⁸⁸ Silverstein, Jason. *Robert Bowers, Pittsburgh shooting suspect, was avid poster of anti-Semitic content on Gab*. CBS News. 2018-10-28

<https://www.cbsnews.com/news/robert-bowers-gab-pittsburgh-shooting-suspect-today-live-updates-2018-10-27/>

¹⁶⁸⁹ <http://nymag.com/intelligencer/2018/10/what-we-know-about-robert-bowers-alleged-synagogue-shooter.html>

¹⁶⁹⁰ Raymond, Adam K. *What We Know About Robert Bowers, the Alleged Pittsburgh Synagogue Shooter*. New York Intelligencer. 2018-10-29

<https://www.splcenter.org/hatewatch/2018/10/27/gunman-opened-fire-synagogue-pittsburgh-killing-least-eleven-people-and-wounding-others>

greps Tarrant och polisen fann även två sprängladdningar i hans bil. Innan och under terrorattacken livesände Tarrant också skeendena på Facebook.¹⁶⁹¹

Före det att Tarrant påbörjade sin attack publicerade han ett inlägg på internetforumet 8chan (se bild).¹⁶⁹²

□ *ahem* Anonymous 03/15/19 (Fri) 00:28:41 ID: c800e3 No. 12916717

Well lads, it is time to stop shitposting and time to make a real life effort post.
I will carry out and attack against the invaders, and will even livestream the attack via facebook
The Facebook link is below, by the time you read this I should be going live.
<http://facebook.com/brenton.tarrant.9>
It's been a long ride and despite all your rampant faggotry, fecklessness and degeneracy. you are all blokes
and the best bunch of cobbers a man could ask for.
I have provided links to my writings below, please do your part by spreading my messages, making memes and shitposting as
you usually do.
If I don't survive the attack, goodbye, godbless and I will see you all in Valhalla!

Som visas ovan skämtar Tarrant om att han måste sluta ”skriva skit” (*stop shitposting*) och istället genomföra saker i den fysiska världen. Han uppmanar också övriga på forumet att ”göra sin del” genom att sprida hans budskap genom memes och ”shitposting”. Han bifogar även en länk till Facebook där han sedermera kom att livesända attacken.¹⁶⁹³

Tarrant publicerade även innan attacken ett 87-sidigt manifest, men namnet ”The Great Replacement” (”Det stora folkutbytet”). I manifestet argumenterar Tarrant för att de pågår ett befolkningsutbyte där vita människor håller på att ersättas av icke-vita sådana. Det påstådda folkutbytet härstammar dels från vita personers bristande vilja att reproducera sig, till skillnad från icke-vitas förmåga att föda fler barn, vilket resulterar i låga födelsetal hos den vita populationen. Men framförallt existerar det enligt Tarrant ett mer omedelbart hot mot européer, där Tarrant inkluderar sig själv, och det härstammar från invandring från ”icke-vita länder”. Tarrant benämner invandrare som ”inkräktare” och han ser sig själv som en del av en motståndsrörelse i vilken våld är berättigat för att stoppa denna ”invasion”. Låga födelsetal hos den vita populationen kombinerat med en hög invandring menar Tarrant att leder till: ”an assault on the European people that, if not combatted, will ultimately result in the complete racial and cultural replacement of the European people. This is ethnic replacement. This is cultural replacement. This is racial replacement. This is WHITE

¹⁶⁹¹ Bailey, Dominic, Brown, David, Qurashi, Salim, Loizou, Debie, Rodgers, Lucy & Shah, Prina. *Christchurch shootings: How the attacks unfolded*. BBC News, 2018-10-19
<https://www.bbc.com/news/world-asia-47582183>

¹⁶⁹² ADL. *Gab and 8chan: Home to Terrorist Plots Hiding in Plain Sight*.
<https://www.adl.org/resources/reports/gab-and-8chan-home-to-terrorist-plots-hiding-in-plain-sight>

¹⁶⁹³ Ibid.

GENOCIDE”.¹⁶⁹⁴ Tarrant gör även referenser till David Lanes infamösa ”Vi måste säkra existensen för vårt folk och en framtid för våra vita barn”.¹⁶⁹⁵

Genom att attackera muslimer, som enligt Tarrant är inkräktare, så hoppas han provocera fram en reaktion som kommer att polarisera västerländska samhällen, vilket ska leda till att rasmedvetenheten höjs och därigenom ökar segregationen – vilket innebär att ett vitt Europa konsolideras. Valet av muslimer som måltavla motiverar han med att ”de var en självklar, synlig och stor grupp av inkräktare, från en kultur med högre födelseantal, högre socialt förtroende och med starka traditioner som syftade till att ockupera mitt folks länder och ersätta mitt eget folk”.¹⁶⁹⁶ Som journalisten Jason Burke påpekat var ”meningen med attacken inte bara att döda muslimer men att producera en video av någon som dödar muslimer.”¹⁶⁹⁷

Tarrant ser även mänsklighetens historia som en kamp mellan raser, där alla människor är kollektivt skyldiga. Det finns enligt honom inga oskyldiga i den påstådda invasionen, utan alla som koloniserar andra bär skuld. Han gör heller ingen åtskillnad på vuxna eller barn vad avser offer för sin attack. Enligt honom kommer barnen en dag att bli vuxna och de kommer då att rösta emot folkviljan, praktisera sin fientliga religion och kultur, ta andra folks mark, jobb och även attackera och döda ”våra barn”. Han konkluderar: ”You burn the nest and kill the vipers, no matter their age.”¹⁶⁹⁸

I manifestet vittnar Tarrant även om att han inspirerats av Anders Behring Breivik och påstår att de två har kommunicerat samt att Tarrants attentat godkänns av det sällskap av korsriddare som Breivik angav i sitt manifest att han stått i kontakt med. Han stödjer även Anton Lundin Petterssons dåd mot Kronans skola i Trollhättan 2015, då denne dödade fyra personer. Tarrant menar också att hans dåd ska se som en hämnd mot salafist-jihadistiska attacker i Europa och bland annat hade han ristat in Ebba Åkerlunds, ett av offren för terrorattacken i Stockholm 2017, namn på sitt vapen.¹⁶⁹⁹

¹⁶⁹⁴ Dirk Moses, A., “White Genocide” and the Ethics of Public Analysis, *Journal of Genocide Research*, 21:2, (2019) 201-213. sid 203

<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/14623528.2019.1599493?needAccess=true>

¹⁶⁹⁵ Grabovac, Haris. *Mördarens manifest är en cocktail av vit makt-idéer*. Expo, 2019-03-15

<https://expo.se/2019/03/m%C3%B6rdarens-manifest-%C3%A4r-en-cocktail-av-vit-makt-id%C3%A9er>

¹⁶⁹⁶ Ibid.

¹⁶⁹⁷ Conway, Maura, Scrivens, Ryan, Macnair, Logan *Right-Wing Extremists’ Persistent Online Presence: History and Contemporary Trends*. ICCT Policy Brief. 2019-10-29 <https://icct.nl/wp-content/uploads/2019/11/Right-Wing-Extremists-Persistent-Online-Presence.pdf>

¹⁶⁹⁸ Dirk Moses, A., “White Genocide” and the Ethics of Public Analysis, *Journal of Genocide Research*, 21:2, (2019) 201-213. sid 204

<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/14623528.2019.1599493?needAccess=truehttps://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/14623528.2019.1599493?needAccess=true>,

¹⁶⁹⁹ Grabovac, Haris. *Mördarens manifest är en cocktail av vit makt-idéer*. Expo, 2019-03-15

<https://expo.se/2019/03/m%C3%B6rdarens-manifest-%C3%A4r-en-cocktail-av-vit-makt-id%C3%A9er>

Tarrants manifest har översatts till 15 språk och cirkulerar på social media på franska, tyska, kroatiska och ryska. I Ukraina har en nynazistisk grupp publicerat en översättning i pocketutgåva.¹⁷⁰⁰

11.5.4 Poway, 2019

Lördagen den 27 april 2019 klev den 19-årige John T. Earnest in i foajén till synagogan i Poway, Kalifornien, där medlemmar i församlingen samlats för att fira slutet av den judiska högtiden Pesach. I foajén sköt Earnest ihjäl en kvinna och skadade församlingens Rabbin. Därefter öppnade han eld mot ett närliggande rum och skadade bland annat en åttaårig flicka. Efter att fått problem med sitt gevär flydde Earnest från platsen i sin bil och ringde där larmcentralen och angav att "I just shot up a synagogue. I'm just trying to defend my nation from the Jewish people...They're destroying our people...I opened fire at at synagogue. I think I killed some people." Kort därefter greps Earnest.^{1701 1702}

En dryg timma innan attacken publicerade Earnest ett sju sidigt manifest på hemsidan 8chan. I det beskriver Earnest att han är av europeiskt ursprung och att han vill rädda den europeiska rasen genom att döda så många judar som möjligt och han hoppas att det ska inspirera andra att göra samma sak. Han tar avstamp i sin kristna tro och menar att den judiska gruppen har inspirerats av Satan och demoner. Gud kommer att förstå varför han utför attacken då: "My God does not take kindly to the destruction of His creation. Especially one of the most beautiful, intelligent and innovative races that He has created. Least of all the hands of one of the most ugly, sinful, deceitful, cursed and corrupt."¹⁷⁰³

Han anser att den judiska gruppen är ansvariga för ett påstått folkmord på den europeiska rasen, då de opererar som en enhet för att förslava grupper runt omkring dem. Earnest listar 15 anledningar till varför den judiska gruppen är måltavlan för attacken, bland annat anser han att de ljuger och vilseleder allmänheten genom sin orimligt stora roll i media, de använder banker för att förslava och kontrollera nationer, de har en central roll i kulturmarxismen och kommunismen, de har en central roll i

¹⁷⁰⁰ Earle, Samuel, "The wanderings of the white supremacist", *New Statesman*, Vol.148, Issue 5495 (Nov 1 - Nov 7, 2019).

¹⁷⁰¹ Wilkens, John, Davis, Kristina & Figueueroa Teri. *One dead, three injured in Poway synagogue shooting*. The San Diego Union-Tribune. 2019-04-27
<https://www.sandiegouniontribune.com/news/public-safety/story/2019-04-27/reports-of-several-people-shot-at-poway-synagogue>

¹⁷⁰² Davis, Kristina. *Not guilty plea entered for alleged synagogue shooter on 109 federal charges*. The San Diego Union-Tribune, 2019-05-14
<https://www.sandiegouniontribune.com/news/courts/story/2019-05-14/alleged-synagogue-shooter-pleads-not-guilty-to-109-federal-charges>

¹⁷⁰³ Davis, Michael. *The Anti-Jewish Manifesto Of John T. Earnest, The San Diego Synagogue Shooter*. Memri, 2019-05-15
<https://www.memri.org/reports/anti-jewish-manifesto-john-t-earnest-san-diego-synagogue-shooter>

feminismen som har gjort kvinnor syndiga och de förespråkar sammanblandning av raser.^{1704 1705 1706}

Earnest anger att han började planera sin attack kort efter terrorattacken i Christchurch då attacken ”just klicked” hans medvetande. Tarrants attack var en katalysator för honom, då det visade att saker kunde och skulle bli gjorda. Han citerar också delar ur Tarrants manifest, bland annat Tarrants skrivning om att ”If I won’t defend my race, how can I expect others to do the same”. Earnest menar också att varje vit man ska göra det samma, då man borde vara mer rädd för att förlora sin ras än att förlora sitt liv. Han menar att vi är i de tidiga stegen av en revolution och att det behövs fler martyrer. Han är också övertygad om att vita män kommer att utföra fler attacker efter att ha läst hans manifest.¹⁷⁰⁷ Earnest nämner Tarrant hela tio gånger i manifestet.¹⁷⁰⁸

Earnest uppmanar även användare på 8chan att dels komma ihåg Tarrant, men också Robert Bowers och göra memes om de båda. Han hyllar också andra användare på 8chan som bröder och menar att de har upptäckt sanningen och hjälper till att sprida den. Utöver Tarrant och Bowers namger också Earnest andra personer som inspirerat honom och han tar bland annat upp Luca Traini, som 2018 i italienska Maserata ifrån sin bil sköt mot sex personer med utländsk bakgrund.¹⁷⁰⁹ Han hyllar även Anton Lundin Petersson, som 2017 med ett svärd attackerade personer med utländsk bakgrund på Kronans skola i Trollhättan, vilket resulterade i tre döda och två skadade.¹⁷¹⁰ Bowers nämner också Dylan Roof, som 2015 sköt ihjäl nio svarta personer

¹⁷⁰⁴ Davis, Michael. The Anti-Jewish Manifesto Of John T. Earnest, The San Diego Synagogue Shooter. Memri, 2019-05-15

<https://www.memri.org/reports/anti-jewish-manifesto-john-t-earnest-san-diego-synagogue-shooter>

¹⁷⁰⁵ Collins, Ben & Blankstein, Andrew Anti-Semitic open letter posted online under name of Chabad synagogue shooting suspect. NBC News, 2019-04-18

<https://www.nbcnews.com/us-news/anti-semitic-posted-online-under-chabad-synagogue-n999211>

¹⁷⁰⁶ Cage, John. California police investigate hate-filled 8chan manifesto that could link synagogue shooting to mosque attack. Washington Examiner, 2019-03-28

<https://www.washingtonexaminer.com/news/california-police-investigate-hate-filled-8chan-manifesto-that-could-link-synagogue-shooting-to-mosque-attack>

¹⁷⁰⁷ Davis, Michael. The Anti-Jewish Manifesto Of John T. Earnest, The San Diego Synagogue Shooter. Memri, 2019-05-15

<https://www.memri.org/reports/anti-jewish-manifesto-john-t-earnest-san-diego-synagogue-shooter>

¹⁷⁰⁸ Conway, Maura, Scrivens, Ryan, Macnair, Logan *Right-Wing Extremists’ Persistent Online Presence: History and Contemporary Trends*. ICCT Policy Brief. 2019-10-29 <https://icct.nl/wp-content/uploads/2019/11/Right-Wing-Extremists-Persistent-Online-Presence.pdf>

¹⁷⁰⁹ Nilsson, Christoffer. Luca Traini hörde om styckfallet på radio: ”Bestämde mig för att döda dem alla”. Aftonbladet, 2018-02-04

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Onr3GV/luca-traini-horde-om-styckfallet-pa-radio-bestamde-mig-for-att-doda>

¹⁷¹⁰ Divinyi, Sandra. *Skolattacken i Trollhättan: Hela händelseförloppet*. Göteborgsposten, 2016-10-18 <https://www.gp.se/nyheter/v%C3%A4stsvrige/skolattacken-i-trollh%C3%A4ttan-hela-h%C3%A4ndelsef%C3%B6rloppet-1.3879785>

i en medotidskyrka i South Carolina¹⁷¹¹ och Darren Osbourne, som 2017 körde ijhäl en person och skadade ytterligare nio vid en moské i Finsbury park i London. ^{1712 1713}

11.5.5 El Paso, 2019

Strax efter klockan 10.00 den 3:e augusti 2019 öppnade den 21-årige Patrick Crusius eld inne på köpcentret Walmart i El Paso, Texas, vilket resulterade i 22 döda och 26 skadade. Crusius överlämnade sig själv till polis när han körde iväg från attentatsplatsen och uppgav då att han kört över 11 timmar från sitt hem utanför Dallas till gränsstaden El Paso med det uttalade syftet att döda så många mexikaner som möjligt. USA:s utrikesdepartement har angett att de stämplat händelsen som en terroristattack, med möjliga hatbrottsmotiv.^{1714 1715 1716}

19 minuter innan terrorattacken publicerade Crusius ett manifest på forumet 8chan, men namnet ”The Inconvenient Thruth” (*Den obekväma sanningen*). Han uppmanade också andra användare på forumet att sprida vidare manifestet.¹⁷¹⁷

I manifestet uttrycker Crusius sympati för Brenton Tarrant och anger att han inspirerades av hans manifest i sitt val av att döda personer med latinamerikanskt utseende. Attacken är enligt Crusius ett svar på ”den latinamerikanska invasionen” av Texas och att genom den försvara Amerika från en ”cultural and ethnic replacement brought on by an invasion”. Han hoppas att attacken ska skapa incitament för migranter att bege sig tillbaka till sina hemländer. Crusius menar också att Europa är under attack

¹⁷¹¹ Svahn, Niklas. *Massmördaren: ”Inte fällt en tår för de oskyldiga jag dödade”*. Aftonbladet, 2017-01-10

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/OOn5E/massmordaren-inte-fallt-en-tar-for-de-oskyldiga-jag-dodade>

¹⁷¹² Rawlinson, Kevin. *Darren Osborne jailed for life for Finsbury Park terrorist attack*. The Guardian, 2018-02-02

<https://www.theguardian.com/uk-news/2018/feb/02/finsbury-park-attack-darren-osborne-jailed>

¹⁷¹³ Davis, Michael. *The Anti-Jewish Manifesto Of John T. Earnest, The San Diego Synagogue Shooter*. Memri, 2019-05-15

<https://www.memri.org/reports/anti-jewish-manifesto-john-t-earnest-san-diego-synagogue-shooter>

¹⁷¹⁴ Vera, Amir. *What we know about the shooting in El Paso, Texas*. CNN, 2019-08-05

<https://edition.cnn.com/2019/08/03/us/el-paso-texas-shooting-what-we-know/index.html>

¹⁷¹⁵ Romo, Vanessa. *El Paso Walmart Shooting Suspect Pleads Not Guilty*. NPR, 2019-10-10

<https://www.npr.org/2019/10/10/769013051/el-paso-walmart-shooting-suspect-pleads-not-guilty>

¹⁷¹⁶ ADL. *Mass Shooting in El Paso: What We Know*. 2019-08-04

https://www.adl.org/blog/mass-shooting-in-el-paso-what-we-know?utm_medium=email&utm_source=whole&utm_campaign=eptxsh2019&utm_content=e01&fbclid=IwAR2E84WSZotS2Gsq9JFsTNSXYJgoFm-rm1fFrF6AWzp6q2Y1I_wK9DubKug

¹⁷¹⁷ Davis, Michael. *The Manifesto Posted On 8chan By Alleged El Paso Shooter Minutes Before Attack*. Memri, 2019-08-06

<https://www.memri.org/reports/manifesto-posted-8chan-alleged-el-paso-shooter-minutes-attack>

på samma sätt som USA, men att bristen på vapen gör att européer inte kan försvara sig mot den påstådda invasionen.^{1718 1719}

Enligt Crusius var det efter att han läst Renaud Camu´s bok *The Great Replacement*, som han bestämde sig för att latinamerikaner skulle utgöra mål för attacken. Han är emot att ”raser” blandas då det förstör genetisk diversifiering och skapar identitetsproblem. Istället argumenterar Crusius för att USA bör delas upp i olika delar utifrån ras, där varje ras innehar sitt eget territorium. Detta kommer motverka rasblandning och stärka social sammanhållning genom att ge varje stat självbestämmande över sitt territorium.^{1720 1721}

Han oroar sig också över automatiseringen på arbetsmarknaden i kombination med att inkräktarna (*invaders*) har högre födelsetal än den vita populationen, vilket kommer resultera i att vita amerikaner inte kommer ha några jobb i framtiden. Klimatförändringarna är ett annat skäl till oro och dessa leds av företag som kommer förstöra för framtida generationer. Eftersom att amerikaner inte är beredda att ändra sin livsstil är det enda sättet att minska antalet personer i USA som använder de gemensamma resurserna. På samma sätt bör också invandrare åka tillbaka till sina hemländer då de utnyttjar välfärdssystemet. Han avslutar sitt manifest med att konstatera att hans dåd endast är början på kampen för USA och Europa och att han är hedrad över att leda kampen att stoppa hans land från att förstöras.^{1722 1723}

11.5.6 Baerum, 2019

På eftermiddagen den 10 augusti 2019 avlossade den 21-årige Philip Manshaus flera skott mot al-Noor Islamic Centre i Baerum, strax väster om Oslo. Han övermannades dock i entrén till moskén av två äldre församlingsmedlemmar som tillsammans med andra i moskén höll fast Manshaus innan polis anlände och grep honom. I samband med gripandet hittades två vapen. Ingen person skadades allvarligt i samband med

¹⁷¹⁸ ADL. *Mass Shooting in El Paso: What We Know*. 2019-08-04

https://www.adl.org/blog/mass-shooting-in-el-paso-what-we-know?utm_medium=email&utm_source=whole&utm_campaign=eptxsh2019&utm_content=e01&fbclid=IwAR2E84WSZotS2Gsq9JFsTNSXYJgoFm-rm1fFrF6AWzp6q2Y1I_wK9DubKug

¹⁷¹⁹ Davis, Michael. *The Manifesto Posted On 8chan By Alleged El Paso Shooter Minutes Before Attack*. Memri, 2019-08-06

<https://www.memri.org/reports/manifesto-posted-8chan-alleged-el-paso-shooter-minutes-attack>

¹⁷²⁰ Davis, Michael. *The Manifesto Posted On 8chan By Alleged El Paso Shooter Minutes Before Attack*. Memri, 2019-08-06

<https://www.memri.org/reports/manifesto-posted-8chan-alleged-el-paso-shooter-minutes-attack>

¹⁷²¹ ADL. *Mass Shooting in El Paso: What We Know*. 2019-08-04

https://www.adl.org/blog/mass-shooting-in-el-paso-what-we-know?utm_medium=email&utm_source=whole&utm_campaign=eptxsh2019&utm_content=e01&fbclid=IwAR2E84WSZotS2Gsq9JFsTNSXYJgoFm-rm1fFrF6AWzp6q2Y1I_wK9DubKug

¹⁷²² Davis, Michael. *The Manifesto Posted On 8chan By Alleged El Paso Shooter Minutes Before Attack*. Memri, 2019-08-06

<https://www.memri.org/reports/manifesto-posted-8chan-alleged-el-paso-shooter-minutes-attack>

¹⁷²³ ADL. *Mass Shooting in El Paso: What We Know*. 2019-08-04

https://www.adl.org/blog/mass-shooting-in-el-paso-what-we-know?utm_medium=email&utm_source=whole&utm_campaign=eptxsh2019&utm_content=e01&fbclid=IwAR2E84WSZotS2Gsq9JFsTNSXYJgoFm-rm1fFrF6AWzp6q2Y1I_wK9DubKug

attacken.¹⁷²⁴ ¹⁷²⁵ Enligt polisen ska Manshaus också försökt livesända attacken genom en kamera monterad på den hjälm han bar vid tillfället.¹⁷²⁶

Under samma kväll genomsökte polisen Manshaus lägenhet och fann där hans 17-åriga adoptivsystemördad.¹⁷²⁷ Manshaus erkände sedermera mord, med motivet att hon hade asiatiskt ursprung. Den 11 augusti höll polisen en presskonferens där man meddelade att händelsen utreds som terroristbrott.¹⁷²⁸

Enligt polisen hade Manshaus uppvisat högerextrema idéer och var emot invandring. Innan attacken publicerades ett inlägg på forumet Endchan i Manshausens namn och enligt polisen är det sannolikt att det är Manshaus själv som författat inlägget.¹⁷²⁹ Endchan är ett relativt nytt forum, som beskriver sig själv som ”an anonymous image-board that promotes ideas over identity”.¹⁷³⁰ I inlägget beskriver Manshaus sig själv som utvald av ”Saint Tarrant”, vilket syftar på Brenton Tarrant, terroristen bakom attacken i Christchurch. Manshaus skriver: “My time is up, I was chosen by Saint Tarrant after all... We can't let this continue, you gotta bump the race war threat in real life... it's been fun”.¹⁷³¹ ¹⁷³²

I en meme publicerad av Manshaus hyllas dels Brenton Tarrant för att ha ”addressed the Muslim problem” och Patrick Crusius, ansvarig för dådet i El-Paso anses ha ”tagit tillbaka sitt land.” Därtill hyllas även John Timothy Earnest, som dödade en kvinna och skadade ytterligare tre personer i samband med skjutning vid en synagoga i Poway, Kalifornien. Manshaus ska enligt polisen även hyllat Qusling, som 1945 avrättades i

¹⁷²⁴ Aftonbladet. *Rafiq, 65, stoppade gärningsmannen i norska moskén.*

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/b5eRme/rafiq-65-stoppade-garningsmannen-i-norska-mosken>

¹⁷²⁵ Attalah, Carol, Lönnroth, Alexandra & Stefansson, Klara. *Detta har hänt: Moskéattacken i Norge.* SVT, 2020-04-07

<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/detta-har-hant-moskeattack-i-norge>

¹⁷²⁶ Sydsvenskan. *21-åringen försökte livesända moskéattacken.* 2019-08-12

<https://www.sydsvenskan.se/2019-08-12/moskeangripare-erkanner-inte>

¹⁷²⁷ Dagens Nyheter. *Norska moskéattacken utreds som försök till terrorbrott.* 2019-08-12

<https://www.dn.se/nyheter/varlden/efter-moskeattack-norska-polisen-hojer-sakerheten-vid-muslimsk-hogtid/>

¹⁷²⁸ Attalah, Carol, Lönnroth, Alexandra & Stefansson, Klara. *Detta har hänt: Moskéattacken i Norge.* SVT, 2020-04-07 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/detta-har-hant-moskeattack-i-norge>

¹⁷²⁹ Nordahl Finsveen, Jesper, Lofstad, Ralf & Sörlie Nilssen, Nina. *Politiet til Dagbladet:*

Gransker innhold angriperen skal ha publisert. Dagbladet, 2019-08-10

<https://www.dagbladet.no/nyheter/gransker-innhold-angriperen-skal-ha-publisert/71478435>

¹⁷³⁰ Burke, Jason. *Norway mosque attack suspect 'inspired by Christchurch and El Paso shootings'.* The Guardian, 2019-08-11

<https://www.theguardian.com/world/2019/aug/11/norway-mosque-attack-suspect-may-have-been-inspired-by-christchurch-and-el-paso-shootings>

¹⁷³¹ Ibid.

¹⁷³² Magnå, Joakim. *Philip Manshaus, 21, misstänks för moskéattacken i Norge.* Aftonbladet, 2019-08-12

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/8mjrmW/philip-manshaus-21-misstanks-for-moskeattacken-i-norge>

Norge för landsförräderi.¹⁷³³ ¹⁷³⁴ ¹⁷³⁵ ¹⁷³⁶ ¹⁷³⁷ Manshaus var direkt inspirerad av Tarrants manifest och terrordåd och kände sig utvald av Tarrant. Både Manshaus och Tarrants manifest innehåller frasen att ”Valhalla väntar” och båda säger sig vilja hämnas 11-åriga Ebba Åkerlund som dödades i ett terrorattentat på Drottninggatan i Stockholm i april 2017.

11.5.7 Halle, 2019

Strax före lunch den nionde oktober 2019 parkerade den 29-årige Stephan Balliet sin bil utanför synagogan i Halle i östra Tyskland, där ett 60-tal personer hade samlats för att fira den judiska högtiden Yom Kippur. Han hade ett vapen i handen och en smartphone fastsatt på sin arméhjälm. Efter att med hjälp av hemgjorda sprängladdningar försökt ta sig in i synagogan men misslyckats, sköt Balliet ihjäl en förbipasserande kvinna. Balliet sa högt: ”Sorry guys...I can’t kill shit” till de cirka 2,200 individerna som kollade på hans livestream.¹⁷³⁸ Därefter hoppade han i sin bil för att kort därpå stanna utanför en turkisk-kurdisk kebabrestaurang där Balliet öppnade eld mot förbipasserande samt en man inuti restaurangen, vilket resulterade i att mannen omkom och två andra personer skadades. Kort därefter greps Balliet och han hade då dödat två personer och skadat ytterligare två.¹⁷³⁹ ¹⁷⁴⁰

Innan attacken laddade Balliet upp ett manifest på Meguca, ett diskussionsforum som enligt dem själva ”Has not recieved any gag orders and there is no Patriot Act here” samt delar namn med en populär meme som skämtar med den animerade figuren ”Puella Magi Madoka Magica” – och påminner därigenom om andra forum som 4chan och 8chan.¹⁷⁴¹

¹⁷³³ Lundgren, Rasmus. *Hitlers norska val gav förraderiet nytt namn*. Svenska Dagbladet, 2015-10-26 <https://www.svd.se/hitlers-norska-val-gav-forraderiet-nytt-namn>

¹⁷³⁴ Burke, Jason. *Norway mosque attack suspect 'inspired by Christchurch and El Paso shootings'*. The Guardian, 2019-08-11 <https://www.theguardian.com/world/2019/aug/11/norway-mosque-attack-suspect-may-have-been-inspired-by-christchurch-and-el-paso-shootings>

¹⁷³⁵ BBC News. *Norway mosque attack: Bruised suspect Manshaus appears in court*. 2019-08-12 <https://www.bbc.com/news/world-europe-49318001>

¹⁷³⁶ France-Presse, Agence. *Norway Mosque Shooting 'Attempted Act of Terror'*. VOA News, 2019-08-11

<https://www.voanews.com/europe/norway-mosque-shooting-attempted-act-terror>

¹⁷³⁷ Dagens Nyheter. *Norska moskéattacken utreds som försök till terrorbrott*. 2019-08-12 <https://www.dn.se/nyheter/varlden/efter-moskeattack-norska-polisen-hojer-sakerheten-vid-muslimsk-hogtid/>

¹⁷³⁸ Earle, Samuel, ”The wanderings of the white supremacist”, *New Statesman*, Vol.148, Issue 5495 (Nov 1 - Nov 7, 2019).

¹⁷³⁹ BBC News. *German synagogue shooting was far-right terror, justice minister says*. 2019-10-10 <https://www.bbc.com/news/world-europe-50003759>

¹⁷⁴⁰ Baumgärtner, Maik et al. *Deadly Attack Exposes Lapses in German Security Apparatus*. Spiegel International, 2019-10-11 <https://www.spiegel.de/international/germany/far-right-terrorism-in-germany-shooting-exposes-lapses-in-security-apparatus-a-1291075.html>

¹⁷⁴¹ Broderick, Ryan. *Far-Right Halle Shooter Allegedly Posted A Manifesto With Xbox-Like "Achievements" To Anime Message Board Before Livestreaming Attack*. Buzzfeed, 2019-10-11

I manifestet anger Balliet hur han under längre tid planerat attacken och skaffat sig samt tillverkat vapen inför den, exempelvis via 3D-skrivare. Han beskriver också sitt mål med attacken i tre stycken punkter:

1. Visa tillförlitligheten och fördelen hos improviserade vapen
2. Öka moralen hos andra förtryckta vita personer genom att sända sin attack
3. Döda så många icke-vita personer som möjligt, särskilt judar.^{1742 1743}

Manifestet innehåller även en lista på olika prestationer (*achivements*), som kan liknas vid olika steg i ett dataspel, exempelvis ”Chosen to die – Kill a jew”, Midnight Genocide – Kill 3 niggers between 11pm and 1 am” och ”Why not both – Kill a muslim and a jew”.¹⁷⁴⁴

Balliet livesände också sin attack via plattformen Twitch och både i livesändningen och i manifestet framkommer en tydlig antisemitisk retorik. I manifestet står bland annat skrivet med stora bokstäver ”Döda alla judar” och i livesändningen förnekar han Förintelsen. Han nämner även ZOG (Sionist Occupation Government), en konspirationsteori om en dold allomfattande judisk makt som styr världen. Enligt honom själv hade han först tänkt attackera en moské eller ett antifascistiskt center, men att det inte var meningsfullt då det är judarna som står bakom invandringen. Balliet anklagar också feminismen för en sjunkande befolkningstillväxt i väst, men att ”juden” är roten till alla problem. Tysklands justitieminister har stämplat attacken som en högerextremistisk terrorattack.^{1745 1746 1747 1748 1749 1750}

<https://www.buzzfeednews.com/article/ryanhatesthis/halle-germany-shooter-meguca-anime-manifesto>

¹⁷⁴² Broderick, Ryan. *Far-Right Halle Shooter Allegedly Posted A Manifesto With Xbox-Like “Achievements” To Anime Message Board Before Livestreaming Attack*. BuzzFeed, 2019-10-11
<https://www.buzzfeednews.com/article/ryanhatesthis/halle-germany-shooter-meguca-anime-manifesto>

¹⁷⁴³ Dalsbro, Anders & Kasurinen, Anton. *Judehatet bakom attacken i Tyskland*. Expo, 2019-10-10
<https://expo.se/2019/10/judehatet-bakom-attacken-i-tyskland>

¹⁷⁴⁴ Broderick, Ryan. *Far-Right Halle Shooter Allegedly Posted A Manifesto With Xbox-Like “Achievements” To Anime Message Board Before Livestreaming Attack*. BuzzFeed, 2019-10-11
<https://www.buzzfeednews.com/article/ryanhatesthis/halle-germany-shooter-meguca-anime-manifesto>

¹⁷⁴⁵ BBC News. *German synagogue shooting was far-right terror, justice minister says*. 2019-10-10
<https://www.bbc.com/news/world-europe-50003759>

¹⁷⁴⁶ <https://www.theguardian.com/world/2019/oct/09/two-people-killed-in-shooting-in-german-city-of-halle>

¹⁷⁴⁷ Oltermann, Philip. *Germany: mass shooting attempt that killed two was antisemitic attack, minister says*. The Guardian, 2019-10-09
<https://www.dw.com/en/police-investigate-anti-semitism-links-in-halle-shootings/a-50764327>

¹⁷⁴⁸ Baumgärtner, Maik et al. *Deadly Attack Exposes Lapses in German Security Apparatus*. Spiegel International, 2019-10-11
<https://www.spiegel.de/international/germany/far-right-terrorism-in-germany-shooting-exposes-lapses-in-security-apparatus-a-1291075.html>

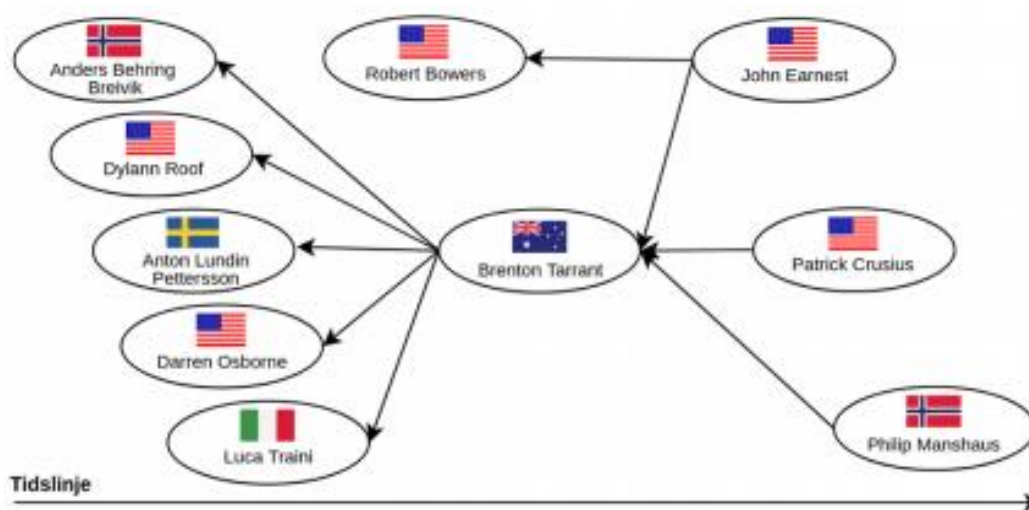
¹⁷⁴⁹ Broderick, Ryan. *Far-Right Halle Shooter Allegedly Posted A Manifesto With Xbox-Like “Achievements” To Anime Message Board Before Livestreaming Attack*. BuzzFeed, 2019-10-11
<https://www.buzzfeednews.com/article/ryanhatesthis/halle-germany-shooter-meguca-anime-manifesto>

¹⁷⁵⁰ Dalsbro, Anders & Kasurinen, Anton. *Judehatet bakom attacken i Tyskland*. Expo, 2019-10-10
<https://expo.se/2019/10/judehatet-bakom-attacken-i-tyskland>

Vid rättegången framgick det också att Balliet refererat till den tyska identitära gruppen "Generation Identity (GI)", för att rättfärdiga attacken. Dock ansåg Balliet att det var lönlöst att ansluta sig till GI, då säkerhetstjänsten övervakade gruppen samt att han insåg att pacifistiska metoder var värdelösa.¹⁷⁵¹

11.5.8 Koppling mellan individerna

Som beskrivits ovan så refererar de olika gärningsmännen till varandra i de digitala avtryck som de lämnat efter sig innan attentaten. Bilden nedan illustrerar hur sådana referenser ser ut.¹⁷⁵² Attentatsmännen rör sig även på liknande forum, där 8chan är det mest förekommande och kan kopplas till dåden i Christchurch, Poway, El Paso och Baerum.¹⁷⁵³

Figur 29. Kopplingen mellan olika ensamagerande i digitala miljöer.

Kopplingarna mellan olika ensamagerande gärningspersoner och deras manifest kan liknas vid "en stafettpinne i ett stafettlopp mellan extremister som överlämnas från en terrorist till nästa genom online communities."¹⁷⁵⁴ Ett resultat kan vara att ribban sänks för våldsanvändning, där våldet och orsakade dödsfall hela tiden leder till eskalering och en brutalisering då man försöker överträffa varandra och där man inspireras av tidigare attacker och som fortsatt refererar till tidigare gärningsmän. Samtidigt får tidigare våldsverkare en stark hjältestatus och glorifieras både i manifest och på social media.¹⁷⁵⁵

¹⁷⁵¹ Murdoch, Simon. *Man Accused of Halle Terror Attack Partly Inspired by Generation Identity*. Hope not Hate, 2020-07-22 <https://www.hopenothate.org.uk/2020/07/22/man-accused-of-halle-terror-attack-partly-inspired-by-generation-identity/>

¹⁷⁵² Kaati, Lisa et al. *Digitalt slagfält. En studie av radikalnationalistiska digitala miljöer*. FOI, 2019 sid 71

¹⁷⁵³ Ibid, sid 14

¹⁷⁵⁴ Ware, Jacob, "Testament to Murder: The Violent Far-Right's Increasing Use of Terrorist Manifestos", *ICCT Policy Brief*, (March 2020).

¹⁷⁵⁵ Åkerman, Henrika. *FOI: Attentatsmän får hjältestatus på nätet*. Sveriges Radio, 2019-10-24 <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=7327424>

Publicerade manifest av dessa ensamagerande gärningspersoner är centrala propagandaelement vid sidan av våldsanvändningen. I Jacob Wares forskningsstudie om sex högerterroristers manifest (Patrick Crusius, Stephan Balliet, John Earnest, Brenton Tarrant, Dylann Roof och Anders Behring Breivik) visar hans granskning att det i alla av terroristernas manifest finns fyra övergripande teman: rasideologi, Europa, det politiska klimatet och porträttering av terrorism som självförsvar och sista utväg.¹⁷⁵⁶ Ett frekvent och återkommande tema är det ”vita folkmordet” och det stora ”folkutbytet”. Starka referenser görs till födelsetal och reproduktionstal som kommer slutligen leda till den ”vita rasens utrotning”.

Konspirationsteorin om det stora folkutbytet var själva titeln på Brenton Tarrants manifest och variationer på folkutbyte-terminologin förekom totalt 44 gånger i manifestet.¹⁷⁵⁷ Tarrant hade även David Lanes 14 ord inristade på hans automatgevär. Samma folkutbytestema tas upp av John Earnest i sitt manifest. Skillnaden är dock att Earnest anklagar en global judeelit för att ligga bakom ett noggrant planerat folkmord på den ”europiska rasen”.¹⁷⁵⁸ I hans manifest är ”jude” omnämnd 43 gånger vilket är den mest frekventa termen av dem alla. Även för Patrick Crusius fokuserade man på det stora folkutbytet där latinamerikaner bytte ut den vita rasen.

Teorin om det stora folkutbytet har ökat dramatiskt i popularitet i social media kanaler. En studie visar att teorin tredubblat i antal på Twitter på engelska, tyska och franska mellan april 2012-april 2019.¹⁷⁵⁹

Även språkbruket i olika radikalnationalistiska terrormanifest har likheter med varandra. FOI har analyserat lingvistikerna hos ensamagerande gärningspersoners manifest och fann ”lägre frekvens av ord som relaterade till positiva känslor och vänskap medan man upptäckte en högre frekvens av ord som relaterade till negativa känslor, ilska, makt, visshet, tredje person benämningar och storslagen terminologi.¹⁷⁶⁰ Alternativhögerens sociala media-plattformar ger anhängare möjlighet att dela gemensamt innehåll, språk, kulturella referenspunkter inramade i ett språkbruk som är designat att avhumanisera fienden och göra det ’oacceptabla acceptabelt.’ Alternativhöger och dess våldsverkare är aktiva på 4Chan, 8Chan, Gab och andra forum där ”de producerar memmer, involverar sig i memkrigföring,

¹⁷⁵⁶ Ware, Jacob, ”Testament to Murder: The Violent Far-Right’s Increasing Use of Terrorist Manifestos”, *ICCT Policy Brief*, (March 2020).

¹⁷⁵⁷ Eshan Rakib & Stott, Paul. *Far Right Terrorist Manifestos: A Critical Analysis*, Centre on Radicalisation & Terrorism, 2020. <https://henryjacksonsociety.org/wp-content/uploads/2020/02/HJS-Terrorist-Manifesto-Report-WEB.pdf>

¹⁷⁵⁸ Eshan Rakib & Stott, Paul. *Far Right Terrorist Manifestos: A Critical Analysis*, Centre on Radicalisation & Terrorism, 2020. <https://henryjacksonsociety.org/wp-content/uploads/2020/02/HJS-Terrorist-Manifesto-Report-WEB.pdf>.

¹⁷⁵⁹ Ebner, Julia & Davey Jacob. *The ‘Great Replacement’: the violent consequences of mainstreamed extremism*. Institute for Strategic Dialogue, <https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2019/07/The-Great-Replacement-The-Violent-Consequences-of-Mainstreamed-Extremism-by-ISD.pdf>

¹⁷⁶⁰ Kaati, Lisa, Shreshta, Amendra & Cohen, Katie. *Linguistic Analysis of Lone Offender Manifestos*. FOI https://www.foi.se/download/18.7fd35d7f166c56ebeob1003b/1542623789571/Linguistic-analysis-of-lone_FOI-S-5650-SE.pdf

shitposting och trolning för ett metapolitiskt föremål: att lansera och normalisera radikalhöger-idéer.¹⁷⁶¹ Många har beskrivit detta som en inkrementell process där ena videon blir mer extrem än den tidigare och bidrar till en gradvis normförskjutning. En annan studie analyserade Brenton Tarrants manifest i jämförelse med språkbruket hos 65 framträdande individer/influencers inom Alternative Influence Network (AIN) och fann nära korrelation med internationella alt-right figurer som Richard Spencer, paret Lana Lokteff och Henrik Palmgren (*Red Ice*), och Jared Taylor.¹⁷⁶² Tillika har forskning visat att Henrik Palmgrens (*Red Ice TV*) och Marcus Follin (*The Golden One*) är fjärde respektive femte mest populära alt-right kanalerna på Youtube där de tillsammans lockar över 54 miljoner tittare.¹⁷⁶³

Ett helt ekosystem av sociala media-plattformar inom alternativhögern, kombinerat med ett spretigt metapolitiskt smörgåsbord vars idéer är så brett att något appellerar till alla, innebär en gradvis och ibland omedveten socialisering och normförskjutning in i högerextremismens och/eller alternativhögers idévärld. Forskaren Luke Munn har beskrivit en digital radikaliseringsprocess som består av tre kognitiva faser som inte behöver vara sekventiella.¹⁷⁶⁴

Den första kognitiva fasen kallas för *normalisering* där humor och ironi har en viktig roll för att paketera om rasideologi, antisemitism, homofobi och antifeminism.¹⁷⁶⁵ Genom ironiska och humoristiska memes som reproduceras och konstant ändras skapas en tillhörighetskänsla att man ingår i en imaginär gemenskap. Ironin och skämtkulturen som används suddar ut konturerna vad som är på allvar eller skämt.

Den andra kognitiva fasen omfattar *acklimatisering* som möjliggör att fakta och desinformation buntas ihop vilket leder till en psykologisk avtrubning. I alternativhögers terminologi blir man ”röd pillrad” i olika grader.¹⁷⁶⁶ Avslutningsvis är den sista fasen *avhumanisering* som starkt påverkar och normaliserar viljan till våldsanvändning mot fiender.¹⁷⁶⁷ Avhumaniseringsprocessen reducerar utpekade fiender till ansiktslösa kategorier och omänskliga varelser som förtjänar att utrotas. Forskning har visat att det finns ett antal rättfärdigande mekanismer som påverkar individers våldsvilja som avhumanisering, skuld tillskrivning, hotidentifiering mfl.¹⁷⁶⁸ Ett exempel på rollen av avhumanisering är fallet med terroristen Philip Manshaus

¹⁷⁶¹ Maly, Ico, ”White terrorism, white genocide and metapolitics 2.0”, *Diggit Magazine* (2019).

¹⁷⁶² Harwood, Elisabeth T. *Terrorism and the Digital Right-Wing*. Sage Journals. Vol 18, Issue 3, 2019
<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1536504219864961>

¹⁷⁶³ Ribeiro Horta, Manuel. *Auditing Radicalization Pathways on YouTube*. Cornell University, 2019
<https://dl.acm.org/doi/pdf/10.1145/3351095.3372879?download=true>

¹⁷⁶⁴ Munn, Luke. *Alt-Right Pipeline: Individual Journeys to Extremism Online*. First Monday, 2019
<https://journals.uic.edu/ojs/index.php/fm/article/view/10108/7920>

¹⁷⁶⁵ Ibid.

¹⁷⁶⁶ Ibid.

¹⁷⁶⁷ Ibid.

¹⁷⁶⁸ Maynard Leader, Jonathan. *Rethinking the Role of Ideology in Mass Atrocities*. *Terrorism and Political Violence*. Volume 26, 2014 - Issue 5
<https://www.tandfonline.com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/full/10.1080/09546553.2013.796934>

som i sin anteckningsbok benämnde ”vita” som ”rovdjur”, och ”rasförrädare och ”undermänniskor” som ”bytet”.¹⁷⁶⁹

I en omfattande studie bekräftade forskare överglidningen mellan alt-lite och alt-right som drivs mycket av algoritmer på social media. Studien analyserade 330,000 videos på 350 Youtube-kanaler och 72 miljoner kommentarer kopplade till två miljoner videos mellan maj-juli 2019 och man fann att 26 procent av alla individer som kommenterade gled över från alt-lite till alt-right videos.¹⁷⁷⁰

11.6 Ryssland och radikalnationalism

För att fullt förstå inverkan och påverkan på radikalnationalistiska grupper samt ensamagerande individer är det nödvändigt att fokusera på gruppernas utländska beröringspunkter och kopplingar där främmande makt som Ryssland spelar en framträdande roll med ”aktiva åtgärder” som är till viss del väldokumenterad. Det är ingen hemlighet att dåvarande Sovjetunionen historiskt sett under flera år, under kalla kriget, odlade nära kontakter med en rad olika marxistiska terroristgrupper från hela världen. Detta var ett effektivt verktyg riktat mot att underminera USA, Väst och framförallt så splittring bland NATO-länder. Östtyska Stasi och KGB sponsrade tyska Röda arméfraktionen (RAF), 2:a junirörelsen, italienska Röda brigaderna och en rad olika palestinska terrorgrupper mellan 1960-1980-talet.¹⁷⁷¹ Många av de sistnämnda revolutionära grupperna utbildades på Patrice Lumumba universitetet i Moskva.

Ryssland stödjer idag olika revolutionära grupper fast på andra ideologiska spektrumet. Rysslands kopplingar till högerextrema grupperingar och deras ”aktiva åtgärder” metoder är höljda i dunkel och involverar många aktörer som ”Kremlin, hemliga förgreningar inom statsapparaten, regimkopplade oligarker och statstolererade högerextremistiska grupper inuti Ryssland självt som ibland arbetar med regimen men ibland motsätter sig den.”¹⁷⁷² Putins Ryssland är också upphöjt som ett starkt föregångsland för nationalsocialister och alternativhögern. Både USA:s mest välkända Ku Klux Klan-ledare, nazist och rasist David Duke och alt-right grundaren Richard Spencer har uttryckt att Ryssland är nyckeln till ”försvaret av den vita rasen.”¹⁷⁷³ Dessa kopplingar mellan Ryssland och alt-right rörelsen är inte nya utan har utvecklats över tid.

¹⁷⁶⁹ NRK. *Rettsaken mot Philip Manshaus*, 2020

<https://www.nrk.no/nyheter/rettsaken-mot-philip-manshaus-1.14656063>

¹⁷⁷⁰ Basu, Tanya. *YouTube's algorithm seems to be funneling people to alt-right videos*. MIT Technology Review, 2020-01-29

<https://www.technologyreview.com/2020/01/29/276000/a-study-of-youtube-comments-shows-how-its-turning-people-onto-the-alt-right/>

¹⁷⁷¹ Lockwood, Nick. *How the Soviet Union Transformed Terrorism*. The Atlantic, 2011-11-23

<https://www.theatlantic.com/international/archive/2011/12/how-the-soviet-union-transformed-terrorism/250433/>

¹⁷⁷² Butt, Shelby & Byman, Dan, ”Right.wing Extremism: The Russian Connection”, *Survival*, 62:2 (2020).

¹⁷⁷³ Grimm Arsenault, Elizabeth & Stabile Joseph. *Confronting Russia's Role in Transnational White Supremacist Extremism*. Just Security, 2020-02-06

Trots att kommunismen och fascismen är varandras fiender fanns det redan runt 1920-talet visst samarbete mellan dåvarande Sovjetunionen och högerextrema element i Europa, särskilt i Tyskland. Under perioden efter andra världskriget fortsatte sådana kontakter, vilka främst enades kring en ilska mot västs liberala demokrati – manifesterade av kapitalismen och USA. Dessa kontakter utvecklades utan direkt sovjetisk inblandning, utan var snarare resultatet av ideologiska ståndpunkter som förenades i tron på en alternativ europeisk ordning som skilde sig från den rådande liberala inriktningen. Istället skulle ett högerextremt icke-liberalt Europa skapas, renat från amerikansk inblandning, som allierade sig med Sovjet.¹⁷⁷⁴

Enligt forskaren Anton Shekhovtsov började den ryska ultranationalisten Alexander Dugin strax innan Sovjetunions fall att under idén om ”neo-Eurasianism” samarbeta med högerextrema individer och grupper i Europa. Idén porträtterar Ryssland som en central makt på den euroasiatiska kontinenten, som står i kontrast till den atlantiska motsvarigheten, vilken främst representeras av USA samt dessa allierade.¹⁷⁷⁵ Enligt Dugin skiljer sig de båda kontinenterna inte endast åt geografiskt, utan också värderingsmässigt. Neo-Eurasianismen associeras med ”en pluralitet av värdesystem”, ”tradition”, ”staters självbestämmanderätt”, ”etnicitet som det värde som knyter an till historien” samt ”social rättvisa och solidaritet”. Den atlantiska världen å sin sida, anses istället präglas av ”dominans genom endast en ideologi” (den amerikanska liberala demokratin), ”förtryck av kultur och tradition”, ”en homogenisering av människor där de ska inordnas under artificiella sociala konstruktioner”, samt ”exploatering och förnedring av människan”.¹⁷⁷⁶ Neo-Eurasianismen är den största motvikten mot amerikansk liberalism, globalisering och ”den nya världsordningen”. Den är ett revolutionärt globalt koncept som ska fungera som ett gemensamt ideologiskt verktyg syftandes till att ena olika krafter mot USA och den liberala demokratin.¹⁷⁷⁷ Neo-Eurasianismens idé är att revolutionera det ryska samhället och bygga ett totalitärt ryskt dominerat Euroasien som ska utmana de atalanistiska staterna och i förlängningen skapa en ny illiberal världsordning.¹⁷⁷⁸

Dugin och andra ryska nationalisterna, som Vladimir Zhirinovskiy och Sergey Glazyev, etablerade under 1990-talet band till europeiska radikalnationalistiska element. Dugin bjöd exempelvis in den franska författaren, tillika idémässiga grundaren av ”den nya europeiska högern” Alain de Benoist, till Moskva. De kom dock senare att avsluta sitt samarbete, men Dugin kom att fortsätta träffa andra högerextrema representanter från exempelvis Italien och Belgien.¹⁷⁷⁹ Zhirinovskiy, i sin tur, samarbetade bland annat med

<https://www.justsecurity.org/68420/confronting-russias-role-in-transnational-white-supremacist-extremism/>

¹⁷⁷⁴ Shekhovtsov, Anton. *Russia and the Western Far Right*. Routledge, 2017, sid 32-33

¹⁷⁷⁵ Shekhovtsov, Anton. *Russia and the Western Far Right*. Routledge, 2017, sid 43

¹⁷⁷⁶ Dugin Alexander.. *Eurasian Mission: An introduction to Neo-Eurasianism*. London: Arktos, 2014, s. 54.

¹⁷⁷⁷ Ibid, sid, 43-45

¹⁷⁷⁸ Shekhovtsov, 2017, sid 43

¹⁷⁷⁹ Ibid sid 45-48

franska Jean-Marie Le Pen.¹⁷⁸⁰ Sergey Glazyev kom att knyta kontakt med den politiska aktivisten Lyndon LaRouche, grundare av "LaRouche-rörelsen", som beskrivits bära drag av nazismen och bland annat förordat diktatur genom en "humanistisk elit" som skulle regera på uppdrag av industriella kapitalister.¹⁷⁸¹ Rörelsen har också spridit antisemitiska konspirationsteorier om en global judisk makt som verkar för att underminera samhället i väst. I juni 2001 bjöd bland annat Glazyev in LaRouche till Moskva där han fick träffa stadens borgmästare. LaRouche kom sedermera att för media kommentera rysk inrikespolitik.¹⁷⁸²

Nyårsafton 1999 meddelade Rysslands president Boris Jeltsin sin avgång och kom att efterträdas av Vladimir Putin. Efter sitt tillträde kom Putin att allt mer koncentrera makten kring sig och en liten krets runt honom.¹⁷⁸³ En händelse som gjorde stort intryck på Putin och hans närmste krets var "den orangea revolutionen" i Ukraina 2004. I november och december demonstrerade hundratusentals ukrainare i Kiev, vilket slutligen resulterade i att den västvänlige Viktor Yuschenko vann över den Kreml-stödda Viktor Yanukovych. Av rädsla för att något liknande skulle kunna ske i Ryssland kom Putin bland annat att börja sprida ett negativt narrativ om väst i stort, men särskilt USA.¹⁷⁸⁴ Under 2011 och 2012 genomfördes större protester i Moskva, vilket för den ryska regimen återigen aktualiserade rädslan från 2004 om en "orange revolution" i Ryssland.¹⁷⁸⁵ I syfte att konsolidera sin regim och skapa en yttre fiende accentuerade Putin det negativa narrativet om väst. Enligt den ryska regimen var väst präglad av en dekadens, misslyckad mångkulturalism, plågat av samkönade äktenskap, i moraliskt förfall och uppvisade en brist på respekt för majoritetens rättigheter. Särskilt riktades udden mot USA, som ansågs representera en unipolär världsordning, utan respekt för staters suveränitet.¹⁷⁸⁶

Samtidigt målade regimen upp Ryssland som kontrasten till väst. Konservatism, respekt för traditionella värden, nationell identitet och respekten för majoritetens rättigheter sades prägla landet.¹⁷⁸⁷ Putins anti-väst retorik kombinerat med framställandet av Ryssland som det hoppfulla alternativet kom att appellera till högerpopulistiska och radikalnationalistiska grupper i Europa. Företrädare för österrikiska FPÖ hyllade Putin, franska Marie Le Pen sa att hon beundrade Putin då han återupprättat landets rykte¹⁷⁸⁸ och i samband med dåvarande amerikanska presidentens Barack Obamas statsbesök i Stockholm 2013 twittrade den dåvarande partiledaren för Sverigedemokraternas ungdomsförbund, Gustav Kasselstrand, att "

¹⁷⁸⁰ Parland Thomas.. *The Extreme Nationalist Threat in Russia: The growing influence of Western Rightist ideas*. London: Routledge Curzon, 2005, s. 73.

¹⁷⁸¹ Berlet, Chip. & Lyons, Nemiroff Matthew. *Right-wing Populism in America: Too Close for Comfort*. New York: Guilford Press, 2000, s. 273.

¹⁷⁸² Shekhovtsov, Anton., 2017, sid 52-54

¹⁷⁸³ Kryshtanovskaya, Ol'ga. & White, Stephen. "The Sovietization of Russian Politics". *Post-Soviet Affairs*, Vol. 25, Nr. 4, 2009: s. 283-284.

¹⁷⁸⁴ Shekhovtsov, Anton. 2017, sid 75-76

¹⁷⁸⁵ Giles, Keir, Hanson, Philip, Lyne, Roderic, Nixey, James, Sherr, James & Wood, Andrew. *The Russian Challenge*. Chatham House Report. London: Chatham House, 2015, s. 51.

¹⁷⁸⁶ Shekhovtsov, Anton, 2017, sid 85

¹⁷⁸⁷ Ibid, sid 93

¹⁷⁸⁸ Ibid, sid 88-89

Jag välkomnar hellre Vladimir Putin än Barack Obama till Sveriges huvudstad.”¹⁷⁸⁹ Ledaren för italienska Lega Nord, Matteo Salvini, ansåg att Putin till skillnad från andra ledare ”inte gick i globalisternas ledband”.¹⁷⁹⁰ Salvini och Putin möttes 2014 för att diskutera EU-sanktioner mot Ryssland och 2017 slöt Putins parti Enade Ryssland ett avtal med Lega Nord. Avtalet ska bland annat innehålla samarbete mot islamistisk terrorism, illegal invandring och för traditionella värden.¹⁷⁹¹

I samband med att Putin kom till makten började han också knyta ryska medier allt närmare till sig och de spelar sedan dess en central roll i att sprida propaganda från Kreml. De ryska medierna har också allt mer kommit att interagera med politiker, aktivister, publicister och kommentatorer från den politiska ytterkantshögern vilka sympatiserar med Rysslands inrikes- och utrikespolitik.¹⁷⁹² Kreml och därigenom de ryska mediernas narrativ om en negativ syn på USA, NATO, EU, euron, den liberala demokratin, mångkulturalism och mänskliga rättigheter gifter sig väl med representanterna från ytterkantshögerns åsikter. Genom att de framträder i rysk tv som vita europeiska ”experter” så legitimerar och normaliserar de Rysslands inrikes- och utrikespolitiska policys.¹⁷⁹³

Några år in på 2010-talet började också aktörer i Ryssland med direkta eller indirekta kopplingar till Kreml att samarbeta med radikalnationalistiska eller högerpopulistiska grupperingar i Europa. I Österrike har exempelvis ett sådant skett med det högerpopulistiska FPÖ¹⁷⁹⁴, i Italien har tidigare nämnda Alexander Dugin bidragit med kontaktytor¹⁷⁹⁵ och i Frankrike har Marine Le Pen som visats ovan samarbetat med Vladimir Zhirinovskiy.¹⁷⁹⁶ Le Pen har även hyllat Putin för att stå upp för den kristna civilisationen och traditionella värden samt uttryckt att han är en ”naturlig allierad till Europa”.¹⁷⁹⁷ 2017 avslöjades ett internt dokument från Front National där det framgick att Le Pen 2016 beslutat att låna tre miljoner från en rysk bank för att finansiera sin valkampanj. 2015 medgav Le Pen ett tidigare lån på 11 miljoner euro från en annan rysk bank.¹⁷⁹⁸

¹⁷⁸⁹ Kasselstrand, Gustav. Twitter, 2013-09-03

<https://twitter.com/gustavkassel/status/374949887726477312>

¹⁷⁹⁰ Shekhovtsov, Anton, 2017, sid 89

¹⁷⁹¹ Dalsbro, Anders. *Samarbete mellan Putin och italienska Lega Nord*. Expo, 2017-03-21

<https://expo.se/nyheter/2017/03/samarbete-mellan-putin-och-italienska-lega-nord>

¹⁷⁹² Shekhovtsov, Anton, 2017, sid 132-33

¹⁷⁹³ Polayakova, Alina. *Putinism and the European Far Right*, Institute of Modern Russia, 2016, sid 7-8; Shekhovtsov, Anton, 2017, sid 152-153

¹⁷⁹⁴ Ibid, sid 164

¹⁷⁹⁵ Savino, Giovanni. 'From Evola to Dugin: The Neo-Eurasianist Connection in Italy', i *Eurasianism and the European Far Right: Reshaping the Europe-Russia Relationship*, M. Laruelle (red). Lanham: Lexington Books, 2017, s. 97-124.

¹⁷⁹⁶ Parland, Thomas. *The Extreme Nationalist Threat in Russia: The growing influence of Western Rightist ideas*.

¹⁷⁹⁷ Polayakova, Alina. *Putinism and the European Far Right*, Institute of Modern Russia, 2016, sid 7

¹⁷⁹⁸ Dalsbro, Anders. *Interna dokument avslöjar nya ryska lån till Front National*. Expo, 2017-03-31
<https://www.dn.se/nyheter/varlden/uppgifter-oro-for-att-osterrikes-sakerhetstjanst-lacker-information-till-ryssland/>

Anton Shekhovtsovs genomgång av samarbete mellan ryska aktörer och radikalnationalistiska eller högerpopulistiska grupper i Europa¹⁷⁹⁹ visar på ett antal mönster som karaktäriserat detta samarbete. När det gäller samarbete med italienska och franska grupper byggde det ursprungligen på pro-ryska åsikter inom vissa högerextrema grupper, medan det i Österrike främst har skett med FPÖ som runt 2007 kom att bli allt mer vänligt inställt till Ryssland. 2016 slöt FPÖ:s partiledare ett avtal med Enade Ryssland som angav att parterna skulle ”underrätta varandra om aktuella frågor i de båda länderna, samt verka för uppfostran av den unga generationen i en anda av patriotism och arbetsglädje”.¹⁸⁰⁰

Samarbetet med grupper i Italien och Frankrike skedde också ursprungligen med marginella grupperingar utan något större inflytande, men kom senare att ske med mer etablerade organisationer. Rysslands intervenering i Georgien 2008 kom också att bli en startpunkt för mycket av samarbetet med österriska och franska grupper, som spred det ryska narrativet om att Georgiens aggression mot Sydossetien tvingade Ryssland att intervensera.¹⁸⁰¹

Shekhovtsov pekar även på att det finns ett antal olika strukturer och individer som faciliterar eller har faciliterat samarbete mellan högerextremister i Österrike, Frankrike och Italien och individer med kopplingar till Kreml. Bland dessa återfinns europeiska russofiler¹⁸⁰², som initierat eller konsoliderat pro-ryska åsikter i sina partier eller organisationer. Det finns också ryska aktivister som drivs av egna politiska och ideologiska intressen och som lyckats efterlikna tidigare ryska försök till samarbete med europeiska högerextremister. Ett sådant exempel är Alexander Dugin. Vidare återfinns ryska organisationer som genom mjuka maktmedel etablerar kontakt i Europa, exempelvis tankesmedjor som ämnar nå ut till den ryska diasporan. Även diplomatiska beskickningar i respektive länder har varit behjälpliga i att formalisera samarbete med Ryssland.¹⁸⁰³

Vidare har också individer med mycket nära koppling till Kreml varit behjälpliga med att facilitera samarbete med radikalnationalistiska och högerpopulistiska partier i de tre länderna. Ett sådant exempel är Sergey Naryshkin, som under sin tid som talman i det ryska parlamentet tillhandahöll kontakter med Lega Nord och Front National.¹⁸⁰⁴ Naryshkin är idag chef för civila utrikesunderrättelsetjänsten, SVR.¹⁸⁰⁵

Även om detta exempel visar på kopplingar mellan Kreml och europiska radikalnationalistiska och högerpopulistiska partier så utövar Kreml överlag inte direkt kontroll över de flesta av sådana samarbeten. Till skillnad från KGB:s direkta

¹⁷⁹⁹ För mer detaljerade genomgång, se Shekhovtsov, sid 162-203

¹⁸⁰⁰ Dalsbro, Anders. *Interna dokument avslöjar nya ryska lån till Front National*. Expo, 2017-03-31 <https://www.dn.se/nyheter/varlden/uppgifter-oro-for-att-osterrikes-sakerhetstjanst-lacker-information-till-ryssland/>

¹⁸⁰¹ Shekhovtsov, Anton. *Russia and the Western Far Right*. Routledge, 2017, sid 204

¹⁸⁰² Personer vänligt inställda till Ryssland

¹⁸⁰³ Shekhovtsov, Anton, 2017, sid 204-205

¹⁸⁰⁴ Ibid, sid 205

¹⁸⁰⁵ Naryshkin, Sergei. *Foreign Intelligence Service*. The Russian Government. <http://government.ru/en/department/112/>

samarbete med högerextrema partier i Europa under andra världskriget kännetecknas dagens relationer istället av decentralisering, där olika initiativ dels överlappar varandra och härstammar från olika individer och organisationer och inte endast från Kreml. Dessa individers och organisationers intressen går emellertid i linje med Kremels. Shekhovtsov beskriver det som:

”Rather than being a top-down demand from Putin, the cooperation and engagement with Western far-right politicians and activists is a bottom-up offer to the Kremlin made by those Russians actors who want to consolidate their own position in a competitive market of many offers to Russia’s highest quarters of power in the hope of receiving and advantage in the allocation of resources”.¹⁸⁰⁶

Sammanfattningsvis visar genomgången ovan att radikalnationalistiska och högerpopulistiska partier i Europa blickar mot Putins Ryssland och ser landet som en allierad i kampen mot västvärldens liberala demokrati med dess mångkulturella samhällen. En allians med Ryssland skulle kunna hjälpa dem att rekonstruera deras romantiska och mytologiserade länder, ”så som det en gång varit” och därigenom ”ta tillbaka dem”.¹⁸⁰⁷ Ryssland ser i sin tur samarbete med europeiska radikalnationalister och högerpopulistiska partier som ett sätt att konsolidera sin auktoritära regim på hemmaplan men också att nå geopolitiska mål, som att minska Rysslands isolering i en europeisk influerad världsordning och i vissa fall slå split mellan europeiska länder genom att påverka konsensus om den liberala demokratins fördelar och därigenom destabilisera dessa länder. I förlängningen kan en sådan destabilisering minska de europeiska ländernas förmåga att agera sammanhållet mot Ryssland som önskar ett ”Jalta 2.0” med en rysk geopolitisk intressesfär och en acceptans för den ryska regimen.¹⁸⁰⁸

Detta avspeglas i narrativen från rysk statsmedia som har två huvudsakliga mottagare. För det första en västerländsk publik, med budskapet att deras ledare har svikit dem på områden där Putin enligt dem lyckats: upprätthållandet av traditionella värden, motståndare mot samkönade äktenskap, låg grad av mångkultur samt respekt för majoritetens vilja. För det andra en rysk publik med budskapet om brister hos EU och USA, vilket visar på den misslyckade liberala demokratin och faran att försöka införa en sådan i Ryssland.¹⁸⁰⁹

Idealt för Ryssland vore naturligtvis att samarbeta med västerländska politiker om ett Jalta 2.0, men utsikterna för ett sådant samarbete är små. Istället har Ryssland vänt sig mot radikalnationalistiska och högerpopulistiska partier i Europa vars intressen går i linje med Kremels. Ryska nationalister, konservativa och andra aktörer har varit instrumentella i att skapa kontaktytor med radikalnationalistiska och högerpopulistiska partier i Europa, vars intressen korrelerar med Kremels samtidigt

¹⁸⁰⁶ Shekhovtsov, Anton, 2017, sid 221-22

¹⁸⁰⁷ Polayakova, Alina, 2016, sid 2 och 9; Shekhovtsov, Anton, 2017, sid 247

¹⁸⁰⁸ Shekhovtsov, Anton, 2017 sid 247, 250

¹⁸⁰⁹ Ibid sid 249-250

som de stärker de ryska aktörerna i förhållande till Putins regim. Aleksandr Bovdunov, som står Alexander Dugin nära har uttryckt värdet av kontakter med europeiska radikalnationalister och högerpopulister på följande sätt:

”Acknowledging the civilizational nature of the conflict between Russia and the West, we aim at destroying the West in its current form as a civilization. Therefore, having recourse to the use of existing networks, we should give priority to those that are themselves directed at the destruction of modern European civilizational identity. Groups that can act in this capacity include totalitarian sects, separatist movements, neo-Nazi and racist movements, anarchists and anti-globalists, radical ecologists, Eurosceptics, isolationists, illegal migrants etc. This is exactly how the West operates, using (against Russia) liberal and human rights non-governmental organizations whose ideology is destructive and pernicious for the Russian civilization”.¹⁸¹⁰

Som ett led att påverka har Ryssland varit en samlingspunkt för en rad internationella radikalnationalistiska konferenser. I början av 2015 organiserades “International Russian Conservative Forum” av det ryska nationalistiska partiet Rodina med inbjudna deltagare som Jarred Taylor,¹⁸¹¹ Sam Dickson, Nick Griffin, representanter från nynazistiska grekiska Gyllene gryning, tyska NDP, italienska Forza Nuova, British Unity och Svenskarnas parti (SvP), mfl.¹⁸¹² Syftet med konferensen var att förena ryska och europeiska konservativa krafter som stöd för Ryssland i Ukrainakonflikten. Några av talarna vid konferensen var SvP partiledare Stefan Jacobsson och Nikolay Trushchalov från Ryska imperiska rörelsen.¹⁸¹³ Konferensdelegaterna signerade en gemensam deklARATION under mötet. Samarbetet mynnade ut i “World National-Conservative Movement” där både Nordiska motståndsrörelsen och Nordisk Ungdom ingick.¹⁸¹⁴

Det finns också intressanta kopplingar mellan Ryssland och amerikanska alternativhögern. Exempelvis var Richard Spencer tidigare gift med Nina Kouprianova som under sin *nom de guerre* på social media, “Nina Byzantina”, följde en Kremlevänlig linje i världspolitiska frågor och översatte regelbundet Aleksandr Dugins texter på sin sida.¹⁸¹⁵ Även Henrik Palmgren är gift med Lana Lokteff, en rysk-

¹⁸¹⁰ Ibid sid 251

¹⁸¹¹ MacFarquhar, *Neil Right-Wing Groups Find a Haven, for a Day, in Russia*. New York Times, 2015-03-22

<https://www.nytimes.com/2015/03/23/world/europe/right-wing-groups-find-a-haven-for-a-day-in-russia.html>

¹⁸¹² Иностраннные участники <http://realpatriot.ru/participants/> <http://realpatriot.ru/reports/>

¹⁸¹³ *Europe's far-right meets in St Petersburg, Russia*

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/610155/Final_digest_1117-16.pdf

¹⁸¹⁴ *World National-Conservative Movement*. <https://www.sova-center.ru/files/xeno/parties.pdf>; Shekhovtsov, Anton. *Russian Politicians Building an International Extreme Right Alliance*. The Intrepeter, 2015 <https://www.interpretermag.com/russian-politicians-building-an-international-extreme-right-alliance/>

¹⁸¹⁵ Bertrand, Natasha. 'A model for civilization': Putin's Russia has emerged as 'a beacon for nationalists' and the American alt-right. Business Insider, 2016-12-10 <https://www.businessinsider.com/russia-connections-to-the-alt-right-2016-11?r=US&IR=T>

amerikansk alternativhöger influenser som främjar vitmakt och nynazistiska åsikter och förintelseförnekande. Lokteff kallar Ryssland för en “röda pillret-nation där media är inte kontrollerad av judiska intressen och det enda riktigt kristna landet i Europa.”¹⁸¹⁶ Flera kvinnor inom alternativhögern har bakgrund eller kopplingar till Ryssland. Exakt om det finns djupare kopplingar mellan dessa individer och Ryssland är svårt att få grepp om.

11.6.1 Svenska kopplingar

Den svenska radikalnationalismens relation till regimen i Ryssland är enligt tidskriften Expo inte helt oproblematiserad och har varierat över åren. Under tiden för kalla kriget sågs Ryssland av svenska radikalnationalister som ett hot mot den svenska suveräniteten, men i enlighet med det som beskrivits ovan kom Putins regim även av svenska radikalnationalister att allt mer ses som en motpol mot det liberala Europa och USA.¹⁸¹⁷

Men i samband med protesterna på Majdantorget i Kiev 2014 uppmanade bland annat den tidigare nämnda podcasten Motgift lyssnare att ta sig till Ukraina och stötta landets frihetskamp. Svenskarnas parti hade då haft kontakt med det ukrainska högerextrema Svoboda under flera år, vars fanor sågs vajande i samband med protesterna mot den pro-ryska presidenten Viktor Yanukovych.

Under sommaren 2015 valde emellertid Svenskarnas parti att avbryta samarbetet med Svoboda då Svobodas aggressiva retorik hade gjort den ansvarige för internationella relationer, Dan Eriksson, misstänksam. Det efterföljande kriget mellan Ukraina och Ryssland komplicerade ytterligare inställningen till Ryssland bland svenska radikalnationalister avseende vilka sida man skulle stå på. Antingen Ryssland som utmanade EU och USA, eller Ukrainas rätt till suveränitet.¹⁸¹⁸ Stödet för Ukraina fanns kvar bland vissa inom extremhögern och bland annat deltog det numera nedlagda Nordisk ungdom på en konferens i Estland 2017 tillsammans med Svoboda.¹⁸¹⁹

Ett av de tydligaste exemplen på kopplingar mellan ryska aktörer och radikalnationalistiska grupperingar berör Viktor Melin och Anton Thulin. De båda männen dömdes 2017 för bombdåd mot Syndikalistisk forum i Göteborg samt mot Lilleby Camping.¹⁸²⁰ Dåden inträffade mellan november 2016 och januari 2017, men

¹⁸¹⁶ Eltsov, Peter, *The Long Telegram 2.0: A Neo-Kennanite Approach to Russia* (New York: Lexington Books, 2020).

¹⁸¹⁷ Poohl, Daniel. *Ikonen som delar svensk extremhöger*. Expo, 2018-01-15 <https://expo.se/ikonen-som-delar-svensk-extremhoger>

¹⁸¹⁸ Ibid.

¹⁸¹⁹ Ibid.

¹⁸²⁰ Olsson, Daniel & Berntsson, Jonathan. *Sänkt straff för nazist-ledaren i bombhärvan*. Expressen, 2017-09-22 <https://www.expressen.se/gt/nazisterna-far-domarna-for-bombserien-i-goteborg/>

dessförinnan hade Melin och Thulin genomgått paramilitär träning i Ryssland inom ramen för det fascistiska utbildningscentret Partizan.^{1821 1822}

Partizan-utbildningarna är militära utbildningar med täta band till den Ryska imperiska rörelsen (RIR), som grundades 2002. RIR är en högerextrem organisation som vill införa en nationalistisk diktatur. RIR strävar också efter att återta ryskt ”förlorat” territorium och har skickat frivilliga till konflikten mellan Ukraina och Ryssland, för att där strida på rysk sida. RIR:s paramilitära gren grundades 2014 under namnet Imperielegionen och frivilliga i legionen har i regel utbildats genom Partizan. Flera reservofficerare inom den ryska armén kan också knytas till Partizan. RIR har haft utbyte med andra högerextremister i Europa och funnits representerade i Sverige över en längre tid. Tidigare har organisationen samarbetat med de numera nedlagda Nationalsocialistisk front och Nordiska Nationalsocialister.¹⁸²³

Kopplingarna mellan NMR och Ryska imperiska rörelsen går tillbaka till 2012 då Vorobjev delade ut diplom till Robert Eklund och Henrik Pihlström för ”deras objektiva och korrekta skildring av politisk situation i Ryssland i svensk media.”¹⁸²⁴

Det andra kända mötet mellan svenskarna och företrädarna för de ryska paramilitärerna ska ha skett i samband med Nordiska motståndsrörelsen ”Nordendagar” i september 2015. Med på mötet fanns en inbjuden delegation från RIR, bland annat den mångårige svenska representanten, Anatolij Udodov, samt ledarna för Partizan-utbildningarna respektive RIR, Denis Gariev och Stanislav Vorobjev.^{1825 1826} Vid mötet skänkte också Vorobjev en summa pengar till NMR, vilket har bekräftats av NMR själva.^{1827 1828} För att få en alternativ kommunikationsplattform, som skulle vara svår att stänga ner (och samtidigt nå nya sympatisörer) bestämde NMR kring 2015 att etablera en social media-närvaro på ryska VKontakte.¹⁸²⁹

¹⁸²¹ Nilsson, Mimmi. *Terrorexperten: Det här är mycket allvarligt*. Expo, 2017-09-05

<https://expo.se/2017/09/terrorexperten-det-h%C3%A4r-%C3%A4r-mycket-allvarligt>

¹⁸²² Olsson, Daniel. *Ryska paramilitärers möte med bombnazisterna i Sverige*.

<https://www.expressen.se/gt/ryska-paramilitarers-mote-med-bombnazisterna-i-sverige/>

¹⁸²³ Ibid.

¹⁸²⁴ Redaktionen. *Henrik Pihström och Robert Eklund får diplom från Ryssland*. Nordfront, 2012-09-

17 <https://www.nordfront.se/henrik-pihstrom-och-robert-eklund-far-diplom-fran-ryssland.smr>

¹⁸²⁵ Olsson, Daniel. *Ryska paramilitärers möte med bombnazisterna i Sverige*. Expressen 2017-10-05

<https://www.expressen.se/gt/ryska-paramilitarers-mote-med-bombnazisterna-i-sverige/>; Poohl,

Daniel. *Ikonen som delar svensk extremhöger*. Expo, 2018-01-15

<https://expo.se/ikonen-som-delar-svensk-extremh%C3%B6ger>

¹⁸²⁶ Ibid.

¹⁸²⁷ Ibid.

¹⁸²⁸ Redaktionen. *Svenska dagbladet anklagar Motståndsrörelsen för att ”gå Rysslands ärenden”*.

Nordfront, 2015-09-23

<https://www.nordfront.se/svenska-dagbladet-anklagar-motstandsrörelsen-att-ga-rysslands-arenden.smr>

¹⁸²⁹ Redaktionen. *Nordfront har nått 500 följare på VK.com*. Nordfront, 2015-10-21

<https://www.nordfront.se/nordfront-har-natt-500-foljare-pa-vk-com.smr>

Efter mötet på Nordendagarna reste Melin och Thulin till S:t Petersburg för att genomgå stridsutbildning hos Partizan.¹⁸³⁰ De båda männen förekom bland annat på bilder som Partizan lade upp på den ryska motsvarigheten till Facebook, VK. Enligt åklagare Mats Ljungqvist kunde man

”konstatera att de (Melin och Thulin förf. anm) varit på en militär utbildning i Ryssland och på bilderna är de iförda uniform och står med kalsjnikovs. Det ligger då inom ramen för att de också lärt sig att tillverka bomber av de slag som använts på gatorna i Göteborg. Om inte visar detta på paramilitärt intresse i linje med attentaten och det är en omständighet vi vill peka på. Det är först efter att det kom tillbaka som de här bomberna placerades ut. Och det tror vi inte är en tillfällighet.”¹⁸³¹

Ljungqvist angav även att det inte var en slump att Melin och Thulin fått sin utbildning i Partizan, som står RIR nära:

”Det är nog ingen slump. Vi vet att ledaren för Ryska Imperiska Rörelsen har varit i Sverige och föreläst, att det finns kontakter och att det finns uppgifter också om ekonomiska bidrag mellan organisationerna. Det är helt i linje med att man har ett utvecklat samarbete. Ryska Imperiska Rörelsen har i grunden samma syn på världen som Nordiska motståndsrörelsen så det är inget konstigt att den här militära utbildningen sker i deras regi.”¹⁸³² Ledaren för RIR, Stanislav Vorobjev, har också angett att av de europeiska länderna så har RIR ”starkast band med svenska nationalister”.¹⁸³³

Dagens Nyheter kunde senare avslöja att den 68-årige Anatolij Udodov utgjort länken mellan svenska radikalnationalister och Partizan-utbildningarna. Udodov är svensk medborgare och har de senaste 15 åren varit engagerad i svensk radikalnationalism. Under tiden har han också ägnat sig åt sportskytte och fått licens för tre pistoler och en revolver. Men Udodovs kopplingar till svenska radikalnationalister fick polisen att dra tillbaka hans vapenlicenser och även anhålla honom i sin frånvaro misstänkt för vapenbrott.

I beslutet från polisen gick att läsa att Udodov:

”deltagit i flera NMR-manifestationer iklädd uniform och NMR:s symbol. Därtill har du (Udodov) medverkat vid ett flertal möten både i Sverige och Ryssland där ledande individer från vit makt-miljö också deltagit. /.../ Du bedöms även fortsättningsvis vara en nyckelaktör i kontakten mellan Ryska

¹⁸³⁰ Nilsson, Mimmi. *Terrorexperten: Det här är mycket allvarligt*. Expo, 2017-09-05

<https://expo.se/2017/09/terrorexperten-det-h%C3%A4r-%C3%A4r-mycket-allvarligt>

¹⁸³¹ Berntsson, Jonathan & Olsson, Daniel. *Här krigstränar nazisterna i Ryssland före bombdåden*.

2017-06-09 <https://www.expressen.se/gt/militarutbildades-i-ryssland-precis-fore-bombdaden/>

¹⁸³² Berntsson, Jonathan & Olsson, Daniel. *Här krigstränar nazisterna i Ryssland före bombdåden*.

2017-06-09 <https://www.expressen.se/gt/militarutbildades-i-ryssland-precis-fore-bombdaden/>

¹⁸³³ Wiman, Erik, Sundkvist, Frida & Wiman Erik. *Ryska fascister: Starkast band har vi med svenska nazister*. Aftonbladet, 2017-09-29

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/k2xOj/ryska-fascister-starkast-band-har-vi-med-svenska-nazister>

imperiska rörelsen och den svenska vit makt-miljön. Ryska imperiska rörelsen kan påverka svenska vit makt-aktörers avsikt och förmåga att begå ideologiskt motiverade brott”.¹⁸³⁴

Udodov besökte också den dömda Viktor Melin i fängelset, men den möjligheten drogs tillbaka av Kriminalvården efter det att det framkommit uppgifter om Udodovs kopplingar till den svenska vit makt-miljön samt att han är efterlyst för vapenbrott.¹⁸³⁵

Det finns ytterligare exempel på kopplingar mellan personer i den svenska vit makt-miljön och ryska aktörer. Ett sådant kretsar kring en så kallad systema-grupp, som DN granskat. *Systema* är en närstridsteknik som används av de ryska specialförbanden Spetsnaz och som sprids av instruktörer med bakgrund i den ryska militären. Klubbar som lär ut *Systema* finns i många länder och i Sverige finns en handfull. En av de *Systema*-klubbar som DN granskat skiljer enligt tidningen ut sig på grund av sin utpräglade militära stil. Det krävs bland annat att personer som tränar i klubben bär den ryska uniformen Gorka, som bärs av ryska specialförband. På den aktuella klubbens hemsida förekommer bilder på ryska soldater och medlemmar uppmanas att köpa uniformer från en rysk hemsida, med server i det av Ryssland annekterade Krim.¹⁸³⁶

Klubben grundades av två män, 25 och 30 år, som invandrade från Ryssland som barn. Under våren 2017 registrerades klubben som en ideell förening och justerare av mötesprotokollet var då en 27-årig man som är medlem i NMR. Klubben har utöver närstridsträning med kniv också organiserat skytteträning och på sociala medier ses en av grundarna posera med en kalsjnikov. Sex av klubbens aktiva medlemmar arbetar på flygplatsen Arlanda.¹⁸³⁷

Att rysk underrättelsetjänst har använt *Systema*-klubbar runt omkring över hela Europa är ingen hemlighet.¹⁸³⁸ Tyska journalisten Boris Reitschuster har dokumenterat att *Systema*-klubbar används av ryska underrättelsetjänsten för att rekrytera hundratals ”inflytelseagenter”.¹⁸³⁹ Många av dessa *Systema*-klubbar visar

¹⁸³⁴ Carlsson, Mattias. *Pensionär efterlyst för vapenbrott – är kontakten mellan svenska nazister och ryska paramilitärer*. Dagens Nyheter, 2019-11-25
<https://www.dn.se/nyheter/sverige/pensionar-efterlyst-for-vapenbrott-ar-kontakten-mellan-svenska-nazister-och-ryska-paramilitarer/>

¹⁸³⁵ Carlsson, Mattias. *Efterlyst ryss besökte bombnazist i fängelset*. Dagens Nyheter, 2019-11-27
<https://www.dn.se/nyheter/sverige/efterlyst-rysk-kontakt-besokte-bombnazist-i-fangelset/>

¹⁸³⁶ Carlsson, Mattias. *Unga lockas till rörelse med kopplingar till rysk underrättelsetjänst*. Dagens Nyheter, 2018-02-12

<https://www.dn.se/nyheter/unga-lockas-till-rorelse-med-kopplingar-till-rysk-underrattelsetjanst/>
¹⁸³⁷ Carlsson, Mattias. *Unga lockas till rörelse med kopplingar till rysk underrättelsetjänst*. Dagens Nyheter, 2018-02-12
<https://www.dn.se/nyheter/unga-lockas-till-rorelse-med-kopplingar-till-rysk-underrattelsetjanst/>

¹⁸³⁸ Kolga, Marcus. *Stemming the Virus. Understanding and responding to the threat of Russian disinformation*. Macdonald-Laurier Institute, 2019
https://macdonaldlaurier.ca/files/pdf/20181211_MLI_Russian_Disinformation%20PAPER_FWeb.pdf

¹⁸³⁹ Школы боевых искусств <https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/euobs-media/b8f047c3a710912fco47ead32bb06bf2.pdf>

öppet sin koppling till Spetznaz, GRU och FSB.¹⁸⁴⁰ Det är inte bara *Systema*-klubbar som används för inflytelseoperationer mot väst utan även fotbollshuliganer och MC-klubbar som "Night Wolfs" (Nattens vargar).¹⁸⁴¹

Den tidigare nämnda Alexander Dugin har också kopplingar till svensk radikalnationalism, främst genom förlaget Arktos. Förlaget grundades av Daniel Friberg och har översatt och gett ut böcker av Dugin.¹⁸⁴² Friberg har själv angett på Facebook att en av de främsta anledningarna till att han startade Arktos var att ge ut "Dugins banbrytande verk" på engelska.¹⁸⁴³ Dugin har även talat på konferensen "Identitarian Ideas", som anordnats i Stockholm.¹⁸⁴⁴

Likaså ger också Logik Förlag ut böcker av Dugin.¹⁸⁴⁵ Förlaget stod numera nedlagda Svenskarnas Parti nära och har bland annat översatt böcker av den före detta ledaren för Ku Kux Klan, David Duke.¹⁸⁴⁶ Under rubriken "Våra skribenter" på förlagets hemsida presenteras bland annat Ingrid Carlqvist, Vera Oredsson och Magnus Söderman.¹⁸⁴⁷ På tidigare nämnda Motpol.se, som leds av bland annat Daniel Friberg, länkas också till förlaget.¹⁸⁴⁸

Atlantic Council har i flera rapporter undersökt kopplingar mellan Ryssland och aktörer i Europa, så också i Sverige. Sådana kopplingar berör inte endast kopplingar till radikalnationalistiska och/eller högerpopulistiska aktörer, men det är det som är fokus för denna genomgången.

Enligt Atlantic Council är Alternativ för Sverige (AfS) den svenska aktör med tydligast kopplingar till Ryssland. Partiledaren Gustav Kasselstrand, som innan dess var ordförande för Sverigedemokraternas Ungdomsförbund, motsatte sig 2015 alla

¹⁸⁴⁰ Rettman, Andrew. *Fight club: Russian spies seek EU recruits*. EU Observer, 2017-04-23
<https://euobserver.com/foreign/137990>

¹⁸⁴¹ Carpenter, Michael. *Russia Is Co-opting Angry Young Men*. The Atlantic, 2018-08-29
<https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2018/08/russia-is-co-opting-angry-young-men/568741/>

¹⁸⁴² Kragh, Martin & Åsberg, Martin. *Russia's strategy for influence through public diplomacy and active measures: the Swedish case*. Journal of Strategic Studies, 2017, sid 801
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/01402390.2016.1273830;>

Arktos.

https://arktos.com/shop/?query_type=author=or&filter_author=alexander-dugin;

Colliver, Chloe et al. *Smearing Sweden International Influence Campaignsin the 2018 Swedish Election*. Institute for Strategic Dialogue, sid 10

[https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2018/11/Smearing-Sweden.pdf,](https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2018/11/Smearing-Sweden.pdf)

¹⁸⁴³ Carlsson, Mattias & Sköld, Josefin. *Svenskarna med centrala roller i USA:s extremhöger*. Dagens Nyheter, 2017-02-03

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/svenskarna-med-centrala-roller-i-usas-extremhoger/>

¹⁸⁴⁴ Polyakova, Alina. *The Kremlin's Trojan Horses 3.0*. Atlantic Council, 2018, sid 26

[https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/the-kremlins-trojan-horses-3-0/,](https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/the-kremlins-trojan-horses-3-0/)

¹⁸⁴⁵ Logik.

https://logik.se/?s=dugin&post_type=product

¹⁸⁴⁶ Vergara, Daniel. *Adlibris sålde nazistpropaganda*. Expo, 2014-03-11

<https://expo.se/2014/03/adlibris-s%C3%A5lde-nazistpropaganda>

¹⁸⁴⁷ <https://logik.se/forfattare/>

¹⁸⁴⁸ Logik. *Våra författare*

<https://motpol.nu/vara-medarbetare/>

sanktioner mot Ryssland och som ovan nämnts twittrade han 2013 att han hellre välkomnade Vladimir Putin än Barack Obama till Stockholm.^{1849 1850}

Som tidigare nämnts reste Kasselstrand i juni 2018 tillsammans med Mikael Jansson, också han tidigare företrädare för Sverigedemokraterna, till Moskva för en konferens med Rysslands utrikesminister Sergey Lavrov som huvudtalare.¹⁸⁵¹ På AfS Facebook-sida förklarade Kasselstrand att partiet under konferensen knutit band med franska Nationella Fronten, Frihetspartiet i Österrike, Lega Nord i Italien och Alternativ för Tyskland. Mikael Jansson uttryckte i sin tur ”Ett särskilt tack till Vladimir Putin för hans bidrag i kampen mot IS”.¹⁸⁵² Till Sveriges Radios Ekot angav Kasselstrand att Sverige bör förbättra de diplomatiska relationerna till Ryssland och att det var väldigt intressant att vara på plats i Moskva. På frågan om risken att AfS används i Rysslands påverkansoperationer svarade Kasselstrand: ”Det är rent nonsens. Det där är ett hjärnspöke”.¹⁸⁵³

Två dagar innan riksdagsvalet 2018 anordnade AfS ett torgmöte med internationella gäster. Från Belgien kom Frank Creyelman, som i en intervju med Sputnik News hävdade att han är den som fått högerextremistiska partier att vända sig mot Ryssland. Huruvida det är med verkligheten helt överensstämmande är enligt Atlantic Council oklart, men det står klart att Creyelman arbetat som valobservatör för Ryssland samt frekvent deltagit i rysk stats-tv. På torgmötet deltog också Alessandro Sansoni från Lega Nord, som skrivit på Geopolitica.ru samt Katheon, två hemsidor affilierade med bland annat Alexander Dugin.¹⁸⁵⁴

Atlantic Council pekar även på andra svenska aktörer med kopplingar till ryska motsvarigheter, särskilt sådana som ryms inom det som i dagligt tal benämns som ”alternativmedia”.¹⁸⁵⁵

11.6.2 Narrativet om Sverige

Det finns även kopplingar mellan svensk radikalnationalism och/eller högerpopulism gentemot Ryssland men som skiljer sig åt från ovan beskrivning, då aktörspektivet inte är lika framträdande utan istället tar sig uttryck på en meta-nivå. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) gav forskare vid Institute for Strategic Dialogue

¹⁸⁴⁹ Kasselsrand, Gustav. Twitter, 2013-09-23

<https://twitter.com/gustavkassel/status/374949887726477312>

¹⁸⁵⁰ Polyakova, Alina. *The Kremlin's Trojan Horses 3.0*. Atlantic Council, 2018, sid 25

<https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/the-kremlins-trojan-horses-3-0/>,

¹⁸⁵¹ Ewald, Hugo. *Ledamot i försvarsutskottet på konferens i Ryssland*. Dagens Nyheter, 2018-06-04

<https://www.dn.se/nyheter/politik/ledamot-i-forsvarsutskottet-pa-konferens-i-ryssland/>

¹⁸⁵² Polyakova, Alina. *The Kremlin's Trojan Horses 3.0*. Atlantic Council, 2018, sid 26

<https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/the-kremlins-trojan-horses-3-0/>,

¹⁸⁵³ Rosén, Emelie. *AfS möter Putinvänner i Ryssland*. Sveriges Radio, 2018-06-04

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6969354>

¹⁸⁵⁴ Polyakova, Alina. *The Kremlin's Trojan Horses 3.0*. Atlantic Council, 2018, sid 26

<https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/the-kremlins-trojan-horses-3-0/>,

¹⁸⁵⁵ Ibid.

(ISD) på London School of Economics att beskriva informationspåverkan i samband med det svenska riksdagsvalet 2018.

Enligt ISD:s rapport fungerar Sverige inom internationella högerextremistiska kretsar som ett varnande exempel och porträtteras som ett land i kris, på randen till inbördeskrig på basis av ras. Det faktum att Sverige tagit emot ett stort antal invandrare de senaste åren och de följd effekter detta fått har enligt ISD gjort det till ett perfekt mål för individer och grupper som vill utmåla landet på ett ofördelaktigt sätt.¹⁸⁵⁶ Exempelvis har MSB påvisat att Ryssland ”försöker splittra Sverige genom att elda på den infekterade migrationsdebatten.”¹⁸⁵⁷ I sådana ansträngningar förenas internationell högerextremism och rysk media för att förstärka xenofobi i Nordamerika och Europa och undergräva tron på demokratin. ISD:s analys visade dock inte på att detta syftade till att direkt påverka valutgången i riksdagsvalet 2018.¹⁸⁵⁸

Mellan den sextonde juli och åttonde september 2018 nämndes Sverige i artiklar på Russia Today och Sputnik News 520 gånger. På Russias ryska, franska, tyska och engelska hemsidor fick Piratpartiet, Sverigedemokraterna och Alternativ för Sverige mest ”substantiell mediatäckning” under den uppmätta tiden och attityden var mest positiv gentemot Sverigedemokraterna. Sverige som helhet, polisen, regeringen och EU porträtterades å andra sidan på ett neutralt eller negativt sätt. De ämnen som fick mest uppmärksamhet var kritik av Sveriges invandringspolitik och kopplingen mellan invandring och brottslighet. Andra ämnen som också berördes var svenska muslimer som ett hot mot säkerheten nationellt samt i EU, Julian Assange, Nordstream 2, skogsbränder samt dispyten mellan Naftogaz och Gazprom.¹⁸⁵⁹ På Sputnik News engelska, franska och tyska sidor porträtterades Sverigedemokraterna och Alternativ för Sverige som det enda alternativet till det politiska etablissemanget.¹⁸⁶⁰

Rapporten visade också att det svenska valet¹⁸⁶¹ diskuterades på ryska sociala-medier sajter, som VK och OK. På dessa hemsidor finns grupper som sprider material syftandes till att stärka svenska radikalnationalistiska grupperingar. Här finns Nordiska motståndsrörelsen representerade, där deras material och aktiviteter sprids för en rysk publik. På VK har Nordfront en sida med minst 1000 följare. På VK finns en även rysk-svensk grupp med runt 4000 följare, som sprider främlingsfientligt

¹⁸⁵⁶ Colliver, Chloe et al. *Smearing Sweden International Influence Campaigns in the 2018 Swedish Election*. Institute for Strategic Dialogue, sid 10

<https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2018/11/Smearing-Sweden.pdf>,

¹⁸⁵⁷ Sundberg, Marit. *MSB: Ryssland försöker splittra Sverige*. SVT, 2018-04-07

<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/msb-ryssland-forsoker-splittra-sverige>

¹⁸⁵⁸ Colliver, Chloe et al. *Smearing Sweden International Influence Campaigns in the 2018 Swedish Election*. Institute for Strategic Dialogue 2018, sid 12

<https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2018/11/Smearing-Sweden.pdf>,

¹⁸⁵⁹ Colliver, Chloe et al 2018,, sid 14

<https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2018/11/Smearing-Sweden.pdf>,

¹⁸⁶⁰ Ibid, sid 14

<https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2018/11/Smearing-Sweden.pdf>,

¹⁸⁶¹ Oksanen, Patrik. *Informationspåverkan. Exempel, lärdomar och slutsatser inför valet 2018*. Fri värld, 2018

<https://frivarld.se/wp-content/uploads/2018/08/informationspa%CC%8Averkan-2.0.pdf>

material på ryska och svenska. Här finns även ”Sverigeklubben”, som har 32 000 medlemmar där det förekommer invandringskritisk retorik.¹⁸⁶²

På de ryska sidorna förekommer också memes syftandes till att misskreditera svenska politiker. På en bild anges att Centerpartiet ska byta namn till Sharia Centern, på en annan att justitieminister Morgan Johansson välkomnar jihadister och på en tredje bild syns statsminister Stefan Löfven i polisförvar.¹⁸⁶³

Detta följer ett övergripande mönster, där ryska aktörer försöker underblåsa sociala och religiösa spänningar i europeiska länder. Cardiff Universitet har exempelvis kunnat visa hur Twitterkonton som kontrolleras av det St Petersburgs-baserade Internet Research Agency efter terrorattackerna i Storbritannien 2017 publicerade 475 inlägg som spreds mer än 153 000 gånger. Ett av de mest spridda inläggen uppmanade till förbud mot islam, medan ett annat innehöll en bild på en kvinna i slöja som påstods gå förbi och ignorera ett av offren vid attacken på Westminster Bridge samtidigt som hon talade i mobiltelefon.¹⁸⁶⁴

11.7 Slutsatser

Ensamagerande gärningspersoner är svåra att upptäcka för säkerhetstjänster eftersom det ofta saknas interventionspunkter. Ensamagerande kan vara fysiskt- men inte psykologiskt isolerade. De ser sig själva ofta som en del av något större vars bevekelsegrund de delar med likasinnade, som de delar erfarenheter med och kan dra på för psykologiskt och moraliskt stöd.¹⁸⁶⁵ Forskningssamhället är ganska enat kring att ensamagerande gärningspersoner som är helt ’ensamma’ är en anomali med tanke på deras sociala media-gemenskap och diskussioner.¹⁸⁶⁶

Ett av de största hot som säkerhetstjänster pekar på är risken för ensamagerande radikalnationalistiska gärningsmän som står utanför organisationstillhörighet. Det finns indikationer att det rör sig individer runt omkring Nordiska Motståndsrörelsen som inte tillhör organisationen men som sympatiserar med det ideologiska tankegodset. Exempelvis åtalades en 51-årig man, bosatt i Västra Frölunda, under 2020 som hade ”Hakkorsflaggor, Hitlerporträtt, pistoler, militär utrustning och flygblad från nazistiska Nordiska Motståndsrörelsen.”¹⁸⁶⁷ Polisen beslagtog

¹⁸⁶² Colliver, Chloe et al, 2018, sid 16

<https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2018/11/Smearing-Sweden.pdf>,

¹⁸⁶³ Svensson, Frida. *Så använder NMR ryska trollens metoder på nätet*. Svenska Dagbladet, 2018-04-30 <https://www.svd.se/sa-anvander-nmr-ryska-trollens-metoder-pa-natet>

¹⁸⁶⁴ Dearden, Lizzie. *Russia report: Moscow's disinformation campaign fuelling 'political extremism' and division in UK*. The Independent, 2020-07-21

<https://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/russia-report-uk-national-security-brexit-terror-islam-a9630126.html?amp>

¹⁸⁶⁵ Smith, Laura G. E., Leda Blackwood & Emma F. Thomas, ”The Need to Refocus on the Group as the Site of Radicalization”, *Perspectives on Psychological Science*, Vol.15(2) (2020): sid.327-352.

¹⁸⁶⁶ Bouhana, Noémie, Malthaner, Stefan, Schuurman, Bart, Lindekile, Lasse, ”Lone-actor terrorism: radicalisation, attack planning and execution”, Andrew Silke (ed.) *Routledge Handbook on Terrorism and Counterterrorism* (Routledge, 2019).

¹⁸⁶⁷ Ferhatovic, Marina. *Dynamit, dödslistor och idolbilder på Hitler – åtal väckt mot mannen som tröttnade på samhället*. Dagens Nyheter, 2020-05-04

omfattande skjutvapen, skyddsvästar och nio kilo dynamit. I ett brev som 51-åringen skickade under 2009 till Nordfronts chefredaktör stod det: ” Jag är beredd att offra mitt liv om så behövs för moder Svea och sanna svenskars överlevnad så ursäkta språket men för fan ge mig en inbjudan för jag är äkta vara och vill inget hellre än att delta i striden om Sverige.”¹⁸⁶⁸ 51-åringen hade ansökt två gånger om att bli ”aktivist”-medlem inom SMR men fick ingen återkoppling. Även om 51-åringen uppgav i förhör att han varit medlem i SMR för 9-10 år sedan, men nu tog avstånd från organisationen, så hittade polisen en ”dödslista” på hans dator med utpekade individer däribland ett antal journalister på Aftonbladet och Svenska Dagbladet samt ett antal AFA- och RF-aktivister vars uppgifter han laddat ner från Nordfront under hösten 2017.

Ett annat uppmärksammat fall fem år tidigare (2015) berör en 30-årig nazist i Falkenberg som köpte 48 kilo dynamit och 35 el-sprängpatroner från en 40-årig ”bergsprängare” som själv stal och förvarade 525 kilo dynamit hemma i sin bostad.¹⁸⁶⁹ Den 30-åriga nazisten uttryckte ett intresse att ”göra något mot asylboenden för att få bort flyktingar” från Sverige och han uttryckte att han ”ska bli större än Breivik.”¹⁸⁷⁰ Enligt Expo såg utredare koppling mellan den brottsbelastade 30-åringen och nazistorganisationen Blood and honour i både Sverige och Ungern.¹⁸⁷¹ Vidare deltog båda männen i NMR:s demonstration i Borlänge 2015.¹⁸⁷²

Ett tredje exempel är den 17-åriga pojke som greps 2019 på sin gymnasieskola i Enköping, bärandes på två knivar. Innan gripandet hade 17-åringen pratat om ”raskrig” och gjort sökningar på internet om preskriptionstiden för mord. Enligt Expo var pojken tidigare medlem av NMR men vid tiden för gripandet hade han gått över till Nordisk Styrka. 17-åringen dömdes i både tings- och hovrätt för grovt brott mot knivlagen och i juni 2020 valde Högsta Domstolen att pröva fallet för att se om det är att betrakta som grovt brott mot knivlagen.¹⁸⁷³

Även fallet med Philip Manshaus illustrerar att ensamagerande våldsverkare är kontaktsökande och ofta vill dela med sig av sin ideologiska världsbild och frustration med andra likasinnade. Efter att Manshaus läst Brenton Tarrants manifest kände han ett personligt ansvar för rådande situation. Kontakten till NMR med efterföljande rekryteringsintervju kunde ha slutat med att han sögs in i organisationens strikta hierarki och disciplin. Av rena tillfälligheter kom aldrig Manshaus med i NMR vilket

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/dynamit-dodslistor-och-idolbilder-pa-hitler-atal-vackt-mot-mannen-som-trotnade-pa-samhallet/>

¹⁸⁶⁸ Ibid.

¹⁸⁶⁹ Berntsson, Jonathan. *Dynamitnazisten ville bli "större än Breivik"*. GT, 29 september 2015.

<https://www.expressen.se/gt/dynamitnazisten-ville-bli-storre-an-breivik/>

¹⁸⁷⁰ Ibid.

¹⁸⁷¹ Färnbo, Mikael, Vergara, Daniel & Leman, Jonathan. *Hade 500 kg dynamit hemma – här tågar han med nazister*. Expo, 2016-06-22

<https://expo.se/2016/06/hade-500-kg-dynamit-hemma-%E2%80%93-h%C3%A4r-t%C3%A5gar-han-med-nazister>

¹⁸⁷² Ibid.

¹⁸⁷³ Kasurinen, Anton. *HD prövar fall med knivbeväpnad nazist*. Expo, 2020-06-15

<https://expo.se/2020/06/hd-provar-fall-med-knivbevapnad-nazist>

accelererade hands radikalisering och beslut att ta till våld mot moskén i Oslo. Det visar farligheten i personer som ligger i periferin av etablerade våldsbejakande extremistgrupper.

Vad alla dessa fall också visar är att det digitala hatet omgärdas av ett giftigt narrativ om invandring och det stora folkutbytet som ofta upprepas och tjänar som inspiration för ensamagerande gärningspersoner. Analyser av manifest visar återkommande referenser till rasideologi, etnonationalism, och med symboler och koder som ibland inspirerats från alternativhögern. De ensamagerande gärningspersonerna har tydligt inspirerats av varandra. Ibland nämner de det explicit i sina manifest. De ser sig själva som en del av ett större ideologiskt sammanhang och tillhörighet med likasinnade. De uttrycker ett kollektivt handlande och har en gemensam världsåskådning samt fiendebild. Samtidigt känner de en stark solidaritet med varandra och en drivkraft att något måste göras för att förändra tillståndet de upplever. Deras giftiga narrativ skapar också en känsla av gemenskap och kan trigga igång olika oförutsägbara våldsspiraler. Alternativhögerens digitala hatretorik som exploaterar ironi och humor för att nå ut till bredare yngre publik trycker på snarlika teman som de mer etablerade radikalnationalistiska organisationerna. På så sätt kan man säga att gränsdragningarna blivit alltmer ideologiskt otydliga och diffusa. Dessutom komplicerar deras transnationella kopplingar vår förståelse av dessa rasideologiska nätverk.

Forskning och grävande journalistisk har visat att det finns omfattande kopplingar mellan Ryssland och nynazistiska rörelser/alternativhögern. Ryssland är ofta värd för likasinnade grupperingar där både amerikanska och europeiska nationalsocialister och alternativhögern samlas för att utbyta erfarenheter och knyta samarbeten kors och tvärs.

Kopplingarna mellan ryska aktörer och radikalnationalistiska miljöer i Europa är mångfacetterade och existerar på olika plan. På det övergripande ideologiska planet symboliserar Ryssland ett starkt 'idealsamhälle' och för några rasideologiska anhängare representerar landet en nationalistisk axel, till skillnad från västvärldens moraliska dekadens och sönderfall med "okontrollerbar migration" som främjas av "globalisterna" och "de judiska världskonspiratoriska krafterna"¹⁸⁷⁴ Ryssland ses även som en nation som behållit sina konservativa värderingar och genom Vladimir Putin sin hypermaskulinitet, i motsats till den västerländska feminiseringen.

Ryska aktörer har spelat en viktig roll i att samla olika radikalnationalistiska grupper och projekt för att därigenom skapa ett lapptäcke av transnationella kopplingar och förgreningar. Det mest extrema exemplet är Partizan, som skapar potentiella legosoldater som kan användas på europeisk mark. De kan få träning samt erhålla finansiering från ryska aktörer i syfte att utveckla en konfliktyta som kan användas av

¹⁸⁷⁴ Michael, George. *Useful Idiots or Fellow Travelers? The Relationship between the American Far Right and Russia*. *Terrorism and Political Violence*, 31:1, 64-83, DOI: 2019

<https://www.tandfonline-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/pdf/10.1080/09546553.2018.1555996?needAccess=true>

ryska intressen av annan karaktär. Oförmågan att detaljerat kartlägga och förstå de icke-statliga aktörer som ryska aktörer, direkt eller indirekt, verkar igenom på europeisk mark är en del av den radikalnationalistiska ekvationen. Det involverar allt från fotbollshuliganer och mc-gäng till kampsportsklubbar och högerextrema.

Ryska aktörer, genom mediekanaler som RT, Sputnik med flera, förstärker och projekterar ett narrativ av att samhällen i väst är i förfall på grund av migration och mångkulturalism vilket har lett till kriminalitet och annan social turbulens i samhället. Detta narrativ överensstämmer med den berättelse som europeiska radikalnationalistiska grupper och ensamagerande individer anammar och sprider.

Ensamagerande individer och när det för dem ”tippar över”, från åsikter till våldshandlingar är en komplex men viktig frågeställning. Likaså är det viktigt att lyfta förståelsen för hur, och i vilken grad, påverkan av främmande makt inkluderar radikalnationalistiska kretsar i sin verktygslåda. Alla faktorer sammantaget blir som en ”perfekt storm” som i förlängningen riskerar att leda till våldshandlingar likt dem beskrivna ovan.

Referenslista

Aasland Ravndal, Jacob. *Right-Wing Terrorism and Violence in Western Europe: Introducing the RTV Dataset*. Volume 10, Issue 3. *Perspective on Terrorism*, 2016, <http://www.terrorismanalysts.com/pt/index.php/pot/article/view/508/1008>

Aasland Ravndal, Jacob, Lygren, Sofia, Ravik, Anders Jupskås & Bjørge Tore. *RTV Trend Report 2020 Right-Wing Terrorism and Violence in Western Europe, 1990 - 2019* C-REX Research Report, 2020 https://www.sv.uio.no/c-rex/english/topics/online-resources/rtv-dataset/rtv_trend_report_2020.pdf

ADL. *Deadly Shooting at Pittsburgh Synagogue*. 2018-10-27 <https://www.adl.org/blog/deadly-shooting-at-pittsburgh-synagogue>

ADL. *Gab and 8chan: Home to Terrorist Plots Hiding in Plain Sight*. <https://www.adl.org/resources/reports/gab-and-8chan-home-to-terrorist-plots-hiding-in-plain-sight>

ADL. *Mass Shooting in El Paso: What We Know*. 2019-08-04 https://www.adl.org/blog/mass-shooting-in-el-paso-what-we-know?utm_medium=email&utm_source=whole&utm_campaign=eptxsh2019&utm_content=e01&fbclid=IwAR2E84WSZotS2Gsq9JFsTNSXYJgoFm-rm1fFrF6AWzp6q2Y1I_wK9DubKug

Aftonbladet. *Rafiq, 65, stoppade gärningsmannen i norska moskén*. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/b5eRme/rafiq-65-stoppade-garningsmannen-i-norska-mosken>

Agrell, William. *Den svarta svanen och dess motståndare. Förvarningsaspekter på attentaten i Oslo och på Utøya 22 juli 2011*. Försvarshögskolan, 2013 <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:685563/FULLTEXT01.pdf>

Andone Dakin, Hanna, Jason, Sterling, Joe and Murphy, Paul P. *Hate crime charges filed in Pittsburgh synagogue shooting that left 11 dead*. CNN, 2018-10-29 <https://edition.cnn.com/2018/10/27/us/pittsburgh-synagogue-active-shooter/index.html>

Anshelm, Sonja. *Fjordman manade till utrensning av motståndare*. Expo, 2011-12-07 <https://expo.se/2011/12/fjordman-manade-till-utrensning-av-motst%C3%A5ndare>

Attalah, Carol, Lönnroth, Alexandra & Stefansson, Klara. *Detta har hänt: Moskéattacken i Norge*. SVT, 2020-04-07

<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/detta-har-hant-moskeattack-i-norge>

Arktos.

https://arktos.com/shop/?query_type=author=or&filter=author=alexander-dugin

BBC News. *Norway mosque attack: Bruised suspect Manshaus appears in court.* 2019-08-12 <https://www.bbc.com/news/world-europe-49318001>

BBC News. *German synagogue shooting was far-right terror, justice minister says.* 2019-10-10 <https://www.bbc.com/news/world-europe-50003759>

Baele, Stephane J., "Lone-Actor Terrorists' Emotions and Cognition: An Evaluation Beyond Stereotypes", *Political Psychology*, Vol.38, No.3 (2017).

Bailey, Dominic, Brown, David, Qurashi, Salim, Loizou, Debie, Rodgers, Lucy & Shah, Prina. *Christchurch shootings: How the attacks unfolded.* BBC News, 2018-10-19 <https://www.bbc.com/news/world-asia-47582183>

Basu, Tanya. *YouTube's algorithm seems to be funneling people to alt-right videos.* MIT Technology Review, 2020-01-29 <https://www.technologyreview.com/2020/01/29/276000/a-study-of-youtube-comments-shows-how-its-turning-people-onto-the-alt-right/>

Baumgärtner, Maik et al. *Deadly Attack Exposes Lapses in German Security Apparatus.* Spiegel International, 2019-10-11 <https://www.spiegel.de/international/germany/far-right-terrorism-in-germany-shooting-exposes-lapses-in-security-apparatus-a-1291075.html>

Berlet, Chip. & Lyons, Nemiroff Matthew. *Right-wing Populism in America: Too Close for Comfort.* New York: Guildford Press, 2000

Beckett, Lois. *Pittsburgh shooting: suspect railed against Jews and Muslims on site used by 'alt-right'.* The Guardian. 2018-10-27 <https://www.theguardian.com/us-news/2018/oct/27/pittsburgh-shooting-suspect-antisemitism>

Berntsson, Jonathan & Olsson, Daniel. *Här krigstränar nazisterna i Ryssland före bombdåden.* 2017-06-09 <https://www.expressen.se/gt/militarutbildades-i-ryssland-precis-fore-bombdaden/>

Berntsson, Jonathan. *Dynamitnazisten ville bli "större än Breivik".* GT, <https://www.expressen.se/gt/dynamitnazisten-ville-bli-storre-an-breivik/>

Bertrand, Natasha. 'A model for civilization': Putin's Russia has emerged as 'a beacon for nationalists' and the American alt-right. Business Insider, 2016-12-10 <https://www.businessinsider.com/russia-connections-to-the-alt-right-2016-11?r=US&IR=T>

Björklund, Andreas. *Terroristen Anders Behring Breivik dödade 77 människor*. SVT, 2017-01-10 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/terroristen-anders-behring-breivik-dodade-77-manniskor>

Bouhana, Noémie, Malthaner, Stefan, Schuurman, Bart, Lindekile, Lasse, "Lone-actor terrorism: radicalisation, attack planning and execution", Andrew Silke (ed.) *Routledge Handbook on Terrorism and Counterterrorism* (Routledge, 2019).

Bouhana, Noémie, Corner, Emily, Gill, Paul & Schuurman, Bart. *Background and Preparatory Behaviours of Right-Wing Extremist Lone Actors: A Comparative Study*. Terrorism Research Institute, Vol. 12, No. 6, 2018, <https://www.jstor.org/stable/pdf/26544649.pdf?refreqid=excelsior%3Af48f2c364be01741f8612e3ecd8e87c9>

Borum, Randy. *Informing Lone-Offender Investigations*. Criminology & Public Policy, Volume 12. Issue 1, 2013 <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/1745-9133.12016>

Burke, Jason. *Norway mosque attack suspect 'inspired by Christchurch and El Paso shootings'*. The Guardian, 2019-08-11 <https://www.theguardian.com/world/2019/aug/11/norway-mosque-attack-suspect-may-have-been-inspired-by-christchurch-and-el-paso-shootings>

Broderick, Ryan. *Far-Right Halle Shooter Allegedly Posted A Manifesto With Xbox-Like "Achievements" To Anime Message Board Before Livestreaming Attack*. BuzzFeed, 2019-10-11 <https://www.buzzfeednews.com/article/ryanhatesthis/halle-germany-shooter-meguca-anime-manifesto>

Butt, Shelby & Byman, Dan, "Right.wing Extremism: The Russian Connection", *Survival*, 62:2 (2020).

Cage, John. *California police investigate hate-filled 8chan manifesto that could link synagogue shooting to mosque attack*. Washington Examiner, 2019-03-28 <https://www.washingtonexaminer.com/news/california-police-investigate-hate-filled-8chan-manifesto-that-could-link-synagogue-shooting-to-mosque-attack>

Carlsson, Mattias & Sköld, Josefin. *Svenskarna med centrala roller i USA:s extremhöger*. Dagens Nyheter, 2017-02-03

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/svenskarna-med-centrala-roller-i-usas-extremhoger/>

Carlsson, Mattias. *Pensionär efterlyst för vapenbrott – är kontakten mellan svenska nazister och ryska paramilitärer*. Dagens Nyheter, 2019-11-25

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/pensionar-efterlyst-for-vapenbrott-ar-kontakten-mellan-svenska-nazister-och-ryska-paramilitarer/>

Carlsson, Mattias. *Efterlyst ryss besökte bombnazist i fängelset*. Dagens Nyheter, 2019-11-27 <https://www.dn.se/nyheter/sverige/efterlyst-rysk-kontakt-besokte-bombnazist-i-fangelset/>

Carlsson, Mattias. *Unga lockas till rörelse med kopplingar till rysk underrättelsetjänst*. Dagens Nyheter, 2018-02-12

<https://www.dn.se/nyheter/unga-lockas-till-rorelse-med-kopplingar-till-rysk-underrattelsetjanst/>

Carpenter, Michael. *Russia Is Co-opting Angry Young Men*. The Atlantic, 2018-08-29 <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2018/08/russia-is-co-opting-angry-young-men/568741/>

Center mot våldsbejakande extremism (CVE). *Vit makt-miljön*

https://www.cve.se/download/18.7d27ebd916ea64de53065cda/1593590221655/2020_Vit_makt_miljo%CC%88n.pdf

Collins, Ben & Blankstein, Andrew *Anti-Semitic open letter posted online under name of Chabad synagogue shooting suspect*. NBC News, 2019-04-18

<https://www.nbcnews.com/us-news/anti-semitic=posted-online-under-chabad-synagogue-n999211>

Colliver, Chloe et al. *Smearing Sweden International Influence Campaigns in the 2018 Swedish Election*. Institute for Strategic Dialogue

<https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2018/11/Smearing-Sweden.pdf>,

Corner, Emily, Bouhana, Noémie & Gill, Paul (2019) "The multifinality of vulnerability indicators in lone-actor terrorism", *Psychology, Crime & Law*, 25:2

Conway, Maura, Scrivens, Ryan, Macnair, Logan *Right-Wing Extremists' Persistent Online Presence: History and Contemporary Trends*. ICCT Policy Brief. 2019-10-29

Dagens Nyheter. *Norska moskéattacken utreds som försök till terrorbrott*. 2019-08-12 <https://www.dn.se/nyheter/varlden/efter-moskeattack-norska-polisen-hojer-sakerheten-vid-muslimsk-hogtid/>

Dagens Nyheter. *Norska moskéattacken utreds som försök till terrorbrott*. 2019-08-12 <https://www.dn.se/nyheter/varlden/efter-moskeattack-norska-polisen-hojer-sakerheten-vid-muslimsk-hogtid/>

Dalsbro, Anders. *Interna dokument avslöjar nya ryska lån till Front National*. Expo, 2017-03-31 <https://expo.se/nyheter/2017/03/interna-dokument-avsl%C3%B6jar-nya-ryska-l%C3%A5n-till-front-national>

Dalsbro, Anders. *Samarbete mellan Putin och italienska Lega Nord*. Expo, 2017-03-21 <https://expo.se/nyheter/2017/03/samarbete-mellan-putin-och-italienska-lega-nord>

Dalsbro, Anders & Kasurinen, Anton. *Judehatet bakom attacken i Tyskland*. Expo, 2019-10-10 <https://expo.se/2019/10/judehatet-bakom-attacken-i-tyskland>

Davis, Kristina. *Not guilty plea entered for alleged synagogue shooter on 109 federal charges*. The San Diego Union-Tribune, 2019-05-14 <https://www.sandiegouniontribune.com/news/courts/story/2019-05-14/alleged-synagogue-shooter-pleads-not-guilty-to-109-federal-charges>

Davis, Michael. *The Anti-Jewish Manifesto Of John T. Earnest, The San Diego Synagogue Shooter*. Memri, 2019-05-15 <https://www.memri.org/reports/anti-jewish-manifesto-john-t-earnest-san-diego-synagogue-shooter>

Davis, Michael. *The Manifesto Posted On 8chan By Alleged El Paso Shooter Minutes Before Attack*. Memri, 2019-08-06 <https://www.memri.org/reports/manifesto-posted-8chan-alleged-el-paso-shooter-minutes-attack>

Dearden, Lizzie. *Russia report: Moscow's disinformation campaign fuelling 'political extremism' and division in UK*. The Independent, 2020-07-21 <https://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/russia-report-uk-national-security-brexit-terror-islam-a9630126.html?amp>

Dirk Moses, A., "White Genocide" and the Ethics of Public Analysis, *Journal of Genocide Research*, 21:2, (2019) 201-213. sid 203 <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/14623528.2019.1599493?needAccess=true>

Divinyi, Sandra. *Skolattacken i Trollhättan: Hela händelseförloppet*. Göteborgsposten, 2016-10-18 <https://www.gp.se/nyheter/v%C3%A4stsverige/skolattacken-i-trollh%C3%A4ttan-hela-h%C3%A4ndelsef%C3%B6rloppet-1.3879785>

Dugin Alexander.. *Eurasian Mission: An introduction to Neo-Eurasianism*. London: Arktos, 2014

Earle, Samuel, "The wanderings of the white supremacist", *New Statesman*, Vol.148, Issue 5495 (Nov 1 - Nov 7, 2019).

Ebner, Julia & Davey Jacob. *The 'Great Replacement': the violent consequences of mainstreamed extremism*. Institute for Strategic Dialogue, <https://www.isdglobal.org/wp-content/uploads/2019/07/The-Great-Replacement-The-Violent-Consequences-of-Mainstreamed-Extremism-by-ISD.pdf>

Eltsov, Peter, *The Long Telegram 2.0: A Neo-Kennanite Approach to Russia* (New York: Lexington Books, 2020).

Erlandsson, Åsa och Reid Meloy J., "The Swedish School Attack in Trollhättan", *Journal of Forensic Sciences*, Vol.63, Issue 6 (2018).

Eshan Rakib & Stott, Paul. *Far Right Terrorist Manifestos: A Critical Analysis*, Centre on Radicalisation & Terrorism, 2020. <https://henryjacksonsociety.org/wp-content/uploads/2020/02/HJS-Terrorist-Manifesto-Report-WEB.pdf>

Ewald, Hugo. *Ledamot i försvarsutskottet på konferens i Ryssland*. Dagens Nyheter, 2018-06-04 <https://www.dn.se/nyheter/politik/ledamot-i-forsvarsutskottet-pa-konferens-i-ryssland/>

Europe's far-right meets in St Petersburg, Russia https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/610155/Final_digest_1117-16.pdf

France-Presse, Agence. *Norway Mosque Shooting 'Attempted Act of Terror'*. VOA News, 2019-08-11 <https://www.voanews.com/europe/norway-mosque-shooting-attempted-act-terror>

Färnbo, Mikael, Vergara, Daniel & Leman, Jonathan. *Hade 500 kg dynamit hemma – här tågar han med nazister*. Expo, 2016-06-22 <https://expo.se/2016/06/hade-500-kg-dynamit-hemma-%E2%80%93-h%C3%A4r-t%C3%A5gar-han-med-nazister>

Ferhatovic, Marina. *Dynamit, dödslistor och idolbilder på Hitler – åtal väckt mot mannen som tröttnade på samhället*. Dagens Nyheter, 2020-05-04 <https://www.dn.se/nyheter/sverige/dynamit-dodslistor-och-idolbilder-pa-hitler-atal-vackt-mot-mannen-som-trottnade-pa-samhallet/>

Gardam, Duncan. *Norway killings: Mysterious group called the Knights Templar*. The Telegraph, 2011-07-26

<https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/norway/8663842/Norway-killings-Mysterious-group-called-the-Knights-Templar.html>

Gardell, Mattias, Dahlberg-Grundberg, Michael & Löow, Heléne. *Den ensamme terroristen. Om lonewolves näthat och brinnande flyktingförläggningar*. Ordfront, 2017

Gill, Paul. *Lone-Actor Terrorist*. Routledge, 2016

Gill, Paul, "The Seven Things You Need to Know about Lone-Actor Terrorism", *Home Team Journal*, Issue No.7 (2018).

Gill, Paul & Corner, Emily, "Lone-Actor Terrorist Target Choice", *Behavioral Sciences and the Law*, Vol.34 (2016)

Gill, Paul & Reid Maloy, John. The lone-actor terrorist and the TRAP-18. *Journal of Threat Assessment and Management*, 2016

https://www.researchgate.net/publication/303502624_The_lone-actor_terrorist_and_the_TRAP-18

Giles, Keir, Hanson, Philip, Lyne, Roderic, Nixey, James, Sherr, James & Wood, Andrew. *The Russian Challenge*. Chatham House Report. London: Chatham House, 2015, s. 51.

Grabovac, Haris. *Mördarens manifest är en cocktail av vit makt-idéer*. Expo, 2019-03-15 <https://expo.se/2019/03/m%C3%B6rdarens-manifest-%C3%A4r-en-cocktail-av-vit-makt-id%C3%A9er>

Grimm Arsenault, Elizabeth & Stabile Joseph. *Confronting Russia's Role in Transnational White Supremacist Extremism*. Just Security, 2020-02-06

<https://www.justsecurity.org/68420/confronting-russias-role-in-transnational-white-supremacist-extremism/>

Jackson, Paul. The License to Hate: Peder Jensen's Fascist Rhetoric in Anders Breivik's Manifesto 2083: A European Declaration of Independence. , *Democracy and Security*, 9:3 2013, <https://www.tandfonline-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/pdf/10.1080/17419166.2013.802986?needAccess=true>

Kaati, Lisa et al. *Digitalt slagfält. En studie av radikalnationalistiska digitala miljöer*. FOI, 2019

Kaati, Lisa, Cohen, Katie & Nazar, Akrami. *Ensamagerande våldsverkare. Profiler, riskbedömningar och digitala spår*. Totalförsvarets forskningsinstitut, 2019
<https://www.foi.se/rest-api/report/FOI-R--4736--SE>

Kaati, Lisa, Shreshtha, Amendra & Cohen, Katie. *Linguistic Analysis of Lone Offender Manifestos*. FOI
<https://www.foi.se/download/18.7fd35d7f166c56ebeob1003b/1542623789571/Linguistic-analysis-of-lone-FOI-S-5650-SE.pdf>

Kasselstrand, Gustav. Twitter, 2013-09-03
<https://twitter.com/gustavkassel/status/374949887726477312>

Kasurinen, Anton. *HD prövar fall med knivbevapnad nazist*. Expo, 2020-06-15
<https://expo.se/2020/06/hd-provar-fall-med-knivbevapnad-nazist>

Kolga, Marcus. *Stemming the Virus. Understanding and responding to the threat of Russian disinformation*. Macdonald-Laurier Institute, 2019
https://macdonaldlaurier.ca/files/pdf/20181211_MLI_Russian_Disinformation%20PAPER_FWeb.pdf

Kragh, Martin & Åsberg, Martin. *Russia's strategy for influence through public diplomacy and active measures: the Swedish case*. Journal of Strategic Studies, 2017, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/01402390.2016.1273830>

Kryshtanovskaya, Ol'ga. & White, Stephen. "The Sovietization of Russian Politics". *Post-Soviet Affairs*, Vol. 25, Nr. 4, 2009

Lorenz, Taylor. *The Pittsburgh Suspect Lived in the Web's Darkest Corners*. The Atlantic, 2018-10-27
<https://www.theatlantic.com/technology/archive/2018/10/what-gab/574186/>

Lundgren, Rasmus. *Hitlers norska val gav förräderiet nytt namn*. Svenska Dagbladet, 2015-10-26 <https://www.svd.se/hitlers-norska-val-gav-forraderiet-nytt-namn>

Lockwood, Nick. *How the Soviet Union Transformed Terrorism*. The Atlantic, 2011-11-23 <https://www.theatlantic.com/international/archive/2011/12/how-the-soviet-union-transformed-terrorism/250433/>

Logik. *Våra författare*
<https://logik.se/forfattare/>

Logik.
https://logik.se/?s=dugin&post_type=product

Maly, Ico, "White terrorism, white genocide and metapolitics 2.0", *Diggitt Magazine* (2019).

Harwood, Elisabeth T. *Terrorism and the Digital Right-Wing*. Sage Journals. Vol 18, Issue 3, 2019 <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1536504219864961>

MacFarquhar, Neil *Right-Wing Groups Find a Haven, for a Day, in Russia*. New York Times, 2015-03-22
<https://www.nytimes.com/2015/03/23/world/europe/right-wing-groups-find-a-haven-for-a-day-in-russia.html>

Magnå, Joakim. *Philip Manshaus, 21, misstänks för moskéattacken i Norge*. Aftonbladet, 2019-08-12
<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/8mjrmW/philip-manshaus-21-misstanks-for-moskeattacken-i-norge>

Maynard Leader, Jonathan. *Rethinking the Role of Ideology in Mass Atrocities*. Terrorism and Political Violence. Volume 26, 2014 - Issue 5
<https://www-tandfonline-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/full/10.1080/09546553.2013.796934>

Michael, George, "Leaderless Resistance: The New Face of Terrorism", *Defence Studies*, Vol.12, Issue 2 (2012)

Michael, George. *Useful Idiots or Fellow Travelers? The Relationship between the American Far Right and Russia*. Terrorism and Political Violence, 31:1, 64-83, DOI: 2019
<https://www-tandfonline-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/doi/pdf/10.1080/09546553.2018.1555996?needAccess=true>

Moshtagian, Artemis. *Here's how the shooting at a Pittsburgh synagogue unfolded*. CNN, 2018-10-28
<https://edition.cnn.com/2018/10/27/us/pittsburgh-attack-timeline/index.html>

Munn, Luke. *Alt-Right Pipeline: Individual Journeys to Extremism Online*. First Monday, 2019 <https://journals.uic.edu/ojs/index.php/fm/article/view/10108/7920>

Murdoch, Simon. *Man Accused of Halle Terror Attack Partly Inspired by Generation Identity*. Hope not Hate, 2020-07-22
<https://www.hopenothate.org.uk/2020/07/22/man-accused-of-halle-terror-attack-partly-inspired-by-generation-identity/>

Naryshkin, Sergei. *Foreign Intelligence Service*. The Russian Government.
<http://government.ru/en/department/112/>

- Nilsson, Christoffer. *Luca Traini hörde om styckfallet på radio: "Bestämde mig för att döda dem alla"*. Aftonbladet, 2018-02-04
<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Onr3GV/luca-traini-horde-om-styckfallet-pa-radio-bestamde-mig-for-att-doda>
- Nilsson, Mimmi. *Terrorexperten: Det här är mycket allvarligt*. Expo, 2017-09-05
<https://expo.se/2017/09/terrorexperten-det-h%C3%A4r-%C3%A4r-mycket-allvarligt>
- Nordahl Finsveen, Jesper, Lofstad, Ralf & Sörlie Nilssen, Nina. *Politiet til Dagbladet: Gransker innhold angriperen skal ha publisert*. Dagbladet, 2019-08-10
<https://www.dagbladet.no/nyheter/gransker-innhold-angriperen-skal-ha-publisert/71478435>
- NRK. *Rettssaken mot Philip Manshaus, 2020*
<https://www.nrk.no/nyheter/rettssaken-mot-philip-manshaus-1.14656063>
- Oksanen, Patrik. *Informationspåverkan. Exempel, lärdomar och slutsatser inför valet 2018*. Fri värld, 2018
<https://frivarld.se/wp-content/uploads/2018/08/informationspa%CC%8Averkan-2.0.pdf>
- Olsson, Daniel. *Ryska paramilitärers möte med bombnazisterna i Sverige*.
<https://www.expressen.se/gt/ryska-paramilitarers-mote-med-bombnazisterna-i-sverige/>
- Olsson, Daniel & Berntsson, Jonathan. *Sänkt straff för nazist- ledaren i bombhärvan*. Expressen, 2017-09-22 <https://www.expressen.se/gt/nazisterna-far-domarna-for-bombserien-i-goteborg/>
- Oltermann, Philip. *Germany: mass shooting attempt that killed two was antisemitic attack, minister says*. The Guardian, 2019-10-09
<https://www.theguardian.com/world/2019/oct/09/two-people-killed-in-shooting-in-german-city-of-halle>
- Parland, Thomas. *The Extreme Nationalist Threat in Russia: The growing influence of Western Rightist ideas*.
- Pathé, Michele T., J. Haworth, Debbie, Goodwin, Terri-ann, G. Holman Amanda, Stephen J. Amos, Winterbourne, Paul & Leanne Day "Establishing a joint agency response to the threat of lone-actor grievance-fuelled violence", *The Journal of Forensic Psychiatry & Psychology*, 29:1 (2018)

Pantucci Rafaela, Ellis, Clare & Chaplais, Lorien. *Lone-Actor Terrorism. Literature Review*. Royal United Service Institute, 2015

http://www.isdglobal.org/de/wp-content/uploads/sites/6/2016/02/Literature_Review.pdf

Poohl, Daniel. *Ikonen som delar svensk extremhöger*. Expo, 2018-01-15

<https://expo.se/ikonen-som-delar-svensk-extremh%C3%B6ger>

Polyakova, Alina. *The Kremlin's Trojan Horses 3.0*. Atlantic Council, 2018, sid 25

<https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/the-kremlins-trojan-horses-3-0/>,

Rawlinson, Kevin. *Darren Osborne jailed for life for Finsbury Park terrorist attack*. The Guardian, 2018-02-02

<https://www.theguardian.com/uk-news/2018/feb/02/finsbury-park-attack-darren-osborne-jailed>

Raymond, Adam K. *What We Know About Robert Bowers, the Alleged Pittsburgh Synagogue Shooter*. New York Intelligencer. 2018-10-29

<https://www.splcenter.org/hatewatch/2018/10/27/gunman-opened-fire-synagogue-pittsburgh-killing-least-eleven-people-and-wounding-others>

Redaktionen. *Henrik Pihström och Robert Eklund får diplom från Ryssland*.

Nordfront, 2012-09-17 <https://www.nordfront.se/henrik-pihstrom-och-robert-eklund-far-diplom-fran-ryssland.smr>

Redaktionen. *Svenska dagbladet anklagar Motståndsrörelsen för att "gå Rysslands ärenden"*. Nordfront, 2015-09-23

<https://www.nordfront.se/svenska-dagbladet-anklagat-motstandsrörelsen-att-ga-rysslands-arenden.smr>

Redaktionen. *Nordfront har nått 500 följare på VK.com*. Nordfront, 2015-10-21

<https://www.nordfront.se/nordfront-har-natt-500-foljare-pa-vk-com.smr>

Reid Meloy, J, Elmar Habermeyer, Angela Guldemann, "The warning behaviors of Anders Breivik",

Journal of Threat Assessment and Management, Vol 2(3-4), Sep-Dec 2015

Rettman, Andrew. *Fight club: Russian spies seek EU recruits*. EU Observer, 2017-04-

23 <https://euobserver.com/foreign/137990>

Ribeiro Horta, Manuel. *Auditing Radicalization Pathways on YouTube*. Cornell University, 2019

<https://dl.acm.org/doi/pdf/10.1145/3351095.3372879?download=true>

Romo, Vanessa. *El Paso Walmart Shooting Suspect Pleads Not Guilty*. NPR, 2019-10-10 <https://www.npr.org/2019/10/10/769013051/el-paso-walmart-shooting-suspect-pleads-not-guilty>

Roose, Kevin. *On Gab, an Extremist-Friendly Site, Pittsburgh Shooting Suspect Aired His Hatred in Full*. New York Times, 2018-10-28
<https://www.nytimes.com/2018/10/28/us/gab-robert-bowers-pittsburgh-synagogue-shootings.html>

Rosén, Emelie. *AFS möter Putinvänner i Ryssland*. Sveriges Radio, 2018-06-04
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6969354>

Sandberg, Sveinung. *Are self-narratives strategic or determined, unified or fragmented? Reading Breivik's Manifesto in light of narrative criminology*. *Acta Sociologica*, Vol. 56, No, 2013
<https://www-jstor-org.proxy.annalindhbiblioteket.se/stable/pdf/23525662.pdf?refreqid=excelsior%3A39a1aa2e62e118ed41eee2d9dae9db3f>

Savino, Giovanni. 'From Evola to Dugin: The Neo-Eurasianist Connection in Italy', i *Eurasianism and the European Far Right: Reshaping the Europe-Russia Relationship*, M. Laruelle (red). Lanham: Lexington Books, 2017

Shekhovtsov, Anton. *Russia and the Western Far Right*. Routledge, 2017

Shelton, John & Pladson, Kristie. *Police investigate anti-Semitism links in Halle shootings*. DW, 2019-10-09
<https://www.dw.com/en/police-investigate-anti-semitism-links-in-halle-shootings/a-50764327>

Schuurman, Bart, Gill, Paul & Bouhana. Noémie, "Lone actor terrorist attack planning and preparation: a data driven analysis", *Journal of Forensic Sciences*, Vol.6, No.3 (2018)

Silverstein, Jason. *Robert Bowers, Pittsburgh shooting suspect, was avid poster of anti-Semitic content on Gab*. CBS News. 2018-10-28
<https://www.cbsnews.com/news/robert-bowers-gab-pittsburgh-shooting-suspect-today-live-updates-2018-10-27/>

Smith, Laura G. E., Leda Blackwood & Emma F. Thomas, "The Need to Refocus on the Group as the Site of Radicalization", *Perspectives on Psychological Science*, Vol.15(2) (2020)

Svahn, Niklas. *Massmördaren: "Inte fällt en tår för de oskyldiga jag dödade"*. Aftonbladet, 2017-01-10
<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/OOn5E/massmordaren-inte-fallt-en-tar-for-de-oskyldiga-jag-dodade>

Svensson, Frida. *Så använder NMR ryska trollens metoder på nätet*. Svenska Dagbladet, 2018-04-30 <https://www.svd.se/sa-anvander-nmr-ryska-trollens-metoder-pa-natet>

Sundberg, Marit. *MSB: Ryssland försöker splittra Sverige*. SVT, 2018-04-07
<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/msb-ryssland-forsoker-splittra-sverige>

Sydsvenskan. *21-åringen försökte livesända moskéattacken*. 2019-08-12
<https://www.sydsvenskan.se/2019-08-12/moskeangripare-erkanner-inte>

Tierney, Michael, "Spotting the lone actor: combating lone wolf terrorism through financial investigations", *Journal of Financial Crime*, Vol.24(4) (2017)

van Sant, Shannon. *What's Known About Robert Bowers, The Suspect In The Pittsburgh Synagogue Shooting*. NPR, 2018-10-27
<https://www.npr.org/2018/10/27/661409410/whats-known-about-robert-bowers-the-suspect-in-the-pittsburgh-synagogue-shooting>

van Zuijdewijn, Jeanine de Roy & Bakker, Edwin, "Analysing Personal Characteristics of Lone-Actor Terrorists Research Findings and Recommendations" *Perspectives on Terrorism*, Vol. 10, No. 2 (April 2016)

Vera, Amir. *What we know about the shooting in El Paso, Texas*. CNN, 2019-08-05
<https://edition.cnn.com/2019/08/03/us/el-paso-texas-shooting-what-we-know/index.html>

Vergara, Daniel. *Adlibris sålde nazistpropaganda*. Expo, 2014-03-11
<https://expo.se/2014/03/adlibris-s%C3%A5lde-nazistpropaganda>

Von Brömsen, Kerstin. *2083 – A European Declaration of Independence" - An Analysis of Discourses from the Extreme*. Nordidactica. Journal of Humanities and Social Science Education, 2013:1,
<http://kau.divaportal.org/smash/get/diva2:623531/FULLTEXT03.pdf>

van Buuren, Jelle. *Spur to violence? Anders Behring Breivik and the Eurabia conspiracy*. Centre for Terrorism and Counterterrorism, Campus The Hague, Leiden University, 2013

Vesoulis, Abby. *How Gab Became the Social Media Site Where the Pittsburgh Suspect's Alleged Anti-Semitism Thrived*. Time, 2018-10-27
<https://time.com/5437006/gab-social-media-robert-bowers/>

Ware, Jacob, "Testament to Murder: The Violent Far-Right's Increasing Use of Terrorist Manifestos", *ICCT Policy Brief*, (March 2020).

Wilkins, John, Davis, Kristina & Figueueroa Teri. *One dead, three injured in Poway synagogue shooting*. The San Diego Union-Tribune. 2019-04-27
<https://www.sandiegouniontribune.com/news/public-safety/story/2019-04-27/reports-of-several-people-shot-at-poway-synagogue>

World National-Conservative Movement. <https://www.sova-center.ru/files/xeno/parties.pdf>

Wiman, Erik, Sundkvist, Frida & Wiman Erik. *Ryska fascister: Starkast band har vi med svenska nazister*. Aftonbladet, 2017-09-29
<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/k2xOj/ryska-fascister-starkast-band-har-vi-med-svenska-nazister>

WPXI News. *Timeline of events at Tree of Life Synagogue in Pittsburgh*. 2018-11-03
<https://www.wpxi.com/news/top-stories/pittsburgh-shooting-timeline-of-events-at-tree-of-life-synagogue-in-pittsburgh/861115641>

Åkerman, Henrika. *FOI: Attentatsmän får hjältestatus på nätet*. Sveriges Radio, 2019-10-24
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=7327424>

Иностранные участники <http://realpatriot.ru/participants/>
<http://realpatriot.ru/reports/>

Школы боевых искусств <https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/euobs-media/b8fo47c3a710912fco47ead32bbo6bf2.pdf>

Kapitel 12. Slutsatser

Magnus Ranstorp & Filip Ahlin

Forskning om radikalnationalism i Sverige är relativt begränsad och ett endast ett fåtal forskare ägnar sig, eller har ägnat sig åt ämnesområdet. Vidare är forskningen traditionell i sin karaktär då den i stort är fokuserad på nationalsocialismens historiska utveckling. Här har Heléne Lööw bidragit med en gedigen genomgång av de svenska nationalsocialistiska miljöerna, från 1920-talet fram till 2014. Även Segerstedtsinstitutet har på senare år bidragit med värdefulla forskningsbidrag om NMR:s ideologi samt inträde och utträde i vit makt-miljön. Därtill har FOI producerat ett antal rapporter om radikalnationalistiska digitala hatkulturer och Gardell et al har visat på nödvändigheten av att förstå ensamagerande radikalnationalistiska gärningspersoner som John Ausonius, Peter Mangs och Anton Lundin Petersson. Forskningsbidragen har dock inte fokuserat på den bredare radikalnationalistiska miljön – dess uppbyggnad, organisering, finansiering och kopplingar både inom och utanför Sverige.

Denna studie ger en mer heltäckande bild av den radikalnationalistiska miljön idag och det ideologiska och organisatoriska lapptäcke som skapats och utvecklats mellan traditionella nationalsocialistiska miljöer och nutida fenomen, som alternativhögern och utvecklingen på social media. Tillika är studien unik i att Säkerhetspolisen för första gången bidrar med ett kapitel om de aktörer de följer inom ramen för sitt uppdrag att skydda demokratin och motverka ideologiskt motiverade brott som begås i syfte att ändra samhällsordningen. Avsikten med studien var att ge en helhetsbild av spektrumet inom radikalnationalismen, samtidigt som varje bidrag står på sina egna ben och kan läsas enskilt.

Studien har visat att den radikalnationalistiska miljön i Sverige existerar på en ideologisk skala, med olika organisationer och rörelser men att dessa inte kan separeras. Tvärtom finns det periodiska kontaktytor genom nyckelfigurer som introducerar ideologisk litteratur, koncept och tankar till sina likasinnade. Ofta sker mötet digitalt genom gästspel på varandras sociala media-kanaler. Det är tydligt att både NMR och alternativhögern i mångt och mycket delar samma destruktiva narrativ. Gemensamma budskap från båda miljöerna centrerar i olika hög grad kring ras-separatism, etnopluralism samt konspiratoriska föreställningar om en stundande samhällskollaps samt att "folket" och "kulturen" är på väg att utrotas av yttre fiender. Den yttre fienden förkroppsligas av utomeuropeisk invandring, som orkestreras av en "elit" bestående av politiker, media samt globalister. Inte sällan förekommer också antisemitiska konspirationsteorier i samband med denna föreställning. Gemensamt för den radikalnationalistiska miljön är också att aktörerna anser att de för "ett kulturellt krig" i syfte att bevara den vita identiteten. Miljön som helhet kämpar även mot vad de kallar "systemet", som är repressivt och förtryckande mot "oliktänkande" och leder nationen i fördärv. Därför ska någon form av "sann demokrati" återskapas.

NMR har en kompromisslös ideologisk hållning som vilar på traditionella nationalsocialistiska värderingar. Som Löow visar i sitt kapitel har dessa värderingar emellertid omsatts till en slags nationalsocialistisk ideologisk hybrid som lånat föreställningar från en rad olika inriktningar och sammanfogat dessa till nya former. NMR har slagit ihop grundvärderingar med en politisk strategi och vision om hur ett enat Norden under deras auktoritära styre ska se ut. Genom sitt politiska engagemang har de skapat ett imaginärt styrelseskick – en slags låtsasvärld – som NMR:s yttersta ledarskap visualiserar framför sig. Genom att artikulera denna vision driver ledarskapet organisationen framåt.

NMR har de senaste åren kraftigt utökat sitt engagemang på social media och idag har organisationen nästan 20 olika podcasts och tv-kanaler. Syftet med detta har varit att nå ut politiskt för att normalisera NMR framförallt på lokal nivå. De har i denna process insett att de även kan projektera sitt rykte internationellt och därigenom skapa tätare kontakter med likasinnade grupperingar världen över. Det har även skapat förutsättningar för ett mer nära samarbete med sina nordiska förgreningar. En konsekvens av detta är att mer fokus bör läggas på NMR:s digitala arena och deras internationella kopplingar. Det finns inte idag någon studie om hur detta påverkar organisationens strategi och taktiska beslut.

Man ska dock inte överdriva NMR:s stöd och räckvidd. Valresultaten har varit ett stort fiasko för organisationen och talar sitt tydliga språk: organisationen är förhållandevis liten. Storsatsningen inför valet 2018 resulterade i endast 2106 röster i riksdagsvalet (0,03%) och även i kommuner där organisationen uppmärksammats för sin närvaro var resultatet en stor besvikelse. I Ludvika fick NMR 215 röster (1,3%) och misslyckades med att komma in i kommunfullmäktige, i Kungälv röstade endast 103 personer (0,34%) på NMR och i Boden fick NMR 51 röster (0,27%). Men en verklig indikator på NMR:s inre kärna var resultatet i EU-valet 2019, då organisationen fick endast 644 röster.

Efter misslyckandet i samband med valet 2018 tycks NMR:s fysiska aktiviteter ha minskat. Detta bekräftas både av Expos årsrapport över 2019, där aktiviteterna gått ner med en tredjedel, men också av denna studie som visar att påverkan på lokal nivå minskat det senaste året. Huruvida detta är en temporär nedgång eller inte är svårt att bedöma men enligt NMR:s strategidokument satsar organisationen på att öka sitt lokala inflytande, sin geografiska spridning, antalet politiska platser på alla nivåer, sina sociala media-kanaler och internationella kontakter. Med det nuvarande ledarskapet är det låg sannolikhet för att NMR som organisation kommer att utvecklas i mer våldsamt riktning. NMR har varit tydliga med att de inte för närvarande har för avsikt att eskalera våldsnivån med exempelvis terroraktioner eller andra grova våldsdåd, så länge de kan verka öppet och inte förbjuds. Även om man reflexmässigt kan anse att ett förbud av NMR kan övervägas kan det skapa mycket negativa konsekvenser. Därtill föreligger också juridiska hinder och det finns alltid möjligheten att samma individer

kommer att samlas, fast bara under nytt namn. Just nu pågår en utredning om förbud mot rasistiska organisationer som presenteras i februari 2021.¹⁸⁷⁵

Det är dock viktigt att understryka att NMR är problematiska i relation till våldskapacitet. Framförallt på lokal nivå där enskilda politiker, journalister, myndighetsföreträdare eller andra som upplevs som meningsmotståndare utsätts för våld eller hot om våld. Detta ska inte negligeras utan kan i förlängningen utgöra ett allvarligt hot mot den lokala demokratin. Men på en övergripande nivå är NMR som organisation inte systemhotande, även om enskilda medlemmar kan genomföra dåd i syfte att ändra den nuvarande samhällsordningen.

Idag bedrivs mycket arbete på lokal nivå i syfte att motverka NMR. Dock kan arbetet stärkas genom att noggrant följa NMR:s strategiska och taktiska beslut, som deras femåriga strategidokument. Tillika är det viktigt att överväga balansgången mellan offensiva åtgärder och sådana som försvårar insynen i gruppen. Det är exempelvis förståeligt att banker stängt ner konton kopplade till organisationen, men samtidigt har det lett till att NMR idag använder kryptovalutor vilket försvårar finansiella kontrollmöjligheter.

Vad gäller utbrytargruppen Nordisk Styrka så utgör den ett dilemma för NMR. Att flera tongivande medlemmar lämnade NMR och grundade Nordisk Styrka i augusti 2019 är sannolikt en bidragande orsak till att NMR:s fysiska aktiviteter minskat. Det illustrerar också problemet med olika ambitionsnivåer mellan att vara en elitisk revolutionär kamporganisation i kontrast till en bredare organisation med politiska ambitioner. Än så länge har Nordisk Styrka dock inte lämnat några större avtryck och det är också tveksamt om de kommer kunna göra det på sikt. Även om Nordisk Styrka kan genomföra enskilda våldsdåd är bedömningen idag att organisationen är återhållsam, då de har ett åldrande ledarskap, ett litet medlemsantal och begränsade finansiella resurser.

Som kapitlet om NMR visar finns det omfattande utbyte digitalt utbyte mellan organisationen och företrädare för den svenska- och amerikanska alternativhögern. Detta utbyte tycks främst vara individbaserat och inte formaliserat, men det är svårt att föreställa sig att de inte är sanktionerat från ledarskapet hos aktörerna i fråga. För NMR erbjuder utbytet en arena för nya potentiella sympatisörer, både i Sverige och utomlands. Likaså för den nätverksbaserade alternativhögern skapar utbytet möjligheter att nå ut till en ny publik. Genom att förmedla samma metanarrativ skapas ytterligare möjligheter till att flytta gränserna för vad som är extremt eller inte. Det ger också båda miljöerna ett idémässigt utbyte vad avser ideologi och strategi.

Alternativhögern är en amorf nätverksbaserad konstellation av ideologer, aktivister och radikala ”influencers” på social media. Det finns ett stall av ideologer inom den identitära rörelsen och deras verk refereras friskt av ledande företrädare. Den intellektuella dimensionen är i ständig förändring och korsbefruktas mellan verk av

¹⁸⁷⁵ Regeringskansliet. *Förbud mot rasistiska organisationer*, 201-06-04
<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2019/07/dir.-201939/>

Alain de Benoist, Guillaume Faye, Paul Gottfredi, Jared Taylor, Alexander Dugin, Kevin McDonald och Richard Spencer. De centrala metanarrativen kretsar kring idéer som i olika hög grad tangerar och betonar teorier om etnopluralism, folkutbyte ("Det stora utbytet"), sammanvävt med i vissa fall med antisemitiska konspirationsteorier och en tro på en "globalistisk elit" som orkestrerar massiv utomeuropeisk invandring, mångkulturalism och feminisering av samhället. Dessa paketeras skickligt genom användning av humor och ironi förklädd i memes eller andra interna symboler, med det uttryckliga målet att radikalisera samhällsdebatten och *göra det oacceptabla acceptabelt*.

Organisationstillhörighet tycks vara sekundärt, istället enas anhängarna kring metanarrativen. Detta försvårar beskrivning av rörelsen eftersom den är så mångfacetterad och i ständig rörelse. Som Mellander och Sivenbring konstaterar är alternativhögern en rörelse som framförallt utspelar sig på olika forum på social media. Som de påpekar är attraktionskraften ofta:

"en manifestation av ett starkt kollektivt missnöje bland individer som inte erfar att frågor som relateras till deras identitet (främst vit och man) hanteras av etablerade parlamentariska system. Missnöjet kan härledas till uppfattningen att andra tilldelas de förmåner en själv saknar eller undanhålls. Kvinnor, judar och icke-vita individer kan ofta pekas ut som orsak till orättvisor."

En stark maskulinitetsnorm råder som reaktion mot den upplevda feminiseringen i västländer. Rörelsen porträtterar sig som försvarare och beskyddare av heterosexualitet som norm och vill upprätthålla traditionella könsroller. Till skillnad från NMR, som är emot invandrare på rasliga grunder, finns det inom alternativhögern ett starkt hat mot muslimer och en påstådd "islamisering" av Europa. I social media och i tal förs en mycket aggressiv retorik mot islam och muslimer, där muslimer ses som fundamentalt annorlunda mot majoritetsbefolkningen i västländer och oförmögna att kunna förändra sig och leva i enlighet med "svensk kultur".

Vad som är intressant är att svenska aktörer fått ett oproportionerligt stort inflytande över den internationella alternativhögern. Daniel Friberg och Arkots inflytande har varit helt centralt för denna utveckling. Det är också anmärkningsvärt att Henrik Palmgren och Marcus Follin tillsammans har över 54 miljoner visningar på social media. Likaså pekas Sverige ut i dessa kretsar som en före detta stormakt som degenererat under trycket av en massiv invandring och pekas internationellt ut som ett varnande exempel.

Samtidigt är det viktigt att understryka att ledarfigurerna inom den svenska alternativhögern är fåtaliga och varumärket som de projekterar är i mångt och mycket upphängt på dem själva. Det gör också miljön sårbar – faller ledarfigurer bort tar det lång tid att bygga upp trovärdighet, räckvidd och anhängarskara. Alternativhögerns inneboende amorfa struktur är dess styrka, men kan också utgöra dess svaghet. Avsaknaden av en rigid hierarkisk struktur gör den känslig för förändring.

Alternativhögerens intellektuella dimension med förlag och publicering av nya verk är dock sannolikt bestående. Medan företrädare inom alternativhögeren kommer och går finns det en solid ideologisk grund som inte kommer att försvinna. Den är ständigt anpassningsbar och opportunistisk och hittar nya tillfällen att utnyttja högerpopulism och andra samhällseliga strömningar.

Alternativhögerens största inflytande finns på social media, där organisationstillhörigheten inte är central. Det finns emellertid också ideologiska och personella relationer mellan alternativhögeren och lokala fysiska organisationer, som exempelvis Det fria Sverige. Det visar på att alternativhögeren endast inte kan betraktas som ett flyktigt fenomen på social media, utan att de även har kontakter med fysiska element. Exempelvis finns det en ambition att skapa så kallade "samhällen i samhället" där anhängare kan leva med likasinnade på sitt sätt, relativt avskurna från omvärlden.

Ett uttryckligt mål från företrädare för alternativhögeren är att radikaliserar samhällsdebatten och flytta gränserna för vad som är acceptabelt att uttrycka. Likaså har NMR en avsikt att försöka normalisera nationalsocialismen. Denna studie har visat att de budskap som sprids inom de radikalnationalistiska miljöerna – från alternativhögeren till NMR – riskerar att sänka tröskeln för våld. I dessa miljöer odlas online ett hat mot invandrare och andra minoriteter. Som Segerstedtsinstitutet och annan forskning visar så riskerar deltagande i sådana onlineforum att förflytta de som bidrar, diskuterar och delar innehåll i en allt mer extrem inriktning och därigenom flyttas, medvetet och omedvetet gränserna för vad som är acceptabelt. Ofta paketeras budskapen online med hjälp av intern humor och jargong, vilket i efterhand möjliggör avståndstagande från eventuella våldshandlingar utförda av deltagare. Budskapen paketeras på ett sätt som ligger i gränslandet mellan allvar och skämt. Men samtidigt leder det allt grövre språkbruket till en avhumanisering som riskerar leda till att enskilda individer genomför sådana våldsdåd.

Säkerhetspolisen understryker i sitt bidrag om våldsbejakande högerextremism att regelrätta organisationer tycks bli mindre relevanta som sammanhållande kraft och istället tycks det så kallade ledarlösa motståndets taktik få allt mer gehör. De senaste åren har terrorhandlingar genomförts av ensamagerande gärningspersoner utan organisationstillhörighet, men som delar samma konspiratoriska teorier om "Det stora utbytet" och "Vitt folkmord" där utomeuropeisk invandring ses som ett existentiellt hot mot den vita befolkningen i länder med vit majoritetsbefolkning. Särskilt har attackerna riktats mot symboler för den muslimska eller judiska gruppen.

Som Maik Fielitz visar i sitt bidrag så agerar aktörerna på egen hand, men de känner sig virtuellt knutna till varandra i en digital hatkultur som normaliserar kränkning av människor som underhållning. I dessa digitala ekokammare förstärks extrema åsikter och algoritmer bidrar till att användare medvetet, eller omedvetet, blir allt radikalare samtidigt som alternativa åsikter stängs ute. De senaste årens ensamagerande radikalnationalistiska terrorister har också efterlämnat manifest där de dels refererar till tidigare gärningspersoner som inspirationskällor och manifesten präglas också av ett kodat språkbruk som används exempelvis inom alternativhögeren. Ensamagerande

våldsverkare har bland annat refererat till hur de blivit "red-pilled" och "black-pilled" innan sina dåd. Dessa symboler för "att se världen som den egentligen är" är återkommande inom alternativhögern. Mer forskning bör fokuseras på mekanismerna i värderingsförskjutningarna och de digitala dimensionerna, som "memefiering", "gamefication" och martyrskap, vilka sänker trösklarna för våld.

Frekvensen av radikalnationalistiska ensamagerande attacker sätter fokus på nödvändigheten att förstärka säkerhet och skydd för muslimer, judar och andra minoriteter. Exempelvis bör det fysiska skyddet av moskéer, synagogor eller andra samlingsplatser ses över.

En dimension som förtjänar betydligt mer uppmärksamhet inom forskningen är främmande makts påverkan i relation till radikalnationalism. Dels ser radikalnationalister upp till Ryssland som ett idealsamhälle där mångkultur inte existerar, kraftiga maskulinitetsnormer råder och där starkt auktoritärt ledarskap premieras. Ryssland har också blivit en ideologisk och operationell samlingspunkt för radikalnationalister. Exempelvis samlades nationalsocialistiska grupper från hela Europa och aktivister inom alternativhögern från USA i Sankt Petersburg 2015 för att skapa en gemensam strategi. Det var också i samband med det mötet som Ryska Imperiska Rörelsen (RIR) erbjöd möjlighet för NMR och andra grupper att erhålla paramilitär träning. Existensen av ryska paramilitära träningsläger är ett oroväckande inslag i relation till radikalnationalism i Europa. Samtidigt finns det en offensiv dimension av rysk påverkan som opererar genom kampsportsklubbar, MC-klubbar och fotbollshuliganer i Europa. Därtill är Ryssland extremt aktiva i att sprida negativ propaganda om påstådda samhällsförfall och problem i väst, som i ett led att splittra EU och polarisera inom samhällen. Detta narrativ sammanfaller också mycket väl med det som europeiska radikalnationalistiska grupper sprider. Där blir Rysslands olika former av stöd till radikalnationalistiska miljöer ett effektivt och starkt vapen mot väst.

Studien blottlägger olika områden som forskarsamhället och myndigheter bör fokusera på. Mer forskning behövs på makronivå om radikalnationalistiska miljöer, hur de interagerar med varandra samt hur de förändras över tid. Även hur radikalnationalistiska narrativ påverkar samhällsdebatten och polarisering samt hur digitaliseringen påverkar värderingsförskjutningar som gradvis riskerar radikaliserar individer utan att de själva helt är medvetna om det är områden som bör undersökas framöver.

På mesonivå (gruppnivå) behöver mer forskning analysera gruppdynamik inom och mellan radikalnationalistiska grupper, samt hur splittring och generationsskifte påverkar ledarskapet och beteende. Denna studie har också öppnat upp för att förstå transnationella kopplingar mellan likasinnade och även påverkan från främmande makt. Mycket begränsad forskning finns idag på detta område. Fokus på finanseringsdimensioner är viktiga då de också synliggör nätverksstrukturer samt kan vara ett effektivt verktyg för myndigheter. Överlag behövs ytterligare forskning om hur radikalnationalistiska miljöer påverkas av olika motåtgärder och vilka som är effektiva för att bryta tillväxten till miljön. Även differentieringen av den radikalnationalistiska

miljön och hur den påverkar deskriptiv forskning när koncept som exempelvis ledarlöst motstånd skapar amorfa nätverk och komplicerar gränsdragningar bör utforskas ytterligare.

På mikronivå (individuell nivå) behövs mer forskning om psykologiska mekanismer samt känslomässiga faktorer och hur dessa påverkar in- och utträde i olika former av radikalnationalistiska organisationer och nätverk. I detta sammanhang bör även genderdimensionen uppmärksammas mer.

Studien har kontextualiserat radikalnationalistiska miljöers skiftande karaktär i takt med digitalisering och globalisering. Dels har detta gett miljöerna transnationella kontaktytor och det har också i mångt och mycket suddat ut vissa gränsdragningar mellan klassisk nationalsocialism och alternativhögers budskap. Alternativhögers strategi att flytta det offentliga samtalets gränser – *att göra det oacceptabla acceptabelt* – är en spegel av samhällsutvecklingen, där det offentliga samtalet har fragmenterats och polariserats. I ett öppet samhälle som Sverige måste det kunna föras en legitim debatt om invandring och migration, baserat på saklighet och nyanserad kunskap där fördelar och nackdelar diskuteras på ett sansat och fördomsfritt sätt. I den radikalnationalistiska som beskrivs i denna studie präglas argumenten dock av dikotoma tankegångar som blandar konspirationsteorier och hatbudskap med fokus på antingen rasideologi och/eller alternativhögers tankefigurer om vit identitetspolitik, vilket i förlängningen leder till splittring och misstro mellan människor och till sitt yttersta också kan riskera att inspirera till våldshandlingar. Att förstå den kontext inom vilken den radikalnationalistiska miljön opererar och vilka budskap som miljön sprider kan därmed bidra till att stärka den offentliga debatten.

Denna studie visar på nödvändigheten av att ta ett helhetsgrepp om den radikalnationalistiska miljön, eftersom rapporteringen om enskilda händelser ger en fragmentarisk bild av verkligheten. Det är tydligt att betydligt mer fokus bör läggas på utvecklingen i de radikalnationalistiska miljöerna i syfte att ta fram kunskap och motåtgärder, för att undvika att miljöerna framöver kommer att växa och därigenom utgöra ett starkare hot mot enskilda grupper och demokratin som sådan.